

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Arşiv ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı

BELGELERLE TÜRK POLİS TARİHİ

Cilt

3

Ankara - 2014

ISBN 978-605-149-565-1

İçişleri Bakanlığı Genel Yayın No: 756

Emniyet Genel Müdürlüğü Yayın Katalog No: 623

Arşiv ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı Dokümantasyon Yayın No: 11

Yayın Koordinatörü

İdris KARABÖRK
1. Sınıf Emniyet Müdürü
Arşiv ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı

Yayın Sorumluları

Abdulkadir AKSEKİ
3. Sınıf Emniyet Müdürü
Arşiv ve Dokümantasyon Daire Başkan Yrd. V.

Dr. Ali SEMERCİ
3. Sınıf Emniyet Müdürü
Dokümantasyon Şube Müdürü

Ömer KAYA
Komiser Yardımcısı
Büro Amiri

Tashih

Zekeriya BAŞAYAR
Polis Memuru

Bilal Kağan TÜR KARSLAN
Polis Memuru

Osmanlı Türkçesinden Transkripsiyon

Zekeriya BAŞAYAR
Polis Memuru

Bilal Kağan TÜR KARSLAN
Polis Memuru

Harun YILMAZ
Polis Memuru

Şerif KELEŞ
Polis Memuru

Selim BOZKIR
Polis Memuru

Mücahit AYDIN
Polis Memuru

Basım Yeri: Başak Matbaacılık ve Tanı. Hiz. Ltd. Şti.

Tel: 0312 397 16 17 • Faks: 0312 397 03 07

2014

Bu Eser; Türk Polis Teşkilatının Kuruluşunun 169. Yıl Dönümü Anısına Basılmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	XIII
KISALTMALAR	XIV
GİRİŞ	XV

I. BÖLÜM

POLİS TEŞKİLATININ GELİŞİMİNDE ÖNEMLİ ROLÜ OLAN NİZAMNAMELER

Memûrîn-i Teftîşîyyenin Sûret-i İntihâbı ve Vaz' ve Hareketleri (Transkripsiyonun Aslı: Belge 1 • Sayfa: 357)	3
'Asâkir-i Zabtiyye Hakkında Nizâmnâme (Transkripsiyonun Aslı: Belge 2 • Sayfa: 363)	10
'Asâkir -i Zabtiyyenin Vezâif-i Mülkiyyesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 3 • Sayfa: 369)	18
Der-Sa'âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbita ve Mülkiyye ve Mahâkim Nizâmiyyesine Dâir Nizâmnâme (Transkripsiyonun Aslı: Belge 4 • Sayfa: 377)	27
'Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i 'Askeriyyesi Hakkında Ta'limât (Transkripsiyonun Aslı: Belge 5 • Sayfa: 392)	45

II. BÖLÜM

ZAPTİYE MÜŞİRİYETİ BÜNYESİNDE BULUNAN KURUMLAR

Es'âr Meclisi

<i>Bab-ı Zabtiyede Esar Meclisi Teşkiline Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 6 • Sayfa: 401)	55
<i>Esar Meclisi Azalarının Maaşlarını Alamadıkları Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 7 • Sayfa: 404)	63
<i>Esar Meclisi Azalarının Maaşlarına Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 8 • Sayfa: 405)	64
<i>Edirne'de Bir Esar Meclisi Açılmasına ve Çeşitli Hususlara Dair Kararname</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 9 • Sayfa: 407)	67

Tulumba Meclisi

<i>Kaymakam Ali Bey'in Tulumba Meclisi Başkanlığına Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 10 • Sayfa: 410)	70
<i>Tulumba Meclisi Başkanlığına Hüseyin Bey'in Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 11 • Sayfa: 412)	72
<i>Tulumba Meclisi Başkanlığından Çıkarılmış Olan Hüseyin Bey'in Yeniden Aynı Göreve Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 12 • Sayfa: 414)	74
<i>Fatih Zabıtası Tulumbacıbaşılarının Maaşlarına Zam Yapılması</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 13 • Sayfa: 415)	75
<i>Talep Olunan Elbiselerin Verilmesinin Tulumba Meclisince Uygun Görüldüğü Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 14 • Sayfa: 417)	76

Meclis-i İdâre

<i>Edirne Vilayeti Dahilinde Bulunan Sancak ve Kazalardaki Zaptiye Askerleri ve Teftiş Memurları ile Tahsildarların Maaşları Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 15 • Sayfa: 419)	80
<i>Zaptiye Müşiriyeti Tarafından Yapılan Tayin ve Terfiler</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 16 • Sayfa: 420)	82
<i>Dersaadet ve Bilad-ı Selase (Üsküdar, Galata ve Eyüp)'de Oluşturulan Meclise Tayin Edilen Memurların Maaşları Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 17 • Sayfa: 421)	83
<i>Dersaadet Beyoğlu ve Üsküdar Zabıta İşlerine Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 18 • Sayfa: 423)	86
<i>Dersaadet ve Bağlı Yerlerde Görevli Memurların Vazifelerine Dair Zaptiye Müşiriyetince Hazırlanan Layihanın Geçici Olarak Kullanılması</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 19 • Sayfa: 425)	89
<i>Çatalca Kazası Hükümet Konağının Tamiri</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 20 • Sayfa: 426)	91
<i>Zaptiye İdare Meclisi Azalığına Mustafa Efendi'nin Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 21 • Sayfa: 428)	94
<i>Zaptiye İdaresi Maiyetinde Çalışan Memurların Rütbelerine Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 22 • Sayfa: 430)	96
<i>Zaptiye İdare Meclisi Azasından Mustafa Bey ve Diğerlerinin Taltifleri</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 23 • Sayfa: 433)	98
<i>Zaptiye İdare Meclisinin İdare ve Muhakeme Dairelerine Bölünmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 24 • Sayfa: 435)	100
<i>Ziya Paşa'nın Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Nakli</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 25 • Sayfa: 438)	105

<i>Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Ahmed Efendi'nin Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 26 • Sayfa: 440)	107
<i>Zaptiye İdare Meclisi Azası Kozanzade Ahmed Paşa'nın Birikmiş Maaşının Ödenmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 27 • Sayfa: 442)	109
<i>Zaptiye İdare Meclisinden Ayrılan Hasan Tahsin Paşa ile Ragıp Paşa Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 28 • Sayfa: 443)	110
<i>Zaptiye Dairesi ile Hapishanenin Tamir ve İnşa Masraflarının Tespit Edilmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 29 • Sayfa: 444)	111
<i>Dersaadet Mutasarrıflık ve Kaymakamlık Merkezlerinde Bulunan Ceza Mahkemelerinin Genel Durumu ve Hafif Suçların Zabıta Meclislerince Karara Bağlanması Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 30 • Sayfa:445)	112
<i>Zaptiye İdare Meclisi Azası İsmail Bey'in Başka Bir Memuriyete Tayiniyle Yerine Beykoz Kaymakamlığından Ayrılan Nuri Bey'in Tayini ve Ragıp Paşa'nın Zaptiye İdare Meclisine Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 31 • Sayfa:448)	116
<i>Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Nuri Bey'in Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 32 • Sayfa: 448)	117
<i>Fatih'te Bir Zaptiye Odasının İnşası</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 33 • Sayfa:449)	118
<i>Zaptiye İdare Meclisi Azasından Emin Bey'in Emekliliği</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 34 • Sayfa: 450)	119
<i>Şile Yenişehir ve İznik Kazalarıyla Yarhisar Nahiyesinin Yeni Mürettebatına Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 35 • Sayfa:451)	121
<i>Ahmed Bey'in Zaptiye İdare Meclisine ve Şeref Bey'in Dersaadet Merkez Bidayet Mahkemesi Başkanlığına Tayinleri</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 36 • Sayfa: 453)	123
<i>Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Tahir Efendi'nin Tayini Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 37 • Sayfa: 454)	125
<i>Zaptiye İdare Meclisi Azası Ahmed Şükrü'nün Istranca Yoluyla İlgili Durum Hakkında Malumatı</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 38 • Sayfa: 456)	127
<i>Zaptiye İdare Meclisi Başkatibi Vehbi Efendi ile Yaver Efendi'nin Rütbeleri Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 39 • Sayfa: 458)	129
<i>Sırp Eşkiası Üzerine Sevk Olunacak Gönüllülerin Teçhizatı İçin Toplanan Yardım Parasının Gönderilmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 40 • Sayfa:461)	131
<i>Dersaadet ve Bilad-ı Selase'de Bulunan Zaptiye Karakolhaneleri ile Hapishane ve Hastahaneler İçin Gaz Temin Edilmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 41 • Sayfa: 463)	134
<i>Zaptiye İdare Meclisi Gündemi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 42 • Sayfa: 464)	135

Meclis-i Fırka-i Zabtiyye

<i>Drama'da İnşa Olunacak Hastahane Hakkında Fırka-i Zabtiye Meclisinin Mazbatası (Transkripsiyonun Aslı: Belge 43 • Sayfa: 465)</i>	137
<i>Teftiş Memurlarına Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 44 • Sayfa: 467)</i>	139
<i>Dördüncü Ordu-yı Hümayun Süvari İkinci Alayı Miralaylarından Emekli Salih Bey ile Zaptiye Kaymakamı İbrahim Bey'in Emekli Maaşları Hakkında Tezkere (Transkripsiyonun Aslı: Belge 45 • Sayfa: 471)</i>	144
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azası Mehmed Ali Bey'in Kaymakamlığına Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 46 • Sayfa: 472)</i>	145
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiyenin Lağvedildiği ve Azalarının Seraskerliğe Celbi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 47 • Sayfa: 475)</i>	148
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiyenin Kaldırılması ve Vazifelerinin Alay Meclisine İhalesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 48 • Sayfa: 476)</i>	149
<i>Hapishane Müdürlüğüne Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 49 • Sayfa: 481)</i>	156
<i>Hüsni Efendi'ye Binbaşılık Rütbesi Verilmesi ve Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayini (Transkripsiyonun Aslı: Belge 50 • Sayfa: 484)</i>	159
<i>Birinci Sınıf Teftiş Memuru Olup Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayin Edilen Hasan Efendi'nin Memuriyeti Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 51 • Sayfa: 487)</i>	161
<i>Bab-ı Zabtiyede Teşkil Edilmiş Olan Meclis-i Fırka-i Zabtiyeye Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 52 • Sayfa: 488)</i>	162
<i>Zaptiye Zabıtlarını Muhakeme Eden Divan-ı Harb Mahiyetindeki Zaptiye Nezareti Fırka Meclisi'ne Binbaşı Hamdi Bey'in Aza Tayin Edilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 53 • Sayfa: 491)</i>	166
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Binbaşı Halid Efendi'nin Tayini (Transkripsiyonun Aslı: Belge 54 • Sayfa: 492)</i>	167
<i>Binbaşı Halid Efendi'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayini (Transkripsiyonun Aslı: Belge 55 • Sayfa: 494)</i>	169
<i>Üçüncü Ordu Redif Mirlivası Hacı Mehmed Paşa'nın Asakir-i Zabtiye Kumandanlığı Ünvanıyla Meclis-i Fırka-i Zabtiye Başkanlığına Tayini (Transkripsiyonun Aslı: Belge 56 • Sayfa: 495)</i>	170
<i>Üçüncü Ordu Redif Mirlivalığıyla Dersaadet Meclis-i Fırka-i Zabtiye Başkanlığının Becayışı (Transkripsiyonun Aslı: Belge 57 • Sayfa: 496)</i>	171
<i>Agah Bey'in Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına ve Abdi Efendi'nin Prizren Vilayeti Alaybeyliğine Tayinleri (Transkripsiyonun Aslı: Belge 58 • Sayfa: 499)</i>	174

<i>Mehmed Ali Efendi'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 59 • Sayfa: 503)	177
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiyeye Hüseyin Efendi'nin Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 60 • Sayfa: 507)	181
<i>Üsküdar Mutasarrıfı Fazlı Paşa Maiyyetine Bir Muavin Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 61 • Sayfa: 512)	185
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azasından Miralay Mehmed Vasfi Bey'e Mirlivalık Verilmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 62 • Sayfa: 515)	188
<i>Selanik Vilayetinde İstihdam Olunan Teftiş Memurlarının Yerine Alınacak Zabtiye Askerlerine Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 63 • Sayfa: 520)	192
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiye Reisliğine Hasan Paşa'nın ve Beyoğlu Mutasarrıflığına Mehmed Paşa'nın Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 64 • Sayfa: 522)	195
<i>Üsküdar ve Beyoğlu Mutasarrıflıkları Muavinlerinin Meclis-i Fırka Azalığına Tayinleri Hakkında</i> Transkripsiyonun Aslı: Belge 65 • Sayfa: 524)	197
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığı Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 66 • Sayfa: 527)	200
<i>Hapishane-i Umumi Müdürü Hakkı Bey ve Meclis-i Fırka Azası Alaybeyi Agah Efendi'nin Becayışleri</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 67 • Sayfa: 529)	202
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiye Başkatibi Reşad ile Mustafa Zeki Efendilere Rütbe Verilmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 68 • Sayfa: 531)	204
<i>Vefat Eden Hapishane-i Umumi Müdürü Ali Bey'in Zevcesi Emine Hanım'a Maaş Tahsisi Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 69 • Sayfa: 532)	206
<i>Hapishane-i Umumi Dairesinin Bazı Mahallerinin Tamiri Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 70 • Sayfa: 534)	209
<i>Meclis-i Fırka-i Zabtiyenin Tertip ve Kuruluşu Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 71 • Sayfa: 536)	213
<i>Mirliva Danyalis Paşa ile Miralay Redigaliski'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayinleri</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 72 • Sayfa: 541)	221
<i>Fırka-i Zabtiye Meclisi Azalığına Miralay Agah Bey'in Tayini</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 73 • Sayfa: 542)	222
<i>Miralay Redigaliski'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığı Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 74 • Sayfa: 544)	225

Habshâneler İdaresi

<i>Bab-ı Zabtiyede İnşa Edilen Hastahane ve Hapishaneye Tayini Yapılan Tabip Cerrah ve Eczacıların Maaşlarının Ödenmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 75 • Sayfa: 545)	226
<i>Zaptiye Hapishane Kalemî İkinci Katibi Zahir ve Muhasebe Kalemî Ketebesinden Kamil ve Mustafa Efendilerin Emeklilik Ücretleri Hakkında Tezkere</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 76 • Sayfa: 546)	227
<i>Hapishanelerden Tahliye Olanlara Dair Zaptiye Müşirinin Tezkeresi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 77 • Sayfa: 547)	228
<i>Bab-ı Zabtiye Hapishaneleri Başkatibi Şevki Efendi ile Mustafa Efendi'nin Emeklilikleri</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 78 • Sayfa: 548)	229
<i>Zaptiye Hapishaneleri Başkatibi Şevki Efendi ile Sergardiyân Mustafa Efendi'nin Emekliye Sevk edilmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 79 • Sayfa: 550)	232
<i>Zaptiye Hapishanelerindeki Polis Odaları ve Nöbet Koşulları ile Ahırın Tamir Edilerek Masraflarının Hazinesinden Ödenmesi</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 80 • Sayfa: 551)	233
<i>Hapishane Katibi Zahir Efendi'nin Emekli Maaşı</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 81 • Sayfa: 552)	234
<i>Bab-ı Zabtiye Hapishanelerinin Tamirâtı</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 82 • Sayfa: 554)	237
<i>Zaptiye Hapishanesinde Bulunan Suçlulara Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 83 • Sayfa: 556)	240
<i>Hapishaneler Müdürlüğüne Dair</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 84 • Sayfa: 558)	243
<i>Hapishane-i Umumide Bulunan Suçlulardan Bazılarının Affı</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 85 • Sayfa: 559)	244
<i>Sultanahmed Meydanı'ndaki Hapishane Binalarının Masrafları</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 86 • Sayfa: 561)	248
<i>Hapishane-i Umumide Cezasının Üçte İkisini Tamamlayan Otuz Yedi Kişinin Affı</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 87 • Sayfa: 562)	250
<i>Hapishane-i Umumide Tutuklu Bazı Suçluların Tahliye Sebepleri Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 88 • Sayfa: 564)	253
<i>Umumi Hapishanede Tutuklu Bulunan 94 Suçlunun Ramazan Bayramı Hürmetine Affı</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 89 • Sayfa: 566)	255
<i>Hapishane-i Umumide Tevkif Bulunan Sarraf Kostaki'nin Lefkoşa'ya Gönderilmesi Hakkında</i> (Transkripsiyonun Aslı: Belge 90 • Sayfa: 567)	256

<i>Büyük Cami Avlusunda Bulunan Bir Çocuğun Hapishane-i Umumide Açılan Mektebe Konulması (Transkripsiyonun Ashı: Belge 91 • Sayfa: 568)</i>	257
<i>Fukara Çocukların Umumi Hapishanede Tahsis Edilen Daireye Konulması ve Masraflarının Karşıllanması (Transkripsiyonun Ashı: Belge 92 • Sayfa: 569)</i>	259
<i>Hapishane-i Umumi Parmaklıklarıyla Bazı Binaların Tamiri Hakkında (Transkripsiyonun Ashı: Belge 93 • Sayfa: 571)</i>	262
<i>Hapishane-i Umumi Müdürlüğü (Transkripsiyonun Ashı: Belge 94 • Sayfa: 573)</i>	265
<i>Asakir-i Zabtiye Efradından Küçük Suç İşleyenlerin Tutuklanması İçin Hapishane-i Umumide Bir Koğuş İnşası Hakkında (Transkripsiyonun Ashı: Belge 95 • Sayfa: 574)</i>	267
<i>Hapishane-i Umumide Bulunan Suçlulardan Yetmiş Neferin Tahliyesi (Transkripsiyonun Ashı: Belge 96 • Sayfa: 576)</i>	269
<i>Katip Remzi Efendi'nin Hapsi Hakkında (Transkripsiyonun Ashı: Belge 97 • Sayfa: 577)</i>	271
<i>Bab-ı Zabtiye ve Hapishane-i Umumide Vefat Edenlerin Yıkanma ve Kefenlenme Masraflarının Ödenmesi Hakkında (Transkripsiyonun Ashı: Belge 98 • Sayfa: 578)</i>	272
<i>Hapishane-i Umumi Müdürü Süleyman Bey ile Adana Alaybeyi Hüseyin Bey'in Becayaşlari (Transkripsiyonun Ashı: Belge 99 • Sayfa: 580)</i>	275

Teftiş Dâiresi

<i>Necib Efendi'nin İkinci Sınıf Teftiş Memurluğu Talebi (Transkripsiyonun Ashı: Belge 100 • Sayfa: 582)</i>	277
<i>Vefat Etmiş Olan Bab-ı Zabtiye Birinci Sınıf Teftiş Memuru Mehmed Efendi'nin Çocuklarına Maaş Tahsisi Hakkında (Transkripsiyonun Ashı: Belge 101 • Sayfa: 586)</i>	281
<i>Zabtiye Müşiriyetinde İstihdam Edilen Teftiş Memurlarının Maaşlarıyla İlgili Düzenleme Yapılması (Transkripsiyonun Ashı: Belge 102 • Sayfa: 587)</i>	283
<i>Girit Teftiş Memuriyetinde Bulunan Andon Vartelini'nin Münasip Bir Başka Görevde İstihdamı (Transkripsiyonun Ashı: Belge 103 • Sayfa: 588)</i>	284
<i>İstihdamlarına Lüzum Görülen Teftiş Memurlarının Maaşlarına Dair (Transkripsiyonun Ashı: Belge 104 • Sayfa: 591)</i>	287
<i>Rusların Çekildiği Mahallerde Asayişin Muhafazası İçin Çatalca'ya Asakir-i Zabtiye Sevki ve Teftiş Memuru Tayini (Transkripsiyonun Ashı: Belge 105 • Sayfa: 593)</i>	289

<i>Zaptiye Dairesinde İstihdam Olunan Teftiş Memurları İçin Oda İnşası ve Masrafları Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 106 • Sayfa: 595)</i>	292
---	-----

III. BÖLÜM

ZAPTİYE MÜŞİRİYETİ YÖNETİMİNE BAĞLI İDARİ BİRİMLER

Mutasarrıflıklar

<i>Silivri 'nin Bab-ı Zaptiye İdaresine Katılması Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 107 • Sayfa: 599)</i>	297
<i>Dersaadet Mutasarrıflığı Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 108 • Sayfa: 600)</i>	298
<i>Çatalca Kazası Hükümet Konağının Tamiri (Transkripsiyonun Aslı: Belge 109 • Sayfa: 603)</i>	301
<i>Beyoğlu Mutasarrıflığı Dairesinin Durumu (Transkripsiyonun Aslı: Belge 110 • Sayfa: 605)</i>	304
<i>Beyoğlu Mutasarrıflığı Dairesinin Kira Bedelinin Ödenmesi Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 111 • Sayfa: 608)</i>	309
<i>Mehmed Paşa 'nın Üsküdar ve Hacı Hasan Paşa 'nın Beyoğlu Mutasarrıflıklarına Tayinleri (Transkripsiyonun Aslı: Belge 112 • Sayfa: 609)</i>	310
<i>Beyoğlu ve Üsküdar Mutasarrıflıklarıyla Fatih Zabıtasının Sağlık İşlerini Yürüten Personelin Sayısal Yetersizliği ve İşlerin Aksamaması İçin Gerekli Tedbirlerin Alınması (Transkripsiyonun Aslı: Belge 113 • Sayfa: 610)</i>	312
<i>Beyoğlu Mutasarrıflığında Yabancı Dil Bilen Bir Muavin İstihdamına Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 114 • Sayfa: 611)</i>	314
<i>Üsküdar Mutasarrıflığına Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 115 • Sayfa: 613)</i>	316
<i>Üsküdar Mutasarrıflığı Hukuk ve Ceza Mahkemeleri Dairelerinin Tamirleri (Transkripsiyonun Aslı: Belge • 116 Sayfa: 614)</i>	317
<i>Beyoğlu Mutasarrıflığı Dairesi ve Hapishanesi Masrafları Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 117 • Sayfa: 615)</i>	320
<i>Üsküdar Doğancılar 'daki Metruk Kabristanda Amedi Musa 'nın Define Arama İsteği Konusunda Üsküdar Mutasarrıflığının Görüşünün Sorulması Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 118 • Sayfa: 619)</i>	325
<i>Ergiri Mutasarrıflığı ve Dersaadet Zaptiye Müdürlüğü (Transkripsiyonun Aslı: Belge 119 • Sayfa: 620)</i>	326
<i>Üsküdar Mutasarrıflığı İdaresinde Bulunan Hapishane ve Polis Koğuşlarının Tamiri Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 120 • Sayfa: 621)</i>	328

<i>Bahçıvanbaşı Eşlef'i Yaralayanların Hersekli Olmadıklarından Hükümete İade Edilemeyecekleri Hakkında Avusturya Konsolosluğundan Beyoğlu Mutasarrıflığı'na Gönderilen Cevabnamenin Takdimine Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 121 • Sayfa: 623)</i>	330
<i>Beyoğlu Mutasarrıflığı Tabibi Ali Rıza Bey'e Nişan Verilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 122 • Sayfa: 625)</i>	332

Kâimmakâmlıklar

<i>Kartal Müdürlüğü Merkezinin Gebze'ye Nakledilmesi Konusundaki Zabtiye Müşirinin Tezkeresi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 123 • Sayfa: 627)</i>	334
<i>Kartal Kazası Kaymakamı Hüseyin Bey'e İstabl-ı Amire Müdürlüğü Rütbesi Verilmesine Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 124 • Sayfa: 629)</i>	336
<i>Beykoz Kaymakamı Şakir Efendi'nin Kağıt Paralarını Hazineye Bağışlamasının Kabul Edildiği (Transkripsiyonun Aslı: Belge 125 • Sayfa: 630)</i>	337
<i>Galata Kaymakamlığına Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 126 • Sayfa: 632)</i>	339
<i>Zaptiye Nezareti İdare Meclisine Gönderilen Şahıslar Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 127 • Sayfa: 634)</i>	341
<i>Şile Kaymakamı Amil Bey'e Rütbe Verilmesine Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 128 • Sayfa: 635)</i>	342
<i>Küçük Çekmece Kaymakamı İsmail Zühdü Efendi'ye Rütbe Verilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 129 • Sayfa: 637)</i>	344

Müdirlikler

<i>İslam ve Hristiyan Ahalinin Terkos Kazası Müdürü Selim Ağa Hakkında Arzuhalı (Transkripsiyonun Aslı: Belge 130 • Sayfa: 639)</i>	346
<i>Terkos Kazası Müdürlüğünde Bulunmuş Olan Hacı Hasan Efendi'nin Emekliliğinin İcrası (Transkripsiyonun Aslı: Belge 131 • Sayfa: 640)</i>	347
<i>Terkos Kazası Eski Müdürü Hüseyin Efendi'nin Emekliye Ayrılması (Transkripsiyonun Aslı: Belge 132 • Sayfa: 641)</i>	349
<i>Şile Müdür Muavini Yusuf Efendi'nin Emekliliğe Sevk edilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 133 • Sayfa: 642)</i>	351
<i>Suyolu Kazası Müdürünün Zabtiye İdare Meclisi Toplantısına Geç Katılacağını Bildirmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 134 • Sayfa: 643)</i>	352
<i>Şile Kazası Asakir-i Zabtiyesine Geçici Olarak Asker İlave Edilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 135 • Sayfa: 644)</i>	353

KAYNAKÇA	646
-----------------	-----

ÖNSÖZ

Güvenlik tarih boyunca toplum ve insan hayatının en önemli unsurlarından biri olmuştur. Her toplum yaşadığı çağın gereklerine uygun şekilde iç ve dış güvenlik teşkilatını oluşturmuştur. Ecdadımız da halkın huzur ve güvenliğine büyük önem vermiş, güvenlik birimlerini titiz bir şekilde teşkilatlandırmıştır. Tarihi süreçte giderek olgunlaşan güvenlik sistemleri Osmanlı Devleti döneminde sistematik bir yapıya kavuşmuştur. Askeri birimler tarafından sağlanan iç güvenlik hizmetleri 1826 da Yeniçeri Ocağı kaldırıldıktan sonra farklı birimler tarafından yürütülmüştür.

Güvenlik hizmetlerinin her zamankinden daha büyük önem arzettiği günümüzde, Türk Polis Teşkilatının yapısı, gelişim ve değişim süreci ile toplumdaki rolünü ortaya koyarak, geçmişten aldığımız ilhamla geleceğe daha güvenle bakabilmek amacıyla, 2012 yılında “Belgelerle Türk Polis Tarihi-1” ve “Belgelerle Türk Polis Tarihi-2” adlı çalışmaların birinci baskıları gerçekleştirilmiştir. Bu eserlerin ikinci baskısı ise “Belgelerle Türk Polis Tarihi 1-2” şeklinde tek bir ciltte toplanarak Teşkilatımıza kazandırılmıştır.

Tarihi süreç içerisinde, Türk Polis Teşkilatının yapısını, değişim sürecini ve toplumdaki rolünü ortaya koyan Belgelerle Türk Polis Tarihi serisinin üçüncü kitabı yoğun ve titiz bir çalışma neticesinde tamamlanmıştır.

Belgelerle Türk Polis Tarihi-3 isimli bu eserde, iç güvenliğin tek elden yürütülmesi amacıyla 15 Şubat 1846 tarihinde kurulan Zaptiye Müşiriyeti ve bağlı birimlerinin yaptığı görevler ortaya konulmuştur. Böylece 3 Aralık 1879 tarihinde Zaptiye Nezareti'nin kurulmasıyla belli bir düzene giren iç güvenlik hizmetlerinin tarihi gelişim seyrinin daha kolay anlaşılması hedeflenmiştir.

Günümüz polislik hizmetlerinin her alanında bilim ve teknolojiyi etkili bir şekilde kullanan Teşkilatımızın tarihi değişim ve gelişim sürecini ortaya koyarak, geleceğe daha güvenle bakmamıza vesile olan bu eserin kazandırılmasında emeği geçen meslektaşlarıma teşekkür eder, araştırmacıların ve diğer çalışanların başarılarının devamını dilerim.

Mehmet KILIÇLAR

Vali

Emniyet Genel Müdürü

KISALTMALAR

BAŞVURU KISALTMALARI

Bkz. : Bakınız
C. : Cilt
S. : Sayı
s. : Sayfa
vb. : Ve benzeri

DEVLET ARŞİVLERİ İLE İLGİLİ KISALTMALAR

BOA. : Başbakanlık Osmanlı Arşivi
A.MKT.MHM. : Sadaret Mektubi Kalemi Mühimme Kalemi Evrakı
AA.MKT.NZD. : Sadaret Mektubi Kalemi Nezaret ve Devair Evrakı
İ.DH. : İradeler Dâhiliye Nezareti Evrakı
İ.MVL. : İradeler Meclis-i Vala Evrakı
MVL. : Meclis-i Vala Evrakı
ZB. : Zabtiye Nezareti Evrakı
C.ZB. : Cevdet Zabtiye
ŞD. : Şura-yı Devlet
İ.ŞD. : İrade Şura-yı Devlet
İ.MMS. : İrade Meclis-i Mahsus
Y.A.HUS. : Yıldız Sadaret Hususi Maruzat Evrakı
Y.A.RES. : Yıldız Sadaret Resmi Maruzat Evrakı
İ.DA. : İrade Divan-ı Ahkam-ı Adliye
MF.MKT. : Maarif Nezareti Mektubi Kalemi Evrakı

HİCRİ AYLAR

M. : Muharrem
S. : Safer
Ra. : Rebiülevvel
R. : Rebiülahir
Ca. : Cemaziyelevvel
C. : Cemaziyelahir
B. : Recep
Ş. : Şaban
N. : Ramazan
L. : Şevval
Za. : Zilkade
Z. : Zilhicce

GİRİŞ

Türk Polis Teşkilatı tarihini aydınlatmak, Türk Polisinin tarihte ne denli önemli bir yer teşkil ettiğini ortaya koymak ve tarih araştırmacıları ile Osmanlı Türkçesine ilgi duyan okuyucularımıza bir başvuru kaynağı sunmak amacıyla 2012 yılında başladığımız “Belgelerle Türk Polis Tarihi” adlı çalışmamızın üçüncü cildi olan bu eser, “Belgelerle Türk Polis Tarihi-3” adını taşımaktadır.

Osmanlı’da polis işlerine bakan kurumlar 1826’da Yeniçeri Ocağı’nın ilgasından sonra çok karmaşık bir yapı ihtiva etmiştir. 1845’de polis işlerini askerden ayrı ve tek elden yürütmek adına bir Polis Nizamnamesi yayımlanmış, bu nizamname Osmanlı Devleti’ndeki Sefaretlere bir müzekkereyle bildirilmiş ve böylece polisin askerden farklı ve ayrı bir yapıya kavuşması hedeflenmiştir. İşte bu hedef doğrultusunda 18 Safer 1262 (15 Şubat 1846) tarihinde kurulan Zaptiye Müşiriyeti, çalışmamızın temelini teşkil etmektedir. Çeşitli dönemlerde görev değişikliklerine uğrasa da 18 Zilhicce 1296 (3 Aralık 1879) tarihinde Zaptiye Nezareti kurulup asker ve polisin (ilk dönemlerde İstanbul haricinde) tam olarak ayrışmasına kadar geçen süreçte polis işleri Zaptiye Müşiriyeti ve onun birimleri tarafından yürütülmüştür.

Çalışmamız üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm “Polis Teşkilatının Gelişiminde Önemli Rolü Olan Nizamnameler” başlığı altında; “Asakir-i Zabtiyyenin Vezâif-i Mülkiyyesi”, “ ‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i ‘Askeriyyesi Hakkında Ta‘lîmât”, “Memûrîn-i Teftîşîyyenin Sûret-i İntihâbı ve Vaz‘ ve Hareketleri”, “Der-Sa‘âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbita ve Mülkiye ve Mehâkim Nizâmiyyesine Dâir Nizâmnâme” ve “ ‘Asâkir-i Zabtiyye Hakkında Nizâmnâme” olmak üzere beş alt bölümden oluşmaktadır. İkinci bölüm “Zabtiyye Müşiriyeti Bünyesinde Bulunan Kurumlar” başlığı altında; “Meclis-i Fırka-i Zabtiyye”, “Meclis-i İdare”, “Zabtiyye Tulumba Meclisi”, “Esar Meclisi”, “Habshaneler İdaresi” ve “Teftiş Dairesi” olmak üzere altı alt bölümden oluşmaktadır. Üçüncü bölümü ise; “Zabtiyye Müşiriyeti Yönetiminde Bulunan Kaymakamlıklar Müdürlükler ve Mutasarrıflıklara Dair Yazışmalar” teşkil etmektedir.

Her bölüm içerisinde bulunan evrakı kendi dosyasının son tarihini temel olarak kronolojik sırada verdik. Bölümler içerisinde bulunan belgelerin hangi kaynaktan alındığını “1¹, 2³, 3⁵, ...” şeklinde dipnotla gösterdik. Bu sayıların altına her konu için bir açıklama metni koyarak, metnin sonuna belge ise transkripsiyonunun hangi sayfada hangi numarada olduğunu, transkripsiyon ise aslının hangi sayfada kaç numaralı belge olduğunu ekledik.

Açıklaması yazılan konuda birden fazla belgenin bulunması halinde, transkripsiyonların ve belgelerin arasına “*” işaretini, transkripsiyonda {ع} harfi için {‘} işaretini kullandık.

Orijinal belge ile transkripsiyon metinlerini karşılaştırmak isteyenler için belgelerin tıpkıbasımlarını koyduğumuz gibi, transkripsiyonlarda satır numaralarını “(1), (2), (3), ...” şeklinde, metin içerisinde veya sonunda geçen tarihlerin yazılmayan kısımlarını ve miladi tarihe çevrimlerini “... işbu fi 20 Muharrem Sene (12)66 (6Aralık 1849) senesinde ...” şeklinde ve metin içerisinde yazılan farklı kısımları daha kolay bulunması amacıyla “(Yatay Kısım), (Yan Kısım), (Alt Kısım), (Mühür), (Mühürler), (İmzâ), (Sayfa 2)” şeklinde gösterdik.

I. BÖLÜM

POLİS TEŞKİLATININ GELİŞİMİNDE ÖNEMLİ ROLÜ OLAN NİZAMNAMELER

Memûrîn-i Tefîşîyyenin Sûret-i İntihâbı ve Vaz‘ ve Hareketleri

‘Asâkir-i Zabtiyye Hakkında Nizâmnâme

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i Mülkiyyesi

Der-Sa‘âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbta ve Mülkiyye ve Mahâkim
Nizâmiyyesine Dâir Nizâmnâmedir

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i ‘Askeriyyesi Hakkında Ta‘lîmât

1¹

Memûrîn-i Teftîşîyyenin Sûret-i İntihâbı ve Vaz' ve Hareketleri
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 1 • Sayfa: 357)

(Sayfa 748)

(1) (Memûrîn-i Teftîşîyyenin Sûret-i İntihâbı ve Vaz' ve Hareketleri)

(2) (Hakkında Ta'rîfâtı Mutazammın Ta'limâtıdır)

(3) (Teftîş Memûrlarının Lâzım Olan Sıfât-ı 'Umûmiyyesi)

(4) **Birinci Bend:** Teftîş memûriyyetine intihâb ve ta'yîn olunacak kimesne evvelen yirmi (5) yaşından elli yaşına kadar takımdan ve vücûdca sakâmet ve 'illetden sâlim olarak (6) tenâsüb-i a'zâ ashâbından olmak sâniyen müddet-i 'ömründe bir cinâyet cezâsıyla (7) mahkûmiyyeti mesbûk olmamak sâlisen hukûmet işinde istihdâma elverecek (8) liyâkat-i zâtiyye ve istikâmet-i kavliyye ve fi'liyyesi ve sâir ahvâl-i şahsiyyesi (9) ma'lûm ve mücerreb olmak râbî'an lede'l-iktizâ zabtiyye neferâtına kumanda edecek (10) ve sözü tesîr eyleyecek salâhiyyet ve haysiyyet erbâbından bulunmak hâmisen (11) şerâit-i mevzû'ası üzere îfâ-yı hüsn-i hizmet edeceğine dâir kefil (12) ve sened vermek husûslarıdır. (*)

(13) (Birinci Sınıf Teftîş Memûrlarının Sıfat-ı Lâzimesi)

(14) **İkinci Bend:** Şart-ı evvelî ifâde-i merâma kâfi olacak derecede okuyub (15) yazması olmaktadır ikinci yalnız okumak bilib yazı yazmak bilmediği hâlde (16) anın yerine başka bir lisân bilmekdir veyâ umûr-ı teftîşîyye ve tahkikiyyede hidemât-ı (17) fevka'l-'âde ile müsellemler ve ma'rûf bulunmaktır işbu sınıf-ı evvel teftîş memûrlarının (18) şehriyye ma'âşları yedişer yüz ellişer guruşdur.

1 Birinci Tertip Düstur, C:II, s.748-753.

(19) **(İkinci Sınıf Teftiş Memûrlarının Sıfat-ı Lâzimesi)**

(20) **Üçüncü Bend:** Birincisi mümkün mertebe okumak ve yazmak bilmek ikincisi (21) hiç olmaz ise Türkçeden mâ‘adâ kangı vilâyetde ise oralarda cârî olan (22) elsine²den birine vukûfu olmaktır veyâ umûr-ı teftîşîyye ve tahkîkiyyede mahâret ve mümâresesi (23) müselleme ve ma‘rûf bulunmaktır işbu sınıf-ı sâni teftîş memûrlarının şehriyye ma‘âşları (24) beşer yüz guruşdur.

(25) **(Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Teftiş Memûrlarının Sıfat-ı Lâzimesi)**

(26) **Dördüncü Bend:** Yazı yazmak bilmediği hâlde mutlakâ okumak bilmek ve zabtiyyede

(*) Karâr-ı âhir hükmünce teftîş için mahsûs memûrlar istihdâmından sarf-ı nazar kılınmış olmağa vazîfeleri ‘asâkir-i zabtiyyeye ‘ilâve-i memûriyyet olmuşdur.

(Sayfa 749)

(1) veyâ sınıf-ı ‘askerîde veyâ memûrîn-i devlet ma‘iyyetinde hidmeti sebkât etmiş olmaktır (2) veyâ umûr-ı teftîşîyye ve tahkîkiyyede mahâret ve mümâresesi müselleme ve ma‘rûf bulunmaktır (3) üçüncü sınıf teftîş memûrlarının ma‘âşları şehriyye üçer yüz ellişer ve dördüncü (4) sınıfın ikişer yüz ellişer guruşdur.

(5) **Beşinci Bend:** Teba‘a-i Devlet-i ‘Aliyye’den ve İslâm ve Hıristiyan bâlâda muharrer sıfatları (6) câmi‘ olan kimseler liyâkât ve kâbiliyyetlerine göre sunûf-ı selâseden birine hükûmet (7) memûrları ve ‘asâkir-i zabtiyyenin büyük zâbitleri ma‘rifetiyle intihâb olunub (8) memûriyyetleri merkez-i vilâyetden tasdik olunmağa mevkûfdur.

2 Diller. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 216.

(9) (Teftîş Memûrlarının Vezâif-i Asliyyesi)

(10) **Altıncı Bend:** Her memleketde polis usûlüne lâzım olan işleri rüyet ve icrâ (11) etmek ya'ni memûrîn hukûmetin gerek devlete müte'allik umûrda ve gerek ahâlî ve sekeneye (12) dâir husûsâtda bilib öğrenmesi ve muttali' olması lâzım gelen cüzî ve küllî (13) işler her ne ise anları vaktiyle ve hakîkatıyla öğrenib meydâna çıkarmak ve tahkîkât (14) mukteziyyesini sûret-i resmiyye ve 'alenîyyede ve lede'l-iktizâ tebdîl-i heyetle sûret-i (15) hafîyyede icrâ edib hakâyıkıyla memûrîn-i hukûmete haber vermek ve hilâf-ı nizâm (16) ve tenbîhât görülen şeyleri kânûn ve nizâma tevîkan ıslâha çalışmak teftîş (17) memûrlarının birinci vazîfesidir binâen 'aleyh bir memleketde memûrîn-i teftîşîyye kaç (18) kişi ise müctemi'an veyâ münâvebeten dâimâ hukûmet dâiresinde bulunub vezâif-i (19) asliyyelerine 'âid olan harekâtı ittihâz ve icrâyâ memûr ve mecbûrdurlar işte (20) bu vazîfe-i esâsiyyeye terettüb eden ahvâlden evvelen derûn-ı memleketde ve hâvî olduğu (21) mahallerde hilâf-ı usûl ve kâide veyâ fevka'l-'âde bir mâtde vukû'unda hemân yetişib (22) hâl ve derecâtını ve o makûle fi'le mütecâsir olan eşhâs var ise keyfiyyâtını (23) tahkîk edib jurnalini vermek sâniyen bir memlekete hâricden gelen ve o memlekettten (24) giden yolcuların ahvâl ve keyfiyyâtına kesb-i vukûf edib ve husûsuyla sâhil (25) olan mahallerde vapur ve kayıklarla gelib gidecek yolcuların hâl ve şânını müfredâtıyla (26) öğrenib nizâma ve usûlen ve maslahata şâyân-ı dikkat olan şey var ise derhâl (27) hukûmet memûruna bildirmek sâlisen gelen giden yolcuların pasaportlarına (28) ve mürûr tezkirelerine bakıb şübheli olan ve pasaport ve tezkiresiz bulunan (29) veyâhûd pasaport ve tezkireleri nizâm ve kâ'idesi üzere kayd olunmamış olan

(Sayfa 750)

(1) ve derûn-ı memleketde kefilsiz zuhûr eden ve cânib-i hukûmetden ele geçirilmesi taleb (2) edilen kimseleri hukûmete teslîm etmek râbî'an kânûnen ve usûlen cânib-i hukûmetden (3) emr ve i'lân olunan tenbîhâtın tamâmi-i icrâsına dikkatle hilâfında bir hâl ve hareket (4) görübde

ıslâhına muktedir olmadığı veyâhûd ol hâl ve hareketin kânûnen hükmü (5) bulunduğu takdîrde ihbâr eylemek hâmisen erzâk ve eşyânın narh³ mûcibince (6) satdırılmasına ve noksân kantar ve terâzü ve dirhem ve kile ve arşûn kullanılmamasına (7) ve çiğ ve bozuk ekmek yapılmamasına ve hasta ve lâgar⁴ koyun ve sığır kesilmemesine ve hâm (8) ve mazarratlı meyve satılmamasına ve zokakların temiz tutulmasına ve ebniye nizâmının devâm-ı (9) icrâsına ve'l-hâsıl tanzîfât⁵ ve tathîrât belediyece her ne lâzım ise anların (10) yapılmasına ve yapıdırılmasına bi'z-zât ve bi'l-fi'l bakmak sâdisen her ne mâdde için olur (11) ise olsun tahkîk için hukûmet memûru tarafından ta'yîn olunacak maslahat (12) hakkında emr olduğu vechle icrâ-yı tahkîkât eylemek vezâif-i asliyyeleri (13) levâzımından olmağla bu hareketleri icrâ etmeyen memûrîn-i teftîşîyye hakk-ı vazîfesini (14) îfâ etmemiş olacaktır ve bunları yolunda icrâ etmek üzere her teftîş memûrunun (15) yanında bir cüz-dânı bulunub başlıca olan işleri ve husûsuyla şübheli olan (16) ve kendilerinden aranılan eşhâsın ism ve keyfiyyetleri o cüz-dânda yazılı bulunacaktır (17) ve nizâmât ve tenbîhâtın ahkâmına vukûf ve ıtlâ' hâsıl etmek için Kânûn-ı (18) Cezânın hiç olmaz ise Bâb-ı Sâlisi ve tenbîhât-ı vâkı'ayı mutazammın evrâkın (19) birer sûretleri yanlarında bulunub dâimâ mütâla'a edeceklerdir.

(20) **Yedinci Bend:** Teftîş memûrları zabtiyye zâbitliği şeref ve pâyesini hâiz (21) olduklarından umûr-ı nizâmîyyede anlara ve kâffe-i hareketlerinde bulundukları mahallin en (22) büyük mülkiyye memûruna tâbi' olduklarından şehriyye ma'âşları her mahalde mülkiyye (23) memûrları tarafından tasdîk olunduktan sonra ol mahall zabtiyyesinin ma'âş (24) defterine idhâlen istîfâ ve i'tâ olunacaktır ve sunûf-ı selâse teftîş memûrlarından (25) mâ'adâ merkez-i vilâyetde bir reîs ve bir mu'âvini olduğundan elviye-i mülhaka müfettişlerinin (26) memûriyyet-i mahsûsa ve sâir ahvâl-i zâtiyyelerine mûte'allik fevka'l-'âde ifâdeleri (27) olduğu hâlde merkez-i vilâyetde olan reîse yazıb mürâca'at edeceklerdir.

3 Nark, çarşıda, pazarda satılan şeyler için resmi makamlarca gösterilen fiat. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 807.

4 Arık, zayıf, cılız (hayvan). Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 539.

5 Temizlik işleri. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 1032.

(28) **Sekizinci Bend:** Teftîş memûrlarının sunûf-ı selâsesiçün ittihâz olunmuş olan

(Sayfa 751)

(1) elbisenin bir numûnesi bu def'a gönderildiğinden ve bunların ve gerek kullanacakları (2) seyflerin bahâsı şehriyye ma'âşlarından istîfâ olunmak lâzım geleceğinden sınıf-ı sâlis (3) ve sâni müfettişleri istedikleri hâlde ucuz çıkmak için elbisesini yine koyu lâceverd (4) renginde çukadan veyâ 'abâdan i'mâl etdirmekde muhayyer iseler de sınıf-ı (5) evvel müfettişlerinin elbisesi yine koyu lâceverd renginden olarak mutlakâ çuka (6) olacaktır ve cümlesi elbisesini heyet-i muntazama üzere gâyet temiz tutub hüsn-i (7) isti'mâl etmek ve 'ale'd-devâm hizmetinde işbu elbise-i resmiyye ile bulunmak ve senesi (8) içinde yırtılır veyâ bozulur ise yine derhâl yaptırmak mecbûriyetinde bulunacaktır.

(9) **Dokuzuncu Bend:** Teftîş memûrları îfâ edecekleri hizmet-i memûriyyet-i (10) teftîşîyyede lede'l-iktizâ zabtiyye neferâtını istihdâma mezûn olduklarından (11) 'asâkir-i zabtiyye işbu teftîş memûrlarının muvâfık usûl ve kâ'ide olan rey (12) ve tenbîhlerine yine mütâba'at eyleyeceklerdir.

(13) **Onuncu Bend:** Her sancağın hâvî olduğu kazâlarda bir mâh zarfında ne kadar katl-i (14) nefis ve gasb-ı emvâl ve sâir o makûle fevka'l-'âde ahvâl vukû' bulur ise her ay (15) nihâyetinde kazâ teftîş memûrları tarafından jurnalleri sancak başlarında olan (16) birinci sınıf teftîş memûrlarına irsâl ile orada toplanıp ve teftîş (17) memûru olmayan mahaller vukû'âtı dahi 'asâkir-i zabtiyye zâbitânı ma'rifetiyle (18) tahkîk etdirilib sancakca olan vukû'ât dahi 'ilâve ile birer hulâsası (19) yapılarak kazâlardan gelen jurnaller ile berâber res-i sancaklarda olan tabur (20) ağaları tarafından her ay alay beyi cânibine irsâl kılınacaktır ve bir ay zarfında (21) bir sancakda veyâ bir kazâda hiç vukû'at olmamış olsa bile vukû'at olmadığını (22) mübeyyen yine bir jurnali gönderilecektir.

(23) **On Birinci Bend:** Bir kazâda kaç nefer teftîş memûru var ise yukarıda zikr (24) olunduğu vechle cümlesi müctemi'an veyâ münâvebeten müdür

konağında veyâ hukûmetin reyîyle (25) ta'yîn olunan mahallde dâimâ hâzır bulunacakları gibi res-i sancaklarda dahi (26) bulunacakları mahall merkez odaları olub bunlardan sınıf-ı evvel teftîş (27) memûrları îcâbına göre merkez odasında oturmak ve sınıf-ı sâni ve sâlis (28) memûrları merkez odası ma'îyyetinde bulunmak umûr-ı tabî'îyyedir.

(Sayfa 752)

(1) **On İkinci Bend:** Teftîş memûrları ruhsat almadıkca veyâ 'özü-i şer'îsi (2) bulunmadıkca memûriyyetleri üzerinden ayrılamayacaktır.

(3) **On Üçüncü Bend:** Bâlâda muharrer şerâite tevîk-i hareket etmeyen teftîş (4) memûrları hakk-ı vazîfesini îfâ etmemiş olacağından ilk def'asında tenbîh (5) ve tevbîh olunub ikinci def'asında bir aylık ma'âşî mikdâr akçe cezâ kendisinden (6) alınmak ve yine mütenebbih olmaz veyâhûd olunan tenbîhâtı 'adem-i itâ'atle icrâ etmez (7) ise memûriyyetinden tard olunmak lâzım geleceğinden teftîş memûrlarından birinin (8) 'adem-i takayyüde dâir böyle bir hareketi vukû'unda Meclis-i İdârede bi't-tedkîk sâbit (9) olduktan sonra bâ-mazbata kâimmakâmıktan istîzân olunarak ve eğer mâdde (10) tard cezâsını müstelzim ise oradan dahi mazbatasıyla merkez-i vilâyete (11) bildirilerek îcâb-ı icrâ kılınacak ve bu makûlelerden birer aylık mikdârı cezâ (12) ahz olunmuş olan mebâliğ mazbatasıyla res-i sancağa gönderilib merkez (13) odasında emâneten hıfz ile sene âhirinde o mahallin teftîş memûrlarından îfâ-yı (14) hüsn-i hizmet ve gayret etmiş olan her kimler ise hizmet ve gayretleri derecesine (15) göre anlara taksîm olunarak sene âhirinde bir kerre birer jurnalî merkez-i vilâyete (16) gönderilecektir ve teftîş memûrları hakkında bu vechle cezâ-i akçe ahzı (17) ve kendilerinin memûriyyetlerinden tardı misillü mu'âmelât mücerred memûriyyetlerinde (18) kusûr ve müsâmahaları üzerine müterettib olub töhmet ve kabâhat ve cinâyete (19) müte'allik sâir ahvâlde ve husûsuyla îfâ etdikleri memûriyyet-i tahkikiyyeden (20) dolayı yalan söylemek ve kimseye garaz ve himâye etmek veyâhûd tahkîkâtını bir sebep (21) tahtında ketm eylemek misillü nüfûz-i memûriyyetini sû-i isti'mâl etdikleri takdîrde (22) o makûleler hakkında Kânûn-ı Cezâda müterettib olan ahkâm tamâmıyla îfâ olunacaktır.

(23) (Zeyli)

(24) **On Dördüncü Bend:** Teftîş sınıfına dâhil olacaklardan bir sene müddet hizmet (25) etmedikce isti'fâ eden olacağı hâlde o makûlelerin sebeb-i isti'fâsı eğerçi (26) bir mâni'-i sahîh ve esbâb-ı mücbereye müstenid ise kabûl olunub sâir esbâba mebnî (27) olduğu veyâ âher mahalle tahvîl-i memûriyyet etdirilmesinden neşet ettiği takdîrde (28) kabûl olunmayacaktır.

(Sayfa 753)

(1) **On Beşinci Bend:** Memûrîn-i teftîşîyyeden müddetini ikmâl ile çıkacak veyâ hukûmetce (2) ihrâcına lüzûm görünüb bir yer açılacak olduğu hâlde oraya vilâyetden (3) ve çıkarılan teftîş memûrunun mâdûnunda bulunan sınıfdan o sınıfa geçmeğe (4) kâbiliyyet ve istihkâkı hâiz âdem bulunduğu takdîrde mutlaka anın açılan yere ta'yîniyle (5) hâricden âdem alınmayacaktır. Fî 23 Rebî'ü'l-evvel Sene 1284 (25 Temmuz 1867).

2⁶

‘Asâkir-i Zabtiyye Hakkında Nizâmnâme
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 2 • Sayfa: 363)

(Sayfa 728)

(1) (‘Asâkir-i Zabtiyye Hakkında Nizâmnâmedir)

(2) (Fasl-ı Evvel)

(3) (‘Asâkir-i Zabtiyyenin Sûret-i Tertîbi Beyânındadır)

(4) **Birinci Mâdde:** Her vilâyetin süvârî ve piyâde ‘asâkir-i zabtiyyesi bir alay i‘tibâr (5) olunur.

(6) **İkinci Mâdde:** Her zabtiyye alayı taburlara ve taburlar bölüklere ve bölükler takımlara (7) münkasımdır.

(8) **Üçüncü Mâdde:** Her tabur lâ-akall iki ve nihâyet on bölükden ve her bölük (9) lâ-akall beş ve nihâyet on takımdan tereküb eder.

(10) **Dördüncü Mâdde:** Her süvârî takımı dört ve piyâde takımı sekiz neferden (11) ve (kol vekîli) ve (kol vekîli mu‘âvinî) nâmıyla ikişer zâbitden ‘ibâretir.

(12) **Beşinci Mâdde:** Beher süvârî bölüğü nihâyet altmış ve piyâde bölüğü nihâyet (13) yüz neferi tecâvüz etmemek üzere (bölük ağası) ve (bölük ağası mu‘âvinî) (14) ve (jurnal emîni) ‘unvânıyla üçer zâbitin kumanda ve idâresine müfevvezdir.

(15) **Altıncı Mâdde:** Her sancağın bir tabur ‘asâkir-i zabtiyyesi olub kazâlara (16) bölük i‘tibârıyla taksîm olunur işbu taburların kumandası bir tabur (17) ağasına ve umûr-ı hesâbiyyesi bir hesâb emînine ve ‘umûmunun

6 Birinci Tertip Düstur, C:II, s.728-733.

kumandası dahi (18) (alay beyi) ‘unvânıyla bir büyük zâbite ve muhâsebât-ı ‘umûmiyyesi bir idâre (19) emînine muhavveldir ve bunların heyet-i mecmû‘ası vâlî-i vilâyetin emr ve nezâreti (20) tahtındadır.

(21) **Yedinci Mâdde:** Her vilâyetin alay beyi ve idâre emîni merkez-i vilâyetde bulunub (22) sancaklarda birer tabur ağası ve kazâlarda birer bölük ağası bulunur ve tabur (23) ağası istihdâmına mütehammil olmayan sancaklarda bölük ağası ve bölük ağasının (24) ikâmetine hâcet görülemeyen kazâlarda kol vekîli bulundurulur gerek bölüklerin (25) takımlara ve gerek alayın taburlara sûret-i inkisâmı ve efrâdının ‘adedi (26) her vilâyet ve livâ ve kazânın îcâb ve ihtiyâcına ve üçüncü ve dördüncü mâddelerin (27) hükmüne tevfiğ edilir.

(28) **Sekizinci Mâdde:** Zabtiyye ‘askerliğinin müddeti tamâm iki sene olduğundan silk-i

(Sayfa 729)

(1) zabtiyyeye dâhil olanların ikmâl-i müddet etmedikçe çıkması câiz değildir iki (2) seneyi tekmiî edenlerin istedikleri hâlde tekrâr istihdâmları mücâzdir ve işbu (3) şart ve müddet kol vekîlileriyle mu‘âvinlerine ve neferâta mahsûsdur.

(4) **Dokuzuncu Mâdde:** Zabtiyye ‘askerliğine yazılacak neferât elli yaşından yukarı (5) ve yirmi bir yaşından aşağı olmamak ve meşy ü harekete ve îfâ-yı hidmete mâni‘ (6) olur nekâyis-i bedeniyreden sâlim olmak ve hüsn-i hâl ashâbından bulunmak meşrûtdur (7) binâen ‘aleyh alınacak neferât tabîbe mu‘âyene etdirilmedikce ve kefile rabt edilmedikce (8) kayd olunmayacaktır ve yirmi beş yaşından aşağı neferâtın mikdârı hiç (9) bir bölükde mevcûdun sülüsünü tecâvüz etmeyecektir.

(10) **Onuncu Mâdde:** Alay beyinin bulunduğu vilâyet merkezinde büyük zâbitândan (11) müretteb bir Alay Meclisi ve tabur ağalarının bulunacakları livâ merkezlerinde dahi (12) kezâlik büyük zâbitândan müretteb bir tabur meclisi teşkîl olunacaktır.

**(13) (Zabtiyye Nizâmnâmesini Mütemmim Olarak Ta'limât-ı
'Umûmiyye Şeklinde Fî 11 Rebî'ü'l-evvel 1286 (21 Haziran 1869)
Târîhiyle Neşr Olunan Nizâmnâmenin Onuncu Mâddesine Zeyl
Olunan Fıkra)**

(14) Her vilâyetin 'asâkir-i zabtiyye alayını terkîb eden zâbitân ve neferâtın ism (15) ve künye ve târîh-i duhûl ve hurûclarını mutazammın üç ayda bir kerre bir defter yapılab (16) zabtiyye yoklamasında kayd olunmak üzere Zabtiyye Müşîriyyetine gönderilir. Fî 18 Şevval Sene 1287 ve fî 29 Kânûn-ı evvel Sene 1286 (10 Ocak 1871).

(17) (Fasl-ı Sâni)

**(18) ('Asâkir-i Zabtiyye Zâbitân ve Neferâtının Muhassasâtına ve
Esliha ve Elbisesine Dâirdir)**

(19) **On Birinci Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyyenin ma'âşları müstahdem oldukları mahallerin (20) râyici i'tibârıyla derecât-ı mütefâvitede tahsîs ve tertîb olunur ve süvârî (21) neferâtının mâhiyyeleri piyâde neferâtının ma'âşlarından bir rub' ziyâde tahsîs kılınır.

(Sayfa 730)

(1) **On İkinci Mâdde:** Süvârî ve piyâde efrâdına kaç guruş ma'âş tahsîs olunur (2) ise andan kol vekîllerinin ma'âşları otuzar ve mu'âvinlerinin ma'âşları on beşer (3) guruş ziyâde i'tâ kılınır.

(4) **On Üçüncü Mâdde:** Jurnal emînlerine yüz ellişer guruşdan iki yüz guruşa (5) ve bölük ağalarıyla hesâb emînlerine dörder yüz guruşdan beşer yüze ve bölük (6) ağası mu'âvinlerine iki yüz elliden dört yüz guruşa ve tabur ağalarıyla idâre (7) emînlerine yedişer yüz ellişerden biner guruşa ve alay beylerine bin beşer (8) yüz guruşdan ikişer bin beşer yüz guruşa kadar ma'âş verilir.

(9) **On Dördüncü Mâdde:** Bir vilâyet zabtiyye alayından bir taburun bi'l-cümle neferâtının (10) ma'âşları ol alayın diğerk taburunun ma'âşından

farklı olabilmek câizdir (11) şu kadar ki bir taburda bulunan neferâtın ma‘âşları beyinde fark ve tefâvüt olması (12) ve bir sınıfta olan zâbitân ma‘âşının zamm ve tenzîli tecvîz olunmayacaktır.

(13) **On Beşinci Mâdde:** Mevâdd-ı sâbıkada muharrer ma‘âşlardan mâ‘adâ ‘ale’l-‘umûm (14) süvârî ve piyâde zabtiyye neferâtıyla kol vekîllerine ve jurnal emînlerine yevmiyye (15) üçer yüz dirhemden ‘ibâret olarak birer ve bölük ağalarına ve mu‘âvinlerine (16) ikişer nân ta‘yîni ve süvârî zabtiyye zâbitân ve neferâtına nân-ı ‘azîz (17) ta‘yîninden başka yevmiyye üç okka seksen dirhem şa‘îr ve dört kıyye⁷ samandan (18) ‘ibâret birer ve tabur ağalarına ikişer ve alay beyine üçer yem ta‘yîni dahi (19) i‘tâ kılınır.

(20) **On Altıncı Mâdde:** ‘Ale’l-‘umûm piyâde ‘asâkir-i zabtiyyenin bir tüfenk ve bir kasatura (21) ve bir tabancası ve süvârî neferâtının bir filinta ve bir çift tabanca ile bir kılıcı olup (22) bunlar palaskalarıyla berâber taraf-ı devletden i‘tâ olunur ve lede’l-iktizâ cebhâneleri (23) dahi cânib-i mîrîden verilir.

(24) **On Yedinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyeye bir sene mî‘âd ile bir setrî ve bir pantolon (25) ve bir fes ve üç sene mî‘âd ile birer yağmurluk ve piyâde takımına senede iki çift (26) kundura ve süvârîye bir çift çizme verilir.

(27) **On Sekizinci Mâdde:** Piyâde neferât ile kol vekîllerinin ve mu‘âvinlerinin ve jurnal

(Sayfa 731)

(1) emînlerinin elbisesi ve bi’l-‘umûm ‘asâkirin yağmurlukları nesak-ı vâhid⁸de i‘mâl (2) etdirilib gerek bunların ve gerek çizme ve kundura ve feslerin bahâları ve ücret-i (3) i‘mâliyyesi taraf-ı devletden i‘tâ kılınır.

(4) **On Dokuzuncu Mâdde:** Süvârî ‘asâkir-i zabtiyyenin hayvanları kendilerinin (5) malıdır ve bunların eğerleri ve başlık ve şaparak gibi takımları süvârî ‘asâkir-i (6) nizâmîyye takımlarına mûmâsil olarak kezâlik

7 Okka, dört yüz dirhem. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 519.

8 Tek tarzda, tek şekilde. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 822.

taraf-ı devletden i‘mâl ve i‘tâ (7) olunub esmânı süvârî ‘askerinin tahsîsât-ı seneviyyesinden tevkîf (8) ve istihsâl kılınacaktır.

(9) (Fasl-ı Sâlis)

(10) (‘Asâkir-i Zabtiyye Zâbitânının Usûl-i İntihâbiyyelerine Dâirdir)

(11) (Fî 3 Reb‘ü’l-evvel 1286 (13 Haziran 1869) Târîhiyle Neşr
Olunan ‘Asâkir-i Zabtiyye Teşkilât Nizâmnâmesinin Usûl-i
İntihâbiyye Fashna Zeyl Olunan Fıkra-i Nizâmiyyedir)

(12) İşbu nizâmnâmenin yirminci ve yirmi dördüncü mâddelerinde muharrer olduğu üzere (13) kol vekîlleri ve mu‘âvinleri ve jurnal emînleri kemâ-kân alay beylerinin ve tabur (14) ağalarına kadar zâbitân vâlî-i vilâyetin tasdîkiyle intihâb olunub intihâbnâmeleri (15) Zabtiyye Müşîriyyetine gönderilir ve bunlar Meclis-i Fırka-i Zabtiyyede bi’t-tedkîk (16) mu‘âmelât-ı vâkı‘a muvâfık-ı kâ‘ide ise kabûl ve tasdîk ve değilse tebdîl olunur (17) tabur ağalarıyla idâre emînlerinin ve alay beylerinin memûriyyetleri dahi Meclis-i (18) Fırka-i Zabtiyyede tedkîk ile Zabtiyye Müşîriyyeti cânibinden tasdîk (19) olunduktan sonra fermân-ı ‘âlî ile icrâ olunur.

(20) **Yirminci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyenin kol vekîlleriyle mu‘âvinleri ve jurnal (21) emînleri alay beylerinin ve tabur ağalarına kadar zâbitân vâlî-i vilâyetin (22) ve tabur ağalarıyla alay beyleri Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tasdîkiyle ta‘yîn (23) olunmak mukarrerdir.

(24) **Yirmi Birinci Mâdde:** Tabur ağalarından jurnal emînlerine kadar zâbitân-ı (25) zabtiyyeden birinin ‘azl ve ihrâcı mutlaka isti‘fâsına veyâhûd nizâmen ve kânûnen (26) mu‘ayyen olan ahvâlden birinin veyâ birkaçının sübûtuna mevkûf olduğundan

(Sayfa 732)

(1) bu ahvâlin biri vâki' ve sâbit olmadıkca ve muhâkemesi icrâ ile esbâb-ı mûcibesi (2) Meclis İdâre-i Vilâyetden tasdîk olunmadıkca hiç bir zâbit 'azl edilmez.

(3) **Yirmi İkinci Mâdde:** Bir zabtiyye alayında zâbitlik münhall oldukca küçük (4) zâbitândan ise bölüğünde ve bölük ağası ve mu'âvini ise taburunda en kıdemli (5) ve liyâkatli olanlardan ve mensûb olduğu bölük ve taburda münâsibi bulunmaz ise (6) diğer taburlardan intihâb edilir ve anlarda dahi bulunamadığı hâlde Zabtiyye (7) Müşîriyyet-i Celîlesinden istenilir ve hiç bir vaktde 'Asâkir-i Nizâmiyye ve Zabtiyye (8) silkinde zâbitlik etmemiş olanların doğrudan doğruya zabtiyye (9) zâbitliğine intihâb ve ta'yîni câiz değildir.

(10) **Yirmi Üçüncü Mâdde:** Kol vekîlleriyle bölük ağalarının ve bunların mu'âvinlerinin (11) ta'lîm-i 'askere ve mümkün mertebe okuyub yazmağa muktedir olmaları ve zâbitlik hâl (12) ve sıfatına münâfi' harekâtdan berîu' z-zimme bulunmaları meşrûtdur 'Asâkir-i Nizâmiyye (13) zâbitliğinden muhrec olup sıfât-ı meşrûha ile muttasıf olanlar emr-i intihâbda (14) tercih olunur.

(15) **Yirmi Dördüncü Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyye zâbitliğinden biri münhall oldukca (16) ibtidâ tabur meclisinde iktizâ edenler intihâb kılınarak ve sûret-i intihâbları elviye (17) mutasarrıfları tarafından tasdîk olunarak ba'de Alay Meclisinde tedkîkâtı (18) bi'l-icrâ tabur meclisinin intihâbı muvâfık usûl ve nizâm görüldüğü hâlde (19) eğer kol vekîli ve mu'âvini veyâ jurnal emîni ise alay beyi cânibinden memûriyyeti (20) icrâ olunur ve eğer bölük ağası ve mu'âvini ve hesâb emîni ise vâlî-i vilâyet (21) tarafından mazbatası bâlâsına buyurulduysa yazılıb yedine i'tâ ile berâber (22) intihâbını mutazammın olan mazbatanın bir 'ayni ve selefî kânûnen 'azl ve ihrâc (23) olunmuş olduğu hâlde anın muhâkeme mazbatası ve isti'fâ etmiş olduğu (24) sûretde isti'fânâmesi Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine irsâl kılınır ve tabur (25) ağalarıyla idâre emînlerinin memûriyyetleri Müşîriyyet-i Zabtiyyeden bi'l-istîzân (26) vâki' olacak iş'âr üzerine taraf-ı

vilâyetden buyuruldu ile ve alay beyinin (27) memûriyyeti bâ-fermân-ı ‘âlî icrâ edilir.

(28) **Yirmi Beşinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye zâbitânının müddet-i ‘askeriyyesini ikmâl

(Sayfa 733)

(1) etmeksizin nizâmen ‘azl ve ihrâcını mûcib olan ahvâl beş nev‘dir birincisi (2) isti‘fâ etmek ikincisi üç aydan ziyâde habs cezâsıyla mahkûm olmak (3) üçüncüsü vezâif-i ‘askeriyye ve mülkiyyesini îfâda bilâ-‘özl kusûrundan dolayı (4) bir sene mahkûmen üç def‘a habs olunmak dördüncüsü zâbitlik sıfatına münâfî (5) fi‘l ve hareketi i‘tiyâd eylemek beşincisi hizmeti uğrunda olmayarak ve nizâmen (6) tekâ‘üd müddetini ikmâl etmeyerek îfâ-yı memûriyyete muktedir olamayacak sûretde (7) ‘alîl olmaktadır.

(8) **Yirmi Altıncı Mâdde:** Bir alayın efrâd-ı ‘askeriyyesi ikmâl olunduktan sonra silk-i (9) zabtiyyeye dâhil olmak isteyenler ism ve künyeleriyle bir deftere kayd edilib (10) münhall olacak mahalle en evvel dâhil-i defter olan ve hâl ve sıfatca müreccah (11) bulunan âdem ta‘yîn kılınacaktır.

(12) (Fasl-ı Râbi‘)

(13) (‘Asâkir-i Zabtiyye Hakkında İcrâ Olunan Mükâfâtın Derecâtı Beyânındadır)

(14) **Yirmi Yedinci Mâdde:** İşbu nizâm târîhinden i‘tibâren neferâtdan mâ‘adâ ‘asâkir-i (15) zabtiyye silkinde tam otuz sene bi‘l-fi‘l hizmet etmiş olan zâbitân (16) istedikleri hâlde ‘Asâkir-i Nizâmiyye Tekâ‘üd Kânûnuna tevfi‘kan ve rûtbelerinin (17) istihkâkına tatbîkan ma‘âş ile tekâ‘üd olunur.

(18) **Yirmi Sekizinci Mâdde:** Mâdde-i sâbıkada beyân olunan müddeti ikmâl etmemiş olan (19) zâbitân ile neferâtdan kezâlik ‘Asâkir-i Nizâmiyye Tekâ‘üd Kânûnunun On Beşinci (20) Mâddesinde ta‘yîn olunan derecât-ı

selâsenin ta‘rîfine muvâfık vechle vezâif-i (21) memûriyyetlerinden dolayı ‘alîl ve sakat olanlar kânûn-ı mezkûr mûcibince mu‘ayyen (22) olan ma‘âşlarla tekâ‘üd edilir.

(23) **Yirmi Dokuzuncu Mâdde:** Ashâb-ı cinâyâtın ta‘kîbi ve ahz u girifti hidmetinde (24) urularak vefât eden zâbitân ve neferâtın zevce ve evlâdına nihâyet ma‘âşının (25) nısfını tecâvüz etmeyecek derecede ma‘âş tahsîs olunarak nüfûsuna göre (26) taksîm kılınır.

(27) **Otuzuncu Mâdde:** İşbu nizâmnâme muntazam alay ve tabur heyetinde bulunan ‘asâkir-i (28) zabtiyyeye mahsûs olub kordon ‘asâkiri ile neferât-ı muvazzafa ve seyyâre (29) idârelerine şümûlü yokdur ve ‘asâkir-i zabtiyyenin vezâif-i ‘askeriyye ve mülkiyyesi (30) ta‘lîmât-ı mahsûsa ile ta‘yîn olunmuşdur. Fî 3 Rebî‘ü’l-evvel Sene 1286 (13 Haziran 1869).

3⁹

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i Mülkiyyesi (Belgenin Transkripsiyonu: No: 3 • Sayfa: 369)

(Sayfa 740)

(1) Vilâyetlerde ‘asâkir-i zabtiyye alaylarının suver-i teşkiliyyesi nizâmname-i (2) mahsûs ile mu‘ayyen olup vazîfe-i ‘askeriyyeleri dahi Zabtiyye Müşîriyyet-i (3) Celîlesi tarafından ta‘lîmât-ı mahsûsa ile tahdîd olduğu misillü ‘asâkir-i (4) merkûmenin vazîfe-i mülkiyyeleriyle idârelerine müte‘allik icrâât işbu ta‘lîmât-ı (5) ‘umûmiyye ile ta‘yîn kılınmıştır.

(6) (Fasl-ı Evvel)

(7) (‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vazîfe-i Mülkiyyelerine Dâirdir)

(8) **Birinci Mâdde:** Zabtiyye ‘askeri umûr-ı mülkiyye memûrîn ve hademesinden olup (9) bulundukları mahaller dâhilinde devletin doğrudan doğruya veyâ bi’l-vâsıta mesâlih-i (10) mülkiyye ve mâliyye ve zâbitasına ‘âid olmak üzere memûrîn-i mülkiyye taraflarından (11) kendilerine emr ve havâle olunan işleri nizâm ve kâ‘idesine tevfiқан icrâ etmeğe (12) mecbûrdurlar.

(13) **İkinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyenin vezâif-i mülkiyyesi esâsen iki kısımdır (14) birincisi bulundukları memleketin ve ahâlîsinin hıfz-ı emniyyet ve râhatı zımında ‘uhdelerine (15) muhavvel olan vezâifin icrâsı ve ikincisi envâl-i devletin umûr-ı hıfziyye (16) ve tahsîliyyesinde hukûmet-i mahalliyyenin ta‘yîn edeceği yolda hizmet edilmesi (17) husûslardır.

(18) **Üçüncü Mâdde:** Birinci kısmın envâ‘ı evvelen kasaba ve karyelerin dâhil ve hâricinde

9 Birinci Tertip Düstur, C:II, s.740-747.

(Sayfa 741)

(1) hırsızlık ve kat'-i tarîk ve katl-i nüfûs ve cerh ve darb misillü selb-i emniyyeti mûcib (2) vukû'âtın fâ'illerini ve şürekâsını ve zî-müdhil olanlarını tutub ve meydâna (3) çıkarıb hukûmete teslim etmek sâniyen mahbûsîni muhâfaza edüb lede'l-iktizâ (4) bir mahallden diğerk mahalle götürüb getirmek sâlisen habshâneleri nizâm-ı mevzû'una (5) muvâfık hâlde bulundurmak râbi'an kol gezib karagol bekleyib vukû'ât-ı muzırraya (6) meydân vermemek hâmisen tarîk ve ma'âbirde emniyyet mürûr ve 'ubûrun esbâbını (7) istihsâl eylemek sâdisen harîk vukû'unda yetişib itfâsına çalışmak sâbi'an (8) postaları ve mîrîye mûte'allik emânet ve eşyâyı bir mahallden diğerk mahalle îsâl etmek (9) sâminen tezkire ve pasaport memûrlarına mu'âvenet etmek tâsi'an kur'a ve redîf neferâtını (10) celb ve cem' etmek ve devâir-i belediye taraflarından nizâma muvâfık olarak teklîf (11) olunan işleri görmek husûslarıdır.

(12) **Dördüncü Mâdde:** Hukûmet dâirelerinde neferâtın nizâm üzere nöbet beklemesi (13) ve mecâlis-i idâre ve cinâyet dâirelerinde yalnız mesâlih için kullanılması ve bir mahallden (14) diğerk mahalle giden memûrine süvârî ve piyâde terfîk edilmesi câiz olub (15) 'asâkir-i zabtiyyenin bunlardan ve işbu faslda ta'dâd olunan ahvâlden gayri (16) hizmetlerde ve husûsuyla umûr-ı zâtîyyede istihdâmları memnû' olduğundan (17) zâbitânı taraflarından vezâif-i muharrerinin tamâmî-i icrâsına nezâret ve neferât (18) cânibinden icrâlarına i'tinâ ve dikkat kılınacaktır.

(19) (Fasl-ı Sâni)

(20) ('Asâkir-i Zabtiyyenin Heyet-i Müctemi'asına Mûte'allik Olan Tahsîsâta Dâir)

(21) **Beşinci Mâdde:** Her tabur için şehriyye onar guruş masârif-i kırtâsiyye ve 'asâkir-i (22) zabtiyye mukîm olan her bir koğuş ve karagolhâne için şehriyye yarımşar kıyye (23) revgan-ı zeyt¹⁰ ve îcâb eden memleketlerde

10 Zeytin yağı. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 889.

her koğuşa ve orman olmayan mahallerdeki (24) karagolhâneye mevsim-i şitâda bir def'a olarak îcâbı kadar hatab¹¹ veyâ kömür (25) verilecektir.

(26) **Altıncı Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyyeden hasta olanlar 'asâkir-i nizâmiyyeye veyâhûd (27) memlekete mahsûs hastahâneye irsâl ile orada ve hastahâne bulunmaz ise (28) bir mahall-i mahsûsda tedâvî eyleyerek masrafları mâl sandığından tesviye

(Sayfa 742)

(1) olunacaktır ve işbu tedâvî masârifıyla beşinci mâddede muharrer tahsîsâtın i'tâsı (2) her hâlde mecâlis-i idârenin tasdîkine merhûndur.

(3) **Yedinci Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyyeye tahsîs olunan nân ve yem ta'yînâtının 'aynen (4) i'tâsı takdîrinde tertîb ve mübâya'ası mecâlis-i idârenin vezâyifindendir ve bedelen (5) tesviyesi îcâb eyledikde râyic-i es'âra tevfi'kan Meclis-i İdâre tarafından tanzîm (6) olunacak fiyat mazbatası mûcibince esmânı bi'l-hesâb i'tâ kılınır.

(7) **Sekizinci Mâdde:** Vilâyet dâiresinden hâric bir mahalle memûren i'zâm olunan (8) neferât-ı zabtiyyeye hudûd-ı vilâyetden i'tibâren beher sâ'at için altmışar para (9) ve kol vekîli ve mu'âvinlerine ikişer gurus ve tabur ağalarına kadar (10) zâbitâna beşer gurus ve alay beyine yedişer gurus hesâbıyla mâl sandığından (11) harc-ı râh verilecektir ve bahren 'azîmetlerinde dahi alay beyi ile tabur (12) ağalarının birinci ve bölük ağalarıyla mu'âvinlerinin ikinci mevki' ve kol vekîlleri (13) ve mu'âvinleriyle neferâtın güğerte i'tibâriyle nisf-ı nevleri i'tâ kılınacaktır.

(14) **Dokuzuncu Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtına mensûb oldukları (15) vilâyet dâiresi dâhilinde gönderilecekleri mahaller için harc-ı râh verilmeyib (16) fakat alay beyinin teftîş-i ahvâl-i 'askeriyye için 'azîmeti vukû'unda (17) ana mahsûs olarak sâ'at başına üç buçuk gurus i'tâ olunacaktır.

11 Odun. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 338.

(18) (Fasl-ı Sâlis)

(19) (‘Asâkir-i Zabtiyye İdâresine Mûte‘allik Ba‘zı Mu‘âmelâtın
Suver-i İcrâiyyesine Dâirdir)

(20) **Onuncu Mâdde:** Nizâmnâme-i mahsûsuna tevfikân teşkîl olunan zabtiyye alayının (21) bir künye defteri tanzîm ve zeyli Meclis-i İdâre-i Vilâyet Heyeti ile alay zâbitânı (22) taraflarından temhîr olunarak Alay Meclisinde hıfz edilecek ve yalnız büyük (23) ve küçük zâbitânın isimlerini ve tabur ve bölüklerini ve her bölükde mevcûd (24) neferâtın ‘adedini ve mikdâr-ı ma‘âşlarını mübeyyen bir icmâl defteri yapılab ve zeyli kezâlik (25) Alay Meclisi ile Meclis-i İdâre-i Vilâyetden tasdîk olunub Dâhiliyye Nezâretine

(Sayfa 743)

(1) gönderilecektir şu kadar ki ba‘d-ezîn ‘asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtının (2) elbisesi taraf-ı devletden tanzîm ve i‘tâ olunacağı cihetle ma‘âşlarının mikdârı (3) mukaddemâ olduğu gibi elbise bahâsı tenzîl olunmak i‘tibâriyle tertîb olunmayıp (4) her sancağın dâhilinde müstahdem olacak zabtiyye taburu zâbitân ve neferâtının (5) ma‘âşları ol sancağın râyic es‘ârına ve icâbât-ı mevki‘iyyesine göre tahsîs (6) olunacaktır.

(7) **On Birinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye nizâmnâme-i esâsîsinin fasl-ı evvelinde muharrer (8) olduğu üzere her vilâyetin zabtiyye alayı taburlara ve taburlar bölüklere ve bölükler (9) dahi takımlara münkasım olub her sancakda bir tabur ve her kazâda bir bölük zabtiyye (10) bulunacak ise de bir mahallin ihtiyâcât-ı mülkiyyesi diğerinin ‘aynı olamayacağından (11) tabur ve bölüklerin ‘aded-i neferâtı ihtiyâcât-ı mevki‘iyyeye göre derece-i mütefâvitede (12) tertîb olunmak mukarrerdir binâen ‘aleyh umûr-ı zâbitası müsellemler ve cesîm olan sancağın (13) zabtiyye taburu nihâyet derecede on bölükden ve bi‘l-‘akis mazbûtü’l-idâre (14) olan diğer bir sancağın zabtiyye taburu lâ-akall iki bölükden terkîb olunarak (15) bölüklerin kazâlara inkisâmında dahi bu nisbete ri‘âyet edilmesi lâzım

gelir şu kadar ki (16) bir kazânın dâire-i mülkiyyesi pek muhtasar olub da mücerred devletçe ehemmiyyet-i (17) mahsûsası cihetle kâimmakâmlık ittihâz edilmiş olur ve şu mazbûtiyyet-i (18) mevki'ye nizâmen bir bölük zabtiyyenin ekall mikdârından aşağı neferât ile idâre-i (19) zâbıtaya imkân gösterir ise ol hâlde fazla kalacak neferât bir bölükle (20) idâresi kâbil olamayubda meselâ bir buçuk bölük mikdârında neferâta muhtâc olan diğer (21) bir kazâyâ verilmek câiz olacaktır ve bir vilâyetin kâffe-i mülhakâtında cereyân eden (22) ahvâlin mesûliyyeti yine ol vilâyete 'âid olacağına mebnî her livâ ve kazâda bulunan (23) zabtiyye tabur ve bölükleri yalnız kendi dâire-i memûriyyetlerinde îfâ-yı vazîfe ile (24) mükellef olmayıp diğer livâ ve kazâların birinde fevka'l-'âde hâl tekevvün edübde (25) heyet-i zabtiyyesi anın indifâ' ve tesviyesine kâfi olamaz ise oraya dahi (26) i'âne etmeğe ve'l-hâsıl her vilâyetin heyet-i mecmû'a-i zabtiyyesi idâre-i 'âdiyyede (27) mevâki'-i müte'addideye münkasım olarak umûr-ı fevka'l-'âdede bir kısmı diğer kısmına (28) fi'len mu'âvenet etmeğe mecbûr ve memûr olduklarından 'asâkir-i zabtiyyenin istihdâmlarında (29) memûrîn-i mülkiyye taraflarından şu kâ'idelere dahi dikkat kılınması lâzım gelecektir.

(Sayfa 744)

(1) **On İkinci Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyyeden 'özü-i şer'î zuhûruyla iki seneyi (2) tekâmîl etmeksizin ihrâcını istid'â eden veyâhûd muahharen ma'lûliyyetleri zuhûr (3) eyleyen kol vekîli ve mu'âvinî ile neferâtın 'illet ve ma'zeretleri mukârin-i sıhhat (4) görünür ise tabur ve Alay Meclislerinden verilecek mazbatalar mûcibince alay (5) beyi tarafından çıkarılıp yerine âheri intihâb ve ta'yîn kılınacak ve vukû'âtı (6) şehriyye jurnallerinde gösterilecektir ve böyle terk-i hidmet edenlerin esliha (7) ve elbisesi alınacaktır.

(8) **On Üçüncü Mâdde:** Her zabtiyye bölüğünün mevcûdu ve vefeyâtı jurnal emînleri (9) ve olmayan yerlerde kol vekîlleri ma'rifetiyle günü gününe kayd olunub her ay (10) başında birer jurnalî tanzîm ile tabur meclislerine ve oradan dahi Alay Meclisine (11) gönderilir ve işbu jurnallerin şehriyye

hulâsası yapılıb Meclis-i İdâre-i Vilâyetin (12) tedkîkine havâle olunur.

(13) **On Dördüncü Mâdde:** Her zabtiyye alayının zâbitân ve neferâtından vukû‘ bulan (14) ihrâcât ve vefeyâtın tabur defterleriyle Alay Meclisinde mahfûz künye defterlerinde (15) mu‘âmele-i kalemiyyesi icrâ kılınır ve sene âhîrinde alayın kaç taburu ve her taburun (16) süvârî ve piyâde kaç bölüğü olduğunu ve her bölüğün mahsûsâtıyla on iki ayda (17) eyyâm-ı hâliye ma‘âşından ne mikdâr tenzîlât vukû‘ bulduğunu mübeyyen bir cedvel yapılarak (18) ve zeyli alay ve idâre meclislerinden tasdîk kılınarak taraf-ı vilâyetden Dâhiliyye (19) Nezâretine irsâl edilir.

(20) **On Beşinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyenin memûren kazâ ve karyelere ‘azîmetlerinde (21) ahâlîden meccânen yem ve yiyecek almaları memnû‘ olduğundan köylerde ve hânlarda (22) kalacak süvârî ve piyâde ‘asâkir-i zabtiyye için başka başka olmak üzere (23) idâre meclislerinde mekûlât ve yem fiyâtı takdîr olunarak mahsûs i‘lânnâmelerle (24) neşr ve i‘lân kılınacaktır.

(25) (Fasl-ı Râbi‘)

(26) (‘Asâkir-i Zabtiyyenin İdâre-i Umûr-ı Hesâbiyyesine Dâirdir)

(27) **On Altıncı Mâdde:** Her kazâda müstahdem zâbitân ve neferâtın işlemiş ma‘âşları (28) ve bedel-i ta‘yînâtı ve kandil ve hatab masrafı gibi muhassasâtı bölük ve takım i‘tibârıyla

(Sayfa 745)

(1) hesâb olunarak kazâ idâre meclisinden musaddak yapılacak defteri tabur meclisine (2) verilir.

(3) **On Yedinci Mâdde:** Her taburun süvârî ve piyâde bölüklerinin mâdde-i sâbıkada (4) beyân olunan kâffe-i tahsîsâtını mübeyyen iki kıt‘a ‘umûm jurnalı tanzîm ve Meclis-i (5) İdâre-i Livâdan tasdîk olunarak bir nüshası Alay Meclisine ve diğer nüshası (6) muhâsebe-i livâyâ gönderilir ve ‘askerin istihkâkları işbu jurnaller mücibince ahz (7) ve taksîm kılınır.

(8) **On Sekizinci Mâdde:** Her kazâda bulunan zabtiyyenin bir aylık ma‘âş ve ta‘yînât (9) bahâlarının zâbitânı taraflarından sened-i muvakkat i‘tâsıyla mâl sandığından ahz (10) ve tevzî‘i câiz olup fakat işbu muvakkat senedlerin muahharen tabur tarafından top (11) sened verilerek reddi lâzım gelir.

(12) **On Dokuzuncu Mâdde:** Süvârî ‘asâkir-i zabtiyyenin eğer takımları taraf-ı (13) mîrîden i‘mâl ile bahâları süvârînin piyâdeye nisbetle zamîme-i ma‘âşından tevkîf (14) olunacağından bunların masârifi her vilâyetin süvârî zabtiyyesi muhassasât-ı (15) ‘umûmiyyesinden tenzîl olunur ve ‘ale’l-‘umûm ‘asâkir-i zabtiyye zâbitân ve efrâdının (16) mîrîye müte‘allik olan palaska ve eslihasını ve mî‘âdi hulûlünden evvel elbisesini (17) sû-i isti‘mâl ile ifnâ ve zâyî‘ edenlerin zâyî‘âtı tecdîd ile esmânı kendilerine (18) tazmîn etdirilir.

(19) **Yirminci Mâdde:** Zâbitân ve neferâtın umûr-ı zâtîyyeleri için mahall-i âhere gidenlerin (20) yem ve ta‘yînât bedelleri Hazîne-mânde edilib yalnız ma‘âşları verilir ve müddet-i (21) mezûniyyetlerini tecâvüz etdikleri hâlde ma‘âşları dahi kat‘ ve tevkîf kılınır.

(22) **Yirmi Birinci Mâdde:** Zabtiyye silkine müceddeden kayd ve idhâl olunan neferâtın (23) duhûlü ay başlarından veyâhûd her ayın on beşinden i‘tibâr olunub duhûl (24) ve hurûc beyninde mürûr eden eyyâm-ı hâlîyenin ma‘âşları ve yirminci mâddede muharrer (25) ahvâlden dolayı kat‘ olunacak ma‘âş ve ta‘yînât bahâları muhâsebât-ı şehriyye (26) defterlerinde gösterilerek tahsîsâtın tenzîl kılınacaktır.

(27) **Yirmi İkinci Mâdde:** Her taburun merkezinde ve tabur meclisinin nezâret (28) ve mesûliyyeti tahtında ve hesâb emîninin yed-i hıfzında bir tabur debboy¹²u bulunacaktır.

12 Depo (Özellikle askeri eşya ambarı için kullanılır). Bkz.: İlhan Ayverdi, Misalli Büyük Türkçe Sözlük, İstanbul 2011, s. 270.

(Sayfa 746)

(1) **Yirmi Üçüncü Mâdde:** İşbu debboya vaz‘ olunacak akçelerin üç mâhda bir kerre (2) icmâlen ve sene âhîrinde tafsîlen muhâsebe defterleri yapılab Alay Meclisine (3) gönderilecektir ve sene defterleri muvâfık usûl olduğu hâlde taraf-ı vilâyetden (4) tasdik ile hıfz edilecektir.

(5) **Yirmi Dördüncü Mâdde:** Debboylarda hıfz olunacak akçeler evvelen ‘asâkir-i zabtiyyeden (6) lüzumsuz ve memûriyetsiz şurada burada gezenlerin ve mahbûs olanların eyyâm-ı (7) mu‘attalasî için tevkîf olunacak ma‘âş ve bedel-i ta‘yînât dan sâniyen vazîfe-i (8) ‘askeriyye ve mülkiyyesi hâricinde olarak hizmet-i zâtîyyede bulunan neferâtın (9) kat‘ olunacak ma‘âşlarından hâsıl olan ücretlerden ‘ibâret olacaktır.

(10) **Yirmi Beşinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyeden birinin vefâtı vukû‘unda matlûbu (11) olan ma‘âş ve bedel-i ta‘yînât ve metrûkâtı veresezi zuhûrunda ma‘rifet-i şer‘ ile (12) kendilerine i‘tâ olunmak üzere her mahallin beytû‘l-mâl idâresine teslim kılınacaktır.

(13) **Yirmi Altıncı Mâdde:** İdâre-i zabtiyye nizâmnâmesi mûcibince tekâ‘üdü lâzım gelen (14) zâbitânın derece-i istihkâklarını ve ma‘lûl ve sakat olanların hâllerini mübeyyen alay (15) meclisinden yapılacak mazbatalar ve etibbâ taraflarından verilecek takrîrler cânib-i (16) vilâyetden Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine gönderilecektir ve oradan Bâb-ı ‘Âlî’ye (17) vukû‘ bulacak iş‘âr üzerine tahsîs ve i‘tâ kılınacaktır.

(18) **Yirmi Yedinci Mâdde:** İfâ-yı hizmet ve memûriyyet esnâsında hayvanı veyâ elbise (19) ve eslihası telef olan ‘asâkir-i zabtiyyenin zâyî‘ât ve telefâtı Alay Meclisinden (20) yapılacak mazbata vilâyet tarafından verilecek mezûniyyet üzerine tabur (21) debboyundan ve eğer debboyun mevcûdu yoğsa mâl sandığından tesviye ve i‘tâ (22) kılınacaktır fakat tazmîn edilecek atın bahâsı yedi yüz ve nihâyet bin (23) guruşu tecâvüz etmeyecektir.

(24) **Yirmi Sekizinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyeden kabâhat ve cünha ve cinâyet ile (25) müttehim olanların muhâkeme ve cezâları Mülkiyye Kânûnu hükmünce icrâ olunur.

(26) **Yirmi Dokuzuncu Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyeden habslerine hükm olunanlar mahbûsîn-i (27) sâireye karışdırılmayarak başkaca bir mahalde tevkîf edilecektir ve zâbitânın (28) habsi merkez-i livâ veyâ vilâyet olan mahallere mahsûsdur. Fî 11 Rebî‘ü’l-evvel Sene (1)286 (21 Haziran 1869).

(Sayfa 747)

(1) (Zabtiyye Nizâmnâmesine Zeyl Olmak Üzere Fî 11 Rebî‘ü’l-evvel Sene (1)286 (21 Haziran 1869) Târîhinde Neşr Olunan Ta‘lîmât-ı ‘Umûmînin Sekizinci Mâddesine ‘Îlâve Olunacak Fıkra-i Nizâmiyyedir)

(2) Memûren i‘zâm kılınacak zâbitân ve neferât-ı zabtiyyeye mahall-i memûriyyetlerine (3) ‘azîmet için verilecek vapur nevlini veyâhûd mekârî ücretinin bir nısfı dahi (4) masârif-i zarûriyye mukâbili olmak üzere i‘tâ kılınacak ve fakat ‘avdetleriçün (5) mekârî ücreti veyâhûd vapur nevlinden başka bir şey verilmeyecektir.

(6) İrâde-i seniyye târîhi fî 22 Şevval Sene (1)287 ve fî 1 Kânûn-ı sâni Sene (1)286 (13 Ocak 1871)

(7) (Zabtiyye Nizâmnâmesine Tezyîl Olunacak Fıkra-i Nizâmiyye)

(8) Esnân-ı ‘askeriyyeye dâhil oldukları hâlde ‘asâkir-i zabtiyye zâbitliği (9) intihâbnâmesini istihsâl edenlerin on sene hizmet etmedikce isti‘fâları (10) kabûl olunmaz ve bu müddetden evvel ma‘zeret-i meşrû‘a üzerine isti‘fâları kabûl (11) olunanlar veyâhûd memûriyyetlerinden tardı mûcib cünha ile müttehim olanlar memûriyyet-i (12) zabtiyyeden ihrâcları târîhinden i‘tibâren kur‘aya idhâl kılınır.

(13) İrâde-i seniyye târîhi fî 21 Zi’l-hicce Sene 1286 ve fî 12 Mart Sene 1286 (24 Mart 1870).

4¹³

*Der-Sa‘âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbita ve Mülkiyye ve Mahâkim
Nizâmiyyesine Dâir Nizâmnâme*
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 4 • Sayfa: 377)

(Sayfa 688)

(1) (Der-Sa‘âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbita ve Mülkiyye ve
Mahâkim)

(2) (Nizâmiyyesine Dâir Nizâmnâmedir)

(3) (Bâb-ı Evvel)

(4) (İdâre-i Zâbitaya Dâirdir)

(5) (Birinci Fasl İdâre-i Zâbitanın Münkasım Olduğu)

(6) (Devâir Beyânındadır)

(7) **Birinci Mâdde:** Zabtiyye Müşîriyyetinin idâresi Der-Sa‘âdet ve Beyoğlu ve Üsküdar (8) ve Çekmece mutasarrıflıkları nâmıyla dört mutasarrıflık ve Galata ve Adalar ve Kartal (9) ve Fatih ve Eyüb ve Yeniköy ve Beykoz ve Çatalca kâimmakâmlıkları nâmıyla sekiz (10) kâimmakâmlık ve Küçükçekmece ve Suyolu kurâsı ve Terkos ve Geğbüze ve Şile (11) müdürlikleri nâmıyla beş müdürlikden ‘ibâret olarak teşkîl olunmuşdur.

(12) **İkinci Mâdde:** Bâb-ı Zabtiyye devâiri Meclis-i İdâre ve Meclis-i Fırka-i Zabtiyye (13) ve Tefîş Dâiresi ve Habshâne İdâresi olmak üzere dört idâreye münkasımdır.

13 Birinci Tertip Düstur, C:I, s.688-702.

(14) **Üçüncü Mâdde:** Meclis-i İdâre müşîr mu‘âvininin riyâseti tahtında olarak mektûbcu (15) ve muhâsebeci efendilerle a‘zâ-yı mahsûsadan mürekkebdır ve Meclisin umûr-ı (16) tahrîriyyesi bir başkâtib ile ma‘iyyetinde mikdâr-ı kâfi ketebe muhâvveldır.

(17) **Dördüncü Mâdde:** Meclis-i Fırka alay beyi riyâseti tahtında zabtiyye karagolları (18) miralay ve Bâb-ı Zabtiyye sertabîbi ile iki binbaşından mürekkeb olub (19) ma‘iyyetinde bir baş ve bir ikinci kâtib ile lüzûmu mikdâr ketebe bulunacaktır.

(20) **Beşinci Mâdde:** Teftîş İdâresi zâbita memûriyyetinin taht-ı idâresinde olmak (21) üzere bir teftîş müdürü ve bir mu‘âvin ve keşf nâibi ve sermüfettiş ile tahkîk (22) memûrlarından ‘ibârettdır.

(23) **Altıncı Mâdde:** Habshâne İdâresi evvel ve sâni iki müdür ve bir başkâtib (24) ve bir sergardıyan ile lüzûmu mikdâr ketebe ve gardıyandan ‘ibârettdır.

(Sayfa 689)

(1) **Yedinci Mâdde:** Mutasarrıflıklar birer mutasarrıf ve birer mutasarrıf mu‘âvini ile birer baş (2) kâtib ve mikdâr-ı kâfi ketebe ve memûrîn-i sâireden ‘ibârettdır her mutasarrıfın ma‘iyyetinde (3) ve mu‘âvinlerin riyâseti tahtında birer tahsîl ve kefâlet cem‘iyyeti vardır.

(4) **Sekizinci Mâdde:** Der-Sa‘âdet Mutasarrıflığı dâhil-i şehîr ile hâricen Kağıthane (5) deresinin cihet-i garbiyyesinden Ayastefanos’a ve Beyoğlu Mutasarrıflığı Kağıthane (6) deresinin cihet-i şarkiyyesinden Rumeli Feneri’ne ve Üsküdar Mutasarrıflığı (7) Bostancıbaşı köprüsünden Şile’ye ve Çekmece Mutasarrıflığı Çekmeceler ve Terkos (8) ve Çatalca ve Suyolu kurâsı ile Silivri’ye kadardır.

(9) **Dokuzuncu Mâdde:** Der-Sa‘âdet Mutasarrıflığının Ayvansaray’dan Kağıthane (10) deresinin cihet-i garbiyyesine ve Edirnekapısı’na kadar hâric-i şehîrde bulunan (11) mahalleri Eyüb Kâimmakâmılığına ve Ayvansaray’dan Kapan-ı Dakîke ve oradan Vefa (12) ve Şehzadebaşı ve Laleli ve Yenikapı ve Samatya ve Yedikule hârici ile Narlı (13) kapıya

ve dâhili Ayvansaray kapısına kadar olan mahallerinin idâresi Fatih (14) Kâimmakâmlığına muhavvel olub Kumkapı'dan Ahırkapı ve Çatladıkapı ve Timurkapı (15) ve Bağçekapısı ve Hatabkapısı ve Ayazmakapısı ve Süleymaniye ve Bozdoğan kemeri (16) ve Çukurçeşme ve Koska ve Alaca Mescid hudûdu dâhilinde bulunan mahalleri (17) bi'z-zât mutasarrıfın taht-ı idâresindedir Zeytinburnu ve Veliefendi ve Çırpıcı (18) çayırı ve Balıklı ile havâlsinin umûr-ı mâliyyesi Çekmece Mutasarrıflığı tarafından (19) idâre olunmak üzere umûr-ı zâbitası Fatih Kâimmakâmlığına 'âiddir.

(20) **Onuncu Mâdde:** Beyoğlu Mutasarrıflığının Rumeli Feneri'nden Rumeli Hisarı'nda (21) kayalara kadar olan yerlerinin idâresi Yeniköy Kâimmakâmlığına ve Galata hudûd-ı (22) kadîmesiyle Galata Kâimmakâmlığına muhavvel olub Maslak'dan Zincirlikapı hizasıyla (23) Kağıdhâne ve Karaağac ve Hasköy ve Kasımpaşa ve Dolmabağçe ve Beşiktaş (24) ve Ortaköy ve Kuruçeşme ve Arnabudköyü ve Bebek karyesi hudûdu dâhilinde (25) kâin mahalleri bi'z-zât mutasarrıfın taht-ı idâresindedir.

(26) **On Birinci Mâdde:** Üsküdar Mutasarrıflığının Şile Müdîrliğinden Anadolu Hisarı'na (27) kadar olan mahalleri Beykoz Kâimmakâmlığına muhavvel olub Üsküdar'dan Paşa Limanı

(Sayfa 690)

(1) ve Kuzguncuk ve Beylerbeyi ve Çengelköyü ve Vaniköyü ve Kandilli ve Küçüksu'ya (2) ve oradan Arnabud ve Kurddoğmuş ve Bakkal-ı kebîr ve Nerd-bân¹⁴ karyelerinin ya'ni Şile (3) ve Kartal'a mülhak mahallerin hudûd-ı kadîmesi hizâsıyla Bostancıbaşı köprüsü (4) ve Fenerbağçesi ve Gazi karyesi ve Kavak ve Harem iskeleleri ve Salıcak hudûdu (5) dâhilinde bulunan mahalleri bi'z-zât mutasarrıf idâresindedir.

(6) **On İkinci Mâdde:** Çekmece Mutasarrıflığı iki kâimmakâmlıkla üç müdîrlikden (7) 'ibâret olub idâreleri vilâyât nizâmnâmesine tatbîk olunmuştur.

14 Merdiven. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 822.

(8) (İkinci Fasl Meclis-i İdâreye Dâirdir)

(9) **On Üçüncü Mâdde:** Meclis-i İdâre Der-Sa‘âdet ve mülhakâtının idârelerine ‘âid umûr-ı (10) mülkiyye ve mâliyyeye bakacaktır.

(11) **On Dördüncü Mâdde:** Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeden ve Devâirden ‘asâkir-i zabtiyye (12) ve sâire için lüzûm gösterilecek mekûlât ve melbûsât ve levâzımât ve ta‘mîrâtın (13) mübâya‘ât ve icrââtı bu meclisin cümle-i vezâifindendir.

(14) **On Beşinci Mâdde:** Müskirât mağazalarının güşâd veyâhûd seddi zâbıta (15) memûriyyetinden icrâ olunacak tahkîkât üzerine Meclis-i İdârede rüyet olunacaktır.

(16) **On Altıncı Mâdde:** Meclis-i İdârenin yalnız umûr-ı mülkiyye ve mâliyyeye müte‘allik rüyetine (17) memûr olduğu husûsât hakkında verdiği karârlar Müşîrlik makâmının tasdikiyle (18) icrâ kılınır tasdik olunmayan karârlar esbâbının beyânıyla îcâb-ı maslahata göre (19) icrâ edilir.

(20) **On Yedinci Mâdde:** Memûrîn Muhâkemesi Nizâm-nâmesi mûcibince Der-Sa‘âdet’de (21) bulunub irâde-i seniyye ile mensûb olmayan memûrînin muhâkemâtı Meclis-i İdârenin (22) vezâifindendir.

(23) (Üçüncü Fasl Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye Dâirdir)

(24) **On Sekizinci Mâdde:** Meclis-i Fırka-i Zabtiyye Nizâm-nâme-i Mahsûsu mûcibince (25) ‘asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtının intihâbıyla idâre-i ‘askeriyyeye müteferri‘ mevâddı (26) rüyet edecektir.

(Sayfa 691)

(1) (Dördüncü Fasl Zâbıta Memûriyyetine ve Teftîş İdâresine Dâirdir)

(2) **On Dokuzuncu Mâdde:** Bâb-ı Zabtiyyeye vürûd edecek jurnaller zâbıta (3) memûriyyetine verilip lâzım gelenleri Müşîrlik makâmına ve Dersa‘âdet Mutasarrıflığına (4) ‘âid olanları oraya gönderilecektir.

(5) **Yirminci Mâdde:** Zâbita memûrunun vazîfesi evvelen Müşîrlük makâmından havâle (6) olunacak evrâkın tahkîkât ve tedkîkât mukteziyyelerini bi'l-icrâ i'lâm ve ifâde (7) etmek sâniyen harîk itfâsında bulunmak sâlisen Bâb-ı 'Âlî ve devâir-i sâireden (8) ve vilâyetlerden hukûmetce aranılacak adamları buldurmak râbî'an mecâlisin (9) karârıyla memleketlerine def' ü tardı taraf-ı Müşîrîden işâret olunacak kesânı (10) mahallerine sevk eylemek mâddeleridir.

(11) **Yirmi Birinci Mâdde:** Teftîş Dâiresi havâle olunacak tahsîlât ve kefâlet (12) mâddelerine usûl ve nizâmına tevfikân bakacaktır.

(13) **Yirmi İkinci Mâdde:** Mevâdd-ı hukûkiyye tahsîlâtı rûsûmânıyla mecâlisden gelecek (14) koçanlar mûcibince alınacak cezâ-yı nakdî defterlerinin zeyli yevmiyye heyetince (15) temhîr olunacak ve tahsîlât defterleri tahsîl kâtib ve refîkleri ma'rifetiyle (16) tanzîm ve temhîr edilecektir.

(17) **Yirmi Üçüncü Mâdde:** Teftîş Idâresi mevâdd-ı hukûkiyyeden olan de'âvîyi (18) şer'-i şerîfe veyâhûd nizâma müte'allik oldukları mahallere havâle ettirmek üzere (19) zâbita müdürine gönderecektir.

(20) **Yirmi Dördüncü Mâdde:** Mecâlisden ve mutasarrıflıklarla zâbita memûriyyetinden kefâlet (21) içün gönderilecek ve teftîş dâiresince kefâlete rabt lâzım gelecek kesân (22) tahsîs olunacak mahalde müctemi'an bulundurulub ba'de münferiden celb olunarak (23) kangı merkez ve mevki' dâiresinde kefil verebilecek ise bi't-tahkîk müzekkiresi (24) yazılıb ve kefâlet-i mâliyye ve nefsiyye ise îzâh olunub ol mahalle gönderilecektir.

(25) **Yirmi Beşinci Mâdde:** Kefâlete rabt olunanların kefâlet senedleri merkez ve mevki'lerle (26) zâbitalarda tevkîf olunmayub müzekkireleriyle serî'an teftîş dâiresine irsâl (27) kılınacak ve sened geldiğinde vürûdu ve kefillerinin ism ve şöhret ve tabi'iyet (28) ve mahall-i ikâmetleri kaydları bâlâlarına şerh verildikten sonra senedât aranıldığı

(Sayfa 692)

(1) vakt suhûletle bulunmak için sırasıyla numero vaz'ı ve mâh-be-mâh tefrîki ile (2) hıfzı husûsuna i'tinâ kılınacaktır.

(3) **Yirmi Altıncı Mâdde:** Müfettişlerin cihet-i 'askeriyyesi Meclis-i Fırkaya ve istihdâmları (4) zâbita memûriyyetine ve Der-Sa'âdet ve Üsküdar ve Beyoğlu mutasarrıflıklarında bulunacak (5) müfettişlerin istihdâmları mutasarrıflara 'âid olub tebdîl ve tahvîli lüzûmunda zâbita (6) memûriyyetine mürâca'at olunacaktır.

(7) **Yirmi Yedinci Mâdde:** Teftîş Dâiresi mevâdd-ı hukûkiyye tahsîlâtını nihâyet (8) üç günden ziyâde tevkîf eylemeyerek sâhibini bi't-taharrî celb ve teslîm edecek (9) ve şâyed sâhibinin Der-Sa'âdet'de bulunmadığı tahakkuk eylediği takdîrde sâhibi (10) zuhûrunda verilmek üzere bâ-sened mevkûfen vezneye teslîm eyleyecektir bunun (11) hilâfı teftîş sandığında bir akçe tevkîf olunduğu tahakkuk eder ise Teftîş (12) Dâiresi şedîden mesûl olacaktır.

(13) (Beşinci Fasl Habshâne İdâresine Dâirdir)

(14) **Yirmi Sekizinci Mâdde:** Altıncı mâddede muharrer habshâne müdürlerinin nehâren ikisi (15) ve leylen nöbetle birisi habshâne dâiresinde bulunacak ve gardiyanlar müdürinden ruhsat (16) almadıkca mevki' hizmetlerinden infikâk¹⁵ edemeyecektir.

(17) **Yirmi Dokuzuncu Mâdde:** Habshâne müdürleri habshânelerin tahâret ve nezâfetine (18) ve intizâm ve inzibâtına ve mabhûsînin sıhhatini ihlâl etmeyecek hâlde bulunmasına (19) nezâret ve dikkat eyleyeceklerdir.

(20) **Otuzuncu Mâdde:** Habs için habshâne idâresine götürülecek adamların kabûlü (21) mahâkim ve mecâlis mahsûsasından habs ve tevkîf için irsâl olunacakların (22) mahâkim ve mecâlis-i mahsûsasından veyâhûd Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinden tevkîfini (23) mübeyyen 'ale'l-usûl verilmesi lâzım gelen bir emr-i tahrîri ibrâz olunmasına mevkûfdur.

15 Ayrılma, kopma, ayrı düşme, yerinden işinden ayrılma. Bkz.: İlhan Ayverdi, Misallı Büyük Türkçe Sözlük, İstanbul 2011, s. 562.

(24) **Otuz Birinci Mâdde:** Habshâne müdürleri otuz üçüncü mâdde mücibince eşhâs-ı (25) vârideyi pusulasıyla bi't-tatbîk kabûl ederek ne için ve kangı taraftan habs (26) veyâ tevkîfî emr olunduğu ve habs veyâ tevkîf olunacak âdemin ism ve şöhrat (27) ve tabi'iyet ve san'atıyla şekl ve heyetini ve târîh-i vürûdu ve habs olunacakların müddet-i (28) mahbûsiyyeti başkâtib ma'rifetiyle defter-i mahsûsuna bi'l-etraf kayd ve işâret olunduktan

(Sayfa 693)

(1) ve bu tafsîlâtı hâvî habs veyâ tevkîf olunacak âdemin yedine matbû' bir pusula (2) verildikten sonra mevki'-i habs veyâ tevkîfe göndereceklerdir.

(3) **Otuz İkinci Mâdde:** Ashâb-ı cünha ve cinâyet mahâkim ve mecâlisin verecekleri evâmîr-i (4) tahrîriyyeye göre mu'âmelât-ı istintâkiyelerinin hitâmına kadar dâhilen ve hâricen (5) kimse ile ihtilât etmemek üzere münferiden ve erbâb-ı kabâhat muhteliten ve müctemi'an mahâll (6) ve mevâki'-i mahsûsalarında tevkîf olunacaktır.

(7) **Otuz Üçüncü Mâdde:** Müdürlerden ve gardiyanlardan mahbûsîn ve mevkûfîn hakkında (8) sû-i mu'âmele edenler ve mahâkim ve mecâlisden verilecek pusulalar ahkâmının hilâfında (9) hareket eyleyenler mesûldür.

(10) **Otuz Dördüncü Mâdde:** Mahbûsîn ve mevkûfînün müdürlerden biri veyâ ikisi (11) hâzır olduğu hâlde başkâtib ve sergardiyan ma'rifetleriyle her gün ve habshâne (12) memûrlarından başka olarak Dîvân ve Meclis-i Temyîzden ta'yîn olunacak iki (13) a'zâ ma'rifetiyle her hafta 'umûmen yoklamaları icrâ olunarak habshânede tûl-i müddet (14) karârsız ve hükümsüz âdem kalmaması zımnında cihât-ı müte'allikasına dâimâ ihtârât-ı (15) lâzime icrâsı ve müddet-i mahkûmelerini ikmâl eyleyenlerin usûlü vechle günü (16) gününe ihrâcî husûslarına ve müdürlerin ma'lûmâtı olmadıkça kimesnenin mahbes (17) ve mevkûflara duhûl ve hurûc edememesine i'tinâ ve dikkat olunacaktır.

(18) **Otuz Beşinci Mâdde:** Sergardiyan dâimî sûretle gardiyanların nîk ü bed mu'âmelâtı (19) ve harekâtına dikkatle müdürlerle ma'lûmât i'tâ ve

hidmet-i memûresini hüsn-i îfâ (20) edecek ve gardiyanların sûret-i hareket ve idârelerini habshâne müdürü ‘ale’ d-devâm (21) nazar ve dikkat altında bulunduracaktır.

(22) **Otuz Altıncı Mâdde:** Vaz’-ı kürek olunacak kesânın sûret-i mahkûmiyyetlerine (23) dâir makâm-ı Sadâret-i ‘uzmâdan tastîr olunacak buyuruldular habshâne idâresine (24) verildiği anda o makûle mahkûmunu derhâl tersâne-i ‘âmiye göndermeye habshâne (25) müdürleri mecbûrdur.

(26) **Otuz Yedinci Mâdde:** Mecâlis ve devâir-i sâire memûrları dağıldıktan sonra ahşâm (27) üzeri ve gece vakti mevâki’ ve merâkizden jurnallerle gönderilecek eşhâs

(Sayfa 694)

(1) Bâb-ı Zabtiyyede bulunacak nöbetçi zâbitin mühürlü pusulasıyla muvakkaten tevkîfhâneye (2) kabûl olunacak ve ertesi günü jurnali kangı meclis ve dâireye havâle olunur (3) ise oradan pusula alınıb evvelki muvakkat pusula red edilecektir.

(4) (Altıncı Fasl Mutasarrıflara Dâirdir)

(5) **Otuz Sekizinci Mâdde:** Mutasarrıflar dâireleri dâhilinde bulunan mahallerin refâkatlerinde (6) bulunan ‘asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtı ve teftîş memûrları ile her yüzden (7) hüsn-i muhâfaza ve idâresine ve âsâyiş ve istirahat-ı memleketin istikmâl ve istikrârına (8) sarf-ı mesâ’î ve iktidâr eyleyeceklerdir.

(9) **Otuz Dokuzuncu Mâdde:** Mutasarrıflar Müşîrlik makâmından havâle olunacak (10) ve kâimmakâmlıklardan vürûd edecek evrâk ve ashâb hukûk ve de’âvî tarafından (11) verilecek ‘arz-ı hâllerden meclise ‘âid olanları meclise havâle ve sâirlerinin (12) tesviye-i îcâbâtına i’tinâ edecek ve meclise şifâhen hiçbir iş havâle eylemeyecektir.

(13) **Kırkıncı Mâdde:** Mutasarrıflar katl ve sirkat ve sâir cinâyât-ı cesîme ve vukû’ât-ı (14) mühimme jurnallerinin birer sûretlerini derhâl Müşîrlik makâmına irsâl eyleyeceklerdir.

(15) **Kırk Birinci Mâdde:** Mutasarrıflar her nev' cerâim ashâbının bilâ-ifâte-i vakt (16) ahz u giriftlerine i'tinâ ve dikkat eyleyeceklerdir.

(17) **Kırk İkinci Mâdde:** Katl ve sirkat-i cesîme vukû'unda mutasarrıflar memûr irsâliyle (18) iktifâ etmeyib lede'l-hâce bi'z-zât 'azîmet ve iktizâsını icrâya müsâra'at (19) edeceklerdir.

(20) **Kırk Üçüncü Mâdde:** Mutasarrıflar yekdiğeri dâiresinden celbi lâzım gelen âdemleri (21) birbirleriyle doğrudan doğruya bi'l-muhâbere celb ve irsâl eyleyeceklerdir.

(22) **Kırk Dördüncü Mâdde:** Mutasarrıflar dâireleri dâhilinde harîk vukû'unda der-'akab (23) yetişib emr-i itfâsına i'tinâ ve dikkat eylemeğe memûrdur.

(24) **Kırk Beşinci Mâdde:** Mutasarrıflar mevâdd-ı lâzimedede Müşîrlik makâmıyla tahrîren muhâbere (25) edecek ve Meclis-i Temyîzden verilecek mazbatalardan Mahâkim-i Nizâmiyye Nizâmnâmesi (26) mûcibince ahkâmı mezûniyyet dâiresinde olanlarını icrâ ve mâ-fevkinde bulunanlarını

(Sayfa 695)

(1) bâ-tezâkir-i mahsûsa mevkûflar ile Müşîrlik makâmına irsâl eyleyecektir.

(2) **Kırk Altıncı Mâdde:** Üsküdar ve Beyoğlu ve Çekmece mutasarrıflıkları habshânelerinin (3) muhâfazası mutasarrıfların nezâreti altında olmak üzere o mevki'de bulunan 'asâkir-i (4) zabtiyyenin en büyük zâbitine ve nizâmnâme-i mahsûsî mûcibince sûret-i idâresi (5) habshâne müdürine muhavveldir.

(6) (Yedinci Fasl Kâimmakâmlara Dâirdir)

(7) **Kırk Yedinci Mâdde:** Kâimmakâmlık meclislerinde görülecek de'âvîden Mahâkim-i (8) Nizâmiyyenin ta'yîn eylediği habs cezâsını icrâya kâimmakâmlar mezûndur bunlara dâir (9) meclislerden yapılacak

mazbatalar kâimmakâma verilerek kâimmakâmlar mezûniyyeti dâhilinde (10) bulunanların icâbâtını icrâ ve mezûniyyetleri fevkinde habsi lâzım gelen ashâb-ı (11) cürmî mazbatalarıyla berâber mutasarrıflıklara irsâl eyleyeceklerdir.

(12) **Kırk Sekizinci Mâdde:** Kâimmakâmlıklar katl ve sirkat gibi cinâyât-ı cesîmeye mütecâsir (13) olanları tevkîf etmeyerek tahkîkât-ı mümkineyi bi'l-icrâ meclisden yapılacak (14) mazbatalarıyla berâber derhâl mutasarrıflık merkezine göndereceklerdir.

(15) **Kırk Dokuzuncu Mâdde:** Kâimmakâmlar dâireleri dâhilinde bulunan mahallerin refâkatlerinde (16) bulunan 'asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtı ve teftîş memûrlarıyla her yüzden (17) hüsn-i muhâfaza ve idâresine ve âsâyiş ve istirâhat-ı memleketin istikmâl ve istikrârına (18) sarf-ı mesâ'î ve iktidâr edeceklerdir.

(19) **Ellinci Mâdde:** Kâimmakâmlar mutasarrıflar tarafından havâle olunacak ve merkez (20) ve mevki'lerden taraflarına vârid olacak evrâk ve ashâb hukûk ve de'âvî (21) taraflarından verilecek 'arz-ı hâllerden meclise 'âid olanları meclise havâle (22) edüb sâirlerinin tesviye icâbâtına i'tinâ edecek ve meclise şifâhen hiç (23) bir iş havâle eylemeyecektir.

(24) **Elli Birinci Mâdde:** Fatih ve Eyüb ve Adalar ve Kartal Kâimmakâmlıkları umûr-ı zâbıta (25) ve mülkiyyece doğrudan doğruya Der-Sa'âdet ve Yeniköy ve Galata kâimmakâmlıkları (26) Beyoğlu ve Beykoz Kâimmakâmlığı umûr-ı zâbıtaca Üsküdar Mutasarrıflıklarına

(Sayfa 696)

(1) ve yalnız Adalar ve Kartal ve Beykoz Kâimmakâmlıkları umûr-ı mâliyyece Müşîrlik Kâimmakâmına (2) mürâca'at ve umûr-ı mülkiyye ve mâliyyede Vilâyet Nizâmnamesinde kâimmakâmların vezâifi (3) hakkında olan nizâmâta tevfiğ-i hareket edeceklerdir.

(4) **Elli İkinci Mâdde:** Zabtiyye Müşîriyyetine ve mutasarrıf ve kâimmakâmlara verilecek (5) 'arz-ı hâllerin kâffesi evrâk-ı sâire misillü birer defter-i mahsûsa kayd olunacaktır.

(6) (İkinci Bâb Mahâkim-i Nizâmiyyeye Dâirdir)

**(7) (Birinci Fasl Mahâkim-i Nizâmiyyenin Sûret-i Teşkîline
Müte‘allikdir) (*)**

(8) **Elli Üçüncü Mâdde:** Zabtiyye Müşîriyyeti nezâretinde bulunan Mahâkim-i Nizâmiyyeden (9) Dîvân-ı Temyîz ile Der-Sa‘âdet ve Beyoğlu ve Üsküdar ve Çekmece Mutasarrıflıklarının (10) Mecâlis-i Temyîzi ve kâimmakâmlıklarda bulunan De‘âvî Meclislerinden ‘ibâretidir.

(11) **Elli Dördüncü Mâdde:** Dîvân-ı Temyîz bir reîs ile Müslim ve gayr-ı Müslim altı a‘zâ ve iki (12) mümeyyizden mürekkebe olup ma‘iyyetinde bir başkâtib ve bir ikinci kâtib ile iki (13) müstantîk ve bir kalem bulunacaktır.

(14) **Elli Beşinci Mâdde:** Kâimmakâmlık De‘âvî Meclisi bir reîs ile Müslim ve gayr-ı Müslim (15) dört a‘zâ ve lüzûmu kadar ketebeden mürekkebirdir.

(16) **Elli Altıncı Mâdde:** Temyîz Meclisleri bir reîs ile Müslim ve gayr-ı Müslim altışar a‘zâdan (17) ve müte‘addid mümeyyizlerden mürekkebe olup ma‘iyyetlerinde bir başkâtib ve bir ikinci kâtib (18) ve lüzûmu kadar müstantik ve ketebe bulunacaktır.

(19) (İkinci Fasl Dîvân-ı Temyîzin Vezâifine Dâirdir)

(20) **Elli Yedinci Mâdde:** Dîvân-ı Temyîzin vazîfesi Mahâkim-i Nizâmiyye Nizâmnâmesinde (21) gösterildiği üzere vilâyât Dîvân-ı Temyîzlerinin mevâdd-ı cezâiyyeye olan vezâifinin (22) ‘aynıdır.

(23) **Elli Sekizinci Mâdde:** Efrâd ‘aleyhinde gazeteler vâsıtasıyla vukû‘ bulan neşriyâtdan

(24) (*) Fî 20 Ramazan Sene 1288 (3 Aralık 1871) târîhinde bâ-irâde-i seniyye teşîs buyurulan (25) Der-Sa‘âdet Mahâkimi Nizâmnâmesi işbu birinci fasl ile ikinci ve üçüncü (26) faslda münderic ahkâmı kâmilten fesh etmiştir.

(Sayfa 697)

(1) tahaddüs edecek de‘âvîyi Matbû‘ât Nizâmnâmesine tatbîkan rüyetle iktizâsının (2) hükm ve i‘lâmı Dîvân-ı Temyîze ‘âiddir.

(3) **Elli Dokuzuncu Mâdde:** Dîvân-ı Temyîze havâle olunacak evrâk sırasıyla ve numero (4) işâretiyle kaleminde bir defter-i mahsûsa kayd olunacaktır işbu kayd mâddesi kaydın (5) târîhini ve tarafeynin ism ve şöhrat ve tâbî‘iyyet ve mahall-i ikâmetlerini ve da‘vânın (6) keyfiyyetini beyândan ‘ibâret olacaktır kaydın numero ve târîhi varakanın zahrına (7) dahi nakl ve işâret edilecektir.

(8) **Altmışınıcı Mâdde:** Dîvân-ı Temyîze havâle olunacak mevâddın evvel emirde Dîvânca (9) mümkün mertebe keyfiyyet ve hakîkati anlaşıldıktan sonra lâzım gelenleri li-ecli‘l-istintâk (10) esâs-ı tahkîkât gösterilerek mümeyyizlere havâle olunacaktır.

(11) **Altmış Birinci Mâdde:** Dîvân-ı Temyîzde erbâb-ı cinâyet ‘aleyhinde müdde‘î sıfatında (12) bulunmak üzere devlet nâmına umûr-ı hukûkiyye ve kânûniyyeye vâkıf bir memûr bulunacaktır.

(13) **Altmış İkinci Mâdde:** Mümeyyizler havâle olunacak mevâddın numerosunu ve tevkîf olunacak (14) eşhâsın ism ve şöhrat ve tâbî‘iyyet ve şekl ve heyet ve cünha töhmetlerini (15) mücmelen bir defter-i mahsûsa ba‘de‘l-kayd refâkatlerinde bulunan müstantiklerle berâber usûl (16) ve nizâmına tevfiikan mu‘âmelât ve tedkîkât-ı istintâkiyyeyi icrâ edeceklerdir.

(17) **Altmış Üçüncü Mâdde:** Mümeyyizler memûr olduğu mevâddın icrâ ve ikmâl ve tedkîkâtında (18) yapılacak fezleke-i istintâkiyyeyi müstantik ve kâtibiyle berâber imzâ ve Dîvân-ı Temyîze (19) i‘tâ edecek ve fezlekenin Dîvânda kırâatıyla hîn-i müzâkere ve tarafeynin muvâcehe (20) ve muhâkemesinde fezleke imzâsı bulunan mümeyyiz hâzır bulunacaktır.

(21) **Altmış Dördüncü Mâdde:** Dîvân-ı Temyîze havâle olunacak cüzî ve küllî mâddelerin (22) tedkîkât-ı istintâkiyyesi icrâ olunduktan sonra mümeyyizlerin verecekleri fezlekenin (23) kırâatıyla hükm olunmayıp tarafeyn ve mümeyyiz ve şâhidler hâzır bulundurularak muvâcehe (24)

ve muhâkemeleriyle tedkîkâtı icrâ ve ikmâl olunduktan sonra hükm edilecektir.

(25) **Altmış Beşinci Mâdde:** Mahâkim-i Nizâmiyye Nizâmnâmesi ahkâmınca habs cezâsının

(Sayfa 698)

(1) nihâyet derecesi olan üç seneye kadar habs ve tevkîfe Zabtiyye Müşîriyyeti mezûn (2) olduğundan bunlar hakkında hükmü hâvî Dîvân-ı Temyîzden yapılacak mazbatalar (3) Müşîrlik makâmına i'tâ ve taraf-ı Müşîriyyetden iktizâları icrâ olunacak ve bundan (4) şedîd cezâyı müstelzim cinâyât hakkındaki mazbatalar Bâb-ı 'Âlî'ye takdîm kılınacaktır.

(5) **Altmış Altıncı Mâdde:** Dîvân-ı Temyîzin mezûniyyeti dâiresinde rüyet ve hükm edeceği (6) mevâddın müdde'î ve mahkûmün 'aleyhlerinin ism ve şöhret ve tabi'iyet ve sûret-i iddi'â ve cünha (7) ve töhmet ve târîh-i vürûd ve mevkûfiyyetleri ve Cezâ Kânûnnâme-i Hümayûnunun kangı bendlerine (8) tatbîkan ne kadar müddetle habs ve tevkîfine karâr verildiği muhtasaran gösterilerek (9) Bâb-ı 'Âlî'ye takdîm olunmak için beher mâh zîri mazbatalı birer kıt'a jurnal (10) tanzîmiyle Müşîrlik makâmına verilecektir.

(11) **Altmış Yedinci Mâdde:** Dîvân-ı Temyîze havâle olunacak ve tesviye icâbâtıyla (12) çıkarılacak evrâk ve mezâbit mu'âmelâtının tanzîm ve tesviyesi başkâtibin (13) nezâret ve ma'iyyetinde bulunan kalem ma'rifetiyle Vilâyet Nizâmnâmesinde gösterilen (14) usûle tatbîkan icrâ olunacak ve teşvîş ve iğtişâşdan hâsıl olacak mesûliyyet (15) başkâtibe 'âid olacaktır.

(16) **Altmış Sekizinci Mâdde:** Meclis-i Temyîzin vazîfesi Mahâkim-i Nizâmiyye Nizâmnâmesinde (17) gösterildiği vechle elviye Mecâlis-i Temyîzinin mevâdd-ı cezaiyyece olan (18) vazîfesinin 'aynıdır.

(19) **Altmış Dokuzuncu Mâdde:** İşbu nizâmnâmenin altmış birinci mâddesinden altmış (20) altıncı mâddesine kadar mâddelerin ahkâmı Temyîz Meclisleri hakkında dahi cârîdir.

(21) (Üçüncü Fasl Kâimmakâmlık De'âvî Meclislerine Dâirdir)

(22) **Yetmişinci Mâdde:** De'âvî Meclislerinin vezâifi Mahâkim-i Nizâmiyye Nizâmnâmesinde (23) gösterildiği vechle kazâ De'âvî Meclislerinin mevâdd-ı cüziyyece olan (24) vezâifinin 'aynıdır.

(25) **Yetmiş Birinci Mâdde:** De'âvî Meclislerinde dâimî sûretle birer müdde'î-i 'umûmî (26) bulunmayub Meclis ma'ıyyetinde bulunan teftîş memûrlarından biri Meclisin tensîbi (27) üzerine lede'l-icâb bu vazîfeyi îfâ eyleyecektir.

(Sayfa 699)

(1) (Dördüncü Fasl Usûl-i Muhâkemâta Dâirdir)

(2) **Yetmiş İkinci Mâdde:** Meclisler her gün evkât-ı mu'ayyenede rüyet-i mesâlih ile (3) iştigâl edecek ve reîsleri mevsim-i sayf ve şitâda ya'ni altı ayda bir kerre (4) güşâd ve hitâmı sâ'atlerini bâ-i'lânnâme ta'yîn ve beyân eyleyecektir.

(5) **Yetmiş Üçüncü Mâdde:** İşbu i'lânnâme halkın anlayacağı lisân ve 'ibâre ile (6) bir varakaya yazılıb dîvânihânelere ta'lik ve gazetelere derc olunacaktır.

(7) **Yetmiş Dördüncü Mâdde:** Meclisler i'lân olunacak vakt ve sâ'atde reîs tarafından (8) bilâ-tevakkuf güşâd olunub a'zâdan vaktiyle gelmeyenler olur ise haklarında ber-vech-i (9) âtî mu'âmele olunacaktır.

(10) **Yetmiş Beşinci Mâdde:** Meclislerin güşâdında a'zâdan biri 'özü makbûl beyân (11) etmeyerek hâzır olmadığı hâlde reîs keyfiyeti zabt muhâkeme defterine kayd (12) etdirib kendüsüne derhâl bir da'vet tezkiresi irsâl ve yine vaktiyle gelmez ise (13) zabt defterine işâret ile bir tekîdnâme isbâl eyleyecektir bununda bir eseri (14) görülemediği hâlde sûret-i hâl kâimmakâmlıklardan bâ-mazbata mutasarrıflıklara (15) ve mutasarrıflıklardan Müşîriyyet makâmına beyân kılınacaktır.

(16) **Yetmiş Altıncı Mâdde:** Cinâyetden münba'is hukûk-ı şahsiyye da'vâlarında müdde'î (17) ve müdde'â 'aleyh taraflarından vekil ta'yîn

edilebilir mevâdd-ı cezâiyye muhâkemesinde (18) müttehim bi'z-zât hâzır bulunmak şartıyla li-ecli'l-müdâfa'a bir vekîl bulundurabilecektir.

(19) **Yetmiş Yedinci Mâdde:** Ta'yîn olunacak vekîlin mukayyed olmak üzere sûret-i resmiyyede (20) vâsîlik mühr veyâ imzâsıyla mensûb olduğu mahall-i resmîden musaddak (21) bir vekâletnâme ibrâz etmesi ve mutlakâ teba'a-i Devlet-i 'Aliyyeden bulunması lâzım gelecektir.

(22) **Yetmiş Sekizinci Mâdde:** Meclislerde rüyet olunacak de'âvîde reîs ve a'zâ (23) ve kâtib ve mümeyyiz ve müstantikler ve zâbitân ve neferât-ı 'askeriyye vekâlet edemeyeceklerdir (24) fakat mahâkim huzûrunda kendi de'âvî-i şahsiyyeleriçün asâlet ve zevcelerine

(Sayfa 700)

(1) ve zevcelerinin vâlideynine ve kendilerinin âbâ ve ecdâd ve evlâd ve ahfâdına vekâlet (2) edebilirler ve vasîsi bulundukları eytâmın o makûle de'âvî-i şahsiyyesini (3) bi'l-vesâye rüyet etdirirler ve o esnâda memûriyyet-i resmiyyeleri sıfatında bulunmazlar.

(4) **Yetmiş Dokuzuncu Mâdde:** Tarafeyn veyâ muhbirlerden birinin 'özü şer'îye mebnî (5) bi'z-zât celb ve istintâkı mümkün olamadığı hâlde bir mümeyyiz ve bir müstantik ve bir teftîş (6) memûru birlikde hânesine giderek takrîrini alıp zabt eder ve zabt (7) pusulasını kendisine imzâ ettirdikten sonra bu memûrlarda imzâ edecek (8) ve mâdde-i mühimm olduğu hâlde a'zâdan biri dahi ta'yîn ve irsâl olunacaktır.

(9) **Sekseninci Mâdde:** Reîs veyâhûd münâvebe anın intihâbıyla a'zâdan biri (10) tarafeyni ve muhbirlerden iktizâ edenleri tertîb üzere isticvâb edib bu esnâda (11) diğerleri müdâhale etmeyecek ve isticvâb eden zât suâllerini bitirdikten sonra (12) ister ise diğerleri dahi def'-i müşekkel edeceklerdir.

(13) **Seksen Birinci Mâdde:** Heyet-i meclisin sülüsânı mevcûd olmadıkça müzâkerâta (14) mübâşeret olunamayacaktır.

(15) **Seksen İkinci Mâdde:** Bir da'vânın rüyetinde tarafeynin sulh edilmelerine teşebbüs (16) olunmak câiz olmayıp nizâm ve kânûna tevfikân rüyet ve hükm olunacaktır.

(17) **Seksen Üçüncü Mâdde:** Bir da‘vânın rüyet ve muhâkemesinde henüz müzâkeresine (18) şüru‘ olunmamış iken tarafeynden birisinin lehine veyâhûd ‘aleyhine bir gûne (19) rey beyânından ictinâb olunacaktır.

(20) **Seksen Dördüncü Mâdde:** Esnâ-yı muhâkemede reîs veyâhûd a‘zâ-i husûsi (21) muhâtaba ve mübâhaseden ictinâb ile dâimâ ‘umûma hitâb eyleyeceklerdir.

(22) **Seksen Beşinci Mâdde:** Hitâm-ı muhâkemede tarafeyn dışarı çıkarılarak maslahat (23) hükm derecesine geldikde reîs a‘zânın reylerini toplayacaktır.

(24) **Seksen Altıncı Mâdde:** Reîs en sonra beyân-ı rey edecek ve reîs dâhil

(Sayfa 701)

(1) olduğu hâlde hukûk-ı şahsiyyede tesâvî-i ârâ vukû‘unda reîsin bulunduğu (2) taraf tercih olunacaktır.

(3) **Seksen Yedinci Mâdde:** Bir mâddeye a‘zâ tarafından ittifâk veyâ ekseriyyet-i ârâ ile (4) rey verilir ve cinâyet mâddelerinde mücrimîn ‘aleyhinde ekseriyyet lâ-akall sülûsân-ı (5) ârânın ittifâkı i‘tibâr olunur.

(6) **Seksen Sekizinci Mâdde:** Verilen hükmler derhâl zabt cerîdesine derc (7) olunub reîs tarafından tarafeyne tebliğ kılınacaktır.

(8) **Seksen Dokuzuncu Mâdde:** Reis hâzır bulunmadığı hâlde a‘zâdan en (9) kıdemlisi vekâlet edecektir.

(10) **Doksanıncı Mâdde:** Ekseriyyet ile hükm olunan de‘âvî hakkında kendi reyi (11) munzamm olmayan reîs veyâhûd a‘zâ bunu hâricden söylemekden memnû‘dur.

(12) **Doksan Birinci Mâdde:** Esnâ-yı muhâkemâtta meclislerin umûr-ı zâbitası reîse (13) muhavveldir.

(14) **Doksan İkinci Mâdde:** Muhâkemeler ‘alenî olacak istimâ‘-ı muhâkeme için (15) hâricden bulunacak kesân usûl ve âdâba ri‘âyetle duracak ve reîs veyâ a‘zâdan (16) biri tarafından isticvâb olunmadıkca sükût edecektir bunun hilâfî hareket (17) vukû‘unda reîsin tenbîhine itâ‘at etmeyen olur ise reîsin emriyle meclisden (18) tard olunacaktır.

(19) **Doksan Üçüncü Mâdde:** İcrâ-yı memûriyyet esnâsında reîs ve a'zâ veyâ sâir (20) meclis memûrlarının nâmusuna dokunmak veyâ bunları ihâfe etmek gibi harekete (21) cesâret edenler reîsin emriyle derhâl tevkîf ve kânûnen cezâsı tertîb olunacaktır.

(22) **Doksan Dördüncü Mâdde:** Esnâ-yı muhâkemede reîs ve a'zâ ve kâtib ve memûrîn-i (23) sâirenin mevzû' bahs olan mevâddan başka umûr ile iştigâli câiz (24) olamaz.

(25) **Doksan Beşinci Mâdde:** Esnâ-yı muhâkemede tarafeynin veyâhûd muhbirlerden birinin (26) reîse veyâhûd a'zâdan birine hafıyyen bir şey söylemesi câiz olmayacaktır.

(27) **Doksan Altıncı Mâdde:** Müzâkerât-ı vâkı'anın zabtı için her meclisde birer zabt

(Sayfa 702)

(1) cerîdesi tutulacak ve işbu zabt cerîdelerinin her varakası numarolu (2) ve meclis mührüyle memhûr olması lâzım gelecektir.

(3) **Doksan Yedinci Mâdde:** Her mâdde hakkında tahkîkât ve müzâkerât ve tarafeynden (4) ibrâz olunan evrâk hulâsasıyla ol günün târîhi ve tedkîkâta mebde olan (5) varakanın numerosu ve mevcûd a'zânın esâmisi evvel emirde bir varakaya (6) zabt ve başkâtib tarafından temyîz ve tashîh olunub meclisce kırâat ve kabûl (7) olduğu hâlde nihâyet yirmi dört sâ'at zarfında cerîde-i mahsûsuna (8) 'aynıyla derc olunarak zîri reîs ve esnâ-yı muhâkemede hâzır bulunan a'zâ (9) ve başkâtib tarafından imzâ olunacaktır.

(10) **Doksan Sekizinci Mâdde:** Bir karârın mazbatası tanzîm olunduktan sonra ol (11) karâra müte'allik mahkemede kalması lâzım gelen evrâk başkâtib ma'rifetiyle (12) hıfz edilecektir.

(13) **Doksan Dokuzuncu Mâdde:** Zabt varakaları yapılacak mazbatalara esâs ittihâz (14) olunacak ve her mazbatanın metninde jurnal ve 'arz-ı hâlin târîh ve numero ve (15) meâli ve tarafeynin ism ve şöhet ve mahall-i

ikâmet ve tâbî'yyet ve san'at ve sıfatlarıyla (16) tahkîkât-ı vâkı'anın ve da'vânın hulâsası ve esbâb-ı kânûniyyesiyle verilen (17) hükm ve karâr derc ve beyân kılınacaktır.

(18) **Yüzüncü Mâdde:** Mazbata müsveddesi kaleme alındıktan sonra başkâtibe i'tâ (19) olunacak ve başkâtib meclisde kırâatla kabûl olunduğu hâlde meclis reîsiyle (20) berâber imzâ ederek tebyîz olunmak üzere kaleme verecektir.

(21) **Yüz Birinci Mâdde:** Mazbatalar tebyîz ve reîs ve a'zâ tarafından temhîr (22) olunduktan sonra mevki'-i icrâya verilecek ve müsveddeler hıfz olunmak üzere (23) cem' olunarak her aylığı ayrıca teclîd olunacaktır. Fî 21 Zî'l-ka'de Sene 1286 (22 Şubat 1870).

5¹⁶

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i ‘Askeriyyesi Hakkında Ta‘lîmât
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 5 • Sayfa: 392)

(Sayfa 734)

(1) (‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i ‘Askeriyyesi Hakkında
Ta‘lîmât) (Transkripsiyonun Aslı: Belge 6 • Sayfa: 357)

(2) **Birinci Mâdde:** Zabtiyye neferâtı kol vekîli ve mu‘âvinlerinin ve kol vekîli (3) ve mu‘âvinleri dahi neferâtıyla bölük ağası ve mu‘âvinlerinin ve anlar dahi bölükleriyle (4) tabur ağalarının ve işbu heyet münferiden ve müctemi‘an alay beyinin vazîfe-i ‘askeriyyelerine (5) dâir ahvâllere rey ve kumandalarına ve vazîfe-i mülkiyyelerinden dolayı idâre-i zabtiyye (6) nizâm-nâmesinin birinci mâddesinde muharrer olduğu üzere memûrîn-i mülkiyyenin (7) rey ve emirlerine tâbî‘dir fakat memûrîn-i mülkiyye taraflarından efrâd-ı zabtiyyeye (8) havâle-i mesâlihde zâbitlerinin tavsîti meşrûtdur.

(9) **İkinci Mâdde:** Zabtiyye ‘askerinin kâffe-i harekâtı ‘asâkir-i nizâmiyye usûlüne (10) tevîkan mevzû‘ olub fakat tabur ve bölükleri müctemi‘an müstahdem olmadıkları (11) cihetle tabur ta‘lîmine mahall olmadığından yalnız kol takımlarıyla ayak ve silâh (12) ta‘lîmi tahsîl ve müctemi‘ oldukları yerlerde bölük ta‘lîmi icrâ edeceklerdir.

(13) **Üçüncü Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye takımları hasbe’l-îcâb iki fırkaya taksîm (14) ile başka başka mevki’lerde istihdâm olundukları hâlde fırkanın birinde kol (15) vekîli ve diğerinde mu‘âvini bulunarak neferât-ı mevcûdeye kumanda edeceklerdir.

(16) **Dördüncü Mâdde:** Her bölüğün tereküb eylediği takımlar iki fırka

16 Birinci Tertip Düstur, C:II, s.734-740.

olarak istihdâm (17) olunmak lâzım geldikde birinci fırkadaki takımların kumandası bölük ağasına (18) ve ikinci fırkadaki takımların kumandası dahi bölük ağası mu'âvinine muhavvel (19) olacaktır.

(20) **Beşinci Mâdde:** Her zabtiyye neferi derece derece mâ-fevkinde bulunan zâbitânın (21) kendisine vukû' bulacak o emr ve tenbîhâtını işbu ta'limâtta münderic olan (22) vezâif hakkında tamâmıyla derhâl infâz ve icrâ etmeğe mecbûrdur ve bu mecbûriyyet (23) birinci mâddede beyân kılınan zâbitânın derece derece kâffesine şâmindir.

(24) **Altıncı Mâdde:** Hidmet üzerinde veyâhûd karagolda bulunan zabtiyye neferlerinin (25) behemahâl müsellâh olub palaskalarında dahi fişenk bulunmak ve cümlesinin esliha

(Sayfa 735)

(1) ve elbisesi temiz tutulmak ve süvârî hayvanları nâ-tüvân¹⁷ veyâ sakat olmamak lâzım (2) olduğundan bunların dâimâ teftîşiyle noksanları var ise tashîh ve ikmâli (3) birinci derecede bölük zâbitlerinin ve anlardan sonra tabur ağalarının ve alay (4) beyinin vezâif-i mahsûsasındandır ve bunların icrâsında kusûr ve noksan (5) vukû' bulur ise cümlesi derece derece mesûl tutulur.

(6) **Yedinci Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyyenin bulundukları mevki' ve merkezlerde her gün (7) ahşâm üzeri zâbitânı tarafından yoklaması usûlü icrâ ve kendilerine (8) tenbîhât-ı lâzıme îfâ olunarak mevcûduyla memûriyyetde bulunan ve hasta olanların (9) mikdârını mübeyyen yevmiyye birer kıt'a jurnalî bi't-tanzîm ol mevki' ve merkezde bulunan (10) mülkiyye memûruna i'tâ kılınacaktır.

(11) **Sekizinci Mâdde:** 'Asâkir-i zabtiyyeye verilen esliha ve elbise lâ-akall ayda (12) bir kerre zâbitân ma'rifetiyle mu'âyene olunarak esliha ve elbisesini zâyî' eden (13) ve kayıdsızlıkla telef eyleyen olur ise esmânî ma'âşından kat' olunacaktır.

17 Zayıf, kuvvetsiz. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 810.

(14) **Dokuzuncu Mâdde:** Zabtiyye ‘askerliğine yazılacak neferâtın kefillerinden alınan (15) senedler ve bunların mu‘âyenelerini mübeyyen verilecek ‘ilm ü haberlere ittihâz olunacak (16) defter-i mahsûsuna jurnal emînleri ma‘rifetiyle bi‘l-kayd bölük ağaları nezdinde hıfz (17) olunacaktır.

(18) **Onuncu Mâdde:** Müceddeden yazılacak neferâta târîh-i tahrîrinden i‘tibâren lâ-akall bir ay (19) kadar kol ve nöbet kâ‘idesiyle usûl-i ihzâriyye herkes hakkında olunacak (20) mu‘âmele ve hizmet-i sâire-i ‘askeriyye mümkün mertebe ta‘lîm ve ta‘rîf olunduktan sonra (21) o makûle işlerde istihdâm olunur ve bunun hilâfı olarak mübtedî neferât (22) kullanılacak ve bundan dolayı bir gûne sû-i mu‘âmele vukû‘ bulacak olur ise (23) zâbiti mesûl tutulur.

(24) **On Birinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyenin hukûmet mahallinde dâimâ topluca (25) bulunmaları lâzimedden olmağla her yerde hukûmete mahsûs konağın münâsib (26) bir mahalli bunlara bi‘t-tahsîs ‘asâkir-i merkûme orada ikâmet etdirilmek ve mevcûdun (27) nısfı dâimâ kolda ve karagollarda ve nısf-ı diğeri hukûmet mahallinde bulundurulmak

(Sayfa 736)

(1) lâzım gelir zâbitân ve neferâtdan yerli ve müteehhil olanlara ‘alâ tarîkû‘l-münâvebe¹⁸ haftada (2) birer gece hânelerine ruhsat verilecektir.

(3) **On İkinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtının vak‘ ve nâmuslarını (4) münhall olan mahallere duhûl ve ikâmet eylemeleri ve mahbûs ile görüşüb lakırdı (5) etmeleri memnû‘ olduğundan buralarına zâbitânı taraflarından müstemirren dikkat (6) ve nezâret olunacaktır.

(7) **On Üçüncü Mâdde:** Zabtiyye zâbitân ve neferâtı kavânîn ve nizâmât-ı Devlet-i (8) ‘Aliyyenin ta‘yîn eylediği ahvâlden dolayı her mahalle duhûle mezûn olub (9) fakat mesâlih-i ‘âdiyyede lede‘l-iktizâ kâ‘ide-i mer‘iyyesi mûcibince imâm ve muhtâr (10) veyâhûd ahâlî-i mu‘teber ve ihtiyârâtın bir iki âdem alınmadıkça hiç kimsenin (11) hânesine ve hânesi hükmünde olan harîmine girmeleri kat‘iyyen memnû‘dur.

18 Nöbet yoluyla, nöbetleşe. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 26.

(12) **On Dördüncü Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtı kendilerini her hâlde (13) nizâmât-ı mahsûsa ve âdâb ve terbiye-i ‘askeriyye tahtında bulundurub şeref (14) ve şân-ı ‘askerîye münâkız tarz ve tavırdan ve memûrîn ahâlî haklarında sû-i (15) mu‘âmeleden begâyet tevakkî ederek bir yerde zâbitân-ı ‘askeriyye ve memûrîn-i mülkiyyeye (16) tesâdüf etdikleri hâlde merâsim-i ihtirâmiyyeyi icrâ edeceklerdir buna muhâlif (17) hareket edenler hakkında kânûnen mücâzât-ı tekdîriyye icrâ olunur.

(18) **On Beşinci Mâdde:** Neferât-ı zabtiyyeden biri gerek zâbitânın ve gerek memûrîn-i (19) mülkiyye ve sâireden birinin hidmet-i zâtiyyesinde veyâ vâlî ve mutasarrıf ve kâimmakâm (20) ve müdürden ve kendi zâbitlerinden mâ‘adâ bir memûrun ma‘iyyetine tahsîs edilmek (21) veyâhûd birlikde hânesine gidib gelmek ve süvârî bâr-gîrleri hidmet-i sâirede (22) kullanılmak memnû‘ olmağla o makûle ahvâlden birinin vukû‘unda neferin âhere (23) hidmet ettiği günlerin ma‘âş kat‘ ile debboya alınır ve emr ve cebr ile (24) istihdâm olunmuş ise âmirine tazmîn etdirilir.

(25) **On Altıncı Mâdde:** Süvârî ve piyâde ‘asâkir-i zabtiyyeden hidmet-i mahsûsa (26) ile bir mahalle gönderilecek olanlara mevki‘ ve maslahatın îcâbına göre zâbitânı (27) taraflarından bir müddet ta‘yîn olunarak bir günde görölüb ‘avdet olunabilecek

(Sayfa 737)

(1) bir iş için birkaç günler lüzûmsuz veyâ ‘özürsüz köylerde ve şurada burada (2) gezib kalanlar mesûl tutulub eyyâm-ı tâ‘tîliyyeleri ma‘âş ve ta‘yînâtı kat‘ (3) ve tevkîf olunacağından silk-i zabtiyyede bulunanlar mesâlih-i memûriyyetlerini (4) müsâra‘aten îfâya bezl-i mesâ‘î eyliyecekler ve bu vesîle ile memûr oldukları (5) işlerini ikmâl etmedikçe ‘avdet etmeyeceklerdir.

(6) **On Yedinci Mâdde:** ‘Asâkir-i merkûmeden nizâm ve âsâyişi veyâhûd efkâr-ı (7) ahâlîyi münhall bir şey işiden olur ise hemân zâbitleri ma‘rifetiyle oranın (8) mülkiyye memûrlarına bildireceklerdir ve neferâtdan biri

mezûnen bir yere gider iken (9) bi’t-tesâdüf göreceği vukû‘âtı o civarda bulunan mevki‘ zâbitine hemân (10) ihbâr etmeye mecbûrdur.

(11) **On Sekizinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyenin kazâ ve karyelerde meccânen ahâlîden (12) yem ve yiyecek almaları ve talep etmeleri kat‘iyyen ve kânûnen memnû‘ olduğundan ve köylerde (13) ve hâric-i kasabada bulunan hanlarda gece kalacak süvârî ve piyâde neferât için (14) mekûlât ve yem fiyâtı takdîr ve i‘lân kılınacağından ana tatbîkan kâffe-i zâbitân (15) ve neferât masraflarının tediyesine mecbûrdur.

(16) **On Dokuzuncu Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyenin zâbitânıyla efrâdından umûr-ı zâtîyyesi (17) için mahall-i âhere ‘azîmete mezûniyyet isteyenlere gidecekleri mahallerin kurb (18) ve bu‘duna ve îcâb-ı maslahına göre bir haftadan nihâyet iki mâha kadar olmak (19) ve beher bölükden bir zâbit ve beş neferi tecâvüz etmemek üzere ruhsat i‘tâ (20) olunur şu müddetde yalnız ta‘yînâtı Hazîne-mânde edilerek ‘avdetinde ma‘âş (21) verilir ve iki aydan ziyâde ruhsata muhtâc olanlar vâlîlere mürâca‘at ve müddet-i (22) kâfiye ile tahsîl-i mezûniyyet ederler mezûniyyetini tecâvüzle alay veyâ tabur (23) veyâ bölüğüne ‘avdet etmeyenlerin tecâvüz eden müddet için bi’l-hesâb ma‘âş kesilir.

(24) **Yirminci Mâdde:** Neferât-ı zabtiyyenin lâzımü’l-tesviye umûr-ı zâtîyyeleri zuhûrunda (25) zâbitlerinden ruhsat aldıktan sonra gidib tesviye edeceklerdir.

(26) **Yirmi Birinci Mâdde:** Gerek ta‘kîb-i eşkiyâ ve gerek sâir bir memûriyyeti icrâ için (27) ‘asâkir-i merkûme müctemi‘an ve münferiden ta‘yîn ve irsâl olundukları mahallerde ahâlîyi

(Sayfa 738)

(1) hiçbir sûretle iz‘âc ve ızrâr veyâhûd taharrî ve ihzârına memûr oldukları (2) âdemler için mensûbât müte‘allikâtını bi-gayr-ı hakkın icbâr etmekden ziyâdesiyle ictinâb (3) edecek ve kâtil ve sârik ve kıtâ‘-ı tarîk ve cârih makûlelerinden mâ‘adâsını gerek (4) karyeden kasabaya ve gerek çarşudan hukûmet konağına îsâl esnâsında bağlamayacak (5) ve bağlayacakları

âdemlere yalnız bağdan başka darb ve sâir gûne mu‘âmele-i tahkîriyye (6) ve ta‘zîbiyye vukû‘a getirmeyeceklerdir.

(7) **Yirmi İkinci Mâdde:** Bir kazâ dâhilinde eşkıyâ zuhûr etdiği vakt gerek ol kazâdan (8) ve gerek bi’l-muhâbere hem-hudûd olan diğer kazâlardan lüzûmu mikdâr ‘asâkir-i zabtiyye (9) tertîb ve tesvîkiyle her taraftan emr-i ta‘kîb ve istîsâle müsâra‘ata i‘tinâ olunacak (10) ve lüzûmu hâlinde bir kazânın ‘asâkir-i zabtiyyesi diğer kazâ hudûdunu (11) tecâvüz ederek ve oralarda bulunacak ‘askerle dahi birleşib yekdiğerine mu‘âvenet (12) eyleyerek hemân tutuluncaya kadar eşkıyânın arkası bırağılmayacaktır.

(13) **Yirmi Üçüncü Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyyeden birisi veyâhûd birkaç neferi ifâ-yı (14) memûriyyet eder iken bir gûne müşkilâta uğradıkları vakt kuvve-i nizâmiyye (15) tarafından mu‘âvenet-i muktezîye icrâ olunacaktır.

(16) **Yirmi Dördüncü Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye muhâfaza-i emniyyet-i ‘umûmiyyeye memûr (17) olduğundan ‘asâkir-i nizâmiyye-i şâhânedan dahi birisi veyâhûd birkaç neferi (18) bir gûne uygunsuzlukda bulundukları vakt ‘asâkir-i zabtiyye kendilerini men‘ ile (19) lüzûmu hâlinde alub en yakın ‘asâkir-i nizâmiyye karagolhânesine teslîm edeceği gibi (20) öyle uygunsuzlukda bulunacak ‘asâkir-i zabtiyye dahi ‘asâkir-i nizâmiyye tarafından (21) görüldükde kezâlik men‘ ile berâber en yakın zabtiyye karagolhânesine teslim (22) kılınacaktır.

(23) **Yirmi Beşinci Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye zâbitân ve neferâtı ta‘lîmât-ı mahsûsasına (24) ve tatbîkan itfâ-yı harîke ve gerek harîk zuhûr eden mahallden ve gerek civar hânelerden (25) çıkarılacak her nev‘ eşyânın zâyî‘ etdirilmemesine i‘tinâ ve dikkat eyleyeceklerdir.

(26) **Yirmi Altıncı Mâdde:** ‘Asâkir-i zabtiyye zâbitân ve efrâdı vazîfe-i mülkiyye (27) ve askeriyyelerini icrâ esnâsında bir âdem hakkında sû-i mu‘âmele ederler ve ücret nâmıyla ve nâm-ı âherle

(Sayfa 739)

(1) azucuk para alurlar ise kânûnen nev‘-i töhmete terettüb eden cezâ dâire-i mezûniyyet (2) hâricinde dahi olsa nizâmına tevîkan muhâkemesi rüyet olunduktan sonra (3) derhâl vâlîlerin emriyle mevki‘-i icrâyâ konulur.

(4) **Yirmi Yedinci Mâdde:** ‘Adem-i itâ‘atle zâbitini darba veyâhûd müddet-i mu‘ayyenesini (5) ikmâl etmeksizin firâra cüret edenler bölük veyâhûd taburu nezdinde muhâkemeleri (6) icrâ kılınarak taşraca vâlî ve mutasarrıflar taraflarından ve Der-Sa‘âdet‘ce Zabtiyye (7) Müşîrlîği cânibinden bi‘l-istîzân karâr-ı muhâkeme tasdik etdirildiğinden sonra (8) ahşâm yoklaması icrâ olunur iken neferât içinde on beş değnekden almış (9) değneğe kadar urulur darb cezâsının icrâsı müttehimin ol emrde tabîbe (10) irâesiyle darba kâbiliyyetinin tahakkukuyla meşrûtdur darba mütehammil olmadıkları tebeyyün edenler (11) hakkında beher değnek için iki gün habs cezâsı icrâ kılınır.

(12) **Yirmi Sekizinci Mâdde:** Vazîfe-i ‘askeriyyeden dolayı kusûr ve töhmetleri vukû‘ bulan (13) neferâtın muhâkemeleri bölük ağaları ile mu‘âvinlerinin ve kol vekîli ve mu‘âvini ile (14) jurnal emînlerinin muhâkemeleri dahi tabur ağaları ma‘rifetiyle zâbitân (15) huzûrunda ve bölük ağası ve mu‘âvini ve tabur ağası gibi büyük zâbitânın (16) muhâkemeleri dahi alay beyi ma‘rifetiyle Alay Meclisinde rüyet olunub hukûmet (17) memûrlarının inzimâm-ı reyleriyle iktizâları icrâ olunur.

(18) **Yirmi Dokuzuncu Mâdde:** Kânûn-ı Cezânın ta‘yîn eylediği ahvâl derecesinde olmayub (19) yalnız vazîfe-i ‘askeriyyelerini ifâdan bilâ-‘özlü imtinâ‘ eden veyâhûd icrâsında (20) ‘amden kusûr eyleyen ve köylerde ve mahall-i sâirede mekûlât ve yem bahâsını fiyât-ı (21) maktu‘ası üzere ifâ etmeyen ve salâhiyyet ve memûriyyeti olmayarak birinin (22) hânesine veyâ haremî hükmünde olan havlusuna bilâ-ruhsat giren ve ahvâl-i (23) mezmûmede bulunan ve hidmet ve vazîfesinin müsâid olmadığı icrââta müdâhale (24) eyleyen zâbitân ve neferât bir günden bir haftaya kadar habs edilir ve işbu ef‘âl (25) ve ahvâlden bir güne zarar terettüb etmiş ise o dahi tazmîn etdirilir.

(26) **Otuzuncu Mâdde:** Neferât-ı zabtiyye ile kol vekîli ve mu‘âvinlerinin işbu ta‘lîmât (27) ile zabtiyye nizâmnâmesinin mevâdd-ı muhtelifesinde beyân olunan harekâta cüretlerinden (28) dolayı ma‘âşlarının kat‘ı ve kendilerinden tazmîn ahzi lâzım geldikde

(Sayfa 740)

(1) bölük ağaları ve mu‘âvinleri tarafından ol bâbda verilecek takrîrler vilâyetlerde (2) zabtiyye alayı meclislerinde ve livâlarda tabur meclislerinde rüyet edilerek lâ-hakk (3) olacak hükmler üzerine kat‘iyyen îcâbâtı icrâ kılınır ve bundan ziyâde cezâ-yı (4) mûcib hareketler vazîfe-i ‘askeriyyeye müte‘allik ise mütecâsirlere bi’l-istintâk (5) jurnalleri tabur ağalarına gönderilir ve vazîfe-i mülkiyyeden ve ahvâl-i sâireden (6) dolayı müttehim olanların îcâb eden mecâlis ve mahâkimde muhâkemeleri görölmek üzere (7) derece-i töhmetleri tabur ağalarına ve en büyük hukûmet memûruna tebliğ kılınır. Fî 15 S. Sene 1287 (17 Mayıs 1870).

II. BÖLÜM

ZAPTİYE MÜŞİRİYETİ BÜNYESİNDE BULUNAN KURUMLAR

Es'âr Meclisi

Zabtiyye Tulumba Meclisi

Meclis-i İdâre

Meclis-i Fırka-i Zabtiyye

Habshâneler İdâresi

Teftîş Dâiresi

Bab-ı Zabtiyyede Esar Meclisi Teşkiline Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 6 • Sayfa: 401)

(1) Bu kerre ber-muktezâ-yı irâde-i seniyye Nezâreti lağv ile cânib-i zabtiyyeye havâle buyurulan ihtisâbın umûr-ı müteferri'asından en akdem ve ehemmi bi'l-cümle sekene-i Dârü'l-Hilâfetü'l-'Aliyyenin tedârüküne muhtâc oldukları erzâk ve kömür ve hatab ve sâire-i mukteziyyenin (2) vakt ü zamânıyla götürülüb verilecek narh üzerine satdırılması ve işbu narh mâddesinde ma'delet-i seniyye itkizâsınca gerek tüccâr ve esnâf ve gerek müşterilere bir gûne gadr vukû'a getirülmemesi esbâb ve vesâilinin istihsâl (3) ve istikmâlî husûsu olub ancak öteden berü tüccâr ve esnâf mâlîna vaz' olunan fiyât asl mahallî fiyâtıyla masârifât-ı nakliyye ve sâiresi bilinib de ma'lûm üzerine narh verilmediğinden pek de tesîrât olamadığına ve böyle emr-i mechûlde (4) müttehim bulunanlara mücâzât olunması dahi ittihâz buyurulan usûl-i 'âdileye mugâyir olageldiğine ve el-hâletü hâzihi lonca odalarında kethüdâlar ile berâber esnâfa dâir bir takım mesâlih rüyet ve tesviye olunmakda ise de ekser vakitte miyânelerinde ta'alluk gayreti (5) zuhûra gelmesinden ve her bir esnâfa bayağı mekel mu'âmelesi olunmasından dolayı bu gidişde dahi hakkâniyyet görülemediği misillü netîce-i dühûr ve ezmân olan 'asr-ı füyûzât-ı hasr-ı hazret-i Mülkdârîde kâffe-i umûr ve mesâlih kavânîn-i mevzû'a-i (6) 'âdileye tatbîkan müretteb olan mecâlis-i 'adîdenin müzâkerât-ı nâfi'asıyla icrâ buyurulmakda olub bu erzâk mâddesi ise a'lâdan âdetâyâ râci' umûr-ı mu'tenâdan bulunduğuna mebnî sâye-i muvaffakiyyet-vâye-i cenâb-ı Mülûkânede bundan böyle husûsât-ı (7) muharrere dahi bir hüsn-i nizâm tahtına girüb verilecek narhda tesîrât olmak ve icrâ kılınacak mücâzâtta haklı bulunulmak için Bâb-ı Zabtiyyede tahsîs kılınacak mahallde Meclis-i 'Umûmî-i Zabtiyyenin bir

19 BOA, İ. MVL, 217-7256.

şu‘besi olmak üzere (8) Es‘âr Meclisi nâmıyla bir meclis tertîbi ve işbu Meclisin reîsi bilinmek vechle ashâb-ı ma‘lûmât ve reviiyetden bir zâtın es‘âr müdürü nasbı ve bununla berâber Meclis-i Zabtiyye a‘zâsından dahi birkaç zât tefrîki ve üç (9) nefer de kâtib ta‘yîniyle bunların dâimî sûretde Meclis-i mezkûra memûr buyurulması ve haftada üç gün tüccâr ve esnâfın mu‘teberânından dahi a‘zâ hükmünde olarak ikişer âdem bulunması ve işbu Meclisin cümle-i umûrundan (10) en akdem ve elzemi her nev‘ eşyâ fiyâtının evvel-be-evvel tüccârardan ve sâir lâzım gelenlerden tahkîki ve ba‘zılarının dahi iktizâsına göre mahallerinden isti‘lâmîçün evâmîrnâme-i sâimî istihsâli ve gelecek cevâblarda (11) bir gûne şübhe vukû‘unda memûr-ı mahsûs irsâliyle icrâ-yı tahkîkâtâ lüzûm görüldüğünün bilâ-tehîr Meclisçe bâ-mazbata ifâde ve istîzânı sûretleri olduğundan vücûda müte‘addide-i mezkûre ile tahkîkât-ı icâbiyye icrâ ve ikmâl olunduktan (12) ve mahallî fiyâtı üzerine her bir şeyin masârifât-ı nakliyye ve sâiresi ve esnâfca lâzım gelen ticâreti dahi bi’t-tezekkür ‘ilâve kılınıldıktan sonra verilecek narhın i‘lân olunması ve cenâb-ı Hakk an be an müzdâd ve firâvân (13) buyursun Memâlik-i Mahrûse-i Hazret-i Şâhâmede her nev‘ mahsûlât ve erzâk ve eşyâ husûle geldiği ve mahallerinde bahâsı dahi pek ehven olduğu hâlde ashâbı tarafından Der-Sa‘âdet’e gönderilib ticâret-i hâsılaya kendüleri (14) nâil olmak usûlünü bilmediklerinden Meclis-i mezkûr tarafından bunların şu sıraya girmeleri hakkında sûret-i mümkin-i hasene düşünülerek mu‘amele-i ahz ve i‘tânın muhtekir²⁰ tâifesinin yed-i inhisârından istihlâsıyla (15) bir kâide-i cedîde istihsâl kılınması ve mezkûr lonca odalarına iş bırakılmayarak esnâf-ı merkûmeye dâir kâffe-i mesâlihın Meclis-i mezkûrda kânûn-ı ‘adl ve hakkâniyyete tevfiķan rüyet ve tesviyesi vecîbe-i umûrdan olub (16) şu kadar ki esnâfın cümlesi Meclis-i mezkûrdan verilecek narh mücibince harekete mecbûr ve hilâfında bulundukları hâlde âtîde beyân-ı ibtidâr olunacak usûl üzere mesûl olacaklarından her bir sınıftan Meclis-i mezkûra (17) alınacak a‘zâyâ nihâyetde bir diyecek bulamamak için miyânelerinde bi’l-ittifâk intihâb etdikden başka kavî ve fi‘llerini makbûl tutacaklarını mübeyyin beherinin yedine cümle-i

20 İhtikar yapan, yolsuz kazanç elde eden, vurguncu, istifçi. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 675.

müte'allikaları tarafından memhûr ve mümzâ birer kıt'a intihâbnâme (18) vermeleri dahi bir nizâm-ı mahsûs ittihâz olunarak bi-lutfihî te'âlâ i'âne-i mazhariyyet mevhûbe-i halîle-i hazret-i Şehinşâhî ve imâle-i himem-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleriyle şu Meclisin tertîbiyle minvâl-i meşrûh üzere verilecek (19) narhın i'lânından sonra umûr-ı 'umûmiyye-i zabtiyye için bi'z-zât çâkerleri dolaşmakda olduğundan işbu es'âr mâddesine dahi zâten bakılacak ise de es'âr müdürî dahi mahsûsen çâr-sû ve esvâkı dolaşarak (20) ve bi'l-münâvebe a'zâ-yı meclisden birer zât gezerek fiyât-ı mevzû'adan ziyâdeye şey satdırılmamasına ve 'ayâr-ı vezn mâddesine nezâret olunarak hilâf-ı usul ziyâdeye satan ve dirheminde noksân (21) veren olub da tutulub götürülür ise def'a-i evvelîde yalnız bir tenbîh ile iktifâ olunub def'a-i sâniyede üç ve sâlisde on gün mahbes ilkâsı ve def'a-i râbi'ada artık mürtekb-i musirr demek olacağından kezâlik (22) on gün habsinden mâ'adâ şu müddet içinde dükkânı dahi kapatdırılıb ticâretine naksı îrâsı mu'âmelesiyle mücâzâta sezâ görülmesi ve işbu mücâzâtın şimdiki gibi asl mütecâsiri olan ustaları bırakılıb da dest-gâh-dâr (23) ve çırâk makûlelerini bilâ-müddet riştehâneye irsâli sûretiyle icrâsında dahi ez-her cihet haksızlık bulunduğundan bunlardan sarf-ı nazarla asl ustaları hakkında yapılması ve ba'de Meclis-i mezkûrun sâir teferru'âtı dahi (24) bi't-tezekkür 'arz ve istîzân olunmak üzere mevâdd-ı meşrûha nezd-i 'âlî-i dâverîlerinde rehîn-i tensîb buyurulduğu hâlde Meclis-i Zabtiyye A'zâsından İzzetlü Raşid Efendi bendelerinin riyâsetle berâber müdürlik-i mezkûre ve yine a'zâdan (25) Hasan Bey ve Ali Ağa ile Atıf Bey ve İsmail Efendi ve bu sırada el-hâletü hâzihi müretteb bulunan hân meclisince bir iş kalmayacağından Meclis-i mezbûr memûru Hacı Tevfik Efendi bendelerinin dahi mezkûr Es'âr (26) Meclisine nakl ve ehliyyet-i müsellemlerine mebnî Tahir Paşa merhûmun kethüdâsı Istabl-ı 'Âmire Müdürî pâyelülerinden İzzetlü Mustafa Ağa ve Akil Bey ile müteveffâ-yı müşârünileyhin mahdûmu İbrahim Bey ve Rikâb-ı (27) Şâhâne kapucubaşlarından Abdullah Ağa ve müteveffâ Mustafa Beyzâde rütbe-i râbi'a ashâbından Hacı Arif Bey kullarının mücedded sûretle icrâ-yı memûriyyetleriyle ihtisâb memûrlarından terk-i (28) hidmet edüb Meclis-i mezkûrun teşkîli mülâbesesiyle yerlerine âherlerinin ta'yîn ve

istihdâmına lüzûm kalmamış olanlarının ma‘âş-ı münhalleri bulunan ber-mûcib pusula-i merbûte on dokuz bin altı yüz (29) guruşdan on yedi bin altı yüz guruşunun müdür ve a‘zâ-yı mûmâileyhümden iktizâ edenler ile sâire-i lâzimeye tahsîsi ve ihsân ve kusûr iki bin guruşunun nef‘an li-Hazîne tevkîf (30) buyurulması ve fukarât-ı muharrereden îcâb edenlerinin Takvîm-i Vakâyi‘ ve Cerîde-i Havâdis nüshaları ve elsine-i mütenevvi‘a gazetelerine derciyle herkese bildirilmesi ve sâlifü’l-beyân erzâk mâddesinin (31) her tarafa olan ta‘alluku münâsebetiyle mecâlis-i sâire-i münâsibeden dahi birer zâtın haftada iki veyâhûd bir gün mezkûr Es‘âr Meclisine ta‘yîn buyurulması matlûb ve mültezim-i ‘âlî olan asâyiş-i ‘ibâdın (32) husûleti mûcib ve cümleden taraf-ı câmi‘ü’l-mecd ve’l-şeref hazret-i Zillullâhî içün da‘vât-ı hayriyye isticlâbını müstevcib olacağı mütebâdir-i hâtır-ı ‘ubeydânem olmuş ise de iktizâsının icrâsı (33) mutlakâ irâde-i ‘aliyye ve müsâ‘ade-i seniyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine mütevakıf bulunmuş olmağın ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 3 Ş. Sene (12)67 (3 Haziran 1851).

(Mühür)

*

(1) Zabtiyye Müşîri Devletlü Paşa hazretlerinin Meclis-i Vâlâya i‘tâ buyurulan bir kıt‘a takrîrin hulâsa-i meâlinde cânib-i Zabtiyyeye nakl ve ihâle buyurulmuş olan umûr-ı ihtisâbiyye teferru‘âtından bulunan erzâk ve kömür ve hatab ve sâir eşyâ-yı mukteziyyenin (2) sâye-i muvaffakiyyet-vâye-i hazret-i Şâhânede tüccâr ve esnâf üzerine olacak asl mâl ve masraf ve ticâreti bi’t-tahkîk ma‘lûmât-ı sahîha hâsıl olduğdan sonra narh lâzımı verilmek ve ziyâdeye satan ve eksik verenlere olunacak mu‘âmele usûl-i ‘âdileye (3) tevfikân icrâ kılınmak üzere Bâb-ı Zabtiyyede Es‘âr Meclisi nâmıyla bir meclis teşkîl olunarak dirâyet-i zâtiyyesi cihetiyle Meclis-i Zabtiyye a‘zâsından ‘İzzetlü Raşid Efendi bendelerinin riyâset sûretiyle es‘ar müdürü ve Meclis-i mezkûr a‘zâsından ve sâireden (4)

ba'zı münâsib bendelerinin a'zâ ve dâimî sûretde üç nefer kâtib ta'yîniyle bunların Meclis-i mezkûra memûriyyetleri bi'l-icrâ i'tâsı lâzım gelecek ma'âşlarının ihtisâb memûrlarından terk-i hizmet edüb işbu Meclisin teşkîli cihetiyle (5) yerlerine âherlerinin istihdâmına lüzûm kalmamış olanların münhall ma'âşlarından tesviyesi ve Meclis-i mezkûrda haftada üç gün tüccâr ve esnâfin mu'teberânından a'zâ hükmünde olarak ikişer âdem bulunması ve erzâk mâddesinin her tarafa (6) şümûlü cihetiyle mecâlis-i sâire-i münâsibeden dahi haftada iki veyâhûd bir gün birer zâtın ta'yîn buyurulması ve Meclis-i mezkûrun teferru'ât-ı sâiresi ba'de 'arz ve istîzân olunmak üzere fukarât-ı mûndericeden îcâb edenlerinin Takvîm-i (7) Vakâyî' ve Cerîde-i Havâdis ve elsine-i mütenevvi'a gazetelerine derciyle i'lân kılınması menût-ı rey-i 'âlî idüğü inhâ ve iş'âr kılınmış olub vâkı'â işbu narh mâddesi umûr-ı ihtisâbiyyenin ehemm ve akdemi olarak tesîrât-ı matlûbesi erzâk (8) ve eşyânın asl mâl ve masrafı hakkında ma'lûmât-ı sahîha husûlüyle verilecek narhın usûl-i 'adâlet ve hakkâniyyete tatbîkan vaz' olunmasına mevkûf olduğundan bunun icrâi için ol vechle meclis teşkîli yolunda ve münâsib (9) ve sâye-i 'inâyet-vâye-i hazret-i Şâhânedede 'ibâdullahın tezâyüd-i âsâyîşiyle berâber sâir sûretle dahi fevâid ve muhassenâtı mûcib ve bu def'a tesîs olunacak patent usûlü îcâbından olmak üzere böyle bir meclis teşkiline karâr verildiğinden (10) bunun vaz'-ı karâr-ı mezkûrun sür'at-i îfâsını müstevcib görünmüş ve Meclis-i mezkûrun vezâif-i memûriyyeti hakkında beyân olunan mülâhazât muvâfık-ı hâl olduğu misillü müdür ve a'zâlığa intihâb olunan bendelerinin dahi (11) ehliyyeti gösterilmiş olduğundan ber-mantûk-ı takrîr iktizâlarının icrâsı ve müfâd-ı takrîre ve melfûf iki kıt'a pusulaya nazaran ihtisâb memûrlarından hizmetleri bi't-tab' lağv olunub Meclis-i mezkûrun teşkîli mülâbesesiyle yerlerine âherlerinin (12) istihdâmına lüzûm kalmamış olanlardan münhall olan ma'âşların mikdârı on dokuz bin altı yüz guruşa resîde olub bunun on yedi bin altı yüz guruşu Meclis-i mezkûr müdür ve a'zâsına ve sâir ba'zı memûrine (13) ve cânib-i zabtiyyede bilâ-ma'âş müstahdem ketebeye taksîm ve ihsân birle kusûr iki bin guruşun Hazîne-mânde olması istîzân ve iş'âr olunarak Meclis-i mezkûr için açıktan ma'âş tahsîsine hâcet kalmadığından (14) başka münhall ma'âşlardan ber-minvâl-i muharrer

iki bin guruş dahi tasarruf vukû‘ bulmuş olduğundan bunun dahi ol vechle tesviyesi Meclis-i Vâlâda tezekkür kılınmış ise de sûret-i ma‘rûza hakkında her ne vechle emr ü irâde-i seniyye-i (15) vekâlet-penâhîleri müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise ana göre icrâ-yı muktezâlarıyla ma‘âş mâddesinin dahi Nezâret-i Celîle-i Mâliyyeye havâle buyurulması ve takrîr-i mezkûrda mûnderic fukarâtdan iktizâ edenlerinin ber-vech-i istîzân (16) tabî‘iyle i‘lân etdirilmesi bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 7 L. Sene (12)67 (5 Ağustos 1851).

(Mühürler)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Bâ-irâde-i seniyye cânib-i zabtiyyeye muhavvel olan İhtisâb Nezâreti mesâlihinin başlı ve mu‘tenâ işinin biri sâye-i şevket-vâye-i hazret-i Mülûkânede Der-Sa‘âdet ve Bilâd-ı Selâse’de mütevattın (3) ‘ibâdullahın havâyic-i zarûriyyelerinden olan eşyâ ve erzâk kıymet-i hakîkiyyesi ve mu‘tedil kâr ve ticâret ile satdırılıb bir takım muhtekir ve esnâf gaddârlarının halkı (4) ızrâr etmesine meydân verilmemesi ve bu vesîle ile velîni‘metimiz Pâdişâhımız efendimiz hazretlerine cümleden da‘vât-ı hayriyye isticlâbına sarf-ı mesâ‘î olunması kazıyyesi olup eğerçi (5) şimdiye kadar bu bâbda tenbîhât-ı lâzime icrâ olunmakda ise de bu mâdde bir usûl-i kaviyye tahtına konulmadıkca aralıkda verilen narhların pek de fâidesi görülemeyeceğinden (6) hem ‘ibâdullah muhtâc olduğu erzâk ve eşyâyı ehven olup hem de esnâf-ı mağdûriyyet dâ‘iyesinde bulunmamak için bu bâbda başluca ve etrâfıca bir tedbîr olunması (7) Zabtiyye Müşîri Devletlü Paşa hazretlerine ifâde ve tenbîh kılınmışdı. Müşîr-i müşârünileyh hazretleri bu bâbda ba‘zı mütâla‘âtı mübeyyin bir takrîr tanzîm ve i‘tâ eylemiş olmasıyla keyfiyyet (8) Meclis-i Vâlâya lede’l-havâle ol bâbda yazılmış olan bir kıt‘a mazbata evrâk müteferri‘asıyla berâber manzûr-ı ‘âlî buyurulmak için takdîm kılındı meâl-i mazbatadan müstefâd olduğu

vechle (9) umûr-ı ihtisâbiyye teferru'âtından erzâk ve kömür ve hatab ve eşyâ-yı sâirenin sâye-i muvaffakiyyet-vâye-i hazret-i Şâhâne tüccâr ve esnâf üzerine olacak usûl mâl ve masraf (10) ve ticâreti bi't-tahkîk ma'lûmât-ı sahîha hâsıl olduktan sonra narh lâzımı verilmek ve ziyâdeye satan ve eksik verenlere olunacak mu'âmele usûl-i 'âdileye tevfkân icrâ (11) kılınmak üzere Bâb-ı Zabtiyyede Es'âr Meclisi nâmıyla bir meclis teşkîl olunarak dirâyet-i zâtiyyesi cihetiyle Meclis-i Zabtiyye a'zâsından 'İzzetlü Raşid Efendi'nin riyâset sûretiyle es'âr müdürü (12) ve Meclis-i mezkûr a'zâsından ve sâir ba'zı münâsib olanların a'zâ ve dâimî sûretinde üç nefer kâtib ta'yîniyle bunların Meclis-i mezkûra memûriyyetleri bi'l-icrâ (13) i'tâsî lâzım gelecek ma'âşlarının ihtisâb memûrlarından terk-i hizmet edüb Meclis-i mezkûrun teşkîli hâlinde yerlerine âherlerinin istihdâmına lüzûm kalmamış olanların (14) münhall olan ma'âşlarından tesviyesi ve Meclis-i mezkûrda haftada üç gün tüccâr ve esnâfın mu'teberânından a'zâ hükmünde olarak ikişer âdem bulunması ve erzâk mâddesinin (15) her tarafa şûmûlü cihetiyle mecâlis-i sâire-i münâsibeden dahi haftada iki veyâhûd bir gün birer zâtın ta'yîn buyurulması ve Meclis-i mezkûrun teferru'ât-ı sâiresi ba'de 'arz ve istîzân (16) olunmak üzere fukarât-ı mundericeden icâb edenlerinin Takvîm-i Vakâyi' ve Cerîde-i Havâdis ve elsine-i mütenevvî'a gazetelerine derciyle i'lân kılınmış Müşîr-i müşârünileyh hazretleri tarafından (17) inhâ olunub Meclis-i mezkûrun teşkîli sâye-i 'inâyet-vâye-i hazret-i Pâdişâhîde 'ibâdullahın erzâk ve malzemece bir gûne zarûret çekmemeleri vesâilinin istihsâliyle berâber (18) sâir sûretle dahi fevâid ve muhasenâtı mûcib ve bu def'a tesîsine irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne müte'allik buyurulan patent usûlünün hüsn-i icrâsı dahi umûr-ı esnâfa dikkat (19) ve nezâret edecek bir heyetin vücûduna mütevakıf görüldüğüne ve Meclis-i mezkûrun vezâif-i memûriyyeti hakkında olan mülâhazât dahi muvâfık-ı maslahat bulunduğuna binâen (20) ber-mantûk-ı takrîr iktizâlarının icrâsı müfâd-ı takrîre ve melfûf iki kıt'a pusulaya nazaran zikr olunan münhall ma'âşların mikdârı on dokuz bin altı yüz guruşa (21) resîde olub bunun on yedi bin altı yüz guruşu Meclis-i mezkûr müdür ve a'zâlarına ve sâir ba'zı memûrine ve cânib-i Zabtiyyede bilâ-ma'âş hizmet eden ketebe (22) taksîm olunub kusûr kalacak iki bin

guruşunun dahi Hazîne-mânde olması istîzân olunarak Meclis-i mezkûr içün açıktan ma'âş tahsîsine hâcet kalmadığından başka (23) ber-minvâl-i muharrer iki bin guruş dahi tasarrufu vukû' bulmuş olduğundan bunun dahi ol vechle tesviyesi tezekkür olunmuş ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân hazret-i (24) Pâdişâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise ana göre harekete mübâderet olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 15 L. Sene (1)267 (13 Ağustos 1851).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Hâme-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan mazbata (3) ve evrâk müteferri'ası meşmûl-ı nazar-ı ma'âli-eser hazret-i Tâcdârî buyurulmuş ve mezkûr (4) Es'âr Meclisinin teşkîli sâye-i şevket-vâye-i hazret-i Pâdişâhîde 'ibâdullahın erzâk ve malzemece (5) bir gûne zarûret çekmemeleri vesâilinin istihsâliyle berâber sâir sûretle dahi fevâid (6) ve muhasenâtı mûcib ve bu def'a tesîs olunacak patent usûlünün hüsn-i icrâsı (7) dahi umûr-ı esnâfa dikkat ve nezâret edecek bir heyetin vücûduna (8) mütevakıf görüldüğüne ve Meclis-i mezkûrun vezâif-i memûriyeti hakkında olan (9) mülâhazât dahi muvâfık-ı maslahat bulunduğuna binâen tezekkür ve istîzân buyurulduğu (10) vechle bermantûk-ı takrîr iktizâlarının icrâsı ve zikr olunan münhall ma'âşlardan (11) on yedi bin altı yüz guruş Meclis-i mezkûr müdür ve a'zâlarına (12) ve sâir ba'zı memûrine ve cânib-i Zabtiyyede bilâ-ma'âş hizmet eden (13) ketebeye taksîm olunub kusûr kalacak iki bin (14) guruşunun dahi Hazîne-mânde olması (15) müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan. **1**

1

(1) emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî muktezâ-yı 'âlisinden olarak mârrû'l-beyân mazbata ve evrâk yine savb-ı sâmi-i (2) Sadâret-penâhîlerine ba's ve tesyîr kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 15 L. Sene (12)67 (13 Ağustos 1851).

Esar Meclisi Azalarının Maaşlarını Alamadıkları Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 7 • Sayfa: 404)

(1) Ma'lûm-ı 'âlî buyurulacağı üzere bundan mukaddem tertîb ve teşkîl olunan Es'âr Meclisine ma'lûmü'l-mikdâr ma'âş-ı muhassasa ile bâ-irâde-i Şâhâne ta'yîn buyurulmuş (2) ve sâye-i ma'delet-vâye-i cenâb-ı Mülûkânede vazîfe-i memûriyyet çâkerânelerimizin ayrulmasına sarf-ı vüs' maktûr kılınmakda bulunduğumuz hâlde hasbe'l-iktizâ bu def'a Meclis-i (3) mezkûrun lağvına dâir irâde-i seniyye şeref-sünûh ve sudûr buyurulduğuna binâen altmış yedi senesi Şubatından şimdiye kadar güzeşte ma'âş çâkerânelerimize henüz dest-res (4) olamadığımız muhât-ı 'ilm-i sâmi-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri buyuruldukda Meclis-i mezkûrun lağvı târîhine kadar güzeşte yedi aylık ma'âş kem-terânelerimizin i'tâ buyurulması (5) bâbında Mâliyye Nâzırı Devletlû Paşa hazretlerine havâle buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emr efendimizindir. Fî 8 Z. Sene 1268 (23 Eylül 1852).²²

(İmzâlar)

21 BOA, MVL, 252-61

22 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

Esar Meclisi Azalarının Maaşlarına Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 8 • Sayfa: 405)

(1) Mâliyye Nezâret-i Celîlesinin Meclis-i Vâlâyâ i'tâ buyurulan bir kıt'a takrîri meâlinde Ticâret Nezâreti ma'îyyetinde olub lağv olunan Es'âr Meclisi a'zâsından ticârethânedeki bulunan Raşid Efendi ve Mustafa Ağa (2) ve İbrahim Bey ve Sakıb Efendiye ticâret hâsılâtından münâsib mikdâr ma'âş tahsîsi muktezâ-yı irâde-i seniyyeden olub ancak hâsılât-ı merkûmenin ticârethâne memûrları ve ketebesini ma'âşlarına bile 'adem-i vefâsı cihetiyle (3) altmış dört senesinden altmış altı senesi gâyetine kadar rüyet olunan muhâsebesinde fazlası görünen yetmiş bir bin bu kadar gurusu altmış yedi senesi hâsılâtından tedâhülen tesviye kılınmış ve mûmâileyhümün (4) Mâliyye Hazînesinden muhassas olan beş bin yedi yüz elli gurusu ma'âşları Meclis-i mezkûrun gâh ihtisâbda ve gâh ticâretde ibkâsı cihetiyle altmış yedi senesi Kânûn-ı sâni ibtidâsından altmış sekiz senesi (5) Eylûlü gâyetine kadar i'tâ olunmamış olduğundan mûmâileyhümün güzeste ma'âşlarıyla husûs-ı mezbûre hakkında irâde-i seniyyeleri istîzân olunmuş olub tekrâra hâcet olmadığı vechle İhtisâb Nezâretinin (6) ibkâ olunmasından nâşi Es'âr Meclisinin bekâsına lüzûm kalmamış olduğundan a'zâsının muhassas olan on bir bin iki yüz elli gurusu ma'âşından Zabtiyye Meclisinde kalacak Ali ve Abdullah Ağalar ile (7) Hasan Bey'in Bekir ve Atıf Bey ile Lazarakî'nin yedişer yüz ellişer gurusundan muhassas olan dört bin beş yüz gurusu ma'âşları kemâ-kân 'uhdelerinde kalmak üzere ihtisâbdan zabtiyyeye (8) nakliyle kusûr altı bin yedi yüz elli gurusu ihtisâbda müceddeden kullanılacak ketebe ve memûrîn-i sâireye taksîm olunması ve bunlardan ticârethânedeki kalan Raşid Efendi ve Mustafa Ağa ve İbrahim Bey (9) ve Sakıb Efendi'ye ve a'zâ-yı sâireye verildiği

23 BOA, İ. MVL, 255-9454.

misillü ticârethâne hâsılâtının münâsib mikdâr ma'âş tahsîs kılınmak üzere Meclis-i mezkûrun lağvı Meclis-i Vâlâ karârı üzerine müte'allik buyurulan (10) irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî iktizâ-yı celîlinden ise de sûret-i iş'âra nazaran bunlar icrâ olunmamış ve ticârethâne hâsılâtından ma'âş tahsîsine mahall bulunamamış idüğü anlaşılmış olduğuna binâen zabtiyyeye (11) memûriyyetleri tahvîl buyurulan mûmâileyhümün ma'âşları olan dört bin beş yüz guruş dahi ihtisâbdan ol târîhden i'tibâren zabtiyyeye nakl olunarak kaydının Hazînece ıslâh ve tesviyesi (12) ve ticârethâneye memûr bulunanların ma'âşları mukaddem ihtisâbda kullanılacak ketebeye tahsîs olunmuş idüğünden sâye-i şevket-vâye-i hazret-i Şâhânede ilerüde hâsılât tekessüründe veyâhûd oraca hâl vukû'unda (13) ma'âşlarının çâresine bakılmak üzere bunların dahi ba'zı emsâli Zabtiyye Meclisi a'zâsı misillü isterler ise bilâ-ma'âş devâm eylemeleri usûl-i tasarrufiyyeye ve tabi'iyet-i maslahata muvâfık gibi görünmesiyle ol vechle (14) icrâ-yı iktizâlarının Mâliyye ve Ticâret Nezâret-i behiyyelerine başka başka bildirilmesi ve keyfiyyetin zabtiyye ve ihtisâb taraflarına dahi iş'âr olunması Meclis-i Vâlâda tezekkür kılınmış ise de ol bâbda ne vechle (15) emr ü irâde-i seniyye-i vekâlet-penâhîleri müte'allik buyurulur ise ana göre icrâ-yı muktezâsı bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 20 S. Sene (12)69 (3 Aralık 1852).

(Mühürler)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Meclis-i Vâlâdan kaleme alınıb Mâliyye Nezâret-i Celîlesinin melfûf takrîriyle berâber manzûr-ı 'âlî buyurulmak için takdîm kılınan mazbata meâlinden müstefâd olduğu vechle lağv olunan Es'âr Meclisi a'zâsından (3) ticârethânede bulunan Raşid Efendi ve Mustafa Ağa ve İbrahim Bey ve Sakıb Efendi'ye ticârethâne hâsılâtından münâsib mikdâr ma'âş tahsîsi mukaddemâ verilen karâr iktizâsından ise de ticârethânece (4) ma'âş

tahsîsine mahall bulunamayub kendü ma'âşları dahi mukaddem ihtisâbda kullanılacak ketebeyle tahsîs olunması cihetiyle sâye-i şevket-vâye-i hazret-i Şâhânede ilerüde hâsılâta tekessüründe veyâhûd (5) oraca hal-i vukû'unda ma'âşlarının çâresine bakılmak üzere ba'zı emsâli Zabtiyye Meclisi a'zâsı misillü isterler ise bilâ-ma'âş devâm eylemeleri ve mukaddemâ zabtiyyeye memûriyyetleri (6) tahvîl olunan Ali ve Abdullah Ağalar ile Hasan Bey ve Atıf Bey ve Lazarakı'nın muhassas olan dört bin beş yüz guruş ma'âşları kemâ-kân 'uhdelerinde kalmak üzere ihtisâbdan (7) zabtiyyeye nakl olunarak Hazînece kaydının tashîhi zımnında icrâ-yı iktizâsının Mâlîyye ve Ticâret Nezâret-i behiyyelerine havâlesiyle keyfiyyetin Zabtiyye ve ihtisâb taraflarına dahi bildirilmesi (8) tezekkür olunmuş ise de ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkim kılındı efendim. Fî 24 S. Sene (12)69 (7 Aralık 1852).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Zîver-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan mazbata ve takrîr manzûr-ı 'âlî-i (3) cenâb-ı Şehinşâhî buyurulmuş ve tezekkür ve istîzân buyurulduğu vechle mûmâileyhüm Raşid Efendi ve Mustafa Ağa (4) ve İbrahim Bey ve Sakıb Efendi ilerüde ol vechle ma'âşlarının çâresine bakılmak üzere isterler ise (5) emsâli misillü bilâ-ma'âş devâm eylemeleri ve mûmâileyh Ali ve Abdullah Ağalar ile Hasan Bey ve Atıf Bey (6) ve Lazarakı'nın muhassas olan dört bin beş yüz guruş ma'âşları kemâ-kân 'uhdelerinde kalmak üzere ihtisâbdan (7) zabtiyyeye nakl olunarak Hazînece kaydının tashîhi zımnında icrâ-yı iktizâsının Nezâret-i müşârûnileyhümâyâ havâlesiyle keyfiyyetin (8) zabtiyye ve ihtisâb taraflarına dahi bildirilmesi şeref-rîz-i sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Tâcdârî muktezâ-yı (9) münîfinden bulunmuş ve mezkûr mazbata ve takrîr yine savb-ı sâmi-i âsafîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (10) hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 25 S. Sene (12)69 (8 Aralık 1852).

*Edirne'de Bir Esar Meclisi Açılmasına ve Çeşitli Hususlara Dair
Kararname (Transkripsiyonun Aslı: Belge 9 • Sayfa: 407)*

(1) Huzûr-ı Lâmi'ü'n-nûr-ı Hazret-i Sadâret-penâhiye

(2) Müstazıll-i zîr-i sâye-i ihsân-vâye-i hazret-i Şâhâne olan kâffe-i ahâlî ve fukarânın esbâb-ı âsâyiş hâllerinin gözedilmesi mültezim-i 'âlfî olup bu cihetle ahâlî-i ve fukarânın gerek havâyic-i zarûriyyelerinden olan nan ve lâhm misillü erzâkın (3) ve gerek sâir es'ârın gözedilmesine ekser mahallerde çâr-sû ağası nâmıyla birer âdem ta'yîn olunmakta ise de şâhs-ı vâhidin bu makûle mevâddın tesviyesine 'adem-i iktidârından mâ'adâ hasbe'l-beşeriyye ba'zı sû-i harekete dahi ibtidârla kendüsünü (4) verta-i mücâzâta giriftâr edeceğinden ve şu hâlde matlûb ve mültezim olan esbâb-ı hüsn-i ta'ayyüş ahâlî-i fâ'ile götürelemediğinden bundan sarf-ı nazarla nefis-i Edirne'de her cins erzâk ve eşyâya mevsiminin tahammülüne göre vaz'-ı fiyât olunması (5) ve ayârı esnâfda bulunan dirhem ve terâzû ve kantâr ve kile ve ölçme ve endâze misillü âlâtın muvâzene kılınması ve bunları noksân satan ve hîle fesâd karışdıranlara dahi bakılmasıçün çâr-sûnun bir münâsib mahallinde beher gün (6) ictimâ' ederek ve ma'iiyetlerinde lüzûmu kadar zabtiyye bulunarak ba'zı mahallde icrâ olunduğu misillü beher sene tebdîl olunmak üzere bir sene muvakkaten mu'teberân memleketden ve milel-i muhtelifeden mürekkeb bir Es'âr Komsiyonu tertîb ve teşkîl olunmuş ve bunun (7) ahâlîce pek çok menfa'ati görülmekde bulunmuş olup fakat Meclis-i mezbûrda karâr verilecek es'âr fiyâtını kayd eylemek ve narhından fazla ve dirhemce eksik fûrûht eden kesânın bâb-ı hükûmete gönderilecek jurnallerini (8) tanzîm etmek üzere meh-mâ-emken hesâb-ı âşinâ bir kâtibin istihdâmına lüzûm

24 BOA, MVL, 929-70.

bulunduğuna ve işbu meclisin vakti sebebiyle esnâfın dâimâ eksik satan ve narhından ziyâde verenleri tutulub cezâ-yı nakdî dahi (9) alınarak evvelkilerden ziyâde terâküm eylemekte olduğuna binâen mâhiyye yüz elli guruş kâtib ma‘âşî ve elli guruş dahi kırtâsiye bahâsı olarak cem‘an ayda iki yüz guruşun zikr olunan cezâ-yı nakdiyyeden ifrâzıyla (10) i‘tâsı husûsuna müsâ‘ade-i seniyye-i dâverîleri erzân buyurulduğu hâlde icrâ-yı iktizâsına ibtidâr olunmak üzere keyfiyyetin emr ve iş‘ârı ma‘rûzunda takdîm-i mazbata-i çâkerânemizde cüret kılınmıştır ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 21 Şevval Sene (1)277 (2 Mayıs 1861).

(Mühürler)

(1) Mevsiminin tahammülüne göre vaz‘-ı fiyât olunmak ve noksân (2) satan ve hîle karışdıran esnâfa bakılmak için ba‘zı (3) mahallerde icrâ olunduğu misillü Edirne’de dahi mu‘teberân memleketden (4) ve milel-i muhtelifeden mürekkeb bir Es‘âr Komisyonu teşkil olduğuna (5) ve yüz elli guruş kâtib ma‘âşîyle elli guruş kırtâsiye bahâ-yı (6) cezâ-yı nakdî hâsılâtından i‘tâ olunacağına dâir fî 21 L. Sene (12)77 (2 Mayıs 1861) (7) târihli Edirne meclisinin mazbatası.

Kıt‘a

1

(Yan Kısım)

Bi-mennihi Te‘âlâ

Huzûr-ı lâmi‘ü’n-nûr hazret-i Sadâret-penâhiye mazbata-i çâkerânemizde Meclis-i Vâlâya Fî 27 Şevval Sene (12)77 (8 Mayıs 1861).

(1) Her mahallde böyle Es'âr-ı Fiyât Meclisi kat' ~~çar-sû ağalarına~~ (2) olunarak çâr-sû ağaları ma'rifetiyle iktizâsı icrâ etdirilmekde (3) olduğu hâlde şimdi bunun için komisyon teşkîl ve tekellüfât-ı (4) sâiresinin ihtiyârına ~~hâcib~~ hâcet olmayacağından hâl-i sâbıkının (5) ıslâh ve ana göre iktizâsı icrâ kılınmak üzere cevâb. Fî 8 Za. Sene 1277 (18 Mayıs 1861).²⁵

25 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

10²⁶

Kaymakam Ali Bey'in Tulumba Meclisi Başkanlığına Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge10 • Sayfa: 410)

139

(1) Huzûr-ı ‘Âlî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhîye

(2) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Bâb-ı Zabtiyye Tulumba Meclisi Reîsi ‘İzzetlü Hüseyin Bey müsinn ve ihtiyâr olarak bu işe ‘adem-i iktidârı cihetle ‘azliyle yerine muhassas olan üç bin üç yüz yirmi beş guruş ma‘âşla (4) sinnen ve cismen kifâyet-i liyâkati cihetle ‘Asâkir-i Bahriyye-i Berriyye Zâbitânı mütekâ‘idlerinden Kâimmakâm ‘İzzetlü Ali Bey’in ta‘yîni tensîb olunmuş olmağla nezd-i ma‘delet-vefd cenâb-ı vekâlet-penâhîlerinde (5) dahi karîn-i tasvîb buyurulduğu hâlde icrâ-yı memûriyyeti husûsuna müsâ‘ade-i celîle-i hıdvîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 29 Şevval Sene (12)88 ve fî 29 Kânûn-ı evvel Sene (12)87 (10 Ocak 1872).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Bâb-ı Zabtiyye Tulumba Meclisi Reîsi Hüseyin Bey müsinn ve ihtiyâr ve îfâ-yı memûriyyete bî-iktidâr olduğundan ‘azl olunarak yerine ‘asâkir-i hazret-i şâhâne zâbitânı mütekâ‘idlerinden Kâimmakâm (3) Ali Bey’in

26 BOA, İ. DH, 644-44812.

muhasas olan üç bin üç yüz yirmi beş guruş ma‘âşla ta‘yîni hakkında Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılındığı ve mûmâileyhin ol vechle (4) memûriyyeti makrûn müsâ‘ade-i seniyye buyurulduğu hâlde zikr olunan üç bin üç yüz kûsûr guruşdan iki bin beş yüz guruşunun kendisine tahsîsiyle kusûr sekiz yüz yirmi beş guruşu (5) Hazîne-mânde edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 6 Zi’l-ka‘de (1)288 (17 Ocak 1872).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan tezkire manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Şehinşâhî buyurulmuş (3) ve ber-vech-i istîzân Reîs-i mûmâileyhin ‘azliyle yerine mûmâileyh Ali Bey’in iki bin beş yüz guruş ma‘âş tahsîsiyle ta‘yîni (4) ve mezkûr sekiz yüz bu kadar guruşun Hazîne-mânde edilmesi şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne îcâb-ı (5) celîlinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 7 Zi’l-ka‘de (1)288 (18 Ocak 1872).

11²⁷

Tulumba Meclisi Başkanlığına Hüseyin Bey'in Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 11 • Sayfa: 412)

(1) Huzûr-ı ‘Âlî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhîye

(2) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Tulumba Meclisi Riyâsetini yirmi beş seneden beri bu işlerde müstahdem olan ‘İzzetlü Hüseyin Bey hüsn-i sûretle idâre eylediği hâlde geçenlerde her nasılsa ‘azl edilerek yerine kâimmakâmlıktan mahrec Ali Bey ta‘yîn olunmuş ise de hidmet-i mezkûrenin (4) îcâb-ı tabî‘îsi o işde mahâret ve ma‘lûmâta tevakkuf eylediğinden tulumbaların usûl-i inzibâtiyyesine halel gelmiş ve mûmâileyh Hüseyin Bey ise hidmet-i mezkûreden mücerreb ve sıfat-ı matlûbe ile muttasıf bulunmuş olduğundan (5) mûmâileyhin muhassas olan ma‘âş ve ta‘yîn ile Tulumba Meclisi Riyâsetine nasb ve ta‘yîni derece-i vücûbda görülmekle nezd-i sâmi-i hıdîvîlerinde dahi karîn-i tasvîb buyurulduğu hâlde iktizâsı icrâ olunmak üzere (6) keyfiyyetin savb-ı ‘ubeydâneme emr ve iş‘ârı husûsuna müsâ‘ade-i celîle-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 18 Ramazan Sene (12)89 ve fî 7 Teşrîn-i sâni Sene (12)88 (19 Kasım 1872).

(Mühür)

27 BOA, İ. DH, 659-45869.

- (1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Geçende Tulumba Meclisi Riyâsetinden çıkarılmış olan ‘İzzetlü Hüseyin Bey’in ma‘âş ve ta‘yînâtıyla berâber yine Riyâset-i merkûmeye ta‘yîni lüzûmuna dâir Zabtiyye Müşîrî Devletlü (3) Paşa hazretlerinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış ve sûret-i ma‘rûza Meclis-i mezbûra ‘âid mesâlihînin temîn-i hüsn-i idâresi maksadına mübtenî olarak muvâfık-ı (4) maslahat bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân-ı Hümâyûn cenâb-ı Cihânbanî her ne vechle müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise muktezâyı münîfi icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i (5) senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 25 N. Sene (1)289 (26 Kasım 1872).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan tezkire manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve bermûcib-i istîzân Mîr-i mûmâileyhin ma‘âş ve ta‘yînâtıyla berâber yine Riyâset-i merkûmeye (4) ta‘yîni müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehriyârî mantûk-ı münîfinden olarak (5) mezkûr tezkire yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i (6) veliyyü’l-emrindir. Fî 26 N. Sene (1)289 (27 Kasım 1872).

12²⁸

*Tulumba Meclisi Başkanlığından Çıkarılmış Olan Hüseyin Bey'in
Yeniden Aynı Göreve Tayini*
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 12 • Sayfa: 414)

Evrâk Numerosu	Müsveddî İsmi	Tesvîdi Târîhi	Tebyîzi Târîhi				'Umûm Numerosu
13		Fî 4 Şevval Sene (12)89 (5 Aralık 1872)	6 Şevval Sene (12)89 (7 Aralık 1872)	Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine	4	4	
		(1) Geçende Tulumba Meclisi riyâsetinden çıkarılmış olan 'İzzetlü Hüseyin Bey'in muhassas olan ma'âş ve ta'yînâtıyla beraber yine ta'yîn ile riyâset-i merkûmeye (2) ta'yîni husûsuna vukû' bulan iş'âr-ı vâlâları üzerine bi'l-istizân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî mûte'allik ve şeref-sudûr (3) buyurulmuş olmağla icrâ-yı îcâbına himmet buyurulması siyâkında tezkire.					

13²⁹

Fatih Zabıtası Tulumbacıbaşılarının Maaşlarına Zam Yapılması (Transkripsiyonun Ashı: Belge13 • Sayfa: 415)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine Tezkire-i ‘Aliyye-i Cenâb-ı Riyâset-penâhî

(2) Bâb-ı Vâlâ-yı Fetvâ-penâhî ve Fatih Zâbitası Tulumbacıbaşıları Mustafa ve Hacı Süleyman Ağaların zamm-ı ma‘âşlarıyla ta‘yînât tahsîsini
(3) müsted‘î müştereken vermiş oldukları ‘arz-ı hâl leffen tesyîr-i sayb-ı sâmilîleri kılınmağla meâline ve usûl ve emsâline nazaran iktizâsının icrâ
(4) buyurulması bâbında irâde efendimindir. Fî 1 Z. Sene 1284 (20 Ocak 1874).³⁰

*

(1) Zabtiyyeye Kenâr-ı ‘Âlî-i Riyâset-penâhî

(2) Makâm-ı müşîrîlerinin işbu cevâbı meâli ma‘lûm-ı ‘âcizî olarak tebeddül cihetiyle vukû‘ bulacak rey ve mütâla‘a-i devletlerine mürâca‘at olunması
(3) lâzım gelmekle ve mezkûr ‘arz-ı hâl ve pusula leffen i‘âde kılınmağla icâbının ifâdesi bâbında emr ü irâde hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 1 Z. Sene 1284 (20 Ocak 1874).³¹

Numero

342

Bâb-ı Fetvâ-penâhî ve Fatih Zâbitası Tulumbacıbaşıları (2) Mustafa ve Hacı Süleyman Ağaların zamm-ı ma‘âşlarına dâir

29 BOA, MVL, 553-85.

30 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

31 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

14³²

*Talep Olunan Elbiselerin Verilmesinin Tulumba Meclisince Uygun
Görüldüğü Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 14 • Sayfa: 417)*

Elbise Takımı	Neferât	Tulumba	
100	100	4	Bâb-ı ‘Âlî Tulumbaları Takımı
100	100	4	Bâb-ı Ser‘âskerî Tulumbaları
100	100	4	Bâb-ı Zabtiyye Tulumbaları
075	075	3	Hazîne-i Hâssa Tulumbaları
075	075	3	Üsküdar Mutasarrıflığının
050	050	2	Beyoğlu Mutasarrıflığının
050	050	2	Eyüb Kâimmakâmlığının
050	050	2	Fatih Kâimmakâmlığının
025	025	1	Bâb-ı Fetvâ-penâhînin
025	025	1	Mekteb-i Harbiyye Tulumbası
025	025	1	Galata Kâimmakâmlığının
675	675	27	
011	011	0	Bâlâda Muharrer Devâirin Tulumba Müdürleri
005	005	0	Mu‘âvinleri
691	691	27	

(1) Devâir-i resmiyye harîk tulumbaları neferâtına üç senede bir def‘a elbise i‘tâsı nizâmı iktizâsından bulunmuş ve seksen yedi senesi rûz-ı kasımına mahsûben verilen elbisenin mî‘âdı hulûl ve tecâvüz (2) eylemiş olduğundan ber-beyân-ı bâlâ devâirin mevcûd olan tulumba neferâtıyla

32 BOA, ZB, 8-12.

müdîrân ve mu'âvinleri için verilmesi lâzım gelen cem'ân altı yüz doksana bir takım elbisenin doksana senesi rûz-ı kasımına mahsûben (3) i'tâ buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 14 Safer Sene (12)92 ve fî 10 Mart Sene (12)91 (22 Mart 1875).

(Mühür)

Meclis-i İdâreye
Fî 10 Mart Sene (12)91

(Alt Kısım)

(1) Tulumba Meclisinin işbu müzekkiresinde harîk tulumba neferâtıyla müdür ve mu'âvinlerine üç senede bir i'tâ olunan elbisenin mî'âdî hulûl etdiğinden doksana senesi rûz-ı (2) kasımına mahsûben neferât-ı merkûme ile müdür ve mu'âvinler için altı yüz doksana bir takım elbisenin lüzûm-ı mübâyâ'a ve i'tâsı beyân ve istid'â olunmuş olub ancak bu yolda (3) mukaddemâ dahi vukû' bulan istid'â üzerine istîzânı hâvî huzûr-ı 'âlî-i hazret-i vekâlet-penâhîye tastîr buyurulan tezkire-i 'aliyye-i nezâret-penâhîlerî üzerine şeref-sâdır olan (4) cevâb-ı sâmi'de neferât-ı merkûmeye elbise i'tâsının şimdilik tehîri lâzım geleceğî irâde ve fermân buyurulmuş olduğundan şu hâle göre icrâ-yı îcâbı rey-i 'âlî-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerine (5) menû't ve mütevakkıf bulunmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 23 Safer Sene (12)92 ve fî 19 Mart Sene (12)91 (31 Mart 1875).

(Mühür)

247

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Devâir-i resmiyyede müstahdem harîk tulumbaları neferâtına üç senede bir def'a olarak cânib-i mîrîden i'tâ olunmakda bulunan elbisenin mi'âdı hulûl etmiş olmasıyla doksan senesi (3) rûz-ı kasımına mahsûben müdürler ve mu'âvinler ile berâber neferât-ı merkûme için altı yüz doksan bir takım elbisenin lüzûm-ı i'tâsı Tulumba Meclisinden bâ-müzekkire beyân ve Muhâsebe-i Zabtiyyeden mahrec der-kenârda (4) dahi mi'âdının hulûl ettiği der-miyân olunmuş ise de müstağnî-i 'arz ve beyân olduğu üzere bâ-irâde-i seniyye muntazam tulumba alayı der-dest teşkîl bulunduğu cihetle bu hâle göre (5) 'atîk tulumbalar neferâtına sâbıkı misillü elbise i'mâl ve i'tâsı lâzım gelüb gelmeyeceğinin 'arz ve istîzânına cüret kılındı ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 4 Zî'l-hicce Sene (1)291 ve fî 31 Kânûn-ı evvel Sene (1)290 (12 Ocak 1875).

(İmzâ)

(1) Devletlü efendim hazretleri
(2) Müfâd-ı iş'âr-ı vâlâları ma'lûm-ı senâverî olub neferât-ı merkûmeye elbise i'tâsının şimdilik tehrî tensîb edildiği beyânıyla terkîm-i zeyle ibtidâr kılındı efendim. Fî 25 Zî'l-hicce Sene (12)91 ve fî 21 Kânûn-ı sânî Sene (12)90 (2 Şubat 1875).

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) İşbu cevâb-ı sâmi-i cenâb-ı hıdîv-i a'zâmîleri meâl-i celîli karîn-i îkân-ı 'âcizî olmuştur der-dest-i teşkîl bulunduğu metn-i tezkire-i çâkerîde 'arz ve beyân olunan tulumba alayının vücûda (3) gelmesi daha çok vakte muhtâc olub mevcûd bulunan tulumacılar ise elbise i'tâsı talebinden gerü durmamakda olduklarına ve şimdi bunlara elbise verilmeyecek olsa cedîd (4) tulumba alayının teşekkülüne kadar îfâ-yı hidmet ve gayretleri kâbil

ve mümkün olamayacağı anlaşıldığına binâen bunlara sâye-i ihsân-vâye-i hazret-i Pâdişâhîde bu senelik dahi mu‘tâd-ı kadîmi olan (5) elbisenin i‘tâsına müsâ‘ade-i ‘aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında ve herhâlde emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 7 Rebî‘ü’l-evvel Sene (12)92 ve fî 1 Nisan Sene (12)91 (13 Nisan 1875).

(İmzâ)

(1) Devletlü efendim hazretleri

(2) Medlûl cevâb-ı devletleri ma‘lûm-ı senâverî olarak neferât-ı merkûmeye bu senelik dahi mu‘tâd-ı kadîmi vechle elbise i‘tâsı tensîb kılınmağla (3) ol vechle iktizâsının ibkâsına himmet buyurulması siyâkında terkîm-i cevâba ibtidâr olundu efendim. Fî 17 Rebî‘ü’l-evvel Sene (1)292 ve fî 12 Nisan Sene (12)91 (24 Nisan 1875).

15³³

Edirne Vilayeti Dahilinde Bulunan Sancak ve Kazalardaki Zaptiye Askerleri ve Teftiş Memurları ile Tahsildarların Maaşları Hakkında
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 15 • Sayfa: 419)

(1) Zabtiyye Müşîrine Tezkire

(2) Edirne vâlisi vilâyeti vâlisi Devletlü Hurşid Paşa hazretleri tarafından vârid olub (3) Meclis-i Vâlâya havâle buyurulan bir kıt'a tahrîrâtın hulâsa-i meâlinde vilâyet-i mezkûre dâhilinde (4) bulunan 'asâkir-i zabtiyye derece-i kifâyeden dûn olduğu ve Edirne ve Edirne ve Tekfurdağı (5) sancaklarında bulunan iki bölük süvârî neferâtının ma'âşlarından mukaddemâ on beş gurus kat' (6) olunarak polis nâmıyla tertîb olunmuş olan neferâtın ma'âşlarına zamm olunmuş olub halbuki (7) bunların hidmetce sâir neferâtdan bir farkı olmadığı ve bunlarla polis nâmının ilgâsıyla (8) Tuna vilâyetine tatbikan yerlerine teftiş memûrları tertîb olunmak üzere polis neferâtının ilgâsıyla (9) Tuna vilâyetine tatbikan mecmû' süvârî zabtiyye neferâtının yüz doksan altışar gurus ma'âşları (10) yüz altışar gurus tenzîl olunarak bundan hâsıl olacak fazla kalacak (11) yüz yetmiş beş bin bu kadar gurus ile otuz nefer süvârî ve kırk beş nefer piyâde zabtiyye tahrîr (12) ve tertîb olunması ve ancak bununla dahi matlûb hâsıl olamayacağından ilerüde bulunacak karşulukdan (13) mahsûb olunmak üzere mezkûr otuz nefer süvârînin bir bölüğe (14) iblâğ için üst tarafına lâzım gelen neferâtın ve yüz elli nefer (15) tahsildâr ile yetmiş beş nefer teftiş memûrunun müceddeden tahrîr ve istihdâmı (16) inhâ ve istîzân olunmuş ve bunların dahi masârif-i seneviyyesi beş yüz kırk bin bu kadar (17) gurus bâliğ olacağı berâber bulunan pusulada gösterilmiş olub ma'lûm-ı (18) vâlâ-yı âsafâneleri buyurulduğu vechle vilâyetlerin 'asâkir-i zabtiyyesi hakkında

33 BOA, MVL, 1067-16.

bir komisyon teşkîl (19) olunarak keyfiyyet ve der-dest-i müzâkere bulunduğundan şimdilik tahsildâr ve teftîş (20) memûru tertîbinin tehîriyle istîzân olunduğu vechle süvârî neferâtı ma‘âşlarından (21) tenzîli tensîb olunan akçeye karşuluk tutularak mezkûr otuz nefer süvârî (22) ve kırk beş nefer piyâde zabtiyye tahrîr ve tertîb ve üst tarafının masârîfî müceddeden tesviye (23) olunmak üzere mezkûr otuz nefer süvârîye ber-mûcib-i inhâ bir bölüğüne ~~iblağ~~ıyla (24) iblâğ olunarak idâre-i hâle himmet buyurulmak üzere müşârünileyh hazretlerine cevâb (25) yazılması münâsib gibi mütâla‘a olunarak tahrîrât-ı mezkûre ile melfûf cedvel ve iki kıt‘a (26) pusula leffen sûy-ı vâlâlarına tesyâr kılınmış olmağla bu bâbda olan (27) rey ve mütâla‘a-i ‘aliyyelerinin beyân ~~ve iş‘âr~~ buyurulması ve iş‘ârıyla evrâk-ı (28) mezkûrenin i‘âde buyurulması bâbında. Fî 9 M. Sene 1283 fî 12 Mayıs (12)82 (24 Mayıs 1866).

16³⁴

Zaptiye Müşiriyeti Tarafından Yapılan Tayin ve Terfiler
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 16 • Sayfa: 420)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine

(2) Dîvân-ı Zabtiyye a'zâsından Yorgaki Efendi'nin muhassas olan ma'âş ve 'uhdesine rütbe-i sâniye sınıf-ı sâniye tevcîhi ile Adalar Müdürlüğüne ve müdür-i sâbık İzzetlü Refet Bey'in dahi (3) a'zâlığa muhassas ma'âş ile mûmâileyhin yerine icrâ-i becâyış memûriyyeti iyyetleri Meclis-i Tahkik a'zâsından olub geçende Şûrâ-yı Devlet mu'âvinliğine memûr olan 'İzzetlü (4) İbrahim Bey'in yerine ma'âşıyla Evrâk Müdürî 'İzzetlü Rasim Bey'in 'azâ ve mûmâileyhin yerine ~~Mektûbî-i Senâverî sınıfından~~ dahi Nuri Bey'in ~~evrâk müdürî~~ ta'yîni (5) ve Mektûbî-i Zabtiyye Odası Serhalifesi Hayri ve İstintâk Müdürî Refi Efendilerin ~~hâiz oldukları rütbe-i sâlisinin~~ 'uhdesine terfî'an ~~sınıf-ı sâniye~~ sâniye sınıf sınıf-ı sâniye ve birinci sınıf (6) müstantiklerinden Mehmed Nazmi Efendi'nin ~~nâil oldukları râbî'anın~~ rütbe-i sâlise ~~ye terfîsi rütbelerinin~~ tevcîhi ve Sertabîb Miralay 'İzzetlü Ata Bey'in 'uhdesinde bulunan Habshâneler İdâresinin (7) evvel ve sâni iki memûr idâresine verilmesi icâb eylediğinden a tefvîzine lüzûm görüldüğünden mukaddemce ruhsat verilen gardiyanlardan kalan ma'âşdan şehri iki bin beş yüz gurus ile (8) bâ-rütbe-i sâlise Teftîş Reîsi Ali Faik Efendi'nin Müdür-i evvel ve bin yedi yüz elli gurus ma'âş ile Sınıf-ı sâni müstantiklerinden Daniz Efendi'nin Müdür-i sâni (9) ta'yîni husûslarına vuku' bulan iş'âr-ı devletleri üzerine bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî müte'allik buyurulmuş ~~ve Bâb-ı 'Âlî'ce~~ (10) icâb-ı icrâ edilerek sada bi'l-icrâ ma'âş maddesi Mâliyye Nezâret-i Celîlesine ~~hâvele ve iş'âr kılınmış~~ bildirilmiş olmağla ~~Müşîriyyet-i Celîlesince dahi~~ iktizâsının ifâsına (11) himmet buyurulmaları siyâkında tezkire. Fî 25 Ş. Sene 1285 (11 Aralık 1868).³⁵

34 BOA, A. MKT. MHM, 429-66.

35 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

17³⁶

*Dersaadet ve Bilad-ı Selase (Üsküdar, Galata ve Eyüp) 'de
Oluşturulan Meclise Tayin Edilen Memurların Maaşları Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 17 • Sayfa: 421)*

‘Aded

210

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Der-Sa‘âdet ve Bilâd-ı Selâse’nin hüsn-i idâre-i umûr-ı zâbıtası için bâ-irâde-i seniyye teşkîl olunan devâir ve mecâlise ta‘yîn buyurulan memûrîne tahsîsi îcâb eden ma‘âşlardan dolayı Dâire-i Zabtiyyenin mahsûsât-ı kadîmesiyle tahsîsât-ı cedîdesi beyninde (3) açık görünen bir yük kırk üç bin yedi yüz yedi ve Meclis-i İdâre a‘zâlığına nakl edilen ‘İzzetlü Hasan Ağa ile Hacı Mustafa ve Ömer Ağaların ma‘âşları olub hâricde kalan dokuz bin yüz altmış gurusuna iki kalem (4) bir yük elli iki bin sekiz yüz altmış yedi gurusun tahsîsât-ı cedîdeye zammı şeref-vârid olan iki kıt‘a buyuruldu-ı ‘âlî-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerinde emr ü irâde buyurulmuş olduğu hâlde Bâb-ı Zabtiyyeden bi’t-tanzîm (5) cânib-i Hazîneye irsâl olunan defterde Dâire-i Zabtiyyede istihdâm olunacak memûrîn ve sâire için zabtiyye muhassasâtına şehrî bir yük kırk yedi bin yüz elli üç ve kazâlarda müstahdem memûrîn ve sâire için dahi (6) kazâlar tahsîsâtına kırk beş bin yedi yüz on dört gurusuna cem‘an şehrî bir yük doksan iki bin sekiz yüz altmış yedi gurusun müceddeden zamm ve ‘ilâvesi lâzım geleceği gösterilib şu hâlde tahsîsât-ı mezkûreye (7) zammı irâde buyurulan sâlifü’z-zıkr iki kalem bir yük elli iki bin sekiz yüz altmış yedi gurusu ile muvâzene olundukda kırk bin gurusu açık görünmüş ve bu da mülhak kazâların müdür ve nâibleri ‘âidâtıyla (8) ba‘zı vâridât-ı müteferrika olmak üzere muhassasât-ı merkûmeye karşuluk

36 BOA, İ. DH, 592-41200.

olarak Hazîneye bırakılacak mebâliğ ile kapadılacağı cânib-i Zabtiyyeden evvelce bi't-tanzîm Bâb-ı 'Âlî'ye takdîm olunan deftere idhâl ve işâret (9) edildiği cihetle defter-i mezkûrun topyekûnundan tenzîl olunan akçe olup her nasılsa açıkda kalmış olduğundan mezkûr kırk bin guruşun dahi tahsîsât-ı cedîdeye zamm ve 'ilâvesi buyuruldu-ı sâmi-i (10) hıdîvîlerinin şeref-vürûduna mütevakkıf idüğü masârifât muhâsebesinden muharrer der-kenârda gösterilmiş olmağla ifâ-yı muktezâsı bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 25 Zi'l-hicce Sene (12)85 ve fî 27 Mart Sene (12)85 (8 Nisan 1869).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
 (2) Der-Sa'âdet ve Bilâd-ı Selâse'nin hüsn-i idâre-i umûr-ı zâbitası için bâ-irâde-i seniyye teşkîl olunan devâir ve mecâlise ta'yîn buyurulan memûrîne tahsîsi îcâb eden ma'âşlardan dolayı Dâire-i Zabtiyyenin muhassasât-ı kadîmesiyle tahsîsât-ı (3) cedîdesi beyninde açık görünen bir yük kırk üç bin yedi yüz yedi ve Meclis-i İdâre a'zâlığına nakl edilen 'İzzetlü Hasan Ağa ile Hacı Mustafa ve Ömer Ağaların ma'âşları olup hâricde kalan dokuz bin (4) yüz altmış guruşuna iki kalem bir yük elli iki bin sekiz yüz altmış yedi guruşun tahsîsât-ı cedîdeye zammı bâ-buyuruldu bildirilmiş olduğu hâlde Bâb-ı Zabtiyyeden bi't-tanzîm cânib-i Hazîneye irsâl olunan defterde Dâire-i (5) Zabtiyyede istihdâm olunacak memûrîn ve sâire için zabtiyye muhassasâtına şehri bir yük kırk yedi bin yüz elli üç ve kazâlarda müstahdem memûrîn için dahi kazâlar tahsîsâtına kırk beş bin yedi yüz on dört (6) guruşuna cem'an şehri bir yük doksan iki bin sekiz yüz altmış yedi guruşun müceddeden zamm ve 'ilâvesi lâzım geleceği gösterilib şu hâlde tahsîsât-ı mezkûreye zammı iktizâ eden sâlifü'z-zikr iki kalem bir yük elli (7) iki bin sekiz yüz altmış yedi guruş ile muvâzene olundukda kırk bin guruş için görünmüş ve bu da mülhak kazâların müdür ve nâibleri 'âidâtıyla ba'zı vâridât-ı müteferrika olmak üzere muhassasât-ı merkûmeye

(8) karşuluk olarak Hazîneye bırakılacak mebâliğ ile kapadılacağı cânib-i zabtiyyeden evvelce tanzîm olunarak Bâb-ı ‘Âlî’ye gönderilen defterde idhâl ve işâret edildiği cihetle defter-i mezkûrun top yekûnundan tenzîl olunan (9) akçe olub her nasılsa açıkda kalmış olduğundan mezkûr kırk bin guruşun dahi tahsîsât-ı cedîdeye zamm ve ‘ilâvesi istîzânına dâir Mâliyye Nezâret-i Celîlesinin vârid olan tezkiresi ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla (10) îfâ-yı muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi hakkında her ne vechle emr ü fermân hazret-i Pâdişâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 10 S. Sene (12)86 (22 Mayıs 1869).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan tezkire meşmûl-ı nazar-ı ‘inâyet-eser hazret-i (3) Cihânbanî buyurulmuş ve husûs-ı mezkûrun istîzân olduğu vechle îfâ-yı muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya (4) havâlesi mûte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i mekârim-‘âde-i hazret-i Şehriyârî mantûk-ı münîfinden (5) olarak mezkûr tezkire yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i (6) veliyyü’l-emrindir. Fî 11 S. Sene 1286 (23 Mayıs 1869).

18³⁷

Dersaadet, Beyoğlu ve Üsküdar Zabıta İşlerine Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 18 • Sayfa: 423)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

(2) Ma'lûm-ı 'âlî-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri buyurulduğu üzere teşkilât ve ıslâhât-ı cedîdeden ve bu münâsebetle Der-Sa'âdet ve Beyoğlu ve Üsküdar zâbıtaları müstakillen birer idâre heyetine girerek dâirelerince (3) hâsıl olan cesâmet ve ehemmiyyetden dolayı zâbıta memûrları mu'âmelât ve icrâatın küllîsini yalnız idâreye kifâyet edemeyeceklerinden matlûb ve mültezim-i 'âlî olan sür'at-i hüsn-i cereyân mesâlih (4) ve mu'âmelât içün bunlara vâsita-i icrâiyye olmak üzere birer mu'âvin ta'yîni ehemm ve elzem görünmüş ve ebniye-i seniyye memûru sâbık Hacı Hüsnü Efendi ve Teftiş Müdîri İstabl-ı Âmire Müdürlüğü (5) pâyelülerinden Sabit Efendi ile Sa'âdetlü Hristaki Efendi hazretlerinin dâmâdı olup Mekteb-i Tıbbiye Kâimmakâmlarından bulunduğu hâlde o sınıfı terk etmiş olan ve elsine âşinâ erbâb-ı dirâyetden bulunan (6) Vasilaki Salikoti Bey'in dirâyet ve ehliyyetleri derece-i kifâyede bulunmuş olmasıyla muvâfık-ı rey ve irâde nezâret-penâhîleri buyurulduğu takdîrde ma'âşları Hazîne-i Celîleye bâr olunmaksızın tahkîk ve teftiş (7) memûrları tahsîsâtı miyânında tedârük olunan karşulukdan tesviye olunmak üzere 'ale's-seviyye üçer bin beşer yüz guruş ma'âş tahsîsi ve üçüne dahi rütbe-i sâniye sınıf-ı evvel mütemâyizi (8) tevcîhiyle mûmâileyhümden Hüsnü Efendi'nin Der-Sa'âdet ve ma'lûmât-ı mahalliyyesi cihetiyle Sabit Efendi'nin Üsküdar ve Vasilaki Salikoti Bey'in Beyoğlu zâbıta memûriyyetleri mu'âvinliklerine ta'yînleri (9) ve bu hâlde açılacak olan teftiş müdürlüğüne dahi bu memûriyyetin evvelki ma'âş-ı muhassası bulunan üç bin beş yüz guruşla dirâyet-i vecîzesi

37 BOA, İ. DH, 593-41261.

mutlak muvâfık olan Üsküdar Meclis-i Temyîzi (10) mümeyyizlerinden Kadri Efendi'nin rütbe-i sâniye sınıf-ı sâniysiyle memûriyyeti ve bir de Beyoğlu Meclis-i Temyîzi a'zâsından Hafız Bey'in 'akl ve şu'ûru muhtell³⁸ olmasından ve kendüsü Bâb-ı (11) Zabtiyyece hayli müddet müstahdem ve emekdâr bulunmasından dolayı tekâ'üdlüğünün icrâsı muvâfık-ı şân merhamet-nişân-ı 'âlî bulunduğuna mebnî Mîr-i mûmâileyhin emsâli vechle Hazîne-i Celîleden iki bin (12) guruş ma'âşla icrâ-yı tekâ'üdü ve bunun yerine dahi fatânet ve liyâkati müsellemler olan Mavriyani Efendi'nin Mîr-i mûmâileyhin ma'âş-ı muhassası olan dört bin guruş ile (13) Meclis-i mezkûr a'zâlığına ta'yîni husûsuna müsâ'ade-i 'aliyye-i nezâret-penâhîleri erzân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 13 Safer Sene (12)86 (25 Mayıs 1869).

(Mühür)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Teşkilât-ı cedîde münâsebetiyle Der-Sa'âdet ve Beyoğlu ve Üsküdar zâbitaları müstakillen birer idâre heyetine girerek dâirelerince hâsıl olan cesâmet ve ehemmiyyetinden dolayı zâbita memûrları (3) mu'âmelât ve icrâatın küllîsini yalnız idâreye kifâyet edemeyeceklerinden bunlara vâsıta-i icrâiyye olmak üzere birer mu'âvin ta'yîni lâzım gelmiş ve Ebniye-i Seniyye Memûru sâbık Hacı Hüsnü Efendi ve tefiş müdürü (4) İstabl-ı 'Âmire pâyelülerinden Sabit Efendi ile Mekteb-i Tıbbiye Kâimmakâmlarından bulunduğu hâlde o sınıfı terk etmiş olan Vasilaki Salikoti Bey'in dirâyet ve ehliyyetleri derece-i kifâyede görünmüş (5) olduğundan ma'âşları tahkîk ve tefiş memûrları miyânında tedârik olunan karşulukdan tesviye olunmak üzere 'ale's-seviyye üçer bin beş yüz guruş ma'âş tahsîsi ve üçüne dahi rütbe-i sâniye (6) sınıf-ı evvel mütemâyizi tevcîhi ile mûmâileyhimden

38 İhlal edilmiş, bozulmuş, bozuk; karışmış. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 675.

Hüsnü Efendi'nin Der-Sa'âdet ve Sabit Efendi'nin Üsküdar ve Vasilaki Salikoti Bey'in Beyoğlu zâbıta memûriyyetleri mu'âvinliklerine ta'yîni ve bu hâlde (7) açılacak olan teftîş müdürliğine dahi bu memûriyyetin evvelki ma'âş-ı muhassas bulunan üç bin beş yüz guruşla Üsküdar Meclis-i Temyîzi mümeyyizlerinden Kadri Efendi'nin rütbe-i sâniye sınıf-ı (8) sâniysiyle memûriyyeti ve Beyoğlu Meclis-i Temyîzi a'zâsından Hafız Bey'in şu'ûru muhtell olub kendüsü emekdâr bulunmasından dolayı emsâli vechle Hazîne-i Celîleden iki bin guruş (9) ma'âş tahsîsiyle icrâ-yı tekâ'üdü ve yerine liyâkati der-kâr olan Mavriyani Efendi'nin muhassas olan dört bin guruş ma'âşla Meclis-i mezkûr a'zâlığına ta'yîni hususlarına dâir (10) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle emr ü fermân cenâb-ı Pâdişâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî (11) terkîmine ibtidâr olundu efendim. Fî 21 S. Sene (12)86 (2 Haziran 1869).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle melfûf takrîr manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i Pâdişâhî (3) buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân zikr olunan rütbelerin tevcîhi ile mevâdd-ı sâirenin icrâ-yı iktizâları şeref-sünûh ve (4) sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî mantûk-ı 'âlîsinden olarak mezkûr takrîr yine savb-ı (5) sâmi-i vekâlet-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 22 S. Sene (12)86 (3 Haziran 1869).

19³⁹

*Dersaadet ve Bağlı Yerlerde Görevli Memurların Vazifelerine Dair
Zaptiye Müşiriyetince Hazırlanan Layihanın Geçici Olarak Kullanılması
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 19 • Sayfa: 425)*

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Der-Sa‘âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbita ve Mülkiyye ve Mahâkim Nizâmiyyesine ve memûrlarının vezâifine dâir Zabtiyye Müşiriyet-i Celîlesi cânibinden takdîm ve Şûrâ-yı Devlet Dâhiliyye ve ‘Adliyye Dâirelerinin ictimâ‘ıyla ta‘dîl edilen (3) lâyiha ve mazbata üzerine şûrâ-yı mezkûr hey‘et-i ‘umûmiyyesinden tanzîm olunan mazbata-yı lâhiyanın nüsha-i mübeyyезesiyle ma‘an ‘arz ve takdîm olundu meâlinden müstebân olduğu vechle zikr olunan idâre-i zâbitanın (4) vaz‘-ı kadîmi muktezâyat-ı maslahatca nâkıs olduğu hâlde sâye-i mehâsin-vâye-i hazret-i Mülûkânede geçen sene icrâ olunan teşkilâtı sırasında muhâkemât-ı cezâiyye için dahi mecâlis-i müte‘addide gûşâd olunarak nizâmât-ı (5) mukteziyyesi bi’l-etrâf der-dest-i müzâkere olmasıyla berâber mecâlis-i mezkûre ‘ale’t-tevâlî ifâ-yı vezâifi ile meşgûl olmakda bulunduğu cihetle komisyon-ı mahsûs ma‘rifetiyle mükemmelen yapılmakda olan kânûnun (6) neşrine kadar ta‘lîmât-ı muvakkate hâlinde merci‘-i muâ‘melât olabilecek bir şeyin vücûdu hâlen maslahaten enseb ve evlâ görünerek lâhiya-i mebhûsenin usûl-i muhâkemeye müte‘allik olan mevâddı kabûl ve tasdîk (7) kılınmış ve Meclis-i İdâreye dâir olan ikinci faslın on altıncı maddesinde bu meclisin umûr-ı mülkiyye ve mâliyyeye müte‘allik rüyetine me‘mûr olduğu husûsât hakkında vereceği karârlar müşîrlik makâmından (8) tasdîk olunmadıkca icrâ olunmayacağı muharrer olub eğerçi umûr-ı külliyye-i idâreden Zabtiyye Müşîrliği mesûl olmak hasbıyla kâffe-i icrâatın Meclis-i İdârece karâr-gîr olmadıkça meydâna konulmaması lâzım gelmez

39 BOA, İ. DH, 1295-101735.

ise de (9) ba‘zı mevâdd-ı mahsûse-i esâsiyyede meclisin inzimâm-ı rey ve müzâkeresi hasbe‘l-kâ‘ide muktezî olduğuna göre müşîrlik makâmının Meclis-i İdâre karârlarını tağyîr ve kabûlde tahyîri olamayacağından Meclis-i (10) İdârece verilen karârların müşîrlik makâmının tasdîkiyle icrâ kılınması ve tasdîk olunmayan karârların beyân-ı esbâbıyla îcâb-ı maslahata göre icrâ edilmesi ve seksen birinci mâddede ta‘yîni (11) gösterilen da‘vâ vekîllerinin muhasenâtına mebnî mutlaka Teba‘a-i Devlet-i ‘Aliyyeden olması sûretleri tercîh olunmuş ve seksen beşinci mâddede gösterilen şâhidlerin tahlîfi mâddesi mezkûr kânûnunun (12) tertîbi sırasında bi‘l-mütâla‘a bir esâsa rabt olunmak üzere lâyihadan çıkarılmış ve Teftîş Dâiresinin de‘âvî-i hukûkiyye icrââtına kemâ-kân mezûniyyeti ve fenârsız eşhâsın temyiz-i ahvâlini mübeyyin olan (13) yirmi üçüncü ve kırk üçüncü mâddeler ahkâmı dahi bi‘l-mütâla‘a tashîh ve taslîh edilmiş olduğundan zikr olunan lâhiyanın mahakime müte‘allik kısm Usûl-i Muhâkeme-i Cezâiyye Kânûnunun neşrine kadar suret-i (14) muvakkatede olmak ve diğer mâddeleri idârece düstûr-ı l-‘amel tutulmak üzere icrâ-yı iktizâsının Müşîriyyet-i müşârünileyhâya havâlesi tezekkür olunub mütâla‘ât-ı vâkı‘a îcâb-ı maslahata muvâfık (15) görünmüş ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân cenâb-ı Pâdişâhî seref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 20 Za. (1)286 (21 Şubat 1870).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle evrâk-ı ma‘rûza (3) manzûr-ı ma‘âlî- mevîr hazret-i Mülûkâne buyurulmuş ve tezekkür ve istîzân olunduğu vechle (4) mezkûr lâyihaanın mahâkime müte‘allik kısmı zikr olunan kânûnunun neşrine kadar sûret-i (5) muvakkatede olmak ve diğer mâddeleri düstûr-ı l-‘amel tutulmak üzere idârece icrâ-yı (6) iktizâsının Müşîriyyet-i müşârünileyhâya havâlesi şeref-sünûh ve sudûr buyurulan (7) emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehînşâhî mantûk-ı celîlinden olarak evrâk-ı (8) merkûme yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda (9) emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 21 Za. (12)86 (22 Şubat 1870).

20⁴⁰

Çatalca Kazası Hükümet Konağının Tamiri
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 20 • Sayfa: 426)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

81

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Çekmece Mutasarrıflığı heyeti Büyükçekmece kasabasında bulunduğu sırada geçende müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i ‘aliyye mûcibince Çatalca kasabasına nakl olunmuş ve oradaki hukûmet konağının zıyyık⁴¹ olarak memûrîn ve ketebe-i mevcûdeye (4) gayr-ı kâfi bulunmasından nâşî dört oda daha ‘ilâvesiyle biraz tevsî‘i tasavvur olunmuş ise de mezkûr konağın gâyet harâb olması cihetiyle kâimen mahv ve isbâtı mümkün olunamayacağından bütün bütün hedmiyle dokuz odadan ‘ibâret olmak üzere (5) müceddeden bir hukûmet konağı inşâsı tensîb olunarak lede’l-keşf kırk bin beş yüz otuz beş gurus masrafla vücûda geleceği tebeyyün etmiş ve mutasarrıflığın Çatalca kasabasına naklinden dolayı kendülerince hâsıl olan teshîlâta teşekküren zikr olunan (6) masârif-i inşâiyyenin i‘âneten tesviyesi ahâlî tarafından bâ-mahzar ‘umûmî beyân ve ta‘ahhüd olunmuş olduğu mezkûr mutasarrıflık tarafından mevrûd inhâ ve mazbata meâllerinden ve zikr olunan konağın ber-vech-i muharrer gâyet zayıf olması cihetiyle istintâk (7) memûrlariçün bi’z-zarûre başka bir mahall istîcâr olunacağını dahi muahharen vâki‘ olan iş‘ârdan müstebân olduğuna ve memûrînin böyle müteferrik olarak ikâmetleri usûlen câiz olamayacağı gibi memûrîn ve ketebe-i mevcûdeden başka küll-i yevm (8) ashâb-ı mesâlihın

40 BOA, İ. DH, 614-42791.

41 Pek dar.Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 1186.

tecemmu‘undan nâşî bi’t-tab‘ galebelik hâsıl olacağından mezkûr konağın hâl-i hâzırında ibkâsı muhâtaradan gayr-ı sâlim bulunduğuna nazaran ber-mûcib-i inhâ icrâ-yı îcâbına teşebbüs etdirilmek üzere (9) keyfiyyetin cânib-i sâmi‘i cenâb-ı nezâret-penâhîlerinden lüzûm-ı istîzânından Meclis-i İdâre-i Zabtiyyeden ifâde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 20 Rebî‘ü'l-evvel Sene (1)287 ve fî 7 Haziran Sene (12)86 (19 Haziran 1870).

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
 (2) Çekmece Mutasarrıflığı heyetinin muahharen Çatalca kasabasına nakl olunması ve mevcûd olan hukûmet konağının zıyyık ve harâb olması cihetiyle memûrîn ve ketebe-i mevcûdeye kâfi olmadığı misillü kâimen ta‘mîr ve tevsî‘i dahi kâbil (3) olamayacağından bütün bütün hedmiyle dokuz odadan ‘ibâret olmak üzere müceddeden bir hukûmet konağı inşâsına lüzûm görünmüş ve lede’l-keşf kırk bin beş yüz otuz beş gurus masrafla vücûda geleceği (4) anlaşılıb mutasarrıflık-ı mezkûrun kaziyiye-i mezkûreye naklinden dolayı kendülerince hâsıl olan teshîlâta teşekküren zikr olunan masârif-i inşâiyyenin i‘âneten tesviyesi ahâlî tarafından bâmahzar istid‘â kılınmış olduğundan (5) icrâ-yı iktizâsı istîzânını şâmil Zabtiyye Müşîri Devletlü Paşa hazretlerinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılındı zikr olunan konağın bu sûretle inşâsı memûrîn-i mevcûdenin topluca bir mahallde bulunmalarını (6) ve bu dahi rüyet-i mesâlihde teshîlâtı mûcib olmasıyla berâber masârif-i dahi cânib-i ahâlîden i‘âneten tesviye olunacağından icrâ-yı iktizâsına ibtidâr kılınmasının Müşîri müşârünileyhe havâlesi hakkında her ne vechle emr ü fermân (7) hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-sudûr ve sünûh buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 6 R. Sene (1)287 (6 Temmuz 1870).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Hâme-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i merkûme manzûr-ı 'âlî-i hazret-i Şehinşâhî (3) buyurulmuş ve husûs-ı ma'rûzanın ber-vech-i istîzân icrâ-yı iktizâsına ibtidâr kılınmasının Müşîr-i müşârünileyhe havâlesi (4) şeref-sunûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i merkûme (5) yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 7 R. Sene (1)287 (7 Temmuz 1870).

21⁴²

Zaptiye İdare Meclisi Azalığına Mustafa Efendi'nin Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 21 • Sayfa: 428)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

(2) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(3) Meclis-i İdâre-i Zabtiyyeye 'âid umûr-ı mahsûsâtın an be an tekessür etmesiyle berâber ahîren memûrîn muhâkemâtı dahi oraya 'ilâve kılınmış ve heyetini teşkîl eden a'zâsının 'adem-i kifâyeti der-kâr bulunmuş olduğuna ve Meclis-i mezkûrun a'zâ-yı sâbıkasından (4) 'İzzetlü Hacı Mustafa Efendi'nin ma'lûmât-ı kâmilelerine mebnî muvâfık rey-i rezîn isâbet-karîn-i 'âlî buyurulduğu takdîrde ma'âsı der-dest bulunan Meclis-i mezkûr muhâkeme şu'besinin teşekkülü sırada tesviye olunmak üzere Efendi-i mûmâileyhin (5) şimdiden Meclis-i mezkûr a'zâlığına memûriyyeti husûsuna himem-i 'aliyye-i nezâret-penâhîleri der-kâr buyurulması bâbında emr ü irâde hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 14 Zi'l-ka'de Sene (12)87 ve fî 23 Kânûn-ı sâni Sene (12)86 (4 Şubat 1871).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye mesâlihinin tekessür etmesine mebnî a'zâ-yı mevcûdesi kifâyet etmediğinden Devletlü 'İsmetlü Fatıma Sultan hazretlerinin kethüdâlık hizmetlerinde bulunan 'İzzetlü Hacı (3) Mustafa Efendi'nin ma'lûmât-ı sâbıkası cihetiyle Meclis-i mezkûr a'zâlığına

42 BOA, İ. DH, 627-43613.

alınması ifâdesine dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış ve sûret-i ma‘rûza (4) münâsib görünmüş olmağla Efendi-i mûmâileyhin sâye-i ‘inâyet-vâye-i hazret-i Mülûkânede rütbe-i hâliyyesinin evvelâ sınıf-ı sânisine terfî-i ile zikr olunan a‘zâlîğa memûriyyeti hakkında (5) her ne vechle emr ü fermân ihsân-beyân cenâb-ı Cihânânî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise muktezâ-yı celîli üzere harekete ibtidâr olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 17 Za. Sene (12)87 (8 Şubat 1871).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Resîde-i dest-i tevkîr olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan tezkire manzûr-ı şevket-mevfûr (3) hazret-i Şâhâne buyurulmuş ve Efendi-i mûmâileyhin ber-mûcib-i istîzân terfî-i rütbesiyle zikr olunan a‘zâlîğa (4) memûriyyeti müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i ihsân-‘âde-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı münîfinden (5) olarak mezkûr tezkire yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i (6) veliyyü’l-emrindir. Fî 18 Za. (1)287 (9 Şubat 1871).

22⁴³

Zaptiye İdaresi Maiyetinde Çalışan Memurların Rütbelerine Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 22 • Sayfa: 430)

Sâniye Beyoğlu Meclis a'zâsından Yaver Efendi	Bu dahi Dîvân-ı Temyîz Mümeyyizi Hafız Abdülhalim Efendi	Bu dahi Emânet Memûru Musa Efendi
Bu dahi Tahkîkât-ı Hafîyye Müdîri Ebubekir Reşad Efendi	Sâlise Mektûbî-i Zabtiyye Mümeyyiz-i Evveli Latîf Efendi	Kezâlik Der-Sa'âdet Meclis-i Temyîzi müstantiklerinden Anesti Efendi
Kezâlik Evrâk ve Mürûr Odaları mümeyyizleri Rıza Efendi ve İzzet Bey	Kezâlik Tahsîlât ve Beyoğlu Habshânesi müdîrleri ile Serveznedâr Ali ve Osman ve Hüseyin Tevfik Efendiler	

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

(2) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(3) Dâire-i Zabtiyyede müstahdem ba'zı memûrînin hüsn-i îfâ-yı vezâif-i memûreleri emrinde meşhûd olan ikdâm ve gayretleri bi-hakkın lâyük mükâfât olunduğuna mebnî muvâfık emr ü irâde-i ma'âlî-'âde-i (4) 'âlî buyurulduğu takdîrce bir kat dahi tezâyüd-i verziş ve kûşîşlerini mûcib olmak üzere pusula-i melfûfe-i mütekaddimede isimleri bâlâsına muharrer rütbelerle tevcih ve ihsânıyla (5) tesrîrleri husûsuna himem-i 'aliyye-i nezâret-penâhîleri erzân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men

43 BOA, İ. DH, 628-43658.

lehü'l-emrindir. Fî 7 Za. Sene (12)87 ve fî 17 Kânûn-ı sânî Sene (12)86 (29 Ocak 1871).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) İdâre-i Zabtiyye ma'îyyetinde müstahdem ba'zı memûrînin melfûf pusulada gösterilen rütbelerle taltîfleri iltimâsına dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi leffen 'arz ve takdîm kılındı (3) mûmâileyhümün hüsn-i îfâ-yı vezâîf-i memûrelerinde meşhûd idüğü beyân kılınan gayret ve ikdâmlarına mükâfâten sâye-i 'inâyet-vâye-i cenâb-ı Şehinşâhî 'uhdelerine iltimâs olunan rütbelerin (4) tevcîhi merhûn-ı müsâ'ade-i seniyye görünüyor ise de ol bâbda her ne vechle irâde-i ihsân-'âde-i hazret-i Şehriyârî mûte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise müktezâ-yı 'âlîsi infâz olunacağı beyânıyla (5) tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî Gurre-i Z. Sene (1)287 (22 Şubat 1871).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Hâme-zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret penâhîleriyle zikr olunan tezkire ve pusula manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhüm 'uhdelerine mezkûr rütbelerin tevcîhi mûte'allik ve şeref-sudûr buyurulan (4) emr ü irâde-i ma'âlî-'âde-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı münîfinden olarak mârrü'z-zikr tezkire ve pusula yine savb-ı sâmi-i âsafîlerine (5) i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 2 Z. Sene (1)287 (23 Şubat 1871).

23⁴⁴

Zaptiye İdare Meclisi Azasından Mustafa Bey ve Diğerlerinin Taltifleri
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 23 • Sayfa:433)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

(2) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(3) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye a‘zâsından ‘İzzetlü Mustafa Bey sâye-i ma‘âlf-vâye-i hazret-i Pâdişâhîde Habshâne-i ‘Umûmînin kemâl-i tasarrufât ile hüsn-i tanzîm ve ikmâline fevka’l-gâye sarf-ı sa’y ve himmet eylediğine ve Tulumba Meclisi Reîsi ve Bâb-ı Vâlâ-yı Ser‘askerî Tulumba Müdîri ‘İzzetlü Hüseyin Bey ile (4) Bâb-ı ‘Âlî Tulumba Müdîri İsmail Ağa’nın her vakt ve husûsuyla geçen geceki harîkde fart-ı ikdâm ve gayretleri meşhûd ve müsellemler idüğüne mebnî muvâfık rey-i rezîn ‘âtîfet-karîn-i ‘âlî buyurulduğu takdîrde mûmâileyhümden Mustafa Bey’e mükâfât ve tebdîlen (5) üçüncü ve Hüseyin Bey’e dördüncü ve İsmail Ağa’ya beşinci rütbelerden birer kıt’a Mecîdî Nişân-ı zîşânının ihsânıyla taltifleri husûsuna himem-i ‘aliyye-i nezâret-penâhîleri der-kâr buyurulmak bâbında emr ü irâde hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 29 Zi’l-ka‘de Sene (12)87 ve fî 7 Şubat Sene (12)86 (20 Şubat 1871).

(İmzâ)

44 BOA, İ. DH, 628-43675.

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye a‘zâsından ‘İzzetlü Mustafa Bey ile Tulumba Meclisi Reîsi Hüseyin Bey’in ve Bâb-ı ‘Âlî Tulumba Müdîri İsmail Ağâ’nın birer kıt‘a Mecîdî (3) Nişân-ı ‘âlî’si i‘tâsıyla taltîfleri iltimâsına dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınıdı mûmâileyhümden Mustafa Bey’in Habshâne-i ‘Umûmînin (4) hüsn-i tanzîm ve ikmâline sarf-ı vüs‘ ü makderet eylediği misillü diğerlerinin dahi vezâif-i memûrelerinde ikdâm ve gayretleri cihetiyle sezâ-vâr taltîf-i ‘âlî oldukları (5) beyân kılınmağla iltimâs olunduğu üzere mûmâileyh Mustafa Bey’e tebdîlen üçüncü ve Hüseyin Bey’e müceddeden dördüncü ve Ağâ-yı mûmâileyhe dahi beşinci rütbelerden birer kıt‘a (6) Nişân-ı Mecîdî i‘tâsı hakkında her ne vechle irâde-i ‘inâyet-ifâde-i hazret-i Şehinşâhî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise muktezâ-yı celîli infâz olunacağı (7) beyânıyla tezkire-i senâverî terkîmine ibtidâr olundu efendim. Fî 6 Z. Sene (1)287 (27 Şubat 1871).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enâmil-i zîb-i tekrîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle mezkûr tezkire manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve istîzân olunduğu vechle mûmâileyhüme tebdîlen ve müceddeden mezkûr rütbelerden birer kıt‘a Nişân-ı Mecîdî i‘tâsı müte‘allik (4) ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Tâcdârî mantûk-ı münîfinden olarak zikr olunan tezkire (5) yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 7 Z. Sene (1)287 (28 Şubat 1871).

24⁴⁵

Zaptiye İdare Meclisinin İdare ve Muhakeme Dairelerine Bölünmesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge: 24 • Sayfa: 435)

Karşuluk ittihâz olunan

10000 Müşîr mu'âvinliği ma'âş
10000 Der-Sa'âdet Mutasarrıflığı ma'âş
3500 Mutasarrıf mu'âvinliği ma'âş
7500 Muhâsebeci ma'âş
3000 Muhâsebe mu'âvini ma'âş
34000

1250 Hacı Mustafa Efendi ma'âş
4000 Mazhar Bey'in ma'âş
12750 Teftîş memûrları tenkîhâtından tasarruf olunan
52000

Tertîb-i cedîdde verilmesi lâzım gelen ma'âşât

9000 Müşîr mu'âvini ma'âş
8500 Meclis-i İdâre reîs-i evveli ma'âş
5000 Meclis-i mezkûr reîs-i sâni ma'âş
7000 Muhâsebeci ma'âş
4000 A'zâ Hasan Efendi ma'âş
33500

45 BOA, İ. DH, 629-43772.

3500 A'zâ Osman Daver Efendi ma'âş
4000 Ahmed Yemni Efendi'ye tahsîsi lâzım gelen
1000 Mazhar Bey'e tekâ'üd ma'âş
5250 Meclis-i İdâre Muhâkeme kısmına ketebe ma'âş
47250

47250

4750 tasarruf

(1) Huzûr-ı Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhiye

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) İcrâsı her vakt mahsûsuyla şu aralık mültezem olan kâ'ide-i tasarrufiyyeye ri'âyeten mahsûsât ve mu'âmelât-ı mühimmenin mihver-i matlûbe ircâ'ıyla sür'at ve suhûlet cereyânını bir kat daha sekeden vikâyeten Der-Sa'âdet Mutasarrıflığı Müşîr Mu'âvinliğiyle birleştirilerek ve Mutasarrıf ve Muhâsebe Mu'âvinlikleri dahi lağv olunarak mesâlihi

(4) an be an tekessür etmekte bulunan Meclis-i İdâre-i Zabtiyye idâre ve muhâkeme kısmı nâmıyla ikiye bi't-taksîm idâre kısmına birer reîs-i evvel ve muhâkeme kısmına birer reîs-i sâni ve heyet-i hâzırasına 'ilâveten şimdilik bir de a'zâ ta'yîn kılındığı hâlde idârece suhûlet ve mazbûtiyyeti mûcib olacağı ve leffen takdîm kılınan pusula mûcibince (5) işbu tertîbde verilmesi lâzım gelen ma'âşlar tertîb-i kadîmeden ve tasarrufât-ı sâireden tedârük olunan karşulukdan bi't-tenzîl şehri dört bin yedi yüz elli guruş

tasarruf edileceği der-kâr bulunmuşdur şu hâlde müşîr mu'âvinliğine hüsn-i idâreye ve gece gündüz harîklere giderek vazîfe-i mühimmesini (6) tamâmî-i ifâya muktedir erbâb-ı dirâyet ve mu'âmelâtdan birisinin memûriyyeti ehemmiyet ve elzem ve Beyoğlu Mutasarrıfı Sa'âdetlü Fikri Efendi'nin şu memûriyyete liyâkat ve kifâyeti müsellemler olduğuna mebnî muvâfık rey ve irâde-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhileri buyurulduğu

takdîrde mûmâileyh Fikri Efendi'nin müşîr mu'âvinliğine ve Zabtiyye (7) Muhâsebecisi Sa'âdetlü Salih Efendi'nin Meclis-i mezkûr reîs-i evvelliğine ve a'zâdan Sa'âdetlü Hacı Mustafa Efendi'nin reîs-i sânilığe ve Zabtiyye Mektûbcusu 'İzzetlü Rafi Efendi'nin Beyoğlu Mutasarrıflığına ve Der-Sa'âdet Mutasarrıflığı mu'âvini olub dirâyet-i zâtıyye ve umûr-ı hesâbiyyece ma'lûmât-ı kâfiyyesi bulunan (8) 'İzzetlü Hacı Hüsnü Efendi'nin muhâsebeciliğ ve Der-Sa'âdet Meclis-i Temyîzi Reîs-i Sânisî 'İzzetlü Hayri Efendi'nin mektubculuğa ve Muhâsebe Mu'âvini Hasan Efendi'nin zikr olunan Meclis-i İdâre a'zâlığına memûriyyetleri ve Meclis-i mezkûr a'zâsından 'İzzetlü Mazhar Bey 'alîl ve marîz olarak devâm edememekde bulunduğundan (9) Mîr-i mûmâileyhin merhameten bin gurus ma'âşla tekâ'üdlüğün icrâsıyla yerine Osman Daver Efendi'nin a'zâ ta'yîni ve mûmâileyhümden Fikri ve Salih Efendiler rütbe-i hâliyyelerinin emsâli vechle evvelî sınıf-ı evveline ve Refi ve Hüsnü ve Hayri Efendiler rütbe-i hâliyyelerinin evvelî sınıf-ı sânisine ve Hasan ve Osman Daver (10) Efendilerin sâniye sınıf-ı mütemâyizine ve Meclis-i İdâre a'zâsından diğer Osman Efendi'nin sâniye sınıf-ı sânisine terfî'i ve Üsküdar Meclis-i Temyîzi Başkâtibi Asım Bey'e hüsn-i gayretine ve Bâb-ı Zabtiyye Kapu Çukadâr⁴⁶ Süleyman Rıza Efendi'ye emekdârlığına mükâfâten rütbe-i sâlise tevcihi ve bir de şu tertîb (11) iktizâsınca Sa'âdetlü Ahmed Yemeni Efendi hazretleriyle Sa'âdetlü Abdülhamid Paşa'nın bi'z-zarûr açıkdâ kalacakları ve bunlardan müşârünileyh Ahmed Efendi emekdâr bendegân-ı Saltanat-ı Seniyyeden ve mûmâileyh Abdülhamid Paşa dahi taşraca pek çok kullanılmış erbâb-ı dirâyet ve kitâbetden bulunduğu cihetle zarûretten vikâyeleri (12) şâyân-ı mekârim-nişân-ı 'âlîye muvâfık görüldüğüne mebnî müşârünileyh Ahmed Efendi'ye sâye-i ihsân-vâye-i hazret-i Mülûkânede Der-Sa'âdetce münâsib bir memûriyyetle kayırılınca kadar tahsîsât-ı zabtiyyeden verilmek üzere mezkûr pusulada gönderildiği vechle dört bin gurus ma'âş tahsîsi ve mûmâileyh Abdülhamid Paşa'nın (13) dahi taşraca açılacak mutasarrıflıklardan birisiyle mesrûriyyeti husûslarına müsâ'ade-i celîle-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde

46 Eskiden saraylarda, konaklarda, resmi dairelerde, kendilerine herşey emredilen güvenilir uşak, baş-hademe. Bkz.: İlhan Ayverdi, Misalli Büyük Türkçe Sözlük, İstanbul 2011, s. 243.

emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 29 Zi'l-hicce Sene (12)87 ve fî 9 Mart Sene (12)87 (21 Mart 1871).

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) İdâre-i zabtiyye'nin nizâmât-ı esâsiyyesi muktezâsından olmak üzere Der-Sa'âdet'in umûr-ı zâbitası bir mutasarrıflığa muhavvel olub müşîrliğe müte'allik icrâât-ı mahsûsa için bir mu'âvin dahi (3) mevcûd ise de Der-Sa'âdet mutasarrıfı merkez-i idârede bulunduğ u cihetle ana 'âid olan mesâlihın müşîr mu'âvinliği vezâifiyle birlikde rüyeti daha ziyâde husûl-i mazbûtiyyeti mûcib (4) olacağı misillü memûrın muhâkemesinin Der-Sa'âdet'ce bidâyeten rüyeti Meclis-i İdâre-i Zabtiyyeye müfевvez ise de muhâkemâtın umûr-ı idâre ile muhteliten cereyânı kâ'ide-i esâsiyye-i 'umûmiyyeye muvâfık (5) olamayacağından Meclis-i mezkûrun idâre ve muhâkeme dâireleri nâmiyla iki kısma taksîm olunarak idâre dâiresine bir reîs-i evvel ve muhâkeme kısmına birer reîs-i sâni nasbı ve mutasarrıf ve muhâsebe mu'âvinliklerinin (6) 'adem-i lüzûmuna mebnî lağvı muvâfık-ı maslahat görünmekle Beyoğ lu Mutasarrıfı Sa'âdetlü Fikri Efendi'nin liyâkat ve kifâyeti cihetiyle rütbesi evvelî sınıf oluna bi't-terfî' zikr olunan mu'âvinliğ e (7) ve Zabtiyye Muhâsebecisi Sa'âdetlü Salih Efendi'nin dahi rütbe-i hâliyyesinin mâ-fevkine terfî'yle Meclis-i mezkûr reîs-i evveliliğine ve a'zâdan Sa'âdetlü Hacı Mustafa Efendi'nin reîs-i sâniliğine ta'yîni (8) ve Zabtiyye Mektûbcusu 'İzzetlü Refi Efendi'nin Beyoğ lu Mutasarrıflığına ve lağv olunacak Der-Sa'âdet mutasarrıflığı mu'âvinini olub umûr-ı hesâbiyyece ma'lûmât-ı kâfiyyesi bulunan 'İzzetlü Hacı Hüsnü Efendi'nin muhâsebeciliğ e (9) ve Der-Sa'âdet Meclis-i Temyîzi Reîs-i Sâni'si 'İzzetlü Hayri Efendi'nin mektûbculuğ a ve Muhâsebe Mu'âvinini Hasan Efendi'nin Meclis-i İdâre a'zâlığ ına ve Meclis-i mezkûr a'zâsından olub 'illet-i vücûdiyyesi (10) sebebiyle devâm edememekte olan 'İzzetlü Mazhar Bey'in bin gurus ma'âşla tekâ'üd ü bi'l-icrâ Daver Efendi'nin a'zâlığ a terfî'-i rütbeleriyle icrâ-yı memûriyyetleri ve a'zâ-yı

mûmâileyhümden (11) Osman Efendi ‘uhdesine rütbe-i sâniye ve Üsküdar Meclis-i Temyîzi Başkâtibi Asım Bey ile Bâb-ı Zabtiyye Kapu Çukadârı Süleyman Rıza Efendi ‘uhdelerine dahi rütbe-i sâlise tevcihi ve şu hâlde (12) müşîr mu‘âvinliğinden infisâl edecek olan Sa‘âdetlü Ahmed Yemeni Efendi hazretleri emekdârân bendegân-ı Saltanat-ı Seniyyeden olmasıyla sâye-i ‘inâyet-vâye-i cenâb-ı Cihânbanîde Der-Sa‘âdet’ce münâsib bir memûriyyetle (13) kayırılınca kadar kendüsüne tahsîsât-ı zabtiyyeden verilmek üzere dört bin guruş ma‘âş tahsîs ve Der-Sa‘âdet Mutasarrıflığının lağvı cihetiyle bi’t-tab‘ açıkda kalacak Sa‘âdetlü Abdülhamid (14) Paşa’nın dahi taşraca bir mutasarrıflıkla icrâ-yı mesrûriyyeti ve işbu tertîbât ve tevcihât iktizâsınca müşâr ve mûmâileyhüme i’tâ kılınacak ma‘âşların melfûf pusulada muharrer muhassasât-ı kadîmeden tahsîsiyle (15) hâsıl olan şehri dört bin yedi yüz elli guruş tasarrufun mevkûf tutulması husûslarına dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış tasarrufât-ı meşrûha (16) mesâlih-i mühimme-i zabtiyyenin ez ser-i nev temîn hüsn-i cereyânı maksadına mübtenî olarak memûriyyetleri gösterilen bendegânın umûr ve husûsât-ı mezkûreye ma‘lûmât ve ehliyyetleri beyân olunmakla berâber muhassasâtca dahi (17) ber-minvâl-i muharrer tasarruf husûle getirülmüş olduğundan suver-i ma‘rûza merhûn-ı müsâ‘ade-i seniyye görünmüş ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân ma‘âlî-‘unvân hazret-i Şehinşâhî şeref-sünûh ve sudûr (18) buyurulur ise muktezâ-yı ‘âlîsi infâz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 7 Muharrem Sene (1)288 (29 Mart 1871).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Esâbi‘-i zîb-i tekrîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle (3) zikr olunan tezkire manzûr-ı ‘inâyet-nüşûr hazret-i Tâcdârî buyurulmuş (4) ve suver-i ma‘rûzanın istîzân-ı ‘âlî-i Sadâret-penâhîleri üzere (5) icrâ-yı iktizâları şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü fermân (6) mekârim-‘unvân cenâb-ı Şehriyârî muktezâ-yı celîlinden (7) olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi‘-i vekâlet-penâhîlerine (8) i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 8 Muharrem Sene (1)288 (30 Mart 1871).

25⁴⁷

Ziya Paşa'nın Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Nakli
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 25 • Sayfa: 438)

(1) Makâm-ı Celîl-i Hazret-i Vekâlet-penâhiye

Numero

115

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye Reîs-i Sânîsi Sa'âdetlü Abdülhamid Paşa'nın Filibe Mutasarrıflığına nakl ve tahvîl-i memûriyyeti cihetle yerine Meclis-i mezkûrun kesret-i meşâgil-i hâliyyesi mülâbesesiyle ashâb-ı liyâkat ve iktidârdan (4) bir zâtın ta'yîni lâzım gelmesine ve Musul sancağı Mutasarrıfı sâbık Sa'âdetlü Ziya Paşa hazretleri sıfat-ı matlûbe ile muttasıf mücerreb bendegân-ı Saltanat-ı Seniyyeden bulunmasına mebnî müşârünileyhin muhassas olan (5) altı bin gurus ma'âşla riyâset-i mezkûreye nasb ve ta'yîni husûsuna müsâ'ade-i mekârim-âde-i hıdv-i efhamîleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 12 Şevval Sene (12)88 ve fî 12 Kânûn-ı evvel Sene (12)87 (24 Aralık 1871).

(İmzâ)

47 BOA, İ. DH, 643-44747.

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye reîs-i sâni si olub geçende Filibe Mutasarrıflığına memûr edilen Sa‘âdetlü Abdülhamid Paşa’nın yerine Musul sancağı mutasarrıfı sâbık Sa‘âdetlü Ziya Paşa hazretlerinin (3) riyâset-i mezkûreye muhassas altı bin gurus ma‘âş ile ta’yîni husûsuna dâir Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân ma‘âlî-‘unvân (4) cenâb-ı Pâdişâhî her ne vechle şeref-efzâ-yı sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfine tevîk-i hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 16 Şevval Sene (1)288 (29 Aralık 1871).

(Yatay Kısım)

(1) Mâ’rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enmele-i pîrâ-yı tekrîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle mârrû’z-zikr tezkire manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i Mülûkâne buyurulmuş (3) ve istizân-ı âlî-i Sadâret-penâhîleri vechle Paşa-yı müşârünileyhin ol mikdâr ma‘âşla riyâset-i mezkûreye ta’yîni şeref-sudûr (4) ve sünûh buyurulan emr ü irâde-i ‘inâyet-‘âde-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı celîlinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi-i (5) hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 17 Şevval Sene (1)288 (30 Aralık 1871).

26⁴⁸

Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Ahmed Efendi'nin Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 26 • Sayfa: 440)

(1) Hâk-i Pây-ı 'Âlî-i Hazret-i Sadâret-penâhîye

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Meclis-i İdâre-i Zabtiyyeye 'aid husûsâtın kesreti ve Meclis-i mezkûr reîs-i sânisî bulunan Sa'âdetlü Ziya Paşa hazretlerinin böyle umûr-ı kesîreyi bi-hakkın îfâ ve idâreye (4) 'adem-i kifâyeti cihetiyle müşârünileyhin 'azliyle riyâset-i mezkûreye münâsib ve muktedir bir zâtın intihâb ve ta'yîni derece-i vücûbede görünmüş ve icrâ-yı îcâbı (5) merhûn-ı müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 23 Muharrem Sene (1)289 ve fî 21 Mart Sene (12)88 (2 Nisan 1872).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Zabtiyye Nâzırı Devletlü Paşa hazretlerinin tezkire-i ma'rûzasında muharrer olduğu üzere Meclis-i İdâre-i Zabtiyyeye 'âid husûsâtın kesreti cihetiyle riyâsetinin yed-i kifâyetde bulunmasının lüzûmu ta'ayyün eylediğine mebnî İcrâ Cem'iyyeti (3) reîsi sâbık Sa'âdetlü Hacı Ahmed Efendi hazretlerinin riyâset-i mezkûreye ta'yîni Encümen-i Vükelâda tezekkür olunduya da ol bâbda emr ü fermân-ı Hümâyûn cenâb-ı

48 BOA, İ. DH, 649-45074.

Mülûkâne her ne vechle müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise hükm-i celîli îfâ (4) olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 28 Muharrem Sene (1)289 (7 Nisan 1872).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Enmele-i zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i merkûme manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i Mülûkâne (3) buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân Efendi-i müşârünileyhin riyâset-i mezkûreye ta'yîni şeref-sünûh ve sudûr buyurulan (4) emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi-i vekâlet-penâhîlerine (5) i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 29 Muharrem Sene (1)289 (8 Nisan 1872).

27⁴⁹

*Zaptiye İdare Meclisi Azası Kozanzade Ahmed Paşa'nın Birikmiş
Maaşının Ödenmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 27 • Sayfa: 442)*

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine

(2) Zabtiyye İdâre Meclisi a'zâsından Kozanzâde Sa'âdetlü Ahmed Paşa'nın tesviye-i ma'âşât-ı müterâkimesi hakkında (3) ba'zı ifâde ve istid'âyı hâvî verdiği 'arz-ı hâl leffen irsâl kılınmış olmağla bi't-tahkîk iktizâsının (4) îfâ ve ifâdesi mütevakkıf-ı himem-i behiyyeleridir efendim. Fî 20 S. Sene 1289 (29 Nisan 1872).⁵⁰

49 BOA, ZB, 4-71.

50 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

28⁵¹

*Zaptiye İdare Meclisinden Ayrılan Hasan Tahsin Paşa ile Ragıp Paşa
Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 28 • Sayfa: 443)*

Evrâk Numerosu	Müsveddî İsmi	Tesvîdi Târîhi	Tebyîzi Târîhi	Hasan Tahsin Paşa ile Ragıp Paşa'ya			'Umûm Numerosu
			29 (...) Sene (12)91				
		(1) Zât-ı sa'âdetlerine iki bin beş yüz (iki bin üç yüz otuz) guruh ma'zûliyyet ma'âşî tahsîsiyle Bâb-ı Zabtiyye Meclis İdâresi riyâsetinden (a'zâlîğından) 'afvları müte'allik buyurulan (2) irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî iktizâ-yı 'âlîsinden bulunmuş olmağla beyân-ı hâl siyâkında tezkire. Fî 29 M. (12)90 (29 Mart 1873).⁵²					

51 BOA, A. MKT. MHM, 451-10.

52 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

29⁵³

Zaptiye Dairesi ile Hapishanenin Tamir ve İnşa Masraflarının Tespit Edilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 29 • Sayfa: 444)

Evrâk Numerosu	Müsveddi İsmi	Tesvîdi Târîhi	Tebyîzi Târîhi	Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine				‘Umûm Numerosu
35			26 S. Sene (12)90 (25 Nisan 1873)					
				(1) Müfâd-ı iş‘âr-ı devletleri ma‘lûm-ı senâverî oldu şimdiki Zabtiyye Dâiresinin sûret-i matlûbede icrâ-yı ta‘mîrât ve ıslâhâtı (2) sırada zikr olunan habshânenin dahi inşâsı ve ‘umûmu için iki bin kise tahsîsi mukarrer olub Dâire-i mezkûrenin (3) ta‘mîrâtı icrâ ve ikmâl olunmuş ise de masârifinin mikdâr ve kemmiyyeti ve tahsîsâtının kifâyet ve ‘adem-i kifâyeti ma‘lûm olmadığından (4) Dâire-i mezkûre ile teferru‘âtının ba‘de-mâ keşf-i evvel ve sânilerinin icrâsıyla masârifât-ı vâkı‘anın beyân-ı mikdâr-ı sahîhiyle beraber mikdâr-ı sahîhi beyân olunmak üzere (5) ve sarfiyyât-ı vâkı‘a meblağ-ı mezkûreyi tecâvüz edib etmediğinin işbu habshâne için mebâlig-i mebhûseden ne mikdâr sarfiyyât vukû‘ bulmuş ve bunun masârif-i mahdûde-i keşfiyyesinden —ibâret (6) bulunmuş olduğunun tahkîk ve iş‘ârı menû-ı himmet-i behiyyeleridir efendim. Fî 26 S. Sene (12)90 (25 Nisan 1873).				

*Dersaadet Mutasarrıflık ve Kaymakamlık Merkezlerinde
Bulunan Ceza Mahkemelerinin Genel Durumu ve Hafız
Suçların Zabıta Meclislerince Karara Bağlanması Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 30 • Sayfa: 445)*

Mühimme

Evrâk Numerosu	Müşveddi İsmi	Tesvîdi Târîhi	Tebyîzi Târîhi	Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesine Cevâb				'Umûm Numerosu
			Fî 10 R. Sene (12)90 (7 Haziran 1873)					
		(1) Müfâd-ı iş'âr-ı vâlâları ma'lûm-ı senâverî oldukdan sonra keyfiyyet-i Dîvân-ı Ahkâm-ı 'Adliyye Nezâret-i Celîlesinden lede'l-istizâh Kânûn-ı Cezânın bâb-ı sâlisinde (2) muharrer ahkâm-ı cezâiyyenin vâkıâ' bir takımı Şehremânet-i behiyyesinin vazîfesi dâhilinde olan ahvâl'e âid ise de kısm-ı küllîsi umûr-ı zâbitaya müteferri' olub mahkemeleri (3) asl işgâl eden ahvâl dahi zâbitaya teferru' eden bu makûle de'âvî-i hafife ve umûr-ı 'âdiyye nev'leri olduğuna ve Der-Sa'âdet Hukûk-ı 'Âdiye ve Cezâiyye Nizâmnamesinin (4) Beşinci Mâddesi hükmünce Mevki' Mahkemelerinin yirmi dört sâ'atden bir haftaya kadar habs cezâsı ve nihâyet beş beyâz yirmilik mecîdiyye cezâ-yı nakdî hakkında kâbil-i (5) istinâf olmayarak hükm vermeğe mezûn oldukları ef'al ve ahvâl dahi bu def'a umûr-ı zâbita memûrlarının rüyet ve hükmüne mezûniyyet verilen de'âvî-i hafife (6) ve 'âdiyye envâ'ından bulunduğuna binâen evvelki tezkire-i mecîde tafsil ve beyân olunduğu vecdle 'ale'l-ittlâk Kanûn-ı Cezânın bâb-ı sâlisinde munderic ahkâm-ı cezâiyyeyi müstelzem (7) ef'alden zâbitaya 'âid ve mûte'allik umûr ile Mevki' Mahkemelerinin kat'iyyen hükmüne mezûn oldukları derecât-ı cezâiyyeye mücib olan da'vâlar mahkemelere havâle olunmayub (8) karâr-ı vâkı'â tatbikan icrâ mevki'lerinde rüyet ve hükm olunmak ve hükmleri icrâ edilmek kâ'idesinin itihâzıyla o makûle mevâddın merkezde Meclis-i İdâre-i Zabtiyyece ve icâbına (9) göre Zâbita Meclisinde ve mutasarrıflıklarda dahi müfettişlerden ve zabtiyye büyük zâbitânından mürekkeb meclis heyetlerinin tanzîmiyle oralarda bi'r-rüye hükümlerinin icrâsı (10) ve bir de yevmiyye vukû' bulan Mevâdd-ı Cezâiyyenin kangıları işbu derecede ve ne makûleleri daha ağır mertebelerde mücazâtı müstelzem olacağını tebeyyün ve tahkik (11) o maddenin tedkik ve rüyetiyle hükm derecesine isâl edecek muhâkemeye mevkûf olub binâen 'aleyh ekser Mevâdd-ı Cezâiyyenin evvel emirde 'ale'l-ittlâk (12) Zabtiyye Meclislerinde icrâ-yı tedkikât-ı evveliyyesiyle şimdiki karâra göre hükmlerine mezûniyyet verilen mâddelerin hemân icrâ-yı hükmünü bunların içinde 'inde't-tedkik (13) heyet-i zâbitanın mezûniyyeti hâricinde bulunanların evrâkıyla berâber merkez mahkemelerine havâlesi lâzım geleceği Nezâret-i müşârunileyhâ tarafından ifâde olunmuş ve bu karâr (14) ictizâsınca Mevki' Mahkemelerinin Mevâdd-ı Cezâiyyeye mûte'allik vazîfesi takımıyla zâbitaya nakl eylediğinden ba'd-ezîn ana mûte'allik ef'al ve ahvâlin rüyet ve muhâkemesine (15) müdâhale etmemeleri hakkında mahâkim-i mezkûreye ta'limât gönderildiği dahi anlaşılmış olmağın tafsilât ve izâhât-ı meşrûhâya tatbikan ictizâ-yı hâlin (16) icrâsı husûsuna himmet. Fî 10 R. Sene (12)90 (7 Haziran 1873).⁵⁵						

54 BOA, A. MKT. MHM, 456-25.

55 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

Fî 10 R. Sene (12)90 (7 Haziran Sene 1873)

69

(1) Der-Sa‘âdetin mutasarrıflık ve kâimmakâmlık merkezlerinde bulunan Cezâ Mahkemelerinin ahvâline ve bunların meşâgil-i hafîfesinin Zâbıta Meclislerine gördürülmesine dâir makâm-ı kem-terânemden takdîm kılınan tezkireye cevâben fî 19 Rebî‘ü’l-evvel Sene (1)290 (17 Mayıs 1873) (2) târîhli iki yüz elli sekiz numarolu olarak şeref-vârid olan tezkire-i sâmiyye-i âsaf-ı a‘zamîleri Bâb-ı Zabtiyye rüesâ-yı memûrîni ile birleşilerek kırâat ve mütâla‘a olunub bunda icrâ memûrlarının mahkemelere (3) ‘âid olabilecek mu‘âmelât ve esbâb-ı ihtârât-ı muharrer olduğu gibi kabâhat derecesinde hafîf olan ef‘âl-i Kânûn-ı Cezânın bâb-ı sâlisinde münderic ahkâm-ı cezâiyyeye münhasır olmasıyla bâb-ı mezkûra (4) ‘âid mevâddın ba‘demâ mahâkime havâle olmayub Zâbıta Meclislerine rüyet etdirilmiş ve bu emrin müteferri‘ât-ı ma‘lûmesi emr ü fermân buyurulmuş ise de ma‘lûm-ı ‘âlî-i hıdv-i efhamîleri olduğu üzere bâb-ı mezkûrede (5) muharrer ahkâm-ı cezâiyyeye istilzâm eden ahvâlin ekseri Şehremânet-i behiyyesinde tedkîk ve doğrudan doğruya icrâsına ‘âid olduğuna ve binâen ‘aleyh teşebbüs ve ta‘alluk cihetiyle karışıklık olmamak için (6) Emânet-i müşârünileyhâca tatbîk olunacak ahvâl ile zâbıtarca bakılacak mevâddın bi’t-tefrîk ta‘yîni esâs-ı hâl ve maslahat levâzımında bulunduğuna nazaran mevâdd-ı mezkûrenin kangılarına zâbıtarca bakılacak (7) ve kangıları Emânet-i müşârünileyhâya kalacak ise bunların mukadderât üzerine tefrîk ve ta‘yîni müsâ‘ade-i isâbet-mu‘tâde-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine mütevakıf olmağla ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî Gurre-i Rebî‘ü’l-âhir Sene (12)90 ve 15 Mayıs Sene (12)89 (27 Mayıs 1873).

(İmzâ)

(1) Zabtiyyenin Tezkiresine Hâmiş

Manzûr-ı ‘âlf-i Sadâret-penâhî buyurulmuşdur

(2) Müfâd-ı iş‘âr-ı vâlâları ma‘lûm-ı senâverî oldukdan sonra keyfiyyet Dîvân-ı Ahkâm-ı ‘Adliyye Nezâret-i Celîlesinden lede’l-istîzâh (3) Kanûn-ı Cezânın bâb-ı sâlisinde muharrer ahkâm-ı cezâiyyenin vâkı‘â bir takımı Şehremânet-i behiyyesinin vazîfesi dâhilinde (4) olan ahvâle ‘âid ise de kısım-ı küllisi umûr-ı zâbitaya müteferri‘ olub mahkemeleri asıl işğâl eden ahvâl dahi (5) zâbitaya teferru‘ eden bu (...) de‘âvî-i hafîfe ve umûr-ı ‘âdiyye nev‘leri olduğuna ve Der-Sa‘âdet Hukûk-ı ‘Âdiyye (6) ve Cezâiyye Nizâmnâmesinin Beşinci Mâddesi hükmünce Mevki‘ Mahkemelerinin yirmi dört sâ‘atden bir haftaya kadar (7) habs cezâsı ve nihâyet beş beyâz ~~beşlik~~ yirmilik mecâdiyye cezâ-yı nakdî ~~mücib olan ef‘âl~~ (8) hakkında kâbil-i istînâf olmayarak hükm vermeye mezûn oldukları ef‘âl ve ahvâl dahi bu def‘a umûr-ı zâbita (9) memûrlarının rüyet ve hükmüne mezûniyyet verilen de‘âvî-i hafîfe ve ‘âdiyye envâ‘ından bulunduğuna binâen evvelki tezkire-i (10) mecîde tafsîl ve beyân olduğuna vechle ‘ale’l-ittlâk Kânûn-ı Cezânın bâb-ı sâlisinde mûnderic ahkâm-ı cezâiyyeye müstelzim (11) ef‘âlden zâbitaya ‘âid ve müte‘allik umûr ile Mevki‘ Mahkemelerinin kat‘iyyen hükmüne mezûn olanları derecât-ı (12) cezâiyyeye mûcib olan da‘vâlar ~~karar vâkı‘~~ vechle mahkemelere havâle olunmayub karâr-ı vâkı‘a tatbîkan icrâ (13) mevki‘lerinde rüyet ve hükm olunmak ve hükümleri icrâ edilmek kâ‘idesinin ittihâdıyla o makûle mevâddın merkezde (14) Meclis-i İdâre-i Zabtiyyece ve îcâbına göre zâbita meclisinde ve mutasarrıflıklarda dahi müfettişlerden ve zabtiyye büyük zâbitânından mürekkeb meclis heyetinin (15) tanzîmiyle oralarda bi’r-rüye hükümlerinin icrâsı ve bir de ~~mevâdiyye~~ yevmiyye vukû‘ bulan mevâdd-ı cezâiyyenin kangıları işbu (16) derecede ve ne makûleleri daha ağır mertebelerde mucâzâtı müstelzim olacağının tebeyyün ve tahkîki o mâddenin tedkîk (17) ve rüyetiyle hükm derecesine îsâl edecek muhâkemeye mevkûf olub binâen ‘aleyh ekser mevâdd-ı cezâiyyenin evvel emirde (18) ‘ale’l-ittlâk Zabtiyye

Meclislerinde icrâ-yı tedkîkât olmasıyla şimdiki karâra göre hükmlerine mezûniyyet verilen mâddelerle hemân icrâ-yı ~~hükme~~ hükmü bunların içinde ‘inde’t-tedkîk heyet-i zâbitanın mezûniyyeti hâricinde bulunanların evrâkıyla berâber merkez mahkemelerine havâlesi lâzım geleceği Nezâret-i müşârünileyhâ tarafından ifâde olunmuş ve bu karâr iktizâsınca Mevki‘ Mahkemelerinin mevâdd-ı cezâiyyeye müte‘allik vazîfesi takımıyla zâbitaya nakl eylediğinden ba‘d-ezîn ana müte‘allik ef‘âl ve ahvâlin rüyet ve muhâkemesine müdâhale olunmaları hakkında muhâkeme-i mezkûreye ta‘lîmât gönderildiği dahi anlaşılmış olmağın tafsîlât ve izâhât-ı meşrûhaya tatbîkan iktizâ-yı hâlin icrâsı husûsuna himmet. Fî 10 R. Sene 1290 (7 Haziran 1873).⁵⁶

56 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

31⁵⁷

*Zaptiye İdare Meclisi Azası İsmail Bey'in Başka Bir Memuriyete
Tayiniyle Yerine Beykoz Kaymakamlığından Ayrılan Nuri
Bey'in Tayini ve Ragıp Paşa'nın Zaptiye İdare Meclisine Tayini
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 31 • Sayfa: 448)*

Evrâk Numerosu	Müsveddî İsmi	Tesvîdî Târîhi	Tebyîzî Târîhi	Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesiyle Mâliyye Nezâret-i Celîlesine		'Umûm Numerosu
6			4 Ca. Sene (12)90 (30 Haziran 1873)		Gurre-i Ca. Sene (12)90	
(1) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye a'zâsından İsmail Bey'in âher hidmete memûriyyetinden nâşi Mîr-i mûmâileyhden kalan üç bin sekiz yüz guruş ma'âşdan (2) iki bin guruşunun tahsîsiyle yerine Beykoz Kâimmakamlığından münfasıl 'İzzetlû Nuri Bey'in ta'yîni ve ma'âş-ı mezkûrun kusûru olan bin (3) sekiz yüz guruşdan almakda olduğu ma'zûliyet aylığına 'ilâveten i'tâsıyla Mîr-i Mîrandan Sa'âdetlû Ragıp Paşa'nın dahi Meclis-i mezkûra (4) a'zâ nasbı husûsuna bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî mûte'allik ve şeref-sudûr buyurularak Bâb-ı 'Âlice icâbı icrâ V ve ol bâbda (5) Mâliyye Nezâret-i Celîlesine tastîr etdirilen buyuruldu leffen isrâ kılınmış olmağla Bâb-ı Zabtiyyece dahi iktizâ-yı hâlin icrâsına himmet (6) olunması siyâkında tezkire. Mâliyyeye <u>V</u> ve keyfiyyet Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesine iş'âr ve inbâ kılınmış olmağla Hazînece mu'âmele-i lâzimenin ifâsına himmet buyuruldu.						

Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Nuri Bey'in Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 32 • Sayfa: 449)

Mühimme

Evrâk Numerosu	Müsveddi İsmi	Tesvidi Târîhi	Tebyîzi Târîhi	Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesiyle Mâliyye Nezâret-i Celîlesine			'Umûm Numerosu
		Gurre-i Safer Sene (12)91 (20 Mart 1874)	Gâye-i Safer Sene (12)91 (17 Nisan 1874)				
(1) Bâb-ı Zabtiyye Meclis İdâresi Reîsi Sa'âdetlü Hasan Tahsin Paşa hazretleriyle a'zâdan Sa'âdetlü Ragıb Paşa'nın 'azlileriyle Meclis-i mezkûr a'zâsından (2) 'İzzetlü Nuri Bey'in dört bin gurus aylıkla zikr olunan riyâsete ta'yini ve melfûf merbût pusulada gösterildiği vechle Meclis-i mezkûrun şehri (3) tahsisât olan yirmi yedi bin otuz gurusun icrâ edilen ta'dilât icâbınca sâlifü'z-zikr riyâset ma'âşî dahi dâhil olduğu hâlde (4) on dokuz bin sekiz yüz gurusâ tenzîliyle-1 ile kusûr kalan yedi bin iki yüz otuz gurusdan iki bin otuz gurusun Zabtiyye Yoklama Celbiyle (5) Tulumba ve Sergi Odası Müdirlikleri ma'âşlarına zamm ve 'ilâve ve zabtiyyenin tahsisât-ı 'umûmiyyesinden tenzîl ile Hazîne-i Celîleden verilmek üzere (6) ma'zûliyyet ma'âşî olarak iki bin beş yüz gurusunun müşârûnileyh Tahsin Paşa'ya ve iki bin üç yüz otuz gurusunun dahi mûmâileyh Ragıb Paşa'ya (7) bi't-tahsîs üst tarafı olan üç yüz yetmiş gurusun dahi Hazîne-mânde edilmesi husûslarına Nezâret-i behiyyelerinden vukû' bulan iş'âr üzerine (8) bi'l-istizân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî mûte'allik buyurularak icâb-ı icrâ ve keyfiyyet 1 Mâliyye Nezâret-i Celîlesine iş'âr ve inbâ kılınmış olmağla Nezâret-i behiyyelerince dahi (9) mu'âmele-i lâzimenin ifâsına himmet olunması siyâkında tezkire. 1 Nezâret-i müşârûnilehâya iş'âr ve inbâ kılınmış olmağla Hazînece dahi ifâ-yı muktezâsına himmet eylemeleri							

33⁵⁹

Fatih'te Bir Zaptiye Odasının İnşası (Transkripsiyonun Aslı: Belge 33 • Sayfa: 450)

- (1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Cennet-mekân Fatih Sultan Mehmed Hân hazretlerinin türbesi havlusunda 'asâkir-i zabtiyyeye mahsûs olarak müceddeden yapılması lâzım gelen odanın ber-mûcib-i keşf on bir bin guruş sarfıyla inşâsı (3) ve meblağ-ı mezbûrun doksan senesi tertîb-i mahsûsundan tesviyesi istîzânına dâir Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Celîlesinin takrîri 'arz ve takdîm kılınmış olmağla muvâfık emr ü fermân hazret-i Şehinşâhî (4) buyurulduğu hâlde mûcibince ifâ-yı muktezâsına ibtidâr olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 12 R. Sene (1)291 (29 Mayıs 1874).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf takrîr manzûr-ı ma'âlî-nüşûr hazret-i Pâdişâhî buyurulması ve ber-mûcib-i istîzân (3) meblağ-ı mezbûrun tertîb-i mahsûsundan sarf ve tesviyesiyle zikr olunan odanın inşâsı müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i (4) cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr takrîr yine savb-ı sâmi-i âsafânelerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i (5) veliyyü'l-emrindir. Fî 17 R. Sene (12)91 (3 Haziran 1874).

59 BOA, İ. DH, 685-47727.

34⁶⁰

Zaptiye İdare Meclisi Azasından Emin Bey'in Emekliliği
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 34 • Sayfa: 451)

215

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye a'zâsından 'İzzetlü Emin Bey bendeleri sinn-i şeyhûhete vâsıl olub artık mahall-i memûriyyetine müdâvemet ve bi-hakkın ifâ-yı vazîfe-i memûriyyet edemediğinden (3) tekâ'üdlüğünü niyâz ve istid'âda bulunmuş ve vâkı'â Mîr-i mûmâileyh kulları altmış seneden berü gerek Enderûn-ı Hümâyûn ve gerek devâir-i sâire-i ma'lûmede pek çok (4) hidêmât-ı Saltanat-ı Seniyyede istihdâm ile ifnâ-yı vücûd etmiş ve artık sinn-i kâmil-i şeyhûhete vâsıl olub bi-hakkın meşy ve hareket ve rûkûb ve nüzûlden kalmış ve bu misillü (5) uğur-ı miyâmin-mevfûr hazret-i Pâdişâhîde ve hidemât-ı seniyye-i Şehriyârîde ifnâ-yı vücûd eden bendegânın sâye-i merhamet-vâye-i hazret-i Hilâfet-penâhîde icrâ-yı (6) tekâ'üdlükleriyle emr-i ikdârları vesâilinin istihsâl ve istikmâli şâyân-ı şân-ı 'âlî bulunmuş olduğundan Dâire-i Zabtiyye bûdcesi miyânında deverân eylemek üzere (7) Mîr-i mûmâileyhin şehri iki bin guruh ma'âş tahsîsiyle icrâ-yı tekâ'üdlüğü muvâfık irâde-i merhamet-'âde-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri buyurulduğu hâlde ifâ-yı (8) muktezâsıyla keyfiyyetin sûy-ı çâkerîye emr ve iş'ârı bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 22 Cemâziye'l-evvel Sene (12)91 ve Fî 24 Haziran Sene (12)90 (7 Temmuz 1874).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye a‘zâsından ‘İzzetlü Emin Bey’in sinnen vâsıl olduğu mertebe-i şeyhûhet îcâbınca îfâ-yı memûriyyete ‘adîmü’l-iktidâr olduğundan bahsle vâki‘ olan taleb ve istid‘âsına mebnî (3) Dâire-i Zabtiyye bûdcesi miyânında deverân etdirilmek üzere şehri iki bin gurus ma‘âş tahsîsiyle icrâ-yı tekâ‘üdû hakkında Devletlü Nazır Paşa hazretlerinin vürûd eden tezkiresi (4) leffen ‘arz ve takdîm kılınmış ve meâlinden müstebân olacağı vechle Mîr-i mûmâileyhin hidemât-ı Saltanat-ı Seniyyede müddet-i istihdâmiyyesi altmış seneye resîde olarak bu misillü emekdârân-ı bendegânın (5) sâye-i ‘inâyet-vâye-i velîni‘met bî-minnetde münâsib mikdâr aylıkla tekâ‘üd edilmeleri şân-ı ‘âlîye sezâ-vâr ve lâyük ve emsâline de muvâfık görünmüş ise de yine emr ü fermân mekârim-beyân cenâb-ı Cihânbanî (6) her ne merkezde müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise infâz-ı hükmi-i celîline ibtidâr olunacağı ifâdesiyle tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî Selh-i Ca. Sene (1)291 (15 Temmuz 1874).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i râhe-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle tezkire-i ma‘rûza meşmûl-ı nigâh ‘inâyet-iktinâh-ı (3) hazret-i Şehriyârî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân zikr olunan bûdce miyânında deverân etdirilmek üzere Mîr-i mûmâileyhin (4) ol mikdâr ma‘âş tahsîsiyle icrâ-yı tekâüdû müte‘allik ve şeref-sünûh buyurulan emr ü fermân merâhim-nişân cenâb-ı (5) Zıll-ullahî mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i mezkûre yine savb-ı ‘âlî-i âsafilerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda (6) emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî Gurre-i C. Sene (1)291 (16 Temmuz 1874).

35⁶¹

Şile Yenişehir ve İzniK Kazalarıyla Yarhisar Nahiyesinin Yeni Mürettebatına Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 35 • Sayfa: 453)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesi idâresinde bulunan Anadolu Kordonu ile Hüdâvendigâr vilâyeti dâhilinde olub mukaddemâ tahrîri icrâ edilmiş olan Şile ve Yenişehir ve İzniK kazâlarıyla Yarhisar (3) nâhiyesinin asl mürettebâtıyla hasbe’l-vukû‘ât cereyân eden ta‘dîlâtını mübeyyin Dîvân-ı Muhâsebâtıdan tenmîk ve Mâliyye Nezâret-i Celîlesinden tezyîl ve tasdîk kılınub melfûf hulâsa ile ‘arz ve takdîm (4) olunmuş olan mazbata meâlinden müstebân olacağı vechle mahall-i merkûmenin seksen dokuz senesi mürettebâtı bir milyon kırk dört bin iki yüz yirmi beş gurus on sekiz para olduğu hâlde (5) doksan senesinden i‘tibâren rub‘ bedel-i ‘askerînin zamm ve ‘ilâvesinden dolayı sene-i merkûme mürettebât-ı mürûresi bir milyon altmış dört bin üç yüz altmış bir gurus yirmi altı paraya (6) resîde olunmuş olmağla muvâfık emr ü fermân hazret-i Şehinşâhî olduğu takdîrde ber-mûcib-i mazbata ifâ-yı muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesine ibtidâr olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî (7) terkîm kılındı efendim. Fî 21 C. Sene (1)291 (5 Ağustos 1874).

61 BOA, İ. DH, 688-47977

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enâmil-i pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle
melfûf mazbata ve hulâsa manzûr-ı dakâyık-nüşûr (3) hazret-i Şehriyârî
buyurulmuş ve sûret-i ma'rûzanın ber-mûcib-i istîzân îfâ-yı muktezâsının
Nezâret-i (4) müşârünileyhâya havâlesi müte'allik ve şeref-sünûh
buyurulan emr ü fermân ma'âlî-'unvân cenâb-ı Tâcdârî mantûk-ı (5)
münîfinden olarak sâlifü'z-zikr mazbata ve hulâsa yine savb-ı 'âlî-i
vekâlet-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla (6) ol bâbda emr ü fermân
hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 22 C. Sene (1)291 (6 Ağustos 1874).

36⁶²

*Ahmed Bey'in Zaptiye İdare Meclisine ve Şeref Bey'in
Dersaadet Merkez Bidayet Mahkemesi Başkanlığına Tayinleri
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 36 • Sayfa: 454)*

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Der-Sa'âdet Merkez Bidâyet Mahkemesi a'zâsından 'İzzetlü Ahmed Bey'in Meclis-i İdârece der-kâr olan vukûf ve ma'lûmât-ı sâbıkası ve Meclis-i İdâre-i Zabtiyye (3) a'zâsından 'İzzetlü Şeref Bey'in mevâdd-ı cezâiyye ve kitâbetce kifâyet-i mücerrebese cihetiyle mûmâileyh Ahmed Bey'in rütbesinin sâniye mütemâyizine bi't-terfî Şeref Bey ile (4) becâyiş-i memûriyyetleri ve mukaddemce tekâ'üdlüğe icrâ buyurulan 'İzzetlü Emin Bey'in yerine dahi yine mezkûr İdâre Meclis a'zâ-yı sâbıkasından Osman Efendi'nin (5) nasb ve ta'yîni husûsları merhûn-ı müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l- emrindir. Fî Selh-i Cemâziye'l-âhire Sene (12)91 ve fî 1 Ağustos Sene (12)90 (13 Ağustos 1874).

(İmzâ)

62 BOA, İ. DH, 689-48071

- (1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Der-Sa‘âdet Merkez Bidâyet Mahkemesi a‘zâsından ‘İzzetlü Ahmed Bey’in Meclis-i İdârenin umûruna vukûf ve ma‘lûmât-ı sâbıkası ve Meclis-i İdâre-i Zabtiyye a‘zâsından İzzetlü Şeref Bey’in mevâdd-ı cezâiyye (3) ve kitâbetce kifâyeti cihetiyle mûmâileyh Ahmed Bey’in rütbesinin sâniye mütemâyizine bi’t-terfi‘ Şeref Bey’le icrâ-yı becâyiş-i memûriyyetleri ve İdâre Meclisinde münhall a‘zâlîğa dahi Osman Efendi’nin nasb ve ta‘yîni (4) istîzânına dâir Zabtiyye Nâzırı Devletlü Paşa hazretlerinin vürûd eden tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân isâbet-‘unvân hazret-i Pâdişâhî her ne vechle müte‘allik (5) ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi îfâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 8 B. Sene (1)291 (21 Ağustos 1874).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Esâbi‘-i zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i ma‘rûza meşmûl-ı nazar-ı şevket-eser hazret-i Şehriyârî buyurulmuş (3) ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyh Ahmed Bey’in rütbesinin sâniye mütemâyizine bi’t-terfi‘ Şeref Bey’le icrâ-yı becâyiş-i memûriyyetleri ve mûmâileyh Osman (4) Efendi’nin İdâre Meclisi a‘zâlîğına ta‘yîninden sarf-ı nazar olunması müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü fermân ma‘âlî-‘unvân cenâb-ı Mülûkâne (5) mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i mezkûre yine savb-ı ‘âlî-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 9 B. Sene (1)291 (22 Ağustos 1874).

37⁶³

Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Tahir Efendi'nin Tayini Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 37 • Sayfa: 456)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye Riyâseti Zabtiyye Muhâsebecisi Sa'âdetlü Rıza Efendi'ye tevdî' olunmuş ise de muhasebecilik vazîfesi ve Efendi-i mûmâileyh (3) defterdâr makâmında bulunduğu cihetle tahrîr ve usûlü îcâbınca ve virgünün tahsîlât ve mu'âmelâtına nezâret mâddesi başlıca meşâgilden olub (4) bu üç vazîfenin bir zâtta ictimâ'ı ise cümlesinin hüsn-i cereyânına mûmâna'at ve efendi-i mûmâileyhin bi't-tab' yetişememesine delâlet etmekte bulunduğuna (5) ve Muhâcirîn İdâresi Müdîrliğinde bulunan 'İzzetlü Tahir Efendi Zabtiyye İdâresinin her cihetine vâkîf ve mücerreb ashâb-ı ehliyyetden olduğuna binâen (6) muvâfık irâde-i isâbet-mu'tâde-i cenâb-ı dâver-i efhamîleri buyurulduğu hâlde kâl-evvel Muhâcirîn Komisyonuna nezâret etmek ve ma'âş-ı muhassasına hafiye tertîbinden (7) bin gurus zamm edilmek üzere Efendi-i mûmâileyhin Meclis-i mezkûr riyâsetine memûriyyeti mütevakıf müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri olmağın (8) ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 19 Cemâziye'l-evvel Sene (1)290 ve fî 10 Temmuz Sene (12)91 (15 Temmuz 1873).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Zabtiyye muhâsebeciliğine mülhak olan Meclis-i İdâre mesâlihinin kesret ve zıkr olunan muhâsebeciliğe ‘âid meşâgilin dahi vefretine binâen Meclis-i mezkûr riyâsetinin kemâ-kân (3) Muhâcirîn Komisyonuna nezâret etmek üzere memûrîn-i hafîye tertîbinden zamîmeten bin gurus ma‘âş tahsîsiyle muhâcirîn-i merkûme idâresi müdürliğinde bulunan (4) Tahir Efendi’ye ihâlesi hakkında Zabtiyye Nâzırı Sa‘âdetlü Paşa hazretlerinin vürûd eden tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış ve sûret-i ma‘rûza umûr-ı câriyyenin (5) halelden vikâyesi maksadına mübtenî ve fakat zamîme-i mutasavvere ka‘ide-i müttehizenin hilâfı olduğundan andan sarf-ı nazar olunmak üzere tervîc-i iş‘âr münâsib gibi (6) tahattur olunmuş ise de ol bâbda emr ü fermân ma‘âlî-‘unvân hazret-i Pâdişâhî her ne vechle müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği ifâdesiyle (7) tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 25 C. Sene (12)92 (29 Temmuz 1875).

(Yatay kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Esâbi‘-i zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i ma‘rûza meşmûl-ı nigâh-ı şevket-penâh hazret-i Pâdişâhî (3) buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân Meclis-i mezkûr riyâsetinin kemâ-kân Muhâcirîn Komisyonuna da nezâret etmek ve fakat zamîme-i mutasavvereden (4) sarf-ı nazar olunmak üzere mûmâileyh Tahir Efendi’ye ihâlesi müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü fermân ma‘âlî-‘unvân cenâb-ı (5) Cihânbanî mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i mezkûre yine savb-ı ‘âlî-i hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (6) hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 26 C. Sene (12)92 (30 Temmuz 1875).

38⁶⁴

*Zaptiye İdare Meclisi Azası Ahmed Şükri'nün Istranca Yoluyla İlgili
Durum Hakkında Malumatı*

(Transkripsiyonun Aslı: Belge 38 • Sayfa: 458)

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine

(2) Devletlü efendi hazretleri

(3) Kazâ-i Erba'a sancağı dâhilinde inşâsı muktezâ-yı irâde-i seniyyeden olan Istranca şose⁶⁵sinin şimdiye değin tehirine sebep olanların tahkîkiyle mükellefiyyet-i ahâlînin hemân sevkine irâde-i 'aliyye-i hazret-i nezâret-penâhîleri (4) mûcibince memûr ve ta'yîn olduğum cihetle tahkîkâtîçün merkez-i livâ olan Çatalca'ya muvâsalat ve hâvî olduğu kazâlar ahâlîsi mu'teberânıyla kurrâ muhtarânı celb ile irâde-i 'aliyyeleri kırâat ve keyfiyyet her birerlerine tefhîm (5) kılındıkda Çekmece-i kebîr ve Silivri kazâları mu'teberân ahâlîsi 'umûm sancâk-ı nüfûs yolun i'mâlâtına mükellef tutulur ise kendüleri dahi hidmet-ı mu'ayyenelerini îfâ edeceklerini beyân eylemiştir ma'lûm-ı 'ali-i âsâfâneleri (6) buyurulduğu üzere bunların 'umûmen sevki mevki' i'tibâriyle olmak iktizâ edeceği ve tarîk-i mezbûre Çekmece-i sağır kazâsıyla Suyolu nâhiyesinin en yakın bulunan mahall on iki sâ'atden başlayub on sekiz sâ'ate kadar (7) ba'd ü mesâfesi bulunduğundan bu iki kazânın bu tarîke sevki hasbe't-ta'limât câiz olamayacağından ve bu dört kazâ ahâlîsine dahi dört gün iş düşerek müddet-i kalîle zarfında hitâm bulub sâire ihtiyâc kalmayacağından (8) iş-i 'umûmîden çıkmamak ve zikr olunan Çekmece-i kebîr kazâsıyla Silivri ahâlîsinin bir diyeceği kalmamak üzere civâr ve kurbiyyeti münâsebetiyle

64 BOA, ZB, 9-22

65 Daha çok taş kırıkları üzerine döşendikten sonra silindir geçilmek sûretiyle yapılan trafiğe elverişli yol, bir nevi stabilize yol. Bkz.: İlhan Ayverdi, Misalli Büyük Türkçe Sözlük, İstanbul 2011, s. 1175.

mezkûr Çekmece-i sağır ile Suyolu kazâları ahâlî-i mükellefesinin Çatalca şosesine ve Silivri ile (9) Büyükçekmece ve Terkos ve Çatalca kazâları ahâlîsinin dahi Istranca yoluna sevki mahall heyetince karar verilerek kendülerine tefhîm olundukda Terkos zâten işlerini alub işlemekte olduklarından bir diyecekleri (10) olmadığı gibi sûret-i karârı Çatalca ve Çekmece-i sağır ve Suyolu dahi kabûl ederek işleyeceklerini beyân etmiş ve işlerine başlamak üzere bulunmuş iseler de yine Çekmece-i kebîr ile Silivri kazâsı ahâlîsi ‘adem-i muvâfakatla (11) birkaç güne teemmül etmek ve ‘umûm ahâlî ile bir müzâkere eylemek üzere ruhsat taleb eylediklerinden ol vechle mahallerine i‘âde olundukda bu gün Çekmece-i kebîr ahâlîsi bi’l-vürûd kazânın fakr-ı hâl ve zarûretlerinden bahsle mezkûr yolu (12) yapamayacaklarını kat‘iyyen beyân eylemelerine ve ma‘a-mâ-fih bu yolun şimdiye kadar inşâ olunamaması mücerred bu Çekmece-i kebîr ve Silivri ahâlîlerinin muhâlefetlerinden neşet eylediği anlaşıldığına binâen bunların bu yolda cevâb-ı reddi (13) i‘tâ etmeleri ‘umûma sirâyet eyleyeceğinden ve buna ise mutlaka içlerinden ba‘zılarının ifsâdâtı sebeb-i müstakill olacağı âşikâr bulunduğundan bunlar bi’l-istintâk erbâb-ı fesâd meydâna çıkarılmadıkca kendüleri yola (14) sevk olunamayacağı âcilden livâ heyet-i ‘umûmîsi karârıyla ahâlî-i merkûmeden icâb edenlerinin bi’l-mecbûriyye taht-ı istintâka alındığı ve henüz Silivri ahâlîsi vürûd etmediğinden efkârları anlaşılamamış ve karâr-ı mezkûr mûcibince (15) ‘umûm sancak mükellefiyyet-i ahâlîsi nüfûs üzerine tarîk-i mezkûriyyet mukâsemesi mühendis taksîm etdirilib muvâfakatı istihsâl olunmuş olan mezkûr kazâlar işleri başına sevk olunmak üzere bulunduğunu şimdilik beyân ile (16) netîce-i hâsıla dahi başkaca ‘arz olunacağı mu‘arrızında takdîm-i ‘arîzaiyye ictisâr kılındı ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 26 Şa‘bân Sene (12)92 ve fî 14 Eylûl Sene (12)91 (26 Eylûl 1875).

A‘zâ-yı Meclis-i İdâre-i Zabtiyye

(Mühür)

39⁶⁶

Zaptiye İdare Meclisi Başkâtibi Vehbi Efendi ile Yaver Efendi'nin Rütbeleri Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 39 • Sayfa: 459)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye Başkâtibi bulunan Vehbi Efendi ile Mektûbî Odası Mümeyyiz-i evveli Yaver Efendi on beş yirmi seneden berü Bâb-ı Zabtiyyede kitâbet hizmetinde ibrâz-ı meser gayret (3) ederek taltîf ve mükâfâta kesb-i istihkâk eylemeleriyle mûmâileyhümâdan Vehbi Efendi'nin hâiz olduğu râbi'a rütbesinin sâniyeye terfî'yle mûmâileyh Yaver Efendi'ye dahi (4) müceddeden sâlise rütbesi tevcîhi husûsuna müsâ'ade-i ihsân-'âde-i dâver-i efhamîlerine şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 28 Şevval Sene (12)92 ve fî 15 Teşrîn-i sâni Sene (12)91 (27 Kasım 1875).

(İmzâ)

*

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Meclis-i İdâre-i Zabtiyye Başkâtibi Vehbi Efendi ile Mektûbî Odası Mümeyyiz-i evveli Yaver Efendi'nin umûr-ı memûrelerinde meşhûd olan sa'y ü gayret ve kıdem-i hizmetlerinden nâşî mûmâileyhümâdan Vehbi Efendi terfî'an (3) sâniye ve Yaver Efendi'ye dahi müceddeden sâlise rütbeleri tevcîhi hakkında Zabtiyye Nâzırı Devletlü Paşa hazretlerinin vürûd eden tezkiresi 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne (4) her ne vechle şeref-sudûr buyurulur ise

66 BOA, İ. DH, 711-49766

mantûk-ı celîli icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî Selh-i L. Sene (12)92 (28 Kasım 1875).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enimle-i zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle tezkire-i ma'rûza meşmûl-ı nigâh-ı hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve ber-vech-i istîzân mûmâileyhümâyâ zıkr olunan rütbelerin tevcîhi mûte'allik ve şeref-sünûh buyurulan emr ü irâde-i lutf-âde-i cenâb-ı Şehinşâhî (4) mantûk-ı âlîsinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi-i hıdvîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî Gurre-i Za. Sene (12)92 (29 Kasım 1875).

40⁶⁷

*Sırp Eşkîyası Üzerine Sevk Olunacak Gönüllülerin
Teçhizatı İçin Toplanan Yardım Parasının Gönderilmesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 40 • Sayfa: 461)*

Reis 'İzzetlü
Bedri Bey Efendi
1000

A'zâdan Sa'âdetlü
Edhem Efendi
1000

A'zâdan 'İzzetlü
Hasan Efendi
750

A'zâdan 'İzzetlü
Ahmed Bey
750

A'zâdan 'İzzetlü
Emin Bey
750

A'zâdan 'İzzetlü
Mahmud Bey
750

A'zâdan Rif'atlı
Apolinos Efendi
750

Başkâtib 'İzzetlü
Vehbi Efendi
500

Mümeyyiz 'İzzetlü
Maşuk Bey
700

İkinci Kâtib Rif'atlı
Göri Efendi
150

Hulefâdan
İbrahim Bey
100

Hulefâdan Ahmed
Saffet Efendi
100

Hüseyin Efendi
100

Rüşdi Bey
100

Necib Efendi
50

Şerif Efendi
200

Numan Bey
150

Ziver Efendi
100

Faik Efendi
50

7450

67 BOA, ZB, 10-13

(1) Sırb eşkiyası üzerine sevk olunmak üzere Bâb-ı Vâlâ-yı Ser‘askerîce kayd ve tertîb buyurulmakda olan gönüllü dil-âverlerin (2) techîzâtı masârif-i içün ‘âcizâne-i i‘âne olarak Meclisce cem‘ olunan ve müfredâtı bâlâda murakkam bulunan yedi bin dört yüz guruş sikke-i (3) hâlisenin memûr-ı mahsûsa tevdî‘an nizâmiye veznesine teslîmiçün tezkire-i ‘aliyye-i nezâret-penâhîleriyle Bâb-ı Vâlâ-yı Ser‘askerîce (4) irsâli ve masârif-i harbiyye-i fevka’l-‘âdeden dolayı mukaddemce i‘âneten takdîm kılınan ve müfredâtı diğerk müzekkire bâlâsında beyân olunan (5) on sekiz bin dokuz yüz on guruş sikke-i hâlisenin dahi kezâlik memûra teslîmen Bâb-ı ‘Âlî’deki komisyon-ı mahsûs (6) cânibine başkaca tezkire ile isbâli bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 20 Cemâziye’l-âhir Sene (12)93 ve fî 30 Haziran Sene (1)292 (12 Temmuz 1876).

(1) Şu aralık harekât-ı ‘askeriyye sebebiyle tabî‘î olan masârif-i fevka’l-‘âdeden dolayı Meclis-i İdâre-i Zabtiyye Heyetiyle (2) Kalemi ketebesit taraflarından sikke-i hâlise olarak i‘âneten takdîm eyledikleri mebâliğin mikdârını mübeyyin pusuladır.

Reîs ‘İzzetlû Bedri Bey 2000	Sa‘âdetlû Edhem Efendi 2000	‘İzzetlû Ahmed Bey Efendi 1500
‘İzzetlû Mahmud Bey Efendi 1500	A‘zâ Hasan Efendi 1500	‘İzzetlû Emin Bey Efendi 1500
‘İzzetlû Habib Paşa 1250	Rif‘atlû Apolinos Efendi 1500	

12750

Meclis-i Mezkûr Kalemi Ketebesi

Başkâtib ‘İzzetlü Vehbi Efendi 1250	Mümeyyiz ‘ İzzetlü Maşuk Bey 700	İkinci Kâtib Rif‘atlü Göri Efendi 550	Ahmed Saffet Efendi 625	Hüseyin Efendi 500	İbrahim Bey 500		
Rüşdi Bey 300	Necib Efendi 300	Besim Efendi 300	Şerif Efendi 200	Mustafa Efendi 200	Mehmed Bey 200	Numan Bey 150	Ziver Efendi 150
Osman Efendi 62	Arif Efendi 62	Faik Efendi 50	Mahmud Efendi 45	Sedad Efendi 15			
				12750			
				<u>6160</u>			
				18910			

41⁶⁸

*Dersaadet ve Bilad-ı Selase'de Bulunan Zaptiye Karakolhaneleri
ile Hapishane ve Hastahaneler İçin Gaz Temin Edilmesi
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 41 • Sayfa: 463)*

(1) Dâire-i Zabtiyye ile Der-Sa'âdet ve Bilâd-ı Selâse'de vâki 'asâkir-i zabtiyye karagolhânelerinde ve 'umûm habshâne ve hastahânelerde revgan-ı gaz îkâdına (2) olmakda ~~olduğu olduğundan~~ olmasına mebnî ikide birde hâricden gaz mübâya'asına mecbûriyyet el vermekde ~~oldu~~ bulunduğ~~u~~ ~~olduğu ola~~ olduğundan olmuş ve Der-Sa'âdet (...) (3) gümrüğü resm-i gümrüğe mukâbil alınmış gaz mevcûd olduğu ~~haber alındığından~~ alındığı ~~cihette~~ istihbâr olunmuş olduğundan ve mezkûr gazlardan (4) mübâya'a cânib-i gümrükden kabûl olunduğu fiyât ile fiyâte ~~chveniyyet ve~~ ~~gümrükce hem~~ Zabtiyye Veznesince ve ~~hemde~~ gümrükce ~~veznelerindece~~ menfa'atden hâlî olmayacağı bedihî ve bunların esmânı hâlden olduğu gibi (5) doksan dört senesine mahsûben takdîm-i Hazîne-i Celîle-i Mâliyye kılınan bûdce de bu misillü mübâya'ât tertibâtından sim-i mecîdî yirmi guruh olmak üzere Zabtiyye Veznesinden (6) matlûbu bulunduğundan ~~Gümrük ve~~ Hazîne-i Celîle ile Gümrük ve Zabtiyye Veznelerince (7) leri beyinde mu'âmelât-ı îcâbiyye ve mahsûbiyyesi icrâ olunmak üzere fî-i mîrî ile sîm-i mecîdî hesâbınca matlûb mezkûre mahsûben (8) elli bin guruhluk gazın i'tâ etdirilmesi zımnında Rûsûmât Emânet-i 'Aliyyesine mezûniyyet i'tâsıçûn Mâliyye Nezâret-i Celîlesine (9) tezkire-i 'aliyye-i nezâret-penâhîlerinin tastîr buyurulması bâbında fermân. Fî Kânûn-ı sâni Sene 1294 (Ocak/Şubat 1879).⁶⁹

68 BOA, ZB, 11-58

69 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

42⁷⁰

Zaptiye İdare Meclisi Gündemi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 42 • Sayfa: 464)

Meclis-i İdâreye Mahsûs Rûznâme-i Müzâkerât

Fî 20 Şevval Sene (12)97 ve fî 13 Eylûl Sene (12)96 (25 Eylûl 1880)
Yevm-i Cum'a-ertesi

‘Aded-i ‘Umûmî 2

Kayd Numerosu	Cins-i Evrâk	Hulâsa-i Mevâdd	Mu‘âmelât
381	Mâbeyn-i Hümâyûn Ferikliği cânibinden tezkire	Küçükçekmece Sunûf Emîni Bekir Efendi’nin berâet-i rüyet muhâsebesiyle iktizâsının icrâsı	Elden meclise verilmiş der-dest-i tanzîm olan müzekkireden bahsle cevâb kaleme
146	Evrâk Odasından müzekkire	Ma‘âşlarının emsâlleri misillü sınıf tertîbi üzere ihân olunmasına dâir	Zamm-ı ma‘âş mümkün olamayacağını kendülerine tefhîmi için Evrâk Müdürlüğüne fî 15 Eylûl Sene (12)96 (27 Eylûl 1880)
303	Çekmece-i sağîrden şukka	Ma‘a Suyolu Çekmece-i sağîr kazâsının A‘şâr ve Ağnâm Kâtibi Hüseyin Efendi’nin bir güne zimmet ve ilişkî olmadığına dâir.	Mazbatanın i‘tâsıyla hasbe’l- merbûtiyye Kazâ-i Erba‘a’dan tasdik ettirmesi için oraya mürâca‘at eylemesinin tefhîmi zımında müzekkire fî 15 Eylûl Sene (12)96 (27 Eylûl 1880)

160	Mehmed Nuri imzalı ‘arz-ı hâl	Ceride-i havâdis matbu‘asında tab‘ olan evrâkın i‘lânât ücretine dâir	‘İlm ü haberinin irâe olunması için kaleme i‘âde kılındı fî 15 Eylül Sene (12)96 (27 Eylül 1880)
132	Mâliyye Nezâret-i Celîlesinden	Filiboz Çiftlik Kethudâsı müteveffâ Ali Ağa’nın eşyâyı metrukâsinin cânibi Beytû’l-mâlden zabt ve tahrîrine dâir.	Fî Kazâ-i Erba‘a Mutasarrıflığına tahrîrât. Fî 14 Eylül Sene (12)96 (26 Eylül 1880)
145	İstanbul Matba‘ası İdâresinden	Tab‘ olunan i‘lânât ücretine dâir	‘İlm ü haber istenilmesi için kaleme verilmişdir fî 15 Eylül Sene (12)96 (27 Eylül 1880)
28	Mâliyye Nezâretiyle muhâbere tezkire	Fî (12)94 ve (12)95 seneleri ve Salim Bey’e satılan zehâir hakkında	İzmid Mutasarrıflığına tahrîrât fî 15 Eylül Sene (12)96 (27 Eylül 1880)
167	Meclis-i İdârenin müzekkiresi	Şile ve ora civârında avcı korusunda iskân olunacak muhâcirîne dâir	Bu bâbda olan tezkire ile yerleşdirilmek için mümeyyiz evrâkına verildi fî 14 Eylül Sene (12)96 (26 Eylül 1880)
63	Geğbüze’den şukka	(12)93 senesi Şa‘bânından bu ânâ değin vuku‘ bulan cinâyât ve sâireye dâir	Mektûbî kalemine verildi. fî 15 Eylül Sene (12)96 (27 Eylül 1880)
64	Bu dahi	Kazâ-i belediyye riyâsetinde bulunan Hasan Ağa’nın yerine Halil Efendi’nin ta’yinine dâir.	A‘za-yı müttehmeden reis ta’yîni hakkında muhabereye cevâb fî 16 Eylül (12)96 (28 Eylül 1880)
25	Zabtiyye Nezâretiyle muhâbereyi tezkire	Beyoğlunda Suyolu zokağında 211 numarolu magazada müskirât fûruhtuna dâir	(...) a‘zâsı hakkında müsvedde fî 16 Eylül Sene (12)96 (28 Eylül 1880)
387	(...) imzalı ‘arz-ı hâl	Unkapanı Caddesi’nde 49 numarolu magazada müskirât fûruhtuna dâir	Zabtiyyeden isti‘lâm fî 16 Eylül (12)96 (28 Eylül 1880)

43⁷¹

Drama’da İnşa Olunacak Hastahane Hakkında Fırka-i Zabtiye Meclisinin Mazbatası (Transkripsiyonun Aslı: Belge 43 • Sayfa: 465)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine Kenâr-ı Sâmi

(2) Müfâd-ı iş‘âr-ı vâlâlarıyla mezkûr mazbata müeddâsı ma‘lûm-ı senâverî olarak keyfiyyet Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı ‘Adliyyeye lede’l i‘ta havâle (3) Makâm-ı Vâlâ-yı Kâimmakâmî ile muhâberekî şâmil olan tezkire hâmişine muharrer cevâba nazaran tekrâr bu husûsun Meclis-i Fırka-i Zabtiyye’de (4) etrâfiyla mütâla‘a ve müzâkeresiyle ~~karârının~~ si lâzım geleceği anlaşılarak ol vechle icrâ-yı îcâbı ve netîcesinin iş‘ârı husûsunun savb-ı sâmililerine bildirilmesi tezekkür ~~olunarak~~ olunub mezkûr tezkire (5) mazbata-i mezkûrenin i‘âdesiyle leffen gönderilmiş ve Edirne eyâletinde hukûk-ı şahsiyyeye müte‘allik müsted‘ayât vukû‘unda (6) ashâb-ı de‘âvîden resm-i ihzâriyye nâmıyla alınmakda olan ücretin fî mâ-ba‘d ahz kılınmaması hakkında Edirne Vâlîliğine tahrîrât-ı senâverî (7) tastîr kılınmış ~~olmağla~~ îcâbının îerâ ve ifâde buyurulması siyâkımda olduğu beyânıyla terkîm-i hâmişe ibtidâr olundu.

(8) Drama’da müstahdem neferât-ı zabtiyye haste-gânının emr-i tedâvîlerinden dolayı ‘umûmî hakkında bazı mütâla‘aya ve Edirne (9) zabtiyye zâbitân ve neferâtının hukûk-ı şahsiyyeye müte‘allik müsted‘ayât⁷² vukû‘unda almakda oldukları ücret-i mübâşiriyyenin (10) men‘i hakkında. Fî 26 Ş. Sene 1282 (14 Ocak 1866).⁷³

71 BOA, MVL, 1017-109

72 Dilenilen, istenilen şeyler; istida (dilekçe) ile istenilen şeyler. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s.747.

73 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

(1) Taraf-ı Zî-şeref Hazret-i Riyâset-penâhîden Mâliyye Nezâretine
Taraf-ı Vâlâ-yı Kâimmakâmîye

(2) Drama’da müstahdem neferât-ı zabtiyye haste-gânının emr-i tedâvîleri ~~zımında~~ vukû‘ bulan inhâ üzerine ‘umûmî hakkında ba‘zı mütâla‘ayı ve Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesiyle muhâbireyi şâmil olub (3) Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı ‘Adliyyeye havâle buyurulan tezkire-i sâmiyye leffen irsâl kılınmağla ~~hâmişine muharrer cevâba ve berâber olan~~ Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin berâber olan mazbatası meâline nazaran nizâmiyye hastahânelerinde icrâ-yı tedâvî olunması bahsine vukû‘ bulacak mütâla‘a-i ‘aliyyelerinin ~~iktizâ-yı hâlin~~ (4) icrâ ve ifâde buyurulması bâbında emr ü irâde efendimindir. Fî 26 Ş. Sene 1282 (14 Ocak 1866).⁷⁴

74 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

Teftiş Memurlarına Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 44 • Sayfa: 467)

(1) Ma'lûm-ı 'âlî-i müşîr-i ekremîleri buyurulduğu üzere umûr-ı zâbitaya 'âid olan tahkîkât ve taharriyyâtın dâire-i matlûbeye îsâli zımnında mukaddem ve muahhar sunûf-ı erba'a üzerine bâ-irâde-i (2) seniyye teşkîl olunan teftîş silkine alınan memûrünün umûr-ı memûrelerince görülmekde olan teshîlât ve muhasenât ârzû-yı mahsûsun husûlünü temîn edüb şu kadar ki bi'd-def'ât (3) tecrübe olunduğu üzere ba'zı vukû'ât-ı mühimmenin tahkîki zımnında be-gâyet dirâyetli teftîş memûrlarının vukû'ât mahallerine irsâli için lüzûmu olmakda ve her zâbitada (4) memûr bulunan teftîş memûrları taraflarından vürûd eden tahkîkât jurnallerinin icrâ-yı tedkikâtıyla mevzû'-i bahs olan bir keyfiyyetin netîcesini fî'l ve meydâna çıkaracak (5) sûretde emr-i istintâka âşinâ olanlarının iktizâsı görünmekde bulunmuşdur mevcûdun içinde mümkün mertebe dirâyetli ve ehliyyetlileri bulunur ise de birinci sınıfın ma'âşları yalnız bin guruş (6) olduğundan bu ma'âş istintâk usûlüne ve kitâbete lâyıkiyla vâkîf ve âşinâ memûrlar tedârüküne müsâ'id olmadığından ve bulunduğu hâlde idâre olunamamak hasbıyla diğer memûriyyet (7) istihsâlî ârzûsuna düşüb zarûrî şevk ve gayret olunmadığından sınıf-ı sâni müstantik ma'âşlarına tevîkan şehriyye bin yedi yüz elli guruş ma'âş ile Bâb-ı Zabtiyye için yalnız (8) iki tahkîk memûrunun ta'yîni maslahatca fevâid-i 'azîmeyi müceb olacağına ve ma'âşları teftîş memûrları tahsîsâtından verilmek lâzım geleceğine mebnî rey-i 'âlî-i hazret-i müşîr-i (9) ekremîlerine tevâfuk eylediği takdîrde makâm-ı 'âlî-i hazret-i Sadâret-penâhîden bi'l-istîzân icâbının icrâsı bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 17 Receb Sene (1)282 ve fî 23 Teşrîn-i sâni Sene (1)281 (5 Aralık 1865).

(Mühür)

Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye 24 R. (12)82 (16 Eylül 1865)

(1) İzmid Postasını nehhâb ve gâret edenlerin bilinmesi ve ele geçmesi hakkında teftîş sınıfından buradan gönderilen memûrların ikdâmât ve tahkîkâtı haylice i'âne eylemiş ve her zamân (2) karîb ve ba'îd tahkîk-i vukû'âta Bâb-ı Zabtiyyeden teftîş memûrları ta'yîn olunmakda bulunmuş olup şu misillü zâbitaya 'âid olan tahkîkât-ı mühimmenin icrâsına ve hakîkat-i hâliyye (3) delâlet eder ahvâl ve dakâyıkın derk ve istihsâline muktedir memûrların lüzûm-ı der-kâr idüğinden bâlâda muharrer takrîrde 'arz ve beyân olduğu vechle teftîş memûrları tahsîsâtı (4) miyânında olarak bin yedi yüz ellişer gurus ma'âş i'tâsıyla iki tahkîk memûrunun tedârük ve ta'yîni husûsunun huzûr-ı 'âlî-i hazret-i vekâlet-penâhîden istîzân kılınması (5) münâsib olacağı Meclisce dahi tezekkür kılınmış ise de ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 24 Receb Sene (1)282 ve fî 30 Teşrîn-i sâni Sene (1)281 (12 Aralık 1865).

(Mühürler)

(1) Huzûr-ı 'Âlî-i Cenâb-ı Vekâlet-penâhîye

171

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(3) Bâ-irâde-i seniyye sunûf-ı erba'a üzerine istihdâm kılınmakda bulunan teftîş memûrlarının umûr-ı memûrelerince pek çok kavâid ve muhassenâtı görülmekde ise de ba'zı vukû'ât-ı mühimmenin tahkîki zımnında be-gâyet dirâyetli teftîş (4) memûrlarının vukû'ât mahallerine irsâlleri ve her zâbitada bulunan teftîş memûrları taraflarından vürûd eden tahkîkât jurnallerinin icrâ-yı tedkîkâtıyla mevâdd-ı muharrerinin netîcesini meydân-ı fi'le çıkaracak sûretde (5) emr-i istintâka âşinâ olanlarının

istihdâmı lüzûm-ı hakîkî tahtında olarak birinci sınıfın ma'âşları yalnız bin guruş olup bu ma'âş istintâk usûlüne ve kitâbete lâyıkiyla vâkıf ve âşinâ memûrlar tedârûke müsâ'id olmadığına (6) binâen sınıf-ı sâni müstantik ma'âşlarına tevfiikan teftiş memûrları tahsîsâtından verilmek üzere şehriyye bin yedi yüz elli guruş ma'âş ile Bâb-ı Zabtiyye için yalnız iki nefer tahkîk memûrunun istihdâmı lüzûmuna dâir zebri (7) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeden mazbatalı i'tâ olunan müzekkire leffen arz ve takdîm kılınmış ve icrâ-yı iktizâsını menût emr ü fermân-ı 'âlî-i hazret-i vekâlet-penâhileri bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 28 Receb Sene (1)282 ve fî 4 Kânûn-ı evvel Sene (1)281 (16 Aralık 1865).

(İmzâ)

1262

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin 29 Receb Sene (1)282 ve 5 Kânûn-ı evvel Sene (12)81 (17 Aralık 1865) târîhiyle Meclis-i Vâlâya havâle buyurulan bir kıt'a tezkiresiyle zâbıta mu'âvenetinin müzekkiresi meâllerinden (2) müstebân olduğu vehce vukû'ât-ı mühimmeyi tahkîk ve zâbıtalarda bulunan teftiş memûrları câniblerinden gönderilen jurnalleri tedkîk ile mevâdd-ı muharrereyi fî'le çıkarmak (3) için emr-i istintâk ve kitâbete âşinâ memûr istihdâmı lâzım gelüb fakat sınıf-ı evvel teftiş memûrlarının ma'âşları olan bin guruşla matlûba muvâfık memûrlar tedârük (4) olunamayacağından sınıf-ı sâni müstantik ma'âşlarını tevfiikan şehriyye bin yedi yüz ellişer guruş ma'âş ile iki nefer tahkîk memûru ta'yîn ve istihdâmı beyân ve istîzân (5) olunmuş olup eğerçi sunûf-ı erba'a üzerine istihdâm kılınmakda bulunan teftiş memûrlarının umûr-ı memûrelerince muhasenât görölmekde ise de ba'zı vukû'ât-ı mühimmeyi (6) ve vârid olan jurnalleri tedkîk için ma'lûmâtlı memûrlar bulundurulması dahi lâzimedden olduğuna ve gösterilen ma'âşlar râdde-i kifâyede olduğu gibi teftiş memûrları tahsîsât (7) dâiresinde tesviye olunacağı anlaşıldığına

binâen muhassasât-ı mezkûreden verilmek üzere ol mikdâr ma'âşla iki nefer tahkîk memûru istihdâmı zımnında îfâ-yı muktezâsının (8) Müşîriyyet-i müşârünileyhâya havâlesi ve Mâliyye Nezâret-i Celîlesine ma'lûmât verilmesi tezekkür kılındı ise de ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 22 Şa'bân Sene (1)282 ve fî 28 Kânûn-ı evvel Sene (1)281 (9 Ocak 1866).

(Mühürler)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Meclis-i Vâlânın mazbata-i ma'rûzası meâlinden müstebân olduğu vechle vukû'ât-ı mühimmeyi tahkîk ve zâbitalarda bulunan teftîş memûrları câniblerinden gönderilen jurnalleri (3) tedkîk ile mevâdd-ı muharrereyi fî'le çıkarmak için emr-i istintâk ve kitâbete âşinâ memûr istihdâmı lâzım gelüb fakat sınıf-ı evvel teftîş memûrlarının ma'âşları olan bin guruşla (4) matlûba muvâfık memûrlar tedârükü kâbil olamadığından ve sınıf-ı sâni müstantik ma'âşlarına tevfikân şehriyye bin yedişer yüz ellişer guruş ma'âş ile iki nefer tahkîk memûru ta'yîn ve istihdâmı (5) lâzım geldiği gibi verilecek ma'âş teftîş memûrları muhassasâtından tesviye olunacağından hemân îfâ-yı muktezâsının Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine havâlesi ve Mâliyye Nezâret-i Celîlesine dahi (6) ma'lûmât verilmesi tezekkür kılınmış ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân hazret-i Mülûkâne şeref-sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 28 Ş. Sene 1282 (16 Ocak 1866).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle mazbata-i ma'rûza manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş

(3) ve tezekkür ve istîzân olunduğu vechle iki nefer tahkîk memûrunun istihdâmı zımında îfâ-yı muktezâsının Müşîriyyet-i (4) müşârünileyhâya havâlesi ve Nezâret-i müşârünileyhâya dahi ma'lûmât verilmesi müte'allik ve şeref-sünûh buyurulan emr ü fermân mekârim-beyân (5) cenâb-ı Tâcdârî mantûk-ı celîlinden olarak zikr olunan mazbata yine savb-ı sâmi-i hıdvîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda (6) emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 29 Ş. Sene 1282 (17 Ocak 1866).

45⁷⁶

Dördüncü Ordu-yı Hümayun Süvari İkinci Alayı Miralaylarından Emekli Salih Bey ile Zabtiye Kaymakamı İbrahim Bey'in Emekli Maaşları Hakkında Tezkere (Transkripsiyonun Aşl: Belge 45 • Sayfa: 471)

(1) Makâm-ı Sâmi-i Cenâb-ı Ser'askerîye Kenâr-ı Sâmi

(2) İşbu tezkire-i 'aliyye-i 'aliyyeleri teâlâ ma'lûm-ı senâverî olduktan sonra Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı 'Adliyyeye lede'l havâle ~~Mîr-i mûmâileyhümâya~~ kâ'ide-i mültezime-i tasarrufiyyece eğerçi meâl-i iş'ârı usûl ve emsâle **1** (3) mezkûr ma'âş ve ta'yînât bedelinin tahsîsi ve i'tâsı uyamayacağıının savb-ı 'âlîlerine bildirilmesi tezekkür ve tebliğ ve mezkûr tezkire ve pusula (4) leffen i'âde ~~kılınmış olmağla~~ kılındığı beyânıyla terkîm-i hâmişe ibtidâr ~~olundu~~ olmağla emr-i irâde efendimindir.

1 binâ olunduğu anlaşılmış ise de şu aralık bu misillü şeylerde kâ'ide-i tasarrufiyye ziyâde takayyüd i'tinâ olunması cihetiyle

(5) Dördüncü Ordu-yı Hümayûnun Süvârî İkinci Alayı Miralaylığından mütekâ'id Salih Bey ile Zabtiye Kâimmakâmı İbrahim Bey'in (6) Fırka-i Zabtiyye Meclis a'zâlığına ta'yîn olundukları cihetle ~~aşla~~ i'tâsı gönderilen ma'âş ve ta'yînât bedeli mâddesine ~~devâir~~ (7) uyamayacağına dâir. Fî 25 C. Sene 1283 (4 Kasım 1866).⁷⁷

76 BOA, MVL, 877-6

77 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

46⁷⁸

Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azası Mehmed Ali Bey'in Kaymakamlığına Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 46 • Sayfa: 472)

(1) Huzûr-ı Sâmi-i Cenâb-ı Ser'askerîye

Numero

99

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâsından Binbaşı Rif'atlü Mehmed Ali Bey'in ashâb-ı dirâyet ve ma'lûmâtdan olarak umûr-ı memûresinde ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve gayret eylemekde olduğuna ve sâye-i ihsân-vâye-i hazret-i Pâdişâhîde (4) binbaşılık rütbesini hâiz olalı haylice vakt olub 'âtıfet-i seniyyeye mazhâriyyete kesb-i istihkâk ve liyâkat eylemiş idüğüne binâen muvâfık rey ve irâde-i 'aliyye-i sipeh-sâlârîleri buyurulduğu hâlde kendisini (5) ve emsâlini teşvîken mûmâileyhin 'uhdesine kâimmakâmlık rütbe-i mu'teberesinin tevcîhiyle husûl-i mefharet ve mesrûriyyeti esbâbının istikmâline müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı Ser'askerîleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân (6) hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 27 Şa'bân Sene (1)284 ve fî 11 Kânûn-ı evvel Sene (1)283 (23 Aralık 1867).

(İmzâ)

742

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâsından Binbaşı Mehmed Ali Bey'in kıdemine ve hidemât ve mesâ'î-i meşhûdesine mükâfâten 'uhdesine kâimmakâmlık rütbesi tevcîhiyle taltîfi hakkında Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinde tezekkürât vâridesi leffen (3) takdîm kılınmış ve meâlinden müstebân olacağı vechle mûmâileyh bi'l-vücûh terfî'-i rütbeye şâyân bulunmuş olmağla muvâfık emr ü irâde-i 'aliyye-i vekâlet-penâhîleri buyurulur ise iktizâsının icrâsı bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 28 Şa'bân Sene (1)284 ve fî 13 Kânûn-ı evvel Sene (1)283 (25 Aralık 1867).

(İmzâ)

(1) Atûfettü efendim hazretleri

(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâsından Binbaşı Mehmed Ali Bey'in kıdemine ve hidemât ve mesâ'î-i meşhûdesine mükâfâten 'uhdesine kâimmakâmlık rütbesi tevcîhiyle taltîfi hakkında vârid olan tezkire-i 'aliyye-i ser'askerî (3) leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle emr ü fermân 'inâyet-beyân hazret-i Şehinşâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfine tevîk-i hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i (4) senâverî terkîmine ibtidâr kılındı efendim. Fî 6 Ramazan Sene 1284 (1 Ocak 1868).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Enmele-i zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i merkûme manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr hazret-i Pâdişâhî (3) buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân Mîr-i mûmâileyh ‘uhdesine rûtbe-i mezkûrenin tevcîhî şeref-sünûh ve sudûr (4) buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî îcâb-ı celîlinden olarak tezkire-i merkûme yine (5) savb-ı sâmi-i hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 7 Ramazan Sene 1284 (2 Ocak 1868).

47⁷⁹

Meclis-i Fırka-i Zabtiyenin Lağvedildiği ve Azalarının Seraskerliğe Celbi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 47 • Sayfa: 475)

(1) Taraf-ı Vâlâ-yı Hazret-i Ser'askerîye

(2) Bâb-ı Zabtiyyedeki Meclis-i Fırkânın Meclis-i Fırkâ-i Zabtiyenin lağvıyla a'zâsından bulunan kâimmakâm 'İzzetlü Rüstem Bey'in miralaylık rütbesiyle Meclis-i Fırkâ-i Zabtiyye (3) riyâsete bi't-ta'yîn ta'yîni ve a'zâdan olan diğer zâbitânın nizâmiyyenin Bâb-ı Vâlâ-yı Ser'askerîlerine celbine celbi ve teferru'âtına dâirtı hakkında Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin (4) takrîri manzûr-ı sâmi-i sipehdârîleri buyurulmak üzere için melfûfuyla fâtıyla fe-tezkire-i behiyye ve varaka ile berâber irsâl kılınmış V olmağla icâbının icrâsiyle mezkûr takrîrin ba'de iktizâsına bakılmak üzere bu bâbda olan rey-i âlîlerinin iş'ârına evrâk-ı meb'ûsenin (5) i'âdesi buyurulması bâbında irâde efendimindir. Fî 20 Ş. Sene 1285 (6 Aralık 1868).⁸⁰

V

ve mütâla'a-i muharrere yolunda görünerek bunun neticesinden olmak üzere Müşîriyyet-i müşârünileyhânın gelen diğer takrîri 'arz hâk-i pâ-yı 'âlî-i hazret-i Pâdişâhiye 'arz ve takdîm olunmuş olmağla işbu takrîr icâbının icrâsiyle keyfiyyetin iş'âr ve ifâde

79 BOA, A. MKT. MHM, 428-97

80 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

48⁸¹

*Meclis-i Fırka-i Zabtiyenin Kaldırılması ve Vazifelerinin
Alay Meclisine İhalesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 48 • Sayfa:476)*

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine

86

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâsından Kâimmakâm ‘İzzetlü Rüstem ve Mehmed Ali Beyler ile Alay Emîni Mehmed Efendi’nin seksen dört senesi Teşrîn-i evveline mahsûben ta‘yînât i‘tâsına dâir vermiş oldukları

(4) müşterek istid‘âları leffen tesyîr pîş-gâh-ı sâmilîleri kılınmağla mezkûr istid‘â üzerine muharrer Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askerî i‘lâmında gösterildiği vechle îcâbının icrâsıyla keyfiyyetin iş‘ârı mütevakkıf-ı himem-i ‘aliyye-i (5) müşîrîleri olmağın ol bâbda emr ü irâde efendim hazretlerindir. Fî 17 Receb Sene (1)285 ve fî 21 Teşrîn-i evvel Sene (1)284 (2 Kasım 1868).

(İmzâ)

81 BOA, İ. ŞD, 11-546

Numero

Fevka'l-âde

(1) Huzûr-ı 'Âlî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhîye

(2) 'Asâkir-i Nizâmiyye zâbitânından Meclis-i Fırkada a'zâ bulunan Kâimmakâm 'İzzetlü Rüstem ve Mehmed Ali Beyler ile Alay Emîni Mehmed Efendi'nin ta'yînât i'tâsına dâir takdîm etdikleri müşterek istid'âları üzerine tevârüd edüb (3) leffen 'arz ve takdîm kılınan tezkire-i cenâb-ı Ser'askerî ile mezkûr istid'â zîrine muharrer Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerî i'lâmında bunların açıkda bulundukları cihetle istihdâmlarına lüzûm olduğu hâlde ba'd-ezîn ma'âş ve ta'yînâtının zabtiyye (4) tahsîsâtından tesviyesi ve olmadığı takdîrde kendülerinin yerleştirilmek üzere Bâb-ı Vâlâ-yı Ser'askerîye i'âde ve irsâlleri lüzûmu beyân ve iş'âr olunmuş ve bunların tesviye-i ma'âş ta'yînâtlarına ise tahsîsât-ı zabtiyye (5) gayr-ı muhtemel bulunmuş olduğundan bu Meclisin rüyetine memûr olduğu mesâlih-i 'askerîyye Alay Meclisi ma'rifetiyle gördürülmek ve Alay Meclisine ba'd-ezîn Meclis-i Fırka-i Zabtiyye tesviye olunmak üzere Meclis-i Fırkanın lağvı ve mûmâileyh (6) Rüstem Bey'in diğer takrîr-i 'âcizî ile zabtiyye miralayı nasbı 'arz ve inhâ olunduğundan Mîr-i mûmâileyhden mâ'adâ a'zâ bulunan zâbitân-ı nizâmiyyenin celbi husûsunun Makâm-ı Vâlâ-yı Ser'askerîye iş'ârı ve Meclis-i Fırka (7) ittihâz olunacak Alay Meclis Riyâsetinin dahi mûmâileyh Rüstem Bey 'uhdesine ihâlesi ve Zâbita Muâvini sâbık Miralay 'İzzetlü Hamdi Bey'in yeri el-hâletü hâzihi açık olub harîke gitmek ve kol gezmek gibi (8) hizmetleri ve sâir umûr-ı zâbitaya müteferri' mesâlih-i 'âdiyyeyi idâre ve rüyet eylemek üzere takdîr ve mukaddem birinin ta'yîni lâzimededen olacağına ve teftîş müdürî bulunan Fikri Efendi zâten mukaddem ve dirâyetkâr olarak (9) umûr-ı zâbitaca şimdiye kadar ibrâz eylediği hüsn-i hizmet ve gayret zâbita umûrunu hüsn-i idâreye kifâyetini temîn eylediğine binâen mu'âvenet nâmının müdürliğe tahvîliyle mûmâileyhin zâbita müdürî ve teftîş müdürî mu'âvini (10) bulunan

‘İzzetlü Sabit Efendi’nin dahi teftiş müdürü ve ‘İzzetlü Ahmed Bey’in dahi mûmâileyh Sâbit Efendi’nin yerine ma‘âş-ı muhassası olan iki bin guruş ile muâvin ta‘yîni ve lağvı lâzım gelen Meclis-i Fırka a‘zâlarından (11) kalacak ma‘âşdan tesviye olunmak üzere zâbita müdürliğine mûmâileyh Hamdi Bey’den kalan iki bin guruş üzerine daha iki bin beş yüz guruş zammıyla gayr-ı ez-südüs dört bin beş yüz ve teftiş müdürliğine kezâlik gayr-ı ez-südüs (12) üç bin guruş ma‘âş tahsîsi ve zâbita müdürünün hasbe’l-maslaha kadrice bulunması lâzimededen olduğundan mûmâileyh Fikri Efendi’nin rütbe-i hâliyyenin sâniye mütemâyizine terfî-i husûslarına müsâ‘ade-i ‘aliyye-i cenâb-ı (13) hıdîv-i efhamîleri buyurduğu ve şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 21 Şa‘bân Sene (1)285 ve fî 23 Teşrîn-i sâni Sene (12)84 (5 Aralık 1868).

(Mühür)

530

(1) Taraf-ı Vâlâ-yı Hazret-i Ser‘askerîye

(2) Devletlü ‘atûfetlü efendim hazretleri

(3) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin lağvıyla a‘zâsından ‘İzzetlü Rüstem Bey’in riyâsete ta‘yîni ve a‘zâdan olan diğer zâbitânın Bâb-ı Vâlâ-yı Ser‘askerîlerine celbi ve teferru‘âtı hakkında Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin takrîri manzûr-ı sâmi-i (4) sipehdârîleri buyurulmak için melfûfâtıyla berâber leffen irsâl kılınmış ve mütâla‘a-i muharrere yolunda görünerek bunun tetimmesinden olmak üzere Müşîriyyet-i müşârünileyhânın gelen diğer takrîri hâk-i pâ-yı ‘âlî-i hazret-i Pâdişâhiye ‘arz ve takdîm olunmuş (5) olmağla icâbının icrâsıyla keyfiyyetin iş‘âr ve ifâde ve evrâk-ı meb‘ûsenin i‘âdesi bâbında irâde efendimindir. Fî 20 Şa‘bân Sene (1)285 ve fî 23 Teşrîn-i sâni Sene (12)84 (5 Aralık 1868).

(Alt Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Mantûk-ı emr ve iş'âr-ı 'âlî-i vekâlet-penâhîleri ve takrîr-i mebhûs müeddâsı karîn-i ikân-ı çâkerî olmuş ve zâbitân-ı mûmâileyhümün Bâb-ı Ser'askerîye celb edileceği der-kâr bulunmuş olub şu kadar ki 'asâkir-i zabtiyye-i Şâhâne zâbitânının (3) nasb ve ihrâc ve müceddeden zâbitân intihâbıyla terfî-i rütbeleri ve bi'l-cümle zâbitân ve neferât-ı zabtiyyenin tekâ'üdleri ve mevâdd-ı cezâiyyeleri haklarında Bâb-ı Zabtiyyece terkîm olunan mazâbit Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askeriyyede nizâmât ve kavânîn-i (4) mevzû'a ve müessese-i cünûdiyyeye tevfiğ ve tatbîk ve makâm-ı çâkerîden resmen tasdik ile icâbına göre huzûr-ı 'âlî-i hıdîvîlerine 'arz ve tenmîk olunduktan sonra ahkâmının icrâ kılınmış mukaddemâ bâ-irâde-i seniyye karârgîr olan usûl (5) iktizâsından ve Müşîr-i müşârünileyh hazretleri ise bu misillü husûsâtı mecrâ-yı aslî ve tabî'îyesinin hâricinde yürütmekde idüğü bedîhiyyâtdan ise de ma'a-mâ-fih icrâ-yı icâbı rey-i rezîn isâbet-rehîn Sadâret-penâhîlerine vâ-beste (6) mevâddan olarak takrîr-i müzekkire leffen i'âde ve takdîm kılınmağla her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 23 Şa'bân Sene (1)285 ve fî 26 Teşrîn-i sâni Sene (12)84 (8 Aralık 1868).

(İmzâ)

885

(1) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin lağvıyla vezâifinin Alay Meclisine ihâlesi ve işbu Meclisin ri'yâsetine lağv olunacak Meclis-i Fırka a'zâsından Kâimmakâm Rüstem Bey'in ta'yîni ve a'zâdan olan diğer zâbitânın Bâb-ı Ser'askerîye (2) celbi hakkında Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesi tarafından takdîm kılınan takrîr üzerine taraf-ı vâlâ-yı Ser'askerî ile muhâbereyi şâmil tezkire-i sâmiyyeleri Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulmağla Mülkiyye

Dâiresinde kırâat ve mütâla‘a olundu (3) takrîr-i mezkûr tafsîlâtından müstebân olduğu üzere mebhûs-‘anh olan Meclis-i Fırka a‘zâsından bulunan zâbitân-ı ‘askeriyyenin istihdâmlarına lüzûm olduğu hâlde ma‘âş ve ta‘yînâtının zabtiyye tahsîsâtından (4) tesviyesi ve olmadığı takdîrde mûmâileyhümün Bâb-ı Ser‘askerîye i‘âde ve irsâlleri makâm-ı sipehdârîden iş‘âr olunub bu sûrete zabtiyye tahsîsâtının tahammülü olmadığı misillü Meclis-i mezkûrun rüyet (5) ettiği mesâlih-i ‘askeriyyenin Alay Meclisi ma‘rifetiyle tesviyesi ise mümkün olduğundan ba‘d-ezîn Alay Meclisine Meclis-i Fırka-i Zabtiyye tesmiye ve riyâset-i mûmâileyh Rüstem Bey’e ihâle olunmak üzere Meclis-i Fırkanın (6) lağvı ve açıkda bulunan zâbitân mu‘âvinliğinin nâmı müdürliğe tahvîl ve lağvı lâzım gelen Meclis-i Fırka a‘zâsından ve zâbita mu‘âvinliğinden kalan ma‘âşdan gayr-ı ez-südü dört bin beş yüz guruş (7) ma‘âş tahsîs olunarak rütbesinin sâniye mütemâyizine terfî‘iyle Teftîş Müdîri ‘İzzetlü Fikri Efendi’nin mezkûr müdürliğe ve Teftîş Müdîrliği Mu‘âvini ‘İzzetlü Sâbit Efendi’nin dahi muhassasât-ı mebhûseden üç (8) bin guruş ma‘âşla teftîş müdürliğine ve ma‘âş-ı muhassas olan iki bin guruşla ‘İzzetlü Ahmed Bey’in zikr olunan mu‘âvinliğe ta‘yîni istîzân kılınmış ve cevâb-ı sâmi-i Ser‘askerîde dahi maslahatda (9) icrâ-yı muktezâsı reye ta‘lîk olunmuştur.

(10) Mevâdd-ı ma‘rûzadan Meclis-i Fırkanın ilgâsıyla heyet-i mevcûdesinden mûmâileyh Rüstem Bey’in zâbita miralaylığına ta‘yîni ve teferru‘âtı Müşîriyyet-i müşârünileyhânın diğer takrîri üzerine derdest-i icrâ idüğü (11) anlaşıldığından bunların bahs ve müzâkeresine mahall olmadığı misillü zâbita mu‘âvinliğinin müdürliğe tahvîli ile bu memûriyyete ve teftîş müdürliğine ve anın mu‘âvinliğine intihâb olunanların ehemmiyyetleri (12) Bâb-ı Zabtiyyece mücerreb demek olub bunlara verilecek ma‘âşların dahi elde bulunan tahsîsât miyânında tesviye ve îfâ kılınacağı beyân olunmağın mûmâileyhümün ber-vech-i istîzân ol mikdâr (13) ma‘âşlarla icrâ-yı memûriyyetleri husûsunun Müşîriyyet-i müşârünileyhâya havâlesi ve mûmâileyh Fikri Efendi ‘uhdesine alınmış olunan rütbenin tevcîhi umûr-ı irâdiyyeden idüğü tezekkür kılındı ise de (14) ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 8 Ramazan Sene (1)285 ve fî 12 Kânûn-ı evvel (1)284 (24 Aralık 1868).

(Mühürler)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin lağvıyla vezâîfinin Alay Meclisine ihâlesi ve işbu Meclisin riyâsetine lağv olunacak Meclis-i Fırka a‘zâsından Kâimmakâm Rüstem Bey’in ta‘yîni ve a‘zâdan olan diğer zâbitânın (3) Bâb-ı Ser‘askerîye celbi hakkında Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin takrîri üzerine taraf-ı vâlâ-yı Ser‘askerî ile bi’l-muhâbere Şûrâ-yı Devlet Mülkiyye Dâiresinden kaleme alınan mazbata leffen ‘arz ve takdîm kılındı (4) mütâlâ‘asından müstebân olduğu vechle mevâdd-ı ma‘rûzadan Meclis-i Fırkanın ilgâsıyla heyet-i mevcûdesinden mûmâileyh Rüstem Bey’in zâbıta alay beyliğine ta‘yîni ve teferru‘âtı diğer (5) takrîr-i müşîrîde istîzân olunduğundan anların ol sûretle iktizâları icrâ olunacağı misillü açıkda bulunan zâbıta mu‘âvinliğinin nâmı müdürliğe tahvîl ve lağv olunacak Meclis-i Fırka (6) a‘zâsından ve zâbıta mu‘âvinliğinden kalan ma‘âşdan gayr-ı ez-südüs dört bin beş yüz guruş ma‘âş tahsîs olunarak rütbesinin sâniye mütemâyizine terfî‘iyle Teftîş Müdürî ‘İzzetlü Fikri (7) Efendi’nin mezkûr müdürliğe ve Teftîş Müdürliği Mu‘âvini ‘İzzetlü Sâbit Efendi’nin dahi muhassasât-ı mebhûseden üç bin guruş ma‘âşla teftîş müdürliğine ve ma‘âş-ı muhassas olan iki bin (8) guruşla ‘İzzetlü Ahmed Bey’in zikr olunan mu‘âvinliğe ta‘yîni yolunda idüğü tezekkür kılınmış ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân hazret-i Şâhâne şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfine (9) tevfiğ-i hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 28 L. (12)85 (11 Şubat 1869).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i tevkîr olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle evrâk-ı melfûfa manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve suver-i ma‘rûzanın tezekkür ve istîzân olunduğu vechle ifâ-yı muktezâları (4) müte‘allik ve şeref-sünûh buyurulan emr ü fermân mahâsin-‘unvân cenâb-ı Cihânânî mantûk-ı münîfinden olarak (5) evrâk-ı merkûme yine savb-ı sâmi-i hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 29 L. Sene (12)85 (12 Şubat 1869).

Hapishane Müdürlüğüne Dair
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 49 • Sayfa: 481)

(1) Muhât-ı ‘ilm-i ‘âlî-i müşîrîleri buyurulduğu üzere geçende Habshâne-i ‘Umûmîden yine ba‘zı mahbûsînin fûrce-i bâb firâr olmasında habshâne-i mezkûr müdürî Alay Beyi Necib Bey’in medhal olmadığı (2) teşkîl kılınan komisyon-ı mahsûs ma‘rifetiyle der-dest-i icrâ olan tedkîkât üzerine tebeyyün ve tahakkuk etmiş olsa bile mahbûsîn-i merkûmenin böyle ikide bir firâra (3) yol bulmakda olmaları Mîr-i mûmâileyhin sû-i idâresine ve ‘adem-i dikkat ve kifâyetine delâlet ederek böyle dikkatsizliği bi’t-tecrûbe sâbit olunarak müdürîyyet-i mezkûre gibi (4) ehemmiyyetli bir memûriyyetde istihdâmı nezd-i ‘âlîde tecvîz buyurulmayacağı misillü ezher cihet nezâket ve ehemmiyyeti müsellemler olan Der-Sa‘âdet zabtiyye alayında bulunacak alay beyinin (5) dahi emniyyet ve kifâyet-i sahîha ashâbından olması lüzûmu muhtâc-ı îzâh olmadığından mûmâileyh Necib Bey’in ‘azliyle yerine sıfât-ı matlûbeyi câmi‘ olan Ankara (6) vilâyeti Alay Beyi Ahmed Bey’in ve Der-Sa‘âdet Alay Beyi Ali Bey’in anın yerine nakliyle Der-Sa‘âdet alay beyliğine liyâkatî der-kâr olan Hüdâvendigâr vilâyeti Alay Beyi (7) Ömer Bey’in ve Hüdâvendigâr alay beyliğine Suriye vilâyeti alay beyi olup Der-Sa‘âdet’de bulunan Mustafa Bey’in nasb ve ta‘yînleri husûsu miyâne-i ‘âcizânemizde (8) bi’l-ittihâd tasvîb kılınmış ise de yine icrâ-yı îcâbıyla memûriyyetlerini hâvî iktizâ eden emr-i ‘âlinin istîhsâlî menût-ı irâde-i ‘âlinin müşîrîleridir bâkî emr ü fermân (9) hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 14 Şevval Sene (1)289 (15 Aralık 1872).

(Mühürler)

(1) Pîş-gâh-ı Ma‘âlî-İktinâh Cenâb-ı Sadâret-penâhiye

392

(2) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Zabtiyye Fırka Meclisinden tanzîm ve i‘tâ olunub leffen ma‘rûz-ı huzûr-ı ma‘âlî-mevfûr cenâb-ı vekâlet-penâhîleri kılınan mazbatada gösterildiği vechle Habshâne-i ‘Umûmî Müdîri Alay Beyi (4) Necib Bey’in meşhûd olan sû-i idâresi sebebiyle memûriyyet-i mezkûrede bekâsı nezd-i çâkerîde dahi tecvîz olunmadığı gibi Der-Sa‘âdet Alay Beyi Ali Bey’in Ankara vilâyeti (5) alay beyliğine nakliyle Hüdâvendigâr vilâyeti Alay Beyi Ömer Bey’in Der-Sa‘âdet alay beyliğine ve Ankara vilâyeti Alay Beyi Ahmet Bey’in habshâne-i mezkûr müdîriyyetine ve Suriye (6) vilâyeti alay beyi olup Der-Sa‘âdet’de bulunan Mustafa Bey’in Hüdâvendigâr vilâyeti alay beyliğine nasb ve ta‘yînleri husûsu dahi îcâb-ı hâl ve maslahata muvâfık olarak (7) tensîb ve tasvîb kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbıyla memûriyyetini hâvî iktizâ eden emr-i ‘âlîlerinin istirdâd ve tesyârı menûl-ı irâde-i isâbet-ifâde-i cenâb-ı (8) vekâlet-penâhîleridir bâkî her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 14 Şevval Sene (12)89 (15 Aralık 1872).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Habshâne-i ‘Umûmî Müdîri Alay Beyi Necib Bey’in meşhûd olan sû-i idâresinden nâşî ‘azliyle yerine Ankara vilâyeti Alay Beyi Ahmed Bey’in icrâ-yı memûriyyeti ve Der-Sa‘âdet Alay Beyi Ali Bey’in Ankara vilâyeti (3) ve Hüdâvendigâr vilâyeti Alay Beyi Ömer Bey’in Der-Sa‘âdet ve Suriye vilâyeti Alay Beyi Mustafa Bey’in Hüdâvendigâr vilâyeti alay

beyliklerine nasb ve ta'yınleri lüzûmuna dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi (4) leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân-ı Hümâyûn cenâb-ı Mülûkâne her ne vechle müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfine tevfiik-i hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkim olundu efendim. Fî Gurre-i Za. Sene (1)289 (31 Aralık 1872).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Resîde-i dest-i tâ'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan mazbata ve tezkire-i manzûr-ı 'âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş
- (3) ve suver-i ma'rûzanın ber-mûcib-i istîzân icrâ-yı iktizâları müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i (4) hazret-i Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr tezkire ve mazbata yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış (5) olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 2 Za. Sene (1)289 (1 Ocak 1873).

50⁸³

Hüsnü Efendi'ye Binbaşılık Rütbesi Verilmesi ve Meclis-i Fırka-i Zabtiyye Azalığına Tayini (Transkripsiyonun Aslı: Belge 50 • Sayfa: 484)

(1) Birinci sınıf teftiş memûrlarından Hüsnü Efendi'nin 'uhdesine binbaşılık rütbesiyle Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye a'zâ ta'yîni hakkında şeref-sâdır buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî mantûk-ı celîli mûcibince Efendi-i (2) mûmâileyh Meclis-i mezkûra ol vechle ta'yîn olunarak iktizâ eden emr-i 'âlîsinin istihsâl buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 6 Za. Sene (12)89 (5 Ocak 1873).

(Mühürler)

406

(1) Huzûr-ı 'Âlî-i Cenâb-ı Vekâlet-penâhiye

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Birinci sınıf teftiş memûrlarından olup 'uhdesine binbaşılık rütbesi tevcîhiyle Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye a'zâ ta'yîni muktezâ-yı irâde-i seniyyeden bulunan Hüsnü Efendi'nin îcâb eden memûriyyet (4) emr-i 'âlîsinin istihsâli hakkında Meclis-i mezkûrdan tanzîm ve i'tâ kılınan mazbata leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 11 Zi'l-ka'de Sene (12)89 ve fî 30 Kânûn-ı evvel Sene (12)88 (11 Ocak 1873).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Birinci sınıf teftîş memûrlarından olub ‘uhdesine binbaşılık rütbesi tevcihiyle Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına ta‘yini muktezâ-yı irâde-i seniyye-i cenâb-ı (3) Cihânbanîden olan Hüsnü Efendi’nin memûriyyetine dâir icâbeden emr-i ‘âlinin ısdârı hakkında Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi melfûf mazbata ile (4) berâber ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Mülûkâne şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi ifâ olunacağı beyânıyla (5) tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 15 Za. Sene (1)289 (14 Ocak 1873).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enmele-i pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle evrâk-ı ma‘rûza manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr cenâb-ı Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhin memûriyyetine dâir icâb eden emr-i ‘âlinin ısdârı şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü fermân-ı Hümâyûn (4) hazret-i Mülûkâne mantûk-ı celîlinden olarak evrâk-ı merkûme yine savb-ı ‘âlî-i hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (5) hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 16 Za. Sene (1)289 (15 Ocak 1873).

51⁸⁴

Birinci Sınıf Teftiş Memuru Olup Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayin Edilen Hasan Efendi'nin Memuriyeti Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 51 • Sayfa: 487)

Mühimme

Evrâk Numerosu	Müsveddî İsmi	Tesvidi Târîhi	Tebyîzi Târîhi	Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine	‘Umûm Numerosu
406	Salim	20 Za. Sene (12)89 (19 Ocak 1873)	21 Zi'l-ka'de Sene (12)89 (20 Ocak 1873)		20 Za. Sene (12)89 (19 Ocak 1873)
(1) Birinci sınıf teftîş memûrlarından olup ‘uhdesine binbaşılık rütbesi tevcîhiyle Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına ta‘yîni muktezâ-yı irâde-i seniyyeden (2) olan Hüsni Efendi'nin memûriyyetine dâir icâb eden emr-i ‘âlinin ısdârı husûsuna iş‘âr-ı devletleri üzerine bu kerre bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i (3) cenâb-ı Şehriyârî mûte‘allik buyurulmuş buyurulub mantûk-ı münîfine tevfikân mezkûr emr-i ‘âlî bi't-tasdîr teffen savb-ı vâlâlarına tesyîr kılınmış olmağın icrâ-yı icâbına himmet buyurulması siyâkında olduğu beyânıyla tezkire.					

84 BOA, A. MKT. MHM, 446-2

Bab-ı Zabtiyede Teşkil Edilmiş Olan Meclis-i Fırka-i Zabtiyeye Dair
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 52 • Sayfa: 488)

462

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Ma'lûm-ı 'âlî-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri buyurulduğu üzere Der-Sa'âdet'le Memâlik-i Mahrûse'de bulunan 'asâkir-i zabtiyyenin bundan evvel tanzîm ve tensîki ârzû ve tasavvur olunarak sâye-i tevfiât-vâye-i cenâb-ı Pâdişâhîde taşralarda (3) bulunan 'asâkir-i zabtiyye alaylarının en büyük merci'i olmak üzere vilâyet merkezlerinde bir alay beyliği teşkîl olunacağı cihetle 'asâkir-i zabtiyye efrâdı günden güne intizâm ve terakki kesb etmeğe yüz tutmuş (4) olmasıyla gerek Der-Sa'âdet ve gerek taşra alaylarının mu'âmelât-ı nizâmiyye ve ihtiyâcât-ı hâliyye ve istikbâliyyelerince merci' olmak üzere bir miralayın taht-ı riyâsetinde olarak Meclis-i Fırka nâmıyla Bâb-ı Zabtiyyede şimdi bir meclis (5) mevcûd ise de heyet-i mezkûre derece-i kâfiyyede olamamasına ve Der-Sa'âdet'le Kordon dâhilinde bulunan alay ve taburların müstakill bir kumandanı olmadığına mebnî hem Meclis-i Fırka taht-ı riyâsetinde olmak ve hem Der-Sa'âdet (6) ve taşra alaylarına kumanda etmek ve zâbita ve umûr-ı askeriyye dahi zîr-i idâresinde bulunmak üzere Fırka-i Zabtiyye kumandanı nâmıyla kâr-güzâr ve müstakîmü'l-etvâr bir zâtın ma'yyet-i 'âcizânemde bulunmasına lüzûm-ı hakîkî görünmüş (7) ve bundan evvel zabtiyyede müstahdem olduğu cihetle ma'lûmât-ı sâbıkası bulunan Hâssa Ordu-yı Hümâyûn Meclis a'zâsından Mirliya Sa'âdetlü Süleyman Paşa bu işe erbâb olup ba'zı vukû'u melhûz olan masârif-i müteferrikasına (8) medâr olmak üzere zabtiyye mu'âvinliği ma'âşı olup mevkûf bulunan gayr-ı ez-

85 BOA, İ. DH, 663-46205

tenkîh dört bin sekiz yüz kırk beş guruşdan veyâhûd tenkîhât-ı ‘umûmiyye sırasında tahsîsât-ı zabtiyyeden tenkîh edilmiş olan mebâliğden üç bin (9) guruş zamm-ı ma‘âşla ‘umûm ‘asâkir-i zabtiyye kumândanlığına ta‘yîni tensîb olduğu gibi vezâif ve mu‘âmelât bir derece daha taht-ı temîn olunmak ve zâbitânın îcâb edecek muhâkemelerinde Dîvân-ı Harb (10) icrâsiçün nizâmı iktizâsınca dâimâ mevcûd bulunmak üzere iki nizâmiyye binbaşısının Meclis-i Fırka a‘zâlığına ta‘yîni lâzım geldiğinden ve Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Müşîriyyet-i âcizânem zamânında ma‘iyyet-i çâkerânem yâverlerinden (11) olup birkaç lisâna âşinâ olan Binbaşı Rif‘atlü Hamdi Efendi’nin ehliyyet ve dirâyet-i zâtıyyesi Meclis-i mezkûr a‘zâlığı vezâifini tamâmıyla îfâya kâfi bulunduğundan Efendi-i mûmâileyh ile diğer bir binbaşının (12) ma‘âş ve ta‘yînât-ı hâliyyeleriyle Meclis-i mezkûra nasb ve ta‘yîni tasvîb kılınmış olmağla muvâfık emr ü irâde-i ‘aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri buyurulur ise icrâ-yı îcâbı bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 29 Zi’l-hicce Sene (12)89 ve fî 15 Şubat Sene (12)88 (27 Şubat 1873).

(İmzâ)

(1) Taraf-ı Vâlâ-yı Hazret-i Ser‘askerîye

1229

(2) Devletlü ‘atûfetlü efendim hazretleri

(3) Bi’l-cümle zabtiyye alaylarına merci‘ olmak için mukaddemâ Bâb-ı Zabtiyyede teşkîl edilmiş olan Meclis-i Fırkaya riyâset ve mezkûr alaylara kumanda etmek ve zâbita ve umûr-ı ‘askeriyyede dahi zîr-i idâresinde bulunmak üzere (4) Hâssa Ordu-yı Hümâyûnu Meclis a‘zâsından Mirliva Sa‘âdetlü Süleyman Paşa’nın ‘umûm ‘asâkir-i zabtiyye kumândanlığına ve zâbitânın îcâb edecek muhâkemelerinde Dîvân-ı Harb nizâmını icrâ etmek için Binbaşı (5) Hamdi Efendi ile diğer bir binbaşının dahi Meclis-i

mezbûr a'zâlığına icrâ-yı memûriyyetleri lüzûmuna ve ol bâbda ba'zı ifâdeye dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesi'nden meb'ûs tezkire leffen sûy-ı sipeh-dârîlerine irsâl kılınmağla bi'l-mütâla'a (6) vâki' olacak rey-i rezîn-i Ser'askerîlerinin iş'âr buyurulması bâbında irâde efendimindir. Fî 6 Muharrem Sene (1)290 ve fî 21 Şubat Sene (1)288 (5 Mart 1873).

(Alt Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Müfâd-ı emr ve iş'âr-ı 'aliyye-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleriyle mezkûr tezkire müeddâsı rehîn-i îkân-ı çâkerî olub mûmâileyh Süleyman Paşa'nın ol vechle memûrîn-i mezkûreye nakl ve ta'yîni Hâssa Ordu-yı Hümâyûnu Müşîriyyet-i fahîmesi (3) nezd-i 'âlîsinde de tensîb buyurulmuş ve mûmâileyh Binbaşı Hamdi Efendi zâten Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Müşîriyyeti yâveri olduğundan ilerüde diğerk bir binbaşının memûriyyetine lüzûm görüldüğü hâlde îcâbına bakılmak üzere (4) şimdilik binbaşı-i mûmâileyhin Meclis-i mezkûr a'zâlığına memûriyyeti dahi münâsib görünerek sâlifü'z-zıkr tezkire leffen i'âde ve takdîm kılınmış olmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 12 Muharrem Sene (1)290 ve fî 27 Şubat Sene (12)88 (11 Mart 1873).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Bi'l-cümle zabtiyye alaylarına merci' olmak için mukaddemâ Bâb-ı Zabtiyyede teşkil edilmiş olan Meclis-i Fırkaya riyâset ve mezkûr alaylara kumanda etmek ve zâbita ve umûr-ı 'askeriyye dahi zîr-i idâresinde (3) bulunmak üzere Hâssa Ordu-yı Hümâyûnu Meclis a'zâsından Mirliya Sa'âdetlü Süleyman Paşa'nın 'umûm 'asâkir-i zabtiyye kumandanlığına ve zâbitânın îcâb edecek muhâkemelerinde Dîvân-ı Harb nizâmını icrâ etmek (4) için Binbaşı Hamdi Efendi ile diğerk bir binbaşının dahi Meclis-i mezbûr a'zâlığına icrâ-yı memûriyyetleri lüzûmuna dâir Zabtiyye

Müşîriyyet-i Celîlesinden meb'ûs tezkire üzerine taraf-ı vâlâ-yı sipeh-sâlârî ile muhâbereyi şâmil (5) tezkire melfûfuyla berâber 'arz ve takdîm kılındı meâlinden müstebân olacağı vechle mûmâileyh Süleyman Paşa'nın memûriyyet-i mezkûreye nakl ve ta'yîni ve mûmâileyh Hamdi Efendi zâten Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Müşîriyyeti yâveri (6) olduğundan ilerüde diğeri bir binbaşının memûriyyetine lüzûm görüldüğü hâlde îcâbına bakılmak üzere şimdilik binbaşı-i mûmâileyhin Meclis-i mezkûr a'zâlığına memûriyyeti Bâb-ı Vâlâ-yı Ser'askerîce dahi tasvîb (7) kılınmış ve eğerçi Müşîriyyet-i müşârünileyhânın tezkiresinde mûmâileyh Süleyman Paşa'ya tesviye-i masârif-i zâidesi zımında zamîmeten üç bin gurus şehriyye i'tâsı gösterilmiş ise de usûl-i mültezime-i tasarrufiyye iktizâsınca (8) şimdilik bundan sarf-ı nazar edilmesi münâsib gibi vârid hâtır-ı 'aciz-i müzâhir olmuş olmağla muvâfık emr ü fermân isâbet-nişân cenâb-ı Cihânbanî buyurulur ise icrâ-yı îcâbına ibtidâr olunacağı beyânıyla (9) tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 19 Muharrem Sene (12)90 (19 Mart 1873).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle evrâk-ı ma'rûza manzûr-ı şevket-mevfûr (3) cenâb-ı Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân Paşa-yı mûmâileyhin memûriyyet-i mezkûreye ve Binbaşı (4) Hamdi Efendi'nin dahi a'zâlığı ta'yîn olunmaları ve zikr olunan üç bin gurusun i'tâsından (5) sarf-ı nazar edilmesi müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü fermân-ı Hümâyûn Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden (6) olarak evrâk-ı mebhûse yine savb-ı 'âlî-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda (7) emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 20 Muharrem Sene (12)90 (20 Mart 1873).

53⁸⁶

*Zaptiye Zabıtlarını Muhakeme Eden Divan-ı Harb Mahiyetindeki Zaptiye
Nezaret-i Fırka Meclisi'ne Binbaşı Hamdi Bey'in Aza Tayin Edilmesi*
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 53 • Sayfa: 491)

(1) ‘Asâkir-i Nizâmiyye-i Şâhânem müşîrâtından Zabtiyye Müşîri olub İkinci Rütbe-i Osmânî ve Mecîdî Nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan (2) vezîr-i dirâyet-semîrim İzzet Paşa iclâlehûya
(3) ‘Asâkir-i Zabtiyye zâbitânının îcâb edecek muhâkemelerinde Dîvân-ı Harb nizâmını icrâ etmek içün bir binbaşının Meclis-i Fırka-i (4) Zabtiyye a‘zâlığına ta‘yîni lâzım gelib Beşinci Ordu-yı Hümâyûnum Müşîriyyeti yâverlerinden binbaşı kıdve-i Hamdi zîde mecduhûnun der-kâr olan (5) dirâyet ve ehliyyeti cihetiyle meclis-i mezkûr a‘zâlığına ta‘yîni bi’t-teşyîd ol bâbında memûriyyeti hâvî emr-i şerîfim tasdîri tarafından (6) ifâde olunmuş ve ol vechle icrâsı husûsuna emr ü irâde-i seniyye-i Mülûkânem müte‘allik ve şeref-sudûr olmuş ~~olmağın~~ olmağın (7) muktezâ-yı münîfi üzere mûmâileyhin Meclis-i mezkûr a‘zâlığına memûriyyetini mutazammın Dîvân-ı Hümâyûnumdan işbu emr-i celîlü’l-kadrim ısdâr (8) ve i’tâ olundu mûmâileyh bundan böyle Meclis-i mezkûr a‘zâlığında istihdâm olunarak her hâlde umûr-ı memûresinde (9) ibrâz-ı mesâ’î-i cemîle ve izhâr hidemât-ı memdûhaya bezl-i makdûr sa‘y-ı nâ-mahsûr eylemesi esbâbının (10) istihsâline sarf-ı rüyet eyleyesin tahrîren fî el-yevm râbi‘ ve’l-ısrîn min şehr-i Muharremü’l-harâm (11) sene tis’în ve mieteyn ve elf. Fî 24 Muharrem Sene (1)290 (24 Mart 1873).

(İmzâ)

86 BOA, C. ZB, 36-1756

Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Binbaşı Halid Efendi'nin Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 54 • Sayfa: 492)

22

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) 'Asâkir-i zabtiyye alaylarına merci' olmak üzere mukaddemâ teşekkül etmiş olan Meclis-i Fırka Riyâsetine Hâssa Ordu-yı Hümâyûnu Meclis a'zâsından Mirliva Sa'âdetlü Süleyman Paşa'nın nakli ve Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Müşîriyyeti yâveri olub (3) bu tarafda bulunan Binbaşı Hamdi Efendi'nin ilerüde diğer bir binbaşı dahi ta'yîn olunmak üzere Meclis-i mezkûr a'zâlığına memûriyyeti pîrâ-yı bahş hâme-i ta'zîm olan tezkire-i sâmiyye-i âsafânelerine cevâben (4) fî 12 Muharrem Sene (12)90 (12 Mart 1873) târîhinde huzûr-ı 'âlî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine 'arz ve iş'âr kılınmışdı İslimye Fabrika-i Hümâyûnu Müdîri Sâbık Binbaşı Halid Efendi'nin erbâb-ı ehliyyet ve istikâmetden bulunduğu cihetle (5) Meclis-i mezkûr için istenilen diğer a'zâlığa dahi anın intihâbı Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerîden ifâde olunmuş ve îcâbının icrâsı merhûn-ı emr ü irâde-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân (6) hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 24 Muharrem Sene (1)290 ve fî 11 Mart Sene (12)89 (23 Mart 1873).

(İmzâ)

87 BOA, İ. DH, 664-46291

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Geçende ‘arz ve beyân olunduğu vechle ‘asâkir-i zabtiyye alaylarına merci’ olmak üzere mukaddemâ teşkîl kılınmış olan Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına memûr edilen Binbaşı Hamdi Efendi’den başka (3) bir münâsibinin daha ta’yîni lâzım geldiğinden ve İslimye Fabrika-i Hümâyûnu Müdüri sâbık Binbaşı Halid Efendi dirâyet ve ehliyyeti cihetle Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askerîden intihâb kılınmış idüğinden anın dahi (4) Meclis-i mezbûra a‘zâ nasbı leffen ‘arz ve takdîm olunan tezkire-i sipeh-sâlârîde der-miyân ve iş‘âr olunmuş ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân ma‘âlî-‘unvân hazret-i Şehinşâhî müte‘allik (5) ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı celîli infâz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî Gurre-i Safer (1)290 (31 Mart 1873).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enmele-i pîrâ-yı ta‘zîm ve ibcâl olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle tezkire-i ma‘rûza meşmûl-ı nigâh-ı ma‘âlî-iktinâh cenâb-ı Mülûkâne buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân (3) mûmâileyh Halid Efendi’nin Meclis-i mezbûra a‘zâ nasbı müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şâhâne muktezâ-yı ‘âlîsinden olarak (4) tezkire-i mebhûse yine savb-ı sâmi-i âsafânelerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 2 Safer Sene (12)90 (1 Nisan 1873).

55⁸⁸

Binbaşı Halid Efendi'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 55 • Sayfa: 494)

Mühimme

Evrâk Numerosu	Müsveddî İsmi	Tesvîdî Târîhi	Tebyîzî Târîhi	Taraf-ı Vâlâ-yı Ser'askeriye		'Umûm Numerosu
22	Receb	7 Safer (12)90 (6 Nisan 1873)	8 S. (12)90 (7 Nisan 1873)		7 Safer (12)90 (6 Nisan 1873)	
(1) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâlığına memûr edilen Binbaşı Hamdi Efendi'den başka bir münâsibinin daha ta'yini lüzûmuna mebnî İslimye Fabrika-i Hümâyûnu Müdüri (2) sâbık Binbaşı Hâlid Efendi'nin ta'yini husûsuna iş'âr-ı sâmi-i sipeh- dârîleri üzerine bi'l-istizân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî mûte'allik ve şeref- sudûr (3) buyurulmuş ve tasdîr etdirilen emr-i âliyye 'âlî leffen tesyîr kılınmış olmağla icrâ-yı icâbıyla Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine ma'lûmât i'tâ buyurulması bâbında irâde efendimindir. Fî 8 S. Sene 1290 (7 Nisan 1873).⁸⁹						

88 BOA, A. MKT. MHM, 451-72

89 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

56⁹⁰

Üçüncü Ordu Redif Mirlivası Hacı Mehmed Paşa'nın Asakir-i Zaptiye Kumandanlığı Ünvanıyla Meclis-i Fırka-i Zaptiye Başkanlığına Tayini
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 56 • Sayfa: 495)

Evrâk Numerosu	Müsveddî İsmi	Tesvîdi Târîhi	Tebyîzi Târîhi	Taraf-ı Sâmi-i Ser'askeriye				‘Umûm Numerosu
		(1) Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Redif Mirlivası Hacı Mehmed Paşa'nın ‘Asâkir-i Zaptiye Kumandanlığı ‘unvânıyla Meclis-i Fırka-i Zaptiye Riyâsetine ta’yîni hakkında Zaptiye (2) Nezâret-i Behiyyesinden meb’ûs tezkire leffen irsâl sûy-ı sâmi-i Ser'askerîleri kılınmağla meâlîne nazaran icâbının icrâsı bâbında irâde efendimindir. Fî 16 Z. 1290 (4 Şubat 1874).⁹¹ (İmzâ)						

90 BOA, A. MKT. MHM, 473-58

91 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

Üçüncü Ordu Redif Mirlivalığıyla Dersaadet Meclis-i Fırka-i Zabtiye Başkanlığının Becayışı (Transkripsiyonun Aslı: Belge 57 • Sayfa: 496)

(1) ‘Asâkir-i Zabtiyye-i Şâhâne kumandanlığı ‘unvânıyla Meclis-i Fırka-i Zabtiyye riyâsetinde müstahdem Mirliya Sa‘âdetlü Süleyman Paşa’nın tebdîliyle yerine Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Redif Mirlivası Sa‘âdetlü Hacı Mehmed Paşa’nın ta’yîni husûsuna dâir Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesinden (2) mevrûd tezkirenin leffen irsâl kılındığı beyânıyla îcâbının icrâsı Dâr-ı Şûrâya havâle buyurulan tezkire-i sâmiyyede iş‘âr buyurulmuş ve mûmâileyh Mehmed Paşa’nın ashâb-ı dirâyet ve ma‘lûmâtdan ve hidmetinden istifâde olunur ümerâ-yı cünûdiyyeden (3) bulunduğu siyâk-ı iş‘âr ile tahkîkât-ı vâkı‘adan anlaşılmış olduğundan bunlardan Hacı Mehmed Paşa’nın zabtiyye kumandanlığı inzimâmıyla Fırka-i Zabtiyye riyâsetine rütbe-i hâliyesiyle nakli ve andan açılacak olan mezkûr Üçüncü Ordu Redif Mirlivalığına dahi (4) Süleyman Paşa’nın ta’yîni tensîb kılınmış olmağla nezd-i sâmi-i âsafânelerinde dahi tasvîb buyurulduğu hâlde îfâ-yı muktezâsı zımnında keyfiyyetin Bâb-ı ‘Âliye ‘arz ve iş‘âr buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 8 Muharrem Sene (1)291 ve fi 13 Şubat Sene (12)89 (25 Şubat 1874).

(Mühürler)

816

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Redif Mirlivası Sa‘âdetlü Hacı Mehmed Paşa’nın ‘asâkir-i zabtiyye kumandanlığı inzimâmıyla Meclis-i Fırka-i Zabtiyye riyâsetine nakliyle yerine bu hizmetlerde müstahdem Mirliya Sa‘âdetlü Süleyman Paşa’nın ta‘yîni hakkında (3) Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askerîden terkîm olunan mazbata leffen takdîm kılınmış olmağla muvâfık emr ü irâde-i ‘aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri buyurulduğu hâlde îfâ-yı muktezâsı bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 11 Muharrem Sene (1)291 ve fî 16 Şubat Sene (12)89 (28 Şubat 1874).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Redif Mirlivası Sa‘âdetlü Hacı Mehmed Paşa’nın ‘asâkir-i zabtiyye kumândanlığı inzimâmıyla Der-Sa‘âdet Meclis-i Fırka-i Zabtiyyesi riyâsetine nakli ve el-yevm (3) bu hizmetlerde bulunan Mirliya Sa‘âdetlü Süleyman Paşa’nın dahi anın yerine ta‘yîni hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askerîden kaleme alınan mazbata Devletlü Kâimmakâm Paşa hazretlerinin (4) tezkiresiyle berâber ‘arz ve takdîm kılınmağla ol bâbda emr ü fermân ma‘âlî-nişân cenâb-ı Pâdişâhî her ne vechle sâniha-i pîrâ-yı sudûr olur ise mantûk-ı celîli infâz olunacağı beyânıyla (5) tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 15 Muharrem Sene (1)291 (4 Mart 1874).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle melfûf mazbata ve tezkire manzûr-ı ma'âlî-mevfûr hazret-i Şehriyârî (3) buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân Paşa-yı mûmâileyhin 'asâkir-i zabtiyye kumandanlığı inzimâmıyla zikr olunan riyâsete nakli ve Süleyman Paşa'nın (4) dahi anın yerine ta'yîni müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i ma'âlî-ifâde-i cenâb-ı Tâcdârî mantûk-ı celîlinden olarak (5) sâlifü'z zikr mazbata ve tezkire yine savb-ı 'âlî-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 16 Muharrem Sene (1)291 (5 Mart 1874).

58⁹³

Agah Bey'in Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına ve Abdi Efendi'nin Prizren Vilayeti Alaybeyliğine Tayinleri
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 58 • Sayfa: 499)

(1) Prizren vilâyeti 'Asâkir-i Zabtiyye Alayı Alay-Beyi 'İzzetlü Agah Bey'in Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâlığına ve alay-ı mezkûrun Üçüncü Niş Taburu Tabur Ağası Abdi Efendi'nin dahi müsellemler olan dirâyet ve kifâyetine mebnî (2) vilâyet-i mezkûre alay beyliğine ve ma'iyet-i 'âlî-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri yâverlerinden Bölük Ağası Hasan Bey'in dahi zikr olunan tabur ağalığına nasb ve ta'yînleri Meclisce tezekkür ve tensîb kılınmış olmağla nezd-i 'âlî-i müşîrânelerde dahi karîn-i (3) tasvîb buyurulduğu hâlde mûmâileyhin sûret-i memûriyyetlerini mutazammın iktizâ eden evâmîr-i 'aliyyenin şeref-kadîr ve irsâl buyurulması zımnında sûret-i hâlin makâm-ı celîl-i Sadâret-i 'uzmâya 'arz ve inhâ olunması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 7 R. Sene (1)291 ve fî 11 Mayıs Sene (1)290 (23 Mayıs 1874).

(Mühürler)

(1) İslimye sancağı 'Asâkir-i Zabtiyyesi Taburu Tabur Ağası Tayyar Ağa'nın Tekfurdağı tabur ağalığına ve Tekfurdağı Tabur Ağası Süleyman Ağa'nın dahi İslimye tabur ağalığına hasbe'l-lüzûm nakl ve becâyiş-i memûriyyetleri Meclisce tezekkür ve tensîb (2) kılınmış olmağla

93 BOA, İ. DH, 685-47742

nezd-i ‘âlî-i müşîrânelerinde dahi karîn-i tasvîb buyurulacağı hâlde mûmâileyhümânın ol vechle memûriyyetlerini mutazammın iktizâ eden iki kıt’a emr-i ‘âlnin şeref-kadîr ve irsâl buyurulması zımnında sûret-i hâlin makâm-ı celîl-i Sadâret-i ‘uzmâya (3) ‘arz ve inhâ kılınması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 7 R. Sene (1)291 ve fî 11 Mayıs Sene (1)290 (23 Mayıs 1874).

(Mühürler)

74

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Prizren vilâyeti Zabtiyye Alay Beyi ‘İzzetlü Agah Bey’in Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına ve alay-ı mezkûr Üçüncü Niş Taburu Tabur Ağası Abdi Efendi’nin vilâyet-i mezkûre alay beyliğine ve makâm-ı ‘âcizî yâverlerinden (3) Bölük Ağası Hasan Bey’in mezkûr Niş tabur ağalığına nasb ve ta‘yînleri ve İslimye Tabur Ağası Tayyar Ağa’nın Tekfurdağı tabur ağalığına ve Tekfurdağı Tabur Ağası Süleyman Ağa’nın dahi İslimye (4) tabur ağalığına nakl ve becâyiş-i memûriyyetleri istîzânına dâir Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeden tanzîm ve i‘tâ olunan iki kıt’a mazbata leffen ‘arz ve takdîm kılınan sûret-i ma‘rûza muvâfık irâde-i isâbet-‘âde-i cenâb-ı (5) Sadâret-penâhîleri buyurulduğu takdîrde icrâ-yı icâbıyla mûmâileyhümün iktizâ eden memûriyyet-i evâmîr-i ‘âlîyesinin ısdâr ve taraf-ı kem-terîye tesyârı menût-ı müsâ‘ade-i ‘aliyye-i âsaf-ı a‘zamîleridir ol bâbda ve her hâlde (6) emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 9 Rebî‘ü’l-âhîr Sene (12)91 ve fî 13 Mayıs Sene (12)90 (25 Mayıs 1874).

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Prizren vilâyeti Zabtiyye Alay Beyi Agah Bey’in Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına ve alay-ı mezkûr Üçüncü Niş Taburu Tabur Ağası Abdi Efendi’nin vilâyet-i mezkûre alay beyliğine (3) nasb ve ta‘yîn olunmalarına ve teferru‘âtına dâir Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeden tanzîm olunan iki kıt‘a mazbata Zabtiyye Nâzırı Devletlü Paşa hazretleri’nin tezkiresiyle ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (4) hazreti Şehinşâhî her ne vechle müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 16 R. Sene (1)291 (2 Haziran 1874).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i hıdvâneleriyle melfûf iki kıt‘a mazbata ve tezkire manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr hazret-i Tâcdârî (3) buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân mûmâileyh Agah Bey’in Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına ve Abdi Efendi’nin dahi vilâyet-i mezkûre (4) alay beyliğine nasb ve ta‘yîn olunmaları müte‘allik ve şeref-sünûh buyurulan emr ü fermân şevket-‘unvân cenâb-ı Şehriyârî mantûk-ı münîfinden (5) olarak evrâk-ı mebhûse yine savb-ı sâmi-i âsafîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 17 R. Sene (1)291 (3 Haziran 1874).

59⁹⁴

Mehmed Ali Efendi'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 59 • Sayfa: 503)

56

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâsının birkaçı Dîvân-ı Harbe memûr olduğundan ve mevcûdu dahi kifâyet etmemekde idüğinden bahsle Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Alay Emînlerinden Mehmed Ali Efendi'nin (3) Meclis-i mezkûr a'zâlığına ta'yîni lüzûmuna dâir tanzîm ve i'tâ kılınan müzekkire leffen 'arz ve takdîm kılınmağla meâline nazaran îfâ-yı muktezâsı menût-ı müsâ'ade-i isâbet-âde-i cenâb-ı hıdîv-i efhamîleridir ol bâbda emr ü fermân hazret-i (4) men lehü'l-emrindir. Fî 20 Rebî'ü'l-evvel Sene (12)91 ve fi 25 Nisan (12)90 (7 Mayıs 1874).

(İmzâ)

94 BOA, İ. DH, 685-47773

(1) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâsının birkaçı Dîvân-ı Harbe memûr olmasından dolayı mevcûd olan a‘zâsının kifâyet etmediğine ve Üçüncü Ordu-yı Hümâyûnu Nizâmiyye Piyâde Birinci Alayının (2) Alay Emîni olup mezûnen Der-Sa‘âdet’de bulunan Mehmed Ali Efendi’nin ise erbâb-ı iktidâr ve liyâkatden bulunduğuna binâen mûmâileyh bendelerinin Meclis-i mezkûr a‘zâlığına nasb (3) ve ta‘yîn buyurulması zımında makâm-ı celîl-i Sadâret-i ‘uzmâya tezkire-i ‘aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerinin tastîri bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 26 Nisan Sene (12)90 (8 Mayıs 1874).

(Mühür)

(1) Taraf-ı Vâlâ-yı Kâimmakâmî-i Ser‘askerîye

235

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn alay emînlerinden Mehmed Ali Efendi’nin ta‘yîni lüzûmunu hâvî Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinden meb‘ûs tezkire melfûf müzekkire ile berâber tesyîr-i sûy-ı devletleri kılınmış olmağla bi’l-mütâla‘a (4) iktizâsının icrâ ve ifâde ve tezkire-i merkûmenin i‘âdesine himmet buyurulması siyâkında tezkire-i senâverî terkîmine ibtidâr kılındı efendim. Fî 26 Rebî‘ü’l-evvel Sene (1)291 ve fî 1 Mayıs Sene (12)90 (13 Mayıs 1874).

(Alt Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Müfâd-ı emr ve iş'âr-ı 'âlî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri ve mezkûr tezkire ve müzekkire müeddâları rehîn-i îkân-ı çâkerî olarak keyfiyyet Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerîye lede'l-havâle Meclis-i mezkûr a'zâsının birkaçı Dîvân-ı Harbe memûr olarak mevcûdu dahi kifâyet etmediği (3) ve mûmâileyh Mehmed Ali Efendi'nin iktidâr ve ehliyyeti bulunduğı cihetle Meclis-i mezkûr a'zâlığına icrâ-yı memûriyyetine lüzûm görüldüğü zikr olunan tezkire ve müzekkire meâlinden anlaşılmış ve mûmâileyhin Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Saff-ı Piyâde Birinci Alay Alay Emîni (4) olarak mezûnen bu tarafa geldiğı yoklama der-kenârında gösterilmiş olduğundan mûmâileyhin ber-mûcib-i iş'âr Meclis-i mezkûr a'zâlığına icrâ-yı memûriyyeti nezd-i 'âlî-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerinde tensîb buyurulduğı hâlde iktizâsının icrâsıyla (5) buraca da mu'âmelâtı îfâ ve Ordu-yı Hümâyûn mezkûr merkezine ma'lûmât i'tâ olunmak üzere keyfiyyetin emr ve iş'ârı husûsunun huzûr-ı ma'âlî-mevfûr cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine 'arz ve iş'ârı Harbiyye Dâiresinden ifâde olunmuş ve mezkûr tezkire (6) ve müzekkire leffen takdîm ve i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 19 Rebî'ü'l-âhir Sene (1)291 ve fî 23 Mayıs Sene (12)90 (4 Haziran 1874).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn alay emînlerinden Mehmed Ali Efendi’nin Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına ta’yîni hakkında cânib-i Nezâretten vukû‘ bulan iş‘âr üzerine Devletlü Kâimmakâm Paşa hazretleriyle (3) cereyân eden muhâbareyi şâmil tezkire takımıyla ‘arz ve takdîm kılınmış olmağın ol bâbda idâre-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî her ne vechle müte‘allik ve şeref-sünûh buyurulur ise mantûk-ı ‘âlîsi infâz edileceği (4) ifâdesiyle tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 25 R. Sene (1)291 (11 Haziran 1874).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle tezkire-i ma‘rûza ve melfûfu manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr hazret-i Şehriyârî buyurulmuş (3) ve ber-vech-i istîzân Efendi-i mûmâileyhin zikr olunan a‘zâlığa ta’yîni müte‘allik ve şeref-sünûh buyurulan emr ü fermân şevket-‘unvân cenâb-ı Tâcdârî (4) mantûk-ı münîfinden olarak mârrü’l-beyân tezkire takımıyla yine savb-ı sâmi-i âsafîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 26 R. Sene (1)291 (12 Haziran 1874).

60⁹⁵

Meclis-i Fırka-i Zabtiyye Hüseyin Efendi'nin Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 60 • Sayfa: 507)

1839

472

(1) Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Saff-ı Piyâde Beşinci Alayının Üçüncü Taburu Binbaşısı İbrahim Bey'in rütbe-i hâliyyesiyle Meclis-i Fırka-i Zabtiyyede münhall olan a'zâlîğe tahvîl-i memûriyyeti Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinden bâ-tezkire iş'âr olunmuş (2) ve meâl-i iş'âr yolunda ve îcâb-ı maslahata sûret-i muvâfakatda görünmüş olduğundan ber-mûcib-i inhâ Mîr-i mûmâileyhin rütbe-i hâliyyesiyle Meclis-i mezkûr a'zâlîğine nakli tensîb kılınmış olmağla nezd-i 'âlî-i dâverîlerinde dahi tasvîb buyurulur ise (3) îfâ-yı muktezâsı husûsunun Bâb-ı 'Âliye 'arz ve iş'âr buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 19 Zi'l-hicce Sene (12)91 ve fî 15 Kânûn-ı sâni Sene (12)90 (27 Ocak 1875).

(Mühürler)

95 BOA, İ. DH, 696-48732

669

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Saff-ı Piyâde Beşinci Alayının Üçüncü Taburu Binbaşısı İbrâhim Bey'in rütbe-i hâliyyesiyle Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâlığına nakli hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerîden terkîm olunan mazbata leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla (3) muvâfık rey-i rezîn isâbet-karîn cenâb-ı Sadâret-penâhîleri buyurulduğu hâlde îfâ-yı muktezâsı bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 27 Zi'l-hicce Sene (1)291 ve fî 23 Kânûn-ı sâni Sene (12)90 (4 Şubat 1875).

(İmzâ)

670

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyede ümerâ-yı 'askeriyyeden miralay ve binbaşı ve alay emîni rütbelerinde a'zâ bulunduğu gibi kâimmakâm rütbesinde de a'zâlığa bir zâtın ta'yîni lâzimedden olduğu beyânıyla Prizren'de bulunan 'Asâkir-i Nizâmiyye-i Şâhâne (3) taburunun binbaşısı olup dirâyet ve ehliyyeti müsellemler olan Hüseyin Efendi'nin 'uhdesine kâimmakâmlık rütbesi tevcîhiyle Melis-i mezkûr a'zâlığına icrâ-yı memûriyyeti hakkında Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinden vârid olan tezkire leffen (4) huzûr-ı ma'âlî-mevfûr cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine takdîm kılınmış ve mûmâileyhin Üçüncü Ordu-yı Hümâyûna mensûb Saff-ı Piyâde İkinci Alayının İkinci Taburu binbaşısı olduğu kayden tebeyyün ettiği gibi a'zâlık umûrunu hüsn-i tesviyeye muktedir ümerâ-yı 'askeriyyeden (5) bulunduğu ma'lûm ve müsellemler olarak icrâ-yı iktizâsı vâbeste-i rey ve irâde-i 'aliyye-i cenâb-ı hıdîv-i a'zamîleri bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 27 Zi'l-hicce Sene (1)291 ve fî 23 Kânûn-ı sâni Sene (12)90 (4 Şubat 1875).

(İmzâ)

(1) Cânib-i Cenâb-ı Kâimmakâmî-i Hazret-i Ser‘askerîye

112

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye Heyetinin nısfı Dîvân-ı Harbe ve nısf-ı diğeri heyet-i ‘umûmiyyesine ‘âid vezâifin rüyet-i tesviyesiyle meşgûl olmalarından dolayı a‘zâ-yı mevcûdesi (4) fevkü’l-gâye kesret üzere bulunan mesâlihi tesviye ve ifâya gayr-ı kâfî olduğu ve Meclis-i mezkûrda ümerâ-yı nizâmiyyeden miralay ve binbaşı ve alay emîni rütbelerinde a‘zâ (5) bulunduğu gibi bir de kâimmakâm rütbesinde bir zâtın daha vücûduna şiddetle ihtiyâc görüldüğü cihetle Prizren’de bulunan ‘Asâkir-i Nizâmiyye-i Şâhâne taburunun binbaşısı Rif‘atlı (6) Hüseyin Efendi’nin dirâyet-i kâfiyye ve ehliyyet-i müsellemesine mebnî ‘uhdesine kâimmakâmlık rütbesi tevcîhiyle Meclis-i mezkûr a‘zâlığına icrâ-yı memûriyyeti husûsuna müsâ‘ade-i ‘aliyye-i cenâb-ı kâimmakâmîleri (7) şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 27 Zi’l-hicce Sene (12)91 ve fî 23 Kânûn-ı sâni Sene (12)90 (4 Şubat 1875).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyede ümerâ-yı ‘askeriyyeden miralay ve binbaşı ve alay emîni rütbelerinde a‘zâ bulunduğu misillü bir de kâimmakâm istihdâmı lüzûmuna mebnî Prizren’de bulunan ‘Asâkir-i Şâhâne Taburu Binbaşısı Hüseyin Efendi’nin (3) ‘uhdesine kâimmakâmlık rütbesi tevcîhi ile Meclis-i mezkûra memûriyyeti hakkında Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinden vukû‘ bulan iş‘âr ve Üçüncü Ordu-yı Hümâyûn Saff-ı Piyâde Beşinci Alayının Üçüncü Taburu Binbaşısı (4) İbrahim Bey’in dahi rütbe-i

hâliyyesiyle kezâlik Meclis-i mezbûr a'zâlığına nakline dâir Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerîde verilen karârdan bahsle Devletlü Kâimmakâm Paşa hazretlerinin vürûd eden iki kıt'a tezkiresi melfûflarıyla (5) takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân ma'âlî-'unvân cenâb-ı Şehinşâhî her ne vechle müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı celîli icrâ olunacağı ifâdesiyle tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 9 Muharrem Sene (12)92 (15 Şubat 1875).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûfâtı manzûr-ı mekârim-nüşûr hazret-i Mülûkâne buyurulmuş (3) ve ber-mûcib-i istîzân mûmâleyhümâdan Hüseyin Efendi'nin kâimmakâmlık rütbesi ve İbrahim Bey'in rütbe-i hâliyyesi ile zıkr (4) olunan Meclis-i Fırka-i Zabtîyye a'zâlığına ta'yînleri müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i lutf-'âde-i cenâb-ı (5) Şâhâne muktezâ-yı celîlinden olarak evrâk-ı melfûfa yine savb-ı 'âlî-i hıdîvânelerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda (6) emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 10 Muharrem Sene (12)92 (16 Şubat 1875).

61⁹⁶

Üsküdar Mutasarrıfı Fazlı Paşa Maiyyetine Bir Muavin Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 61 • Sayfa: 512)

(1) Üsküdar Mutasarrıfı Sa‘âdetlü Fazlı Paşa hazretlerinin Selimiye Kışla-i Hümâyûnu Kumandanlığından mâ‘adâ ba‘zı memûriyyet-i müteferrikası daha olmasından dolayı mezkûr mutasarrıflığa bir mu‘âvinin (2) nasb ve ta‘yîne lüzûm görünmüş ve Hicaz vilâyeti ‘Asâkir-i Zabtiyyesi Alay Beyi ‘İzzetlü Hakkı Bey’in ise erbâb-ı dirâyet ve kifâyetden bulunmuş olduğu cihetle mezkûr mu‘âvinliğe nakl-i memûriyyetiyle yerine (3) Trabzon vilâyeti ‘Asâkir-i Zabtiyyesi Alay Beyi sâbık ‘İzzetlü Ali Rıza Bey’in nasb ve ta‘yîni Meclisce tezekkür ve tensîb edilmiş olmağla nezd-i ‘âlî-i cenâb-ı nezâret-penâhîlerinde dahi karîn-i tasvîb buyurulduğu hâlde (4) mûmâileyhümânın icrâ-yı memûriyyetlerini mutazammın iktizâ eden emr-i ‘âlîlerinin şeref-tasdîr ve irsâl buyurulması zımnında keyfiyyetin makâm-ı celîl-i Sadâret-i ‘uzmâya ‘arz ve inhâ kılınması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 25 Muharrem Sene (1)292 ve fî 20 Şubat Sene (1)290 (4 Mart 1875).

(Mühürler)

282

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Üsküdar Mutasarrıfı Sa‘âdetlü Fazlı Paşa Hazretlerinin ba‘zı memûriyyet-i müteferrikasından dolayı ma‘iyyetine bir mu‘âvinin nasb ve ta‘yînine lüzûm görüldüğünden ve Hicaz vilâyet-i celîlesi ‘Asâkir-i

96 BOA, İ. DH, 698-48837

Zabtiyyesi Alay Beyi ‘İzzetlü (3) Hakkı Bey’in dirâyet ve kifâyetinden bahsle Mîr-i mûmâileyhin mezkûr mu‘âvinliğe nakl-i memûriyyetiyle anın yerine dahi Trabzon vilâyeti ‘Asâkir-i Zabtiyyesi Alay Beyi sâbık ‘İzzetlü Ali Rıza Bey’in ta‘yîni tensîbâtını mutazammın Meclis-i Fırka-i (4) Zabtiyyeden tanzîm ve i‘tâ olunan mazbata leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla sûret-i ma‘rûza muvâfık irâde-i isâbet-mu‘tâde-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri olduğı takdîrde mûmâileyhümânın memûriyyetlerini mutazammın icâb eden (5) fermân-ı ‘âlîlerinin ısdâr ve tesyârı mütevakıf müsâ‘ade-i ‘aliyye-i cenâb-ı hıdîv-i efhamîleridir ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 28 Muharrem Sene (1)292 ve Fî 23 Şubat Sene (1)290 (7 Mart 1875).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Üsküdar Mutasarrıfı Sa‘âdetlü Fazlı Paşa hazretlerinin memûriyyetce meşâgil-i müteferrikasından dolayı ma‘iyyetine bir mu‘âvinin ta‘yînine lüzûm görüldüğüne ve Hicaz vilâyeti ‘Asâkir-i Zabtiyyesi Alay Beyi ‘İzzetlü Hakkı Bey’in (3) bu işe kifâyeti bulunduğuna binâen Mîr-i mûmâileyhin mezkûr muâvinliğe nakli ve anın yerine dahi Trabzon vilâyeti ‘Asâkir-i Zabtiyyesi Alay Beyi sâbık ‘İzzetlü Ali Rıza Bey’in ta‘yîni hakkında Zabtiyye Nezâret-i (4) Celîlesinin tezkire-i vâridesi melfûf mazbata ile ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla muvâfık emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şehinşâhî buyurulduğı hâlde mûcibince ifâ-yı muktezâsına ibtidâr edileceğı (5) ifâdesiyle tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 5 Safer Sene (12)92 (13 Mart 1875).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i hıdîvîleriyle mezkûr tezkire ve mazbata meşmûl-ı nazar-ı kimyâ-eser hazret-i Pâdişâhî
(3) buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân mûmâileyh Hakkı Bey’in mezkûr

mu‘âvinliğe nakli ve anın yerine dahi Ali Rıza Bey’in ta‘yîni şeref-sünûh (4) ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i ma‘âlî-‘âde-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı münîfinden olarak sâlifü’z-zıkr tezkire ve mazbata yine (5) savb-ı ‘âlî-i vekâlet-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 6 S. Sene (12)92 (14 Mart 1875).

62⁹⁷

*Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azasından Miralay Mehmed Vasfı Bey'e
Mirlivalık Verilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 62 • Sayfa: 515)*

(1) İkinci Ordu-yı Hümâyûn Sûvârî Üçüncü Alayının münhall olan miralaylığına bir münâsibinin intihâb ve ta'yîni lâzım geldiğine ve Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Sûvârî Üçüncü Alayı Miralayı 'İzzetlü Kerim Bey'in dahi ordusunun tebdîli îcâb eylediği gibi (2) Erkân-ı Harbiyye kâimmakâmlarından olub Yedinci Ordu-yı Hümâyûn refâkatinde müstahdem 'İzzetlü Mehmed Tevfik Bey'in dahi ashâb-ı dirâyet ve iktidârdan ve evsâf-ı matlûbe ile muttasıf ümerâdan bulunduğu tahkîkât-ı vâkı'adan anlaşılmış idüğüne binâen (3) mûmâileyhümâdan Kerim Bey'in rütbe-i hâliyyesiyle zikr olunan İkinci Ordu Sûvârî Üçüncü Alayına nakliyle andan açılan mezkûr Beşinci Ordu Sûvârî Üçüncü Alayı miralaylığına dahi Mehmed Tevfik Bey'in icrâ-yı memûriyyeti tensîb kılınmış olmağla nezd-i 'âli-i (4) âsafânelerinde dahi tasvîb buyurulduğu hâlde îfâ-yı muktezâsı husûsunun Bâb-ı 'Âliye 'arz ve iş'âr buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 12 Safer Sene (1)292 ve fî 8 Mart Sene (12)91 (20 Mart 1875).

(Mühürler)

97 BOA, İ. DH, 699-48940

(1) Altıncı Ordu-yı Hümâyûn erkânından iken geçenlerde rütbe-i hâliyyesiyle üçüncü Ordu-yı Hümâyûna nakl ve ta'yîn buyurulmuş olan Piyâde Mirlivası Sa'âdetlü Fuad Paşa'nın yerine münâsib birinin intihâb ve ta'yîni lâzım geldiğine (2) ve Fırka-i Zabtiyye Meclis a'zâsından Piyâde Miralayı 'İzzetlü Mehmed Vasfî Bey'in ashâb-ı dirâyet ve ma'lûmâtıdan ve evsâf-ı memdûha ile muttasıf ve idâre-i umûr-ı 'askeriyyeye vâkîf ümerâdan bulunduğu tahkîkât-ı vâkî'adan anlaşılmış (3) idüğüne binâen Mîr-i mûmâileyhin 'uhdesine piyâde mirlivalığı rütbesi tevcîhiyle Ordu-yı mezkûr erkânlığına icrâ-yı memûriyyeti tezekkür ve tensîb kılınmış olmağla nezd-i 'âlî-i dâverîlerinde dahi tasvîb buyurulur ise îfâ-yı muktezâsı husûsunun (4) Bâb-ı 'Âlîye 'arz ve iş'âr buyurulması bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 14 Safer Sene (1)292 ve fî 10 Mart Sene (1)291 (22 Mart 1875).

(Mühürler)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) İkinci Ordu-yı Hümâyûn Süvârî Üçüncü Alayının münhall olan miralaylığına Beşinci Ordu-yı Hümâyûn Süvârî Üçüncü Alayının Miralayı Kerim Bey'in rütbe-i hâliyyesiyle nakl ve anın yerine Erkân-ı Harbiyye kâimmakâmlarından Yedinci Ordu-yı Hümâyûn (3) refâkatinde müstahdem Mehmed Tevfik Bey'in nasb ve ta'yîni hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerîden tanzîm olunan mazbata leffen 'arz ve takdîm kılınmış ve meâlinden rehîn-i 'ilm-i 'âlî-i hıdîv-i efhamîleri buyurulacağı vechle mûmâileyh Mehmed Tevfik Bey (4) sıfât-ı matlûbe ile muttasıf ümerâdan bulunmuş olmağla emr

ü irâde-i ‘aliyye-i vekâlet-penâhîlerine tevâfuk edildiği hâlde iktizâsının icrâsı bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 20 Safer Sene (1)292 ve fî 16 Mart Sene (12)91 (28 Mart 1875).

(İmzâ)

31

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Fırka-i Zabtiyye Meclis a‘zâsından Miralay Mehmed Vasfî Bey’in ‘uhdesine Piyâde Mirlivalığı rütbesi tevcîhiyle altıncı Ordu-yı Hümâyûn erkânlığına icrâ-yı memûriyyeti hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askerîden terkîm olunan mazbata leffen (3) takdîm kılınmış ve meâlinden muhât-ı ‘ilm-i ‘âlî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri buyurulacağı vechle mûmâileyh ashâb-ı dirâyet ve ma‘lûmâtdan ve irâde-i umûr-ı ‘askeriyyeye vâkîf ümerâdan bulunmuş olmağla rey-i rezîn isâbet-karîn cenâb-ı (4) vekâlet-penâhîlerine tevâfuk eylediği hâlde ifâ-yı muktezâsı bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 20 Safer Sene (1)292 ve fî 16 Mart (12)91 (28 Mart 1875).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Fırka-i Zabtiyye Meclis a‘zâsından Miralay Mehmed Vasfî Bey’in ‘uhdesine Piyâde Mirlivalığı tevcîhiyle Altıncı Ordu-yı Hümâyûn erkânlığına memûriyyeti ve İkinci Ordu Sûvârî Üçüncü Alayı Miralaylığına Beşinci (3) Ordu-yı Hümâyûn Sûvârî Üçüncü Alayının Miralayı Kerim

Bey'in nakliyle anın yerine dahi Erkân-ı Harbiyye kâimmakâmlarından Yedinci Ordu refâkatinde müstahdem Mehmed Tevfik Bey'in miralay ta'yîni hakkında Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerîden (4) tanzîm olunan mazbatalar Devletlü Kâimmakâm Paşa hazretlerinin iki kıt'a tezkiresi ile berâber 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda idâre-i seniyye-i cenâb-ı Cihân bânî her ne vechle müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise (5) mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 27 Safer Sene (12)92 (4 Nisan 1875).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Hâme-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle evrâk-ı ma'rûza meşmûl-ı nazar-ı 'âtıfet-eser hazret-i Şehinşâhî (3) buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyh Mehmed Vasfî Bey'in 'uhdesine piyâde mirlivalığı tevcîhiyle mezkûr ordu erkânlığına (4) memûriyyeti ve Kerim Bey'in zikr olunan miralaylığa nakliyle anın yerine dahi Mehmed Tevfik Bey'in miralay ta'yîni müte'allik ve şeref-sünûh (5) buyurulan emr ü fermân mekârim-nişân cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı münîfinden olarak evrâk-ı mezkûre yine savb-ı 'âlî-i vekâlet-penâhîlerine (6) i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 28 S. Sene (12)92 (5 Nisan 1875).

63⁹⁸

*Selanik Vilayetinde İstihdam Olunan Teftiş Memurlarının Yerine Alınacak
Zaptiye Askerlerine Dair*
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 63 • Sayfa: 520)

Mazbata

159

(1) Selanik vilâyeti ‘Asâkir-i Zabtiyyesi Alayının ahîren teşkîlinde müceddeden ta’yîn kılınmış olan tahsildârlarla teftîş memûrlarının istihdâmından sarf-ı nazarla (2) vilâyât-ı sâirede olduğu misillü yalnız habshâne memûru ve gardiyanlarının ibkâsı hakkında Şûrâ-yı Devlet Dâhiliyye Dâiresi karârıyla bâ-tahrîrât-ı sâmiyye (3) sebk eden istifsâra cevâben vilâyet-i mezkûre Meclis İdâresinden vârid olan mazbatada işbu tahsildârlar ve teftîş memûrları sınıfları (4) ‘asâkir-i zabtiyyeden üç yüz kırk sekiz neferin tenkîhiyle muhassasâtı karşuluk tutularak ihdâs ve teşkîl olunub şimdi bunların ‘adem-i (5) istihdâmı hâlinde vezâif-i memûriyyetleri ‘asâkir-i zabtiyyeye rücû’ ederek neferât-ı merkûmenin i‘âdesi lâzım geleceğinden ve tahsildârların (6) mevcûdu mertebe-i ihtiyâcdan dûn olub teftîş memûrlarından ise istifâde olunamadığından yalnız merkez-i vilâyetde üç nefer teftîş (7) memûrunun ibkâsıyla kusûrunun tahsildârlığa kalb ve tahvîli veyâhûd umûr-ı teftîşîyye dahi zâbitân-ı zabtiyye ma‘rifetiyle rüyet edilmek üzere (8) mezkûr üç nefer teftîş memûrunun ma‘âşıyla da zabtiyye istihdâmı gösterilmiş ise de ol bâbda bi’l-muhâbere Zabtiyye Nezâreti makâmından alınan cevâb ile (9) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin müzekkiresinde merkez-i vilâyetlâyet sâhilde olmasından dolayı mürûr ve ‘ubûr eden sefâin uğramazda ve bu sebeble (10) teba‘a-i ecnebiyyenin

98 BOA, ŞD, 2006-19

ekserî oraya çıkarak ikâmet eylemekde olmalarına nazaran zikr olunan üç müfettişin istihdâmı münâsib olub (11) ancak mütebeyyin olan mahzûra mebnî tahsildâr istihdâmı câiz olamayacağından emr-i tahsîlât kâ'ide-i mer'îyyesine tevfiķan 'asâkir-i zabtiyye (12) vâsıtasıyla îfâ olunmak üzere tahsildârların ve üç neferden mâ'adâ teftiş memûrlarının lağvıyla yerlerine zabtiyye tahrîri (13) ve ibkâ edilecek habshâne memûr ve gardiyanlarıyla müfettişlerin üç sınıf üzerine tertîb ve istihdâmı der-miyân kılınarak bu sûret (14) muvâfık-ı maslahat görüldüğünden ol vechle bir kıt'a tertîb pusulasının bi't-tanzîm irsâli kezalik dâire karârıyla fî 14 Zi'l-ka'de Sene (12)91 (23 Aralık 1874) (15) târîhinde bâ-emirnâme-i sâmi vilâyet-i mezkûre vâilîliğine iş'âr kılınmışdı.

(16) Ana cevâben bi'l-vürûd fî 5 Safer Sene (12)92 (13 Mart 1875) târîhinde Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulub dâirede kırâat olunan tahrîrâtın hulâsa-i meâlî dâhil-i (17) vilâyetde müstahdem bi'l-cümle tahsildârların ve üç neferden mâ'adâ teftiş memûrlarının kaydları terkîn edilerek gardiyanlarla mezkûr (18) üç nefer teftiş memûrunun istihdâm kılınmakda bulunduğu ve 'asâkir-i zabtiyyenin mikdâr-ı kifâyetini mübeyyin tanzîm kılınan cedvelin gönderildiğı (19) beyânından 'ibâret olub ol bâbda bi'l-muhâbere Nezâret-i müşârûnileyhâdan gelen cevâbda vilâyet-i mezkûrede müstahdem teftiş memûrlarının (20) ve tahsildârların muhassasât-ı seneviyyesi dört yük on bin üç yüz kırk gurus ve bunların lağvıyla yerlerine tahrîr olunacak (21) iki bölük 'asâkir-i zabtiyyenin bir senelik tahsîsâtı dört yük dokuz bin yedi yüz yetmiş gurus olub bi'l-muvâzene beş yüz yetmiş (22) gurus sa'y-ı Hazîne görünmüş ise de her vilâyet 'asâkir-i zabtiyyesinin tertîb-i cedîdinde her iki onbaşı takımında bir kol vekîli

(Sayfa 2)

(1) bulunduğu hâlde vilâyet-i mezbûrece seksen dokuz senesinde icrâ kılınan teşkilâta tevfiķan işbu iki bölüğün beher onbaşı takımına (2) bir kol vekîli ta'yîni gösterildiğinden mezkûr bölüklerin emsâline tevfiķan iki onbaşı takımına bir kol vekîli nasbı ve bu sûretde fazla (3) kalacak kol vekîllerinin yerlerine dahi nefer tahrîri lüzûmu beyân edilmiştir.

(4) İcâbı lede'l-müzâkere vilâyât 'asâkir-i zabtiyyesinin ba'de't-tenkîhât sûret-i tertîb ve tezyîdi hakkında bundan mukaddem Bâb-ı 'Âlîden verilen (5) mezûniyyete müsteniden vilâyet-i merkûme efrâd-ı zabtiyyesinin sülûsî mikdârı tahrîr olunmuş olduğu gibi muahharen istasyonlar için bâ-irâde-i seniyye (6) yüzelli nefer zamm ve 'ilâve olunarak şu hâlde Vilâyet-i 'Asâkir-i Zabtiyye Alayı ma'a-zâbitân üç bin iki yüz kırk beş nefere bâliğ (7) olmuş iken bundan üç yüz kırk sekiz neferi bi't-tenkîh tasarruf edilen mebâliğin karşuluk ittihâzıyla tahsîldâr ve teftîş sınıfları (8) tertîb ve ihdâs olunmuş ise de bâlâda 'arz ve beyân kılındığı üzere el-yevm vilâyât-ı sâirede teftîş memûru ve tahsîldâr (9) istihdâm edilmeyüb kâffe-i emvâl devletin ahz ve istîfâsı vâzîfesi 'asâkir-i zabtiyyeye muhavvel bulunduğundan ve ma'a-mâ-fih emvâl-i mîriyyenin (10) böyle yed-i vâhide teslim ve tevdî'i câiz ve münâsib olamayacağından emr-i tahsîlât kâ'ide-i mer'îyyesine tevfikân 'asâkir-i zabtiyye vâsıtasıyla (11) îfâ olunmak üzere işbu tahsîldârların tamâmen ve teftîş memûrlarının yalnız üç neferinden mâ'adâsının ilgâsıyla bunlardan (12) kalacak mebâliğ ile mikdâr-ı vâfî 'asâkir-i zabtiyyenin tertîb ve istihdâmı ber-vech-i meşrûh mukaddemce kararlaştırılmış ve cânib-i vilâyetden (13) bû kerre bâ-telgraf vâki' olan ihtâr ve tekîde mebnî ol sûretle icrâ-yı icâbı hakkında telgrafnâme-i sâmilîleriyle mezûniyyet (14) verilmiş olup sâlifü'l-zıkr cedvel ise muhassasât-ı hâzıra dâiresinde tanzîm kılınmış olduğundan Zabtiyye Nezâretinin iş'ârı (15) mûcibince iki onbaşı takımında bir kol vekîli bulunmak ve fazla kalacak kol vekîllerinin muhassasâtıyla dahi neferât alınmak sûretiyle (16) mezkûr bölüklerin tertîb ve istihdâmı ve keyfiyyetin Zabtiyye Nezâretine bildirilmesi husûsunun vilâyet-i mezkûre vâlîliğine iş'ârı ve Nezâret-i müşârünileyhâ ile (17) Mâliyye Nezâret-i Celîlesine ma'lûmât i'tâ buyurulması bâbında emr ü fermân. Fî 14 R. Sene 1292 (20 Mayıs 1875).⁹⁹

99 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

*Meclis-i Fırka-i Zabtiye Reisliğine Hasan Paşa'nın
ve Beyoğlu Mutasarrıflığına Mehmed Paşa'nın Tayini*
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 64 • Sayfa: 522)

266

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Fırka-i Zabtiyye reîsi ve kumandanı bulunan Sa'âdetlü Mehmed Münir Paşa hazretlerinin Basra Kumandanlığına nakl ve ta'yîn buyurulmasından nâşî yerine muktedir bir zâtın intihâbı lâzım gelüb Beyoğlu Mutasarrıfı
(3) Ferîk Sa'âdetlü Hacı Hasan Paşa hazretleri kudemâ-yı ümerâ-yı 'askeriyyeden ve ashâb-ı liyâkatdan olmasıyla ferîklik ma'âşından mâ'adâ mezkûr mutasarrıflıktan dolayı muhassas olan iki bin beş yüz guruş
(4) ma'âşla zikr olunan fırka riyâset ve kumandanlığına ve Tekfurdağı Mutasarrıfı sâbık Sa'âdetlü Mehmed Paşa hazretleri mukaddemâ Beyoğlu Mutasarrıflığında hüsn-i idâreye muvaffak olarak zâten dahi (5) erbâb-ı fatânetden bulunduğundan müşârühileyhin dahi Beyoğlu Mutasarrıflığına ta'yîni ve fırka-i riyâsetden kalan bin beş yüz guruş üzerine Dâire-i Zabtiyyenin doksan bir senesi bûdcesine idhâl (6) olunub da henüz sarf edilmeyen ma'âşât-ı 'asâkir-i zabtiyye karşılığından üç bin beş yüz guruş 'ilâvesiyle mutasarrıflık ma'âşı olarak müşârünileyh Mehmed Paşa'ya şehri beş bin guruş ma'âş (7) tahsîsi husûslarına müsâ'ade-i celîle-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 14 Şa'bân Sene (1)292 ve fî 2 Eylûl Sene (1)291 (14 Eylûl 1875).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Fırka-i Zabtiyye Reîsi ve Kumandanı Sa‘âdetlü Mehmed Münir Paşa hazretlerinin Basra Kumandanlığına memûriyyeti cihetiyle yerine ferîklik ma‘âşından başka mutasarrıflık muhassasâtından iki bin beş yüz guruş aylık (3) verilerek Beyoğlu Mutasarrıfı Sa‘âdetlü Hasan Paşa hazretlerinin nasbı ve işbu mutasarrıflığa dahi beş bin guruş şehriyye ile Tekfurdağı Mutasarrıfı Sâbık Sa‘âdetlü Mehmed Paşa hazretlerinin ta‘yîni ve ma‘âşlarının (4) dâire-i mahsûsasında sûret-i tesviyesi hakkında Zabtiyye Nâzırı Devletlü Paşa hazretlerinin vürûd eden tezkiresi ‘arz ve takdîm kılınmağla ol bâbda irâde-i seniyye-i Şehinşâhî her ne vechle müte‘allik buyrulur ise (5) iktizâyı celîli icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 16 Ş. Sene (12)92 (17 Eylül 1875).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle tezkire-i melfûfu manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i Mülûkâne (3) buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân zikr olunan fırka riyâsetiyle kumandanlığa müşârünileyhümâdan Hasan Paşa’nın ve Beyoğlu Mutasarrıflığına (4) Mehmed Paşa’nın nasbı ve ma‘âşlarının dahi ol sûretle tesviyesi müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i isâbet-‘âde-i (5) cenâb-ı Şâhâne muktezâ-yı münîfinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı ‘âlî-i âsafânelerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda (6) emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 17 Ş. Sene (12)92 (18 Eylül 1875).

65¹⁰¹

*Üsküdar ve Beyoğlu Mutasarrıflıkları Muavinlerinin
Meclis-i Fırka Azalığına Tayinleri Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 65 • Sayfa: 524)*

(1) Fatih Zâbıta Memûriyyetinde bulunan Mirliva Sa'âdetlü Hasan Paşa'nın memûren Niş Fırka-i 'Askeriyyesine gitmesinden dolayı yerine diğzerinin ta'yîni iktizâ eylediği gibi Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâsının dahi zâten (2) derece-i kifâyede bulunmadığı cihetle buraya da birinin nasbı lâzım gelerek lede't-teemmül zikr olunan Fatih Zâbıta Memûriyyetine Üsküdar Mutasarrıf Mu'âvini Alay Beyi Hakkı ve Meclis-i mezkûr a'zâlığına da Beyoğlu (3) Mutasarrıf Mu'âvini Alay Beyi Bahri Beylerin nakl ve ta'yînleri tensîb edilmiş ve şu hâle göre zikr olunan mutasarrıflıklar mu'âvinlerinin zâten emsâli olmadığı cihetle lağvı tabî'î görünmüş olmağla (4) ber-minvâl-i muharrer mûmâileyhümânın ol vechle icrâ-yı memûriyyetlerini mutazammın iktizâ eden emr-i 'âlîlerinin şeref-tasdîr ve irsâl buyurulması husûsunun makâm-ı celîl-i Sadâret-i 'uzmâya 'arz ve inhâ kılınması bâbında (5) emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 26 Receb Sene (12)93 ve fî 4 Ağustos Sene (12)92 (16 Ağustos 1876).

(Mühürler)

160

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Fatih Zâbta Memûriyyetinde bulunan Mirliva Sa'âdetlü Hasan Paşa'nın memûren Niş Fırka-i 'Askeriyyesine gitmesinden dolayı yerine diğerinin ve Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâsının zâten derece-i kifâyede bulunmadığı cihetle buraya da birinin nasb (3) ve ta'yînleri lâzım gelüb zikr olunan Fatih zâbitasına Üsküdar Mutasarrıfı Mu'âvini Alay Beyi Hakkı ve Meclis-i mezkûr a'zâlığına da Beyoğlu Mutasarrıf Mu'âvini Alay Beyi Bahri Beylerin nakl ve icrâ-yı memûriyyetleri tensîbine hâvî Meclis-i mezkûrdan (4) bi't-tanzîm i'tâ kılınan mazbata leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla suver-i ma'rûza nezd-i ma'âlî-vefd-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerinde dahi tasvîb buyurulduğu hâlde mûmâileyhümânın memûriyyetlerini mutazammın emr-i 'âlîlerinin ısdâr ve irsâli husûsuna müsâ'ade-i (5) mekârim-mu'tâde-i hıdîv-i efhamîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 27 Receb Sene (12)93 ve fî 5 Ağustos Sene (12)92 (17 Ağustos 1876).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Üsküdar Mutasarrıflığı Mu'âvini Alay Beyi Hakkı Bey'in Fatih zâbta memûriyyetine ve Beyoğlu Mutasarrıflığı Mu'âvini Bahri Bey'in dahi Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâlığına memûriyyetleri husûsuna dâir Zabtiyye Nezâret-i (3) Celîlesinin tezkiresi melfûf mazbata ile berâber 'arz ve takdîm kılınmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i Mülûkâne müte'allik ve şeref-sudûr buruyulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla (4) tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 29 Receb Sene (12)93 (20 Ağustos 1876).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i hıdîvâneleriyle melfûf tezkire ve mazbata manzûr-ı ma‘âlî-nüşûr hazret-i Şehriyârî (3) buyurulması ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhümâdan Hakkı Bey’in Fatih zâbıta memûriyyetine ve Bahri Bey’in dahi Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına memûriyyetleri (4) müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı celîlinden olarak mârrü’z-zıkr tezkire ve mazbata (5) yine savb-ı ‘âlî-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî Gurre-i Ş. Sene (12)93 (22 Ağustos 1876).

Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığı Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 66 • Sayfa: 527)

(1) Huzûr-ı Sâmi-i Cenâb-ı Sadâret-penâhiye

229

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemineleridir ki

(3) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâlığında bulundurulan Miralay 'İzzetlü Muhtar ve Binbaşı Rif'atlı Hamdi Beyler ile Alay Emîni Mehmed Ali Efendi görünen lüzûm üzerine bu kerre Bâb-ı Vâlâ-yı cenâb-ı Ser'askerîce (4) ordulara memûr ta'yîn ve i'zâm kılınmış olmasından dolayı Meclis-i mezkûr vezâifi diğer üç nefer a'zâyâ kalarak bunlar ile idâre-i maslahat kâbil olamadığından ve şu aralık Meclis-i mezkûrca bir takım (5) nizâmât ve ıslâhât esâsları müzâkere edilmekde olub bunun için umûr-ı zabtiyyeye âşinâ erbâb-ı vukûf ve ma'lûmâtdan iki a'zânın daha ta'yîni lâzimedden bulunduğundan ve Erzurum Alay (6) Beyi sâbık 'İzzetlü Agah Bey mukaddemâ dahi Meclis-i mezkûr a'zâlığında bulunub dirâyet ve liyâkati tecrübe edilmiş olduğundan muvâfık rey-i rezîn isâbet-karîn cenâb-ı dâver-i efhamîleri buyurulduğu hâlde emsâli (7) vechle kendisine alay beyliği ma'âş verilmek ve tahsîsât-ı zabtiyye yekûnu dâiresinde deverân etdirilmek üzere şimdilik mûmâileyhin Meclis-i mezkûr a'zâlığına ta'yîniyle lâzım gelen emr-i 'âlîsinin (8) ısdâr ve tesyârı husûsuna müsâ'ade-i celîle-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 10 Şevval Sene (12)93 ve fî 16 Teşrîn-i evvel Sene (12)92 (28 Ekim 1876).

(İmzâ)

- (1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
- (2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâsından ba‘zılarının hasbe’l-lüzûm Ordu-yı Hümâyûnlara memûr edilmeleri hasbıyla a‘zâ-yı mevcûde ile idâre-i maslahat kâbil olamadığından Erzurum vilâyeti alay beyliğinden münfasıl
- (3) ‘İzzetlü Agah Bey’in zabtiyye tahsîsâtı içinde deverân etdirilmek üzere alay beyliği ma‘âşıyla Meclis-i mezkûr a‘zâlığına ta‘yîni husûsuna dâir Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmağla
- (4) ol bâbda her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Mülûkâne müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı ‘âlîsi icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 15 L. Sene (12)93 (3 Kasım 1876).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle melfûf tezkire manzûr-ı ‘âlî-i hazreti Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve bermûcib-i istîzân Mîr-i mûmâileyhin alay beyliği ma‘âşıyla Meclis-i mezkûr a‘zâlığına ta‘yîni müte‘allik ve şeref-sudûr (4) buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i merkûme savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine (5) i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 16 L. Sene (12)93 (4 Kasım 1876).

67¹⁰³

*Hapishane-i Umumi Müdürü Hakkı Bey ve Meclis-i Fırka Azası Alaybeyi
Agah Efendi'nin Becâyışleri*
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 67 • Sayfa: 529)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Habshâne-i 'Umûmî Müdürlüğünde istihdâm olunan Alay Beyi 'İzzetlü Hakkı Bey'in bacağında bir yılancık gâile çıkmış olmasından dolayı epeyce vakitdir keyifsiz idi bu kerre i'âde-i (3) sıhhat edecek kadar oldu ise de müdürlik meşâgili ekseren meşy ve hareket ve nezâret yolunda olacağına ve Mîr-i mûmâileyh kuvvet-i kıdemiyyesinin eski hâline gelmesi bir vakt daha (4) intizâra mütevakıf olduğu hâlde habshâne işleri bi't-tab' öyle intizârla mukayyed olamayacağı gibi Meclis-i Fırka a'zâsından Alay Beyi 'İzzetlü Agah Bey'in sâlimü'l-vücûd (5) ve cerbezeli ümerâdan bulunduğuna binâen Mîr-i mûmâileyh ile Hakkı Bey'in becâyış-i memûriyyetlerine tensîb kılınmış olmağla muvâfık irâde-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri olduğu hâlde (6) ol bâbda iktizâ eden iki kıt'a emr-i 'âlînin ısdâr ve irsâli mütevakıf-ı müsâ'ade-i 'aliyye-i dâver-i a'zamîleri olmağın ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 26 Rebî'ü'l-âhir Sene (12)94 ve fî 28 Nisan Sene (12)93 (10 Mayıs 1877).

(İmzâ)

- (1) Devletlü efendim hazretleri
- (2) Habshâne-i ‘Umûmî Müdîri Hakkı Bey’in Meclis-i Fırka a‘zâsından Alay Beyi Agah Bey ile hasbe’l-îcâb icrâ-yı becâyış-i memûriyyetleri ifâdesine dâir Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm
- (3) kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî Gurre-i Ca. Sene (12)94 (14 Mayıs 1877).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle tezkire-i ma‘rûza manzûr-ı Hümâyûn hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhümânın becâyış-i memûriyyetleri şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı (4) münîfinden olarak tezkire-i merkûme savb-ı sâmi-i âsafânelerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (5) hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 2 Ca. Sene (12)94 (15 Mayıs 1877).

*Meclis-i Fırka-i Zabtiye Başkâtibi Reşad ile Mustafa Zeki Efendilere
Rütbe Verilmesi (Transkripsiyonun Aslı: Belge 68 • Sayfa: 531)*

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Meclis-i Fırka Başkâtibi Reşad ve Mektûbî-i Zabtiyye hulefâsından Mustafa Zeki Efendilerin ehliyyet ve dâimâ meşhûd olan ikdâm ve istikâmetleri haklarında hakîkaten mükâfâtı müeyyed ve bunlar zâten yetiştirmeye degecek dereceleri (3) hâiz olduğundan ve sâye-i ‘âlî-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerinde bu gibilerin taltîfi yalnız kendileri değil hatta emsâl ve hem-hâllerince dahi medâr-ı sahîh şevk ve gayret olacağından mûmâileyhümânın birer rütbe-i sâlise ile tesrîri ‘inâyet-i isâbet-âne-i (4) dâver-i efhamîlerinden müsted‘â ise de ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 18 Zî’l-ka‘de Sene (12)95 ve fî 1 Teşrîn-i sânî Sene (1)294 (13 Kasım 1878).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Meclis-i Fırka Başkâtibi Reşad ve Mektûbî-i Zabtiyye hulefâsından Mustafa Zeki Efendilerin ehliyyet ve liyâkatlerine mebnî sâye-i ihsân-vâye-i hazret-i Mülûkânede mükâfâten ‘uhdelerine rütbe-i sâlise tevcih ve ihsânı iltimâsına dâir Zabtiyye Nâzırı (3) Devletlü Paşa hazretlerinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i cenâb-ı Mülûkâne müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâza mübâderet olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 21 Za. Sene (12)95 (16 Kasım 1878).

104 BOA, İ. DH, 777-63201

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle
tezkire-i ma'rûza manzûr-ı âlî-i (3) hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve
istîzân olunduğu vechle Efendi-i mûmâileyhümâ 'uhdelerine rütbe-i
sâlise (4) tevcîhi müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i
cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı 'âlisinden olarak (5) mezkûr tezkire savb-ı
sâmî-i hıdîvîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i
veliyyü'l-emrindir. Fî 22 Za. Sene (12)95 (17 Kasım 1878).

*Vefat Eden Hapishane-i Umumi Müdürü Ali Bey'in
Zevcesi Emine Hanım'a Maaş Tahsisi Hakkında
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 69 • Sayfa: 532)*

1496

(1) Zabtiyye Nezâretinin Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan 22 Şa'bân Sene 1295 ve 9 Ağustos Sene (12)94 (21 Ağustos 1878) târîh ve yüz on iki numarolu tezkiresiyle Meclis-i Fırka'nın melfûf mazbatası ve 'arz-ı hâl Mâliyye Dâiresinde kırâat olundu (2) meâlleri 'asâkir-i zabtiyye alay beylerinden Habshâne-i 'Umûmî Müdîri Ali Bey'in vefâtından ve zarûret hâlinde bahsle münâsib mikdâr ma'âş tahsîsi hakkında müteveffâ-yı mûmâileyhin zevcesi Emine Hanım tarafından vukû' bulan (3) istid'â üzerine tedkîkât-ı mukteziyye bi'l-icrâ müteveffâ-yı mûmâileyh silk-i zabtiyyeye altmış dört senesi Haziranının ibtidâsında duhûl ederek müddet-i hidmeti tam otuz seneye bâliğ olduğu ve kendisi ümerâ-yı zabtiyyenin (4) kudemâsından olarak müddet-i hayâtında hüsn-i hidmet eylediği ve emlâk ve 'akâr gibi hiçbir şeye mâlik olmadığı gibi nukûd ve muhalledfât olarak bir şey zuhûr etmediği ve zevcesi mûmâileyhâdan başka kimsesi kalmadığı (5) ve mûmâileyhâ dahi zâten mühtediye bulunduğu cihetle hiç bir nesneye mâlike olmadığı tebeyyün edüb eğerçi mûmâileyhânın is'âf-ı istid'âsı elde bulunan Zabtiyye Nizâm-nâmesi hükmünce gayr-ı kâbil ise de geçende (6) takdîm kılınan 'Asâkir-i Zabtiyye Nizâm-nâmesi lâyihasında 'asâkir-i nizâmiyyede olduğu misillü 'asâkir-i zabtiyye ümerâ ve zâbitânından vefât edenlerin 'ıyâl ü evlâdına ma'âş tahsîsi mûnderic bulunduğu binâen mûmâileyhâya da (7) nizâm-ı mezkûr hükmüne tevfiân şehri üç yüz yetmiş beş guruş ma'âş tahsîsi istîzândan 'ibâretidir

105 BOA, İ. ŞD, 44-2375

(8) İcâb-ı lede'l-mülâhaza mûmâileyhânın beyân kılınan şiddet-i ihtiyâcına göre zarûret içinde yaşatdırılması lâyük-ı şân-ı 'âlî olamaz ise de henüz irâde-i seniyyesi istihsâl olunamayan bir kânûnun mâ-kabline şümûlü olamamak (9) tabî'î olduğuna ve memûriyyetden irtihâli vukû' bulanların evlâd ü 'ıyâlinden sahîhen dûçâr-ı zarûret ve şâyân-ı merhamet bulunanlara bir nisbet-i muhikka ve 'âdilede olarak ma'âş tahsîsine ahîren irâde-i seniyye-i (10) hazret-i Pâdişâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulduğuna binâen muhtâciyyet ma'âşları mahlûlâtından olmak üzere Hâzîne-i Celîle-i Mâliyyeden olarak mûmâileyhâ Emine Hanıma şehri yüz elli gurusu ma'âş tahsîsi münâsib (11) görünmekle ol vechle icrâ-yı icâbının Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi ve Zabtiyye Nezâretine dahi beyân-ı hâl buyurulması tezekkür kılındı ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 16 Safer Sene (1)296 ve fî 27 Kânûn-ı sâni Sene (1)294 (8 Şubat 1879).

(Mühürler)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinin leffen 'arz ve takdîm kılınan mazbatası meâlinden müstebân olduğu vechle 'asâkir-i zabtiyye alay beylerinden ve emekdârândan Habshâne-i 'Umûmî Müdiri (3) Ali Bey'in vefâtından nâşî bî-kes ve bî-vâye kalmış olan zevcesi Emine Hanım'a geçende takdîm kılınan 'Asâkir-i Zabtiyye Nizâmnâmesi mûcibince şehri üç yüz yetmiş beş gurusu ma'âş (4) tahsîsi cânib-i zabtiyyeden iş'âr edilmiş ise de henüz irâde-i seniyyesi istihsâl olunamayan bir kânûnun mâ-kabline şümûlü olamamak tabî'î olduğuna ve memûriyyetden irtihâli vukû' bulanların (5) evlâd ü 'ıyâlinden sahîhen dûçâr-ı zarûret ve şâyân-ı merhamet bulunanlara bir nisbet-i muhikka ve 'âdilede olarak ma'âş tahsîsi ahîren şeref-sâdır olan emr ü fermân-ı Hümâyûna cenâb-ı Şehriyârî (6) iktizâ-yı 'âlisinden bulunduğuna binâen muhtâciyyet ma'âşları mahlûlâtından

olmak üzere Hazîne-i Celîle-i Mâliyyeden olarak mûmâileyhâya şehri yüz elli gurusu ma'âş tahsîsi zımında icrâ-yı (7) icâbının Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesiyle Zabtiyye Nezâretine dahi beyân-ı hâl olunması tezekkür kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise (8) infâzı mantûk-ı münîfini mübâderet olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 15 Ra. Sene (12)96 (9 Mart 1879).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Zîver-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf mazbata manzûr-ı Hümâyûn hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân muhtâciyyet mahlûlâtından mûmâileyhâya yüz elli gurusu ma'âş (4) tahsîsi zımında icrâ-yı icâbının Mâliyye Nezâretine havâlesiyle Zabtiyye Nezâretine dahi ma'lûmât (5) i'tâsı müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden (6) olarak mezkûr mazbata savb-ı sâmi-i hıdîvîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü (7) fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 16 Ra. Sene (12)96 (10 Mart 1879).

Hapishane-i Umumi Dairesinin Bazı Mahallerinin Tamiri Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 70 • Sayfa: 534)

711

(1) Zabtiyye Nezâretinin Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan 22 Rebî'ü'l-âhir Sene 1296 ve 2 Nisan Sene (12)95 (14 Nisan 1879) târîhi ve yirmi bir numarolu tezkiresiyle Meclis-i Fırkanın melfûf müzekkiresi ve keşf defteri ve sâire (2) Mâliyye Dâiresinde kırâat olundu.

(3) Meâlleri Sultan Ahmed'de Habshâne-i 'Umûmî ittihâz kılınmış olan dâirenin harâb olan mahalleriyle timur parmaklıkların ta'miri ve muhâfaza dîvârlarının terfî'i ile nöbetçi kulübeleri inşâsı lâzım gelerek (4) ve şimdilik elzemi lâzımına takdîm kılınarak Şehremâneti ma'rifetiyle keşfi bi'l-icrâ Osmanlı altunu yüz guruş hesâbıyla yüz yetmiş bin yedi yüz kırk altı guruş on para masrafla (5) vücûda geleceği tebeyyün eylediği beyânıyla icrâ-yı îcâbı istîzânından ibâretidir.

(6) Ta'mirât-ı mezkûre hakkında lüzûm ve ehemmiyyet gösterilmiş ise de masârif-i mezkûre hasbe'l-hâl ziyâdece görüldüğünden ol bâbda vukû'bulan taleb üzerine cânib-i Nezâretten gönderilen 'İzzetlü (7) Ömer Bey'den istîzâh-ı mâdde olundukda bunların şimdilik terki mümkün olabilenlerden yirmi altı bin dört yüz küsûr guruş daha tasarruf edilebileceği Mîr-i mûmâileyh tarafından beyân kılınmış ise de (8) şu hâlde yine yüz kırk dört bin bu kadar guruşa ihtiyâc görünüb buna hâl-i hâzır Hazîne müsâ'id olmadığından ve ma'a-mâ-fih habshâne usûl-i inzibâtıyyesinin halelden vikâyesi dahi mültezem (9) idüğinden maslahatın iki ciheti dahi pîş-i nazara alınarak ta'mirâtın ehemmini mühimine tercîh ve takdîm sûretiyle masârif-i

mezkûrece mümkün olabildiği derece tasarrufât ve tenzîlât-ı icrâsıyla (10) yeniden keşf defterinin tanzîm ve irsâli Nezâret-i müşârünileyhâya tebliğ olunarak 26 Cemâziye'l-âhîr Sene 1296 (17 Haziran 1879) târîhiyle alınan cevâbda mezkûr habshânenin umûr-ı inzibâtıyyesince görülen nevâkıs üzerine (11) icrâ kılınan tahkîkât neticesinden koğuş ve sâir mahallerce küllî tagyîrât ve yeniden inşâata lüzûm-ı hakîkî tebeyyün ederek bunların kâffesinin ikmâli bir hayli akçeye muhtâc idüğü anlaşılmış (12) ise de hâl-i hâzır Hazîne cihetiyle nevâkıs-ı mezkûrenin mühimmleri terk ve fakat ehemm ve elzem olan cihetleri keşf etdirildiğinden ve şimdi mikdâr-ı mezkûrdan tasarrufât ve tenzîlât (13) icrâsı gayr-ı kâbil olub nevâkıs-ı mezkûrenin ikmâlinde vukû'a gelecek tehîrâtan tevellüd edecek mehâzîr-i müsellemin idüğünden mûmâileyh Ömer Bey ma'rifetiyle tasarruf edilen mebâligden (14) mâ'adâsının bir ân evvel sarfına mezûniyyet i'tâsı lüzûmu beyân olunmuştur.

(15) İktizâsı lede'l-müzâkere mahbûsînin emr-i muhâfaza ve istirahatleri içün muhtâc olan mahallerin tevsi' ve ta'mîri ehemm ve elzem idüğü ve bu mikdâr-ı masârifden aşağı tesviyesi kâbil olamayacağı (16) revş-i iş'ârâtdan anlaşılmış ve emr-i inzibâta 'âid olub ihtiyâc-ı sahîha müstenîd olan masârifin kabûlü umûr-ı zarûriyyeden görünmüş olduğundan zikr olunan mahallerin gayr-ı ez tasarruf (17) kusûr yüz kırk dört bin iki yüz elli sekiz guruşla icrâ-yı ta'mîri husûsunun Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi bi't-tezekkür mezkûr keşf defteriyle muahharen tenkîh ve tenzîl edilen (18) mahallerin esâmîsini ve mikdâr-ı masârifini mübeyyen olan pusulanın bir sûreti leffen takdîm kılındı ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 27 Receb Sene (1)296 ve fî 4 Temmuz Sene (1)295 (16 Temmuz 1879).

(Mühürler)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Sultan Ahmed’de Habshâne-i ‘Umûmî ittihâz kılınmış olan dâirenin harâb olan mahalleriyle timur parmaklıklarının ta’mîri ve muhâfaza dîvârlarının terfî-i ile nöbetçi kulübeleri inşâsı lâzım gelerek Şehremâneti ma‘rifetiyle (3) lede’l keşf Osmanlı altunu yüz guruş hesâbıyla yüz yetmiş bin yedi yüz kırk altı guruş on para masrafla vücûda geleceği anlaşıldığından icrâ-yı îcâbı istîzânına dâir Zabtiyye Nezâretinin tezkiresi (4) üzerine Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinden kaleme alınan mazbata melfûf keşf defteri ve pusula ile berâber ‘arz ve takdîm kılınan meâlinde müstebân olduğu vechle ta’mîrât-ı mezkûre hakkında lüzûm ve ehemmiyyet gösterilmiş ise de (5) masârif-i mebhûse hasbe’l-hâl ziyâdece görüldüğünden Nezâret-i mezkûre ile muhâbere ve tekrâr keşf-i icrâ edilerek vâkı‘â ol mikdâr akçeye hâl-i hâzır Hazîne müsâ‘id olmamakla berâber habshânenin usûl-i inzibâtiyyesinin (6) halelden vikâyesi dahi mültezem bulunduğu cihetle maslahatın iki ciheti dahi pîş-i nazara alınarak ta’mîrâtın ehemmini mühimmine tercîh sûretiyle şimdilik terki mümkün olabilenlerden mezkûr pusulada gösterildiği üzere (7) yirmi altı bin dört yüz guruşluk ta’mîrât terk edilib kusûr-ı ta’mîrât ve inşââtın bundan aşağı masrafla tesviyesi kâbil olamayacağı anlaşılmış ve emr-i inzibâta ‘âid olub ihtiyâcât-ı sahîha müstenid olan (8) masârifin kabûlü umûr-ı zarûriyyeden görünmüş olduğundan mahall-i mezkûrenin gayr-ı ez tenzîl kusûr yüz kırk dört bin iki yüz elli sekiz guruş masrafla icrâ-yı ta’mîri husûsunun Nezâret-i mezkûreye havâlesi (9) tezekkür olunmuş olmağla mûcibince îfâ-yı muktezâsı hakkında her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise infâz-ı mantûk-ı münîfine ibtidâr edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 3 Ş. Sene (12)96 (23 Temmuz 1879).

(İmzâ)

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle mezkûr mazbata (3) ve melfûfâtı manzûr-ı 'âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân (4) mahall-i merkûmenin ol mikdâr masrafla icrâ-yı ta'mîri husûsunun Nezâret-i müşârünileyhâya (5) havâlesi müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehriyârî (6) mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr mazbata melfûfâtıyla berâber i'âde kılınmış olmağla (7) ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 4 Ş. Sene (12)96 (24 Temmuz 1879).

(İmzâ)

71¹⁰⁷

Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin Tertip ve Kuruluşu Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 71 • Sayfa: 536)

Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin Sûret-i Tertîb-i Cedîdi

Reîs

Ferîk Sa‘âdetlü Hacı Hasan Paşa
Hazretleri İbkâen

A‘zâ
Mitroviçe‘den gelen
Mirliva Sa‘âdetlü Ali
Paşa Mücedden

A‘zâ Zabtiyye Muhâsebecisi
Sa‘âdetlü Ali Rıza Efendi İbkâen

A‘zâ Nizâmiyye
Miralaylarından Abdülezel
Bey Müceddeden

A‘zâ
Zabtiyye Sertabîbi
Miralay ‘İzzetlü Ömer
Bey İbkâen

A‘zâ
Bâb-ı Vâlâ-yı Ser‘askerî Tedkîk-i
Muhâsebât Komisyonu A‘zâsından
Kâimmakâm Rasim Bey
Müceddeden

A‘zâ
Tabur Ağası Şahin Efendi
İbkâen

107 BOA, İ. DH, 789-64140

Numero

69

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Zabtiyye Nizâm-nâmesinin fasl-ı sâlisinde muharrer usûl-i intihâbiyye mûcibince alay beylerinden mâ'adâ zâbitân-ı zabtiyyenin ba'demâ mahallerince intihâb ve inhâsı ve Meclis-i Fırka-i Zabtiyye Heyetinin muhtâc-ı ıslâh olmasından dolayı (3) Der-Sa'âdet ve Bilâd-ı Selase 'Asâkir-i Zabtiyyesi idâresiçün başkaca bir Alay Meclisi tertîb olunmak üzere Meclis-i mezkûrun Ordu Meclislerine tevfikân ümerâ-yı 'askeriyyeden tertîb ve teşkîli husûsunun taraf-ı sâmi-i Ser'askeriye (4) havâlesi irâde-i seniyye iktizâ-yı 'âlisinden olarak iktizâsının îfâ kılınacağı ve ana göre îcâb-ı hâlin icrâsı 7 Haziran Sene (12)95 (19 Haziran 1879) târîhli ve yüz yirmi üç numarolu şeref-vârid olan tezkire-i sâmi-i cenâb-ı (5) vekâlet-penâhîlerinde irâde ve iş'âr buyurulmuş ve hükm-i nizâma tevfikân alay beylerinden mâ'adâ zâbitân-ı zabtiyyenin mahallerince intihâbına 'âid mu'âmelenin icrâsına mübâşeret kılınmış olduğu gibi Der-Sa'âdet'in zâten (6) ve nizâmına tevfikân teşkîl edilmiş bir Alay Meclisi olarak Der-Sa'âdet ve mülhakâtı 'asâkir-i zabtiyyesi idâresine bakmakda olduğuna binâen ve işbu irâdenâme-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerini mutazammın cânib-i vâlâ-yı cenâb-ı (7) sipah-sâlârîden alınan tezkire-i 'aliyye ahkâmına tatbîkan yalnız Meclis-i Fırka yeniden teşkîl olunarak tanzîm ve taraf-ı vâlâ-yı ser'askeriye irsâl olunan teşkîl pusulasının bir 'aynı leffen takdîm kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbı (8) menûd-ı müsâ'ade-i 'aliyye-i dâverâneleri olmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 18 Receb Sene (12)96 ve fî 25 Haziran Sene (1)295 (7 Temmuz 1879).

(İmzâ)

Bâb-ı ‘Âlî

Dâire-i Sadâret-i ‘Uzmâ

208

(1) Taraf-ı Vâlâ-yı Ser‘askerîye

(2) Devletlü ‘atûfetlü efendim hazretleri

(3) Polis usûlüne dâir tanzîm olunan nizâmnâmenin bir sûreti mukaddemce Sûriye vilâyet-i Celîlesine tesyâr ve bunun mûndericâtından hükm-i mevki‘ ve zamâna göre vilâyetce şimdiden yapılabileceklerinin tertîb ve icrââtına (4) teşebbüs edilmesi teveccüh ve iş‘âr olunmuşidi bu gün vilâyet-i müşârünileyhâdan vârid olub Meclis-i Vûkelâda kırâat olunan muharrerât meâllerinden müstebân olduğu vechle vilâyet ‘Asâkir-i Zabtiyyesinin şimdiden tamâmen ve kâmilen (5) heyet-i cedîdeye kalbî münâsib olmayacağı cihetle şimdilik nümûne olmak üzere bir bölük polis ile birer bölük piyâde ve süvârî jandarma teşkîl olunacağı gibi Havran ve Belka sancaklarında ‘Asâkir-i Zabtiyyenin birâz zamân daha (6) ibkâsıyla bunların görmekde oldukları posta idâresi ve mekâtib nakliyyesi ve mahkeme ve meclis hizmetleri ve tahsîl-i emvâl işleri için tertîbi mukarrer olan sınıfların husûlüne kadar eski usûlde istihdâmları (7) lâzım geleceği gösterilmesine ve bununla berâber eğerçi Vilâyet ‘Asâkir-i Zabtiyyesinin şimdiki mevcûdu üç bin yüz elli neferden ‘ibâret bulunmuş ise de vilâyetin umûr-ı zabtiyyesiçün sekiz bölük süvârî ve sekiz bölük (8) piyâde jandarma ile bir bölük polis teşkîl ve ‘asâkir-i kadîme-i zabtiyyenin tenkîhiyle bunlardan dahi on iki bölük süvârî ve beş bölük piyâde tertîb olunduğu ve habshâne için başkaca bir gardiyan sınıfı (9) yapıldığı hâlde bunların cümlesi ma‘a-zâbitân iki bin altı yüz elli üç ‘adede ve tahsîsât-ı seneviyyesi dahi seksen altı yük doksan sekiz bin doksan guraşa bâliğ olacağı anlaşılmısına binâen (10) îfâ-yı mukteziyyâtı tensîb olunacağı

gibi Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesi dâiresinde mevcûd olan Meclis-i Fırka-i Zabtiyye Heyeti ‘umûm vilâyâtın umûr-ı zâbıtasına merci’ olacak iktidârı hâiz olmayub muhtâc-ı ıslâh (11) bir hâlde bulunmasına binâen işbu heyetin yine Nezâret-i müşârünileyhâ taht-ı nezâretinde bulunan ve Der-Sa’âdet ve Bilâd-ı Selase ‘Asâkir-i Zabtiyyesinin idâresi içün başkaca bir Alay Meclisi tertîb olunmak üzere Ordu-yı Hümâyûnlar (12) Meclislerine tevfiikan taşra ahvâl ve mu‘âmelâtına vâkıf ümerâ-yı ‘askeriyyeden mürekkeb olarak tertîb ve teşkîli husûsunun taraf-ı sâmi-i ser’askerilerine havâlesi dahi cümle-i müzâkerâtdan bulunmuş ve bi’l-istîzân irâde-i seniyye-i (13) cenâb-ı Pâdişâhî dahi ol merkezde müte‘allik buyurulub vilâyet-i müşârünileyhâ ile Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesine bildirilmiş olmağla Nezâret-i müşârünileyhâ ile bi’l-muhâbere icâbının icrâsı bâbında irâde efendimindir. Fî 29 Cemâziye’l-âhire Sene (1)296 ve fî 7 Haziran Sene (12)95 (19 Haziran 1879).

(Alt Kısım)

(1) Ma’rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) İşbu tezkire-i sâmiyye mantûk-ı münîfi rehîn-i ikân-ı kem-terânem olarak keyfiyyet Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askeriye lede’l-havâle ol bâbda Nezâret-i müşârünileyhâ ile icrâ kılınan muhâbere cevâbında Meclis-i Fırka Ferîk Sa’âdetlü Hacı Hasan Paşa hazretlerinin riyâseti (3) tahtında iki alay beyi ve bir tabur ağası ve muvakkat a‘zâ olmak üzere nezâret mu‘âvini ve muhâsebeci ve mektûbcu ve yoklamacı ve sertabîbden müretteb ise de a‘zâ-yı muvakkatenin vazîfe-i asliyyeleri her vakt meclisde (4) bulunmalarını mâni’ olduğu gibi a‘zâ-yı tabî’iyyeden birinin mukaddemâ diğer memûriyyete konulmasından yeri açık kalmış ve diğeride memûren Haleb’e gönderilerek vazîfesi vekâletle îfâ etdirilmekte bulunmuş olduğuna ve Der-Sa’âdet Alay Meclisi (5) zâten ve nizâmına tevfiikan teşkîl edilmiş idüğine binâen yalnız Fırka Meclîsinin Ordu Meclislerine tevfiikan yeniden teşkîli lâzım ve heyet-i cedîde ma‘âşlarının tamâmen zabtiyye tahsîsâtından verilmesi tabî’i olub Ordu Meclislerine tevfiikan (6) tanzîm olunan pusulanın leffen gönderildiği ve müşârünileyhâ Hasan Paşa hazretleri müsinnce ise de riyâset vazîfesini bir müddet daha îfâya kânî

görüldüğüçün anın riyâsetde ibkâsı ve müceddeden a'zâlığa Mitroviçe'den gelen (7) Mirliva Sa'âdetlü Ali Paşa ile Nizâmiyye miralaylarından Abdülezel ve Bâb-ı Ser'askerî Tedkîk-i Muhâsebat Komisyonu a'zâsından Kâimmakâm Rasim Beylerin ta'yîni ve mu'âvin ile mektûbcunun zâten meclis memûriyyetleri muvakkat olduğuna mebnî (8) anların meclis memûriyyetinden sarf-ı nazarla ordu meclisleri tertîbince muhâsebeci efendi ve sertabîb beyin ve bir de Tabur ağası Şahin Efendi'nin ibkâen devâm-ı memûriyyetleri ve a'zâ-yı cedîde ile riyâsetde bulunan zât (9) ma'âş-ı 'askerîleri rütbelerine göre zabtiyye tahsîsâtından îfâ olunmak üzere riyâsete mahsûs ve ma'âş-ı 'askerîden başka olan iki bin beş yüz guruşla a'zâ-yı 'atîkadan iki alay beyi ma'âşları birleştirilmekle hâsıl olacak mikdârdan (10) ve daha iktizâ eden mebâliğin tahsîsât-ı merkûme miyânında tesviyesi tensîb kılındığı ve bu sûret hemm Meclis Heyetinin 'aded ve iktidârca kifâyetine ve hemm de vazîfenin sûret-i muntazamada cereyânına delâlet edeceği beyânıyla icrâ-yı icâbı (11) beyân ve izbâr kılınmış ve suver-i meşrûha yolunda ve iktizâ-yı hâl ve maslahata sûret-i muvâfakatda görünmüş olduğundan bu bâbda ve Meclis-i mezkûra müceddeden a'zâ ta'yîni gösterilen mûmâileyhüm Ali Paşa ve Abdülezel ve Rasim Beylerin (12) ol vechle Dâire-i Zabtiyyeye nakl-i memûriyyet ve muhassasâtı hakkında aklâm-ı Harbiyyece mu'âmelât-ı mukteziyye ve kaydiyyesi bi'l-icrâ Meclis-i mezkûr a'zâlığına memûriyyetlerini mutazammın kendilerine tezâkir-i mahsûsa tastîriyle keyfiyyetin cevâben (13) Nezâret-i müşârünileyhâya iş'âr ve huzûr-ı 'âlî-i vekâlet-penâhîlerine dahi 'arz ve izbârı ve fakat ve mûmâileyhümden Râsim Bey hasbe'l-lüzûm Yenişehir cihetine memûr ve i'zâm edilmiş ve Dâr-ı Şûrâca bi'l-muhâbere yerine diğerinin ta'yîni (14) der-dest-i tezekkür bulunmuş olduğunun dahi 'ilâve ve inbâsı Harbiyye Dâiresinden ifâde kılınarak icâbı icrâ olunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 12 Şa'bân Sene (1)296 ve fî 19 Temmuz Sene (12)95 (31 Temmuz 1879).

(İmzâ)

Bâb-ı ‘Âlî

Dâire-i Sadâret-i ‘Uzmâ

251

(1) Taraf-ı Vâlâyı Ser ‘Askerîye

(2) Devletlü ‘atûfetlü efendim hazretleri

(3) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin ordu meclislerine tevfikân ümerâ-yı ‘askeriyyeden tertîb ve teşkîlî hakkında müte‘allik buyurulan irâde-i seniyye geçende taraf-ı vâlâ-yı sipeh-dârîleriyle Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesine (4) bildirilmişidi ol bâbda taraf-ı sâmi-i Ser‘askerîlerinden vukû‘ bulan iş‘âra tatbîkân Meclis-i mezkûr yeniden bi’t-teşkîl tanzîm olunan pusulasının gönderildiği Nezâret-i müşârünileyhâdan bu kerre (5) bâ-tezekkür iş‘âr kılınmış ise de savb-ı vâlâ-yı sipeh-sâlârîlerinden buna dâir bir cevâb zuhûr etmemiş ve mezkûr tezkire melfûf pusula ile berâber irsâl sûy-ı sâmilîleri kılınmış olmağla icâbının (6) icrâ ve ifâdesine himmet buyurulması bâbında irâde efendimindir. Fî 21 Receb Sene (1)296 ve fî 28 Haziran Sene (12)95 (10 Temmuz 1879).

(İmzâ)

(Alt Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) İşbu tezkire-i sâmiyye ve melfûfu müeddâları rehîn-i îkân-ı çâkerânem olarak keyfiyyet Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askeriyye lede’l-havâle bu husûs hakkında geçende tevârüd eden tezkire-i sâmiyye üzerine iktizâ-yı hâlin sûret-i icrâ ve iş‘ârı hakkında (3) Nezâret-i müşârünileyhâ ile ceryân eden muhâbere cevâbında Bâb-ı Zabtiyyede bulunan Fırka Meclisinin ber-mûcib-i

iş'âr ve karâr-ı 'âlî Ordu-yı Hümâyûnlar Meclislerine tevfikân tertîb ve ta'dîl olunmak üzere el-yevm fırka reîsi bulunan (4) Ferîk Sa'âdetlü Hasan Paşa hazretlerinin yine riyâsetde ibkâsıyla müceddeden a'zâlîğa Mirliya Sa'âdetlü Ali Paşa ile Nizâmiyye Miralaylarından Abdülezel ve Kâimmakâm Rasim Beylerin ta'yîni ve muhasebeci efendi ile (5) sertabîb beyin ve bir de Tabur Ağası Şahin Efendi'nin ibkâen devâm-ı memûriyyetleri ve bunların muhassasâtı da cihet-i zabtiyyeden tesviyesi izbâr olunması ve sûret-i iş'âr muvâfık-ı maslahat görünmesi üzerine (6) bu bâbda mu'âmele-i mukteziyye-i kuyûdiyye ifâ ve Bâb-ı 'Âlîye dahi 12 Şa'bân Sene (12)96 (1 Ağustos 1879) târîhinde cevâben beyân-ı hâl olunduğu kayden tebeyyün eylediğinden keyfiyyetin huzûr-ı 'âlî-i dâver-i efhamîlerine 'arz ve izbâr Harbiyye Dâiresinden (7) ifâde ve mezkûr tezkire ile pusula leffen takdîm ve i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 17 Şa'bân Sene (1)296 ve fî 24 Temmuz Sene (12)95 (5 Ağustos 1879).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin kemâ-kân Zabtiyye Nezâreti ma'îyyetinde olmak üzere Ordu-yı Hümâyûnlar Meclislerine tevfikân taşra ahvâl ve mu'âmelâtına vâkıf ümerâ-yı 'askeriyyeden mürekkeb olarak tertîb ve teşkîli geçende (3) bi'l-istîzân müte'allik buyurulan irâde-i seniyye iktizâ-yı 'âlîsinden olarak icrâ-yı îcâbı Nezâret-i müşârûnileyhâ ile taraf-ı vâlâ-yı Ser'askerîye bildirilmiş idi bu def'a alınan cevâblarda Meclis-i mezkûrun (4) ol sûretle yeniden teşkîli zımnında el-hâletü hâzihi hidmet-i riyâsetde müstahdem Ferîk Sa'âdetlü Hacı Hasan Paşa hazretlerinin bu memûriyyet ve Zabtiyye Muhâsebecisi Sa'âdetlü Ali Rıza Efendi ile Sertabîb (5) Ömer Bey ve Tabur Ağası Şahin Efendi'nin a'zâlıkda ibkâ olunması ve Mitroviçe'den gelen Mirliya Sa'âdetlü Ali Paşa ile nizâmiye

miralaylarından Abdülezel ve Bâb-ı Ser‘askerî Tedkîk-i Muhâsebât (6) Komisyonu a‘zâsından Kâimmakâm Rasim Beylerin müceddeden a‘zâlığa alınması ve bunlara usûl ve nizâmı mûcibince verilecek ma‘âşların tahsîsât-ı zabtiyye miyânında tesviye edilmesi kararlaştırılmış olduğu (7) ve muahharen mûmâileyh Rasim Bey’in hasbe’l-lüzûm Yenişehir cihetine gönderilmesi hasbıyla yerine diğerinin ta‘yîni der-dest bulunduğu gösterilmiş olmağla Meclis-i mezkûrun sûret-i meşrûhaya göre teşkîli ve müşâr (8) ve mûmâileyhümün ibkâen ve müceddeden riyâset ve a‘zâlığa ta‘yîni ile Rasim Bey’in yerine intihâb olunacak zâtın başkaca istîzân-ı memûriyyeti husûslarının cânib-i vâlâ-yı sipeh-sâlârî ile Nezâret-i (9) müşârünileyhâya havâlesi hakkında dahi her ne vechle emr ü fermân hazret-i Pâdişâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise icrâ-yı hükm-i celîline ibtidâr olunacağı ve buna dâir evrâk leffen ‘arz (10) ve takdîm kılındığı beyânıyla tezkire-i senâveri terkîm olundu efendim. Fî 26 Ş. Sene (12)96 (15 Ağustos 1879).

(İmzâ)

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle evrâk-ı melfûfa (3) manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve sûret-i ma‘rûzanın ber-mûcib-i istîzân îfâ-yı (4) mukteziyyâtı mûte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı (5) münîfinden olarak evrâk-ı mezkûre savb-ı sâmi-i âsafânelerine i‘âde kılınmış olmağla (6) ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 20 N. Sene (12)96 (7 Eylûl 1879).

(İmzâ)

72¹⁰⁸

*Mirliva Danyalis Paşa ile Miralay Derigaliski'nin
Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayinleri
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 72 • Sayfa: 541)*

(1) 'Atûfetlû efendim hazretleri

(2) Rumeli-i Şarkî vilâyeti Jandarma 'Askerî Kumândanlığından geçende infisâli vukû' bulan Vitalis Paşa ile Tuna Komisyonunda müddet-i medîde müstahdem olub şimdi açıkda bulunan Miralay (3) Derigaliski'nin hâl ve mesleklerine muvâfık birer memûriyyetde istihdâmı lâzım gelerek mûmâileyhümânın Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a'zâlığına memûriyyeti tasvîb-i 'âlîye mu'allakan münâsib gibi tahattur olunmuş (4) ve kendülerinin 'umûm zabtiyye tahsîsâtı miyânında tesviye edilmek üzere hâiz oldukları livâlık ve miralaylık rütbelerine mahsûs ma'âş ve ta'yînâtın i'tâsıyla icrâyı memûriyyetleri merhûn-ı (5) müsâ'ade-i seniyye görünmüş ise de ol bâbda emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şehriyârî her ne vechle şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise hükm-i celîline tevîk-i hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 28 N. Sene (12)96 (15 Eylûl 1879).

(İmzâ)

Fırka-i Zabtiye Meclisi Azalığına Miralay Agah Bey'in Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 73 • Sayfa: 542)

Makâm-ı Celîl-i Ser'askeriyye

Mektûb Odası

386

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin kemâ-kân Zabtiyye Nezâreti ma'yyetinde bulunmak üzere Ordu-yı Hümâyûnlar Meclislerine tevfikân taşra ahvâl ve mu'âmelâtına vâkıf ümerâ-yı 'askeriyyeden mürekkeb olarak yeniden teşkîli hakkında bâ-irâde-i seniyye (3) makâm-ı Sadâret'den sebk eden teblîgât üzerine taraf-ı 'âcizîden ve Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesinden alınan cevâblarda gösterildiği vechle el-hâletü hâzihi hizmet-i riyâsetde müstahdem Ferîk Sa'âdetlü Hacı Hasan Paşa hazretlerinin (4) riyâsetde ve Zabtiyye Muhâsebecisi Ali Rıza Efendi ile Sertabîb Ömer Bey ve Tabur Ağası Şahin Efendi'nin a'zâlıkda ibkâsı ve Mitroviçe'den gelen Mirliva Sa'âdetlü Ali Paşa ile nizâmiyye miralaylarından Abdülezel ve Bâb-ı Ser'askerî (5) Tedkîk-i Muhâsebât Komisyonu a'zâsından Kâimmakâm Rasim Beylerin müceddeden a'zâlığa ta'yîni ile bunlara usûl ve nizâmı mûcibince verilecek ma'âşların zabtiyye tahsîsâtı miyânında tesviyesi kararlaştırılmış olduğu (6) gibi muahharen mûmâileyh Rasim Bey hasbe'l-lüzûm Yenişehir cihetine gönderilmesi hasbıyla yerine diğerinin ta'yîni der-dest bulunduğu anlaşılmasına binâen Meclis-i mezkûrun ber-mûcib-i iş'ârât teşkîli ve müşâr ve mûmâileyhümün ibkâen (7) ve müceddeden riyâset ve a'zâlığa ta'yîniyle Rasim Bey'in yerine intihâb olunacak zâtın

109 BOA, İ. DH, 791-64269

başkaca istîzân-ı memûriyyeti husûsuna bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî müte'allik buyurulmuş ve keyfiyyet Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesine dahi (8) bildirilmiş olduğundan bi'l-muhâbere icâbının icrâsı şeref-vârid olan dört yüz on numarolu ve fî 28 Ramazan Sene (12)96 (15 Eylül 1879) târîhli tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîlerinde iş'âr buyurulmuş ve tezkire-i sâmiyye-i mezkûre Dâr-ı Şûra-yı 'Askerî (9) cerîdesine kayd etdirilmiş idüğinden sûret-i irâde-i seniyyenin icâb eden aklâma dahi kaydı ve mûmâileyh Rasim Bey'in yerine Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesiyle bi'l-muhâbere Miralay Agah Bey'in memûriyyeti kararlaştırılmış olduğundan (10) icâb-ı hâlin icrâsı husûsunun cevâben huzûr-ı mekârim-nüşûr hıdv-i efhamîlerine 'arz ve izbârıyla Nezâret-i müşârûnileyhâya dahi tezkire-i 'âcizî tastîri Harbiyye Dâiresinden ifâde olunarak iktizâsı îfâ kılınmış olmağla (11) ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 12 Şevval Sene (1)296 ve fî 16 Eylül Sene (12)95 (28 Eylül 1879).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Meclis-i Fırka-i Zabtiyyenin kemâ-kân Zabtiyye Nezâreti ma'iiyyetinde bulunmak üzere geçende bi'l-istîzân müte'allik buyurulan irâde-i seniyye müceb-i 'âlîsi üzere Ferîk Sa'âdetlü (3) Hacı Hasan Paşa hazretlerinin riyâseti tahtında teşkîl olunan meclise a'zâ ta'yîn olunub muahharen Yenişehir cihetine memûr edilmiş olan Rasim Bey'in yerine Zabtiyye Nezâretiyle (4) bi'l-muhâbere Miralay Agah Bey'in a'zâlığı kararlaştırılmış olduğundan mu'âmelât-ı mukteziyyenin icrâsı istîzânına dâir tezkire-i behiyye-i Ser'askerî leffen 'arz ve takdîm kılınmış (5) olmağla ol bâbda irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî her ne vechle müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise hükm-i 'âlîsinin icrâsına mübâderet olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 18 L. Sene (12)96 (5 Ekim 1879).

(İmzâ)

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle
tezkire-i ma'rûza (3) manzûr-ı Hümâyûn hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve
ber-mûcib-i istîzân mu'âmelât-ı (4) mukteziyyenin icrâsı müte'allik ve
şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı (5) Mülûkâne mantûk-ı
münîfinden olarak mezkûr tezkire savb-ı sâmi-i âsafânelerine (6) i'âde
kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 19
L. Sene (12)96 (6 Ekim 1879).

(İmzâ)

Miralay Derigaliski'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığı Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 74 • Sayfa: 544)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Tuna Komisyonunda müddet-i medîde müstahdem olub şimdi açıkda bulunan Miralay Derigaliski'nin hâl ve mesleğine muvâfık bir memûriyyetde istihdâmı lâzım gelerek mûmâileyhin Meclis-i Fırka-i Zabtiyye a‘zâlığına (3) memûriyyeti ve kendisinin hâiz olduğu miralaylık rütbesine mahsûs ma‘âş ve ta‘yînâtın tahsîsiyle bunun ‘umûm zabtiyye tahsîsâtı miyânında tesviye edilmesi husûsu tasvîb-i ‘âlîye mu‘allakan münâsib gibi (4) tahattur olunmuş ise de ol bâbda emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şehriyârî her ne vechle şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise hükm-i celîline tevîk-i hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 4 Z. Sene (12)96 (19 Kasım 1879).

(İmzâ)

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleri manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Pâdişâhî (3) buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhin mezkûr a‘zâlığı memûriyyetiyle ma‘âş ve ta‘yînâtının (4) ol sûretle tesviyesi mütea‘llik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehriyârî mantûk ı (5) celîlinden bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 5 Z. Sene (12)96 (20 Kasım 1879).

(İmzâ)

75¹¹¹

*Bab-ı Zabtiyede İnşa Edilen Hastahane ve Hapishaneye Tayini
Yapılan Tabip Cerrah ve Eczacıların Maaşlarının Ödenmesi
(Transkripsiyonun Aşl: Belge 75 • Sayfa: 545)*

(1) Mâliyye Nezâret-i Celîlesine

(2) Bâb-ı Zabtiyyede müceddeden inşâ olunmuş olan hastahâne ve habshânede istihdâm olunmak üzere Mekteb-i Tıbbiye-i Şâhânedan (3) ta'yîn olunan üç nefer tabîb ve iki nefer cerrâh ile iki eczâcının ma'âşları olan altı bin dört yüz gurusun (4) sûret-i tesviyesi zımında Zabtiyye Müşîri Devletlü Paşa hazretlerinin tezkire-i mevrûdesi melfûf takrîr ile berâber manzûr-ı 'atûfîleri buyurulmak (5) üzere leffen isbâl kılınmış olmağla iktizâsının icrâsı husûsuna himmet buyurmaları siyâkında tezkire. Fî 2 C. Sene 1278 (5 Aralık 1861).¹¹²

111 BOA, A. MKT. NZD, 382-84

112 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

76¹¹³

Zaptiye Hapishane Kalemi İkinci Katibi Zahir ve Muhasebe Kalemi Ketebesinden Kamil ve Mustafa Efendilerin Emeklilik Ücretleri Hakkında Tezkere (Transkripsiyonun Aslı: Belge 76 • Sayfa: 546)

(1) Taraf-ı Eşref-i Hazret-i Riyâset-penâhîden Zabtiyye Müşîriyyetine Kenâr

(2) Makâm-ı sâmillerinin işbu iş'ârı Şûrâ-yı Devletde lede'l-mutâla'a mûmâileyhümün ma'âşlarıyla yerlerine diğerleri alınarak ~~kendilerinin~~ Hazînece (3) icrâ-yı tekâ'üdlükleri gösterilmiş ise de ~~şu aralık Hazîne-i Celîleden dahi açıktan ma'âş tahsis olamayacağı gibi mûmâileyhüm ve kendileri emekdâr ve şâyân-ı~~ (4) 'âtıfet olarak bu makûlelerin terfih¹¹⁴ ve ikdârı ~~dahi~~ muvâfık şân-ı 'âlî bulunmuş olduğundan bulunduğundan bunların 11 Müşîriyyet-i Celîlelerince ~~nısf~~ ma'âşlarıyla (5) icrâ-yı tekâ'üdlükleri zımında icâbının bi'l-mütâla'a-i istîzân buyurulması husûsunun savb-ı sâmillerine bildirilmesi tezekkür kılınmağla ifâ-yı muktezâsı bâbında emr ü irâde hazret-i men lehü'l-emrindir.

11 oraca bir ~~karşı~~ münâsib karşuluk bulunarak

Bâb-ı Zabtiyye Habshâne kâtibi Zahir Efendi ile muhâsebe kalemi ketebesinden Kamil ve Mustafa Efendilerin icrâ-yı tekâ'üdü mâddesi. Fî 24 Za. Sene 1284 (18 Mart 1868).¹¹⁵

113 BOA, MVL, 883-82

114 Refah verme, bollukta yaşatma, rahat yaşamasını sağlama. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 1085.

115 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

77¹¹⁶

Hapishanelerden Tahliye Olanlara Dair Zaptiye Müşirinin Tezkeresi
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 77 • Sayfa: 547)

(1) Zabtiyye Müşîriyyetine Kenâr-ı Sâmi

(2) Makâm-ı düstûrîlerinin işbu tezkiresi melfûfâtıyla berâber Şûrâ-yı Devlete lede'l-havâle işbu yoklama usûlünün icrâsında muhassenât-ı bedîhi olmasıyla ba'd ezîn dahi usûl-ı mezkûra (3) devâm ve ri'âyet olunması ve Muhâkemât Dâiresinden tanzîm olunan bir kıt'a defterde keyfiyyetleri bâlâlarına sürhle verilen vâki' olan işâretlerden müstebân olduğu üzere mazâbıt-ı mütekaddimenin (4) ba'zıları Meclisce bi't-tasdîk mazbataları tanzîm olunduğu cihetle iktizâlarının taraf-ı sâmilere iş'arı tabî'î ve ba'zıları der-dest-i tedkîk ve tesviye bulunmuş olduğu gibi birazı dahi (5) Bâb-ı 'Alîye vürûd etmemiş olduğundan gelmeyenlerin bi't-taharrî irsâl kılınması husûsunun savb-ı devletlerine iş'arı tezekkür ve teblîğ olunarak mezkûr defter melfûfât-ı merkûmenin i'âdesiyle (6) berâber leffen irsâl kılınmağla ifâ-yı muktezâsı siyâkında terkîm-i cevâba ibtidâr olundu efendim. 27 Za. Sene 1284 (21 Mart 1868).¹¹⁷

Habshânelerde mevcûd mücrimînin icrâ kılınan yoklamalarından dolayı.

116 BOA, MVL, 883-22

117 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

Bab-ı Zabtiye Hapishaneleri Başkatibi Şevki Efendi ile Mustafa Efendi'nin Emeklilikleri (Transkripsiyonun Aslı: Belge 78 • Sayfa: 548)

(1) Huzûr-ı Ma'âlî-Mevfûr Hazret-i Sadâret-penâhiye

379

(2) Bâb-ı Zabtiyye Habshâneleri Başkâtibi Şevki Efendi mukaddemâ hayli müddet Dîvân-ı Hümâyûn Kalemine devâm etdikden sonra elli beş târîhinde Bâb-ı Vâlâ-yı Cenâb-ı Ser'askerîye ve muahharen Bâb-ı Zabtiyyenin bidâyet teşkîlinde kitâbet-i mezkûreye ta'yîn olunarak şimdiye kadar vezâif-i memûresini hüsn-i idâre (3) etmiş ise de sinni derece-i şeyhûhete vâsıl ve vücûdca eskâm-ı mütenevvi'aya ibtilâsından dolayı 'alîl olmasına mebnî ba'demâ umûr-ı memûresini lâyıkiyla idâreye muktedir olamayacağından ve kitâbet-i merkûmeye mahsûs olan bin sekiz yüz otuz guruş ma'âşından başka (4) bir taraftan medâr-ı intî'âşî olmadığından bahsle hâline tercemân ve emekdârlığına mükâfâten tekâ'üdlüğünün icrâsı husûsunu istid'â etmiş ve gayr-ı ez-tenzîlât beş yüz seksen beş buçuk guruş ma'âşî bulunan Sergardiyan Mustafa Efendi dahi kırk iki târîhinde bâb-ı vâlâ-yı (5) hazret-i Ser'askerîde gardiyanlık sınıfına dâhil olarak yirmi sene 'ale't-tevâlî orada îfâ-yı hüsn-i vazîfe etdikden sonra altmış iki târîhinde Bâb-ı Zabtiyyeye nakl ile ile'l-ân hizmet etmekde bulunmuş ise de mûmâileyhin dahi sinni derece-i şeyhûtete vâsıl ve hizmet-i (6) hâliyyesini hüsn-i idârece iktidârsızlığı hâsıl olmuş olduğuna ve bunların ber-minvâl-i ma'rûz otuz beş kırk seneden berü hidemât-ı Saltanat-ı Seniyyede ifnâ-yı 'ömr etmiş ve ibrâz-ı 'iffet ve istikâmet etmiş kudemâ-yı bendegânede bulunmaları hasbıyla şu ihtiyâr ve iktidârsızlıkları (7)

hâlinde idâre-i ‘ıyâl ü evlâd için giriftâr kayd-ı zarûret olmamak üzere ikdâr ve i‘âşeleri şân-ı merâhim-nişân-ı ‘âlî iktizâsından ve emsâli îcâbında bulunduğuna mebnî ba‘d-ezîn mefrûz rakabe-i rıkkıyetleri olan du‘â-yı fehâmet ‘ömr ü şevket hazret-i Pâdişâhî ile evkât-güzâr olmak (8) ve Mâliyye Hazîne-i Celîlesinden olmak üzere mûmâileyh Şevki Efendi’nin bin iki yüz ve Mustafa Efendi’nin dahi beş yüz gurus ma‘âş ile tekâ‘üden çirâğ buyurulmaları husûsuna müsâ‘ade-i merâhim-‘âde-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerine şâyân buyurulması bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 11 Şa‘bân Sene (1)285 ve fî 13 Teşrîn-i sâni Sene (12)84 (25 Kasım 1868).

(Mühür)

*

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
 (2) Bâb-ı Zabtiyye Habshâneleri Başkâtibi Şevki Efendi mukaddemâ hayli müddet Dîvân-ı Hümâyûn Kalemine devâm ile muahharen Bâb-ı Vâlâ-yı Ser‘askeriye ve sonra dahi Bâb-ı Zabtiyyenin bidâyet (3) teşkîlinde kitâbet-i mezkûreye ta‘yîn olunarak şimdiye kadar vezâif-i memûresini hüsn-i idâre etmiş ise de sinni derece-i şeyhûhete vâsıl ve vücûdca ‘alîl olduğundan (4) ba‘demâ îfâ-yı hidmete iktidârı kalmamasıyla berâber bin sekiz yüz otuz gurus ma‘âşından başka bir taraftan medâr-ı inti‘âşı olmadığına ve gayr-ı ez-tenzîl beş yüz seksen beş buçuk (5) gurus ma‘âşı bulunan Sergardiyan Mustafa Efendi dahi bu kabîlden bulunduğuna ve otuz kırk seneden berü hidemât-ı Saltanat-ı Seniyyede ifnâ-yı ‘ömr etmiş ve ibrâz-ı ‘iffet ve istikâmet (6) eylemiş olan bu makûle kudemâ-yı bendegânın şu ihtiyâr ve iktidârsızlıkları hâlinde idâre-i ‘ıyâl ü evlâd için kayd-ı zarûretten vikâyeleri şâyân-ı merâhim-nişân-ı ‘âlî îcâb-ı celîlinden (7) görüldüğüne binâen ba‘d-ezîn du‘â-yı mefrûzü’l-edâ-yı hazret-i Mülkdârîde bulunmak ve Mâliyye Hazîne-i Celîlesinden olmak üzere mûmâileyhümâdan Şevki Efendi’nin bin iki yüz ve Mustafa Efendi’nin (8) dahi beş yüz gurus ma‘âşla

icrâ-yı tekâ'üdleri istîzânına dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin takrîri leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle emr ü fermân (9) merâhim-'unvân cenâb-ı Tâcdârî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı 'âlîsi infâz olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 21 Ş. Sene (12)85 (7 Aralık 1868).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Esâbi'-i zîb-i ibcâl olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle mârrü'z-zîkr takrîr manzûr-ı mekârim-nüşûr hazret-i (3) Cihânbanî buyurulmuş ve mûmâileyhümânın mezkûrû'l-mikdâr ma'âşlarla icrâ-yı tekâ'üdleri şeref-sünûh ve sudûr buyurulan (4) emr ü fermân merâhim-'unvân cenâb-ı Şehinşâhî muktezâ-yı münîfinden olarak mezkûr takrîr yine savb-ı sâmi-i dâverîlerine (5) i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 22 Ş. Sene (12)85 (8 Aralık 1868).

*Zaptiye Hapishaneleri Başkatibi Şevki Efendi ile
Sergardiyan Mustafa Efendi'nin Emekliye Sevk edilmesi
(Transkripsiyonun Aşl: Belge 79 • Sayfa: 550)*

(1) Zabtiyye Müşîriyyeti ve Mâliyye Nezâret-i Celîlelerine

(2) **122** Bâb-ı Zabtiyye Habshâneleri Bâşkâtibi Şevki Efendi ile Efendi'nin bin iki yüz ve Sergardiyan Mustafa Efendi'nin 'alîl ve emekdârlıklarından (3) dolayı **1** mûmâileyhümden ileyhâdan Şevki Efendi'nin bin iki yüz ve Mustafa Efendi'nin dahi beş yüz gurus ma'âşlarla icrâ-yı (4) tekâ'üdleri **5** taraf-ı devletlerinden vukû' bulan iş'âr mûcibince bi'l-istîzân makrûn-ı müsâ'ade-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî bi-dirîğ (5) ve şâyân buyurulmuş ve keyfiyyet Mâliyye Nezâret-i Celîlesine bildirilmiş olmağın beyân-ı hâl siyâkında tezkire. 24 Ş. Sene 1285 (10 Aralık 1868).¹²⁰

1

(1) Mâliyye Hazîne-i Celîlesinden olmak üzere **22** mûmâileyhümâdan Şevki Efendi'nin bin iki yüz ve Mustafa Efendi'nin beş yüz gurus (2) ma'âşlarla icrâ-yı tekâ'üdlükleri husûsuna Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinden vukû' bulan iş'âr mûcibince bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i (3) cenâb-ı Tâcdârî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulmuş ve keyfiyyet Zabtiyye-i Müşîriyyet-i Celîlesine müşârûnileyhâya bildirilmiş olmağın Hazînece (4) dahi ifâ-yı muktezâsına himmet buyuruldu.

119 BOA, A. MKT. MHM, 429-49

120 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

80¹²¹

*Zaptiye Hapishanelerindeki Polis Odaları ve Nöbet Koğuşları
ile Ahırın Tamir Edilerek Masraflarının Hazineden Ödenmesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 80 • Sayfa: 551)*

(1) Zabtiyye Müşîriyyet ve Mâliyye Nezâret-i Celîlelerine

(2) Bâb-ı Zabtiyye habshânelerinde kâin otuz iki bâb polis odaları ve nöbet koğuşlarıyla ile bazı mahallerin ta'mîri masârif-i ta'mîriyyesi ve iki üç (3) hayvan alır müceddeden inşâ olunan bir bâb-ı ahırın masârifi inşâsı masrafı olan cem'ân on cem'an üç bin elli iki gurusun Hazîne-i (4) Celîle'den tesviye ve i'tâsına taraf-ı devletlerinden vukû' bulan iş'âr mûcibince tensîb olunarak **1** Hazine ifâ-yı muktezâsı (5) Mâliyye Nezâret-i Celîlesine bildirilmiş olmağın beyân-ı hâl siyâkında tezkire Fî 12 L. Sene 1285 (26 Ocak 1869).¹²²

1 Keyfiyyet Müşîrriyyet-i müşârünileyhâya bildirilmiş olmağın Hazînece ifâ-yı mu'âmele-i lâzimeye himmet buyuruldu.

121 BOA, A. MKT. MHM, 432-61

122 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

Hapishane Katibi Zahir Efendi'nin Emekli Maaşı
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 81 • Sayfa: 552)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

10

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Habshâne Kalemi Kâtib-i Sâni'si Zahir Efendi'nin muhassas olan bin kırk bir gurusu ma'âşından beş yüz kırk iki gurusu Kalem-i mezkûrda müstahdem Şemsi ve Cemal Efendilere müceddeden ve zamîmeten tahsîs olunmak üzere kusûr dört yüz doksan (4) dokuz gurusu ma'âşla icrâ-yı tekâ'üdü husûsuna Şûrâ-yı Devlet karârıyla bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî mûte'allik ve şeref-sudûr buyurularak icâbının icrâsı fî 26 Safer Sene (12)85 (18 Haziran 1868) târîhli şeref-sâdır olan (5) buyuruldu-ı 'âlîde emr ü fermân buyurulmuş ve Efendi-i mûmâileyhe seksen dört senesi Kânûn-ı sâni'si gâyetine değin zabtiyye tahsîsâtından Kitâbet-i mezkûre ma'âş verilmîş olduğuna ve hasbe't-teşkilât geçende yerine başkası ta'yîn olduğuna mebnî (6) Efendi-i mûmâileyhin sene-i merkûme Şubatı ibtidâsından i'tibâren tekâ'üdlük ma'âşının Hazînece tesviye ve i'tâsı hakkında Mâliyye Nezâret-i Celîlesine tastîr olunan tezkire-i 'âcizî üzerine masârifât-ı muhâsebesinden yazılan (7) der-kenârda mûmâileyhin Kitâbet-i mezkûre için muhassas ma'âşından dört yüz doksan dokuz gurusu i'tâsıyla tekâ'üdü icrâ kılınmış olduğu anlaşıldığı cihetle meblağ-ı mezkûrun başkaca Hazîneden i'tâsı mümkün olamayacağından (8) bunun Bâb-ı Zabtiyyece tesviyesi lâzım geleceği gösterilib hâlbuki Zabtiyye Muhâsebesinden ifâde olunduğu üzere teşkilât-ı cedîde münâsebetiyle hasbe'l-lüzûm Kitâbet-i

123 BOA, İ. DH, 591-41107

mezkûreye ma‘âş-ı hâlîsiyle diğeri ta‘yîn olduğundan tahsîsât-ı (9) zabtiyyede ma‘âş-ı mezbûra karşuluk akçe olmadığına ve eğerçi mezkûr der-kenârda gösterildiği vechle ma‘âş-ı mezbûrun Bâb-ı Zabtiyyece i‘tâsı îcâb eylediği hâlde bunun Dâire-i Zabtiyye tahsîsâtına müceddeden zammı iktizâ edeceğine (10) ve ma‘-mâ-fih şimdiye değin bu misillü tekâ‘üdlere tahsîs olunan ma‘âşlar Hazîne-i Celîlede olan tahsîsâtıdan verilmekte bulunduğuna binâen ma‘âş-ı mezbûrun dahi emsâli vechle Hazîne-i Celîlece i‘tâsına dâir Nezâret-i müşârûnileyhâya (11) hitâben bir kıt‘a buyuruldu-ı ‘âlinin ısdâr ve tesyârı husûsuna müsâ‘ade-i ‘aliyye-i nezâret-penâhîleri erzân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 9 Muharrem Sene (1)286 ve fî 9 Nisan Sene (12)85 (21 Nisan 1869).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Bâb-ı Zabtiyyede Habshâne Kalemi Kâtib-i Sânîsi Zahir Efendi’nin muhassas olan bin kırk bir guruş ma‘âşından dört yüz doksan dokuz guruşla bâ-irâde-i seniyye tekâ‘üdü icrâ olunmuş ise de (3) Hazîne-i Celîle ile Bâb-ı Zabtiyye beyninde ma‘âş-ı mezkûrun mahall-i i‘tâsı kararlaştırılamayıb icrâ-yı îcâbı istîzânına dâir Zabtiyye Müşîriyyeti Celîlesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm (4) kılındı bu makûle tekâ‘üd ma‘âşı Hazîne-i Celîleden tesviye olunmakda olmasına nazaran bunun dahi Mâliyye Hazînesinden mûmâileyhin tekâ‘üdü târîhinden i‘tibâren bilâ-tenzîl i‘tâsı merhûn-ı (5) müsâ‘ade-i seniyye görünmekle ol sûretle îfâ-yı muktezâsının Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesiyle Müşîriyet-i müşârûnileyhâya ma‘lûmât verilmesi hakkında her ne vechle emr ü fermân hazret-i Mülûkâne (6) şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 17 Muharrem Sene (12)86 (29 Nisan 1869).

(Alt Kısım)

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Reside-i dest-i tevkîr olan işbu tezkire-i sâmiyye-i düstûrîleriyle mezkûr tezkire manzûr-ı 'âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve ber-vech-i istizân mârrû'l-beyân ma'âşın îfâ-yı muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesiyle Müşîriyyet-i müşârünileyhâya ma'lûmât (4) verilmesi şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i mekârim-a'âde-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i (5) merkûme yine savb-ı sâmi-i âsafânelerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 18 Muharrem Sene (12)86 (30 Nisan 1869).

Bab-ı Zabtiye Hapishanelerinin Tamiratı
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 82 • Sayfa: 554)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

115

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Bâb-ı Zabtiyye habshânelerinin koğuşlarının harâb olmasıyla berâber ta‘affünât dahi hâsıl olmasından ve bu cihetle hastalar çoğalub hastahânenin dolmasından ve yaz mevsimi bulunmasından nâşî (4) hâliyle bırakılır ise ilerüde derûn-ı habshânece hastalığın sirâyet ve tezâyüdünü müceb olacağı beyânıyla bi’l-cümle koğuşların tahta döşemelerinin ta‘mîr ve tecdîdi ve alt (5) kat koğuşlarının önlerine malta taşı ferşi ve sıvalarının ta‘mîriyle badana urulması ve kaldırım yapılması ve üç dört çeşmenin müceddeden inşâsı lüzûmu Zabtiyye Ser-tabîbi (6) ‘İzzetlü Bey tarafından beyân kılınması üzerine eğerçi bunların usûlen keşfiyle bi’l-istîzân irâde-i ‘aliyyesi istihsâl olunduktan sonra ta‘mîr ve tesviyesine bed ü mübâşeret (7) olunması lâzimedden ise de hasbe’l-mevsim dikkat çekmeksizin ta‘mîrât-ı mezbûrenin bir an evvel icrâsı elzem ve ehemmi-i umûrdan görünmesine mebnî hemân bed ü mübâşeretle tasarrufât-ı (8) mümkineye ri‘âyet olunarak yirmi altı bin dört yüz elli guruş masârifle vücûda getirilmiş ve ol bâbda Şehremâneti behiyyesiyle muhâbere ve ebniye dâiresi memûrlarından (9) ta‘yîn kılınan Hacı Ali Efendi ma‘rifetiyle mezkûr mahaller yegân yegân mu‘âyene olunarak tanzîm ve irsâl kılınmasına keşf defterinde ta‘mîrât-ı mezkûrenin yirmi sekiz bin (10) iki yüz doksan beş guruş masârifle vücûda geleceği gösterilüb şu hâlde keşifden bin sekiz yüz kırk beş guruş

aşağı masrafla yapılmış olunacağı anlaşılmış (11) olacağına ve bu misillü ta'mîrât masârifi tahsîsât-ı zabtiyyenin hâricinde bulunacağına mebnî bunun Hazîne-i Celîleden i'tâsı veyâhûd emvâl-i merkûmeden olub da ashâbı (12) zuhûr etmemesinden nâşî Bâb-ı Zabtiyyece fûrûht olunan ve ta'mîrât ve mefrûşât masârifine karşılık tutulan eşyâ esmânının tesviyesi şıkklarından kangısı (13) muvâfık rey ve irâde-i 'aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri buyurulur ise mu'âmele-i mukteziyyesi ol vechle îfâ olunmak üzere keyfiyyetin lüzûm-ı istîzânı Meclis-i İdare-i Zabtiyyeden (14) ifâde olunarak ol bâbda Emânet-i müşârünileyhâ ma'rifetiyle icrâ olunan keşf-i sâni defteri leffen takdîm kılınmış olmağla iktizâsının emr ve iş'ârının müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı (15) nezâret-penâhîleri erzân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 3 Cemâziye'l-evvel Sene (1)286 ve fî 30 Temmuz (12)85 (11 Ağustos 1869).

(İmzâ)

- (1) 'Atûfetlû efendim hazretleri
 (2) Bâb-ı Zabtiyye habsnâneleriyle müştemelâtının görünen şiddet-i lüzûm üzerine keşfinden bin sekiz yüz kırk beş gurus noksânına olarak yirmi altı bin dört yüz elli gurus masrafla (3) ta'mîr ve termîmi icrâ kılındığından ve bu misillü ta'mîrât masârifi tahsîsât-ı zabtiyyenin hâricinde bulunduğundan bunun Hazîne-i Celîleden i'tâsı veyâhûd emvâl-i mesrûkadan zâhire ihrâc (4) ve hıfz olunub da ashâbı zuhûr etmemesinden dolayı Bâb-ı Zabtiyyece fûrûht olunan ve ta'mîrât ve mefrûşât masârifine karşuluk tutulan eşyâ esmânından tesviyesi istîzânına dâir (5) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi melfûf defter ile berâber 'arz ve takdîm kılınmış ve ta'mîrât-ı mebhûse masârifinin zabtiyye tahsîsâtının hâricinde olması ve zikr olunan eşyâ esmânından (6) karşılığı dahi bulunması cihetiyle eşyâ-yı mezkûre esmânının Mâliyye Hazînesine îrâd kaydıyla masârifât-ı merkûmenin Hazîne-i Celîleden tesviyesinin Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi ve Müşîriyyet-i müşârünileyhâya (7) dahi ma'lûmât verilmesi hakkında her

ne vechle emr ü fermân hazret-i Mülûkâne şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 11 Ca. Sene (12)86 (19 Ağustos 1869).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enmele-i zîb-i tekrîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan tezkire ve melfûf defter manzûr-ı 'âlî-i hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân eşyâ-yı mezkûre esmânının Mâliyye Hazînesine îrâd kaydıyla masârifât-ı merkûmenin (4) Hazîne-i Celîleden tesviyesinin Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi ve Müşîriyyet-i müşârünileyhâya dahi ma'lûmât verilmesi (5) mûte'alik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr tezkire ve melfûf defter (6) yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 12 Ca. Sene (12)86 (20 Ağustos 1869).

Zaptiye Hapishanesinde Bulunan Suçlulara Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 83 • Sayfa: 556)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Bi-tevfîk-i te‘âlâ sâye-i muvaffâkiyyet-vâye-i hazret-i Şehriyârîde Bâb-ı Zabtiyyece icrâ olunan teşkîlât ve ıslâhâtdan muhasse-nât mutlak istihsâl olunmakda bulunduğuna kable’t-teşkîlât habshânenin mevcûdu

(4) dâimâ mahkûm ve gayr-ı mahkûm bin neferden ziyâde iken şimdi üç yüz sekseni mahkûm ve yalnız yüz yirmisi taht-ı istintâkda olunmak üzere cümlesi beş yüz nefere kadar tenezzül eylemesi delîl-i kuvvetdir

(5) buna ‘arz-ı teşekkürle berâber çünkü der-dest-i istintâk bulunan yüz yirmi kişi cinâyât-ı cesîme ashâbından olmadıklarına ve her nasıl olsa sıfat-ı insâniyyet ile muttasıf bulunduklarına mebnî cerâyim-i vâkı‘a-i (6) beşeriyyeleri münâsebetiyle tûl-i müddet taht-ı istintâkda sürünmelerine ‘adâlet ve merhamet-i seniyye kâil olamayacağından dolayı çâkerlerince şu hâle dahi hukûmet-i ‘âdile şân-ı ‘âlisine lâıyk dereceye getirülememiş (7)

nazarıyla bakılıyor ve şu heyetle daha ilerüsüne gidilebilmeğe eğerçi her çend çalışmakda ve hattâ Meclis a‘zâlarıyla memûrîn-i sâire bu mevsimde sâ‘at üç buçuk ve nihâyet dörde ahşâm (8) sâ‘at on ikiye ve ba‘zen bire kadar işe müdâvemetle uğraşılmaqda isede yine kâbil olamıyor bunun sebebi Der-Sa‘âdet Meclis-i Temyîzi Dâiresinin vüs‘ati cihetle işlerinin kesreti Heyet-i Meclisin (9) devâm ve gayretine galebe etmesidir ki bu sûret bir iki günde mümkinî’t-tesviye olan mevâdd-ı ‘âdiye ve cüzîyyeyi bile çâresiz bir hayli vakt uzatıyor binâen ‘aleyh şu müşkilâtın dahi izâlesi esbâbının (10) tamâmî-i istikmâline mütâla‘a-i kâsıra-i ‘âcizânemce bir

125 BOA, İ. DH, 602-41979

reîs-i sâni ve iki a'zâ ve daha ikişer mümeyyiz ve müstantik ve bunlara lâzım olan ketebe ve mukayyidler 'ilâve olunarak Heyet-i Meclis ve vesâit-i (11) istintâkiyyenin tevsî'iyle bir şu'be teşkilinden başka çâre-i sehl ve serî' bulunamayub bunun icrâsı hâlinde yevmiyye kırk elli ve nihâyet altmışdan ziyâde taht-ı istintâkda âdem kalmayacağından artık buna (12) hiçbir taraftan bir diyecek bulunamayacağına ve Heyet-i mezkûre için şehri yirmi sekiz bin gurus kadar akçenin lüzûmu olub bu da sâye-i ma'âlî-vâye-i hazret-i Mülûkânede icrâ olunan usûl-i (13) muntazama-i hüsn-i idâre semeresi olmak üzere mahbûsînin azalmasından dolayı habshânenin masârif-i rûz-merresinden beher ay otuz yedi bin gurus mütecâviz fazla akçe zuhûr ederek bi-mennihî Te'âla (14) şu tertîble mahbûsîn azaldıkca fazla-i mebhûse bir kat daha tezâyüd edeceği cihetle işbu i'tâsı lâzım gelecek ma'âşlar bundan tamâmıyla tesviye olunduktan sonra birçok fazlası Hazîne-i Celîleye (15) kalacağı gibi bi'l-farz bu karşuluk olmasa bile Bâb-ı Zabtiyyenin İdâre-i 'Umûmiyyesinden gözedilmekde bulunan tasarrufât-ı kâmile i'ânesiyle Hazîne-i Celîleye kat'an yâr olmaksızın tahsîsât-ı 'umûmiyye-i (16) zabtiyyeden dahi tesviye olunacağına mebnî muvâfık rey-i rezîn 'âlî buyurulduğu takdîrde bir heyet-i gayr-ı muntazamada olarak mevcûd bulunan habshânelerde şu mevsim-i şitâda bir takım 'acze dûçâr (17) 'azâb ve ıztırâb olmamak için icrâ-yı muktezâsının savb-ı çâkerîye emr ü ihâsı husûsuna himem-i celîle-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri mebzûl buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men leh' l-emrindir. Fî 9 Şa'bân Sene (12)86 ve fî 1 Teşrîn-i sâni Sene (12)85 (13 Kasım 1869).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlû efendim hazretleri

(2) Sâye-i muvaffakiyyet-vâye-i hazret-i Mülûkânede Bâb-ı Zabtiyyece dahi icrâ olunan teşkilât ve ıslâhât semeresi olmak üzere mukaddemâ habshâne mahkûm ve gayr-ı mahkûm olarak bin neferden ziyâde mevcûd iken (3) şimdi beş yüz nefere tenezzül edüb bunların içlerinde cinâyet-i

cüziyye ashâbından olub da li-eclî'l-istintâk mevkûf bulunanların tûl-i müddet taht-ı istintâkda kalmaları lââyık olmamasıyla şu mahzûrun dahi (4) def'î için heyet-i mevcûde ile bir derece daha tesrî'i rüyet-i umûra çalışmış ise de kâbil olamadığından icâbı lede't-teemmül bir reîs-i sâni ve iki a'zâ ve daha ikişer mümeyyiz ve müstantik ve bunlara (5) lâzım olan ketebe ve mukayyidler 'ilâvesi ve Heyet-i Meclis ve vesâyit-i istintâkiyyenin tevsî'i ile Meclis-i Temyîze bir şu'be teşkîl kılındığı hâlde yevmiyye kırk elli ve nihâyet altmışdan ziyâde (6) taht-ı istintâkda âdem kalmayacağı ve Heyet-i mezkûreye şehri yirmi sekiz bin guruş kadar akçenin lüzûmu olarak bu da mahbûsînin azalmasından dolayı habshânenin masârif-i rûz-merresinden (7) beher ay otuz yedi bin guruş mütecâviz fazla akçe zuhûr edüb bundan tasarrufât-ı sâireden mezkûr ma'âşlar tesviye olunduktan sonra bir çok fazlası Hazîneye kalacağı anlaşıldığına binâen (8) icrâ-yı icâbı istîzânına dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi leffen 'arz ve takdîm kılınmış ve vâkı'â umûr-ı zâbitanın tesrî'-i hüsn-i cereyânıyla lüzûmsuz olarak habshânelerde bir takım (9) 'aczenin dûcâr-ı ıztırâb olmamaları için Heyet-i mezkûrenin teşkîli muvâfık maslahat ve ma'delet bulunmuş olmağla icrâ-yı icâbının Müşîriyyet-i müşârünileyhâya ve Hazînece tesviye-i muktezâsının (10) Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi hakkında her ne vechle emr ü fermân hazret-i Şehinşâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 21 Ş. Sene (1)286 (26 Kasım 1869).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Hâme-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i merkûme manzûr-ı 'âlî-i hazret-i Şehinşâhî (3) buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân Heyet-i mezkûrenin teşkîli zımında icrâ-yı icâbının Müşîriyyet ve Hazînece tesviye-i (4) muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhümâyâ havâlesi şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehriyârî (5) icâb-ı celîlinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (6) hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 22 Ş. Sene (12)86 (27 Kasım 1869).

Hapishaneler Müdürlüğüne Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 84 • Sayfa: 558)

- (1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Sâye-i ma‘âlî-vâye-i hazret-i Mülûkânede tanzîm olunan Habshâne-i ‘Umûmî Müdürlüğüne alay beyi rütbesiyle emîn ve mu‘temed birinin ta‘yîni iktizâ-yı hâlden bulunduğuna ve sinîn-i vefîreden beri umûr-ı teftîşîyye (3) ve zâbıtada istihdâm olunmuş ve el-yevm Bâb-ı Zabtiyyede sınıf-ı evvel tahkîk memûriyyetinde bulunmuş olan Necib Efendi sıfat-ı matlûbe ile muttasıf ve usûl ve fûrû‘ hüsn-i inzibât-ı (4) idâreye vâkıf olduğuna mebnî anın rütbe-i mezbûre ile zikr olunan müdürlüğe icrâ-yı memûriyyeti husûsuna dâir Zabtiyye Müşîriyet-i Celîlesinin tezkiresi ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla (5) ber-mûcib-i iş‘âr mûmâileyhin işbu hidmete ta‘yîni hakkında her ne vechle emr ü fermân cenâb-ı Cihânânî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîmine (6) ibtidâr olundu efendim. Fî 11 N. Sene (1)287 (5 Aralık 1870).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Hâme-ârâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle mezkûr tezkire meşmûl-ı nazar-ı ‘inâyet-eser hazret-i Mülûkâne (3) buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhin hizmet-i mezkûreye ta‘yîni şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i (4) cenâb-ı Cihândârî mantûk-ı celîlinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi-i âsafîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda (5) emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 12 N. Sene (1)287 (6 Aralık 1870).

126 BOA, İ. DH, 624-43411

85¹²⁷

Hapishane-i Umumide Bulunan Suçlulardan Bazılarının Affı
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 85 • Sayfa: 559)

(1) Karahisarlı Mehmed gâsıb olduğundan Fî 8 Ra. Sene (12)81 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî yedi sene müddetle tevkîf olunduğu Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 8 Mâh 5

(3) Çepni karyeli Hızıroğlu Ali gâsıb olmağla Fî 4 Ca. Sene (12)81 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî yedi sene müddetle tevkîf olunduğu Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 4 Mâh 7

(5) Refîki Bolulu Ahmed Kezâlik

(7) Silivrilî Agalî sârik olduğundan Fî Gurre-i Za. Sene (1)284 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî üç sene müddetle tevkîf olunduğu Müddet-i bâkiyesi: Mâh 1

(9) Refîki diğher Ahmed Efendi Kezâlik

(2) Taşköprülü İsmail eşkıyâ olduğundan Fî 27 Z. Sene (12)80 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî yedi sene müddetle tevkîf olunduğu Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 27 Mâh 2

(4) Bolulu Hasan gâsıb olduğundan Fî 11 Muharrem Sene (12)84 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî dört sene müddetle tevkîf olduğu Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 10 Mâh 3

(6) Bursalı Dervîş İbrahim eşkıyâ olduğundan Fî 25 R. (12)83 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî beş sene müddetle tevkîf olunduğu Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 25 Mâh 6

(8) Talebe Silistreli Ahmed Efendi teşhîr-i silâh töhmetiyle Fî 15 S. Sene (1)285 târîhinden i'tibâren bâ fermân-ı 'âlî üç sene müddetle tevkîf olunduğu Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 15 Mâh 4

(10) Karahisarlı Veli Ağa gâsıb olduğundan Fî 8 R. Sene (12)81 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî yedi sene müddetle tevkîf olunduğu Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 8 Mâh 6

(11) Sakızlı Punçu Yani sârik
olduğundan Fî 9 Za. Sene (12)84
târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî
üç sene müddetle tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 9 Mâh 1

(13) Marangoz Hüseyin sârik
olduğundan Fî 23 Şevval Sene
(12)83 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî dört sene müddetle
tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 23

(15) Kudüslü Sipahioğlu Hüseyin
eşkıyâdan olduğundan Fî 19 Z. Sene
(12)80 târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî yedi sene müddetle tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 19 Mâh 2

(17) Aksaraylı Arab Nuri sârik
olduğundan Fî 14 Za. Sene (12)84
târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî üç
sene müddetle tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 14 Mâh 1

(12) Edirnekapılı Terzi Dimitri sârik
olduğundan Fî 26 Za. Sene (12)84
târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî üç
sene müddetle tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 26 Mâh 1

(14) Halil Hacı Mustafa gâsıb
olduğundan Fî 10 Ca. Sene (12)78
târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî
on sene müddetle tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 10 Mâh 5

(16) Erzurumlu Hüseyin sârik
olduğundan Fî 19 Şevval Sene (12)84
târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî
üç sene müddetle tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 19

(18) Manastırlı Yemandi sârik
olduğundan Fî 11 Za. (12)84
târîhinden i'tibâren bâ-fermân-ı 'âlî
üç sene müddetle tevkîf olunduğu
Müddet-i bâkiyesi: Eyyâm 14 Mâh 1

272

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Habshâne-i ‘Umûmîde bulunan mücrimînden leffen takdîm kılınan pusulada muharrerü’l-esâmî eşhâsın müddet-i mahkûme-i cezâiyyelerinin hitâmına az vakt kalmış ve bunlar zâten merhamet-i seniyyeye sezâ-vâr bir hâl-i perîşânîde bulunmuş olmağın muvâfık rey-i rezîn merhamet (4) karîn-i ‘âlî buyurulduğu takdîrde emsâli vechle sadaka-i ser-şevket-i efser hazret-i Şehriyârî olmak üzere müddet-i cüziyye-i bakıyyelerinin ‘afvı husûsuna himem-i ‘aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 9 Şevval Sene (1)287 ve fî 20 Kânûn-ı evvel Sene (12)86 (1 Ocak 1871).

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Habshâne-i ‘Umûmîde bulunan mücrimînden bir kıt‘a pusulada muharrerü’l-esâmî eşhâsın müddet-i mahkûme-i cezâiyyeleri hitâmına az vakt kalmış ve bunlar zâten merhamet-i seniyyeye sezâ-vâr bir hâl-i perîşânîde bulunmuş olduğundan (3) emsâli vechle sadaka-i ser-şevket-i efser hazret-i Şehriyârî olmak üzere müddet-i cüziyye-i bakıyyelerinin ‘afvıyla tahliye-i sebîlleri istîzânına dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi mezkûr pusula ile berâber (4) ‘arz ve takdîm kılınmış ve eşhâs-ı merkûmenin ekserî sirkat cürmüyle mahbûs olub müddet-i mahkûme-i cezâiyyeleri bitmek üzere bulunmuş olmasıyla ber-mûcib-i iş‘âr merkûmunun merhameten ihlâ-yı sebîlleri husûsunun (5) Müşîriyyet-i müşârünileyhâya havâlesi hakkında her ne vechle emr ü fermân hazret-i Mülûkâne şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı

beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 20 L. Sene (1)287 (13 Ocak 1871).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı câker-i kemîneleridir ki

(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikr olunan tezkire ve pusula manzûr-ı 'âlî-i hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân merkûmunun merhameten ihlâ-yı sebîlleri husûsunun Müşîriyyet-i müşârûnileyhâya (4) havâlesi mûte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr tezkire (5) ve pusula yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 21 L. Sene (1)287 (14 Ocak 1871).

Sultanahmed Meydanı'ndaki Hapishane Binalarının Masrafları
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 86 • Sayfa: 561)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Sultan Ahmed Meydânı'nda kâin Habshâne-i 'Umûmî ittihâz olunan ebniyenin tanzîmi için sarfı taht-ı irâde-i seniyyede bulunan beş yük guruş kifâyet etmeyerek mecmû' masârif (3) yedi yük yirmi dokuz bin sekiz yüz elli guruşa bâliğ olmuş ve şu hâlde keşfinden iki yük yirmi dokuz bin sekiz yüz elli guruş fazla akçe sarf edilmiş olduğundan (4) meblağ-ı mezbûrun dahi seksen altı senesi inşâât tertîbinden olarak Hazîne-i Celîleden tesviyesi istîzânına dâir Mâliyye Nezâret-i Celîlesinin takrîri leffen 'arz ve takdîm kılındı habshâne-i mezkûrun (5) ve müteferri'âtının ol vechle tanzîmi İdâre-i Zabtiyyece muhasse'nâtdan olarak sarf edilen akçenin müfredâtı ise Zabtiyye Müşîrliğinin taht-ı tasdîkinde bulunduğu ve bu misillü ebniye-i cesîme inşâât (6) ve ta'mîrâtının ibtidâ-yı emrde tahmîn edilen masârifin tezâyüd ve tenâkus etmesi emr-i tabî'î olarak fazla-i mebhûse dahi yapılan işe nisbetle istiksâr olunacak derecede olmadığına binâen (7) ber-mûcib-i takrîr Hazînece îfâ-yı muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi hakkında her ne vechle emr ü fermân hazret-i Mülûkâne şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla (8) tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 23 Za. Sene (12)87 (14 Şubat 1871).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemînelerdir ki
(2) Enmele-i zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle zikir olunan takrîr manzûr-ı âlî-i hazret-i Şehinşâhî (3) buyurulmuş ve husûs-ı

128 BOA, İ. DH, 627-43626

ma‘rûzun ber-vech-i istîzân Hazînece îfâ-yı muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi (4) şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Şehriyârî îcâb-ı celîlinden olarak mezkûr takrîr (5) yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 24 Za. Sene (12)87 (15 Şubat 1871).

87¹²⁹

Hapishane-i Umumide Cezasının Üçte İkisini Tamamlayan Otuz Yedi Kişinin Affı (Transkripsiyonun Aşlı: Belge 87 • Sayfa: 562)

(1) Makâm-ı Celîl-i Hazret-i Sadâret-penâhîye

Numero

100

(2) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Habshâne-i 'Umûmîde ve Bâb-ı Zabtiyye Habshânesinde bulunan mücrimîn-i mahkûmeden müddet-i mahkûmeleri sülûsânını ikmâl etmiş olanların esâmîsini mübeyyin tanzîm olunan iki kıt'a defter leffen 'arz ve takdîm kılınmış (4) ve her hâlde icrâ-yı iktizâsı vâbeste-i irâde-i merâhim-âde-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri bulunmuş olmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 29 Ramazan Sene (12)88 ve fî 29 Teşrîn-i sâni Sene (12)87 (11 Aralık 1871).

(İmzâ)

129 BOA, İ. DA, 10-304

Muhâkemât-ı Cezâiyye Dâiresinden

828

(1) Bâb-ı Zabtiyye Habshânesinde ve Habshâne-i ‘Umûmîde bulunan ve müddet-i mahkûmelerinin sülûsânını ikmâl etmiş olan mücrimînin esâmîsini mübeyyin tanzîm olunan iki kıt’a defterin gönderildiğine dâir Umûr Zabtiyye (2) Nezâret-i Celîlesinin Dîvân-ı Ahkâm-ı ‘Adliyye’ye havâle buyurulan 29 Ramazan Sene (1)288 (12 Aralık 1871) târîhli ve yüz numarolu tezkiresiyle zikr olunan defterler Muhâkemât-ı Cezâiyye Dâiresinde lede’l-mütâla’a zikr olunan (3) defterlerden biri habs cezâsıyla mahkûm elli yedi nefer müttehimîne dâir olub bunlar haklarında olan mu‘âmelât-ı dâire-i mezûniyyeti dâhilinde olmasıyla Nezâret-i müşârünileyhâca icrâ olunmuş ve diğer defterde muharrer (4) otuz yedi nefer mücrimînin müddet-i cezâiyyeleri Dîvân-ı Ahkâm-ı ‘Adliyyece tasdîk olunduğu kuyûddan anlaşılıb fakat bu makûlelerin sülûsân müddetlerini ikmâl eyleyenlerinin ‘afv ve itlâkları hakkında kânûnen (5) mesâğ bulunmamış ve bu hâlde eşhâs-ı merkûmenin mazhar-ı ‘afv olmaları irâde-i seniyyeye vâ-beste bulunmamış idüğü tezekkür olunmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 6 Zi’l-hicce Sene (1)288 ve fî 2 Şubat (1)287 (14 Şubat 1872).

(Mühür)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Dîvân-ı Ahkâm-ı ‘Adliyye Muhâkemât-ı Cezâiyye Dâiresinin melfûf defterler ile berâber ‘arz ve takdîm kılınan müzekkiresinde münderic olduğu vechle Bâb-ı Zabtiyye Habshânesinde ve mahbes-i (3) ‘umûmîde

bulunub müddet-i mahkûmelerinin sülûsânını ikmâl etmiş ve bir takımı haklarında Zabtiyye Nezâret-i Celîlesi tarafından hasbe'l-mezûniyye mu'âmelât-ı lâzime îfâ olunmuş olan müttehimîn (4) ve mücrimînden otuz yedi neferin 'afv ve ıtlâkları vâbeste-i irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî idüğü tezekkür edilmiş ise de ol bâbda emr ü fermân ma'âlî-'unvân hazret-i Şehinşâhî her ne sûretle (5) müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise hükm-i celîli icrâ olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 16 Zi'l-hicce Sene (1)288 (26 Şubat 1872).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i tevkîr olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle mezkûr defterler ve müzekkire manzûr-ı merâhim-nüşûr hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve tezekkür ve istîzân olunduğu vechle eşhâs-ı merkûmenin 'afv ve ıtlâkları müte'allik (4) ve şeref-sünûh buyurulan emr ü fermân 'inâyet-nişân cenâb-ı Tâcdârî mantûk-ı münîfinden olarak evrâk-ı ma'rûza (5) yine savb-ı sâmi-i vekâlet-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 17 Zi'l-hicce Sene (1)288 (27 Şubat 1872).

*Hapishane-i Umumide Tutuklu Bazı Suçluların Tahliye Sebepleri
Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 88 • Sayfa: 564)*

(1) Huzûr-ı ‘Âlî-i Cenâb-ı Sadâret-penâhiye

371

(2) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Habshâne-i ‘Umûmîde mevkûf mücriminden sülûsân müddetlerini ikmâl etmiş olan kırk iki neferin müddet-i bakıyyelerinin ‘afvıyla emsâli misillü ‘îd-i sa‘îd-i fitra hürmeten tahliye-i sebilleri zımmında esâmî (4) ve keyfiyyâtını mübeyyin habshâne müdürlüğinden tanzîm ve i‘tâ kılınan defter leffen ‘arz ve takdîm kılınmış ve bunların dahi emsâllerinin görmüş oldukları lutf ve ‘âtıfetden hissedâr edilmeleri mütevakkıf emr ü fermân (5) merhamet-beyân cenâb-ı vekâlet-penâhîleri bulunmuş olmağla kâtıbe-i ahvâllere emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 20 Ramazan Sene (12)89 ve fî 9 Teşrîn-i sâni Sene (12)88 (21 Kasım 1872).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Habshâne-i ‘Umûmîde mevkûf mücriminden müddet-i mahkûmelerinin sülûsânını ikmâl etmiş olan kırk iki neferin ser ma‘âlî-efser hazret-i Pâdişâhîye sadakaten ve ‘îd-i sa‘îd-i fitra hürmeten ‘afv-ı (3) müddet-i

bakıyyeleriyle tahliye-i sebilleri hakkında Zabtiyye Müşîrî Devletlü Paşa hazretlerinin tezkiresi melfûf defter ile berâber ‘arz ve takdîm olunmağla ol bâbda emr ü fermân merhamet-beyân hazret-i Pâdişâhî (4) her ne sûretle şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise muktezâ-yı münîfî icrâ olunacağı ifâdesiyle tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 26 N. Sene (1)289 (27 Kasım 1872).

(Yatay kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
- (2) Enmele-i pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle evrâk-ı ma‘rûza meşmûl-ı nigâh-ı merhamet-iktinâh cenâb-ı Şehriyârî (3) buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân zikr olunan kırk iki neferin ‘afv-ı müddet-i bakıyyeleriyle tahliye-i sebilleri müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan (4) emr ü fermân ‘inâyet-‘unvân hazret-i Tâcdârî mantûk-ı celîlesinden olarak evrâk-ı mebhûse yine savb-ı sâmi-i âsafânelerine i‘âde kılınmış (5) olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 27 N. (1)289 (28 Kasım 1872).

*Umumi Hapishanede Tutuklu Bulunan 94 Suçlunun Ramazan Bayramı
Hürmetine Affı (Transkripsiyonun Aslı: Belge 89 • Sayfa: 566)*

Mühimme

Evrak Numerosu	Müsveddî İsmi	Tesvîdî Târîhi	Tebyîzî Târîhi	Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine			‘Umûm Numerosu
371 374		6 L. Sene (12)89 (7 Aralık 1872)	Fî 7 L. Sene (12)89 (8 Aralık 1872)		6	6	
				(1) Habshâne-i ‘Umûmîde mevkûf mücriminden müddet-i mahkûmelerinin sülûsânını ikmâl etmiş olan doksan dört neferin ser-ma‘âlî-efser hazret-i (2) Pâdişâhîye sıdkaten ve ‘îd-i sa‘îd-i fitra hürmeten ‘afv-ı müddet-i bakıyyeleriyle tahliye-i sebillerine şehri Ramazanın yirmi ve yirmi ikisi târihleri ve üçyüz (3) yetmiş bir ve yetmiş dört rakamları ile murakkamen alınan iki kıt’a tezkire-i müşîrîleri üzerine bi’l-istîzân irâde-i merhamet-‘âde-i hazret-i Şehriyârî mûte‘allik (4) ve şeref-sudûr buyurulmuş ve mücrimîn-i merkûmenin esâmîsini mübeyyen gönderilen savb-ı devletlerinden gelmiş olan iki kıt’a defter merbûten i‘âde kılınmış olmağın icrâ-yı (5) icâbına himmet buyuruldu. Fî 7 L. Sene 1289 (8 Aralık 1872).¹³¹			

131 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

132 BOA, A. MKT. MHM, 443-13

Hapishane-i Umumide Tevkif Bulunan Sarraf Kostaki'nin Lefkoşa'ya Gönderilmesi Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 90 • Sayfa: 567)

Muhâkemât-ı Cezâiyye Dâiresinden
124

(1) Altıncı Kostaki nâm kimesnenin bilâ-hükm dört seneden berü taht-ı tevkîfde bulunduğundan ve ziyâde hastalandığından bahsle tabîb ma'rifetiyle bi'l-mu'âyene iktizâsının icrâsını müsted'î Dîvân-ı Ahkâm-ı 'Adliyyeye havâle buyurulan (2) 'arz-ı hâli Muhâkemât-ı Cezâiyye Dâiresinde mütâla'a ve kuyûda mürâca'at olundukda merkûmun Prizren Vâlisi Devletlü Hüsnü Paşa hazretlerinin Zabtiyye Müşîrlikleri hengâmda seksen beş senesi Cemâziye'l-evvelîsinin (3) altıncı günü bi't-tevfik el-yevm Habshâne-i 'Umûmîde mahbûs bulunduğu Zabtiyye Nezâret-i Behiyyesiyle 24 S. Sene (12)90 (23 Nisan 1873) târîhinde cereyân eden muhâbere cevâbından anlaşılmış ve merkûm Mahâkim-i Nizâmîyyeden birinin (4) hükmü üzerine bir töhmet-i 'âdiye ile habs olunmayub ba'zı ahvâl-i mahsûsadan dolayı sûret-i fevka'l-'âdede tevkîf edilmiş olduğu cihetle istid'â-yı vâki' hakkında Muhâkemât-ı Cezâiyye Dâiresince (5) birşey denilmeyib icrâ-yı îcâbı rey-i 'âlîye menût olduğuna dâir 3 Rebî'ü'l-evvel Sene (12)90 (1 Mayıs 1873) târîhinde müzekkire verilmiş ve Dâire-i mezbûre münhasıran Mahâkim-i Nizâmîyyede rüyet ve hükm olunan (6) cürm ve cinâyet maddelerini temyîzen rüyeten memûr olup bu misillü mevâdda rey vermekle gayr-ı mükellef bulunmuş olduğundan merkûmen zabtiyyece sebeb-i tevfiği her ne ise ana göre îcâb-ı (7) ma'delenin icrâsı rey-i 'âlîye menût bulunmuşdur emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 15 Safer Sene (12)91 ve fî 21 Mart Sene (12)90 (2 Nisan 1874).

(Mühür)

91¹³⁴

*Büyük Cami Avlusunda Bulunan Bir Çocuğun
Hapishane-i Umumide Açılan Mektebe Konulması
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 91 • Sayfa: 568)*

Numero

495

(1) Sultan Selim garbında Camcı Çeşmesi civârında sâkin müteveffâ Zenci Ferhad'ın oğlu olduğu ifâde edilen (2) on iki yaşında İsak nâm çocuk işbu gece Büyük Câmi'î şerîf havlusunda durmakda olduğu görülerek (3) çevrilip getirilmiş olmağla icrâ-yı iktizâsı zımnında zabtiyyeye terfîkan mutasarrıflık cânib-i 'âlîsine i'zâm kılındı (4) ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 25 Za. Sene (12)91 (3 Ocak 1875).

(Mühür)

(5) Böylece Zâbita Memûriyyet-i 'Aliyyesine gönderilmek üzere nöbetci zâbitine. Fî 26 Za. Sene (12)91 (4 Ocak 1875).

(İmzâ)

(6) Teftîş Müdîriyyet-i 'Aliyyesine tevdi' kılındı. Fî 23 Kânûn-ı evvel Sene (12)90 (4 Ocak 1875).

(Mühür)

2221

(7) Garîb ve bî-kes bulunduğunu ifâde eylediği cihetle bu makûlelere mahsûs mahalde (8) iskân edilmek üzere Habshâne-i ‘Umûmî Mûdîriyyet-i ‘Aliyyesine havâle (9) buyurulmak üzere i‘âde kılındı. Fî 23 Kânûn-ı evvel Sene (1)290 (4 Ocak 1875).

(Mühür)

(10) Habshâne-i ‘Umûmî Mûdîri ‘İzzetlü Miralay Necib Bey Efendi’ye tevdi‘ kılındı. Fî 23 Kânûn-ı evvel Sene (12)90 (4 Ocak 1875).

(Mühür)

(11) Bu misillü bî-kes çocukların iskânîçün mahall-i mahsûs olmayıb merkûm Habshâne-i ‘Umûmîde güşâd olunan mektebe konulmak îcâb eylediği (12) sûretde îfâ-yı muktezâsı husûsunun evvel emirde Meclis-i İdâreye havâlesi iktizâ eder. Fî 26 Zi’l-ka‘de Sene (12)91 (4 Ocak 1875).

(Mühür)

Meclis-i İdâreye Fî 23 Kânûn-ı evvel Sene (12)90 (4 Ocak 1875).

*Fukara Çocukların Umumi Hapishanede Tahsis Edilen
Daireye Konulması ve Masraflarının Karşıllanması
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 92 • Sayfa: 569)*

579

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin 5 Zi'l-hicce Sene (12)92 (2 Ocak 1876) târîhinde Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan tezkiresi lede'l-kırâe meâli zukaalarda kalub 'asâkir-i zabtiyye kolları tarafından toplanılan bir takım (2) bî-kes ve öksüz sıbyân Habshâne-i 'Umûmî derûnunda tahsîs edilen dâirede iskân edilerek mahbûsîn içün tabh edilen it'ameden birer mikdâr şey i'tâsıyla i'âşe (3) ve gardiyanların eski yağmurluklarından elbise yapıdırılarak iksâ olunmakda ve bir hoca ta'yîn olunarak emr-i ta'lîm ve terbiyelerine bakdırılmakda ise de mezkûr habshânece (4) mevzû olan kâ'ide icâbınca mekûlât masârifî yevmiyye jurnallerinde görülen mevcûda göre dirhem hesâbıyla yedirildiği cihetle sıbyâna verilen it'amenin (5) dahi bi't-tab' mahbûsîn sırasında bu jurnallere idhâline ve mevcûd eski yağmurluk kalmadığı cihetiyle bunlar içün müceddeden elbise i'mâline mecbûriyyet hâsıl olub bu sıbyânın (6) mikdârı otuz neferi tecâvûz etdiği ve bunların mekûlât ve melbûsât ve levâzım-ı sâireleri masârifîyle hoca ve bir nefer hizmetci ma'âşlarının şehriyyesi iki bin beş yüz (7) guruşa bâliğ olmakda idüğü cihetle ma'âşât ve masârif-i mezkûreye tahsîsen senevî otuz bin gurusun habshâne-i mezkûr tahsîsâtı miyânında deverân etdirilmesi (8) istîzânından 'ibâretidir.

(9) İktizâsı lede'l-mülâhaza bu makûle bî-kes etfâlin nazar-ı yâr ü ağyâra karşı zukaalarda teseül ve geceleri bir takım 'arsalar derûnunda beytûtet eylemeleri şân-ı Saltanat-ı Seniyyeye (10) lâayık olmayacağından sâye-i

135 BOA, İ. ŞD, 30-1434

merâhim-vâye-i cenâb-ı Şehinşâhîde etfâl-i merkûmenin mezellet ve sefâletden vikâyesi emrinde Nezâret-i müşârünileyhânın tedbîri yolunda görünmüş (11) ve tahsîsi istenilen akçe istiksâr olunacak derecede görülememiş idüğüne binâen ber-mûcib-i istîzân îfâ-yı muktezâsıyla berâber etfâl-i merkûmenin kemâ-kân ta'lim ve terbiyelerine (12) ve içlerinde 'alîl ve marîz bulunanların emr-i tedâvîlerine dikkat ve i'tinâ kılınması husûsunun Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi ve Hazînece tesviye-i muktezâsının Mâliyye Nezâret-i Celîlesine (13) iş'ârı tezekkür olunmuş ise de emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 18 Zî'l-hicce Sene (1)292 ve Fî 4 Kânûn-ı sâni Sene (1)291 (16 Ocak 1876).

(Mühürler)

- (1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
- (2) Der-Sa'âdet sokaklarında dûçâr-ı mezellet ve sefâlet olan fukarâ çocukları zâbîta ma'rifetiyle götürüldükçe Habshâne-i 'Umûmîde tahsîs edilen dâireye konulduğundan bunların (3) mekûlât ve elbisesi masârif-i ile ta'lim ve terbiyeleri için ta'yîn kılınan hoca ve hizmetçi ma'âşlarına karşuluk olmak üzere senevî otuz bin gurus tahsîsi hakkında (4) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin iş'ârı üzerine Şûrâ-yı Devletden kaleme alınan mazbata leffen 'arz ve takdîm kılındı vâkı'â o makûle bî-vâyegân etfâlin sâye-i merâhim-vâye-i Şâhânede (5) tarîk-i sefâletden kaldırılarak infâk ve i'âşeleri umûr-ı hayriyyeden ve şân-ı 'âlî iktizâsından olub bunların mevcûdu ise dâimâ otuzu tecâvüz etmediği ve masârif-i ma'rûzaya (6) tahsîs gösterilen otuz bin gurusun Habshâne-i 'Umûmî muhassasât-ı seneviyyesi miyânında deverân etdirileceği dahi anlaşılmış olmağla ber-mûcib-i mazbata îfâ-yı muktezâsının (7) Mâliyye ve Zabtiyye Nezâret-i Celîlelerine havâlesi husûsunda her ne vechle emr ü fermân cenâb-ı Mülûkâne şeref-rîz-i sahîfe-i sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı 'âlîsi icrâ olunacağı ifâdesiyle (8) tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 26 Z. Sene (12)92 (23 Ocak 1876).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-i çâker-i kemîneleridir ki

(2) Esâbi‘-i zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle mazbata-i ma‘rûza manzûr-ı merâhim-nüşûr hazret-i Şehriyârî (3) buyurulmuş ve bu sûret-i becâ ise de ta‘yîn olunan mahallin münâsib olmaması cihetiyle tebdîli şeref-sünûh (4) ve sudûr buyurulan emr ü fermân mekârim-şân cenâb-ı Mülûkâne îcâb-ı ‘âlîsinden olarak mazbata-i merkûme yine savb-ı sâmi-i (5) âsafîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 27 Z. (12)92 (24 Ocak 1876).

Hapishane-i Umumi Parmaklıklarıyla Bazı Binaların Tamiri Hakkında
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 93 • Sayfa: 571)

79

(1) Habshâne-i ‘Umûmî için mübâya‘a olunan hatabın hıfzına mahsûs mahallin ağaç parmaklıklarıyla hammâm dâiresinde bulunan kafes ve matbah ocakları ve ba‘zı koğuşlarla sıbyân mektebi ve sâirenin (2) ve evrâk mahzeninin icrâ-yı ta‘mîri hakkında Zabtiyye Nezâret-i Celîlesi makâmının fî 13 Zi‘l-ka‘de Sene (12)93 (30 Kasım 1876) târîhiyle müverrah ve iki yüz doksan dokuz ve üç yüz bir rakamlarıyla murakkam vârid (3) olan iki kıt‘a tezkiresi üzerine Nezâret-i müşârünileyhâ ile muhâbereye hâvî tezkire-i sâmiyye Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulmağla Mülkiyye Dâiresinde kırâat olundu.

(4) Nezâret-i müşârünileyhânın hulâsa-i iş‘ârâtında mârrü‘z-zıkr parmaklık ve hammâm dâiresinde bulunan kafes ile matbah ocakları ve câme-şûyhâne ve ba‘zı koğuş ve odalarla sıbyân mektebi (5) sıvaları ve devâirin noksân olan câmlarının ve kiremid akdarması gibi ta‘mîrâtın beş bin yedi yüz on dört ve evrâk mahzeni inşââtının dahi on dört bin (6) gurus masrafla vücûda geleceği ‘inde’l-keşf anlaşılmış olduğu beyânıyla icrâ-yı icâbî istîzân olunub ol bâbda Mâliyye Nezâret-i Celîlesiyle bi‘l-muhâbere gelen cevâbda Bâb-ı Zabtiyyeye müte‘allik (7) her nev‘ inşâât ve ta‘mîrât masârif-i tahsîsâtı dâhilinde tesviye olunmakda bulunduğu cihetle Hazînece bu bâbda bir şey denilemeyeceği beyân kılınmıştır.

(8) Reviş-i iş‘âr hükmünce ta‘mîrât-ı mezkûrenin icrâsı taht-ı lüzûmda olub masârif-i mezkûrenin Bâb-ı Zabtiyye tahsîsâtı miyânında tesviyesi

136 BOA, İ. ŞD, 34-1662

mukarrer bulunmuş olmağla kâ'ide-i tasarrufiyyeye (9) bi'r-re'âya mikdâr-ı keşfinden noksân masrafla vücûda getirilmesine ikdâm ve gayret olunmak üzere ber-mûcib-i istîzân mahall-i mezkûrenin icrâ-yı ta'mîrâtı zımnında Nezâret-i müşârünileyhâya (10) mezûniyyet i'tâsı bi't-tezekkür keşf defteri leffen takdîm kılınmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 20 Rebî'ü'l-evvel Sene (1)294 ve fî 24 Mart Sene (1)293 (5 Nisan 1877).

(Mühürler)

(1) Devletlü efendim hazretleri

(2) Habshâne-i 'Umûmî hatab mürettebâtının hıfzına mahsûs mahallin parmaklıklarıyla sâir ebniyenin tesviye-i masârif ta'mîriyyesi istîzânına dâir Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin iş'ârı üzerine Mâliyye Nezâret-i Celîlesiyle bi'l-muhâbere Şûrâ-yı Devlet Mülkiyye Dâiresinden (3) tanzîm olunan mazbata keşf defteriyle berâber 'arz ve takdîm kılındı meâlinden müstebân olduğu vechle ta'mîrât-ı mezkûrenin beş bin yedi yüz on dört ve yapılacak evrâk mahzeninin dahi on dört bin gurus masrafla vücûda (4) geleceği ve masârif-i merkûmenin zabtiyye tahsîsâtı miyânında tesviyesi mümkün olacağı anlaşıldığından kâ'ide-i tasarrufiyyeye bi'r-re'âya mikdâr-ı keşfinden noksân masrafla vücûda getirilmesine ikdâm ve gayret olunmak üzere mahall-i mezkûrenin (5) ta'mîr ve tanzîmi zımnında Nezâret-i müşârünileyhâya mezûniyyet i'tâsı tezekkür olunmuş olmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî mûte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 5 R. Sene (12)94 (19 Nisan 1877).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle evrâk-ı ma'rûza manzûr-ı şevket-mevfûr (3) hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve mahall-i mezkûrenin ber mûcib-i istîzân ta'mîr ve tanzîmi zımında Nezâret-i müşârünileyhâya (4) mezûniyyet i'tâsı müte'allik buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Tâcdârî îcâb-ı celîlinden olarak evrâk-ı merkûme (5) savb-ı 'âlî-i hıdîvânelerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 6 R. Sene (12)94 (20 Nisan 1877).

Hapishane-i Umumi Müdürlüğü
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 94 • Sayfa: 573)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Habshâne-i 'Umûmî Müdîri Alay Beyi Ali Bey'in vukû'-ı vefâtına mebnî tasarruf kâ'idesine ri'âyeten alay beyliği ta'yînâtı kat' olunarak zabtiyye tahsîsâtının 'askerî kısmı (3) miyânında mukayyed olan şehri iki bin sekiz yüz elli guruh ma'âşının memûriyyet kısmına 'ilâveten tahsîsiyle doksan dört senesi Nisan'ının yirmi yedinci gününden i'tibâren (4) müdîriyyet-i mezkûreye mu'âvinliğinde bulunub istikâmeti mücerreb ve kifâyet liyâkati müsellemler olan Rif'atlı Osman Efendi'nin ta'yîni husûsuna müsâade-i celîle-i cenâb-ı Sadâret-penâhîleri (5) şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 28 Cemâziye'l-evvel Sene (12)95 ve Fî 18 Mayıs Sene (1)294 (30 Mayıs 1878).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Habshâne-i 'Umûmî Müdîri Alay Beyi Ali Bey'in vukû'-ı vefâtına mebnî tasarruf kâ'idesine ri'âyeten alay beyliği ta'yînâtı kat' olunarak yalnız zabtiyye tahsîsâtının 'askerî kısmı miyânında mukayyed ma'âş olan iki bin sekiz yüz (3) elli guruh memûriyyet kısmına naklen ve doksan dört senesi Nisan'ının yirmi yedinci gününden i'tibâren tahsîs ve i'tâ olunmak üzere mu'âvinliğinde bulunub istikâmeti mücerreb ve kifâyet ve liyâkati

137 BOA, İ. DH, 767-62526

müsellem olan Osman Efendi'nin mezkûr müdürliğe (4) ta'yîni ifâdesine dâir Zabtiyye Nezâretinin tezkiresi leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehriyârî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi îfâ olunur efendim. Fî Selh-i Ca. Sene (1)295 (1 Haziran 1878).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleri tezkire-i ma'rûza ile berâber manzûr-ı Hümâyûn (3) hazret-i Mülûkâne buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân alay beyliği ta'yînâtı kat' olunarak târîh-i mezbûrdan i'tibâren (4) muharrerü'l-mikdâr ma'âş tahsîsiyle mûmâileyh Osman Efendi'nin mezkûr müdürliğe ta'yîni şeref-müte'allik buyurulan irâde-i (5) seniyye-i cenâb-ı Cihânbanî mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i mezkûre savb-ı sâmi-i hıdîvîlerine i'âde kılınmış olmağla (6) ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Gurre-i C. Sene (1)295 (2 Haziran 1878).

*Asakir-i Zaptiye Efradından Küçük Suç İşleyenlerin Tutuklanması
İçin Hapishane-i Umumide Bir Koğuş İnşası Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 95 • Sayfa: 574)*

944

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan 16 Şevval Sene (12)95 ve 1 Teşrîn-i evvel Sene (12)94 (13 Ekim 1878) târîh ve yüz kırk altı numarolu tezkiresiyle melfûf keşf defteri ve münâkasa pusulası Mâliyye Dâiresinde kırâat olundu (2) meâli ‘asâkir-i zabtiyye efrâdından cünha-i vâkı‘alardan dolayı tevkîfi iktizâ edenler için Habshâne-i ‘Umûmîde tahsîs edilen odanın ‘adem-i kifâyetine mebnî mezkûr habshânenin mahkûmiyyet dâiresinin parmaklığı hâricinde bulunan (3) kebîr duvârın önüne bir koğuş inşâ olunmak üzere keşf ve münâkasası bi’l-icrâ otuz üç bin beş yüz guruşda Tikfoz Kalfa ‘uhdesinde takarrür etmiş olduğu beyânıyla meblağ-ı mezbûr doksan dört senesi (4) inşâât ve ta‘mîrât tertîbinden tesviye olunmak üzere inşâsına mezûniyyet i’tâsı istîzânını mutazammındır.

(5) Sûret-i iş‘âra nazaran mezkûr koğuşun inşâsı lüzûm tahtında bulunduğu ve keşf ve münâkasasının nizâmı dâiresinde cereyân eylediği anlaşılmış olduğundan metânet ve rasânetine i’tinâ kılınmak ve müte‘ahhid merkûm ile (6) olunan mukâvele ahkâmına ri‘âyet edilmek üzere zikr olunan koğuşun ol mikdâr masrafla inşâsıyla masârif-i vâkı‘asının tertîb-i mezbûrdan tesviyesi hususunun Nezâret-i müşârûnileyhâya havâlesi (7) bi’t-tezekkür mezkûr keşf defteriyle münâkasa pusulası leffen takdîm kılındı ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 3 Zî’l-ka‘de Sene (1)295 ve fî 18 Teşrîn-i evvel Sene (1)294 (30 Ekim 1878).

(Mühürler)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
 (2) Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinden kaleme alınıb melfûfuyla berâber ‘arz ve takdîm kılınan mazbata meâlinden müstebân olduğu vechle ‘asâkir-i zabtiyye efrâdından olub cünha-i vâkı‘alarından dolayı (3) tevkîfî iktizâ edenler için Habshâne-i ‘Umûmîde tahsîs edilen odanın ‘adem-i kifâyetine mebnî mezkûr habshânenin mahkûmiyyet dâiresinin parmaklığı hâricinde bulunan kebîr dîvârın (4) önüne bir koğuş yapılması lâzım gelmiş ve keşf ve münâkasası bi’l-icrâ otuz üç bin beş yüz gurus masraf ile inşâsı müte‘ahhidi ‘uhdesinde takarrür etmiş olduğundan (5) metânet ve rasânetine i’tinâ kılınmak ve müte‘ahhid-i merkûm ile olunan mukâvele ahkâmına ri‘âyet edilmek üzere mezkûr koğuşun hemân inşâsı ve meblağ-ı mezbûrun doksan dört (6) senesi inşâât ve ta‘mîrât tertîbinden tesviyesi husûsunun Zabtiyye Nezâretine havâlesi tezekkür kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî müte‘allik ve şeref-sudûr (7) buyurulur ise infâz hükm-i celîline mübâderet olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 11 Za. Sene (12)95 (6 Kasım 1878).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Pîrâ-yı bahş dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle mazbata-i (3) ma‘rûza ve melfûfu manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân (4) metânet ve rasânetine dikkat ve müte‘ahhid-i merkûm ile olunan mukâveleye ri‘âyet (5) edilmek üzere mezkûr koğuşun hemân inşâsı ve meblağ-ı mezbûrun tertîb-i (6) mezkûrdan tesviyesi husûsunun Nezâret-i müşârünileyhâya tavsiye ve havâlesi (7) şeref-pîrâ-yı sünûh ve sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i ma‘âlî-‘âde-i cenâb-ı Şehinşâhî (8) muktezâ-yı celîlinden olarak mezkûr mazbata melfûfuyla berâber savb-ı sâmi-i (9) âsafânelerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 12 Za Sene (12)95 (7 Kasım 1878).

Hapishane-i Umumide Bulunan Suçlulardan Yetmiş Neferin Tahliyesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 96 • Sayfa: 576)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Habshâne-i ‘Umûmîde bulunan mücrimînin gayr-ı ez-sülûs ikmâl-i müddet-i cezâ‘iyyelerine üç aydan yirmi aya kadar zamân kalmış olan yetmiş neferin bakıyye-i müddet-i cezâ‘iyyelerinin ‘afvıyla tahliye-i sebîlleri istîzânına dâir evvelce (3) ma‘rûz-ı huzûr-ı ‘âlf kılınan tezkire-i senâverî üzerine bunların ol vechle ‘afvları makrûn-ı müsâ‘ade-i merâhim-‘âde-i hazret-i Pâdişâhî olduğu ve birer mikdâr ‘atiyye-i seniyye ile dahi tesrîr buyurulacaklarından (4) sebîllerinin tahliyesinden evvel esâmîsini mübeyyin defterinin hemân tanzîm ve takdîmi ve bir de habshânelerde bunlar gibi daha âdem bulunub bulunmadığının tahkîkiyle anların dahi isimlerini hâvî başkaca defterinin (5) takdîm ve ‘arzı muktezâ-yı irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâneden idüğü ifâdesine dâir fî 29 Ra. Sene (12)96 (23 Mart 1879) târihiyle vârid olan tezkire-i husûsiyye-i ‘aliyyeleri üzerine keyfiyyet Zabtıyye Nezâret-i Behiyyesine bildirilmişidi (6) zıkr olunan yetmiş nefer mücrimînin esâmîsini ve içlerinden dört neferinin isimleri üzerine fevt ve ihrâc işâretini mübeyyin tanzîm ve i‘tâ olunan defteri leffen ‘arz ve takdîm kılındı ve bir de bunlar gibi habshânelerde (7) müddet-i mahkûmelerini ikmâle az bir zamân kalmış yirmi yedi nefer kadar mahbûs bulunduğu Nezâret-i müşârünileyhâdan bildirilmekle bunların dahi tıbk-ı emr ü irâde-i merâhim-mu‘tâde-i hazret-i Pâdişâhî mûcib-i ‘âlîsi üzere (8) esâmîsini ve târîh-i habs ve tevkîfleriyle müddet-i mahkûmelerini mutazammın defterinin başkaca tanzîm ve i‘tâsı ‘Adliyye Nezâret-i Celîlesine iş‘âr kılınmağla oradan gelecek defter dahi ‘arz ve takdîm

139 BOA, İ. DH, 783-63682

olunacağı (9) beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 10 R. Sene (12)96 (3 Nisan 1879).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf defter manzûr-ı Hümâyûn (3) hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve zikr olunan mahbûsîne münâsib mikdâr 'atiyye-i seniyye ihsân buyurulduğu (4) gibi müddet-i bakıyyelerinin 'afvıyla tahliye-i sebîlleri dahi makrûn-ı müsâ'ade-i merâhim-'âde-i hazret-i Pâdişâhî (5) olduğundan mezkûr defter i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 11 R. Sene (12)96 (4 Nisan 1879)

Katip Remzi Efendi'nin Hapsi Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 97 • Sayfa: 577)

(1) Bâb-ı Ser'askerî ketebesinden olub Habshâne-i 'Umûmîde mevkûf bulunan Remzi Efendi'nin leyle-i mübâreke-i (2) mi'râca¹⁴¹ hürmeten tahliye-i sebîli irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî muktezâ-yı 'âlisinden olduğu Mâbeyn-i Hümâyûndan (3) fî 26 Receb Sene (12)96 (16 Temmuz 1879) târîhli tezkire ile Zabtiyye Nezâretine tebliğ ve iş'âr kılınması üzerine icâb-ı icrâ olunmuş ise de (4) muahharen vâki' olan tahkîkâta nazaran merkûmun bir katl mâddesinden dolayı on beş sene müddetle küreğe (5) konularak müddet-i mahkûmesinin yalnız iki senesini ikmâl etmiş olduğu anlaşılmış ve bu müsillü mevkûfından (6) sülûsân müddetlerini ikmâl edenlerin ba'zı eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ihlâ-yı sebîlîleri makrûn müsâ'ade-i seniyye (7) olmakda ise de merkûm o kabîlden olmadığı cihetle kânûnen hakkında tertîb olunan cezâyı görmesi lâzım gelir iken (8) bu sûretle sebîlinin tahliyesi ol vakt merkûmun sebep-i mahbûsiyyeti ma'lûm olmamasından neşet ederek (9) yohsa nezd-i ma'delet-vefd-i hazret-i Pâdişâhîde ahkâm-ı 'âdile-i şer' ve kânûnun bilâ-istisnâ tamâmî-i (10) icrâsı kat'iyyen matlûb ve mültezem bulunmuş olduğundan merkûmun müddet-i mahkûmesini ikmâl etmek üzere (11) hemân habs ve tevkîfi emr ü fermân hakkâniyyet-beyân cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı celîl-i ma'delet delîlinden (12) olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 10 Ş. Sene (12)96 (30 Temmuz 1879).

(İmzâ)

140 BOA, İ. DH, 789-64092

141 Hz. Muhammed'in göğe çıktığı gecedir ki, kamer aylarından Receb'in yirmi yedisine rastlayan kan-dil gecesidir. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 550.

*Bab-ı Zabtiye ve Hapishane-i Umumide Vefat Edenlerin
Yıkanma ve Kefenlenme Masraflarının Ödenmesi Hakkında
(Transkripsiyonun Ashı: Belge 98 • Sayfa: 578)*

780

(1) Mâliyye Nezâretinin Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan 10 Cemâziye'l-evvel Sene 1296 ve 19 Nisân Sene (12)95 (1 Mayıs 1879) târîh ve otuz sekiz numarolu takrîri Mâliyye Dâiresinde kırâat olundu.

(2) Meâlî Bâb-ı Zabtiyye ve Habshâne-i 'Umûmî ve Haseki Nisâ Tevkîfhânesiyle bîmârhâne ve mahallât-ı sâirede doksan üç senesi Teşrîn-i evvel ve Teşrîn-i sânî ve Kânûn-ı sânî aylarında vefât eden bî-kes gurebânın techîz ve tekfîn¹⁴³ ve nakliyye masârîfî olan (3) yetmiş bir bin yedi yüz yirmi guruşdan dâhil-i muvâzene bulunan dört bin üç yüz guruş karşılığı bi'l-mahsûb üst tarafı olan altmış yedi bin dört yüz yirmi guruşun emsâlî vechle masârîf fevka'l-'âde-i mülkiyye (4) sırasında Hazîne-i Celîleye masraf kaydı istîzânından 'ibâretidir.

(5) Bu masraf doksan üç senesinde vukû' bulmuş olmasıyla kâ'ideten senesi içinde mu'âmelesi yürüdülmek lâzım gelir iken şimdiye kadar icrâ olunmamasının esbâbı ve bir de masârîf-i merkûme Teşrîn-i evvel ve sânî ve Kânûn-ı sânî aylarında vukû' bulmuş (6) olmasıyla arada kalan Kânûn-ı evvelde dahi bu yolda masraf edilmiş ise ne vechle mu'âmelesi icrâ edilmiş olduğu ve bunlar için Muhâcirîn Komisyonu ma'rifetiyle dahi bir çok paralar sarf edilmiş olduğundan bu akçe bunun miyânında olup (7) olmadığı Nezâret-i müşârûnileyhâdan lede'l-istifsâr 21 Receb Sene 1296 (11 Temmuz 1879) târîhiyle gelen cevâbda zikr olunan doksan

142 BOA, İ. ŞD, 47-2609

143 Ölünün yıkanıp kefenlenmesi işi. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 2006, s. 1051.

üç senesi Teşrîn-i evvel ve sâni ve Kânûn-ı sâni aylarında vefâtı vukû‘ bulan gurebâ ve muhâcirînin techîz ve tekfînleri (8) masârifinin senesi içinde mu‘âmelesi yürüdülememesi Beytü’l-mâl Müdürlüğünün lağvıyla masârif-i mezbûre defâtir ve senedâtının kaleme devri ve kalemce dahi hesâbâtının tedkîki ve mu‘âmelât-ı mukteziyyesinin icrâ ve ikmâli bi’t-tab‘ gecikmesinden (9) neşet eylemiş ve mezkûr Kânûn-ı evvel ibtidâsından nihâyetine kadar mahâll-i merkûmede vefât eden kebîr ve sagîr yüz yirmi dokuz nefer gurebânın techîz ve tekfîn ve nakliyye masrafları olan on iki bin yüz elli guruşun (10) hesâbı Müdiriyyet-i mezkûre cânibinden şuhûr-ı mezbûre hesâbâtından evvel verilmesi ve bunun tesviyesine tertîb mezbûr bakıyyesinin kifâyet etmesi cihetiyle andan bi’l-mahsûb Hazîne-i Celîleye masraf kaydı icrâ olunmuş ve mebâliğ-i mezbûrenin (11) sarfı Muhâcirîn Komisyonunun teşkilinden ve muhâcirîn techîz ve tekfîn masârifinin Şehremânetince tesviyesine başlanıldığı târîhden mukaddem ve usûlü vechle alınan ‘ilm ü haber ve senedâta müstenid bulunduğu beyân kılınmıştır.

(12) Sûret-i iş‘âra göre mebâliğ-i mezkûrenin sarfı lüzûma ve emsâline müstenid olduğu gibi Hazînenin dahi taht-ı tasdîkinde bulunduğu anlaşılmış olmağla kabûlü umûr-ı zarûriyyeden görünmeğın ber-mûcib-i istîzân Hazînece îfâ-yı (13) muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi tezekkür kılındı ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 5 Şa‘bân Sene (1)296 ve fî 12 Temmuz Sene (1)295 (24 Temmuz 1879).

(Mühürler)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinden tanzîm olunub leffen ‘arz ve takdîm kılınan mazbata meâlinden müstebân olduğu üzere Bâb-ı Zabtiyye ve Habshâne-i ‘Umûmî ve Haseki Nisâ Tevkîfhânesi ile mahallat-ı sâirede doksan üç (3) senesi Teşrîn-i evvel ve sâni ve Kânûn-ı sâni aylarında vefât

eden gurebânın techîz ve tekfîn ve nakliyye masârifî olan mebâliğden gayr-ı ez-mahsûb kusûr kalan altmış yedi bin dört yüz yirmi guruşun ‘aliyyü’l-emsâl (4) masârifî fevka’l-‘âde-i mülkiyye sırasında Hazîneye masraf kaydı Mâliyye Nezâretinin takrîriyle istîzân olunmuş ve mebâliğ-i mezbûrenin sarfı Muhâcirîn Komisyonunun teşkilinden evvel olduğu gibi Şehremânetince (5) tesviyesine başlanıldığı târîhden dahi mukaddem idüğü Nezâret-i mezkûreden bi’l-istîzâh anlaşılmagla kabûlü zarûrî görünerek ber-mûcib-i istîzân Hazînece îfâ-yı muktezâsının Nezâret-i (6) müşârünileyhâya havâlesi tezekkür kılınmış olmagla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Şehriyârî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise hükm-i ‘âlînin icrâsına ibtidâr edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 7 N. Sene (12)96 (25 Ağustos 1879).

(İmzâ)

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Zîver-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle melfûf mazbata manzûr-ı ‘âlî-i (3) hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân meblağ-ı mezbûrun masârifî fevka’l-‘âde-i (4) mülkiyye sırasında masraf kaydı zımnında Hazînece îfâ-yı muktezâsının Nezâret-i müşârünileyhâya (5) havâlesi müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı (6) münîfinden olarak mezkûr mazbata savb-ı sâmi-i âsafânelerine i‘âde kılınmış olmagla (7) ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 8 N. Sene (12)96 (26 Ağustos 1879).

(İmzâ)

Hapishane-i Umumi Müdürü Süleyman Bey ile Adana Alaybeyi Hüseyin Bey'in Becâyışleri (Transkripsiyonun Aslı: Belge 99 • Sayfa: 580)

(1) Habshâne-i ‘Umûmî Müdirliğine memûr Alay Beyi Süleyman Bey mezkûr habshâne umûr-ı inzibâtiyye ve mu‘âmelât-ı sâiresinin sûret-i matlûbede hüsn-i icrâsına nasılsa muvaffak olamamasından dolayı taşra alay beylerinden biriyle becâyış-i memûriyyeti (2) lâzım gelmiş ve Adana vilâyeti Alay Beyi bulunan Hüseyin Bey’in ahvâl-i mücerrebesi cihetiyle zikr olunan habshânenin intizâm ve hüsn-i cereyân-ı mu‘âmelâtına muvaffakiyyeti memûl bulunmuş olduğundan mûmâileyhümânın becâyış-i memûriyyetleri tensîb kılınmış olmağla (3) bu sûret-i nezd-i sâmi-i nezâret-penâhîlerinde dahi rehîn-i tasvîb buyurulduğu takdirde mûmâileyhümânın memûriyyetlerini mutazammın iktizâ eden emr-i ‘âlîlerinin ısdâr ve tesyârı husûsunun Bâb-ı ‘Âlî cânib-i sâmisine ‘arz ve izbârı bâbında (4) emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî Gurre-i Zi’l-ka‘de Sene (1)296 ve fî 4 Teşrin-i evvel Sene (1)295 (16 Ekim 1879).

(Mühürler)

128

(1) Habshâne-i ‘Umûmî Müdirliğine memûr Alay Beyi Süleyman Bey ile Adana vilâyeti Alay Beyi Hüseyin Bey’in hasbe’l-lüzûm becâyış-i memûriyyetleri istîzânını mutazammın Meclis-i Fırka-i (2) Zabtiyyeden

144 BOA, İ. DH, 794-64415

tanzîm olunan mazbata leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla sûret-i ma‘rûza nezd-i ma‘âlî-vefd-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerinde karîn-i tasvîb buyurulduğu takdîrde (3) iktizâ-yı hâlin icrâsıyla mûmâileyhümânın memûriyyet-i emr-i ‘âlîlerinin ısdâr ve sûy-i kem-terâneme tesyârî husûsuna müsâ‘ade-i ‘aliyye-i dâver-i ekremîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân (4) hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 3 Zi’l-ka‘de Sene (12)96 ve fî 6 Teşrîn-i evvel Sene (12)95 (18 Ekim 1879).

(Mühür)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Habshâne-i ‘Umûmî Müdürlüğüne memûr Alay Beyi Süleyman Bey ile Adana vilâyeti Alay Beyi Hüseyin Bey’in becâyış-i memûriyyetleri istîzânına dâir Zabtiyye Nezâretinin takrîri ile (3) melfûfu olan Meclis-i Fırka-i Zabtiyye mazbatası leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn cenâb-ı Pâdişâhî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise (4) icrâ-yı hükm-i celîline ibtidâr edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 11 Za. Sene 1296 (27 Ekim 1879).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle ma‘rûz takrîr ve mazbata (3) manzûr-ı Hümâyûn hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhümânın icrâ-yı becâyış-i (4) memûriyyetleri müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden (5) olarak zıkr olunan takrîr melfûfuyla savb-ı sâmi-i hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla (6) ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 12 Za. Sene (12)96 (28 Ekim 1879).

(İmzâ)

100¹⁴⁵

Necib Efendi'nin İkinci Sınıf Teftiş Memurluğu Talebi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 100 • Sayfa: 582)

(1) 'Asâkir-i teftîşiyenin sınıf-ı râbi'inde bulunan Necib Efendi'nin ma'âş idâresine vefâ etmediğinden ve silk-i celîl-i 'askerîde mesbûk olan hizmetinden ve zarûretinden bahsle sınıfca terfî'yle terakkiye hâlî (2) istid'âsına dâir i'tâ eylediği 'arz-ı hâlin irsâl buyurulduğu beyân-ı 'âlîsiyle icrâ-yı iktizâsı Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı 'Adliyye Riyâset-i Celîlesinden şeref-vârid olub Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye (3) havâle buyurulmuş olan tezkire-i 'aliyyede irâde ve fermân buyurulmuşdur. Ma'lûm-ı 'âlî-i müşîrîleri buyurulduğu üzere teftîş silkine idhâl olunacakların okuyub yazması olmak ve bi'l-imtihân (4) kangı sınıfa liyâkat ve ehliyyeti tebeyyün eder ise ana göre kayd ve tahrîr kılınmak usûlü iktizâsından olduğuna ve Efendi-i mûmâileyh bi'l-imtihân dördüncü sınıfa kayd olunub bu kerre dahi (5) bî-tekrâr istiktâb ve imtihân olundukda ilerüde bulunan sınıflara nakli usûle muvâfık olamayacağı ve emsâlinin sızlanmasını mûcib olacağı tebeyyün ederek bir varakada yazılmış olduğu (6) yazı dahi leffen takdîm kılındığına mebnî tezkire-i 'aliyye-i mezkûreye ol vechle cevâb-ı müşîrîleri tastîri münâsib olacağı tezekkür kılınmış ise de yine herhâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 28 Cemâziye'l-evvel Sene (1)282 ve fî 6 Teşrin-i evvel Sene (1)281 (18 Ekim 1865).

(Mühür)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine

139

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) ‘Asâkir-i tefîşiyyenin sınıf-ı râbî‘inde bulunan Necib Efendinin ma‘âşî idâresine vefâ etmediğinden ve silk-i celîl-i ‘askerîde mesbûk olan hizmetinden ve zarûretinden bahsle sınıfca terfî‘iyle terakkiye hâlî (4) istid‘âsına dâir i‘tâ eyledikçe ‘arz-ı hâl leffen irsâl kılınmağla ve kendüsünün şâyân-ı merhamet-i seniyye olduğu sûret-i istid‘âdan anlaşılmagla icrâ-yı iktizâsı bâbında irâde efendimindir. Fî 10 Cemâziye’l-evvel Sene (1)282 ve fî 19 Eylûl Sene (1)281 (1 Ekim 1865).

(İmzâ)

(1) Ma‘rûz-ı çâkerleridir ki

(2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm ve tefhîm olan işbu fermânnâme-i sâmi-i cenâb-ı riyâset-penâhîleri meâl-i celîli ve melfûf müzekkire meâli rehîn-i îkân-ı ‘âcizânem olarak Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye lede’l-havâle (3) ol bâbda ba‘zı ifâdeyi hâvî i‘tâ olunan müzekkire melfûf müzekkirenin i‘âdesiyle berâber leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 8 Cemâziye’l-âhir Sene (1)282 ve fî 16 Teşrîn-i evvel Sene (1)281 (28 Ekim 1865).

(İmzâ)

Kıymet-i Gurus

1

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Kem-terleri on iki seneyi mütecâviz silk-i celîl-i ‘askerîde îfâ-yı hizmet ve sadâkate berzede ve umûr-ı ihtimâm ve imâmetlik hizmetiyle kesb-i şeref ve ihtirâm (3) etmiş isem de muktezâ-yı şerî‘at-garrâ hizmet-i mezkûreyi îfâyâ mâni‘ bir ‘illete mübtelâ olmuş ve muahharen tedâvî-i emrâz ile evkât-güzâr bulunmuş olduğum hâlde (4) emsâlim misillü bir mikdâr ma‘âş ile tekâ‘üdlüğüm tasavvur olunmuş ise de o aralık uyamayacağından vakt-i merhûnuna ta‘lîk buyurulmuş ve ma‘a-mâ-fih (5) açıkda bırağılmaklığım dahi mesbûk olan bunca hizmet ve sadâkat-i çâkerâneme müsellemler-i ‘âlem olan ma‘delet ve merhamet-i seniyyeye mugâyir bulunmuş olduğundan (6) Bâb-ı Vâlâ-yı Zabtiyyede o esnâda teşkîl buyurulmuş olan ‘asâkir-i tefâtîşîyye silkine kayd ve idhâl olunmaklığım husûsuna karâr verilmiş ve sâye-i lutf-vâye-i (7) cenâb-ı Pâdişâhîde silk-i tefâtîşîyyenin sınıf-ı râbi‘ine kayd ile bekâm buyurulmuş isem de muhassas olan ma‘âş ile ihtiyâre vâlîde (8) ve ‘alîle hemşîrelerimin infâk ve idârelerinde fevka’l-hadd müzâyaka ve ıztırâb çekmekde olduğumdan ve zikr olunduğu vechle bunca müddet (9) silk-i celîli ‘askerîde bulunarak usûl ve nizâmât-ı seniyyeye kesb-i vukûf ve ma‘lûmât edinmiş bende-gândan bulunduğumdan (10) mükâfâten ‘asâkir-i tefâtîşîyyenin sınıf-ı sânisine veyâhûd sâlisine kayd ile terfî‘ ve ikdâr ve def‘-i zarûret ve ıztırârım zımında (11) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine bir kıt‘â tezkire-i ‘aliyye-i riyâset-penâhîlerinin tastîr ve tesyîri husûsuna (12) müsâ‘ade merhamet‘âde-i veliyyü’n-ni‘amîlerinin erzân ve şâyân buyurulmak bâbında (13) ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir.Fî 8 C. 1282 (29 Ekim 1865).¹⁴⁶

(İmzâ)

¹⁴⁶ Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

(1) Taraf-ı Zî-şeref Hazret-i Riyâset-penâhîden Zabtiyye Müşîriyyetine

(2) ~~Necib Efendi ‘asâkir-i teftîşîyyenin sınıf-ı râbî’ine kayd ve idhâl olunmuş ise de râbî’inde bulunan Necib Efendi’nin ma‘âşî idâresine vefâ etmediğinden ve silk-i celîl-i ‘askerîde mesbûk olan hizmetinden ve zarûretinden bahsle (3) terfî ve mûmâileyhin sınıfca terfî’iyle terakkiye hâlini hâlî istid‘âsına dâir i‘tâ eylediği ‘arz-ı hâli leffen irsâl kılınmağla ve mûmâileyhin kendisinin şâyân-ı merhamet-i seniyye olduğu (4) sûret-i istid‘âdan anlaşılmağın icrâ-yı iktizâsı bâbında irâde efendimindir. Fî 8 C. Sene 1282 (29 Ekim 1865).~~¹⁴⁷

147 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

101¹⁴⁸

*Vefat Etmiş Olan Bab-ı Zabtiye Birinci Sınıf Teftîş Memuru
Mehmed Efendi'nin Çocuklarına Maaş Tahsisi Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 101 • Sayfa: 586)*

Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine

611

(1) Devletlü efendim hazretleri

(2) Bâb-ı Zabtiyye sınıf-ı evvel teftîş memûrlarından Mehmet Rauf Efendi'nin vuku'-ı vefâtına mebnî hâl-i zarûretde kaldıklarından bahsle münâsib mikdâr ma'âş tahsîsi istid'âsını şâmil müteveffa-yı mûmâileyhin (3) evlâdı tarafından verilen 'arz-ı hâl leffen irsâl kılınmağla meâl ve usûl ve emsâline nazaran iktizâsının icrâ buyurulması bâbında irâde efendimindir. Fî 25 Zi'l-hicce Sene (1)283 ve fî 18 Nisan Sene (1)283 (30 Nisan 1867).

(İmzâ)

(Alt Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Hâme-pîrâ-yı ta'zîm ve tefhîm olan işbu fermânnâme-i cenâb-ı riyâset-penâhîleri meâl-i celîli ve melfûf 'arz-ı hâl müeddâsı rehîn-i îkân-ı 'âcizânem olarak keyfiyyet Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye (3) lede'l-havâle Zabtiyye zâbitân ve neferâtı eytâmına ma'âş tahsîsi kendülerinin hizmetleri uğrunda mecrûhen veyâhûd fevka'l-'âde bir hâlin tesîriyle vefât

etmelerine veyâ bir (...) (4) otuz sene müddet îfâ-yı hidmet eylemelerine meşrûr olduğundan müteveffâ-yı mûmâileyhin hulûl-ı ecel-i mev'ûduyla irtihâl-i dâr-ı bekâ eylediğı cihetle eytâmına ma'âş tahsîsine nizâmının (5) müsâ'adesi olmadığı îfâde olunmuş ve 'arz-ı hâl-i mezkûr leffen i'âde ve takdîm kılınmış olmağıla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 9 Cemâziye'l-evvel Sene (1)284 ve fî 27 Ağustos Sene (1)283 (8 Eylül 1867).

(İmzâ)

102¹⁴⁹

*Zaptiye Müşiriyetinde İstihdam Edilen Tefîş
Memurlarının Maaşlarıyla İlgili Düzenleme Yapılması
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 102 • Sayfa: 587)*

(1) Zabtiyye Müşiriyet-i Celîlesine

(2) Dördüncü sınıf i'tibâriyla tertîb olunan beş yüz altmış yedi nefer tefîş memûrunun gayr-ı ez-noksân mevcûdu bulunan (3) dört yüz otuz dokuz neferi bunların tertîb ve istihdamları için mukaddemâ tenkîsi olunan altı bölük 'asâkir-i zabtiyyenin (4) vücûdlarına hâsıl olan lüzûmu def'a medâr olamadığından ve üç yüz on yedi nefer tefîş memûrunun (5) istihdâmı kâfî olacağından neferât-ı mevcûdenin nâ-ehl ve gayr-ı müdâvimlerinden yüz yirmi iki neferinin (6) ihrâc ve tenkîhiyle bunlardan kalan kırk sekiz bin dört yüz elli gurusu ma'âş karşuluk tutularak (7) müceddeden iki yüz on beş nefer zabtiyyenin daha tahrîr ve 'ilâvesine ve noksân istihdâm olunan yüz yirmi sekiz (8) nefer tefîş memûru ma'âşı olub âher hizmetlere tahsîs olunan kırk iki bin kûsur gurusun dahi (9) ilerüde icrâ-yı tenkîhâtıyla defterinin irsâline vuku' bulan iş'âr-ı vâlâları mûcibince bi'l-istîzân (10) irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulmuş olmağla ber-mantûk irâde-i seniyye tesviye-i (11) muktezâsına himmet buyurulmuşdur. Fî 14 L. Sene 1284 (8 Şubat 1868).¹⁵⁰

(12) tertîbâtından olduğundan Mâliyye'ye ma'lûmât buyurulmuş ise de fermân.

149 BOA, A. MKT. MHM, 399-32

150 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

103¹⁵¹

*Girit Teftiş Memuriyetinde Bulunan Andon
Vartalini'nin Münasip Bir Başka Görevde İstihdamı
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 103 • Sayfa: 588)*

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine

222

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) ‘Umûm sırasında memûriyyetinin lağvı cihetiyle tabî‘i infisâl etmiş olan merkez-i vilâyet üçüncü teftîş memûru Âstâneli Antonaki bu kerre ol cânibe ‘azîmet eylemişdir merkûmun müstahdem olduğu iki üç seneden berü memûriyyetince (4) gayret ve ihtimâmı tavsiye-i hâline iğrâ eylemiş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 18 Zi’l-hicce Sene (1)288 ve fî 16 Şubat Sene (1)287 (28 Şubat 1872).

(Mühür)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesi Cânib-i Seniyyü’l-Cevânib-i ‘Âlîsine

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Teba‘a-i Devlet-i ‘Aliyyeden Andon Vartalini bendeleri bundan akdem

151 BOA, ZB, 4-94

Girid Cezîresi'nde zabtiyye teftîşliğı hizmetinde istihdâm olunarak umûr-ı memûresinde hüsn-i hizmet (4) etmekde bulunduğı hâlde bâ-irâde-i seniyye her mahallce icrâ buyurulan tenkîhâtta merkûm bendeleri dahi hizmet-i mezkûreden ihrâc olunmuş merkûm bendelerinin taraf-ı (5) çâkerîye münâsebet-i kâmile si der-kâr ise de ancak işinde ve gücünde âşikâr olan devâm ve sebâtı tavır ve tarzında olan istikâmeti müselle m bulunmuş olduğundan (6) merkûmun yine Cezîre-i mezkûrede zabtiyye teftîşliğı yâhûd buraca münâsib bir memûriyyetle kayırılması husûsuna müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı müşîr-i ekremîlerinin bî-dirîğ ve sezâ-vâr buyurulmak (7) ricâsı bâbında ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 26 Muharrrem Sene (1)289 ve fî 24 Mart Sene (1)288 (5 Nisan 1872).

Mûsika-i Hümâyûn Sermu'allimi Mirli va Govatilli

(Mühür)

Kıymet-i Guruş

1

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Kulları teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'nin Rum milletinden olup üç seneden berü Girit Cezîresi'nde üçüncü teftîşlik memûretiyle her ne kadar kayırılmış isem de hasbe'l-kader bu kerrede memûriyyetimizin bütün bütün lağvıyla (3) tabî'i infisâl-i 'âcizânem vuku' bulmuş olmağla Der-Sa'âdetce kayırılmaklığım husûsuna Ömer Fevzi Paşa hazretleri tarafından Bâb-ı Vâlâ-yı Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine verilen tavsiyyeye cevâben (4) tahrîrât-ı mezkûrenin leffiyle keyfiyyetin bir kıt'a tezkire-i 'aliyye-i hıdîvîleriyle makâm-ı 'âlî-i hazret-i vekâlet-penâhîlerine 'arz ve iş'âr olunmuş ve çâkerî ise Der-Sa'âdetde mütevattın ve familya-yı (5) çâkerânemle ta'rîf-i kabûl etmez derecede çekmekde olduğum zarûret ve sefâletime mebnî hâl-i 'âcizâneme hisbân bir memûriyyetde müstevfî ma'âşlamı olur yâhud Girid Cezîresi'nde (6) bir zabtiyye yüzbaşılığı ile kayırılmaklığım husûsuna müsâ'ade-i 'aliyyeleri şâyân buyurulmak niyâzı bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 9 Rebî'ü'l-âhir Sene (12)89 ve fî 3 Haziran Sene (12)88 (16 Haziran 1872).

İstihdamlarına Lüzum Görülen Teftîş Memurlarının Maaşlarına Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 104 • Sayfa: 591)

285

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Ahvâl-i hâzıradan dolayı Der-Sa'âdet ve Bilâd-ı Selâse'ce mahall-i âsâyîş bir hâl ve hareket zuhûruna meydân verilmemek üzere memûrîn-i teftîşîyyenin tezyîdine lüzûm görünmesi üzerine (3) bunların i'dâdıyla mikdâr-ı mahsûsâtının 'arz ve iş'ârı hakkında şeref-vârid olan 9 Kânûn-ı sâni Sene (12)93 (21 Ocak 1878) târîhli tezkire-i sâmiyye-i hazret-i vekâlet-penâhîleri Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeye lede'l-havâle (4) bu bâbda zâbitaca ittihâz olunan tedâbir cümlesinden olmak üzere müceddeden yüz doksan teftîş memûrunun tahrîri lâzım gelerek binâen 'aleyh bunların bir taraftan tahrîrine başlanmış ise de (5) memûrîn-i merkûmeye şehri verilmesi iktizâ eden ma'âşât Dâire-i Zabtiyye bûdcesi hâricinde bulunduğu cihetle fevka'l-âde olarak tesviye olunacağından ve bunların bir senelik ma'âşâtı (6) yedi yüz elli sekiz bin dört yüz guruşa bâliğ olup fakat memûrîn-i merkûme yazıldıkca elbise ve sâire tedârük edecekleri cihetle bunun için kendilerine akçe i'tâ olunmak zarûri bulunduğundan (7) meblağ-ı mezbûrdan şimdilik birkaç yük gurusun Hazîne-i Celîleden hemân i'tâ ve kusûrunun dahi mâh-be-mâh ifâsıçûn Mâliyye Nezâret-i Celîlesine emr-i mahsûs i'tâ buyurulması husûsunun cevâben huzûr-ı 'âli-i (8) dâver-i efhamîlerine 'arz ve teblîği ifâde kılınmış olmağla icrâ-yı icâbı husûsuna müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 20 Muharrem Sene (12)95 fî 12 Kânûn-ı sâni Sene (12)93 (24 Ocak 1878).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
 (2) Ahvâl-i hâzıraca ittihâzı mütehattim olan tedâbir-i ‘âcile cümlesinden olmak üzere Pây-ı taht’ın âsâyış ve emniyyetini muhâfaza için bi’l-istîzân müte‘allik buyurulan irâde-i seniyye mûcibince muvakkaten (3) tahrîr ve istihdâmları iktizâ eden yüz doksan nefer teftîş memûrunun muhassasâtına dâir Zabtiyye Nezâreti Celîlesinin tezkiresi Meclis-i Vûkelâda kırâat ve mütâla‘a kılındı meâlinden müstebân (4) olduğu vechle zikr olunan Heyet-i Teftîşyyenin bir senelik ma‘âşâtı yedi yüz elli sekiz bin dört yüz guruşa bâliğ olacağı anlaşıldığından bunun müddet-i istihdâmlarında i‘tâsıçün (5) Hazînece bu nev‘ masârif-i fevka’l-‘âde-i mülkiyyeyi mutazammın tanzîmi mukarrer olan muvâzene-i munzammeye idhâlen Meclis-i ‘Umûmîye tasdik etdirilmesi ve fakat memûrîn-i mûmâileyhüme elbise ve sâire tedârük (6) eylemeleriçün ber-vech-i peşin akçe i‘tâsı zarûrî bulunduğundan tahsîsât-ı merkûmeye mahsûben lüzûmu mikdâr mebâliğin şimdiden tesviyesi husûslarının Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi ve Zabtiyye (7) Nezâretine de ma‘lûmât i‘tâsı tezekkür olunmağla ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî şeref-müte‘allik buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği ve mezkûr tezkire leffen ‘arz (8) ve takdîm kılındığı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 24 Muharrem Sene (12)95 (28 Ocak 1878).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf tezkire manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr (3) hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve suver-i ma‘rûzanın ber-mûcib-i istîzân îfâ-yı mukteziyâtı müte‘allik (4) ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehriyârî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr tezkire savb-ı (5) sâmi-i hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 25 Muharrem Sene (12)95 (29 Ocak 1878).

105¹⁵³

*Rusların Çekildiği Mahallerde Asayişin Muhafazası İçin
Çatalca'ya Asakir-i Zabtiye Sevki ve Teftîş Memuru Tayini
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 105 • Sayfa: 593)*

868

(1) Şehremânet-i behiyyesinin Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan fî 4 Şevval Sene (12)95 ve fî 19 Eylül Sene (12)94 (1 Ekim 1878) târîh ve yetmiş dokuz numarolu tezkiresi Mülkiyye Dâiresinde kırâat olundu.

(2) Meâlinde Rusyalunun çekildiği mahallerce âsâyîşin muhâfazası için tertîb-i aslîsi mikdâr-ı ‘asâkir-i zabtiyyenin sevkiyle berâber beş nefer dahi teftîş memûru ta’yîni Çatalca Mutasarrıflığından inhâ olunmasına ve zâten (3) Çatalca’da bir nefer teftîş memûru müstahdem olub buna iki nefer daha ‘ilâvesiyle şehri altışar yüz gurusu ma’âşla yalnız üç nefer müfettiş istihdâmı kâfi görünmüş ise de mütefennin takımdan (4) olmak üzere iktizâ eden teftîş memûrlarının Bâb-ı Zabtiyye mevcûdundan ta’yîni ve Çatalca Zabtiyye Taburu noksanının ikmâline muktezî neferâtın dahi tedârük ve tahrîri kâbil olamayacağı lede’l-muhâbere (5) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinden alınan cevâbdan anlaşılmasına binâen işbu teftîş memûrlarıyla tabur noksanının ikmâli için lâzım gelen neferâtın buraca tedârük ve tertîbi iktizâ ettiğiinden bahsle fazla (6) istihdâm kılınacak iki nefer teftîş memûruna i’tâsî lâzım gelen ma’âşâtın fevka’l-âde tertîbinden tesviyesi istîzân olunmuştur.

(7) Mevâki’-i mezkûrece âsâyîş ve inzibâtın hüsn-i muhâfazası hasbe’l-vakt derece-i vücûb ve ehemmiyyetde olub teftîş memûrlarının tezyîdi bu maksada hizmet edeceği siyâk-ı iş’ârdan anlaşılmış olmağla (8) ber-

mûcib-i iş‘âr zikr olunan teftîşlerin hemân ta‘yîniyle ma‘âşâtının sâlifü’z-zikr fevka’l-‘âde tertîbinden tesviyesi ve gerek bunların gerek zabtiyye taburunun ikmâli için tedârüküne teşebbüs olunan (9) neferâtın ehl ve muktedir ve şâyân-ı emniyyet âdemlerden intihâb olunması husûsunun Emânet-i mezkûreye iş‘âr ve Mâliyye Nezâret-i Celîlesine dahi beyân-ı hâl buyurulması tezekkür kılınmağın ol bâbda emr ü fermân (10) hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 22 Şevval Sene (1)295 ve fî 7 Teşrîn-i evvel Sene (1)294 (19 Ekim 1878).

(Mühürler)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
 (2) Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinden kaleme alınıb leffen ‘arz ve takdîm kılınan mazbata meâlinden müstebân olduğu vechle Rusyalunun çekildiği mahallerce âsâyîşin muhâfazasıçün tertîb-i aslîsi mikdâr-ı ‘asâkir-i zabtiyyenin (3) sevkiyle berâber beş nefer dahi teftîş memûru ta‘yîni Çatalca Mutasarrıflığından inhâ olunduğu ve Çatalca’da bir nefer teftîş müstahdem olub buna iki nefer daha ‘ilâvesiyle şehri altışar yüz guruh ma‘âşla yalnız üç nefer (4) teftîş kâfi ise de bunların ve Çatalca Zabtiyye Taburunun ikmâl-i noksânı için neferât-ı matlûbenin Bâb-ı Zabtiyye mevcûdundan i’tâsı kâbil olamayacağı bi’l-muhâbere Zabtiyye Nezâretinden bildirildiği Şhremânet-i (5) behiyyesinden iş‘âr ve fazla istihdâm olunacak iki teftîşe verilecek ma‘âşların tertîbât-ı fevka’l-‘âdeden tesviyesi izbâr kılınmış olduğundan mezkûr ma‘âşların tertîb-i mezbûrdan tesviyesi ve işbu iki teftîş ile (6) sâlifü’z-zikr zabtiyye taburunun ikmâliçün tedârüküne teşebbüs olunmuş olan neferâtın buraca ehl ve muktedir ve şâyân-ı emniyyet adamlardan intihâb ve tertîbi husûsunun Emânet-i müşârunileyhâya iş‘ârı ve Mâliyye Nezâretine de (7) i’tâsı ma‘lûmât edilmesi tezekkür edilmiş olmağla ber-mûcib-i mazbata ifâ-yı muktezâsı hakkında her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî mûte‘allik ve

şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâza mübâderet olunacağı (8) beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 4 Za. Sene (12)95 (30 Ekim 1878).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle mazbata-i ma'rûza manzûr-ı 'âlî-i (3) hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân ma'âşât-ı mezkûrenin tertîb-i mezbûrdan (4) tesviyesi ve tedârük olunacak iki tefâtîş ile neferâtın ehl ve muktedir ve şâyân-ı emniyyet (5) adamlardan intihâb ve tertîbi husûsunun Emânet-i müşârünileyhâya iş'ârı ve Mâliyye Nezâretine de (6) ma'lûmât i'tâsı müte'allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî (7) mantûk-ı münîfinden olarak mazbata-i mezkûre savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i'âde (8) kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 6 Za. Sene (12)95 (1 Kasım 1878).

106¹⁵⁴

Zaptiye Dairesinde İstihdam Olunan Teftiş Memurları İçin Oda İnşası ve Masrafları Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 106 • Sayfa: 595)

149

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Dâire-i Zabtiyyede müstahdem memûrîn-i teftîşîyye için Dâire-i mezkûrenin bağçesinde inşâsı tasavvur olunan ufak bir odanın keşf ve münâkasası bi'l-icrâ (3) otuz bin guruş da Pretamoz Kalfa 'uhdesinde takarrür etmesinden dolayı tanzîm olunan keşf defteri ve harîtasıyla münâkasa pusulası Şehremânet-i behiyyesinden (4) bâ-tezkire gönderilmiş olduğundan mezkûr odanın masârifi Dâire-i Zabtiyye inşâât tertîbinden tesviye olunmak üzere inşâsına mezûniyyet i'tâ buyurulması zımnında keyfiyyetin (5) huzûr-ı 'âlî-i cenâb-ı Sadâret-penâhîlerine 'arz ve izbârı Meclis-i Fırka-i Zabtiyyeden ifâde olunarak zikr olunan keşf defteriyle teferru'âtı leffen takdîm kılınmış olmağla iktizâsının (6) icrâ ve emr ve iş'ârı menût-ı müsâ'ade-i celîle-i hazret-i vekâlet-penâhîleri olmağın ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 23 Şevval Sene (12)95 ve fî 8 Teşrîn-i evvel Sene (12)94 (20 Ekim 1878).

(İmzâ)

154 BOA, İ. ŞD, 42-2217

964

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan 23 Şevval Sene (12)95 ve 8 Teşrîn-i evvel Sene (12)94 (20 Ekim 1878) târîh ve yüz kırk dokuz numarolu tezkiresiyle melfûfâtı Mâliyye Dâiresinde kırâat olundu.

(2) Meâli Dâire-i Zabtiyyede müstahdem memûrîn-i tefâtîşîyye için Dâire-i mezkûrenin bağçesinde inşâsı tasavvur olunan bir bâb odanın keşf ve münâkasası bi'l-icrâ otuz bin gurus da Pretamoz Kalfa 'uhdesinde (3) takarrür eylediği beyânıyla meblağ-ı mezbûrun Dâire-i Zabtiyye inşâât tertîbinden tesviye olunmak üzere zikr odanın inşâsı istîzânını mutazammındır.

(4) Reviş-i iş'âra nazaran işbu oda tefâtîş memûrlarının ikâmeti için görünen lüzûma mebnî inşâ olunacağı ve keşf ve münâkasasının dahi nizâmı dâiresinde cereyân eylediği anlaşılmış olduğundan tervîc-i inhâ (5) muvâfık-ı maslahat görünmüş olmağla ber-mûcib-i istîzân icrâ-yı iktizâsının Nezâret-i müşârûnileyhâya havâlesi bi't-tezekkür keşf defteriyle harîta ve münâkasa pusulası leffen takdîm kılındı ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 9 Zi'l-ka'de Sene (1)295 ve fî 24 Teşrîn-i evvel Sene (1)294 (5 Kasım 1878).

(Mühürler)

(1) 'Atûfetlû efendim hazretleri

(2) Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinin melfûfuyla berâber 'arz ve takdîm kılınan mazbatası meâlinden müstebân olduğu vechle Dâire-i Zabtiyyede müstahdem memûrîn-i tefâtîşîyye için Dâire-i mezkûrenin bağçesinde bir

bâb (3) odanın masârif-i keşfiyesi olan otuz bin guruşla inşâsı ve meblağ-ı mezbûrun Zabtiyye inşâât tertîbinden tesviyesi Zabtiyye Nezâret-i Celîlesi tarafından istîzân olunmuş ve zikr olunan odanın (4) görünen lüzûma mebnî yapılacağı ve keşf ve münâkasasının dahi nizâmında cereyân eylediği anlaşıldığından ber-mûcib-i istîzân icrâ-yı iktizâsının Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi tezekkür kılınmış olmağla (5) ol bâbda her ne vechle irâde-i seniyye-i cenâb-ı Pâdişâhî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 15 Za. Sene (12)95 (10 Kasım 1878).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enmele-i zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle mazbata-i ma‘rûza ve melfûfu manzûr-ı Hümâyûn (3) hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân zikr olunan odanın keşfi mûcibince otuz bin guruşla (4) inşâsı ve bu akçenin tertîb-i mezkûrdan tesviyesi husûsunun Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi müte‘allik (5) ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı celîlinden olarak mezkûr mazbata melfûfuyla (6) berâber savb-ı sâmi-i âsafîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 16 Za. Sene (12)95 (11 Kasım 1878).

III. BÖLÜM

ZAPTİYE MÜŞİRİYETİ YÖNETİMİNE BAĞLI İDARİ BİRİMLER

Mutasarrıflıklar

Kâimmakâmlıklar

Müdîrlıklar

107¹⁵⁵

Silivri'nin Bab-ı Zabtiye İdaresine Katılması Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 107 • Sayfa: 599)

(1) Mâliyye Nezâret-i Behiyyesine

(2) Silivri kazâsının Bab-ı Zabtiyye idâresine ilhâk olunub olunmayacağı istifsârına dâir Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkire-i vâridesi leffen
(3) sûy-ı 'atûfiyyeye irsâl kılınmış ve kılındı eğerçi bunun Çekmece Mutasarrıflığına ilhâkı teşkilâta dâir makâm-ı valâlarına Hazîne-i Celîleye gönderilen defterde muharrer ise de V bir kerrede (4) bu yolda vâki' olacak rey-i 'atûfiyyetine mürâca'ata bir kerrede Hazînece vâki' olacak mütâla'anın bilinmesine lüzûm görünmüş olmağın iktizâsının ifâdesi mütevakkıf-ı himmet-i behiyyeleridir. Fî 8 Za. 1285 (20 Şubat 1869).¹⁵⁶

V ba'de icâbına bırakılmak üzere

155 BOA, A. MKT. MHM, 435-93

156 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

108¹⁵⁷

Dersaadet Mutasarrıflığı Hakkında **(Transkripsiyonun Aşl: Belge 108 • Sayfa: 600)**

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Der-Sa'âdet Mutasarrıfı Ferîk Sa'âdetlü Nafız Paşa hazretlerinin mensûb olduğu Altıncı Ordu-yı Hümâyûna i'zâmına lüzûm görünmüş olmağla muvâfık emr ü irâde-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri (3) buyurulur ise kendisi hemân gönderilmek üzere yerine diğer münâsib birinin intihâbı husûsunun Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine havâlesi ve keyfiyyetin savb-ı çâkerâneme dahi (4) iş'âr ve inbâsı bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 17 Muharrem Sene (1)287 ve fî 7 Nisan Sene (12)86 (19 Nisan 1870).

(İmzâ)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

- (2) Devletlü efendim hazretleri
(3) Ferîkân-ı kirâmdan Sa'âdetlü Nafız Paşa hazretlerinin Altıncı Ordu-yı Hümâyûnuna lüzûm-ı irsâli cenâb-ı vâlâ-yı hazret-i Ser'askerîden iş'ar buyurulması cihetiyle Der-Sa'âdet Mutasarrıflığına erbâb-ı dirâyet ve cerbezeden bir zâtın memûriyyeti lâzım geldiğini ve Kayseriyye sancağı (4) Mutasarrıfı Sâbık Abdülhamid Bey evsâf-ı matlûbe ile muttasıf kudemâ-yı bende ve bende-i zâdegân-ı Devlet-i 'Aliyyeden olduğuna Yanya Vâlîliğinde

157 BOA, İ. DH, 611-42584

bulunduğum vakt kendisi defterdâr bulunduğ u cihetle hüsn-i kifâyeti dahi bi't-tecrübe anlaşıldığına mebnî muvâfık (5) rey-i rezîn isâbet-karîn-i 'âlî buyurulduğı takdîrde rütbe-i hâliyyesinin Rumeli Beylerbeyliği pâyesine terfî'yle Mîr-i mûmâileyhin Der-Sa'âdet Mutasarrıflığına memûriyyeti husûsuna himem-i 'aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri erzân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 27 Muharrem Sene (12)87 ve fî 18 Nisan Sene (12)86 (30 Nisan 1870).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Der-Sa'âdet Mutasarrıfı Ferîk Sa'âdetlü Nafız Paşa hazretlerinin mensûb olduğı Altıncı Ordu-yı Hümâyûna i'zâmına lüzûm görünmüş olduğundan ol bâbda istîzânı ve bu hâlde yerine Kayseriyye sancağı (3) Mutasarrıfı Sâbık 'İzzetlü Abdülhamid Bey'in mücerreb olan dirâyet ve kifâyeti cihetiyle tebdîl-i tarîki ile icrâ-yı memûriyyeti ifâdesini hâvî Devletlü Ser'asker Paşa hazretleri ve Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesi (4) taraflarından tevârüd eden tezkireler leffen 'arz ve takdîm kılınmış olmağla ber-mûcib-i iş'âr Ferîk-i müşârünileyhin Ordu-yı Hümâyûn-ı mezkûra i'zâmı husûsunun cânib-i sipeh-sâlârîye havâlesi ve zikr olunan (5) Der-Sa'âdet Mutasarrıflığına dahi Mîr-i mûmâileyhin emsâline tatbîkan 'uhdesine Mîr-i mîrânlık rütbe-i mu'teberesi bi't-tevcîh ta'yîni münâsib görünmüş ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân hazret-i Şehinşâhî şeref-sünûh (6) ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 7 S. Sene (1)287 (9 Mayıs 1870).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i tekrîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle mârrü'z-zikr tezkireler manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i Mülûkâne (3) buyurulmuş ve tensîb ve istîzân olunduğu vechle Ferîk-i müşârünileyhin Ordu-yı Hümâyûn-ı mezkûra i'zâmı husûsunun (4) cânib-i sipeh-sâlâriye havâlesi ve zikr olunan Der-Sa'âdet Mutasarrıflığına dahi Mîr-i mûmâileyhin 'uhdesine rûtbe-i mezbûrenin (5) tevcîhiyle ta'yîni mûte'allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü irâde-i lutf-'âde-i cenâb-ı Cihânbanî muktezâ-yı celîlinden (6) olarak sâlifü'z-zikr tezkirelerine savb-ı sâmi-i hıdîvîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 8 S. Sene (1)287 (10 Mayıs 1870).

Çatalca Kazası Hükümet Konağının Tamiri
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 109 • Sayfa: 603)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

81

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Çekmece Mutasarrıflığı Heyeti Büyük Çekmece kasabasında bulunduğu sırada geçende müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i ‘aliyye mücibince Çatalca kasabasına nakl olunmuş ve oradaki hukûmet konağının zıyyık olarak memûrîn ve ketebe-i mevcûdeye (4) gayr-ı kâfi bulunmasından nâşî dört oda daha ‘ilâvesiyle biraz tevsî‘i tasavvur olunmuş ise de mezkûr konağın gâyet harâb olması cihetiyle kâimen mahv ü isbâtı mümkün olamayacağından bütün bütün hedmiyle dokuz odadan ‘ibâret olmak üzere (5) müceddeden bir hukûmet konağı inşâsı tensîb olunarak lede’l-keşf kırk bin beş yüz otuz beş gurus masrafla vücûda geleceği tebeyyün etmiş ve mutasarrıflığın Çatalca kasabasına naklinden dolayı kendülerince hâsıl olan teshîlâta teşekküren zikr olunan (6) masârif-i inşâiyyenin i‘âneten tesviyesi ahâlî tarafından bâ-mahzar ‘umûmî beyân ve ta‘ahhüd olunmuş olduğu mezkûr mutasarrıflık tarafından mevrûd inhâ ve mazbata meâllerinden ve zikr olunan konağın ber-vech-i muharrer gâyet zıyyık olması cihetiyle istintâk (7) memûrlarıçün bi’z-zarûre başka bir mahall isticâr olunacağını dahi muahharen vâki‘ olan iş‘ârdan müstebân olduğuna ve memûrînin böyle müteferrik olarak ikâmetleri usûlen câiz olamayacağı gibi memûrîn ve ketebe-i mevcûdeden başka külle yevm (8) ashâb-ı mesâlihın tecemmu‘undan nâşî bi’t-tab‘ galebelik

hâsıl olacağından mezkûr konağın hâl-i hâzırında ibkâsı muhâtaradan gayr-ı sâlim bulunduğuna nazaran ber-mûcib-i inhâ icrâ-yı îcâbına teşebbüs etdirilmek üzere (9) keyfiyyetin cânib-i sâmi-i cenâb-ı nezâret-penâhilerinden lüzûm-ı istîzânından Meclis-i İdâre-i Zabtiyyeden ifâde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 20 Rebî'ü'l-evvel Sene (1)287 ve fî 7 Haziran Sene (12)86 (19 Haziran 1870).

(İmzâ)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
 (2) Çekmece Mutasarrıflığı heyetinin muahharen Çatalca kasabasına nakl olunması ve mevcûd olan hukûmet konağının zıyyık ve harâb olması cihetiyle memûrîn ve ketebe-i mevcûdeye kâfi olmadığı misillü kâimen ta'mîr ve tevsî'i dahi kâbil (3) olamayacağından bütün bütün hedmiyle dokuz odadan 'ibâret olmak üzere müceddeden bir hukûmet konağı inşâsına lüzûm görünmüş ve lede'l-keşf kırk bin beş yüz otuz beş gurus masrafla vücûda geleceği (4) anlaşılıb mutasarrıflık-ı mezkûrun kasaba-i mezkûreye naklinden dolayı kendülerince hâsıl olan teshîlâta teşekküren zikr olunan masârif-i inşâiyyenin i'âneten tesviyesi ahâlî tarafından bâmahzar istid'â kılınmış olduğundan (5) icrâ-yı iktizâsı istîzânını şâmil Zabtiyye Müşîri Devletlü Paşa hazretlerinin tezkiresi leffen 'arz ve takdîm kılındı zikr olunan konağın bu sûretle inşâsı memûrîn-i mevcûdenin topluca bir mahalde bulunmalarını (6) ve bu dahi rüyet-i mesâlihde teshîlâtı mûcib olmasıyla berâber masârif-i dahi cânib-i ahâlîden i'âneten tesviye olunacağından icrâ-yı iktizâsına ibtidâr kılınmasının Müşîr-i müşârûnileyhe havâlesi hakkında her ne vechle emr ü fermân (7) hazret-i Hilâfet-penâhî şeref-sudûr ve sünûh buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 6 R. Sene (1)287 (6 Temmuz 1870).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i merkûme manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Şehinşâhî (3) buyurulmuş ve husûs-ı ma‘rûzanın ber-vech-i istîzân icrâ-yı iktizâsına ibtidâr kılınmasının Müşîr-i müşârünileyhe havâlesi (4) şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i merkûme (5) yine savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 7 R. Sene (1)287 (7 Temmuz 1870).

110¹⁵⁹

Beyoğlu Mutasarrıflığı Dairesinin Durumu
(Transkripsiyonun Aşl: Belge 110 • Sayfa: 605)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

123

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Beyoğlu Mutasarrıflığı dâiresiçün geçen seksen beş senesi Ağustos ibtidâsından seksen altı senesi Temmuzunun nihâyetine değin bir senelik olmak üzere yedi yüz seksen liraya istîcâr olunmuş olan Beyoğlu'nda Dört Yol Ağzı'nda (4) vâki' Kompari'nin hânesinin hitâm-ı müddet-i icârına beş on gün kalmış ve inşâsı muktezâ-yı irâde-i seniyyeden olan hukûmet konağının inşâsına henüz bed olunmadığı gibi kable'l-harîk Mekteb-i Sultânî'nin ittisâlinde (5) kâin eski zâbıta dâiresinin ta'mîri ve arkasına bir de habshâne inşâsıyla dâire-i mezkûrenin oraya nakl edilmesi tasavvur olunmuş ise de orasının dahi muhterik olması hasbıyla çâresiz bu senelik dahi yine merkûm Kompari'nin (6) hânesinin veyâhûd âher münâsib bir mahallin istîcârı lâzım gelerek pek çok taharrîsi edilmiş ise de harîkde hukûmet konağı ittihâzına elverişli hânelerin ekserîsi yandığı cihetle münâsib mahall bulunamayub olsa bile (7) bin liradan aşağı istîcârı kâbil olamayacağı misillü habshâne inşâsı dahi haylice masrafa muhtâc olacağından ve şu aralık her zamândan ziyâde tasarrufâtâ ri'âyetin vücûbu der-kâr idüğinden yine Kompari'nin hânesinin (8) istîcârına mecbûriyyet hâsıl olmuş ve eğerçi sâhibleri şu harîk münâsebetiyle başka hâne bulunamayacağını bildikleri cihetle bu sene bin liradan aşağı bedel ile icâr edemeyeceklerini sûret-i kat'îyyede beyân eylemişler ise de ba'zı

159 BOA, İ. DH, 619-43042

kelimât-ı iknâ'îyye (9) îrâdıyla bu sene içün dahi ya'ni seksen altı senesi Ağustosunun ibtidâsından seksen yedi senesi Temmuzunun nihâyetine değin bir senelik olmak ve bedel-i sâbıkı misillü ber-vech-i peşin verilmek ve usûlen sâhib-i hâneye râci' olan (10) masârif-i ta'mîriyye kendülerine 'âid olmak şartıyla kemâ-fi's-sâbık yedi yüz seksen lira-i 'Osmâniye istîcârı bi'r-rızâ karârlaşdırılarak mukâvelenâme imzâ edilmiş olduğundan îfâ-yı muktezâsıyla ol mikdâr liranın sür'at-i (11) tesviye ve îfâsı mezkûr mutasarrıflıktan bu kerre bâ-tezkire iş'âr olunmuş ve hâne-i mezkûrun bu sene dahi istîcârı ber-vech-i muharrer mecbûriyyet tahtında görünmüş olmağın zikr olunan yedi yüz seksen liranın sür'at-i i'tâsı husûsunun (12) Mâliyye Nezâret-i Celîlesine ve icrâ-yı îcâbının savb-ı 'âcizîye emr ve iş'ârı husûsuna müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı dâverîleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 29 Rebî'ü'l-âhir Sene (1)287 ve fî 16 Temmuz Sene (12)86 (28 Temmuz 1870).

(İmzâ)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin melfûf tezkiresinde seksen altı senesi Ağustosundan i'tibâren istîcâr olunacağı beyân olunan hâne îcârı Hazîne-i Celîlenin sene-i merkûme (2) bûdcesine idhâl olunmuşdur evvel emirde keyfiyyeti serî'an masârifât-ı muhâsebesinden der-kenâr olunması lâzım gelir. Fî 10 Cemâziye'l-evvel Sene (12)87 ve fî 27 Temmuz Sene (12)86 (8 Ağustos 1870).

(Mühür)

(Alt Kısım)

(1) Beyoğlu Mutasarrıflığı Dâiresi ittihâz olunmak üzere istîcâr olunan hânenin seksen beş senesi Ağustos ibtidâsından i'tibâren bir senelik bedel-i îcârî olan yetmiş sekiz bin guruşun (2) peşînen verdirilmesi cihetle sene-i muharrere zuhûrât tertîbinden olarak Hazîne-i Celîleden i'tâsiçün sûreti verildiği mukayyed ise de hâne-i mezkûrun seksen altı senesi (3) îcârî olarak 'umûm muvâzeneye bir şey vaz' ve idhâl olunmamıştır. Fî 18 Ca. Sene (12)87 ve fî 4 Ağustos Sene (12)86 (16 Ağustos 1870).

(Mühür)

48

(1) Beyoğlu Mutasarrıflığı dâiresiçün geçen seksen beş senesi Ağustos ibtidâsından seksen altı senesi Temmuz nihâyetine değin bir senelik olmak üzere yedi yüz seksen liraya istîcâr olunmuş olan Beyoğlu'nda Dört yolağzı'nda vâki' Kompari'nin (2) hânesinin müddet-i îcârî resîde-i hitâm olmasına ve harîk münâsebetiyle hâne-i mezkûrdan başka elverişli ve îcâresi ehven diğer hâne tedârîki dahi kâbil olamamasına binâen işbu seksen altı senesi Ağustos ibtidâsından seksen yedi senesi (3) Temmuz nihâyetine değin bir senelik olmak ve bedel-i sâbıkı misillü peşînen verilmek ve usûlen sâhib-i hâneye râci' olan masârif-i ta'mîriyye kendüsüne 'âid olmak şartıyla hâne-i mezkûrun kemâ-fî's-sâbık yedi yüz seksen lira-i 'Osmâniye (4) istîcârî bi'l-mecbûriyye kararlaştırılmış olduğundan îfâ-yı muktezâsiyla ol mikdâr liranın sür'at-i îfâsı husûsunun Mâliyye Nezâret-i Celîlesine iş'ârı Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin muhâsebeye havâlesi buyurulan melfûf tezkiresinde (5) beyân ve ifâde olunmuş ve siyâk-ı iş'âra nazaran hâne-i mezkûrun ol mikdâr lira ile istîcârî görünen lüzûm-ı hakîkî ve mecbûriyyete müstenid bulunduğu anlaşılmış olmasıyla mârrü'l-beyân

yedi yüz seksen liranın Dâhiliyye bûdcesinin (6) seksen altı senesi zuhûrât tertîbinden olarak Hazîne-i Celîleden tesviye ve îfâsı zımnında irâde-i seniyyesinin istihsâli menû-ı rey-i ‘âlî-i nezâret-penâhîleri olmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 25 Cemâziye’l-evvel Sene (12)87 ve fî 11 Ağustos Sene (12)86 (23 Ağustos 1870).

(Mühür)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Beyoğlu Mutasarrıflığı dâiresiçün geçen seksen beş senesinde bir senelik olarak yedi yüz seksen liraya istîcâr olunan hânenin müddet-i îcârı resîde-i hitâm olduğundan ve harîk (3) mülâbesesiyle başka münâsib mahall bulunamadığından mezkûr hânenin seksen altı senesi Ağustos ibtidâsından Temmuz nihâyetine değin yine bir senelik olmak ve masârif-i ta‘mîriyye ve sâiresi sâhibine ‘âid (4) olarak bedeli olan mârrü’z-zikr yedi yüz seksen lira peşîn verilmek üzere istîcârı karârlaşdırılmış olduğu beyânıyla istîzânı hâvî Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesinin tezkiresi (5) Dâhiliyye Muhâsebesinden verilen müzekkire ile berâber ‘arz ve takdîm kılınmış ve zikr olunan hânenin bu sene dahi istîcârı mecbûriyyet tahtında bulunmuş olmağla ber-vech-i istîzân icrâ-yı îcâbının (6) Müşîriyyet-i müşârünileyhâya ve müzekkire-i ma‘rûzada gösterildiği vechle sâlifü’l-beyân yedi yüz seksen liranın Dâhiliyye bûdcesinin sene-i mezkûre zuhûrât tertîbinden olarak Hazîne-i Celîleden (7) tesviye ve îfâsı husûsunun dahi Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi hakkında her ne vechle emr ü fermân cenâb-ı Şehinşâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyânıyla (8) tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 8 C. Sene (1)287 (5 Eylül 1870).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enmele-i zîb-i ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle evrâk-ı ma'rûza manzûr-ı 'âlî-i hazret-i (3) Şehriyârî buyurulmuş ve mezkûr hânenin ber-vech-i istîzân istîcârı zımnında icrâ-yı îcâbının Müşîriyyet-i (4) müşârünileyhâya ve ol mikdâr liranın tesviye ve îfâsı husûsunun dahi Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi (5) şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne îcâb-ı celîlinden olarak evrâk-ı (6) merkûme yine savb-ı sâmi-i vekâlet-penâhîlerine i'âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 9 C. Sene (1)287 (6 Eylül 1870).

111¹⁶⁰

Beyoğlu Mutasarrıflığı Dairesinin Kira Bedelinin Ödenmesi Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 111 • Sayfa: 608)

(1) ‘Atûfetlû efendim hazretleri

(2) Beyoğlu Mutasarrıflığı Dâiresi için mukaddemâ istîcâr olunub seksen sekiz senesi Ağustosı ibtidâsından i‘tibâren altı ay daha istikrâsı lâzım gelen hânenin bedel-i îcârı (3) olan üç yüz elli liranın bûdce hâricinde kalan masârîfî fevka’l-‘âdeye ‘ilâveten ve sene nihâyetinde tanzîm olunacak düyûn defterine idhâlen Hazînece tesviyesi hakkında istîzânı hâvî (4) Mâliyye Nezâret-i Celîlesinin takrîri leffen ‘arz ve takdîm kılındığı ve meâlinden müstebân olacağı vechle hâne-i mezbûr için sene-i mezkûrenin muvâzene-i ‘umûmiyyesine ve ne de Zabtiyye bûdcesine (5) bir şey konulmamış ve karşılıksız masârîfâtın ihtiyârî gayr-ı câiz bulunmuş ise de bunun temdîd-i müddet istîcârı lâzimedden olmasıyla muvâfık irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî buyurulur ise (6) ber-mûcib-i takrîr îfâ-yı muktezâsı Nezâret-i müşârûnileyhâya havâle olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 25 Ş. Sene (1)289 (28 Ekim 1872).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Esâbi‘-i pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle melfûf takrîr meşmûl-ı nazar-ı ma‘âlî-eser cenâb-ı Şehriyârî (3) buyurulmuş ve bedel-i îcâr-ı mezkûrun ber-mûcib-i istîzân tesviyesi husûsunun Nezâret-i müşârûnileyhâya havâlesi şeref-sünûh ve sudûr (4) buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Cihândârî mantûk-ı celîlinden olarak takrîr-i mezkûr yine savb-ı sâmi‘i Sadâret-penâhîlerine (5) i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 26 Ş. Sene (1)289 (29 Ekim 1872).

112¹⁶¹

*Mehmed Paşa'nın Üsküdar ve Hacı Hasan
Paşa'nın Beyoğlu Mutasarrıflıklarına Tayinleri*
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 112 • Sayfa: 609)

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Üsküdar Mutasarrıfı Sa'âdetlü Tosun Paşa'nın lüzûm-ı tebdiline mebnî yerine diğerinin ta'yîni lâzım geldiğine ve Beyoğlu Mutasarrıfı Sa'âdetlü Mehmed Paşa hazretleri oraya daha ziyâde (3) münâsib olduğuna binâen müşârünileyh Mehmed Paşa'nın zikr olunan Üsküdar ve Dâr-ı Şûrâ-yı 'Askerî Levâzım Dâiresi a'zâsından Ferîk Sa'âdetlü Hacı Hasan Paşa hazretlerinin dahi açılacak (4) Beyoğlu Mutasarrıflığına nasbı ve melfûf pusulada gösterildiği üzere mezkûr Üsküdar Mutasarrıflığının on bin ve Beyoğlu Mutasarrıfının altı bin altı yüz elli guruş şehriyyeleri (5) olduğundan bundan sekiz bin guruşunun müşârünileyh Mehmed ve iki bin beş yüz guruşunun ferîklik ma'âşına 'ilâveten Hasan Paşalara tahsîsi ile kusûr kalacak altı bin yüz elli guruşunun (6) Hazîne-mânde edilmesi irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhîye mu'allakan tahattur olundu ise de ol bâbda emr ü fermân ma'âlî-beyân hazret-i Pâdişâhî her ne vechle şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi (7) infâz olunacağı ifâdesiyle tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 28 Muharrem Sene (1)291 (17 Mart 1874).

(Yatay Kısım)

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Hâme-pîrâ-yı ta'zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle melfûf pusula meşmûl-ı nazar-ı şevket-eser hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve

161 BOA, İ. DH, 681-47429

istîzân-ı ‘âlî-i hıdîvîleri vechle müşârünileyh Mehmed Paşa’nın Üsküdar ve Hasan Paşa’nın dahi Beyoğlu Mutasarrıflıklarına muharrerü’l-mikdâr (4) ma‘âşlarla icrâ-yı memûriyyetleri ve meblağ-ı kusûr-ı mezbûrun Hazîne-mânde edilmesi müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü fermân ma‘âlî-‘unvân (5) cenâb-ı Cihânbânî hükm-i celîlinden olarak mârrü’z-zikr pusula yine savb-ı sâmi-i vekâlet-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda (6) emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 29 Muharrem Sene (1)291 (18 Mart 1874).

113¹⁶²

*Beyoğlu ve Üsküdar Mutasarrıflıklarıyla Fatih Zabıtasının
Sağlık İşlerini Yürüten Personelin Sayısal Yetersizliği
ve İşlerin Aksamaması İçin Gerekli Tedbirlerin Alınması
(Transkripsiyonun Aşl: Belge 113 • Sayfa: 610)*

Meclis-i İdâreye fî 24 Ağustos Sene (12)91 (5 Eylül 1875)

939

(1) Müstagnî-i ‘arz ve beyân buyurulduğu vechle Bâb-ı Vâlâ-yı Zabtiyye ve Beyoğlu ve Üsküdar Mutasarrıflıklarıyla Fatih Zâbitasının umûr-ı tabâbetine memûr dokuz tabîb ve dört cerrâh ve dört eczâcılardan (2) ‘ibâret iken hasbe’l-îcâb bu kerre tabîb efendilerden iki tabîb efendinin Habshâne-i ‘Umûmî ve Haseki Nisâ Hastahânelerinde bulunan hastegânın emr-i tedâvîlerine ve yine bir tabîb efendinin dahi Üsküdar (3) Mutasarrıflığında memûr bulunmaları âcilden Bâb-ı Vâlâ-yı nezâret-penâhîlerinde vukû‘ bulacak bi’l-cümle mu‘âyenât ve Beyoğlu ve Kazâ-i Erba‘a mutasarrıflıklarıyla Fatih Zâbitası ve mülhakâtı mahallâtta zuhûra gelen (4) darb ve cürmün ve bi’l-cümle husûsât-ı sâire-i lâzime keşf ve mu‘âyenesi husûsu yalnız bir tabîb ve bir cerrâh efendilerin ‘uhdesinde kalıb şu hâlde olunan gayret ve ikdâm üzerine meh-mâ- (5) emken rüyet-i mesâlih olunmakda ise de işlerinin kesret ve cesâmeti hasbıyla Bâb-ı Vâlâ-yı Zabtiyye ve Beyoğlu Mutasarrıflığından müstakill tabîb bulunmadığı sûrette muhâkemât-ı cezâiyye ve devâirenin (6) karârı iktizâsıyla lâzım gelecek mu‘âyenâtın vakt ü zamânıyla îfâ edilememesinden rüyet olunacak husûsâtı bi’t-tab‘ sekte-dâr kalacağı gibi Beyoğlu ve Kazâ-i Erba‘a mutasarrıflarının (7) mülhakâtlarının kesreti cihetle bu‘d mesâfede bir kazâ vukû‘unda etibbâ tarafından der-hâl hâzır bulunarak tedâbîr ve tedâvî-i

162 BOA, ZB, 9-20

lâzime îfâ ve icrâ edilememesinin mecrûhanın dâm-ı ıztırâba giriftâriyyetini (8) ve belki mühmelin bir hâle dûçâriyyetini bâdî olacağı der-kâr ve nezd-i fehîmânelerinde dahi müsellemin bir keyfiyyet bulunmuş ve bu cihetin dahi ilerüde bir müşkilâta uğranılmaksızın ‘arz (9) ve isti‘lâmı vazîfe-i ‘âcizânemiz iktizâsından görünmüş olmasından muvâfık-ı rey-i ‘âlî-i dâverâneleri buyurulduğu hâlde mahallât-ı mezkûrede istihdâm olunmak üzere Mekteb-i Mülkiyyeden mahrec (10) çend ‘aded tabîb ve eczâcılarının ta‘yîn kılınması husûsuna fermân-ı âsafâneleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 3 Ş. Sene (12)92 ve Fî 23 Ağustos Sene (12)91 (4 Eylül 1875).

(Mühür)

*Beyoğlu Mutasarrıflığında Yabancı Dil Bilen Bir Muavin İstihdamına
Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 114 • Sayfa: 611)*

49

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Ma'lûm-ı 'âlî-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri buyurulduğu vechle Beyoğlu Mutasarrıflığı mesâlihinin ehemmiyeti o dâirede mütevattın yerli ve yabancı ahâlînin kesret-i ecnâs ve ihtilâf-ı (3) emzicesi nisbetinde olmasına binâen oraca vesâit-i hukûmetin efkârı temîn edecek bir hâlde bulundurulması derece-i vücûbda olduğuna ve mutasarrıflığın alay beyi rütbesinde (4) bir mu'âvini varsa da bu mu'âvin ekseriyâ zabt ü rabt vazîfesiyle mukayyed bulunduğu cihetle ahâlî-i ecnebiyyenin lisân ve mizâclarını bilür bir zâtın mu'âvin-i sâni sıfatıyla (5) ta'yini lâzimededen ve idârece fevâid ve muhasenât mûcibâtından görüldüğüne mebnî nezd-i 'âlî-i hıdîv-i a'zamîlerinde karîn-i tasvîb olduğu hâlde ma'âsı Bâb-ı Zabtiyyenin tahsîsât-ı (6) 'umûmiyyesi miyânında tesviye olunmak üzere Nezâret-i çâkerî baştercemânı esbak İstemati Efendi'nin şehri iki bin gurus aylıkla işbu mu'âvin-i sâniğe icrâ-yı memûriyyeti husûsuna (7) müsâ'ade-i 'aliyye-i dâver-i efhamîleri şâyân buyurulmak bâbında ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 8 Rebî'ü'l-âhir Sene (1)293 ve fî 20 Nisan Sene (12)92 (2 Mayıs 1876).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Beyoğlu Mutasarrıflığı ma‘iyyetinde mu‘âvin-i sâni sıfatıyla lisân-âşnâ birinin istihdâmı ehemmiyyet-i maslahat muktezâsından görünmekle Zabtiyye Nezâreti Baştercemânı esbak İstemati Efendi’nin tahsîsât-ı zabtiyye miyânında (3) iki bin guruş ma‘âş i‘tâ olunmak üzere mezkûr mu‘âvin-i sâniğe icrâ-yı memûriyyeti husûsuna dâir Nezâret-i müşârünileyhânın tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle (4) emr ü fermân hazret-i Şehinşâhî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi ittihâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 9 R. Sene (12)93 (4 Mayıs 1876).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Esâbi‘-i zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i hıdvâneleriyle tezkire-i ma‘rûza manzûr-ı şevket-mevfûr hazret-i Şâhâne (3) buyurulmuş ve istîzân-ı ‘âlî-i Sadâret-penâhîleri vechle Efendi-i mûmâileyhin ol mikdâr ma‘âşla zikr olunan mu‘âvin-i (4) sâniğe icrâ-yı memûriyyeti müte‘allik ve şeref-sünûh buyurulan emr ü irâde-i mekârim-‘âde-i cenâb-ı Tâcdârî iktizâ-yı (5) celîlinden olarak tezkire-i mezkûre yine savb-ı sâmi-i âsafilerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (6) hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 10 R. Sene (12)93 (5 Mayıs 1876).

115¹⁶⁴

Üsküdar Mutasarrıflığına Dair (Transkripsiyonun Aslı: Belge 115 • Sayfa: 613)

- (1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Üsküdar Mutasarrıflığının ehil ve muktedir birine tevdî’i îcâb-ı maslahatdan bulunduğu ve ‘İzzetlü Hurşid Bey mukaddemâ dahi hidemât-ı zâbıtada tecrübe olunmuş ve sıfat-ı matlûbe ile muttasıf bulunmuş
(3) olduğuna binâen mezkûr mutasarrıflıkda bulunan Ferîk Sa‘âdetlü Ahmed Paşa hazretleri sâye-i ma‘âlî-vâye-i cenâb-ı Mülûkânede silk-i ‘askerîde kullanılmak üzere yerine muhassas olan ma‘âş ile mûmâileyh (4) Hurşid Bey’in icrâ-yı memûriyyeti hakkında her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şehriyârî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı celîli infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 24 Muharrem Sene (12)94 (8 Şubat 1877).

(Yatay Kısım)

- (1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Hâme-ârâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleri manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr hazret-i Mülûkâne buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân (3) Ferîk-i müşârünileyhin silk-i ‘askerîde kullanılmak üzere mûmâileyh Hurşid Bey’in zikr olunan Üsküdar Mutasarrıflığına icrâ-yı (4) memûriyyeti mûte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan emr ü fermân-ı Hümâyûn cenâb-ı Şehriyârî mantûk-ı münîfinden bulunmuş olmağla ol bâbda (5) emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 25 Muharrem Sene (12)94 (9 Şubat 1877).

164 BOA, İ. DH, 740-60525

116¹⁶⁵

*Üsküdar Mutasarrıflığı Hukuk ve Ceza Mahkemeleri Dairelerinin
Tamirleri (Transkripsiyonun Aslı: Belge 116 • Sayfa: 614)*

837

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin 11 Ramazan Sene (12)93 (30 Eylül 1876) târîhinde Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan 29 Şa‘bân Sene (12)93 (19 Eylül 1876) târîhli ve yüz doksan beş numarolu tezkiresi ve melfûf defter Mülkiyye Dâiresinde kırâat olundu.

(2) Meâl-i tezkirede Üsküdar Mutasarrıflığı Dâiresiyle Hukûk ve Cezâ Mahkemeleri Dâireleri gâyet harâb olduğu cihetle içlerinde ikâmet muhâtaradan sâlim olamayacağından lâıykılıca ta‘mîri zımnında üç yüz dört (3) bin kûsûr guraşa keşfi icrâ olunmuş ise de bu mikdâr istiksâr olunarak lâzımın terkiyle ta‘mîri elzem olan mahalleri tekrâr keşf etdirildikde masârif-i mezkûre yetmiş dokuz bin dokuz yüz (4) yetmiş üç buçuk guraşa kadar tenezzül etmiş ve bunun sarfına müsâ‘ade olunmaz ise ilerüde bir sakatlık vukû‘u melhûz bulunmuş idüğinden meblağ-ı mezbûrun doksan iki senesi bûdcesine dâhil bulunan (5) ta‘mîrât tertîbinden olarak Zabtiyye Veznesinden sarf ve îfâsı istîzân olunub ol bâbda Mâliyye Nezâret-i Celîlesi makâmıyla cereyân eden muhâberenin cevâbında Zabtiyye Nezâretinin sene-i hâliyye (6) bûdcesinde ta‘mîrât-ı cûziyye içün elli bin ve ba‘zı mevâki‘-i mühimmede muhterik ve harâb olan karagolhâneler masârif-i inşâiyyesiçün dahi yüz bin ki cem‘an yüz elli bin guraş murakkam (7) olub ta‘mîrât-ı merkûme içün sarfı istenilen mebâliğe ta‘mîrât-ı cûziyye karşuluğu kifâyet etmeyeceğinden üst tarafının karagollar masârif-i inşâiyyesi karşuluğundan fazla akçe kalmış ise (8) andan tesviyesi reye ta‘lîk kılınmış ve bunun üzerine Zabtiyye Nezâretiyle icrâ-yı muhâbere olunarak gelen cevâbda zıkr olunan yüz elli bin guraşdan gayr-ı ez-sarf kûsûr kalan akçenin (9) mârrü’l-beyân masârif-i ta‘mîriyyeye kifâyet edeceği beyân kılınmıştır.

165 BOA, İ. ŞD, 33-1644

(10) İcâbı lede't-teemmül devâir-i mezkûrece edilecek ta'mîrât gösterilen eşedd-i ihtiyâc üzerine icrâ kılınacak olub bunun tehîri dahi kâbil olamayacağına ve masârifinin bûdce (11) dâhilinde imkân-ı tesviyesi beyân kılınmasına nazaran devâir-i mezkûrenin ta'mîri muvâfık-ı maslahat görünmüş olmağla hiç bir sebep ve vesîle ile keşfi tecâvüz etdirilmemek ve şâyed ziyâde masraf vukû'a (12) getirilir ise ber mûcib-i nizâm âmirine tazmîn etdirilmek ve metânet ve rasânetine dikkat ve i'tinâ kılınmak ve masârif-i vâkı'ası ber-minvâl-i muharrer Zabtiyye bûdcesine dâhil bulunan iki kalem yüz elli bin (13) gurusun bakıyye-i mevcûdundan tesviye olunmak üzere devâir-i mezkûrenin keşfi vechle icrâ-yı ta'mîri zımnında Nezâret-i müşârûnileyhâya mezûniyyet verilmesi ve Mâliyye Nezâret-i Celîlesine dahi beyân-ı hâl (14) buyurulması tezekkür kılınmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 19 Safer Sene (12)94 ve fî 21 Şubat Sene (1)292 (5 Mart 1877).

(Mühürler)

- (1) Devletlü efendim hazretleri
 (2) Üsküdar Mutasarrıflığı ve Hukûk ve Cezâ Mahkemeleri Dâireleri gâyet harâb olduğu cihetle elzem olan mahallerinin yetmiş dokuz bin dokuz yüz yetmiş üç buçuk gurusu sarfı ile ta'mîri mümkün olacağı (3) lede'l-keşf anlaşıldığından meblağ-ı mezbûr Zabtiyye bûdcesinin doksan iki senesi ta'mîrât ve inşâât tertîbi bakıyyesinden tesviye olunmak ve mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde akçe sarf olunmamak ve olur ise (4) âmirine tazmîn etdirilmek üzere ta'mîrât-ı mukteziyyesinin icrâsı tezekkür olunduğuna dâir Şûrâ-yı Devlet Mülkiyye Dâiresinden kaleme alınan mazbata melfûf defter ile berâber 'arz ve takdîm kılınmış olmağla (5) ber-mantûk-ı mazbata îfâ-yı mu'âmelât-ı lâzimenin Mâliyye ve Zabtiyye Nezâret-i Celîlelerine havâlesi hakkında her ne vechle irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhî

müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise hükm-i celîline (6) tevfiğ-i hareket olunacağı beyânıyla tezkire-i senâveri terkîm olundu efendim. Fî 26 S. Sene (12)94 (12 Mart 1877).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle melfûf mazbata ve defter meşmûl-ı nazar-ı dakâyık-eser hazret-i (3) Şehriyârî buyurulmuş ve zikr olunan dâirelerin ta‘mîri için sarfı gösterilen yetmiş dokuz bin bu kadar gurus ziyâdece (4) görüldüğünden masârif-i mezkûrenin tedkîk müfredâtıyla yeniden keşfinin icrâsı ve resminin tanzîmi ile karâr-ı keyfiyyetin (5) ‘arz ve istîzânı şeref-sâdır olan emr ü fermân-ı Hümâyûn cenâb-ı Mülkdârî mantûk-ı celîlinden olarak mârrü’z-zikr (6) mazbata ve defter savb-ı sâmi-i âsafânelerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 27 S. Sene (12)94 (13 Mart 1877).

117¹⁶⁶

Beyoğlu Mutasarrıflığı Dairesi ve Hapishanesi Masrafları Hakkında
(Transkripsiyonun Aşl: Belge 117 • Sayfa: 616)

950

(1) Beyoğlu Mutasarrıflığı dâire ve habshânesiyle müteferri‘âtı masârif-i inşâiyyesinin sûret-i tesviyesi hakkında tanzîm ve takdîm kılınan mazbata lede’l-‘arz ol bâbda şeref-sünûh (2) ve sudûr buyurulan irâde-i seniyye üzerine Zabtiyye Nezâret-i Celîlesiyle muhâbireyi şâmil tezkire-i sâmiyye Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulmağla Mâliyye Dâiresinde kırâat olundu.

(3) Hükm-i irâde-i seniyyede bu makûle ebniye hakkında müttehaz olan kâ‘ideye tevfi kan işbu inşââtın evvel emirde resimlerinin takdîm olunması ve tanzîmi mukarrer olan nizâm (4) yapılmadıkca böyle masrafların ‘arz ve istîzân olunmaması emr ü fermân buyurulmuş ve Nezâret-i müşârünileyhânın cevâbında dahi zikr olunan mutasarrıflık dâiresiyle habshâneye (5) ‘ilâvesi lâzım gelen gezinti mahalli gibi ba‘zı yerlerinin ikmâlî içün sarfına lüzûm görünen akçenin mutasarrıflık dâiresiyle habshânenin masârif-i inşâiyyesine (6) ta‘alluku olmayıb sonradan yapılacak ve masrafı ayrıca tesviye edilecek bir şey olduğu cihetle bunun ber-mûcib-i irâde-i seniyye ebniye-i emîriyyeye dâir (7) nizâmnâmenin tanzîmine değin tehîr edilmesi emr-i tabî‘i ise de mezkûr mutasarrıflık dâiresiyle habshânenin hâl-i hâzırı mukaddemâ keşfi icrâ ve irâde-i ‘aliyyesi istihsâl (8) olunarak inşâ kılınmış ve emr-i inşâ ebniye-i emîriyye hakkında bir nizâm yapılması içün irâde-i seniyye şeref-sudûrundan evvel icrâ ve ikmâl edilmiş ve işbu binâların resimleri (9) inşâlarına mübâşeret olunmazdan evvel ve sonra Dâr-ı Şûrâ-yı ‘Askerî Erkân-ı Harb Dâiresiyle ebniye kalfaları ma‘rifetleriyle tanzîm etdirilerek takdîm edilmiş olmasına binâen (10) bunların yeniden

166 BOA, İ. ŞD, 36-1850

resmlerinin tanzîmine hâcet olmadığından ve zikr olunan habshâne için sonradan ikmâlîne lüzûm görünen nevâkısı ber-mûcib-i irâde-i seniyye ba‘de (11) inşâ kılınmak üzere mukaddemâ müceddeden inşâ ve ikmâl edilmiş olan mutasarrıflık dâiresiyle habshânesinin hâl-ı hâzır masârif-i vâkî‘asının icrâ-yı mahsûbuyla (12) defterlerinin kapadılması ifâde ve beyân kılınmıştır.

(13) Mazbata-i merkûme mündericâtından anlaşılacağı vechle zikr olunan habshânenin yüz yedi bin yedi yüz on sekiz ve mutasarrıflık dâiresinin dört yüz yirmi dokuz bin (14) yedi yüz otuz dört gurus on para masrafla inşâsı taht-ı irâdede bulunmuş iken mezkûr habshânenin masârif-i keşf-i evvelini otuz bir bin dört yüz bir gurus (15) otuz para tecâvüz etmesi bir kat yapılması ve masârif-i inşâiyyesinin metalik olarak sarf edilmesi mukarrer olduğu hâlde muahharen iki kat yapıdırılmasından (16) ve sarfiyâtın nuhâs hesâbıyla vukû‘undan ve esbâb-ı sâireden neşet ederek ma‘a-mâ-fih işbu akçe farkından hâsıl olan yirmi altı bin dört yüz on bir gurus (17) fazla-i sarfiyâta mahsûb edildikde sarf-ı açık olan mebâliğin mikdârı dört bin dokuz yüz doksan gurusdan ‘ibâret kalacağı ve mutasarrıflık dâiresine (18) keşfinden ziyâde sarf olunan otuz bir bin yedi yüz beş gurus otuz paranın metalik olarak sarfı mukarrer bulunduğu hâlde nuhâs fiyâtıyla sarf edilmesinden (19) dolayı hâsıl olan fark fiyâtdan kapadılacağı ‘inde’t-tedkîk tebeyyün etmiş ve ebniye-i emîriyye hakkındaki nizâm dahi ikmâl ile irâde-i seniyyesi istihsâl edilmiş olduğundan (20) mazbata-i mezkûrede ‘arz ve beyân olunduğu vechle ber-minvâl-i muharrer iki kalem elli sekiz bin bu kadar gurusun akçe farkından tesviyesi ve sarf-ı açıktan sarf olunan (21) dört bin dokuz yüz gurusun dahi sene-i sâbika inşâât veyâhûd zuhûrât tertîbinden icrâ-yı mahsûbu husûsunun Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi ve Zabtiyye (22) Nezâret-i Celîlesine beyân-ı hâl ile berâber habshâne için inşâsı tasavvur olunan gezinti mahalline lüzûm-ı kavî ve ‘âcil bulunduğu hâlde yeni nizâm mûcibince keşfinin icrâsı (23) ve olmadığı takdîrde inşâsının hasbe’l-hâl tehîri husûsunun dahi ‘ilâveten iş‘ârı bi’t-tezekkür dâire-i mezkûrenin keşf defterleriyle resmleri leffen takdîm kılınmağın (24) ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 27 Şa‘bân Sene (1)294 ve fî 24 Ağustos Sene (1)293 (5 Eylül 1877).

(Mühür)

(1) Devletlü efendim hazretleri

(2) Beyoğlu Mutasarrıflığı dâire ve habshânesiyle müteferri'âtı masârif-i inşâiyyesinin sûret-i tesviyesine dâir geçende ma'rûz-ı huzûr-ı 'âli kılınan mazbata üzerine şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i (3) Pâdişâhî mantûk-ı münîfi Şûrâ-yı Devlete tebliğ olunmuş idi ol bâbda Zabtiyye Nezâret-i Celîlesiyle bi'l-muhâbere Mâliyye Dâiresinden kaleme alınan müzekkire müteferri'âtıyla berâber leffen 'arz ve takdîm kılındı (4) zikir olunan habshânenin yüz yedi bin yedi yüz on sekiz ve mutasarrıflık dâiresinin dört yüz yirmi dokuz bin yedi yüz otuz dört guruş masrafla inşâsı taht-ı irâde-i seniyyede (5) bulunmuş iken habshâne masârifinin keşf-i evvelini otuz bir bin dört yüz bir guruş otuz para tecâvüz etmesi bir kat yapılmak ve masârif-i inşâiyyesi metalik olarak sarf olunmak mukarrer (6) olduğu hâlde muahharen iki kat yapılmasından ve sarfiyyâtın nuhâs hesâbıyla vukû'undan ve esbâb-ı sâireden neşet ederek işbu akçe farkından hâsıl olan yirmi altı bin dört yüz on (7) bir guruş fazla-i sarfiyyâta mahsûb edildikde sarf-ı açık olan mebâliğin mikdârı dört bin dokuz yüz doksan guruşdan 'ibâret kalacağı ve keşfden ziyâde sarf olunan mebâliğin (8) akçe farkından kapadılacağı 'inde't-tedkîk tebeyyün etmiş olduğundan mezkûr iki kalem elli sekiz bin bu kadar guruşun akçe farkından tesviyesi ve açıktan sarf olunan dört bin dokuz yüz guruşun dahi (9) inşâât veyâhûd zuhûrât tertîbinden icrâ-yı mahsûbu husûsunun Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi ve Zabtiyye Nezâretine de beyân-ı hâl ile berâber habshâne için inşâsı tasavvur olunan gezinti mahalline (10) lüzûm-ı kavî görüldüğü hâlde nizâm-ı cedîd mûcibince keşfinin icrâsı ve buna ihtiyâc sahîh olmadığı takdîrde inşâsının hasbe'l-hâl tehîri mâddelerinin dahi tebliğ ve tavsiyesi tezekkür kılınmış olmağla (11) ol bâbda her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Pâdişâhî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı 'âlîsi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 3 N. Sene (12)94 (11 Eylül 1877).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i Sadâret-penâhîleriyle evrâk-ı ma‘rûza manzûr-ı ma‘âlî-mevfûr (3) hazret-i Şehriyârî buyurulmuş ve mebâlig-i merkûmenin ber-vech-i istîzân tesviyesi ve gezinti mahalline dâir mülâhazanın (4) dahi Zabtiyye Nezâretine tavsiyesi şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı celîlinden (5) olarak evrâk-ı merkûme savb-ı sâmi-i âsafânelerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân (6) hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 4 N. Sene (12)94 (12 Eylöl 1877).

(1) Sadâret-i ‘Uzmâ Müsteşârlığı Cânib-i ‘Âlîsine

214

(2) Devletlü efendim hazretleri
(3) Beyoğlu Mutasarrıflığı dâire ve habshânesiyle müteferri‘âtı masârif-i inşâiyyesinden keşf olandan fazla sarf olunmuş olan mebâligin akçe farkından ve inşâât tertîbinden tesviyesi muktezâ-yı irâde-i (4) seniyyeden bulunduğu ve iktizâ-yı hâlin icrâsı şeref-vârid olan 16 Ramazan Sene (12)94 (24 Eylöl 1877) târîhli ve 333 numarolu tezkire-i sâmiyyede emr ü fermân buyurulmuş ve ol vechle icâbı der-dest-i icrâ bulunmuş ise de (5) zikr olunan dâirelerin icrâ kılınan keşf-i sâni keyfiyyâtını mutazammın tanzîm olunan defâtir ile ol bâbda ba‘zı mu‘âmeleyi hâvî olan evrâk mukaddemâ Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinden (6) vukû‘ bulan taleb üzerine ebniye-i mezkûre inşâât memûrlarından Fehim Efendi’ye tevdi‘an

takdîm kılınmış olduğu hâlde henüz vürûd etmemiş ve evrâk-ı mezkûrenin Bâb-ı ‘Âlî evrâk odasında (7) mahfûz olması melhûz bulunduğu Efendi-i mûmâileyh tarafından beyân kılınmış ve mebâlig-i merkûmenin tesviye ve îfâsı ise defâtir ve evrâk-ı merkûmenin tezkire-i sâmiyye-i mezkûre ile birleştirilerek mu‘âmele edilmesine mütevakıf (8) bulunmuş olmağla zikr olunan defâtir ile evrâk-ı merkûmenin Bâb-ı ‘Âlî’ce ne tarafda mahfûz ise bildirilerek Bâb-ı Zabtiyyeye götürülmesi zımnında lâzım gelenlere emr-i mahsûs i’tâsı lüzûmunun (9) cânib-i ‘âlî-i âsafânelerine izbârı Zabtiyye Muhâsebesinden ifâde kılınmış ve icrâ-yı îcâbı menût-ı müsâ‘ade-i isâbet-mü’tâde-i dâverâneleri bulunmuş olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 6 Zi’l-ka‘de Sene (12)94 ve fî 31 Teşrîn-i evvel Sene (12)93 (12 Kasım 1877).

(İmzâ)

118¹⁶⁷

*Üsküdar Doğancılar'daki Metruk Kabristanda Amedi Musa'nın
Define Arama İsteği Konusunda Üsküdar Mutasarrıflığının Görüşünün
Sorulması Hakkında (Transkripsiyonun Aslı: Belge 118 • Sayfa: 619)*

(1) Üsküdar Mutasarrıflığına

(2) Üsküdar'da Doğancılar'da kâin kabristan mahallinin metrûk kabristanının bir tarafında define olduğu ba'zı taraftan haber verilmiş olduğundan mezarlık ve tahribât icrâsı için taharrîsi için hafriyyât takdîm-i mezûniyyet i'tâsı Âmedî Musa imzâsıyla (3) verilen 'arz-ı hâlde istid'â olunmuştur işbu mahallin hafrında bir mahzûr mütâlâ'a olunmamış ise de olunmuş ve yalnız bir arşun kadar mahall hafr edeceği olunmasına nazaran mezûniyyet i'tâsında bir mahsur olunacağı haber verilmiştir bundan böyle (4) olmadığından iktizâ-yı icrâ olunmak üzere gelen olakalmış isede bu bâbda olan mütâlâ'a-i 'aliyyelerinin iş'âr buyurması bâbında işbu istid'ânın is'âfında Ma'ârif Nezâretince bir mahzûr yok ise görülememiş (5) ise de bu ba'de iktizâsına bakılmak üzere bu bâbda mütâlâ'a-i behiyyelerinin iş'ârına himmet buyurulması mütemennâdır efendim. Fî 12 Cemâziye'l-evvel Sene (12)95 fî 2 Mayıs Sene (12)94 (14 Mayıs 1878).

(İmzâ)

Ergiri Mutasarrıflığı ve Dersaadet Zaptiye Müdürlüğü
(Transkripsiyonun Aşl: Belge 119 • Sayfa: 620)

- (1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Ergiri sancağı Mutasarrıfı Sa‘âdetlü İbrahim Hakkı Paşa’nın ‘illet-i vücûdiyyesinden bahsle isti‘fâ eylediği cihetle yerine münâsibinin nasbı iktizâ etmiş ve Der-Sa‘âdet Zâbıta Müdürü Kazım Bey mezkûr
(3) mutasarrıflığa lâzım olan evsâfı hâiz bulunmuş olduğundan Mîr-i mûmâileyhin Ergiri Mutasarrıflığına ta’yîni ve bu hâlde açılacak zâbıta müdürliğine dahi Meclis-i İdâre-i Zabtiyye a‘zâlığında ve Eyüb Kâimmakâmlığında bulunmuş (4) olan ‘İzzetlü Ahmed Bey’in ehliyyeti cihetiyle icrâ-yı memûriyyeti ve Üsküdar Muhâfızlığında mücerreb ve muktedir bir zâtın bulunması lâzım geldiğinden el-yevm bu hizmetde bulunan ‘İzzetlü Hurşid Bey’in sâye-i ma‘âlî-vâye-i cenâb-ı (5) Mülûkânede yakında hâline çesbân âher bir memûriyyetde istihdâm olunmak üzere zikr olunan muhâfızlığın mukaddemleri ba‘zı elviye mutasarrıflıklarında müstahdem olub muahharen müddet-i medîde Niş Mutasarrıflığında dahi (6) bulunarak ibrâz-ı hüsn-i hizmet etmiş olan Sa‘âdetlü Ali Rıza Paşa hazretlerine ihâlesi husûsları münâsib gibi tasavvur olunmuş ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şehinşâhî mûte‘allik (7) ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı celîli infâz olunur efendim. Fî 8 C. Sene (1)295 (9 Haziran 1878).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleri manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve istîzân olduğu vechle müşâr ve mûmâileyhümden Ali Rıza Paşa’nın Üsküdar Muhâfızlığına (4) ve Kazım Bey’in Ergiri Mutasarrıflığına ve Ahmed Bey’in dahi zâbıta müdürliğine icrâ-yı memûriyyetleri müte‘allik (5) ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden bulunmuş olmağla ol bâbda (6) emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 9 C. Sene (12)95 (10 Haziran 1878).

120¹⁶⁹

*Üsküdar Mutasarrıflığı İdaresinde Bulunan
Hapishane ve Polis Koğuşlarının Tamiri Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 120 • Sayfa: 621)*

1088

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesinin Şûrâ-yı Devlete havâle buyurulan 10 Zi'l-ka'de Sene 1295 ve 24 Teşrîn-i evvel Sene (12)94 (5 Kasım 1878) târîh ve yüz altmış yedi numarolu tezkiresiyle melfûf keşf defteri Mâliyye Dâiresinde (2) kırâat olundu.

(3) Meâli Üsküdar Mutasarrıflığı idâresinde bulunan habshânenin koğuşlarıyla ihtilâtdan men' olunacaklara 'âid odaların tahta döşemeleri ve polis ve mürâhik¹⁷⁰ ve borçlu odalarının dâhil ve hâricleriyle (4) nerd-bânlarının harâb ve muhtâc-ı ta'mîr olmasından dolayı keşfi bi'l-icrâ kâime yüz gurus hesâbıyla dokuz bin yedi yüz doksan bir buçuk gurusla vücûda geleceği anlaşıldığından ve icrâ-yı (5) ta'mîre Şehremânetince müte'ahhid bulunmadığından bahsle masârif-i merkûme Dâire-i Zabtiyyenin sâl-i hâle mahsûben dâhil-i müvâzene bulunan inşâât ve ta'mîrât tertîbinden tesviyesi istîzânından 'ibâretir.

(6) Îcâbı lede'l-mülâhaza ta'mîrât-ı mezkûrenin icrâsı lüzûm-ı tahtında bulunduğu anlaşılmış ve keşfinin dahi ahvâl ve nizâmına muvâfık sûretde icrâ kılındığı gösterilmiş olduğundan tasarrufâta ri'âyetle (7) keşfini tecâvüz etmemek üzere ol mikdâr masrafla ta'mîrâtının icrâsıyla berâber masârif-i vâkı'asının tertîb-i mezbûrdan tesviyesi husûsunun Nezâret-i müşârûnileyhâya havâlesi bi't-tezekkür zikr olunan (8) keşf defteri leffen takdîm kılındı ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 2 Zi'l-hicce Sene (1)295 ve fî 15 Teşrîn-i sâni Sene (1)294 (27 Kasım 1878).

(Mühürler)

169 BOA, İ. ŞD, 42-2243

170 Büluğ çağına ermiş, on iki yaşına basmış erkek çocuk. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 732.

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Şûrâ-yı Devlet Mâliyye Dâiresinden tanzîm olunub melfûf defterle berâber ‘arz ve takdîm kılınan mazbata meâlinden müstebân olduğu vechle Üsküdar Mutasarrıflığı idâresinde bulunan (3) habshâne koğuşları ile ihtilâtdan men‘ olunacaklara ‘âid odaların tahta döşemelerinin ve polis ve mürâhik ve borçlu odalarının dâhil ve hâric nerd-bânlarının ta‘mîri zımnında (4) keşfi bi’l-icrâ kâime yüz guruş hesâbıyla dokuz bin yedi yüz doksan bir buçuk guruşla vücûda geleceği ve bunların ta‘mîri lüzûm-ı tahtında olub keşfinin dahi usûl ve nizâmına (5) muvâfık sûretde icrâ kılındığı anlaşılmış olduğundan tasarrufâta ri‘âyetle keşfini tecâvüz etmemek üzere ol mikdâr masrafla ta‘mîrâtının icrâsıyla berâber masârif-i vâkı‘asının Dâire-i (6) Zabtiyyenin sâl-i hâle mahsûben dâhil-i muvâzene bulunan inşâât ve ta‘mîrât tertîbinden tesviyesi husûsunun Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine havâlesi tezekkür kılınmış olmağla ol bâbda (7) her ne vechle irâde-i seniyye-i cenâb-ı Mülûkâne müte‘allık ve şeref-sudûr buyurulur ise infâz-ı hük-m-i ‘âlisine mübâderet olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 12 Zi’l-hicce Sene (12)95 (7 Aralık 1878).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Resîde-i dest-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle mazbata-i ma‘rûza (3) ve melfûfu manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş ve ber-mûcib-i istîzân ta‘mîrât-ı (4) mezkûrenin icrâsıyla masârif-i muharrerinin tertîb-i mezbûrdan tesviyesi (5) husûsunun Nezâret-i müşârünileyhâya havâlesi şeref-sünûh buyurulan irâde-i seniyye-i (6) cenâb-ı Cihândârî iktizâ-yı celîlinden olarak mazbata-i mezkûre melfûfuyla (7) berâber taraf-ı ‘âlî-i hıdîvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i (8) veliyyü’l-emrindir. Fî 13 Zi’l-hicce Sene (12)95 (8 Aralık 1878).

121¹⁷¹

*Bahçıvanbaşı Eşlef'i Yaralayanların Hersekli Olmadıklarından
Hükümete İade Edilemeyecekleri Hakkında Avusturya Konsolosluğundan
Beyoğlu Mutasarrıflığı'na Gönderilen Cevabnamenin Takdimine Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 121 • Sayfa: 623)*

(1) Bâğçıvânbaşî Eşlef kullarının cârihlerinin Hersekli olduğu muahharen haber verildiği cihetle hasbe'l-mukâvele (2) haklarında teba'a-i Devlet-i 'Aliyye mu'âmesi icrâ olunmak lâzım geleceğinden merkûmların Avusturya Kançılaryasından (3) alınarak usûl ve nizâmı vechle muhâkemelerinin icrâsı husûsunun Hâriciyye ve Zabtiyye Nezâretlerine iş'ârı (4) hakkında şeref-sâdır olan emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Pâdişâhî mantûk-ı 'âlisine tevfikân Nezâret-i müşârünileyhâya (5) tastîr olunan tezkireler üzerine Zabtiyye Nezâreti cânibinden Beyoğlu Mutasarrıflığı vâsıtasıyla kançılaryaya (6) mürâca'at olunarak ol bâbda mezkûr kançılaryaya tarafından cevâben gönderilmiş olan Franseviyyü'l-'ibâre (7) varaka dâire-i kitâbete tebliğ edilmekle terceme etdirilerek 'arz ve takdîm kılındı. Fî 23 Ş. Sene (12)96 (12 Ağustos 1879).

171 BOA, Y. A. HUS, 161-96

(1) Beyoğlu Mutasarrıflığına Avusturya Konsolosu tarafından fî 10 Ağustos 1879 târîhiyle yazılan (2) tezkirenin tercemesidir.

(3) Düñki târîhli ve 4860 numarolu tezkire-i behiyyelerinde Almanya teba‘asından Mösyö Şelf hakkında sû-i kasdda bulunduklarından (4) nâşî konsoloshânede mahbûs bulunan Yuwan Savopapan ile Petro Savo Novakoviç nâm kimesnelerin Hersekli (5) oldukları cihetle tedîbleri Hukûmet-i Seniyyeye ‘âid bulunduğundan taraf-ı ‘âlîlerine teslim olunması iş‘âr buyurulmuş ise de (6) merkûmândan Yuwan Savopapan “Papan” ve Novakoviç dahi “Misiki” karyeleri ahâlîsinden olduklarından ve bu köyler (7) İspeçya civârında olub mûmâileyhümânın dahi Avusturya teba‘asından bulundukları konsoloshânece bi’t-tahkîk tebeyyün eylemiş (8) olduğundan kendülerinin Hukûmet-i Seniyyeye teslim olunamayacağı beyân olunur.

(9) Bâlâda muharrer tafsîlâtı i’tâ eyler ve merkûmların taraf-ı ‘âlîlerine teslimleri mer‘iyyü’l-icrâ olan mu‘âhedâta mugâyir (10) olması cihetle bu husûsda vukû‘ bulan taleblerinde ısdâr buyurulmayacağını ümîd eylerim. Fî 23 Ş. Sene 1296 (12 Ağustos 1879).¹⁷²

172 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

122¹⁷³

Beyoğlu Mutasarrıflığı Tabibi Ali Rıza Bey'e Nişan Verilmesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 122 • Sayfa:625)

108

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Beyoğlu Mutasarrıflığında müstahdem Tabîb Ali Rıza Bey'in şimdiye kadar umûr-ı memûresine 'âid vezâîfî bi-hakkın îfâ eyledikten başka iki buçuk seneden berü muhâcirîn haste-gânını mu'âyene ve tedâvî (3) etmek gibi hidemât-ı makbûlede bulunduğundan bahsle mûmâileyhe beşinci rütbeden bir kıt'a Mecîdî Nişân-ı zîşânının i'tâsıyla taltîf esbâbının istihsâli Beyoğlu Mutasarrıflığı vekâletinden bâ-tezkire (4) iş'âr olunmuş ve keyfiyyet Meclis-i Fırka-i Zabtıyyeye lede'l-havâle bu misillü hüsn-i hizmetleri meşhûd olanların birer sûretle tesrîri şân-ı mekârim-nişân-ı 'âlî îcâbından bulunmuş olduğuna binâen Tabîb-i mûmâileyh (5) dahi emsâli gibi mükâfâten beşinci rütbeden bir kıt'a Mecîdî Nişân-ı zîşânının 'inâyet ve ihsân buyurulması husûsunun pîş-gâh-ı 'âlî-i dâver-i efhamîlerine 'arz ve inhâsı îfâde kılınmış olmağla ber-vech-i ma'rûza (6) îfâ-yı muktezâsına müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 15 Ramazan Sene (12)96 ve fî 20 Ağustos Sene (1)295 (1 Eylül 1879).

(İmzâ)

173 BOA, İ. DH, 792-64280

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Beyoğlu Mutasarrıflığında müstahdem Tabîb Ali Rıza Bey’in şimdiye kadar umûr-ı memûresince ve iki buçuk seneden berü muhâcirîn haste-gânını mu‘âyene ve tedâvî husûsunda meşhûd olan hüsn-i hizmet ve mesâ‘îsine (3) mükâfâten mûmâileyhe beşinci rütbeden bir kıt‘a Mecîdî Nişân-ı zîşânı i‘tâsıyla taltîfi husûsuna dâir Zabtiyye Nezâretinden meb‘ûs tezkire leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle (4) emr ü fermân-ı Hümâyûn cenâb-ı Şehinşâhî müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise hükm-i celîlinin icrâsına ibtidâr olunacağı beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 4 L. Sene (12)96 (21 Eylül 1879).

(İmzâ)

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Esâbi‘-i pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i vekâlet-penâhîleriyle melfûf tezkire manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve ber-mûcib-i istîzân mûmâileyhe beşinci rütbeden Nişân-ı Mecîdî i‘tâsı müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan (4) irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak mezkûr tezkire savb-ı sâmi-i âsafânelerine (5) i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 5 L. Sene (12)96 (22 Eylül 1879).

(İmzâ)

123¹⁷⁴

Kartal Müdürlüğü Merkezinin Gebze'ye Nakledilmesi
Konusundaki Zabtiye Müşirinin Tezkeresi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 123 • Sayfa: 627)

(1) Taraf-ı Eşref-i Hazret-i Riyâset-penâhîden Zabtiyye Müşîrlîğine
Kenâr

(2) Müfâd-ı iş'âr-ı 'âlîleriyle evrâkı mezkûre müeddâsı ma'lûm-ı 'âcizî olarak Mâliyye Nezâret-i Celîlesiyle muhâbere ve Meclisce dahi mütâla'a olundu mezkûr (3) Geğbüze'nin müstakill idâresinde idâre ve ahâlîce sühûlet ve muhassenât olacağı anlaşılab zâten bu makûle tefrîk ve ilhâk kaziyyesinde (4) iltizâm oluna gelen cihetle bu sûretlerden 'ibâret idüğû bedîhî isede ziyâde ma'âş i'tâsına Hazîne-i Celîle müsâ'id olmadığundan (5) mazbata-i mezkûrede beyân olunan beş yüz guruşun müdür vekîli bulunan Halil Efendi 'uhdesinde ibkâsıyla yine asâleten anın icrâ-yı memûriyyeti (6) kâ'ide-i tasarrufiyyeye münâsib olacağından icrâ-yı icâbı ve muvazzaf olarak lüzûm görünecek kâtib ve sandık emînine ne kadar ma'âş (7) verilmek lâzım geleceğinin karârlaşdırılarak ifâdesi husûsunun sûy-ı sâmîlerine bildirilmesi Meclisce tezekkür ve mezkûr evrâk leffen i'âde (8) ve irsâl kılınmağla ol bâbda irâde efendimindir. Fî 9 B. Sene 1284 (6 Kasım 1867).¹⁷⁵

Geğbüze kazâsının müstakill müdür ile idâresi hakkında.

(İmzâ)

174 BOA, MVL, 881-68

175 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

(1) Taraf-ı Zî-şeref Hazret-i Riyâset-penâhîden Mâliyye Nezâretine

(2) ~~Anadolu Kordonu dâhilinde kâin~~ Geğbüze kazâsının Kartal'dan tefrîkiyle müstakill bir müdürlik vechle idâresi istîzânına dâir Zabtiyye (3) Müşîriyyet-i Celîlesinin Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı 'Adliyyeye havâle buyurulan tezkiresi melfûfuyla ma'an tesyîr savb-ı 'âlîleri kılındı ma'lûm-ı 'âlîleri (4) olacağı üzere bu makûle mahallerin sûret-i idâresince mültezim bulunan cihet hem hukûmet ve hemde ahâlîce mazbûtiyyet ve sühûlet husûlü mâddesinden (5) 'ibâret olub oranın müstakill müdürliğe tahvîlinde ise muhasseât gösterilmesine nazaran îcâbının ve mütâla'a-i 'âliyyelerinin iş'âr buyurulması bâbında emr ü irâde (6) efendimindir. Fî 9 B. 1284 Sene (6 Kasım 1867).¹⁷⁶

176 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

124¹⁷⁷

*Kartal Kazası Kaymakamı Hüseyin Bey'e Istabl-ı Amire Müdürlüğü
Rütbesi Verilmesine Dair*

(Transkripsiyonun Ashı: Belge 124 • Sayfa: 629)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesine

(2) Kartal kazâsı Kâimmakâmı Hüseyin Bey 'uhdesine Istabl-ı 'Âmire
Müdîrliği pâyesı tevcîhi husûsunu bi'l-istîzân irâde-i seniyye-i cenâb-ı

(3) Pâdişâhî mûte'allık ve şeref-sudûr buyurulmuş ve ularak Bâb-ı 'Âlî'ce
icâb-ı icrâ kılınmış olmağla beyân-ı hâl siyâkında tezkire. Fî 17 Za. Sene
1285 (1 Mart 1869).¹⁷⁸

(İmzâ)

177 BOA, A. MKT. MHM, 437-1

178 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

125¹⁷⁹

*Beykoz Kaymakamı Şakir Efendi'nin Kağıt
Paralarını Hazineye Bağışlamasının Kabul Edildiği
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 125 • Sayfa: 630)*

(1) Huzûr-ı ‘Âlî-i Hazret-i Vekâlet-penâhîye

489

(2) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(3) Beykoz Kâimmakâmı Şakir Efendi'nin mukaddemâ Yenice-i Karasu Müdîrliğinde bulunduğu vakt hissesine isâbet edib yedinde bulunan bin sekiz yüz gurusluk kavâim-i nakdiyye¹⁸⁰yi hidmet-i müftehire olmak üzere Hazîne-i Celîleye terk ve teberru‘ eylediği ve kavâim-i mezkûrenin (4) gönderildiği beyânıyla kabûlünü bâ-şukka istirhâm eylemiş ve bunun Hazîne-i Celîleye kabûlü emr ü irâde-i ‘aliyye-i cenâb-ı vekâlet-penâhîlerine mütevakkıf olarak kavâim-i merkûme leffen takdîm kılınmış olmağla ol bâbda ve her hâlde emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 15 Zi'l-ka'de Sene (1)285 ve fî 15 Şubat Sene (12)84 (27 Şubat 1869).

(İmzâ)

179 BOA, A. MKT. MHM, 437-14

180 Kağıt paralar. Bkz.: Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1997, s. 496.

(1) Zabtiyye Müşîriyyet ve Mâliyye Nezâret-i Celîlelerine

(2) Beykoz Kâimmakâmı Şakir Efendi tarafından bin sekiz yüz guruşluk kavâim-i nakdiyyenin terk ve teberru' olunduğu taraf-ı devletlerinden (3) vukû' bulan iş'ârdan anlaşılmış **1** ve hidmet-i ma'rûza-i mu'lin eser-i hamîyyet ve rehîn-i mahzûziyyet olarak Hazînece tesviye-i îcâbı (4) Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâle ve iş'âr kılınmış olmağın Bâb-ı 'Âlî-lisânından olarak Efendi-i mûmâileyhe tebliğ sebkât (5) himmet buyurulması siyâkında tezkire. Fî 18 Za. Sene 1285 (2 Mart 1869).¹⁸¹

1 ve kavâim-i mezkûr leffen irsâl kılınmış olmağın Hazîneye iktizâsının icrâsına himmet ~~buyurulması~~ olunması siyâkında tezkire.

181 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

126¹⁸²

Galata Kaymakamlığına Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 126 • Sayfa: 632)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

4

(2) Devletlû efendim hazretleri

(3) Müstağnî-i ‘arz ve beyân olduğu üzere Beyoğlu’nun Galata ciheti en ziyâde her nev‘ eşhâsı ve esbâb-ı muzırranın mevki‘-i tecemmu‘ bulunmasından ve bu münâsebetle ehemmiyyet-i idâresinden dolayı (4) orada elsine-âşnâ erbâb-ı dirâyetden bir kâimmakâmın bulundurulmasına ve bir de meclisin teşkiline lüzûm-ı sahîh görünmüş ve mîrû’l-ümerâdan ve Der-Sa‘âdet Meclis-i Temyîzi mümeyyizlerinden Mustafa (5) Paşa dirâyet ve emniyyet-i kâfiye ile muttasıf Fransız ve İngiliz ve Rum lisânlarına âşinâ bendegân-ı Saltanat-ı Seniyyeden bulunmuşdur mûmâileyhin ekserce Der-Sa‘âdet zâbıta mu‘âvenetine (6) memûriyyeti geçende ‘arz ve istîzân olmuş ise de Galata Mevki‘i Der-Sa‘âdet ve Bilâd-ı Selâse’nin en mühimm bir noktası bulunduğu cihetle muvâfık rey ve irâde-i ‘aliyye-i nezâret-penâhîleri (7) buyurulduğu takdîrde Der-Sa‘âdet zâbıta mu‘âvenetine diğeri intihâb olunmak üzere üç bin beş yüz gurusu ma‘âşla ve rütbe-i hâliyyesinin rütbe-i kalemiyyeden sâniye sınıf-ı evvel (8) mütemâyizine nakl ve terfî’iyle mûmâileyh Mustafa Paşa’nın Galata Kâimmakâmlığına memûriyyeti ve İslâm ve Hıristiyan dört nefer meclis a‘zâlarına şehri yedişer yüz (9) ellışer guruşdan üç bin ve istihdâm olunacak ketebe için dahi bin beş yüz guruşun tahsîsi husûsuna müsâ‘ade-i ‘aliyye-i nezâret-penâhîleri erzân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 6 Muharrem Sene (1)286 ve fî 6 Nisan Sene (12)85 (18 Nisan 1869).

(İmzâ)

(1) ‘Atûfetlü efendim hazretleri
(2) Beyoğlu’nun Galata ciheti her nev‘ eşhâs ve esbâb-ı muzırranın mevki‘-i tecemmu‘ olmasından dolayı orada lisân-âşnâ erbâb-ı dirâyetden bir kâimmakâmın bulundurulmasına ve bir de meclis (3) teşkiline lüzûm-ı sahîh görüldüğünden ve mîrû‘l-ümerâdan ve Der-Sa‘âdet Meclis-i Temyîzi mümeyyizlerinden Mustafa Paşa sıfât-ı matlûbeyi câmi‘ olduğundan mûmâleyhin üç bin beş yüz guruş (4) ma‘âş ve rütbe-i hâliyesinin sâniye sınıf-ı evvel mütemâyizine nakl ve terfî‘i ile Galata Kâimmakâmlığına ta‘yîni ve teşkîl olunacak meclis İslâm ve Hristiyan a‘zâ edilecek (5) dört nefere şehri yedişer yüz ellişer guruşdan üç bin ve istihdâm olunacak ketebe için dahi bin beş yüz guruş tahsîsi husûsuna dâir Zabtiyye Müşîri Devletlü (6) Paşa hazretlerinin tezkiresi ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla ol bâbda her ne vechle emr ü fermân cenâb-ı Mülûkâne müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı (7) beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm kılındı efendim. Fî 12 Muharrem Sene (12)86 (24 Nisan 1869).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Enmele-i zîb-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i merkûme manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i Şehinşâhî (3) buyurulmuş ve ber-vech-i istîzân mûmâileyhin ol mikdâr ma‘âş ve rütbe-i hâliyesinin rütbe-i mezkûreye nakl ve terfî‘i ile (4) Galata Kâimmakâmlığına ta‘yîni ve teferru‘âtının dahi icrâ-yı mukteziyyâtı şeref-sünûh ve sudûr buyurulan emr ü irâde-i seniyye-i hazret-i Mülûkâne (5) mantûk-ı celîlinden olarak tezkire-i merkûme yine savb-ı sâmi-i hıdvîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü‘l-emrindir. Fî 13 Muharrem Sene (12)86 (25 Nisan 1869).

127¹⁸³

Zabtiye Nezareti İdare Meclisine Gönderilen Şahıslar Hakkında
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 127 • Sayfa: 634)

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine

Numero

1

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Bir husûsun istifsârı zımında Beykoz Mâl Müdîri Mazlum Efendi ile Hammâllar Kethüdâsı Osman ve Balıkçı Mühiddin Ağalar ile Boşnak Yusuf'un lüzûm-ı (4) celîlleri Nezâret-i celîleleri İdâre Meclisinden vukû' bulan emr ve iş'âr üzerine keyfiyyet Üsküdar Mutasarrıflığından beyân olunmuş ve mûmâileyhümden yalnız Boşnak (5) Yusuf mahallinde bulunmayub ve nerede olduğu bilinemediğinden kesân-ı sâire usûlüne tevfi'kan bu kerre cânib-i 'âlî-i hazret-i nezâret-penâhîlerine i'zâm kılınmış olmağın (6) ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 27 Muharrem Sene (12)91 ve fî 4 Mart Sene (12) 90 (16 Mart 1874).

(İmzâ ve Mühür)

Meclis-i İdâreye fî 4 Mart Sene (12)90 (16 Mart 1874).

128¹⁸⁴

Şile Kaymakamı Amil Bey'e Rütbe Verilmesine Dair
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 128 • Sayfa: 635)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

86

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Şile kazâsı dâhilinde inşâsı irâde-i seniyye-i hazret-i Pâdişâhîden bulunan istihkâmâtın inşâsına ne sûretle mübâşeret olunduğuna ve Şile'den Ayrova'ya temdîdi mukarrer olan telgraf hattı için (4) iktizâ eden direklerin mahallerine îsâl edildiğine dâir Şile Kâimmakkâmı Amil Bey'den vârid olan tahrîrât üzerine Mîr-i mûmâileyhin umûr-ı memûresince öteden berü meşhûd olan hüsn-i ikdâm ve hidmeti (5) ve bi'l-husûs istihkâmât-ı mezkûre levâzım ve 'amelesinin sür'at ve sühûletle mevki'-i 'ameliyyâta sevk ve isrâsı emrinde olan ihtimâm ve gayreti cihetle taltîf-i şâyân-ı şân-ı 'âlî olacağından tezâyüd şevk ve gayretini (6) mûcib olmak üzere 'uhdesine rütbe-i sâlise tevcîhi husûsu Meclis-i İdârenin bâ-müzekkire vâki' olan teblîği üzerine 5 Cemâziye'l-âhire Sene (12)94 (17 Haziran 1877) târîhinde 'arz ve iş'âr kılınmış ve ol vechle Mîr-i mûmâileyhin taltîfi merhûn (7) müsâ'ade-i 'aliyye-i cenâb-ı nezâret-penâhîleri bulunmuş olmağla emr ü fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî 14 Cemâziye'l-âhir Sene (12)94 ve fî 13 Haziran Sene (12)93 (25 Haziran 1877).

(İmzâ)

(1) Devletlü efendim hazretleri

(2) Şile kazâsı dâhilinde inşâ olunan istihkâm levâzım ve ‘amelesinin sür‘at ve sühûletle mevki‘-i ‘ameliyyâta sevk ve isrâsı emrinde vukû‘ bulan mesâ‘îsine mükâfâten kazâ-i mezbûr Kâimmakâmı Amil Bey’in ‘uhdesine rütbe-i sâlise (3) tevcîh ve ihsân buyurulması hakkında Şehremânet-i Behiyyesinin tezkiresi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış ise de ol bâbda her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şehriyârî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği (4) beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 29 C. Sene (12)94 (11 Temmuz 1877).

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Zîver-i enmele-i ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle tezkire-i ma‘rûza manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i (3) Şehinşâhî buyurulmuş ve bermûcîb-i istîzân Mîr-i mûmâileyh ‘uhdesine rütbe-i sâlise tevcîhi müte‘allik (4) buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Mülûkâne mantûk-ı münîfinden olarak tezkire-i mezkûre savb-ı (5) sâmi-i vekâlet-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî Selh-i C. Sene (12)94 (11 Temmuz 1877).

129¹⁸⁵

Küçük Çekmece Kaymakamı İsmail Zühdi Efendi'ye Rütbe Verilmesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 129 • Sayfa: 637)

(1) Taraf-ı Zî-şeref Hazret-i Riyâset-penâhîden Zabtiyye Müşîrine

(2) Terkos kazâsı Müdiri Selim Ağa'nın 'adem-i ehliyetle berâber mezâlim ve ta'adiyyâtından bahsle 'azli istid'âsına dâir (3) kazâ-i mezkûr ahâlîsi nâmına verilen 'arz-ı hâl leffen savb-ı Müşîrîlerine irsâl olunmağla meâline nazaran bi't-tahkîk îcâbının (4) icrâ ve iş'âr buyurulması bâbında irâde efendimindir. Fî 9 S. Sene 1284 (12 Haziran 1867).¹⁸⁶

(1) 'Atûfetlü efendim hazretleri

(2) Çekmece-i sağîr Kâimmakâmı İsmail Zühdi Efendi'nin muhâcirîn ve ahâlî-i sâirenin idâreleri husûsunda ve teshîl ve tesviye-i umûr-ı 'askeriyyede meşhûd olan hüsn-i hidmet ve gayretine mükâfâten 'uhdesine rütbe-i sâniye tevcîhi (3) Ferik Sa'âdetlü Hasan Hayri Paşa hazretleri cânibinden bâ-tahrîrât inhâ olunmuş olduğu beyânıyla Efendi-i mûmâileyh 'uhdesine rütbe-i mezkûrun tevcîhiyle taltîfi husûsuna dâir tezkire-i behiyye-i ser'askerî leffen 'arz ve takdîm kılınmış (4) olmağla ol bâbda her ne vechle emr ü fermân ma'âlî-'unvân hazret-i Şehriyârî müte'allik ve şeref-sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfini infâza mübâderet edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 20 Ra. Sene (12)96 (14 Mart 1879).

185 BOA, İ. DH, 782-63601

186 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

(Yatay Kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle melfûf
tezkire manzûr-ı âlî-i hazret-i Pâdişâhî buyurulmuş (3) ve ber-mûcib-i istîzân
Efendi-i mûmâileyhin ‘uhdesine rûtbe-i mezkûrenin tevcihi müte‘allik ve
şeref-sudûr buyurulan (4) irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı
münîfinden olarak mezkûr tezkire savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine (5)
i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir.
Fî 22 Ra. Sene (12)96 (16 Mart 1879).

130¹⁸⁷

İslam ve Hristiyan Ahalinin Terkos Kazası Müdürü Selim Ağa Hakkında Arzuhalı (Transkripsiyonun Aslı: Belge 130 • Sayfa: 639)

1271

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
(2) Çekmece-i sağır kazâsı Kâimmakâmı İsmail Zühdi Efendi'nin muhâcirîn ve ahâlî-i ve sâirenin idâreleri husûsunda ve husûsât-ı 'askeriyyenin teshîl ve tesviyesi emrinde hüsn-i hidmet ve gayreti merî olunduğuna mebnî mükâfâten 'uhdesine (3) rütbe-i sâniye sınıf-ı sânişi tevcîhi husûsu Ferîk Sa'âdetlü Hasan Hayri Paşa hazretlerinden mevrûd tahrîrâtta iş'âr olunmuş ve bu misillü umûr-ı memûresinde meser sa'y ü gayretleri meşhûd olanların taltîf ve tesrîri şân-ı mekârim-nişân-ı 'aliye çesbân (4) bulunmuş olmağla mûmâileyhin dahi ber-mûcib-i iş'âr 'uhdesine rütbe-i sâniye sınıf-ı sânişi tevcîhiyle taltîf ve tesrîri menû-ı rey ve irâde-i 'aliyye-i hıdîv-i efhamîleri olmağın ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 28 Safer Sene (1)296 ve fî 8 Şubat Sene (12)94 (20 Şubat 1879).

(İmzâ)

187 BOA, MVL, 536-43

131¹⁸⁸

Terkos Kazası Müdürlüğünde Bulunmuş Olan Hacı Hasan Efendi'nin Emekliliğinin İcrası (Transkripsiyonun Aslı: Belge 131 • Sayfa: 640)

Kıymet-i Guruş

1

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Yetmiş yedi târîhinde Kazâ-i Erbâ'a dâhilinde kâin Terkos kazâsı müdürlüğü hizmetinde iken infisâl-i kem-terânem vukû' bularak kazâ-i mezbûrdan i'tâ etmiş oldukları mahall-i mazbatasını (3) mezbûr yetmiş yedi târîhinde Meclis-i Vâlâ Riyâset-i Celîlesinde bulunan merhûm Safvet Paşa'ya takdîm eyledikte merhûm müşârünileyh müdürlük-i mezkûrdan bilâ-cünha 'azlime ve hâl-i pür-melâl-i (4) kem-terâneme merhameten Filibe sancağı dâhilinde bir kazâ müdürlüğüyle kayırlımlığı şâmil ihsân buyurdıkları emirnâme-i sâmiyi müstashiben Filibeye 'azîmet ve hîn-i muvâsalatımda bir vakt-i cüziyye ile orada (5) Peştire nâm kazâ müdürlüğüyle bekâm buyurulmuş isem de icrâ-yı vazife-i hizmetde iken Cenâb-ı Hakk cümleyi muhafaza buyursun iki gözüme birden 'illet-i a'mâ 'âriz olduğundan bi'l-icâb (6) isti'fâ eylemiş ve şimdiye kadar hâl-i bende-gânem derece-i nihâyeye resîde olmuş olduğundan îcrâ-yı tekâ'üdlüğüm husûsunu müsted'i bundan bir buçuk mâh mukaddem hâk-i pay-ı Sadâret-i 'uzmâya (7) takdîm ettiğim 'arz-ı hâl-i bende-gânem komisyon-ı mahsûsasına havâle olunmuş ise de mezkûr Terkos kazâsının mazbatasını mutâlebe eylemekde olduklarından mazbata-i mezbûr ise sâlifü'z-zikr (8) yetmiş yedi târîhinde Meclis-i Vâlâ Dâiresinde mahfûzen kalmış olmasıyla

mazbata-i mezbûrun lütfen ve merhameten taharrîsiyle tekâ'den irâğ ve ihyâ buyurulmaklığım bâbında ve her hâlde emr ü fermân (9) ve lutf-i ihsân hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fî 2 B. Sene 1284 (30 Ekim 1867).¹⁸⁹

Mezbûr Terkos ve Peştere kazâları
Mdîri Sâbık Hacı Hüseyin kulları

189 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

Terkos Kazası Eski Müdürü Hüseyin Efendi'nin Emekliye Ayrılması
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 132 • Sayfa: 641)

Kıymet-i Guruş

1

(1) Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki
 (2) Kulları iki yüz otuz iki târîhinden berü Devlet-i 'Aliyye-i Ebediyye-i 'Osmâniyyenin hidemât-ı kesîre ve muhârebât-ı vefîresinde cân-sipârâne îfâ-yı hüsn-i hizmet etmiş (3) ve Kütahya sancağı dâhilinde Uşak kazâsı ve yetmiş altı ve yedi senelerinde Terkos kazâsında ve muahharen Filibe sancağının Peştere kazâsı müdürlüklerinde dahi bulunduğumdan (4) şimdi ise sinn-i kem-terânem seksen resîde ve mezkûr Peştere kazâsı müdürlüğünde iken Cenâb-ı Hakk hiçbir kimseye göstermesin ifâ-yı hizmetde bulunduğum hâlde (5) iki gözüme birden 'illet-i a'mâ 'ârız olarak sâye-i merâhim-vâye-i hazret-i Pâdişâhî ve sâye-i 'âlî cenâb-ı Riyâset-penâhîlerinde medâr-ı intî'âş evlâd ü 'ıyâlîme (6) kâfi olmak üzere bir mikdâr ma'âşla icrâ-yı tekâ'üdlüğüme müsâ'ade-i 'aliyye-i rahîmânelerini müsted'î bundan çend mâh mukaddem iki def'a hâk-i pâ-yı emel-bahşâ-yı veliyyü'n-ni'amîlerine (7) 'arz-ı hâl takdîmine cesâret eylemiş isemde manzûr-ı merâhim-nüşûr seniyyeleri buyurulmadığından yesle cevâb almış olduğumdan artık bu kerre hiç bir müstenid olacak (8) mahall kalmamış ve hâl-i kem-terânem Hüdâ-yı lem-yezel hakkıçün derece-i nihâyede olarak zell-i sûâle muhtâç bulunmuş olduğumdan zât-ı hazret-i Pâdişâh efendimiz (9) hazretlerinin selâmet-i ser Tâcdârilerichün bu kulunuzu emsâlim misillü bir mikdâr ma'âş ile çirâğ ve ihyâ buyurulub mebhûsün-anh olan hâl-i efkarânemi ve bulunduğum (10) memûriyyetleri li-ecli's-şehâde sâkin olduğum mahalle eimme ve muhtârân ve ahâlî-i sâire teftîş ve tefahhus buyurmaları bâbında

190 BOA, MVL, 554-15

ve rızâ-yı bârî ve selâmet-i hazret-i (11) Şehriyârîçün ‘abd-ı ‘âcizlerini dahi tekâ‘üden çirâğ buyurmaları ve her hâlde emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 26 B. Sene 1284 (23 Kasım 1867).¹⁹¹

Terkos kazâsı Müdîri sâbık ve Çehârşenbe
Pazarı civârında Mehmed Ağa Mahallesi
sâkinlerinden a‘mâ Hüseyin kulları

191 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

133¹⁹²

Şile Müdür Muavini Yusuf Efendi'nin Emekliliğe Sevk edilmesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 133 • Sayfa: 642)

(1) Zabtiyye Müşîriyyet-i Celîlesiyle Mâliyye Nezâret-i Behiyyesine

(2) Şile kazâsı Müdürlüğü mu'âvinliğinde müstahdem ~~olub~~ ~~sinn-i derece-i~~ şeyhûhete vâsıl olarak merhamet-i seniyyeye şâyeste idüğü anlaşılan olan Yusuf Efendi'nin (3) muhassas ve münakkah dört yüz on altı gurus ma'âşla icrâ-yı tekâ'üdü ve husûsuna vukû' bulan iş'âr-ı devletleri üzerine bi'l-istîzân (4) irâde-i ihsân-âde-i cenâb-ı Şehinşâhî müt'e'allik ve şeref-sudûr buyurularak **5** ~~hazinece ifâ-yı muktezâsı~~ keyfiyyet Mâliyye Nezâret-i Behiyyesine ~~havâle~~ bildirilmiş (5) ~~kıymı~~ olmağın icâbının icrâsına himmet buyurmaları siyâkında tezkire.

5 keyfiyyet Müşîriyyet-i Celîle-i müşârünileyhâya bildirilmiş olmağın Hazînece ~~dahi~~ ifâ-yı muktezâsına himmet eyleyeler. Fî 6 Za. Sene 1285 (18 Şubat 1869).¹⁹³

192 BOA, A. MKT. MHM, 435-85

193 Varakın tasnif fişinde verilen tarih kullanılmıştır.

134¹⁹⁴

*Suyolu Kazası Müdürünün Zaptiye İdare Meclisi
Toplantısına Geç Katılacağını Bildirmesi*
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 134 • Sayfa: 643)

(1) Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine ‘Arz-ı hâl-i Muhakkar-ânem

(2) ‘Atûfetlü efendim hazretleri

(3) Bugün Meclis-i İdâre-i Zabtiyyede kullarımdan bulunmaklığım emr ü irâde buyurulmuş binâen ‘âleyh vârid olan emre imtisâl etmek vâzife-i memûriyyetim bulunduğu hâlde şiddet-i şitâ münâsebetiyle (4) bir mikdâr keyfiyyet olduğumdan yevm-i Pençşenbe günü sâ‘at beşde Meclis-i İdâre-i Zabtiyyede bulunacağımı pîş-gâh-ı nezâret-penâhîlerine ‘arz ederim ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 3 Mart Sene (12)90 (15 Mart 1874).

(İmzâ) ve (Mühür)

194 BOA, ZB, 7-1

Şile Kazası Asakir-i Zabtiyesine Geçici Olarak Asker İlave Edilmesi
(Transkripsiyonun Aslı: Belge 135 • Sayfa: 644)

(1) Dâhiliyye Nezâret-i Celîlesine

142

(2) Devletlü efendim hazretleri

(3) Şile’de müstahdem neferât-ı zabtiyyenin ekserî a‘şâr işleriyle derdest-i inşâ bulunan tabyalar için ‘amele tedârîki hidmetinde ve hidemât-ı mühimme-i sâirede istihdâm edilmesinden nâşî (4) geceleri derûn-ı kasaba ve îcâb eden mahallerde kol gezdirilememekte olduğundan ve mevki’nin ehemmiyyetinden bahsle on süvârî ve yirmi nefer piyâde-i zabtiyyenin muvakkaten tahrîr ve istihdâmına (5) mezûniyyet i‘tâsını hâvî Şile kazâsında bulunan Mirliya Sa‘âdetlü Mehmed Paşa ile Kazâ-i mezkûr kâimmakâmılığından müştereken alınan telgrafnâme Meclis-i İdâre-i Emânetin tebliği vechle (6) leffen savb-ı ‘âlî-i dâverîlerine takdîm kılındı siyâk-ı iş‘âra nazaran ol mikdâr ‘asâkir-i zabtiyyenin muvakkaten istihdâmı derece-i vücûbda olduğu anlaşılıb bu bâbda Zabtiyye Nezâret-i Celîlesine (7) mürâca‘at olunsa mukaddemâ İzmîd ve sâir mahaller için olunan muhâbere netîcesinden anlaşıldığı üzere Der-Sa‘âdet ‘Asâkir-i Zabtiyyesi efrâdından bu kadar zabtiyyenin ifrâz ve irsâl kılınmayacağı (8) der-kâr idüğinden ehemmiyyet-i maslahata ve gösterilen lüzûma ve mecbûriyyete mebnî ‘asâkir-i merkûmenin mahallince tedârük ve tahrîriyle hemân istihdâmı hakkında mahalline mezûniyyet i‘tâsı musammem bulunmuş ise de (9) icrâ-yı iktizâsı yine her hâlde menût-ı irâde-i ‘aliyye-i nezâret-penâhîleridir ol bâbda emr ü fermân hazret-i men lehü’l-emrindir. Fî 3 Şa‘bân Sene (12)94 ve fî 31 Temmuz Sene (12)93 (12 Ağustos 1877).

(İmzâ)

(1) Devletlü efendim hazretleri

(2) Şile kazâsında müstahdem ‘asâkir-i zabtiyyenin der-dest-i inşâ bulunan tabyalar ‘amelesinin tedârîki ve a‘şâr idâresi hidemâtında ve sâir mühimm işlerde bulunmalarından dolayı emr-i muhâfazanın derece-i matlûbeye îsâli için mevcûduna ‘ilâveten ve muvakkaten (3) on nefer süvârî ve yirmi nefer piyâdenin tahrîri lüzûmuna dâir Şehremânet-i Behiyyesinin tezkiresi melfûfuyla ‘arz ve takdîm kılındı neferât-ı merkûmenin şu aralık tahrîr ve istihdâmları lüzûm-ı sahîha mübtenî olduğundan ve müsta‘celiyyet-i maslahat icâbınca (4) bunların sûret-i muvakkatede kullanılmaları zımnında mezûniyyet-i matlûbe i‘tâ kılındığından ma‘âşlarının tertîbât-ı fevka’l-‘âdeden tesviyesi husûsunun dahi Mâliyye Nezâret-i Celîlesine havâlesiyle Emânet-i müşârünileyhâda ma‘lûmat verilmesi (5) hakkında her ne vechle emr ü fermân-ı Hümâyûn hazret-i Şehinşâhî şeref-sünûh ve sudûr buyurulur ise mantûk-ı münîfi infâz edileceği beyânıyla tezkire-i senâverî terkîm olundu efendim. Fî 12 Ş. Sene (12)94 (22 Ağustos 1877).

(Yatay kısım)

(1) Ma‘rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki

(2) Hâme-pîrâ-yı ta‘zîm olan işbu tezkire-i sâmiyye-i âsafâneleriyle evrâk-ı ma‘rûza manzûr-ı ‘âlî-i hazret-i (3) Pâdişâhî buyurulmuş ve istîzân olunduğu vechle neferât-ı merkûme ma‘âşlarının tertîbât-ı fevka’l-‘âdeden (4) tesviyesi müte‘allik ve şeref-sudûr buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı Şehinşâhî mantûk-ı münîfinden olarak evrâk-ı (5) mezkûre savb-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine i‘âde kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir. Fî 13 Ş. Sene (12)94 (23 Ağustos 1877).

I. BÖLÜM

BELGELER

POLİS TEŞKİLATININ GELİŞİMİNDE ÖNEMLİ ROLÜ OLAN NİZAMNAMELER

Memûrîn-i Tefîşîyyenin Sûret-i İntihâbı ve Vaz‘ ve Hareketleri

‘Asâkir-i Zabtiyye Hakkında Nizâmnâme

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i Mülkiyyesi

Der-Sa‘âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbta ve Mülkiyye ve Mahâkim
Nizâmiyyesine Dâir Nizâmnâmedir

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i ‘Askeriyyesi Hakkında Ta‘lîmât

1¹

Memûrîn-i Teftîşîyyenin Sûret-i İntihâbî ve Vaz' ve Hareketleri
(Belgenin Transkripsiyonu: No:1 • Sayfa: 3)

﴿ ۷۴۸ ﴾

(مأمورین نقیضه لك صورت انتهای وضع وحرکتلی)
(سنده تبریاتی منضین تعلیمی)

(تفتیش مأمورینك لازم اولان صفات عودیه سی)

برنجی بند تفتیش مأمورینك انتخاب و تعیین اولنه چی كینه اولای بکری
باشندن الی باشنه قدر طاقدن ووجوبه سنات وعلندن سالم اوله چی
نائب اعضا سماندن اولوق ثابا مدت عزمه رجائیت جرماسیه
محکومینی مجبوری اولامق ناسا حكومت ایشنده استفاده الوردیك
لیافت ذابیه واستانامت قولیه وقلیه سی و سایر احوال شخصییه سی
سلام و بجز اولوق رابعا لدی الاقتضا ضبطیه تفراتنه قوماند ایدمك
وسوزی تأثیر ایله چك صلاحیت وحریت اربابندن بولوق خاصا
شرائط موضوعیه سی اوزره اضافی حسن خدمت ایدمك دایر كقیل
وستد ورمك خصوصلر بدر (۵)

(برنجی صنف تفتیش مأمورینك صفت لازمه سی)

ایکجه بند شرط اول ائده مرامه کافی اوله چی درجده اوفیوب
بازمه سی اولقدر ایکجه بالکز اوقومق بلوب یازی یازمق بتلیدی حاله
اك برنه بشقه بولسان بتلكدر ویا امور نقیضه و تحقیقه ده خدمت
فوق العاده اله مسل و معروف بولقدر اشبو صنف اول تفتیش مأمورینك
شهریه معاشلری بدیشر یوز الدینس غروشد

(ایکجه صنف تفتیش مأمورینك صفت لازمه سی)

اونجه بند برنجیسی ممکن مرتبه اوقومق و یازمق بتلك ایکجه سی
هیچ اولز ایسه تركه دن ماعدات قنی ولایده ایسه اورازده جاری اولان
السنه دن برینه وقوق اولقدر ویا امور نقیضه و تحقیقه ده مهارت ومارسه سی
صل و معروف بولقدر اشبو صنف ثانی تفتیش مأمورینك شهریه معاشلری
بشیر یوز غروشد

(اونجه ودرنجی صنف تفتیش مأمورینك)

(صفت لازمه سی)

دردنجی بند یازی یازمق بتلیدی حاله مطلقا اوقومق بتلك و ضبطیه
(۵) قرار اخبر حکمییه تفتیش ایچون مخصوص مأمورلر استخداشدن
سرف نقیر قلمش اولغه و طبقه لری عساکر ضبطیه به علاوه مأمورین اولقدر
﴿ وایصف ﴾

Belge 1

1 Birinci Tertip Düstur, C:II, s.748-753.

﴿ ۷۱۹ ﴾

ویا صنف عسکرینه و یا مامورین دولت معینده خدمتی سبقت انگش اولققتور
ویا مامور تفتیشیه و تحقیقه ده مهارت و عماره سی مسلم و معروف بولمقدر
اوچخی صنف تفتیش مامورلرک معاشلری شهر به اوچر یوز الیشیر و درنجی
صنفک ایکیشر یوز الیشیر غروشدیر

بشخی بند نتیجه دوات علیحدن و اسلام و خریستیانن بالاده محرد صفتلری
جامع اولان کیسه لر لیاقت و قابلیتینه کوره صنف اولکده ن برینه حکومت
مامورلری و عساکر ضبطیه نک بولک ضابطلری معرفتیه انتخاب اولوب
مامور یلری هرگز ولایتدن تصدیق اولمغه موقوفدر
(تفتیش مامورلرک وظائف اصلیه سی)

النجی بند هر عملکنده پولیس اصولنه لازم اولان ایشلری رؤیت و اجرا
ایمک یعنی مامورین حکومتک کرک دولته متعلق اموره و کرک اهالی و سکنه به
دائر خصوصاته بیلوب اوکرنسی و مطلع اولسی لازم کلان جزئی و کلی
ایشلر هره ایسه انلری وقتیه و حقیقه تله اوکرمه یوب میدانه چیقارمق و تحقیقات
مقتضیه سی صورت رسمیه و عایدده ولدی الاقتضا تبدیل هیئته صورت
خفیه ده اجرا ایدوب حفاظتیه مامورین حکومت خبر و یرمک و خلاف نظام
و تنبیها ت کوریلان شیلری قانون و نظامه نوقفا اصلاحه جالیمق تفتیش
مامورلرک برنجی وظیفه سیدر بناء علیه بر عملکنده مامورین تفتیشیه قاج
کشی ایسه مجتعا و یا مانا و به دائمه حکومت دائره سنده بولوب و وظائف
اصلیه لرینه عائد اولان حرکاتی اتخاذ و اجرایه مامور و مجبور در ایشنه
بووظیفه اساسیه به ترتیب ایدن احوال دن اولادرون مملکتده و حاوی اولدینی
محللر ده خلاف اصول و قاعده و یا فوق العاده بر ماده و قوعنده هسان یقنوب
حال و درجانی و اومقوله فوله مجاسر اولان اشخاص وار ایسه کیفیاتنی
تحقیق ایدوب ژورنالی و یرمک ثابا بر عملکنه خارجدن کلان و او عملکندن
کیدن بولجیلرک احوال و کیفیاتنه کسب وقوف ایدوب و خصوصیه ساحل
اولان محللر ده واپور و قابیلرله کلوب کیده جک بولجیلرک حال و شانی مفرداتیه
اوکرنوب نظاما و اصولا و مصلحه شایان دقت اولان شی وار ایسه در حال
حکومت مامورینه بیلدیرمک انا کلان کیدن بولجیلرک و بسا پورط لرینه
و مورو تذکره لرینه باقوب شهملی اولان و بسا پورط و تذکره سز بولکان
و یا خود و بسا پورط و تذکرلری نظام و قاعده سی اوزره قید اولماس اولان

﴿ ٧٥٠ ﴾

و درین مملکتند کفیلین ظهور ابدن و جانب حکومتند اله کجیلستی طلب
الذیلان کجیلستی حکومت تسلیم ایتک رابعا قانونا واصولا جانب حکومتند
امر و اعلان اولان تنبیهاک تمامی اجراستد دفته خلافتد بر حال و حرکت
کود ویده اصلاحه مقدر اولدینی و باخود اول حال و حرکتک قانونا حکمی
بولدینی تقدیرده اخبار ایتک خاصا ارزاق و اشبانتک نرخ موجبیه
صالحه بولسته و نقصان قطار و ترازو و درهم و کله و آرشون قوللا تلباسته
و چیک و بوزوق ایتک یا تلباسته و خسته و لاغر قیون و صفر کتلباسته و خام
و مضرتلی بیوه صالتباسته و زقاقلرک تمیز طوبتلباسته و انبیه نظامتک دوام
اجراستد و الحاصل تنقیقات و تطهیرات بلدیهجه هزینه لازم ایسه انلرک
یا تلباسته و باید بولسته بالذات و بالفعل باقی سادسا هزینه ماده ایچون اولور
ایسه اوسون تحقیق ایچون حکومت مأموری طرفندن تعیین اولدینی مصلحت
حقند امر اولدینی وجهله اجرای تحقیقات ایتک و وظائف اصلیه لری
لوازمندن اولغله بر حرکتلری اجرا ایمان مأمورین تنبیسه حق و طبقه سنی
ایضا انعام اوله جقدر و بونلری بولنده اجرا ایتک اوزره هر نقیش مأموریتک
باند بر جز دانی بولوب باشلیجه اولان ایشلری و خصوصیه شهید لو اولان
و کند و لردن ارا تیلان اشخاصک اسم و کیفیتلری اوجزدانده یازیلو بولنده جقدر
و نظامات و تنبیهاک احکامه و قوف و اطلاع حاصل ایتک ایچون قانون
جزا تک هیچ اولمز ایسه باب ناشی و تنبیهاک و افعیه تنضیم اورا فک
بر صورتلری یانلرده بولوب دائما مطالعه اید جکلردر

بدینجی بد تنقیش مأمورلری ضبطیه ضابطلکی شرف و بایه سنی حاز
اولدقلردن امور نظامیده انلر و کافه حرکتلردن بولندقلری محاکم
بیوک ملکیه مأمورینه تابع اولدقلردن شهریه معاشلری هر محله ملکیه
مأمورلری طرفندن تصدیق اولدقدن صکره اول محل ضبطیه سنک معاش
دقتیه ادخالا استیفا و اعطای اولد جقدر و صنوف نلده تنقیش مأمورلردن
محکمات مرکز ولایتد بر رئیس و بر معاونی اولدیندن الویه ملحقه مفتشربک
مأموریت مخصوصه و سایر احوال ذاتیه لری متعلق فوق العاده افادعلری
اولدینی حالد مرکز ولایتد اولان رئیس یازوب مراجعت اید جکلردر

سکر نهمه بد تنقیش مأموریتک صنوف نلده ایچون اتخاذ اولغش اولان

﴿ البسنتک ﴾

❦ ۷۵۱ ❦

البسه نك برعونه سی بود فسد كوندردلېكندن وپونلك وركك قولامه جقلى
سيفارك بهامى شهر به معاشلردن استقا اولتى لازمكده جكندن صنف ثالث
وثانيه منشلى استدكلى حالده اوجوز چيغنى ايجون البسه سنى يه قوبولاچورد
رنككده چوققدن وياعبادن اعمال ايندركده مخبر ايسرد صنف
اول منشلرك البسه سنى يه قوبولاچورد رنكندن اوله رق مطلقا چوقه
اوله جقدر وجسله سى البسه سنى هيئت منظمه اوزره غايت تميز طوب حسن
استعمال ائلك وعلى الدوام خدمتده اشو البسه رسميه اليه بولتى وسندى
ايجنده بيرتلور ويايوز ياورياه يه درحال بايدرمى مجبوريتده بوله جقدر

طقوزنجى بند تفتيش مامورلى اغا ايلدجكلى خدمت واموريت
تفتيشده لدى الاقتضا ضبطه نقراتنى استخدام ماذون اولدقلرندن
عساكر ضبطه اشو تفتيش مامورليك موافق اصول وقاعده اولان رأى
وتذيهلر يه متابعت ايلدجكدر

اونجى بند هر سجاغك حاوى اولديغى قضالرده برماه طرفده نقره قتل
نفس وغصب اموال وسائر اومقوله فوق المعاده احوال وقوعولور ايسهرآى
نهيانده قضا تفتيش مامورلى طرفندن ژورناللرى سجاغى باشلرده اولان
برنجى صنف تفتيش مامورلر يه ارسال اليه اورده طوبلاوب وتفتيش
مامورى اوليان محلا وقوعاى دخى عساكر ضبطه ضابطاى معرفيه
تحقيق ايندير ياوب سجاغه اولان وقوعات دخى علاوه اليه بر خلاصه سى
ياپيله رق قضالردن كلان ژورناللر اليه برابر راس سجاقلرده اولان طابور
اغازى طرفندن هرآى الاى بكي جانينه ارسال قنده جقدر وبراى طرفنده
برسجاغده وياير قضاده هيچ وقوعات اولماس اوله يله وقوعات اولديغى
مين يه ژورنال كوندريله جكدر

اون برنجى بند بر قضاده قاچ نقر تفتيش مامورى وارييه يوقارده ذكر
اولديغى وجهله جله سى محتما ويا مانويه مدير قوناغنده ويا حكومتك رايه
تعين اولان محله دائما حاضر بولنه جقلى كبي راس سجاقلرده دخى
بولنه جقلى محل مركز اوطلا لرى اولوب بونلردن صنف اول تفتيش
مامورلى ايجانه كوره مركز اوطلا سنده اونور مى وصنف ثاني وثالث
مامورلى مركز اوطلا سى معيئنه بولتى اموز طبعه دندر

﴿ ۷۰۲ ﴾

اَوْن اَبْكَنجی بِنْد تفتیش مأمورلی رخصت آلدجه ویاغذر شرعی
بولندجه مأمورینلری اوزرندن آریله میه جقدر
اَوْن اوچجی بِنْد بالاد محرر شرائطه فوقی حرکت انجسان تفتیش
مأمورلی حق وظیفه سنی ایفا ایتماش اوله جفتدن ابلاک دفعه سنده تفتیش
وتوبیح اولوب اَبْكَنجی دفعه سنده برآلیق معاشی مقدار ایچه جزا اَه کندوستندن
آتقی وینه متنبه اولم ویاخود اولان تنبیهای عدم اطاعتله اجرا انج
ایسه مأموریندن طرد اولتی لازمکله جکندن تفتیش مأموریندن برنگ
عدم تعیده دأر بویه بر حرکتی وقوعنده محاس ادارهده بالندقی ثابت
اولدقدنصره بامضبطه قائمقاملقدن استبدان اولندرق واکر ماده
طرد جزاسی مستلزم ایسه اورادن دخی مضبطه سیله مرکز ولایت
پیلدریله رک ایجابی اجرا قلجق و بومقوله لردن بر آلیق مقداری جزاء
اخذ اولمش اولان مبالغ مضبطه سیله رأس سنجاعه کوندرباوب مرکز
اوطه سنده امانت حفظ ایله سده آخرنده اومحاک تفتیش مأموریندن ایفا
حسن خدمت و غیرت اتمش اولان هر کیلرایسه خدمت و غیرتلی درجه سنده
کوده انله تقسیم اولندرق سنه آخرنده برکه بر ژورنالی مرکز ولایت
کوندزله جقدر تفتیش مأمورلی حفسنده بووجهله جزاء ایفا اخذی
و کندورینگ مأمورینلرندن طردی مثلو معاملات مجرد مأمورینلرند
قصود و مسامحه لری اوزرند مترب اولوب نهت وقاحت و جانی
متعلق سائر احواله و خصوصیه ایفا اشدکاری مأموریت تحقیقندن
طولانی بلان سوبلک و کیمه به غرض وجابه اتمک ویاخود تحقیقاتی بر سبب
نخسته کم ایلک مثلو نفوذ مأموریننی سوه استعمال اشدکاری تقدیرده
اومقوله لر حفسه قانون جزاده مترب اولان احکام تمامیه ایفا اوله جقدر

(ذیلی)

اَوْن دردنجی بِنْد تفتیش صفتنه داخل اوله جقاردن برسنه مدت خدمت
ایتمک، استعفا بدن اوله ججی حالده اومقوله رک سبب استعفا سی اگرچه
بر مانع صحیح و اسباب مجبره مستند ایسه قبول اولوب سائر اسبابه مبنی
اولدیی ویا آخر محله تحویل مأموریت ایتدیرلستندن نشأت ایتدیکی تقدیرده
قبول اولجه جقدر

﴿ اَوْن ﴾

﴿ ۷۵۳ ﴾

اَوْن بَشْتِی بِنْد مأمورین تَقْبِیْه دِن مَدَنی اِکال اِلَه چِقَه جِق وِلحکومَه
اخراجَه لزوم کورینوب بریز آجیلَه جِق اولدیننی حالد اورابه ولانیدن
وچقاریلان تَغْنِش مأمورینک مادوننده بولان صنفدن اوصفَه کچمکه
قابلیت واستحقاقی حازر آدم بولدیننی تقدیرده مطلقاً اِکْ اِجیلان یَره قعیبَه
خارجدن آدم اَلْمِیه جقدر

فی ۲۳ ربیع الاول سنه ۱۲۸۴

(ضبطیه عساکردن محبوس ایصانه مأمور اولان ضابطان)
(ونفراتک وظیفه مأموریتلری حقنده تئیهاتی)
(حاوی ورقه در)

برمحلدن دیگر محله نقل وایصال اولنه جِق محبوس اکر قاتل وحیدود وسائر
بودرجه جنایت صاحبی اشخاص مضره دِن ایسه قوللری باغلدقدن صکره
یونلرینه زنجیر اورلق وافتضا ایدر ایسه اللرینه بیلکجه قوللق
جأزدر وبو وجهله قید و بند اوللق مطلقاً شویان اولنان والحاصل قاتونا
کورک جراسنه لایق ومستحق بولنان اشخاص مضره به مخصوصدر

بند سابقده بیان اولنان احوالدن ماعدا عانی سرفت وخفیف ضرب
وجرح مللوسائر اودرلو جهله وقیاحت خفیفه اصحابک برمحلدن دیگر
محله نقل وایصالنده یونلرینه زنجیر اورلق واللرینه بیلکجه قوللق منوعدر
فقط بوتلرک ایچنده فرار اتمسی ملحوظ اولنلر بوتور ایسه قضا قائمقاملری
واضبطیه نك او محله بولنان اِك بولك ضابطی رأیله اومقولرک بالکز
قوللری باغلقنی لازم کلور

ضبطیه نفراتنه تودیع اولنان فصل محبوس اولور ایسه اولسون مجرد
نفراتک قیدسزلنی اثریله فرار ایدر ایسه بویامده مسامحه وقیدسزلق ایدن
نفرات قانون جرأتک بوزاون بدنجی مادسی حکمجه ایکی آیه قدر واکر
مخصوص فرار ایدریش ایسه قاچیران نفراوچ سنه قدر حبس اوللق

2²

'Asâkir-i Zabtiyye Hakkında Nizâm-nâme
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 2 • Sayfa: 10)

(عساكر ضبطيه حقه نظامه در)

(فصل اول)

(عساكر ضبطيه لك صورت زبني پائنده در)

پنجي ماده هر ولايت سوارى وياده عساكر ضبطيه سى برالى اعتبار

اولور

ايكجي ماده هر ضبطيه الاي طابورله و طابورلر بلوكلر و بلوكلر طاقله

مستدير

اوچجي ماده هر طابور لاقل ايكي ونهايت اون بلوكلن و هر بلوك

لاقل يئونيهايت اون طاقلن تركيبدر

دودنجي ماده هر سوارى طاقى درت وياده طاقى سكر نقرين

و (قول و كلى) و (قول و كلى ماولى) ناييه ايكي شس ضابطدن عبارتدر

بنجي ماده يهر سوارى بلوكى نهايت الشمس وياده بلوكى نهايت

پوزنقرى تجاوز اقامك اونده (بلوك اغاسى) و (بلوك اغاسى ماولى)

و (ذورلك امينى) عنوانيه اوچر ضابطك قوماندان و اداره سته مفوضدر

انجي ماده هر سنجاقك بر طابور عساكر ضبطيه سى اولوب قضاو

بلوك اعتباريله تفسيم اولور اشو طابورلك قومانداسى بر طابور

اقامه و امور حسابيه سى بر حساب امينه و عسومك قومانداسى دخی

(الاي بكي) عنوانيله بر سوك ضابطه و محاسبات عموميه سى بر اداره

امينه محولدر و بونلرك هيئت مجموعه سى والى ولايتك امر و نظارتى

مختصدر

يدنجي ماده هر ولايتك الاي بكي و اداره امينى مركز ولايتده بولوب

سجاقلرده بر طابور اغاسى و قضاو بر بلوك اغاسى بولور و طابور

اغاسى استندامنه محمل اولان سجاقلرده بلوك اغاسى و بلوك اغاسك

اقامه حاجت كوريله بيان قضاو، قول و كلى بولدر بلور كرك بلوكلرك

طاقله و كرك الايت طابورله صورت انقصابى و افرادينك عددى

هر ولايت ولوا و قضاو ك ايجاب و احتياجنه و اوچجي و در دنجي مادلرك

حلكنه توفيق ايدلور

سكرتيرى مله ضبطيه هسكرك لكلك حش ممام ابي سته اولد بندن سلك

ضبطيه

Belge 2

﴿ ۷۴۹ ﴾

ضبطیه داخل اولارک اقال مدت ائمده چیمسی جاز دکلدرایی
سنه فی تکبیل ایدنلرک استهکری حالدہ تکرار استهکاملری مجازدر واشبو
شرط ومدت قول وکیلارله معاونلرینه ونفراته مخصوصدر

ظفوزنجی ماده ضبطیه عسکرلکته یازیله جق نقرات الی باشند بوقارو
ویکری بریاشندن اشاغی اولامق ومشی وحرکتہ وایغای خدمتہ مانع
اولور نقابص بدیه دن سالم اولق وحسن حال اصحابندن بولنق مشروطدر
بنه علیه آله جق نقرات طیبیه معاینه ابتدایلدیکه وکفیه ربط ایدلدیکه
قید اولنیه جقدر ویکری بش باشند اشاغی نقرات مقدار هیج
بربلوکنه موجودک ثلثی تجاوز ائیه جقدر
اونجی ماده الای بکنک بولنبدنی ولایت مرکزده بیوک ضابطاندن
مرتب برالای مجلسی وطبور اغازینک بولنه جقلری لوا مرکزده دخی
کذلک بیوک ضابطاندن مرتب برطبور مجلسی تشکیل اولنیه جقدر

(ضبطیه نظامنامه سنن متم اوله رق تعلیمات عجمیه شکلده)
(فی ۱۱ ربیع الاول ۱۲۸۶ تاریخیه نشر اولتان نظامنامه ک)
(اونجی ماده سنه ذیل اولتان ققره)

هرولایتک عساکر ضبطیه الای ترکیب ایدن ضابطان ونقراتک اسم
وکنیه وناریج دخول وخرجلرینی متعین اوج آیده برکوه بردفترایلیوب
ضبطیه یوقله سنده قید اولنق اوزره ضبطیه مشیریتہ کوندریلور

فی ۱۸ شوال ۱۲۸۷ و فی ۲۹ کانوناول ۱۲۸۶

(فصل ثانی)

(عساکر ضبطیه ضابطان ونقراتک مخصوصانه)

(واسطه والسنه سنه دأردر)

اون برقی ماده عساکر ضبطیه ک معاشلری مستقیم اولدقلری محارک
رایجی اعتبارله درجات متفاوتده تخصیص وترتیب اولور وسواری
نقراتک ماهبلری پیاده نقراتک معاشلرندن برریم زیاده تخصیص قنور

﴿ ۷۳۰ ﴾

اون ايكجي ماده سواړي وپاډه افرادينه قاچ غروش معاش تخصیصی اولتوز
ایسه ایدن قول وکیلاریک معاشری اوتوز و معاونلریک معاشری اون بشر
غروش زیاده اعطا قلتور
اون اوچنجی ماده ژورنال امینلرینه یوزالیش غروشون ایکی یوز غروشه
وبلوک اغاریله حساب امینلرینه دردریوز غروشون بشر یوزه وبلوک
اغای معاونلرینه ایکی یوزالیش درت یوز غروشه و طابور اغاریله اداره
امینلرینه یدیشر یوزالیش درن بیکر غروشه والای بکلرینه بیک بشر
یوز غروشون ایاکیشریک بشر یوز غروشه قدر معاش وریلور

اون دردنچی ماده برولایت ضبطیه الایندن برطابورک بالجله نفراتک
معاشری اول الایک دیگر طابوریک معاشنن فرقی اوله تیک جائیز
شوقدرکه برطابورده بولان نفراتک معاشری یینده فرق و تفاوت اولی
ویرصفده اولان ضابطان معاشک ضم و تزیلی تجویز اولنجه جعفر

اون بشنجی ماده مواد سابقهده محرر معاشلردن ماعدا علی العموم
سواړی وپاډه ضبطیه نفراتله قول وکیلرینه و ژورنال امینلرینه یومه
اوچریوز درهمدن عبارت اوله رقی بر و بلوک اغاریله و معاونلرینه
ایکیشرنان تعیینی و سواړی ضبطیه ضابطان و نفراتنه نان عزیز
تعیینن بشقه یومه اوچ اوفه سکسان درهم شعیب و درت قیه صمانن
عبارت بر و طابور اغاریله ایکیشر والای بکینه اوچریم تعیینی دخی
اعطا قلتور

اون التخی ماده علی العموم پیاده عساکر ضبطیه نک برتنک و برقساطوره
و برطابجه سی و سواړی نفراتک برغلنطه و برچفت طبانجه ابله برقلیجی اولوب
بونر پلاستقریله برار طرف دولتدن اعطا اولتور ولدی الاقتضا جهانه لری
دخی جانب میردن وریلور

اون دینچی ماده عساکر ضبطیه به برسنه میعاد ابله برستی و برانطاولون
و برفس و اوچ سنه میعاد ابله برریغورلق و پیاده طاقنه سنه ده ایکی چفت
قوتوره و سواړی به برچفت چرمه وریلور

اون مکرچی ماده پیاده نفراتله قول وکیلاریک و معاونلریک و ژورنال
امینلریک ﴿ امینلریک ﴾

﴿ ۷۳۱ ﴾

امینلرنیڭ ایسەسی ویاھوم عساکرک ینمورلقلری نسق واجدە افقال
ایندریلوب کرک بونلرک وکرک چرمە وقوندورە وفسلرک بهاری واجرت
اعمالەسی طرف دولتدن اعطاقلنور
اون طموزنجی مادە سوارى عساکر ضابطەنک حیوانلری کندورلرک
مالیدر و بونلرک اکرزی و باشلق وشاراق کی طاقلری سوارى عساکر
نظامیە طاقلرینە عمائل اولەرق کذلک طرف دولتدن اعمال واعطا
اولوب اسمانی سوارى عسکرینک تخصیصات ستوبەستدن توقیف
واستحصال قلنە جقدیر

(فصل ثالث)

(عساکر ضابطە ضابطانک اصول انتخابەلرینە دأردر)

﴿ فی ۳ رجب الاول ۱۲۸۶ تاریخه نشر اولان عساکر ضابطە ﴾

(تشکیلات نظامنامەنک اصول انتخابە فصلنە ذیل)

(اولان فقرە نظامەدر)

اشونظامنامەنک یکرمنجی ویکرمی دردنجی مادەلرندە محرر اولدینی اوزرە
قول وکیللری و مساوئلری و ژورنال امینلری کاکان الای بکلرینک و طابور
اغالرینە قدر ضابطان والی ولایتک تصدیقلە انتخاب اولوب انتخابنامەلری
ضابطە مشیرینە کوندریلور و بونلر مجلس فرقة ضابطەدە بالتصدیق
معاملات واقعە موافق قاعدە ایسە قبول و تصدیق و دکلەسە تبدیل اولنور
طابور اغالرلە اداره امینلرینک والای بکلرینک مأموریتلری دخی مجلس
فرقة ضابطەدە تدقیق الیە ضابطە مشیرینی جانبندن تصدیق
اولنقدن صکرە فرمان طلی الیە اجرا اولنور

یکرمینجی مادە عساکر ضابطەنک قول وکیللرلە معاونلری و ژورنال
امینلری الای بکلرینک و طابور اغالرینە قدر ضابطان والی ولایتک
و طابور اغالرلە الای بکلری ضابطە مشیرت جللیەنک تصدیقلە تعیین
اولنق مقررەدر

یکرمی برنجی مادە طابور اغالرندن ژورنال امینلرینە قدر ضابطان
ضابطەدن برینک عزل و اخراجی مطلقا استعفاستە و یا خود نظاما و قانونا
معین اولان احوالدن برینک و یا برقاچینک نیوتنە موقوف اولدنندن

﴿ ۷۳۲ ﴾

یوحدانک بری واقع و ثابت اولدجه و بما که سی اجرا ایله اسباب موجب سی
بجاس اداره و لابندن تصدیق اولدجه هیچ مضبوط عزل ایلر

یکری ایاچی ماده مضبوطه الاینده ضابطانک محل اولدجه کوچک
ضابطانن ایه بلوکنده و بلوک اغاسی و معاونی ایه طابورده اقدملی
ولیاقلی اولنلردن و منسوب اولدغی باوک و طابورده مناسبی بولنه مزایه
دیگر طابورلر دن انتخاب ایدیلور و انلرده دخی بولنه مدبغی حالده ضابطه
مشیرت جلیله سندن استیلور و هیچ بروفنده عساکر نظامیه و ضابطه
سلکنده ضابطانک انعامش اولنلرک طوغریدن طوغریه ضابطه
ضابطانکنه انتخاب و تعینی جائز کلدن

یکری اوچی ماده قول و کینر یله بلوک اغارینک و یونلرک معاونلرینک
تعلم عسکره و یکن مرتبه اوقیوب یازمغه مقتدر اوللری و ضابطانک حال
و صفتنه منافی حرکاتدن بری الذمه بولمغری مشروطدر عساکر نظامیه
ضابطانکندن مخرج اولوب صفات مشروحه ایله منصف اولنلرامر انتخابه
ترجیح اولنور

یکری دردنجی ماده عساکر مضبوطه ضابطانکندن بری فعل اولدغه
ابتدا طابور بماسنده اقتضا ایدنلر انتخاب قلدنرق و صورت انتخابلری الویه
منعمره لری طرفندن تصدیق اولدغی بعدد الای بماسنده تدقیقاتی
بالاجرا طابور مجلسنک انتخابی موافق اصول و نظام کورتدیکی حالده
اکره قول و کیلی و معاونی و یازورنال امینی ایه الای یکی جانبندن مأمورینی
اجرا اولنور و اکربلرک اغاسی و معاونی و حساب امینی ایه والی ولایت
طرفندن مضبوطه سی بالاسنه بیورلدیسی یازیلوب بدینه اعطا ایله برابر
انتخابینی منتهی اولان مضبوطه نک برعینی و سلفی قانونا عزل و اخراج
اولنلش اولدغی حالده انک بما که مضبوطه سی و استعفا انمش اولدغی
صورته استعفا نامه سی ضابطه مشیرت جلیله سندن ارسال قلدنور و طابور
اغاریله اداره امینلرینک مأموریلری مشیرت ضابطه دن بالاستیدان
واقع اوله حق اشعار اوزرته طرف و لابندن بیورلدی ایله والی بکنک
مأمورینی بلقرمان عالی اجرا ایدیلور

یکری بشی ماده عساکر مضبوطه ضابطاننک مدت عسکره سی اکیال

﴿ انجم سزین ﴾

﴿ ۷۳۳ ﴾

اینگیزین نظاما عزل و اخراجی موجب اولان احوال بش نوعدر برنجیسی
استغفا ایلك اینگیسی اوج آیدن زیاده حبس جزاسیله محکوم اولوق
اوچنجیسی وظائف عسکریه و ملکیدستی ایقاد، بلاعذر قصورندن طولای
رسته محکوما اوج دفعه حبس اولوق دروننجیسی ضابطلك صسته مثاق
فعل و حرکتی اعتیاد ایلك بشنجیسی خدمتی اغوزنده اولیهرق و نظاما
تقاعد مدتی اكمال ایتدرك ایضای مأموریتد مقدر اولهیدجی صورتد
خلیل اولقدرد
یکرمی النعی ماده برالایک افراد عسکریسی اكمال اولندقدن صکره سلاک
ضبطیدیه داخل اولوق استیسانلر اسم و انیدلریله ردقتره قید ایدیلوب
محل اولهیدجی محله نك اول داخل دفتر اولان و حال و صفتیه مرجع
بولتان آدم تعیین قلمده جقدرد

(فصل رابع)

(عساکر ضبطیه حقنده اجرا اولتان مکافاتک درجائی پاندهدر)
یکرمی یدنجی ماده اشبونظام تاربخندن اعتبارا نفراند ماعدا عساکر
ضبطیه سلاککنده تام اوتوزسته یا تفعل خدمت اتمش اولان ضابطان
استدکاری حالده عساکر نظامیه تقاعد قانونده توفیقا ورتدلیک
استغفاقانه تطبیقا معاش ایله تقاعد اولنورل
یکرمی سکرنجی ماده ماده سابقده بیان اولتان مدتی اكمال ایتامش اولان
ضابطان ایله نفراندن کذلاک عساکر نظامیه تقاعد قانونک اون بشنجی
ماده سنده تعیین اولتان درجات نك نك تعریفده موافق وجهله وظائف
مأموریتلرندن طولای علیل و سقط اولنلر قانون مذکور موجبیه معین
اولان معاشلرله تقاعد ایدیلور
یکرمی ملقوزنجی ماده اصحاب جنایاتک تعقیبی واخذ و کرفتی خدمتده
اوریلهرق وفات ایدن ضابطان و نتراتک زوجیه و اولادیه نهایت معاشک
نصفینی نچاوز ایتدجک درجده معاش تخصیص اولنهرق نفوسته کوره
تقسیم قنور
اوتوزنجی ماده اشبونظامنامه منظم آلاهی و طابور هیئتده بولتان عساکر
ضبطیه مخصوص اولوب قوردون عساکری ایله نترات موطنه و سیاره
اداره لریته شول بوقدر و عساکر ضبطیه نك وظائف عسکریه و ملکیدیسی
تعلیمات مخصوصه ایله تعیین اولنشدرد

فی ۳ ربیع الاول سنه ۱۲۸۶

3³

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i Mülkiyyesi
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 3 • Sayfa: 18)

﴿ ٧٤٠ ﴾

بلوك انالرى وىماونلرى طرفندن اولسايدى وىرله چك تفرىرلر ولايلردى
منبطيه الاى بچلسلردى واولارده طوبور بچلسلردى دؤيت ايدىلهرك لاسقى
اوله چق سىكلر اوزر يته فطىعا ايجاباى اجرا قىلنور ويوندى زىاده چرايى
موجب حر كىلر وظيفه عسكريه يه متعلق ايدى مچاسىرلى بالاسىنطاق
ژورناللى طابور انالرى يته كؤندىر يلور ووظيفه ملكيدىن واحوال سىزىدىن
طولاى متهيد اولنلرك ايجاب ايدىن بچالس وىما كىد مچا كىلر كوردك اوزر
درجه نهمىرى طابور انالرى يته وىك يوك حكومت مامورى يته تايلىق قىلنور

قى ١٥ ص سنه ١٢٨٧

(ولايلرده عساكر منبطيه الايلرىك صورته كىلىسى قىطاعنامى)
(مخصوص ايله معين اولوپ وظيفه عسكريه لىدىنى منبطيه مشيريت)
(بچلىسى طرفندن تعليمات مخصوصه ايله تحيد اولدىنى شىلو عساكر)
(مرقومه نك وظيفه ملكىله اداىرل يته متعلق اجراآت ايشو تعليمات)
(عوميه ايله تعيين قىلىنىد)

(فصل اول)

(عساكر منبطيه نك وظيفه ملكىله لى يته دائىردى)

برنجى يانه منبطيه عسكرى امور ملكىله مامورىن وخدمه سندن اولوپ
بولدقلىرى محالدا خىلده دولتك طوعرىدىن طوعرى يه وىبايا واسطه مصالح
ملكىله وىمايه وضابطه سىد عاىد اولق اوزر مامورىن ملكىله طرفلردىن
كىدولرى يته امر وحواله اولتان ايشلىرى نظام وقاعده سىد توفىقا اجرا ايتكه
مجبور دىر

ايكنچى يانه عساكر منبطيه نك وظائف ملكىلى اساسا بى قىمىدىز
برنجى بولدىقلىرى ملكىتك واهلىلىك حفظ امنىت وراحتى منتهى عهده لى يته
محول اولان وظائف اجرامى وايكنچى اموال دولتك امور حفظىله
وتحصيلىه سىد حكومت محلىه نك تعيين ايدى چكى بولدى خدمت ايدىلى
خصوصىلردىز

اوتۇنچى يانه برنجى قىمىك اىوانى اولاق قىمىك وقرىلرك داخل وىخارجىده

﴿ خىرسىلىق ﴾

Belge 3

﴿ ٧٤١ ﴾

خسر سزاق و قطع طریق و قتل نفوس و جرح و ضرب و مظلوم سلب امنیتی موجب وقوع آنک فاعلانی و شرکاستی و ذی مدخل اولترینی طوئوب و میدانه چیماروب حکومته تسلیم ایتمک ثانیاً محبوسینی بحفاظه ایدوب لدی الاقتضا بر محلدن دیگر محله کونوروب کتورمک ثالثاً حبسخانه لری نظام موضوعه موافق حالده بولند برقی رابعاً قول کزوب و قرغول بکلیوب وقوعات مضربه میدان و بر مامک خامساً طرق و معبارده اعیت مرور و عبورک اسبابی استحصال ابلک سادساً حریق و وقوعه بنشوب اطفاسته جالشحق سابقاً پوستلری و میری به متعلق امانت و اشپایی بر محلدن دیگر محله ایصال ایتمک ثانیاً تذکره و بساپورط مأمورلرینه معاونت ایتمک ثانیاً قرعه وردیف نقرانی جلب و جمع ایتمک و دوآر بلدییه طرفلرندن نظامه موافق اوله رقی تکلیف اولنان ایشلری کورمک خصوصیلریدر

دزدنجی ماده حکومت دائره لرنده نقرانک نظام اوزره نوبت بکلسی و مجالس اداره و جنابت دائره لرنده بالکرم صالح ایچون قولانلسی و بر محلدن دیگر محله کیدن مأمورینه سواری و پیاده ترفیق ایدلسی جاز اولوب عساکر ضبطیه نک بوللردن واشبو فصلده تعداد اولنان احوالندن غیری خدمتلرده و خصوصیه امور ذاتیه ده استخداملری ممنوع اولدیفندن ضابطاتی طرفلرندن وظائف محرره نک ممای اجراسته نظارت و نقرات جابندن اجرالرینه اعتنا و دقت قلنه جقدرد

(فصل ثانی)

(عساکر ضبطیه نک هیئت مجتمعه سنه متعلق اولان)

(تخصیصاته دائر در)

بشهی ماده هر طابور ایچون شهریه اوزر غروش مصارف قرطاسیه و عساکر ضبطیه منیم اولان هر برقفوش و قره غولخانه ایچون شهریه بار مشرقیه روغن زیت و ایجاب ایدن مملکتلرده هر ققوشه و اورمان اولیان محللرده کی قره غولخانه به موسم شاده بردفعه اوله رقی ایجابی قدر حطب و یا کورد و برله بکندر

التهی ماده عساکر ضبطیه دن خسته اوللر عساکر نظامیه به و یا خود مملکته مخصوص خسته خانه به ارسال الیه اوراده و خسته خانه بوللر اینه بر محمل مخصوصه تهاوی ایدله رکی مصرفلری مال سندیشدن نسوبه

﴿ ٧٤٢ ﴾

اولئہ جعفر واشو تدای مصارفہ بشقی مادہ عمر تخصیصاتک اعطانی
هر حالہ بحاس اداره نک تصدیقہ مرہوندر
بدیجی مادہ عساکر ضبطیہ تخصیص اونان نان ویم تعیناتک عینا
اعطانی تقدیرندہ ترتیب ومبايعہ سی مجلس اداره نک وظایفنددر ویدلا
تسویہ سی ایجاب ایلدکسہ رایج اسعازہ توفیقاً بمجلس اداره طرفدن تنظیم
اولئہ جق فیکات مضبوطہ سی موجبہ الہی بالحساب اعطا قنور

سکزیجی مادہ ولایت دائرہ سندن خارج بر محلہ مأمورا اعزام اولسان
نفرات ضبطیہ حدود ولایتدن اعتباراً بہر ساعت ایچون آلتشر بارہ
وقول وکلی ومعاونترینہ ایکشر غروش وطابور اغالترینہ قدر
ضابطانہ بشر غروش والای بکنہ بدیشر غروش حسابیلہ مال صندوقندن
خرجہ راہ ویرلہ جکدر و بجز اعزامندہ دخی الای یکی ایلہ طابور
اغالینک بریجی و بلوک اغالینہ معاونترینک ایکجی موقع وقول وکلاری
ومعاونترینہ نفراتک کوکر نہ اعتباریلہ نصف نولری اعطا قنہ جعفر

طوقزنجی مادہ عساکر ضبطیہ ضابطان ونفراتہ منسوب اولدقلری
ولایت دائرہ سی داخلندہ کوندیلہ جکلری بحال ایچون خرجہ راہ ویرلوب
فقط الای بکث نقبتش احوال عسکرہ ایچون عزیمتی وقوعندہ
اکاخصوص اولہرق ساعت باشنہ اوج یجق غروش اعطا اولئہ جعفر

(فصل ثالث)

(عساکر ضبطیہ اداره سند متعلق بعض معاملاتک)

(صور اجراء سند دائرہ)

اونھی مادہ نظامنامہ مخصوصندہ توفیقاً تشکیل اونان ضبطیہ الایت
برکنبہ دفتری تنظیم وذیلی مجلس اداره ولایت هیئت الای ضابطانی
طرفندن مہمہر اولئہرق الای مجلسندہ حفظ ایدیلہ چک والکزیولک
وکوچک ضابطاتک اسلارینی وطابور وبلوکربینی وهر بلوکدہ موجود
نفراتک عددینی ومندوبانلارینی بینہ بر اجمال دفتری یا یلوب وذیلی کذلک
الای مجلس الیہ مجلس لغایہ ولایتدن تصدیق اولئرب داخلہ نظارتہ

﴿ کوندیلہ ﴾

﴿ ۷۴۳ ﴾

کوتدرله چکدر شوقدر که بعد ازین عساکر ضبطیه ضابطان و نقراتک
الیه سی طرف دوتدن تنظیم واعطا اولندجنی جهننه معاشرینک مقداری
مقدما اولدیفی کبی الیه بهاسی تزیل اولنقی اعتبارله ترتیب اولنجوب
هر سنجانگ داخلنده مسخدم اوله جق ضبطیه طابوری ضابطان و نقراتک
معاشری اول سنجانگ رایج اسعارنه و ایجابات موفقیه سنه کور تخصیص
اولند چقدر

اون برنجی ماده عساکر ضبطیه نظامیه اساسینک فصل اولنده عساکر
اولدیفی اوزره هر ولایتک ضبطیه الایی طابورلره و طابورلر بلوکلره و بلوکلر
دخی طاقلره منقسم اولوب هر سنجانگده بر طابور و هر قضاغه بر بلوک ضبطیه
بولندجنی ایسه ده بر محنت احتیاجات ملکیه سی دیگرینک عینی اوله یه جغدن
طابور و بلوکلرک عدد نقراتی احتیاجات موقعیه کوره درجه متفاوتده
تویب اولنقی مقرردر بناء علیه امور ضابطه سی مسلم جسم اولان سنجانگ
ضبطیه طابوری نهایت درجده اون بلوکلرک و بانه کس مضبوطلاداره
اولان دیگر بر سنجانگک ضبطیه طابوری لافل ایکی بلوکلرک ترکیب اولندرق
بلوکلرک قضاغه انقماشده دخی یونسینه رعایت ایدلسی لازم کایر شوقدر که
بر قضاغک دیره ملکیه سی پک مختصر اولوبده مجرد دولجه اهمیت
مخصوصه سی جهننه قائم ناماق انقاد ایدلش اولور وشو مضبوطیت
موقعیه تضاما بر بلوک ضبطیه نک اقل مقدارندن اشافی نقرات الیه اداره
ضابطه یه امکان کوستر ایسه اولخاند فضلله قله جق نقرات بر بلوکلره
ادارسی قابل اوله یوبده مثلاً بر یق بلوک مقدارنده نقرات محتاج اولان دیگر
بر قضاغه ویرلک جائز اوله جقدر ویر ولایتک کافه ملحقانده جریان ایدن
احوالک مسؤولیتی بنه اول ولایته عائد اوله جغه مبنی هر لوا وقضاغه یوتان
ضابطیه طابور و بلوکلری یالکز کیندوداره مأموریتلرنده انقای وظیفه الیه
مکلف اولوب دیکر لوا و قضاغک برنده فوق العاده حل نکون ایدوبده
هیئت ضبطیه سی انک اندفاع ونسوبه سنه کافی اوله مز ایسه اورایه دخی
اهانه ایتمک و الحاصل هر ولایتک هیئت مجموعه ضبطیه سی اداره عایدده
مواقع متعدده منقسم اولدرفی امور فوق العاده بر فسی دیگر قسمنه
فعلا معاونت ایتمک مجبور و مأمور اولدفلرندن عساکر ضبطیه نک اسخنداملرنده
یلمورین ملکیه طرفلرندن شو قاعده ره دخی دقت فسی لازم کله چکدر

﴿ ٧٤٤ ﴾

اون ايكنجي ماده عساكر ضبطيه دن عذر شرعي ظهوريله ايكي سنه
تكيل اينكسز ين اخراجن استعفا ايدين ويا خود مؤخرامعلوليتلري ظهور
ايليان قول وكيلى و معاضى الله نفراتك علت و معذرتلري مقارن صحت
كورينور ايسه طابور والاي مجلسلرندن و بيله جك مضبوطلر موجب الاي
يكي طرفندن چيقارياوب برينه آخرى انتخاب و تعيين قلنه جق و وقوعاق
شهره ژورناللرند كوسترله چكدر و بيله ترك خدمت ايدنلرك اسلحه
والبسهي آله چقدر

اون اوچنجه ماده هر ضبطيه بلوكك موجودى و وفياتى ژورنال امينلري
وايلان يرله قول و كبللري معرفتيله كوفى كونه قيد اولتوب هر آي
باشنده بر ژورنالى تنظيم ايله طابور مجلسلرينه واورادن دخى الاي مجلسنه
كوندريلور. واشبو ژورناللرك شهره خلاصه سى ياييلوب مجلس اداره و لايتك
تدقيقته حواله اولتور

اون دردنجه ماده هر ضبطيه الايتك ضابطان و نفراتندن وقوعبولان
اخراجات و وفياتك طابور دفترلرله الاي مجلسنده محفوظ كنيه دفترلرند
معامله قايه سى اجرا قلنور وسنه آخرنده الايتك قاج طابور و هر طابورك
سواري و بياده قاج باوى اولديغنى و هر بلوكك مخصوصاتيله اون ايكي آيه
ايم خانه معاشندن نه مقدار تزييلات وقوعيرالديغنى مين برجدول ياييله رق
و ذبلى الاي و اداره مجلسلرندن تصديق قلنه رق طرف ولايتندن داخله
نظارتنه ارسال ايديلور

اون شنجي ماده عساكر ضبطيه ك ماورا قضا و قرييله عزيمتلرند
اهماليدن مجازايم و بيه جك آللري ممنوع اولديغندن كوريلره و خانلره
قاله جق سواري و بياده عساكر ضبطيه ايجون بشمه بشمه اولقى اوزره
اداره مجلسلرند ما كولات و بم فياتى تقدير اولنه رق مخصوص اعلانمده
نشر و اعلان قلنه چقدر

(فصل رابع)

(عساكر ضبطيه ك اداره امور حسايده سنه دائر در)
اون النهمي ماده هر قضاده مستخدم ضابطان و نفراتك ايشلمش معاشلري
و بدل نسيبتى و قنديل و مطب مصرف كى مخصوصاتى بلوك و طاق اعتبارله
﴿ حساب ﴾

﴿ ۷۴۵ ﴾

حساب اولتهرق قضا اداره مجلسندن مصدق بایله جق دفتری طاہور مجلسنه وریلور

اون یدنجی ماده هر طاہورک سواری و پیاده بلوکلرک ماده سابقه بیان اولنان کافه تخصیصاتی مبین ایکی قطعه عموم ذہرنالی تنظیم و مجلس اداره اودن تصدیق اولتهرق برنسخهسی الای مجلسنه و دیگر نسخهسی محاسبه اوایه کوندریلور و عسکرک استحقاقلری اشبورنلارلر موجبجه اخذ و تقسیم قلدور

اون سکرنجی ماده هر قضاده بولنان ضابطه نك برآباق معاش و تعینات بهالرنك ضابطاتی طرفلرندن سند موقت اعطاسیله مال سندیندن اخذ و توزیجی جائز اولوب فقط اشبو موقت سندلرک مؤخر طاہور طرفندن علوب سند و برلرک ردی لازم کلدور

اون طاقوزنجی ماده سواری عساکر ضابطه نك اگر طاقلری طرف میردن اعمال الیه بهالری سوارینك پیاده نسبتله ضمیمه معاشندن توقیف اولدجقندن بونلرک مصارفی هر ولایت سواری ضابطهسی تخصیصات عمومیه سندن تنزیل اولور و علی العموم عساکر ضابطه ضابطان و افرادینك مبریه متعلق اولان پلاسمه واسلمه سنی و معادلی حلواندن اول ایسدسنی سوه استعمال الیه افنا و ضایع ایدنلرک ضایعاتی تجدید الیه امانی کندورلرته قضین ایدریلور

یکرمنجی ماده ضابطان و نفراتدن امور ذابطلری ایچون محل آخره کیدنلرک یم و تعینات بدللری خزیننه مانده ایدیلوب بالکنر معاشلری و بریلور و مدت مآذونیتلرینی تجاوز ایدکلری حالده معاشلری دخی قطع و توقیف قلدور

یکرمی برنجی ماده ضابطه سلکنه مجدد اید و ادخال اولنان نفراتک دخولی آیی باشلرندن و بانخود هر آیک اون بوشندن اعتبار اولنوب دخول و خروج ییتنده سرورایدن ایام خالیه نك معاشلری و یکرمنجی ماده محرر احوالندن طولابی قطع اولته جق معاش و تعینات بهالری محاسبات شهریه دفترلرک کوسریلرک تخصیصاتدن تنزیل قلدور

یکرمی ایکنجی ماده هر طاہورک سر کزنده و طاہور مجلسنك نظارت و مسؤولیتی تحتده و حساب امینك بدخفظنده برطاہور دیوبی بولنه جقندر

﴿ ٧٤٦ ﴾

يكرى او بنجي ماده اشود بويه وضع اوله جق اچوزك اوج ماهده بر سره
اجالا وسنه آخرنده تفصیلا بحاسبه دفترلى ياييلوب الاى مجلسه
كوندر بيله جكدز وسنه دفترلى موافق اصول اولديغى حالده طرف ولايتدن
تصديق اليه حفظ ايديله جكدز

يكرى دزدنجي ماده ديويلده حفظ اولدجق اچوز اوله عساكر مضطبه دن
زومسز و ماموريندز شوراده بوراده كرنلرك و محبوس او اسلرك ايلم
مطله سى ايچون توقف اولنه جق معاش و بدل تعينندن ثانيا وظيفه
عسكربه و ملكيه سى خارجنده اوله رق خدمت ذائده پولتان نرآنك
قطع اولنه جق معاشلردن حاصل اولان اجرتلردن عبارت اوله جكدز

يكرى بشفي ماده عساكر مضطبه دن بريك وقاى وقوعنده مطلوبى
اولان معاش و بدل تعينات و متروك اى ورثه سى ظهورنده معرفت شمرله
كندولر نه اعطا اولتى اوزره هر ملك بيت المال ادارسنه تسليم قله جكدز
يكرى النجى ماده اداره مضطبه نظامنامه سى موجبه تفاعدى لازم كلان
ضابطانك درجه استحقاقلرينى و معاول و سقط اولنلرك حاللرينى مين الاى
مجلسندن ياييله جق مضطهلر و اطبا طرفلردن و بيله جك تفريرلر جانب
ولايتدن مضطبه مشريت جليله سنه كوندر بيله جكدز و اورادن باب عاليه
وقوصوله جق اشعار اوزرينه تخصيص و اعطا قله جكدز

يكرى دنجي ماده ايفاي خدمت و ماموريت ائساننده جواتى و بالسه
واسلحه سى تاق اولان عساكر مضطبه نك ضابعات و اتفاقى الاى مجلسندن
ياييله جق مضطبه ولايت طرفندن و بيله جك ماذونيت اوزرينه طابور
ديويندن و اكر ديويك موجودى بوغيسه مال صند يفتدن تسويه و اعطا
قله جكدز فقط تضمين ايديله جك آنك بهاسى يدى يوزو نه ايت پك
غروشى نيمارز ائمه جكدز

يكرى سكرنجي ماده عساكر مضطبه دن قباحت و جنحه و جنايت اليه
منهم اولنلرك محاكمه و جزاى ملكيه قانونى حكمه اجرا اولور
يكرى طغوزنجي ماده عساكر مضطبه دن حبسلرينه حكم اولنلر محبوسون
سأربه قارشى اولدق يشعه جه بر مجلده توقف ايديله جكدز و ضابطانك
جسى مكرلر و ولايت اولان مجلله مخصوصدر

في ١١ ربيع الاول سنة ١٢٨٦

﴿ مضطبه ﴾

﴿ ۷۴۷ ﴾

(ضبطیه نظامنامه سنه ذیل اولی اوزره فی ۱۱ ربیع الاول)
(سنه ۲۸۶ تاریخده نشر اولان تعلیمات عمومیه ک)
(سکرتهجی ماده سنه علاوه اولدجق)
(قره نظامیدر)

مأمورا اعزام قلندجی ضابطسان و نقرات ضبطیه به محل مأموریلرینه
عنایت ایچون ویرله جک واپورنولنی ویاخود مکاری اجرتهک برهنه دخی
مصارف ضروریه مقابلی اولی اوزره اعطا قلندجی و فقط عودتلیچون
مکاری اجرته ویاخود واپورنولندن بشته برشی ویرله جکدر

اراده سنیه تاریخی فی ۲۲ شوال سنه ۲۸۷
و فی ۱ کانون ثان سنه ۲۸۶

(ضبطیه نظامنامه سنه تذیل اولدجق)
(قره نظامیه)

استان عسکریه به داخل اولدقلری حالده غساکر ضبطیه ضابطلکی
انتخابنامه سنی استحصالی ایدنلرک اون سنه خدمت ایتدیگجه استغفارلی
قبول اولنر و بومدن اول معذرت مشروطه اوزرته استغفارلی قبول
اولتانلر ویاخود مأموریلرین طردی موجب جنه الله منهن اولنلر مأموریت
ضبطیه دن اخراجلری تاریخندن اعتبارا قرعه به ادخال قتلور

اراده سنیه تاریخی فی ۲۱ ذی الحجه سنه ۱۲۸۶
و فی ۱۲ مارت سنه ۱۲۸۶

Der-Sa'âdet ve Mülhakâtı İdâre-i Zâbita ve Mülkiyye ve Mahâkim
Nizâmiyyesine Dâir Nizâm-nâmedir
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 4 • Sayfa: 27)

﴿ ٦٨٨ ﴾

(دُرُوعَاتِ وَمُلْحَقَاتِ اِدَارَةِ ضَابِطَةِ وَمَلَكِيَةِ وَمَحَاكِمِ)

(نِظَامِيَّة سِتِّه دَائِرِ نِظَامِنَامِه دَر)

(بَابِ اَوَّلِ)

(اِدَارَةِ ضَابِطَةِ دَائِرِ)

(بِرَنْجِي فَصْلِ اِدَارَةِ ضَابِطَةِكَ مَقْسَمِ اَوْلَدِيغِي)

(دَوَّارِ بَيَانَدَرِ)

بِرَنْجِي مَادِه ضَبْطِه مشرّفك ادرهسی در سعادت و لك اوغلی واسكندار
و چكجه متصرفلاری نامیه درت متصرفلق و غاططه واطدر وقرنل
و قانچ وایوب و بیكوی و بكفوز و جنجالیه قانعه قانعلقاری نامیه سكر
قانعه قاناق و كوچك چكجه و صوبولی فراسی و قوقوس و ككپوزه و شبه
مدیرلکاری نامیه بش مدیرلكدن عبارت اولارق تشكيل اولمشدر

ایكینچی مَادِه باب ضابطه دوائری مجلس اداره و مجلس فرقه ضابطه
و تفیش دأرسی و حبسخانه ادرهسی اولوق اوزره درت" اداره به مقسدر

اوجینچی مَادِه مجلس اداره مشرّف معاونك ریاستی تحتّده اولارق مکتوبچی
و محاسبهچی افتدیلارله اعضای مخصوصه درن مر کبدر و مجلسك امور
تحریریهسی بر باش کاتب ایلله معینده مقدار کافی کتبه به محولدر

دردینچی مَادِه مجلس فرقه آلائی بکی ریاستی تحتّده ضابطه فرمغولاری
میرالائی و باب ضابطه سرطینی ایلله ایکی یکباشیدن مرکب اولوب
معینده بر باش ویر ایلکی کاتب ایلله لزومی مقدار کتبه یولته جعفر

بشچی مَادِه تفیش ادرهسی ضابطه مأمورینك تحت اداره سنده اولوق
اوزره بر تفیش مدیری و بر معاون و کشف ناچی و سرمدتش ایلله تحقیق
مأمورلندن عبارتدر

النجی مَادِه حبسخانه ادرهسی اول و ثانی ایکی مدیر و بر باش کاتب
و بر سر غار دین ایلله لزومی مقدار کتبه و غار دیندن عبارتدر

﴿ بِرَنْجِي ﴾

Belge 4

﴿ ٦٨٩ ﴾

بدیجی ماده متصرفلار برر متصرف و برر متصرف معاونی ایله برر باش
کاتب و مقدار کافی کتبه و مأمورین سائر دن عبارتدر هر متصرفک معینده
و معاونلرینک ریاستی تختنده برر تحصیل و کفالت جمعی وارددر

سکرینجی ماده در سعادت متصرفلغی داخل شهر ایله خارجا کاغذخانه
دره سنک جهت غریبه سندن ایستغوسه و بک اوغلی متصرفلغی کاغذخانه
دره سنک جهت شرقیه سندن روم ایلی فنسارینه و اسکندار متصرفلغی
یوستانجی باشی کور بسندن شله یه و چکجه متصرفلغی چکجه دلو و تر قوس
و چتالجه و صوبولی قراسی ایله سلوری یه قدردر
طفوزنجی ماده در سعادت متصرفلغک ایوان سرایدن کاغذخانه
دره سنک جهت غریبه سته و ادرنه قیوسنه قدر خارج شهرده بولسان
محللری ایوب قائمقاملغنه و ایوان سرایدن قبان دقیقه و اورادن وفا
و شهراده باشی و لالهلی و بکی قیو و صمائییه ویدی قله خارجی ایله ناری
قیویه و داخلی ایوان سرای قیوسنه قدر اولان محللرینک اداره سی فاتح
قائمقاملغنه محول اولوب قوم قیودن آخو رقیو و چتلا دی قیو و بیور قیو
و یغچه قیوسی و حطب قیوسی و ابازمه قیوسی و سلیمانیه و یوزدغان کمری
و چقور چشمه و قوسقه و الاجه مسجد حدودی داخلنده بولسان محللری
بالذات متصرفک تحت اداره سنده در زیتون بورنی و ولی آغندی و چریجی
چایری و بالقلی ایله حوالیسنک امور مالیه سی چکجه متصرفلغی طرفندن
اداره اولتیق اوزره امور ضابطه سی فاتح قائمقاملغنه عائددر

اونجی ماده بک اوغلی متصرفلغک روم ایلی فنارندن روم ایلی حصارنده
قیالره قدر اولان برلرینک اداره سی بکی کوی قائمقاملغنه و غلطله حدود
قدیمه سیله غلطله قائمقاملغنه محول اولوب مصلقتدن زنجیری قیو حداسیله
کاغذخانه و قره اغاج و خاصکوی و قاسم پاشا و طولیه باغچه و بشکطاش
واورنه کوی و قوری چشمه و از بود کوی و بک قریه سی حدودی داخلنده
کان محللری بالذات متصرفک تحت اداره سنده در

اونجی ماده اسکندار متصرفلغک شله مدیر لکندن اناطولی حصارینه
قدر اولان محللری بک قور قائمقاملغنه محول اولوب اسکنداردن پاشا لیمانی

﴿ ٦٩٠ ﴾

وقدر خنق و بکار بی و چکل کوبی و وئی کوی و قد بلی و کوچک صوبه
و اورادن از بود و قورده و غمش و فائل کیر و زردین قره لریک یعنی شه
و قرنه ملحق بملک حدود قدیمه سی حداسله بوسانجی باشی کویزی
و قارنجه سی و قاضی قره سی و قوای و حرم اسکله زری و صلیحی حدودی
داخله بونان محلی بلذات متصرف ادارستدر
این ایکنجی ماده چکجه متصرفلی ابکی قلمقامقه اوج مدرکدن
عبارت اوزوب ادارتری ولایت نظامنامه منه تطبیق اولمشددر

(ایکنجی فصل مجلس اداره دأردر)

اون اوخنجی ماده مجلس اداره در سعادت و ملحقاتک ادارتیه عامه امور
ملکیه و مانیبه باقه جندر
اون دودنجی ماده مجلس فرقه ضبطه دن و دواردن عـ کر ضبطه
وساره ایچون لزوم کوسزله جک ماکولات و ملبوسات و نوزمان و تعمیرتک
مایعات و اجرا آتی بومجلسک جله و وظائفنددر
اون یکنجی ماده مسکرات مغایرتک کشاد و یاخود سدی ضابطه
مأموریتدن اجرا اولت جق تحقیقات اونزیه مجلس اداره رویت اونجه جندر

اون انجی ماده مجلس ادارتک باکر امور ملکیه و مانیبه متعلق رویت
مأمور اوندی یعنی خصوصات خفیه و بریدی قرارز شیرک مناتک تصدیقه
اجرا قنور تصدیق اولتایان قرارز اسبابک یا نیله ایجاب مصلحت کوزه
اجرا ایدیلور
اون دینجی ماده مأمورین محاکمه سی نظامنامه سی موجبیه در سعادت
یونوب اراده سنیه ایه منصوب اولتایان مأموریتک محاکماتی مجلس ادارتک
وظائفنددر

(اوخنجی فصل مجلس فرقه ضبطه دأردر)

اون سکرنجی ماده مجلس فرقه ضبطه نظامنامه مخصوصی موجبیه
صاکر ضبطه ضابطان و نفراتک انضامیه اداره عسکریه متفرع مرادی
رویت ایدجکدر

﴿ دودنجی ﴾

﴿ ٦٩١ ﴾

(در دنجی فصل ضابطه مأموریتنه و نقیش اداره سته دأردر)
 اون ظفوزنجی مانه باب ضبطیه و رود ایدجک زویرالر ضابطه
 مأموریتنه ویریلوب لازم کلاثری مشرک مقامه و نرسادت منصرفلغه
 عاُد اولثری اویاه کوندربه چکدر
 بکرمچی مانه ضابطه مأموریت وظیفه سی اول مشرک خاندن حواله
 اونه جق اورفتک تحقیقات و تحقیقات مقتضیه زینی بالاجرا اعلام و افانه
 ایتک ثابا حریق اضفاسنه یونقی ثابا باب عالی و دؤثر سارمندن
 وولانتردن حکومته ارایه جق آنملری بولدیرق رابعا محکک
 قراره ممکنه دفع و طردی طرف مشرکدن اشارت اونه جق کسای
 محله رته سوق ایتک ماندرلدر
 بکری اوجنجی مانه نقیش دأر سی حواله اونه جق تحصیلات و کفالت
 ماندرنه اصول و نظامه توفیق یافته چندر
 بکری ایکچی مانه مواد حقوقیه تحصیلاتی رسومانیه محککدن کله جک
 قوجالار موجبجه آنجق جزای نقدی دفترینک ذیلی بویه هینجه
 تمهیر اونه جق و تحصیلات دفترزی تحویل کاتب وریفقری معرفیه
 تنظیم و تمهیر ایدیه چکدر
 بکری اوجنجی مانه نقیش اداره سی مواد حقوقیه دن اولان دعاوی بی
 شرح سربزه و یا خود دعا ما متعلق اولدؤری محله حواله ایدرملک اوزره
 ضابطه مدیریته کوندربه چکدر
 بکری در دنجی مانه محککدن و متصرفلقلره ضابطه مأموریتدن کفالت
 ایچون کوندربه جک و نقیش دأره سنجه کفالت ربطی لازم کله جک کسان
 تخصیص اونه جق محله محکک بولدیریلوب بعد ضررنا جلب اولدورق
 قشق مرکز و موقع دأر سنده کفیل و بریمه جک ایسه بالتحقیق مذکور سی
 یزولوب و کفالت مالیه و نسیه ایسه ایضاح اولوب اول محله کوندربه چکدر
 بکری شنجی مانه کفالت ربط اولانلرک کفالت سندلی مرکز و موقعلره
 ضابطلرده توفیق اولوب مذکور زیه سرما نقیش دأر سنده ارسال
 قشقه جق وسند کلدیکتنه ورونی و کفیلرینک اسم و شهرت و نیت
 و محل اقامتلی قیلدی یازارنه شرح ویرلدکن مکره سندات اولانلر

﴿ ٦٩٢ ﴾

وقت سهولته بولمق ایچون صرسله نومرو وضعی و ماه بماه تفریق ایله
حفظی مخصوصه اعتنا قلمه جقدر
یکری النجی ماده مفتش لک جهت عسکره سی مجلس فرقه ده واستخدا ملری
ضابطه مامورینه ودر سعادت واسکدار ویک اوغلی منصرفه لرلنده بولمق
مفتش لک استخدا ملری متصرفه عالم اولوب تبدیل ونحو بی لزومده ضابطه
مامورینه مراجعت اولمق جقدر
یکری بدنجی ماده تفتیش دأر سی مواد حقوقیه تحصیلاتی نهایت
اوج کوندن زیاده توقیف ایلر لک صاحبی باتجری جلب وتسليم ایلر لک
وشاید صاحبک در سعادتده بولمق بدنجی تحقیق ایلدیکی تقدیرده صاحبی
ظهورنده ویرلک اوزره باند موقوفه ورنه به تسلیم ایلر لک جقدر بولک
خلاف تفتیش صندیقنده بر اقمه توقیف اولمق بدنجی تحقیق ایلر ایلر سی تفتیش
دأر سی شدیداً مسئول اولمق جقدر

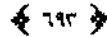
(بشنی فصل حبسخانه اداره سنه دأر در)

یکری سکرنجی ماده النجی ماده محرر حبسخانه مدیر لک نهاری ایکی سی
ویلا یونله برسی حبسخانه دأر سنده بولمق جق وغار دیانر مدیردن رخصت
آلدیقه موقع خدمت لرندن انفکاک ایلر مبه جقدر
یکری طقوزنجی ماده حبسخانه مدیر لک حبسخانه لک طهارت ونظافته
وانتظام وانضباطنه ومحبوسینک صحتی اخلال ایتیه جک حالد بولمق
نظارت ودف ایلر لک جقدر

اوتوزنجی ماده حبس ایچون حبسخانه اداره سنه کنور لک جک آدم لک قبولی
محاکم ومجالس مخصوصه سندن حبس وتوقیف ایچون ارسال اولمق جق لک
محاکم ومجالس مخصوصه سندن وبا خود ضبطیه مشیرت جلیله سندن توقیفی
مین علی الاصول ویرسی لازم کلان بر امر تحریری ابراز اولمق سنه موقوفه

اوتوزنجی ماده حبسخانه مدیر لک اوتوز اوجنجی ماده موجبیه اشخاص
واردیه بی بوسله سیله بالتطبیق قبول ایلر لک نه ایچون وقنی طرفدن حبس
ویا توقیف امر اولمق بدنجی وحبس ویا توقیف اولمق جق آدمک اسم وشهرت
وتبعیت وصنعتله شکل وهیئت و تاریخ ورودی وحبس اولمق جق لک مدت
محبوسینی بش کاتب معرفتیه دفتر مخصوصه بالا طرف قید و اشارت اولمق سنه

﴿ ٦٩٣ ﴾

و بتفصیلاتی حاوی حبس و باتوقیف اولنه جق آدمك بدینه مطبوع بریوصله
ویرلدكندنصكره موقع حبس و باتوقیفه كوندره جكلردر

اوتوز ایلکچی ماده اصحاب جنجه و جنایت محاکم و مجالیمك ویزه جكلری اوامر
تحریریه به کوره معاملات استنطا قیده لرینك ختامنه قدر داخلا و خارجا
کیسه ایله اختلاط ایتمك اوزده منفردا و ارباب قباحث مختلطا و مجتمعا محال
و مواقع مخصوصه لرنده توقیف اولنه جقدر

اوتوز ایلکچی ماده مدیردن و غار دیان لرلندن محبوسین و موقوفین حقیقده
سوه معادله ایدیلر و محاکم و مجالسدن ویرله جك بریوصله ل احکاماتك خلافده
حرکت ایلانلر مسؤلدر

اوتوز ایلکچی ماده محبوسین و موقوفینك مدیردن بری و یا ایکیسی
حاضر اولدیغی حالده باش کاتب و سر غار دیان معرفت لره هر کون و جبهخانه
مأمور لرلندن بشقه اوله رقی دیوان و مجلس تمیزدن تعیین اولنه جق ایکی
اعضا معرفتله هر هفته عموما بر قیلدری اجرا اولنه رقی جبهخانه ده طول مدت
قرار سنر و جگمسز آدم قالداسی صمنده جهات متعلقه سنه دائما اختلالات
لازمه اجرایی و مدت محکوم لری ای کال ایلانلرک اصولی و جهله کونی
کونه اخراجی خصوص لرنه و مدیرك معلوماتی اولدیقه کسنه ك مجلس
و موققلره دخول و خروج ایدمه ماسنه اعتنا و دقت اولنه جقدر

اوتوز ایلکچی ماده سر غار دیان دائمی صورته غار دیانلرک نیک و بد معاملاتی
و حرکاته دقتله مدیرله معلومات اعطا و خدمت مأموره سنی حسن ایضا
ایده جك و غار دیانلرک صورت حرکت و اداریلرینی جبهخانه مدیری علی الدولم
نظر و دقت آلتنده بولندیره جقدر

اوتوز ایلکچی ماده وضع کورک اولنه جق کسانك صورت محکوم لری نه
دائر مقام صدارت عظمیادن قسطیر اولنه جق بیورلدیلر جبهخانه اداره سنه
ویرلدیکی آنده او مقوله محکومیتی در حال ترسانه عامر یه کوندیرمکه جبهخانه
مدیر لری مجبوردر

اوتوز ایلکچی ماده مجالس و دولر سازه مأمور لری طاعلقد نصكره اختتام
اولندی و کیجه وقتی مواقع و مراکزدن زیر نالرله کوندیرله جك اذیت خاصه

﴿ ٦٩٤ ﴾

باب مضبوطه، بولنه جن توایی ضابطك مهرلی بوصله سیله موقتاً توقیفخامیه
قول اولنه جن وارنسی کونی زیرنالی قنئی مجلس ودائرہ به -حواله اولنور
ایسه اورادن بوصله آلتوب اولکی موقت بوصله رد ایذیه جکلرد
(التنهی فصل منصرفله دأردر)

اوتوز سکرنجی ماده منصرفله دأره لری داخلنده بولان محاکمک رقافتلرله
بولان نسا کر مضبوطه ضابطان ونفرائی ونفتیش مأمورلی ایله هر یوزدن
حسن محافظه واداره منه وآسایش واسراحت مملکتک استکمال واستقرارینه
صرف مساعی واقدار ایلیه جکلرد

اوتوز ملنوز یعنی ماده منصرفله مشیرک مقاصندن -حواله اولندجق
وقایمه ملنوزلردن ورود ایذیه اوراق وایجاب حقوق ودعای ملنوزدن
وربله جن عرندمللردن مجلسه عائد اولنلری مجلسه حواله وسأرلرینک
نمویه ایجاباته اعتنا ایله جن و مجلسه شفاهایم برایش -حواله ایلیه جکلرد

فرقنبی ماده منصرفله قتل وسرقت وسأر جنایات جسیه ووقوعات
مهمه زیرنالیلرینک برر صورتلرینی درحال مشیرک مقاصنه ارسال ایلیه جکلرد

فرق نبی ماده منصرفله هر نوع جرایم احتسابک بلا افاتنه وقت
اخذ وکردلرینه اعتنا ودقت ایلیه جکلرد
فرق ایکنبی ماده قتل وسرقت جسیه وقوعنده منصرفله مأمور ارسالیه
اکتفا ایجاب لیدی الحاجه بالذات عزیمت واقضاسنی اجرایه مسارعت
ایله جکلرد

فرق اوچنبی ماده منصرفله یکدیگری دأره سندن جایب لازم کلار آدملی
برر بله ملنوزلردن ملنوزلری به بالتخاره جلب وارسال ایلیه جکلرد

فرق دهرنجی ماده منصرفله دأره لری داخلنده حریق وقوعنده درعقب
بیشوب امراطاسنه اعتنا ودقت ایله مأموردر
فرق شنبی ماده منصرفله مواد لازمه مشیرک مقایله تحریرا بخاره
ایذیه جن مجلس تمیزدن وربله جن مضبوطلردن محاکم نظامیه نظامنامه سی
موجبه ایجکامی مأذونیت دأره ملنده اوللرینی اجرا ووافقنده بولنلرینی
﴿ بانفاکر ﴾

﴿ ٦٩٥ ﴾

بالذات صكر مخصوصه موقوفه اليه مشيرك مقامه ارسال ايله چكدر

فرق التخي ماده اسكدار و بك اوغلى و چكچيد متصرفلاري حبسخانه لىك
محافظة سى متصرفلك نظارتى آئنده اولق اوزره اوموقنده بولان عساكر
مضبطلهك اللى بولك ضابطه و نظامه مخصوصى موجبجه صورت دارسى
حبسخانه مديره محوادر

(يدنجى فصل قائمقاملر دائردر)

فرق يدنجى ماده قائمقاملى مجلسلرند كوريله چك دعاويدن محاكم
نظاميك تعيين ايلديكى حبس جزاسنى اجراه قائمقاملر ماذوندر بولنه دائر
مجلسلردن بيله چق مضبطلر قائمقامه و بربلهك قائمقاملر ماذونين داخلند
بولانلك اينجا باني اجرا و ماذونيلرى ذوقنده حبسى لازم الان اصحاب
جرمى مضبطلر يله برابر متصرفلار ارسال ايله چكدر
فرق سكرنجى ماده قائمقاملر قىل و سرقت كنى جزايات چيچيه نيماس
اولنلرى توقيف ايتدرك تحقيقات ممكندى بالا جرا مجلسلردن بيله چق
مضبطلر يله برابر درحال متصرفلى مركزينه كوندره چكدر

فرق طقوزنجى ماده قائمقاملر دائرلى داخلند بولان محلك رفاقتلرند
بولان عساكر مضبطله ضابطان و نفرائى و تفتيش مامورلر يله هر يوزدن
حسن محافظه و اداره سنه و آسايش و استراحت مملكك استكمال و استقراينه
صرف مساعى و اقتدار ايله چكدر

اللى ماده قائمقاملر متصرفلر طرفدن حواله اوله چق و مركز
و موقعلردن طرفلرينه وارد اوله چق اوراق و اصحاب حقوق و دعاوى
طرفلردن بربله چك عرضحاللردن مجلسه عائد اولنلرى مجلسه حواله
ابدوب سارلرينك تسويه اينجا بانيه احشا ايله چك و مجلسه شفاها بيج
رايش حواله ايله چكدر

اللى رنجى ماده فائج و ابوب و اطهر و قرناك قائمقاملارلى امور ضابطه
و ملكيه جه ماوغريدن طوغرى به درسعادت و بكي كوى و غلظه قائمقاملارلى
بك اوغلى و بكقوز قائمقاملى امور ضابطه جه اسكدار متصرفلار يله

﴿ ٦٩٦ ﴾

و بذكر اطهر و قرنا و بقبوز قائم مقام لری امور مالیة جه مشیرك قائم مقامه
مراجعت و امور ملكیه و مالیة ده ولایت نظامنامه سنده قائم مقام ملرك و ظائفی
حفظه اولان نظامنامه توفیق حرکت ایده چكردر
الی ایکنجی ماده ضبطیه مشیرتیه و متصرف و قائم مقاملره و بربله چك
عرضه ملرك كافه سی اوراق سائر مملو بردفتر مخصوصه قید اولنه چقدر

(ایکنجی باب محاکم نظامیه به دأردر)

(برنجی فصل محاکم نظامیه نك صورت تشكیلنه متعلقدر) (*)
الی اوچنجی ماده ضبطیه مشیرتی نضارتنه بولتان محاکم نظامیه دن
دیوان تمیز ایله درساعات و بك اوغلی و اسكدار و چكجه متصرفانلر نك
مجلس تمیزی و قائم مقاملرده بولتان دعاوی مجلسلر دن عبارتدر

الی دردنجی ماده دیوان تمیز بررئیس ایله مسلم و غیر مسلم اتی اعضا و ایکی
میزدن مرکب اولوب معینده برباش کاتب و بر ایکنجی کاتب ایله ایکی
مستطق و رقلم بولنه چقدر

الی بشنجی ماده قائم مقاملوق دعاوی مجلسی بررئیس ایله مسلم و غیر مسلم
دوت اعضا و زوی قدر کتبه دن مرکبدر
الی انتجی ماده تمیز مجلسلری بررئیس ایله مسلم و غیر مسلم انتشاراعضادن
و متعدد میززدن مرکب اولوب معینلنده برباش کاتب و بر ایکنجی کاتب
و زوی قدر مستطق و کتبه بولنه چقدر

(ایکنجی فصل دیوان تمیزك وظائفنه دأردر)

الی بدنجی ماده دیوان تمیزك وظیفه سی محاکم نظامیه نظامنامه سنده
کوستندیکی اوزره ولایات دیوان تمیزلر نك مواد جزاییه جه اولان وظائفك
عیندر

الی سكرنجی ماده افراد علیهنده غرتهل واسطه سیله وقوع بولان نشریاتك

(*) فی ٢٠ رمضان سنه ١٢٨٨ تاریخنده باراده سنیه تأسس ببوریلان
درساعات محاکمی نظامنامه سی اشو برنجی فصل ایله ایکنجی و اوچنجی
فصلله مندرج اچکامی کاملاً فسخ ایشدر

﴿ مجلسند ﴾

﴿ ٦٩٧ ﴾

تحت ايد جك دعاوى بی مطبوعات نظامنا مه سته تطبیقا رؤیتله اقتضاسك
حكم واعلامی دیوان تمیزه عالمدر

اللی صفورنجی ماده دیوان تمیزه حواله اولته جق اوراق صرسله ونومرو
اشارتیه قنده ردفت مخصوصه قید اولته جقدر اشبو قیدماده سی قیدك
تاریخی و عرفیت اسم وشهرت وتابعیت ومحل اقامتیرینی ودعواك
کیفیتی بیدن عبارت اوله جقدر قیدك نومرو وتاریخی ورقهك ظهیرنه
دخی نقل و اشارت ایدیه جقدر

التشنجی ماده دیوان تمیزه حواله اولته جق موادك اول امرده دیوانجه
ممكن مرتبه کیفیت وحقیقی اكلاشلدقندن صكره لازم كلانی لاجل الاستطاق
اساس تحقیقات كوسترله رك تمیزه حواله اولته جقدر

التشیرنجی ماده دیوان تمیزه ارباب جنابت علیهنده مدعی صفتنده
بولوق اوزره دولت نامنه امور حقویه وقانونیه به واقف برامور بولته جقدر

التشیرنجی ماده تمیزه حواله اولته جق موادك نومروسنی وتوقیف اولته جق
اشخاصك اسم وشهرت وتابعیت وشكل وهیئت وجنحه وتهمتیرینی
مجملا ردفت مخصوصه بعدالتقید رفاقتیرنده بولان مستطقیله برابر اصول
ونظامنه نوبقا معاملان وتدقیقات استطافیه بی اجرا ایدیه جقدر

التشیرنجی ماده تمیزه مامور اولدینی موادك اجرا واکال تدقیقاتنه
بایله جق فذلکه استطافیه بی مستطقی وکاتبیه برابر امضا و دیوان تمیزه
اعطا ایدیه جك وفذلکهك دیوانده قراءتیه حین مذاکره وطرفینك مواجهه
ومحاكمه سنده فذلکهكده امضایی بولان تمیز حاضر بولته جقدر

التشیردرنجی ماده دیوان تمیزه حواله اولته جق جزئی وکلی ماندرک
تدقیقات استطافیه سی اجرا اولته قدنصكره تمیزك وره جکری فذلکهك
قراءتیه حكم والنویوب طرفین وتمیز وشاهدل حاضر بولتیرله رقی مواجهه
ومحاكمه لیه تدقیقاتی اجرا واکال اولته قدنصكره حكم ایدیه جقدر

التشیرنجی ماده محاکم نظامیه نظامنامه سی احکامجه حبس جیراسك

﴿ ٦٩٨ ﴾

نهایت درجستی اولان اوج سنه قدر حبس و توقیفه مضبطه مشربتی ماذون
اوندقتدن بونلر حفته حکمی حاوی دیوان تمیزدن یایله جق مضطهلر
مشربک مقامه اعضا و طرف مشربندن اقتضای اجرا اولنه جق و بوندن
شدید جزایی مستلزم جنایات حفته کی مضطهلر باب عالی به تقدیم قلمه جقدر

التمس النجی ماده دیوان تمیزک ماذونیتی دأر سنه رؤیت و حکم ایدجکی
مولک مدعی و محکوم علیه لریک اسم و شهرت و تبعیت و صورت ادعا و جقه
و قیمت و تاریخ ورود و موقوفیلری و جزا قانونه هماونک قننی بندریه
تطبیقا نه قدر مدته حبس و توقیفه قرار ویرلدیکی مختصرا کوستریلرک
باب عالی به تقدیم اولتیق ایچون بهرماه زیری مضطه لو بر قضا ژورنال
تضییله مشربک مقامه ویرله جقدر

التمس ینجی ماده دیوان تمیزه حواله اولنه جق و تسویه ایجابله
چقارله جق اوراق و مضابط معاملاتک تنظیم و تسویه سی باش کالک
نظارت و معیتنه بولنان قلم معرفتیه ولایت نظامنا مه سنه کوستریلان
اصوله تطبیقا اجرا اولنه جق و تشویس و اغتشاشدن حاصل اوله جق مسؤلیت
بش کاتبه عائد اوله جقدر

التمس سکرنجی ماده مجلس تمیزک وظیفه سی محاکم نظامیه نظامنامه سنه
کوسترلدیکی وجهله النویه بحالسی تمیزیک مواد جزایه جه اولان
وظیفه سنک عیندر

التمس طقوزنجی ماده اشبو نظامنامه نک التمس برنجی ماده سندن التمس
النجی ماده سنه قدر ماده لک احکامی تمیز مجلسلری حفته دخی جاریدر

(اوجنجی فصل قائم مقامق دعاوی مجلسلریه دأردر)

بتشنی ماده دعاوی مجلسلریک وظائف محاکم نظامیه نظامنامه سنه
کوسترلدیکی وجهله قضا دعاوی مجلسلریک مواد جزایه جه اولان
وظائفک عیندر

بتش ینجی ماده دعاوی مجلسلرنده دائمی صورته بر مدعی
بولنوب مجلس معیتنه بولنان تفتیش مأمورزدن بری مجلسک نسبی
اوندریه لدی الاجاب بو وظیفه ی ایفا ایله جقدر

﴿ در دنجی ﴾

❖ ۶۹۹ ❖

(دردمچی فصل اصول محاکمه دأردر)

بمش ابکنجی ماده مجلسلر هر کون اوقات مبنده رویت مصالح الیه اشتغال ایدجک ورئیسلی موسم صیف و شتاده یعنی التی آیه برکره کشاد وختامی ساعتلرینی بااعلانامه تعین و بیان ایلجهجکدر

بمش اوخنجی ماده اشو اعلانامه خلک آکلاجهجی لسان و عبار الیه برورقه یازیلوب دیوانخانلره تعلیق و غزنلره درج اولنهجقدر

بمش دردمچی ماده مجلسلر اعلان اولنهجق وقت وساعتده رئیس طرفندن بلاتوقف کشاد اولتوب اعضادن وقتیه کلیمانلر اولور ایسه حقارنده بروجه آتی معامله اولنهجقدر

بمش بشنجی ماده مجلسلرک کشانده اعضادن بری هنر مقبول بیان ایتیه رک حاضر اولدینی حالده رئیس کیفیتی ضبط محاکمه دقترنه قید ایتدروب کندوسته درحال بدعوت تذکرسی ارسال وینه وقتیه کلز ایسه ضبط دقترنه اشارت ایله برناکید نامه اسبال ایلجهجکدر بونکه براری کوریه مدیکی حالده صورت حال قائممقاملاردن بامضبطه متصرفلره و متصرفلاردن مشیریت مقامه بیان قلنهجقدر

بمش اتنجی ماده جنایتدن منبعث حقوق شخصیه دعوالزنده مدعی ومدعی علیه طرفلاردن وکیل تعین ایدیله یلور مواد جزائیه محاکمه سنده منهم بایذات حاضر بولنقی شرطیه لاجل المدافعه بروکیل بولتدیره یله جکدر

بمش دنجی ماده تعین اولنهجق وکیلک مفید اولق اوزره صورت رسمیه ده واصیلک مهر و یا امضاسیله منسوب اولدینی محل رسمیدن مصدق بروکالتامه ابراز ائیمی ومطلقا تبعه دولت علیه دن بولنقی لازم کله جکدر

بمش سکرنجی ماده مجلسلرده رویت اولنهجق دعاویده رئیس واعضا وکاتب ومیمز ومستطه لره وضابطان ونفقات مسکریه وکالت ایدیه جکدر فقط محاکم حضورتیه کیندو دعاوی شخصیه لر بچون اصالت و زوجه لره

﴿ ۷۰۰ ﴾

وَرُوحَهُ رَبِّكَ وَآلِدِيْنَكَ وَكَتْمُكَ أَبَا وَاجِدَادِ وَأَوْلَادِ وَاحْفَادِيْنَهُ وَكَانَتْ
أَيْدِيْهِ بِلَوْدِ وَوَصِيْبِيْ بَوْلْدَقَلَرِيْ اِيْتَامِكْ اَوْفَعُوْلَهُ دَعَاوِيْ شَخْصِيْهِ سَنِيْ
بِقَوْصَايَه رُوْيْتِ اِيْتِيْرِيْر وَاَوَاثَانَدَه مَأْمُوْرِيْتِ رَسْمِيْهِ لَرِيْ صَفْتَانَدَه بَوْلْدَه مَزَلْ

يَتَمَسَّ طَقُوْرَنَجِيْ مَادَه طَرْفِيْن وَيَاخُوْرْدَنْ بِرَبِّكَ عَذْرَ شَرْعِيْ بِه مَبْنِيْ
بِلَذَاتِ جَلْبِ وَاسْتِضَافِيْ مَكْنِ اَوْلَه مَدِيْقِيْ حَالَدَه بِرِمِيْزِ وَبِرْمَسْنَطَقِ وَبِرْتَفِيْشِ
مَأْمُوْرِيْ بِرَلَكْدَه خَانَه سَنَه كِيْدَرَكْ تَغْرِيرِيْ اَكُوْبِ ضَبْطِ اِيْدِرِ وَضَبْطِ
بَوْصَلَه سَنِيْ كَنْدُوْسَه اَمَضَا اِيْتِيْرِدْ كَدَنْصَكْرَه بِوَأْمُوْرِلَرْدَه اَمَضَا اِيْدَه جَكْ
وَمَادَه مَهْمِ اَوْلِدِيْقِيْ حَالَدَه اَعْضَادَنْ بَرِيْ دَخِيْ قَعِيْنِ وَارْسَالِ اَوْلَنَه جَقْدَرِ

سَكَاْنَجِيْ مَادَه رُئِيْسِ وَيَاخُوْدِ مَنَاوَبَه اَنْكْ اِنْخِيَابِلَه اَعْضَادَنْ بَرِيْ
طَرْفِيْ وَخُوْرْدَنْ اِقْتِضَا اِيْدَلَرِيْ تَرْيَبِ اَوْزَرَه اَسْتِجَوَابِ اِيْدُوْبِ بَوَاثَانَدَه
دِيْكَرَلَرِيْ مَدَاخِلَه اِيْتِيْدَجَكْ وَاسْتِجَوَابِ اِيْدَنْ ذَاتِ سُوْأَلَرِيْ بِنُوْرِدْ كَدَنْصَكْرَه
اَسْتِرَايَه دِيْكَرَلَرِيْ دَخِيْ دَفْعِ مَشْكَلِ اِيْدَه جَكْ كَرْدَرِ
سَكَاْنِ بِرِنَجِيْ مَادَه هَيْتِ مَجْلِسَكْ ثُنْتَانِيْ مَوْجُوْدِ اَوْلَدِيْقَه مَذَاكَرَاهُ
مَبَاشِرَتِ اَوْلَنَه مِيْهْ جَقْدَرِ

سَكَاْنِ اِيْتِكِيْ مَانَه بِرْدَعَوَانَكْ رُوْيَنْدَه طَرْفِيْنَكْ صِلْحِ اِيْدَلَلَرِيْنَه تَقْشِيْثِ
اَوْلَتَقِ جَاْزِ اَوْلَه مِيْوَبِ نِظَامِ وَقَاْوَنَه تَوْفِيْقَا رُوْيْتِ وَحَكْمِ اَوْلَنَه جَقْدَرِ

سَكَاْنِ اَوْجَنَجِيْ مَادَه بِرْدَعَوَانَكْ رُوْيْتِ وَمَحْكَمَه سَنَدَه هَنُوْزِ مَذَاكَرَه سَنَه
شَرْعِ اَوْلَمَامَشِ اِيْكَنْ طَرْفِيْنَدَنْ بِرِيْسَكْ لَهْنَه وَيَاخُوْدِ عَلَيْهِنَه بِرَكُوْنَه
رَأْيِ بِيَانَتَنْ اِجْتِنَابِ اَوْلَنَه جَقْدَرِ
سَكَاْنِ دَرْدَنَجِيْ مَادَه اِشْنَايِ مَحْكَمَه رُئِيْسِ وَيَاخُوْدِ اَعْضَا خُصُوْصِيْ
مَحَاطَبَه وَمَبَاشَدَنْ اِجْتِنَابِ اِيْلَه دَاْعَا عُمُوْمَه خُطَابِ اِيْلِيْهْ جَكْ كَرْدَرِ

سَكَاْنِ بَشْتِيْ مَادَه خَتَامِ مَحْكَمَه طَرْفِيْن طَبِيْشَارُوْ چِيْتَارِيْلَه رَقِ مَصْلَحَتِ
حَكْمِ دَرَجَه سَنَه كَلْدَكْدَه رُئِيْسِ اَعْضَاكْ رَأْيَلَرِيْ طُوْ بِلَايَه جَقْدَرِ

بِسَكَاْنِ اَنْجِيْ مَادَه رُئِيْسِ اَلْصَكْرَه بِيَانِ رَأْيِ اِيْدَه جَكْ وَرُئِيْسِ دَاخِلِ
﴿ اَوْلِدِيْقِيْ ﴾

﴿ ۷۰۱ ﴾

اولدېقى حائده حقوق شخصېده نساوى آرا وقوعنده رئيسك بولنديقى
طرف ترجيح اولنه جقدر

سكسان يېنجى ماده برمانده اعضا طرفندن اتفاق ويا اكثريت آرا ايله
رأى و رېلور و جنايت ماددرنده مجرمين عليهنده اكثريت لاقفل نشان
آراك اتفاق اعتبار اولنور

سكسان سكرتېجى ماده و بريلان حكملر درحال ضبط جريدسته درج
اونوب رئيس طرفندن طرفينه تبليغ قلمه جقدر

سكسان طفوزنجى ماده رئيس حاضر بولنديقى حالده اعضادن اك
قدمليسي و كات ابد جقدر

طقساننجى ماده اكثريت ايله حكم اولنان دعاوى حقنده كندو رأيي
منضم اوليان رئيس و يا خود اعضا بوي خارجدن سولمكدن ممنوعدر

طقسان برنجى ماده اثنائى محاكمده مجلسلر امور ضابطه سى رئيسه
محولدر

طقسان ايكنجى ماده محاكمدر علسنى اوله جق واستماع محكمه ايجون
خارجدن بولنه جق كسان اصول و آدابه رعائيله طوره جق و رئيس و يا اعضادن
برى طرفندن استجواب اولنديقه سكوت ابد جكدر بونك خلافى حركت
وقوعنده رئيسك تنبيهنه اطاعت ايمان اولور ايسه رئيسك امريله مجلسدن
طرد اولنه جقدر

طقسان اوچنجى ماده اجراى مأموريت اثناسنده رئيس و اعضا و ياسار
مجلس مأمورينك ناموسنه طوفيق و يا بولنرى اخافه ايتك كېي حركته
جسارت ابدنلر رئيسك امريله درحال توقيف و قانونا جزاسى ترتيب
اولنه جقدر

طقسان دردنجى ماده اثنائى محاكمده رئيس و اعضا و كاتب و مأمورين
سأره نك موضوع بحث اولان مواددن بشقه امور ايله اشتغالى جائز
اوله مز

طقسان يېنجى ماده اثنائى محاكمده طرفينك و يا خود مخبرلردن برينك
رئيسه و يا خود اعضادن برينه خفيا برشى سوليسى جائز اوله مبد جقدر

طقسان اثنجى ماده مذاكرات واقعه نك ضبطى ايجون هر مجلسده بر رضى

﴿ ۷۰۲ ﴾

تجریدسی طوبیله جنی واشبو ضبط جریده لریك هرورقه سی نومرو لی
وبجلسی مهریله مهور اولسی لازم کله چکدر
طقسان پنجمی ماده هر ماده حقنه تحقیقات ومذاکرات وطرفیندن
ايراز اولان اوراق خلاصه سیله اولکونک تاریخی و تدقیقاته مبدأ اولان
ورقه نك نومروسی وموجود اعضائک اساسیسی اول امرده پرورقه یه
ضبط و باش کاتب طرفندن تمیز و تصحیح اولنوب مجلسجه قرائت وقبول
اولندیغی حالده نهایت بکرمی درت ساعت ظرفده جریده مخصوصنه
عینله درج اولته رقی زیری رئیس و ثنائی محاکمه حاضر بولان اعضا
و باش کاتب طرفندن امضا اولته چقدر
طقسان سکرینجی ماده برقرارک مضبوطه سی تنظیم اولته قدنصرکه اول
قراره منطبق محکمه قالیسی لازم کلان اوراق باش کاتب معرفتیه
حفظ ابدیه چکدر
طقسان طقوزنجی ماده ضبط ورقه لری بایله جنی مضبوطه اساس اتخاذ
اولته جنی و هر مضبوطه نك متنده ژورنال وعرضه سالک تاریخ ونومرو
وماکی وطرفینک اسم وشهرت ومحل اقامت وتابعیت وصنعت وصفنریله
تحقیقات واقعه نك ودعوائک خلاصه سی واسباب قانونیه سیله ویریلان
حکم وقرار درج و بیان قلته چقدر
یوزنجی ماده مضبوطه مسوده سی قلته آندقدنصرکه باش کاتبه اعطا
اولته جنی و باش کاتب مجلسده قرائته قبول اولندیغی حالده مجلس رئیسله
برابر امضا ایدرک تبییض اولتیق اوزره قلته ویره چکدر
یوزبرنجی ماده مضبوطه لری تبییض و رئیس واعضا طرفندن تمهیر
اولته قدنصرکه موقع اجرایه ویریه چک ومسوده ل حفظ اولتیق اوزره
جمع اولته رقی هر آلتی آبروجه تجلید اولته چقدر

‘Asâkir-i Zabtiyyenin Vezâif-i ‘Askeriyyesi Hakkında Ta‘lîmât
(Belgenin Transkripsiyonu: No:5 • Sayfa: 45)

(عساكر ضبطية ك وظائف عسكرية)
(حقه تعليمات)

برنجي ماده ضبطية نفاق قول وكلي ومعاونينك وقول وكلي
ومعاوني دخی نفاقه بلوك اناسي ومعاونينك وانلر دخی بلوكه
طاور انقارنك واشو هیت منفردا ومجتعا الاي كنك وظیفه عسكريه
دأراحواله رأي وقوماندانیه وظیفه ملكيه زدن طولاقي اداره ضبطية
نظامنامه سنك برنجي ماده سنده محرر اولديني اوزر مأمورين ملكيه سنك
رأي وامراره تابصر فقط مأمورين ملكيه طرفلرندن افراد ضبطية
حواله مصالحه ضابطلرينك توسطي مشروطدر
ايكي ماده ضبطية عسكريك كافه حركاتي عسكر نظاميه اصوله
توفيضا موضوع اولوب فقط طابور وبلوكلري مجتعا مستخدم اولدقلري
جهته طاور تعليمته محل اولديندن بانكر قول طاقارله اياقي وسلاح
تعليمي تحصيل ومجتع اولدقلري يرلده بلوك تعليمي اجرا ايد جكلدر

اوجهي ماده عساكر ضبطية طاقاري حسب الانجاب ايكي فرقه به تقسيم
اليه بشقه بشقه موففرده استخدام اولدقلري حانده فرقه سنك برنجي قول
وكلي وديكرنك معاوني بولنه رق نقرات موجوده قوماندان ايد جكلدر

دردنجي ماده هر بلوك تركب ايلديكي طاقار ايكي فرقه اولدق استخدام
اولنق لازم كلكنه برنجي فرقه دي طاقارنك قوماندانسي بلوك اناسنه
وايكي فرقه دي طاقارنك قوماندانسي دخی بلوك اناسي معاوننه محول
اولدقلدر

بشني ماده هر ضبطية نقری درجه درجه مافوفنده بولان ضابطلك
كندوسنه وقوعبوله جق اوامر وتنبهاتني اشو تعليمته مندرج اولان
وظائف حقه تماميه دوحال انفاذ واجرا ايجكه مجبوردر وپويجوديت
برنجي ماده به بيان قلاتن ضابطلك درجه درجه كافه سنه شاملدر

الهي ماده خدمت اوزرله وياخود فرقه اولدق بولان ضبطية نفرلرينك
بههمدال مسلح اولوب پلاسنه زنده دخی فشنك بولنق وجهه سنك اسله
والبنده سي

Belge 5

﴿ ۷۳۵ ﴾

والله سي تميز طوئلق وسواری حیوانلری ناتوان ویاسقط اولماق لازم اولدیفندن بونلرک دائما تنبیهله نقصانلری وارایسه تصحیح واکمال برنجی درجهده بلوک ضابطلرک وانلردن صکره طاوور انلارک والای بکنک وظائف مخصوصه سندلدر وبونلرک اجرا سنده قصور ونقصان وقوعبولور ایسه جهله سی درجه درجه مسؤل طوئیلور

بدنجی ماده عساکر ضبطیه نک بولندقلری موقع ومرکزله هرکون اختتام اوزری ضابطلری طرفدن یوقله سی اصولی اجرا وکندولریه تنبیهات لازمه ایفا اولندهرق موجودیله مأموریتده بولان وخسته اولنلرک مقدارینی مین یومیه بررقطعه ژورنالی بالتظیم اول موقع ومرکزده بولان ملکیه مأموریتده اعضاقله جقدر

سکرنجی ماده عساکر ضبطیه یه وریلان اسلحه والیسه لاقل آیده برکزه ضابطان معرفتله معاینه اولندهرق اسلحه والیسه سی ضایع ایدن وقیدسراقله تلف ایلیان اولور ایسه اثنای معاشندن قطع اولنده جقدر

طقوزنجی ماده ضبطیه عسکرلکنه یازیله جق نقراتک کفیلارندن آلسان سندلر وبونلرک معاینه زینی مین وریله جک علم وخبرله انتخاب اولنده جق دفتر مخصوصنه ژورنال امینلری معرفتله بالقید بلوک اغاری نزدیکه حفظ اولنده جقدر

اوننجی ماده مجددا یازیله جق نقراته تاریخ تحریرندن اعتبارا لاقل برآی قدر قول ونوبت قاعده سیله اصول احضاریه وهرکس حفته اولنده جق معامله وخدمت سارو عسکریه ممکن مرتبه تعلیم وتعریف اولندقدن صکره اومقوله ایشلرده استخدام اولنور وبونک خلاقی اولهرق مبتدی نقرات قوللایله جق وبوندن طولای برکونه سو معامله وقوعبوله جق اولور ایسه ضابطی مسؤل طوئیلور

اون برنجی ماده عساکر ضبطیه نک حکومت محلده دائما طوبیله یه بولملری لازمه دن اولغله هر برده حکومت مخصوص قواناک مناسب برحلی بونلرک بالتخصیص عساکر مرقومه اورداده اقامت ایندیرلک وموجودله نصفه دائما قولیله وفرغولدرده ونصفه دبکری حکومت محلده بولندیرلک

﴿ ۷۳۶ ﴾

لازم کلور ضابطان و نقراتدن یولو و مآهل اولنره علی طریق التاویه هفتده
بریکجه خاخرینه رخصت و برله چکدر
اون ایشکی مانه عساکر ضبطه ضابطان و نقراتک وقع و ناموسلرینی
محل اولان محله دخیل و اقامت ایلنری و محیوس الیه کوردیشوب لردی
ایتمری ممنوع اولدیقندن بورالینه ضابطانی طرفدنن مسترا دقت
و نظارت اولنه چقدر

اون اوچنچی مانه ضبطه ضابطان و نقراتی قوانین و انضامات دولت
علیه تک تعین ایلدیکی احوالدن طولانی هرجه دخیله مآذون اولوب
فقط مصالح عایدده لیدی الافضا قاعده مرعیه سی موجبجه امام و مختار
و باخود اهالی منبر و اختیارلندن برایکی آتم آتمده هیچ کیمه تک
خامسه و شامسی حکمند، اولان حریمه کبرملری قطعاً ممنوعدر

اون دودنچی مانه عساکر ضبطه ضابطان و نقراتی کندوزینی هر حالده
نظامات مخصوصه و آداب و زیریه عسکریه تختند، بولند یروب شرف
و شان عسکریه منافض طرز و طویردن و مأمورین اهالی حفظنه سوه
مساعده دن بغایت نوبی ایدرک بریده ضابطان عسکریه و مأمورین ملکیه
نصافد ایشدکلی حالده مراسم احترامیه بی اجرا ایدر چکدر بو کائنات
حرکت ایدنلر هفتده قانونا مجازات تکدیریه اجرا اولنور

اون یشنجی مانه نقرات ضبطه دن بری کرک ضابطنک و کرک مأمورین
ملکیه و سارهدن بریک خدمت ذاتیه منده و یاوالی و متصرف و قائم مقام
و مدیردن و کندو ضابطلردن ماعدا برامورک معینه تخصیص ایلک
و باخود برلکه خامسه کیدوب کلک و سواری بارکیزی خدمت سارهد
قولالانق ممنوع اولنله اومقوله احوالدن بریک و فوعتده نفرک آخر
خدمت ایشدیکی کونترک مسلکی قطع الیه دویه آکنور و امر و جبر الیه
استخدام اولنلش ایسه آمریه تضمین ایشدیریلور

اون ایشکی مانه سواری و پیاده عساکر ضبطه دن خدمت مخصوصه
الیه برعه کونترک چک اولنلر موقع و مصلحتک ایجابنه کوره ضابطانی
طرزندن پرمیت تعین اولنلری برکونله کوریلوب حودت اولنله چک
﴿ پراش ﴾

﴿ ۷۳۷ ﴾

برایش همچون بر قاضی کونلر لزومست و بعد از سر کویلده و شورانده یوزلده
کروب فلانر مسؤل طویلوب ایام تعطیلیه لری معاش و تعیناتی قطع
و توقیف اولنده چندن حلت ضبطیده بولسانلر مصالح مامورینلری
سازعه ایشیه بذل مساعی اینجه چکلر و بویوسله ایله مامور اولدقلری
ایشیرین اکلان ایلمدیکه عودت اینجه چکلردر

اون بدنجی ماده عساکر مرفوعه دن نظام و آسایشی و بانخدا فکلر
اهالی بی شکل برشی اشدن اولور ایسه همن ضبطلری معرفتله اولانک
منذکله مامورلر بنده یلندیره چکلردر و غریبمن بری مآذونا بریره کیدر ایکن
بالصاف کوره جکی و قوعای اوچلورده بولتان موقع ضبطنه همن
اخیر ایتمکله مجبوردر

اون سکرتهجی ماده عساکر ضبطلک قضا و قریلده محاکمات اهلین
یم و یه بیک آتلی و طلب ایتمی قطعیا و قانونا ممنوع اولدیلندن و کویلده
و خارج قصده بولتان خازنده کیجه قانه حق سواری و یانه انقرا انجیون
ما کولات ویم فیاتی تقدیر و اعلان قلمه چندن ا کاتعلیقاً کافه ضبطان
و نفقات مصرفلرینک تأدیه سنه مجبوردر

اون طقوزنجی ماده عساکر ضبطلک ضابطه لیه افراددن امور تیه سی
ایچون محل آخره عزیمت مآذونیت استیانتله کیده چکلری محاکمات قرب
و بدینه و ایجاب مصلحتله کوره برهفته دن نهایت ایکی ماهه قدر اولوق
و بهر باوکن برضابط ویش نفری تجاوز ایتمک اوزره رخصت اعطا
اولور شومنده بالکن تعیناتی خزیه ماده ابدلرله عودتده معاشی
و بریلور وایکی آبدن زیاده رخصت محتاج اوللر والیره مراجعت و مدت
کافیه ایله تحصیل مآذونیت ایدرلر مآذونیتی تجاوزله الای ویا طابور
و یا بلوکنه عودت ایتملرله تجاوز ایدن مدت یچون بالحساب معاشی کسلور

یکرمنی ماده نفقات ضبطلک لازم النسوبه امور ذابهلری ظهورنده
ضابطلرندن رخصت آلدقدن صکره کیدوب نسوبه ایدجه چکلردر

یکرمنی برنجی ماده کک تعقیب اشغیا و کک سائر برامور بی اجرا ایچون
عساکر مرفوعه بمجمعا و منفردا تعین و ارسال اولدقلری محاکمه اهلانی

﴿ ۷۳۸ ﴾

هیچ بر صورتی از عاچ و اعترار و یا خود بخری و احضار به مأمور اولدقلری
آدملر ییچون منسوبات و متعذاتی بغیر حق ایبار ایتمکدن زیاده سیله ایتتاب
ایلمهک و قاتل و سرق و قضاغ طریق و جازع مقوله زندن ماعداسی کرک
فریه دن قصیه و کرک چارشوین حکومت قوناغته ایصال ثنائته باغلیجی
و باغلیجقلری آدملره یا کرک باغدن بشفه ضرب و سرکونه معامله تحقیریه
و تعذیبیه وقوعه کتوریه چکلردر

یکری یکنجی ماده بر قضا ناخنده اشتباه و راستدیکلی وقت کرک اولقضا دن
و کرک باغخاره همیدود اولان دیگر قضا دن لزومی مقدار عساکر ضبطیه
تزیب و تسویه هر طرفدن امر تعقیب و استیضاه مسارعته اعتنا اولنهجی
ولزومی حائده بر قضا نک عساکر ضبطیه دیگرم قضا حدودینی
تجاوز ایدرک و اورالده بولنهجی عساکره دخی راشوب یکندیگرم معاونت
ایلمهک همان طولنجهیه قدر اشوبک رفهسی براغلیجقدر

یکری اوخنجی ماده عساکر ضبطیه دن بریمی و یا خود بر قاج نغری ایغای
مأموریت ایدرا بکن برکونه مشککاته اوغرا دقلری وقت قوه نظامیه
طرفدن معاونت مقضیه اجرا اولنهجقدر

یکری درینجی ماده عساکر ضبطیه محافظه امنیت عمومیه مأمور
اولدقندن عساکر نظامیه شاهنه دن دخی بریمی و یا خود بر قاج نغری
برکونه اولقونوسرقلده بولدقلری وقت عساکر ضبطیه کندولرینی منع ایله
لزومی حائده آوب ان یقین عساکر نظامیه قرغونخانه سنه تسلیم ایدجکی کی
اوله اولقونوسرقلده بولنهجی عساکر ضبطیه دخی عساکر نظامیه طرفدن
کوردلکه کدک منع ایله برابرک یقین ضبطیه قرغونخانه سنه تسلیم
قلنهجقدر

یکری بشی ماده عساکر ضبطیه ضابطان و نقرانی تعلیمات مخصوصه سنه
تعمیم اطلای حربیه و کرک حربی ظهور ایدن محلدن و کرک جوار خاقلردن
چینار یله جق هر نوع اشباتک ضایع اشدیر لامسنه اعتنا و دقت ایلمه چکلردر

یکری النهم ماده عساکر ضبطیه ضابطان و افرادی وظیفه ملکیه
و سکره لرینی ایبار اتمکدن برکوم ختاسو معامله ایدرلر و اجرت نامه و نام آخره

﴿ ۷۳۹ ﴾

﴿ ۷۴۹ ﴾

آزواجوق باره آلتور ایسه قانونا نوع نهمه ترتیب این جزا دائرة مافذیت
خارجنده دخی اولسه نظامه توفیقا محاکمسی رؤیت اولندن صکره
درحال والیرک امریله موقع اجرایه قوتلور
یکرمی بدیجی ماده عدم لطاعته ضابطی ضربه و یا خودملت سیندسی
اکمال اینکسزین فراره جرات ایدنار بلوک و یا خود طابوری نزدیکه محاکم لری
اجرا قتلهرق طشرهجه والی و متصرفلر طرفلرندن و در سعادته ضبطیه
مشیرلکی جانیندن بالاستیدان قرار محاکمه تصدیق ایتدیرلر کدن صکره
اختتام بوقله سی اجرا اولتور ایکن نفرات ایچنده اون بش دکنکدن آلتش
دکنکه قدر اور بلور ضرب جزاسنک اجرایی منهک اول امرده طیه
ارائه سیله ضربه قابلیتنک تحقیقه مشروطلر ضربه تکمیل اولدقلری بین ایدنار
حقندن بهر دکنک ایچون ایکی کون حبس جزایی اجرا قتلور
یکرمی سکرنجی ماده وظیفه عسکریه دن طولایی قصور و نهمتلی وقوعبولان
نفرات محاکم لری بلوک اغازی الیه معاونترینک و قول و کلی و معاوی الیه
ژودنال امینلرینک محاکم لری دخی طابور اغازی معرفت الیه ضابطان
حضورنده و بلوک اغاسی و معاوی و طابور اغاسی کبی بیوک ضابطانک
محاکم لری دخی الای بکی معرفت الیه الای مجلسنه رؤیت اولنوب حکومت
مأمورلرینک انضمام رأیلر الیه اقتضای اجرایه اولتور
یکرمی طقوزنجی ماده قانون جزاتک تعیین الیه بکی احوال درجه سند، اولیوب
بالکر وظیفه عسکریه لر بی ایفادن بلاعذر امتناع ایدن و یا خود اجرا سنده
هدا قصور ایلان و کویلدن و محال سارهده ماکولات و یم بهاسی قیات
مقطوعه سی اوزره ایضا ایتیمان و صلاحیت و مأموریتی اولیه دخی برینک
خانه سنه و یا حرمی حکمنده اولان حولیسنه بلا رخصت کیرن و احوال
مذمومه ده بولان و خدمت و وظیفه سنک مساعد اولدی بی اجرایه مداخله
ایلان ضابطان و نفرات برکوندن برهفته به قدر حبس ایدیلور و اشو افضل
و احوالندن برکونه ضرر ترتیب ایتش ایسه اودخی قضین ایتدیریلور

اوتوزنجی ماده نفرات ضبطیه الیه قول و کلی و معاونترینک اشو تعلیمات
الیه ضبطیه نظامنامه سنک مواد مختلفه سند، بیان اولان حرکانه جزا نرندن
طولایی معاشلرینک فعلی و کندولرندن تسخیر اخذی لازم کله که

﴿ ۷۱۰ ﴾

بئولك اغالاری و معاونلری طرفدن اولسا بده و بربله چك تفریرلر و لایتلرده
ضبطیه لای بچلسلرده و اولارده طابور بچلسلرده رؤیت ایدیلرک لایحق
اولمچق حکملر اوزرینه قطعیا ایجاباتی اجرا قلدور و بوندن زیاده جزایی
موجب حرکتلر وظیفه عسکریه متعلق ایسه مجاسرلری بالاسنطاق
زورنالمی طابور اغالارینه کوندربلور و وظیفه ملکیده دن و احول ساره دن
طولای متهم اولنلرک ایجاب ایدن بچالس و تحاکمه محاکمدری کورلک اوزره
درجه نهتمری طابور اغالارینه و انک بئولك حکومت مأمورینه تبلیغ قلدور

فی ۱۵ ص سنه ۱۲۸۷

(و لایتلرده عساکر ضبطیه الایلیک صورتشکیلده سی نظامنامه)
(مخصوص ایله معین اولوب وظیفه عسکریه لایحق ضبطیه مشیریت)
(جلیله سی طرفدن تعلیمات مخصوصه ایله تحدد اولندیقی مثلاً عساکر)
(مرقومه نك وظیفه ملکیده لای ایدارلرینه متعلق اجراءات اشبوتعلیمات)
(عمومیه ایله تعیین قلدیلندر)

(فصل اول)

(عساکر ضبطیه نك وظیفه ملکیده لایینه دائردر)

برنجی ماده ضبطیه عساکر امور ملکیده مأمورین و خدمه سندن اولوب
بولندقلری محالداخلنده دولتك طوغریدن طوغرییه و یا بالواسطه مصالح
ملکیده و مایه و ضابطه سنه طائد اولیق اوزره مأمورین ملکیده طرفلرندن
کندولرینه امر و حواله اولتان ایشلری نظام و قاعده سنه توفیقاً اجرا ایتکه
مجبوردرلر

ایکنجی ماده عساکر ضبطیه نك وظائف ملکیده سی اساساً ایکی قسمدر
برنجیمی بولندقلری ملکیتک و اهلیتک حفظ امنیت و راحت متبندده عهدلرینه
محول اولان وظائفک اجرایی و ایکنجیمی اموال دولتك امور حفظیه
و تحصیلیه سنه حکومت محلیه نك تعیین ایدمچکی بولده خدمت ایدلمی
خصوصلریدر

اوجنجی ماده برنجی قسمک انوامی اولای قصبة و قریه لک داخل و خارجده

﴿ خرمسزلی ﴾

II. BÖLÜM

BELGELER

ZAPTİYE MÜŞİRİYETİ BÜNYESİNDE BULUNAN KURUMLAR

Es'âr Meclisi

Zabtiyye Tulumba Meclisi

Meclis-i İdâre

Meclis-i Fırka-i Zabtiyye

Habshâneler İdâresi

Teftîş Dâiresi

[illegible]

[illegible]

[illegible][illegible]

*

موسسات محمدیہ کونٹریکٹو نیٹو، اولیہ و نقیہ
 حسانہ و حیلہ قاضیہ ایمہ اضافہ بالکلیہ اکبرہ ایمہ
 محکمہ اہل اولیہ سلاو ادرہ دوش معینہ محکمہ
 و ملل محکمہ دہ مکیہ براسمار قوسین کسکوی اولیہ
 و بوز ادرہ علامہ کاتبہ معانیہ ادرہ عقلمہ و قاسمہ بط
 جرات نفقہ و صمد شہہ اعظمہ اولیہ حیدرہ ایمہ
 حضور یدیع انور حیات حدیثی و عظیمہ طیارہ و زبنا تاجیہ ادرہ مجلسک معینہ ایمہ
 ایمہ

محمدیہ

محمدیہ و الیہ ایمہ ایمہ

محمدیہ و الیہ ایمہ ایمہ

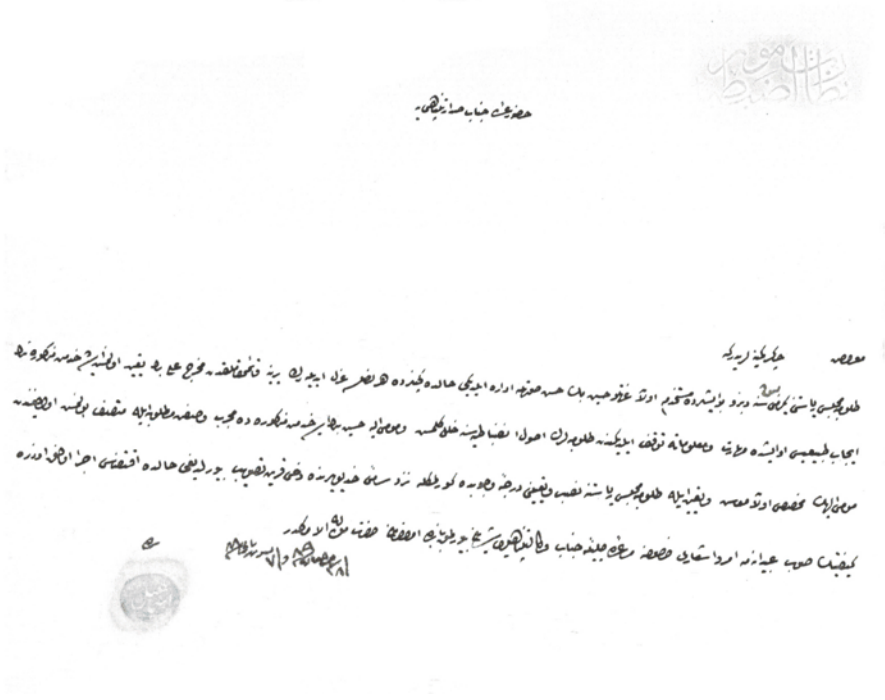

هر کس که بخواهد از این فواید بسیار بهره‌مند شود
 و در هر حال از این موهبت بهره‌مند شود
 و در هر حال از این موهبت بهره‌مند شود
 و در هر حال از این موهبت بهره‌مند شود
 و در هر حال از این موهبت بهره‌مند شود

[illegible][illegible]

11¹¹

Tulumba Meclisi Başkanlığına Hüseyin Bey'in Tayini
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 11 • Sayfa: 72)

Belge 11

11 BOA, İ. DH, 659-45869.

[illegible]

(Handwritten signature)

12¹²

*Tulumba Meclisi Başkanlığından Çıkarılmış Olan Hüseyin Bey'in
Yeniden Aynı Göreve Tayini
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 12 • Sayfa: 74)*

تاریخ	محل	موضوع	ملاحظات
۱۳۰۲	۴	۱	۶۴

صلى الله عليه وسلم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من عباده خلائفهم في دار الدنيا

والصلاة والسلام على من لا نبي بعده

والله اعلم بالصواب

Belge 12

12 BOA, A. MKT. MHM, 443-5.

13¹³

Fatih Zabıtası Tulumbacıbaşılarının Maaşlarına Zam Yapılması
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 13 • Sayfa: 75)

خبرنامه تمبره جدیدته تذکره علی جانب ریاسته

باب والای قوا یانلی دناغ ضابطه طریقی بایسری مصطفی و حاجی سلیمان عازری فیم صاحبزاده نعیات محمدین
مستحق شریک و بر سر دودقوی عیال لقا قیصر صوبه بایری قلمنله مالک و اصول و اساله فطراً اقصانک اجار
بولی جانیه اراده افسرکده

Belge 13

13 BOA, MVL, 553-85.

خطبه کافق رشتی

مقام مسیورین استوهرای قایم مقام عقید اهوره سید جنید و قوتیومیه ذاتی و محالته در شهریه راجعتاوتی
بدرم کللمه و مکتور عینال و ریحان لغا اعاده قلمند اینجا به افاده من بنیج اوردن ارجحیت عید الاوردن

بریت
۴۴

باجه فخر انهن و قافض ضابطین لمولیهی باشیری
و خطیف و جهریه ایله اناظرین هم معاشیه و است

*Talep Olunan Elbiselerin Verilmesinin Tulumba Meclisince Uygun
Görüldüğü Hakkında (Belgenin Transkripsiyonu: No:14 • Sayfa: 76)*

سجای از او
ماده ۱۰
ماده ۱۱
ماده ۱۲

Belge 14

464

[illegible]

وختیار افتم
نقدار مرغور، البسم و حسن سلفا سوخته با صندلیه شیشه ای رنگی سیاه مشرق زرد انداخته فکری افتم

مغادر اشعار والوجه معلوم ماورد
بلاشیرده ۱۲ کجای خراج م

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا هذا كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

مفتی محمد علی حنفی صاحب مدظلہ العالی

[illegible]

[illegible]

25²⁵

Ziya Paşa'nın Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Nakli
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 25 • Sayfa: 105)

مقام جمیل حضرتہ وکالتیہ

سے
۱۱۵

محرمہ چاکر کٹر لبریک
مجلس ادارہ خطیب رئیس مائیس عارنلو علی پیر سرائی خدیوہ نطق و سخن ماموری جہد پر مجلس مکران کثرہ شاخوہای صلیبہ اھیاب یافت و قاریہ
برداشتن نمین لازم کھنڈ و حوصل کاشی مکتوب کرمیہ عارنلو جیاب کرمیہ و صفیہ مطوہ یاد مکتوب مجیب نہ کاید سلطنت سید و دیہ بولت بنی شاہزادہ عیسیٰ اورنگ
انی بلک عروس متوربات نہ مکر و نہ لب و تشبیه عیسیٰ مریضہ ملکایاں جہد لبریک سرائی جویہ بارش اور دین حجتہ و قیام کردہ
[مکتوبہ] کا نام لکھا ہے
رہنما

Belge 25

[illegible]

(Handwritten signature)

26²⁶

Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Ahmed Efendi'nin Tayini
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 26 • Sayfa: 107)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

[illegible]

Belge 26

26 BOA, I. DH, 649-45074.

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

27²⁷

*Zaptiye İdare Meclisi Azası Kozanzade Ahmed Paşa'nın Birikmiş
Maaşının Ödenmesi (Belgenin Transkripsiyonu: No: 27 • Sayfa: 109)*

صیقله نفاذ جدیدہ
مانع

صیقله ادارہ مجسرا عیاضہ نہ فوراً نہ زاردہ حالہ و احمدیت نہ کہ نسبتاً معاشہ نہ کہ حق
بعضہ افادہ و انشایہ حادی و بریکہ عیضای نفاذ ایان قیضہ و نفاذہ بقیضہ اقتضای نہ
ایضا بافادہ متوقفہ ہمہ بیدریہ نفاذ

Belge 27

28²⁸

*Zaptiye İdare Meclisinden Ayrılan Hasan Tahsin Paşa ile Ragıp Paşa
Hakkında (Belgenin Transkripsiyonu: No: 28 • Sayfa: 110)*

مجلس	تاریخ	موضوع	مقرر	مقرر	مقرر	مقرر	مقرر	مقرر	مقرر
بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله والصلاة والسلام على من لا نبي بعده والله اعلم									

Belge 28

Zaptiye Dairesi ile Hapishanenin Tamir ve İnşa Masraflarının Tespit Edilmesi (Belgenin Transkripsiyonu: No: 29 • Sayfa: 111)

[illegible]

Belge 29

[illegible]

مجلسه ۱۳۱

[illegible]

31³¹

Zaptiye İdare Meclisi Azası İsmail Bey'in Başka Bir Memuriyete Tayiniyle Yerine Beykoz Kaymakamlığından Ayrılan Nuri Bey'in Tayini ve Ragıp Paşa'nın Zaptiye İdare Meclisine Tayini (Belgenin
Transkripsiyonu: No: 31 • Sayfa: 116)

[illegible]

Belge 31

31 BOA, A. MKT. MHM, 457-62.

32³²

Zaptiye İdare Meclisi Başkanlığına Nuri Bey'in Tayini
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 32 • Sayfa: 117)

[illegible]

Belge 32

32 BOA, A. MKT. MHM, 475-57.

[illegible]

(Handwritten signature)

[illegible][illegible]

شوالیه حواله عسکر سیده بی بی از کوه ویدار فو اعاده ده طوری مجلس اول فرج خیلند
قاری کبیری طرند سکه خالاکه اورده امانه تقیم ابو کبیری ساعده نقاشی میده برموده

بیش عو بری بده $\frac{1000}{1000}$ سعادتم اولم اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$

اهل عسکر اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$

۱۹۷۵۰
جلسه مذکور علی کتبه

بیش عو بری بده $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$

بیش عو بری بده $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$

عنه اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$ عو بری بده اوردی $\frac{1000}{1000}$

۱۹۷۵۰
۱۹۷۶۰
۱۹۷۷۰

مجلس وقت خلق اعظم ساریکی محمد علی کمالی قومی و عثمان و مرقدی مشرود سیه مکافاته طوری سیه فاعماله سیه و جریه لطفی خلق و دودلردن نیکه هله عسکر
 لغا عسکر و خدمت ناسه اولخله ایلا یی هر قومی اوردنلار عسکر یایه خدمت شش شش و دودلردن نیکه هله عسکر و دودلردن نیکه هله عسکر
 ناسه زویه ایلر خلق اقسیم ۱۶ حصه لار

مجلس وقت خلق اعظم ساریکی محمد علی کمالی قومی و عثمان و مرقدی مشرود سیه مکافاته طوری سیه فاعماله سیه و جریه لطفی خلق و دودلردن نیکه هله عسکر
 لغا عسکر و خدمت ناسه اولخله ایلا یی هر قومی اوردنلار عسکر یایه خدمت شش شش و دودلردن نیکه هله عسکر و دودلردن نیکه هله عسکر
 ناسه زویه ایلر خلق اقسیم ۱۶ حصه لار

48⁴⁸

*Meclis-i Fırka-i Zabtiyenin Kaldırılması ve Vazifelerinin
Alay Meclisine İhalesi (Belgenin Transkripsiyonu: No:48 • Sayfa: 149)*

۴

حکیم حیدر حیدر

۸۶

درآمد انظم خفایه
مجلس فقه حیدر انظم خفایه ریح و حیدر انظم خفایه
مجلس فقه حیدر انظم خفایه ریح و حیدر انظم خفایه
مجلس فقه حیدر انظم خفایه ریح و حیدر انظم خفایه
مجلس فقه حیدر انظم خفایه ریح و حیدر انظم خفایه

Belge 48

04.

طه وادریغند مشرقیہ

مستوفى حفظ انقضى

[illegible]

مردم و حکمرانان را

[illegible]

پیشکاه عالی کتاه جناب : وزیر خا صر

4. 2. 2.

مدرسه جلد کیه لرزه
 ضبط نوزد بمجلسه تنظیم واعضای انجمن لغا مدرسه حضوری بود جناب و کاتبان همدی ختم مطبوعه کوستور دین و درجه حبسینا انجمن محوری الی که
 بمجلس انکلیک حضور افتادند از ای سبب مغرب مذکور ده بشمار نوزده چار و حق بخور اولی و دینی که دیبانت الی که علی انکلیک افتاد و دینی
 الی بکلیه انجمنه خداوندگار و دینی الی که هر یک دیبانت الی بکلیه افتاد و دینی الی که هر یک حبسینا مذکور هر یک در
 و دینی الی که اولی و دیبانت و دیبانت بکلیه انکلیک است و دیبانت مطبوعه افتاد و دیبانت جناب
 بنسب و دیبانت انکلیک و دیبانت انکلیک مغربینا حادی افتاد و دیبانت انکلیک است و دیبانت مطبوعه افتاد و دیبانت جناب
 و کاتبان همدی در
 بنام خداوندگار و دیبانت انکلیک مغربینا حادی افتاد و دیبانت انکلیک است و دیبانت مطبوعه افتاد و دیبانت جناب

50⁵⁰

Hüsni Efendi'ye Binbaşılık Rütbesi Verilmesi ve Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına Tayini (Belgenin Transkripsiyonu: No: 50 • Sayfa: 159)

برخی منصف تعقیبه و در ارتبه حسن اقدار و عوالم بیکه سباده نیز سید کمالی توفیق عظیم و اعلا تعالی حقین تر و صاد و جود و ارام و سید خدایت یار و شاهی سلطان و حلیله و رفیقان
مصلحت کمالی مکرر و اولی و تعیبه اوله و فیه افضلا ابد و امر عالیه و سبانی جویلی و یاری امر و فرما و حق و مکرر و

Belge 50

حضرت آقا صاحب دین

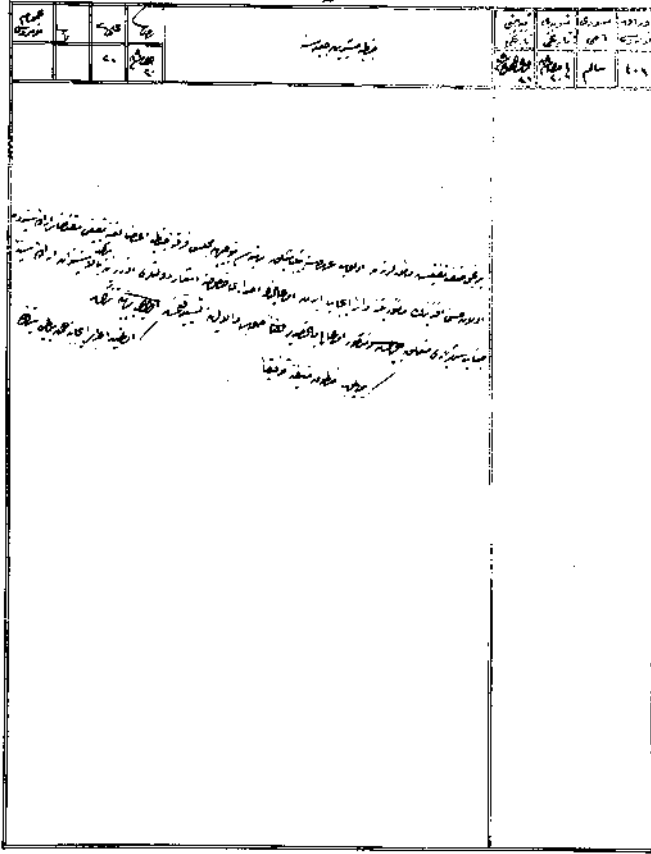
۲۸

الحمد لله
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
والسلام
والحمد لله رب العالمين

[illegible][illegible]

51⁵¹

*Birinci Sınıf Teftiş Memuru Olup Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığına
Tayin Edilen Hasan Efendi 'nin Memuriyeti Hakkında (Belgenin
Transkripsiyonu: No: 51 • Sayfa: 161)*

Belge 51

53⁵³

*Zaptiye Zabıtlarını Muhakeme Eden Divan-ı Harb Mahiyetindeki Zaptiye
Nezaret-i Fırka Meclisi 'ne Binbaşı Hamdi Bey'in Aza Tayin Edilmesi
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 53 • Sayfa: 166)*

Meclis-i Fırka-i Zabtiyye
Zabıtlarını Muhakeme Eden Divan-ı Harb Mahiyetindeki Zaptiye
Nezaret-i Fırka Meclisi 'ne Binbaşı Hamdi Bey'in Aza Tayin Edilmesi
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 53 • Sayfa: 166)

Belge 53

55⁵⁵

Binbaşı Halid Efendi'nin Meclis-i Fırka-i Zabiye Azalığına Tayini
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 55 • Sayfa: 169)

[illegible]

Belge 55

۱۱۶

معرضه جا کتبه لر برده
اوجی ا- روی قیامونه - دینی مریواسی سهارانو حاجی قریبنا ناک عین ضبطه قومانده لعی انصاف مجلس قره ضبطه - بایسته تقلید ریزه بوخدره مستخدم مریواسه ارنایسیا بیبا نایه بیبا
دایره اعلی کبریه نرفتم اعلی مطبوعه لقا تقدیم قلمه کتبه موافقه امروا اردو کتبه جناب وکالته کتبه به جور لقی حاره ابغای مقصدها بنده امروا در حقیقه لقا اولو کرد
۱۱۶۹ هـ ۱۲۱۰ م
ع

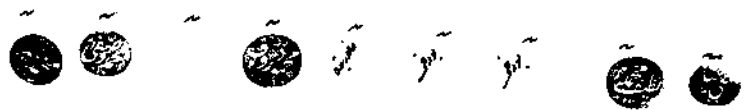

عظیم الشان
 اقامت
 حضرت
 اوستی اردوی هکیم راجه برهمن سادو هکیم گریه با نیت عمار حیدر قوما کشتی اضراب و دیوادمه جیسی وزیر اعلیٰ راجه نعلی وایم
 یو حیدر ده یونانده برلوا سادو هکیم با نیت وکی ایت برهمن حیدر وایستوری عکریه قوما کشته مکتوب وولوا قی مقام مات حیدر نیت
 نکره سیر برهمن وایم قلمه اولیاده اورو واده نعلی تانه جیله یاد نعلی اهره ویرده ساجو بیله عدور اولور ابرم شطرونه جیله انعام اولور
 نکره شادری نویسم اوستی اقامت اهره

مسئولین اولور
 سولستانلیق وین شورتا سادو هکیم گریه با نیت عمار حیدر قوما کشتی اضراب و دیوادمه جیسی وزیر اعلیٰ راجه نعلی وایم
 یو حیدر ده یونانده برلوا سادو هکیم با نیت وکی ایت برهمن حیدر وایستوری عکریه قوما کشته مکتوب وولوا قی مقام مات حیدر نیت
 نکره سیر برهمن وایم قلمه اولیاده اورو واده نعلی تانه جیله یاد نعلی اهره ویرده ساجو بیله عدور اولور ابرم شطرونه جیله انعام اولور
 نکره شادری نویسم اوستی اقامت اهره

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في كل شيء حكما
والصلاة والسلام على من لا نبي بعده
وبعد فقد حضر في يوم الاثنين
العاشر من شهر ربيع الأول سنة
١٢٨٥ هـ الموافق لـ ١٠ مارس ١٩٦٥ م
في مدينة كركوك حضرين
الذين هما السيدان
[الاسم] و[الاسم]
من قبل
[الاسم]

طریق وادی قلعہ شہید

۷۹۰

[illegible][illegible]

٦٦٩

مردی که در کابل زند بود
ایچدی اردو و قلمی به دست می داشت ایچدی قلمی بودی یک سکه از هم می کشید
مؤلفه آخه در زمانه بنقر به حساب هر روز قلمی می داشت ایچدی قلمی بودی یک سکه از هم می کشید
در ایچدی قلمی بودی یک سکه از هم می کشید
در ایچدی قلمی بودی یک سکه از هم می کشید

74.

[illegible]

[illegible][illegible]

اینجی اردوی عالی بود ارکانه تباریکه شمرده به حدیثی اردوی عظیمه نقلی و نصیه جریسته کوثر یار و مرآت ساداتی خوارین ملک بر حدیثی اساطیر و شمع نورانی
و قلم حریف کلمه شمرده یار و مرآت ساداتی خوارین ملک بر حدیثی اساطیر و شمع نورانی و قلم حریف کلمه شمرده یار و مرآت ساداتی خوارین ملک بر حدیثی اساطیر و شمع نورانی
و قلم حریف کلمه شمرده یار و مرآت ساداتی خوارین ملک بر حدیثی اساطیر و شمع نورانی و قلم حریف کلمه شمرده یار و مرآت ساداتی خوارین ملک بر حدیثی اساطیر و شمع نورانی
و قلم حریف کلمه شمرده یار و مرآت ساداتی خوارین ملک بر حدیثی اساطیر و شمع نورانی و قلم حریف کلمه شمرده یار و مرآت ساداتی خوارین ملک بر حدیثی اساطیر و شمع نورانی

42.

[illegible]

67⁶⁷

*Hapishane-i Umumi Müdürü Hakkı Bey ve Meclis-i Firka Azası Alaybeyi
Agah Efendi'nin Becayaşları*
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 67 • Sayfa: 202)

معظمه
چاکمکه زیدرک
جسنا: بحر صبرک استقام اولم اولم ای که غرق حق بکات بجا فده برید بجه غایب جیغی اولمده لوریک ایچم وقت کیمز ای دی بکات اعاده
صحت ایچ جلد قدر اولدی ایچ صبرکک مشغول اکر آتدی و حرکت و فقه رت مرفق اولمده دیر برین کیه قوت قدر میرنه اسکا حانه کلمه مرفقه
انظه ره متوقف اولمده حال جسنانه ای دی بارطیم اولمده استقام لم بقید اولمده جیغی بکیمز فقه اعفاسیه ایچ که غوغا لاله بکات ایچم
و جیزه لاله اولمده لایق باده میرین کیه ایچ حق بکات بیاس و کورینک کیمز فقه اولمده موافقه ایدم علی: جناب و قیاسیه لایق حال
اولمده ایچ ایچ فقه اسالیف اعده و این متوقف روی علی: داور اعظمه لایق اولمده و این اولمده و فقه نه اولمده
ت
ت
ت

Belge 67

68⁶⁸

Meclis-i Fırka-i Zabtiye Başkatibi Reşad ile Mustafa Zeki Efendilere
Rütbe Verilmesi (Belgenin Transkripsiyonu: No: 68 • Sayfa: 204)

مردود جازیم لبر رک
جسے تو اسے کائی بنا و کتو پھیلے معاف سے یہ خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ
حاضر اور بعد سے یہاں اجاب و کا خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ
دو اور بعد سے یہاں اجاب و کا خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ

Belge 68

مردود جازیم لبر رک
جسے تو اسے کائی بنا و کتو پھیلے معاف سے یہ خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ
حاضر اور بعد سے یہاں اجاب و کا خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ
دو اور بعد سے یہاں اجاب و کا خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ

مردود جازیم لبر رک
جسے تو اسے کائی بنا و کتو پھیلے معاف سے یہ خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ
حاضر اور بعد سے یہاں اجاب و کا خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ
دو اور بعد سے یہاں اجاب و کا خط لکھا کہ اگر قبول اکتوبر اکتوبر وادی مسعود و تو انم و اسکا سوز معذورہ حقیقہ معافان توہ و توہ و نا پستہ برک و توہ و توہ و توہ

عظیم دینو اتریم حضرت
شورای دولت ملک داره ملک لغا عهده و تقدیم قضایه مصلحتی ملکیده مسامحه اولدین و در هر حال کفریله ایلاک بکنند و واکلا ازینده مصفا نه انجمن مدری
عقوبتیه و فاخته نه انجمن برپا و تاسع اولاده زوجه ایینه خانم کیه تقدیم قضایه ملکیده ملکیده تقدیم قضایه سوری او جهوت تسمیه برج خورشیدیه
تجلی حق مصلحتیه و ده اشعار ایشیه ایشیه حضرت ایاچیه سیم، شخصی ای اولیاده برقا تونک مایه شیدا ملک مصلحتیه اولدیه و مویسیه ایچا اولدیه
اولاد عیالیه جمعی دوجا ضرورت و سابع درخت بولشاره برلست کتف و عا دلجه اولدره مسکن شخصه اشرا شریکده اولدیه ارمیلا مهران و نه شیدا
ایچا ملک ملکیده بولشاره تیار عیالیه مسکنی کملاتوره اولدیه اولدره عتیله ملکیده دده اولدره مهران ایچا شیدا بوزال خورشید مسکن شخصه شیدا ایچا
ایچا ملک ملکیده بولشاره تیار عیالیه مسکنی کملاتوره اولدیه اولدره عتیله ملکیده دده اولدره مهران ایچا شیدا بوزال خورشید مسکن شخصه شیدا ایچا
ایچا ملک ملکیده بولشاره تیار عیالیه مسکنی کملاتوره اولدیه اولدره عتیله ملکیده دده اولدره مهران ایچا شیدا بوزال خورشید مسکن شخصه شیدا ایچا

مهریلا کورلور
ایچا ملک ملکیده بولشاره تیار عیالیه مسکنی کملاتوره اولدیه اولدره عتیله ملکیده دده اولدره مهران ایچا شیدا بوزال خورشید مسکن شخصه شیدا ایچا
ایچا ملک ملکیده بولشاره تیار عیالیه مسکنی کملاتوره اولدیه اولدره عتیله ملکیده دده اولدره مهران ایچا شیدا بوزال خورشید مسکن شخصه شیدا ایچا
ایچا ملک ملکیده بولشاره تیار عیالیه مسکنی کملاتوره اولدیه اولدره عتیله ملکیده دده اولدره مهران ایچا شیدا بوزال خورشید مسکن شخصه شیدا ایچا
ایچا ملک ملکیده بولشاره تیار عیالیه مسکنی کملاتوره اولدیه اولدره عتیله ملکیده دده اولدره مهران ایچا شیدا بوزال خورشید مسکن شخصه شیدا ایچا

71⁷¹

Meclis-i Fırka-i Zabtiyenin Tertip ve Kuruluşu Hakkında
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 71 • Sayfa: 213)

مجلس ذمہ داران کے لئے جوہرہ

بیس

ذمہ داران کے لئے جوہرہ
انقا

اعضا

نظیر بنو علیہ بن عبد اللہ بن
محمد

اعضا

جلیلی بن عبد اللہ بن عبد اللہ بن
انقا

اعضا

نور بن عبد اللہ بن عبد اللہ بن
محمد

اعضا

مہر بن عبد اللہ بن عبد اللہ بن
انقا

اعضا

باید بن عبد اللہ بن عبد اللہ بن
انقا

اعضا

جلیلی بن عبد اللہ بن عبد اللہ بن
انقا

Belge 71

۹۰۸

2. 4

مَنْ مَنَعَ الْفَقِيرَ مِنْ حَقِّهِ فَقَدْ مَنَعَ الْغَنِيَّ مِنْ حَقِّهِ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۴۹

مسجد جامع کربلا

[illegible]

3

4

طريف والوي عيكنه

عَلَيْهِ
الْحَمْدُ

१५१

[illegible][illegible]

[illegible]

۱- در این کتاب که در این کتاب
 ۲- در این کتاب که در این کتاب
 ۳- در این کتاب که در این کتاب
 ۴- در این کتاب که در این کتاب
 ۵- در این کتاب که در این کتاب
 ۶- در این کتاب که در این کتاب
 ۷- در این کتاب که در این کتاب
 ۸- در این کتاب که در این کتاب
 ۹- در این کتاب که در این کتاب
 ۱۰- در این کتاب که در این کتاب

Miralay Derigaliski'nin Meclis-i Fırka-i Zabtiye Azalığı Hakkında
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 74 • Sayfa: 225)

افتم عطفی
طوبه نویسنده سزا میری مستحق اوجوب میری اصفیای بیجا نه میرای در دنیا سکونت عالی و مسکنه ملاقه بر ملاوینج استخوانی اندام کورن میرالایک بحسن و ذوق و طبع و عقلت
مؤیری و کند و ست حال اولیای میرالایک به سزا میری معاصره و تصدیق تفصیل برنت هم خطیم شخصیات بدانکه شوه اجیر خصصه نصیب عالی سلطانیانیک
نویس اولیای میرالایک هر چه حقه سرباری هر چه درجه شرف و جود بر یوزاری حکم جلیله فخر حرکت اولیای میرالایک باید نگه ناری شکر قدری افتم

افتم عطفی
طوبه نویسنده سزا میری مستحق اوجوب میری اصفیای بیجا نه میرای در دنیا سکونت عالی و مسکنه ملاقه بر ملاوینج استخوانی اندام کورن میرالایک بحسن و ذوق و طبع و عقلت
مؤیری و کند و ست حال اولیای میرالایک به سزا میری معاصره و تصدیق تفصیل برنت هم خطیم شخصیات بدانکه شوه اجیر خصصه نصیب عالی سلطانیانیک
نویس اولیای میرالایک هر چه حقه سرباری هر چه درجه شرف و جود بر یوزاری حکم جلیله فخر حرکت اولیای میرالایک باید نگه ناری شکر قدری افتم

Belge 74

*Bab-ı Zabtiyede İnşa Edilen Hastahane ve Hapishaneye Tayini
Yapılan Tabip Cerrah ve Eczacıların Maaşlarının Ödenmesi
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 75 • Sayfa: 226)*

مالیه نظارت حبیله سنه

ک

باب خطبه دم محمد دانت او نمده اولده خسته خانه و صحنه دم استخام اولمور اوزره مکتب طبعیه
تعییه اولمور اوچ نفر طبیب و ایک نفر جراح الیم ایک اجراجینک معاشلر اولمور الی ملک دینور خورده
صوت نویسی صحنه خطبه متری و قیولایت حفر قریه تنگه موروم کی مکتوب عطا دیلر بولور
اوزره لقا اسبال قاضی اولمور اقمه سطره اجراسی خصوصه لهر بیدار سیاق تنگه

Belge 75

76⁷⁶

*Zaptiye Hapishane Kalemî İkinci Katibi Zahir ve Muhasebe Kalemî
Ketebesinden Kamil ve Mustafa Efendilerin Emeklilik Ücretleri Hakkında
Tezkere (Belgenin Transkripsiyonu: No: 76 • Sayfa: 227)*

طرف اشرف حضرت پاكستان
خطم شریف كنار

مقام سامانده استواری سوار دوتنه دیالقه له مومالیان معتمد برلرینه دیگولری آله قه کتدریله خیرم
اجرای نقاد نظری کوسوسه الیم سوار له خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم
عاطفه اولر قه مومالیان ترقیه و افقاری و خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم
اجرای نقاد نظری خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم خیرم

خطم شریف كنار
دوام برتوسو سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا

بابه خطم صفا نه لای اهر افند ایام می سید تقی کتبه سنده لای و معطف افند یازده خیرم نقاد نظری

Belge 76

عظمتی اضمم حضرتی
 باب خطبه جسیا له باسمه کای شوقی افق مقدمه اخی مدث و دیارده همدیوه فکله دوام اید موفراً باب والادی سرعکری و صکره دخی باور خطبه ناک برات
 فکله قیامت مذکوره به نعیبه اوله ربه شکر و قدر و ظائفه مایه سنی همه اواره تمسیر ادر سنی و وجهه شجره واصل و وجوده عظمی اولدینده
 بعدما انقادی خدمته انقادی قاطعاً به بر بلک سکر و نور و نور غروب معاشده بشکر برافنده مدارا نغشی اولدینده و غیره تیریل کسیر کسایم به
 غریزه معاشی بولانه سرغروباده معطی افق دخی بویلمده بولینده اواره عیالی و اولادینجه قیصر و رتبه و قایله شاه ماهر شاه عالم ایجاب خطبه
 بلور اولاده بومعظمه دعای بکله ناک سواختیار و اقتدار قدری هالده اولاده عیالی و اولادینجه قیصر و رتبه و قایله شاه ماهر شاه عالم ایجاب خطبه
 کور بیکه ناز بعد از به دعای مفروضه اولادی هفتت ملکداریک بونجه و مالیه خزینه عید سنده ایله اولاده موملای و ده سرفی انقادی بلک کلموز و هفتت
 دخی بیکور غریزه معاشم اهری انقاده ادر استیذانه و اثر خطبه میرسته هفتت سلال فقریری لغا غرضه و تقدیم فلسفه و فطله اولدینده هرزه و جلال امر و ذرات
 مراحم عیاره جناب فاجداری شوق و حد و بر جریله ادر خطوبه عالیسی انقاده اوله جفی باید بیکور شادری ترقیم قدری اضمم اید

مردم ای کرامت
 انصاف بر خاں اودده سوزنکله مده دغافا همدیوه مازدور غرضه خطبه ناک
 جلیانی حریصه و سکی ادر ناک ناک انقاده معنیز اونی قیامده شکر و قدر و ظائفه مایه سنی همه اواره تمسیر ادر سنی و وجهه شجره واصل و وجوده عظمی اولدینده
 اودده ادر سنی حریصه و سکی ادر ناک ناک انقاده معنیز اونی قیامده شکر و قدر و ظائفه مایه سنی همه اواره تمسیر ادر سنی و وجهه شجره واصل و وجوده عظمی اولدینده
 انصاف بر خاں اودده سوزنکله مده دغافا همدیوه مازدور غرضه خطبه ناک

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

Hapishane-i Umumide Bulunan Suçlulardan Bazılarının Affi
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 85 • Sayfa: 244)

Belge 85

87⁸⁷

Hapishane-i Umumide Cezasının Üçte İkisini Tamamlayan Otuz Yedi Kişinin Affı (Belgenin Transkripsiyonu: No: 87 • Sayfa: 250)

سَمِیعیل حَقِیقه صَدِیقه هَجَبِ

سَمِیعیل

مَمُور... چاکم کیم لایم...
حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ...
حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ...
حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ... حَسْبُ...

Belge 87

الحاکم بن محمد بن حنیف
A.C.A.

[illegible]

مجلسه اول

[illegible]

۱- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۲- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۳- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۴- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۵- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۶- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۷- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۸- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۹- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان
 ۱۰- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه یکسان

88⁸⁸

Hapishane-i Umumide Tutuklu Bazı Suçluların Tahliye Sebepleri
Hakkında (Belgenin Transkripsiyonu: No: 88 • Sayfa: 253)

مفتوحه جیب منہ سے

44

[illegible]

Belge 88

عقودتہ انجیل عقودتہ
جسمانی عروس کو فریادہ میں لکھو کہ میں نے اپنی بہن کو دیکھ کر فریادہ کی طرف سے دعا کی ہے کہ وہ اپنے ہاتھ میں
سرت کا دھڑکا ہے جس سے وہ میری دیکھ کر ہنس رہی ہے۔ وہ میری طرف سے دعا کی ہے کہ وہ اپنے ہاتھ میں
دیکھ کر ہنس رہی ہے۔ وہ میری طرف سے دعا کی ہے کہ وہ اپنے ہاتھ میں

[illegible]

*Büyük Cami Avlusunda Bulunan Bir Çocuğun Hapishane-i Umumide
Açılan Mektebe Konulması*
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 91 • Sayfa: 257)

Belge 91

خطرقادر اقامت مضطرب
در سعادت موقوفه در حیات دولت و خالت اولاد نادر چو جعفری خا طه بر قیام کور که جنابا هر یک قضیه ایراد و نام به قریب بقدره برادر
حاکم لاق والیهی مصارفی این تعلیم و تربیتی ایچره بقیه قیام خواجهر و خدیجی معنویه قاریشور اولی اوزره سنجی اوقونیک غرضه قضیه
قبلیه نکت رت جیلست اشعار اوزرینه شوی ووشده غور اقامت قبلیه لغا حصه و تقدیم قندی و افقا و مقرر بر ایگاه الحاقه سایه اهلر ساهار
طریق معقده قاکر بر لرد افقا و اهاش لری امر بفرموده و ساهالی افقا سنده اولوب بیزلک موجودی لری اوما اوقونیک جاوڑ ایچیک و صیاری سوز
قبلیه کتیر بلاد اوقونیک غرضت جیبار اعری قضاات سیه سی جانی دوزله ایتیر بر چلی دخی اکتولکه اولغله بر موجب قبلیه ایقای معقلاست
مهر و قبلیه نکت جیلدیزه حوالی قضیه هر نه جیبار امرو زمانه جناب معکانه شرفر جیلدیزه سوز و صدور بر بر ایچر لری نظر و قضیه ایچرا اوزر قضیه افقا دیز
نکرة نادره تریم اولره اقامت ایچیک

م
در سعادت موقوفه در حیات دولت و خالت اولاد نادر چو جعفری خا طه بر قیام کور که جنابا هر یک قضیه ایراد و نام به قریب بقدره برادر
حاکم لاق والیهی مصارفی این تعلیم و تربیتی ایچره بقیه قیام خواجهر و خدیجی معنویه قاریشور اولی اوزره سنجی اوقونیک غرضه قضیه
قبلیه نکت رت جیلست اشعار اوزرینه شوی ووشده غور اقامت قبلیه لغا حصه و تقدیم قندی و افقا و مقرر بر ایگاه الحاقه سایه اهلر ساهار
طریق معقده قاکر بر لرد افقا و اهاش لری امر بفرموده و ساهالی افقا سنده اولوب بیزلک موجودی لری اوما اوقونیک جاوڑ ایچیک و صیاری سوز
قبلیه کتیر بلاد اوقونیک غرضت جیبار اعری قضاات سیه سی جانی دوزله ایتیر بر چلی دخی اکتولکه اولغله بر موجب قبلیه ایقای معقلاست
مهر و قبلیه نکت جیلدیزه حوالی قضیه هر نه جیبار امرو زمانه جناب معکانه شرفر جیلدیزه سوز و صدور بر بر ایچر لری نظر و قضیه ایچرا اوزر قضیه افقا دیز
نکرة نادره تریم اولره اقامت ایچیک

[illegible]

عمر بن الخطاب رضي الله عنه قال من كان في قلبه حقد على رجل فليكن له عينا
منه حتى يرضى به أو يموت قبل أن يغفر له

Katip Remzi Efendi'nin Hapsi Hakkında
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 97 • Sayfa: 271)

باب سرعری کتبہ سندہ اولوب جسقا زعمی بده موقوف برنامہ رفی اقبیلک لید مبارک
مدرام و منہ تخمیه سبب اراده سیم احضرت یاروشی مقتضای عالمندہ اولدینی مایه هما یونده
۹۶۲ هجری تاریخ ترکو اید ضبطه نظارتہ تبلیغ و انتعاقلی اوزیدہ ایجاب اعلی اوقسی ایزه
موقفا واقع اولاد تحقیقانه نظرا مرقومک برقی ماده سندہ طولوب اود بجه سه مذکور کوکه
قونید ره مدت محکومہ سنک یاکنز ایکی سنک اکل ایتمک اولدینی اکل شکله و بوملک موقوفند
تشانہ مدندی اکل ابدلک بعض ایام مبارک و منہ اخلاقی سبیلک مقدود مسعدہ سنه
اولفده ایزه مرقوم اولدینی هنرم قانونا حفده ترتیب اولانہ جانی کومسی لوزم کلور
بوصورتہ سبیلک تخمیه اولونم مرقومک سبب محوری معلوم اولاننده نشان ایدر
بوهم نزد معدت وفد حفده یاروشا ایدر احکام عاودل تریج و قانونک بلا نشان نمای
اجاس قطعیا مطلوب و ملزم بوتمک اولدینده مرقومک سنک محکوم سنک اکل ایتمک اوزر
همامه جسی و توقیف امر و فرمانه حقانیت بیایه جناب ملکانه منظومه جیبی معدت و لیلندہ
اولفده اولانیده امر و فرمانه حفده و اوزمک ۹۶۲ هجری

Belge 97

Hapishane-i Umumi Müdürü Süleyman Bey ile Adana Alaybeyi Hüseyin Bey'in Becayaşları (Belgenin Transkripsiyonu: No: 99 • Sayfa: 275)

[illegible]

Belge 99

344

[illegible]

[illegible][illegible]

قیمت عرش

مرورده چکرلیرکه
 کتدر اوردن یی سنی میوز سلطی جیللر عکریع انضای خدمه و صداقه برزده داسر اهنم و اما سلاطی خدیبله کب شرف و خلدیم
 ایشیرلیریک تقضای شریعت عزا خدمت مذکور یی انضای مانع چکنه بنوا و لیسر و فوخر اداوی اراقلو ایه اوقاف کتدر ایشیرلیریک
 امانت ملای بر مقدار معین ایه مقاعد کتدر تصور ایشیرلیریک اوار ایلو اویه به خدمت و قدس رهونه تعلیم بر لیسر و مع ما فیه
 ایشیرلیریک ایشیرلیریک و معسود اوردن برقه خدمت و صداقت هاکر زنده و صلح عالم اوردن معدلت و حرمت سینه به سایر بر لیسر ایشیرلیریک
 باب اولی ضبط ده اوشاده نیکی بر لیسر اوردن عساکر تعقیبه سکنه قید وار حال ایشیرلیریک مخصوصه قرار و لیسر ایشیرلیریک
 بجا بید شاهین سلطی تعقیبه لایح منف دایمه قید ایه بکام بر لیسر ایشیرلیریک محض اوردن معین ایه اختیاره والده
 و علیه همیشه لایح اضاوه و ادا اوردن غرض خدمت معاویه واضطراب چکنده اولی خدمت و ذکا و لایح و عجله برقه دست
 سلطی جیلل عکریع برقه رده احوال و نظایات نیچر کسب و عرف و معلومات ایشیرلیریک بکانت بر لیسر خدمت
 مظاکر تعقیبه لایح صفا نیچر و با عجز قید ایه ترجیح و اقدار در دفع ضرورت واضطراب خدمت
 ضبط شریعت جیلل سینه بر نقطه تذکره عیله ریاضت هیللرک تطبیق و نیچر مخصوصه
 سعه و محاربه و لایح نیچر ادا اوردن و شایان بر لیسر با لایح
 و حال ایشیرلیریک ایشیرلیریک ایشیرلیریک و لایح ایشیرلیریک

بسم
 حمد

103¹⁰³

*Girit Teftiş Memuriyetinde Bulunan Andon Vartalini'nin Münasip Bir
Başka Görevde İstihdamı*
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 103 • Sayfa 284)

فیصلہ رقم ۱۰۳

۴۴

دو مقام اہم عورتوں
عمرم حدودہ مغربینک اندر ہر جہادہ طبعہ نفعی ایضاً اور تو عمر دیندہ اچھے فیصلہ دلوں استازی اعلیٰ کو برکہ ادبی بہ غایت ایضاً۔ درجہ اولہ صحیح ایچ سہ دہر و دہر تہ
مغرب و اچھے نوعہ عالمی اعلیٰ ایضاً اور ایضاً اور دیندہ عورت سہر و عمر۔ ایضاً ایضاً ایضاً

Belge 103

[illegible][illegible]

۹۶۹

خطبه حضرت محمد بن عبد الله بن عبد المطلب علیه السلام
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال

خطبه حضرت محمد بن عبد الله بن عبد المطلب علیه السلام
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال

خطبه حضرت محمد بن عبد الله بن عبد المطلب علیه السلام
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال
 ما لله دابة خطبه و خطبه بنو عبد المطلب علیه السلام
 قد روي عن النبي صلى الله عليه و آله و سلم انه قال

III. BÖLÜM

BELGELER

ZAPTİYE MÜŞİRİYETİ YÖNETİMİNE BAĞLI İDARİ BİRİMLER

Mutasarrıflıklar

Kâimmakâmlıklar

Müdürlükler

108¹⁰⁸

Dersaadet Mutasarrıflığı Hakkında
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 108 • Sayfa: 298)

مردود صمد جیگیتلیر دکر
دولت مشغول قییمه حاکم تلو ماقدیانا حاکم قریلیق سنی با وریضی افقین اردو حاکم : اعوانه قزوم کو دکنه افق سو قی : اردو د حیدر خدیو
جیاد دنیس قزوی افق کوندر دق او مده یمنه دیکر ساجه بریک افق حاکم حیدر سیریه حیدر سوادی دکیقینه صوبه لار دق
اشاره وایس بایده اردو د حاکم قزوم کو دکنه افق سو قی : اردو د حیدر خدیو

Belge 108

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

[illegible]

عطفیله
اشتم
مستوری
در سعادت صحتی خیر معادنو فائز باد حاکماتک شعبه اولیای قلم اردوی همایون اعزله زوم کونیه اولیایه اولیایه اشکالی و جود علی برت خیر خجالی
نصرتی سابع غنائو جلیل ملک بجز اولیایه و ریاست و کتایبی جوی تیب قلمی هم ایامی ملوک قاعده سی حاوی دوزلو رشک پات حاکماتک و جلیب برکت جیدی
قلمی زوم نواریه نگاره فاعلی و قلمی قلمی اولیایه بر وجهی است. قلمی تا ازیات اردوی کلیم نگاره اولیای حاکماتک جانیه سیلایه جوداره و نگاره
و سعادت صحتی و قلمی بر وجهی است. قلمی تا ازیات اردوی کلیم نگاره اولیای حاکماتک جانیه سیلایه جوداره و نگاره
و سعادت صحتی و قلمی بر وجهی است. قلمی تا ازیات اردوی کلیم نگاره اولیای حاکماتک جانیه سیلایه جوداره و نگاره

مستوری
اشتم
عطفیله
در سعادت صحتی خیر معادنو فائز باد حاکماتک شعبه اولیای قلم اردوی همایون اعزله زوم کونیه اولیایه اولیایه اشکالی و جود علی برت خیر خجالی
نصرتی سابع غنائو جلیل ملک بجز اولیایه و ریاست و کتایبی جوی تیب قلمی هم ایامی ملوک قاعده سی حاوی دوزلو رشک پات حاکماتک و جلیب برکت جیدی
قلمی زوم نواریه نگاره فاعلی و قلمی قلمی اولیایه بر وجهی است. قلمی تا ازیات اردوی کلیم نگاره اولیای حاکماتک جانیه سیلایه جوداره و نگاره
و سعادت صحتی و قلمی بر وجهی است. قلمی تا ازیات اردوی کلیم نگاره اولیای حاکماتک جانیه سیلایه جوداره و نگاره

خطبه شریفیت جدید بنامک معترف بنکره شده سکان اقی سوسم اغتوسنه اعتبار استیجا اولمه عینی بایت اولقات خانه ایجاها خیرت جدید بنامک سوسم
بیدریمه اولهالی اوشسیدر اوله امرم کینجی سیریمه عهده قات صمصام سوسم دکنار اولسیر اوله کولمچ. محمد اوله اوله کولمچ ایله عهده

بن اوقم قلمه قلمه اوزه / افخ و افخ اوزر / استیجا اولمه عینی بایت اولقات خانه ایجاها خیرت جدید بنامک سوسم
بیشنا اولم اولسیر قلمه سوسم / عهده قات صمصام سوسم دکنار اولسیر اوله کولمچ. محمد اوله اوله کولمچ ایله عهده
ایچدور اوله رزمیم طرازیم بوشنا / وضع اولهالی اوله قلمه سوسم

۷۸
بن اوقم قلمه قلمه اوزه / افخ و افخ اوزر / استیجا اولمه عینی بایت اولقات خانه ایجاها خیرت جدید بنامک سوسم
بیشنا اولم اولسیر قلمه سوسم / عهده قات صمصام سوسم دکنار اولسیر اوله کولمچ. محمد اوله اوله کولمچ ایله عهده
ایچدور اوله رزمیم طرازیم بوشنا / وضع اولهالی اوله قلمه سوسم

[illegible][illegible]

Üsküdar Mutasarrıflığı Hukuk ve Ceza Mahkemeleri Dairelerinin
Tamirleri (Belgenin Transkripsiyonu: No: 116 • Sayfa: 317)

۸۹۷

مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷

و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷
و بعد از آنکه در آن روز در آن مجلسه نطقه سید محمد سید ۱۱۰۰ هجری قمری تاریخ روز پنجشنبه ۱۰ ذی القعدة سنه ۱۲۸۷

[illegible][illegible]

۱- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه
 ۲- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه
 ۳- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه
 ۴- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه
 ۵- در صورتی که در یک سال دو بار در یک منطقه

مركز نظام مستشارين جامعيه

54

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

118¹¹⁸

Üsküdar Doğancılar'daki Metruk Kabristanda Amedi Musa'nın
Define Arama İsteği Konusunda Üsküdar Mutasarrıflığının Görüşünün
Sorulması Hakkında (Belgenin Transkripsiyonu: No:118 • Sayfa:325)

۱- سکر، زکات

مترک قبرستان و غیره
۱- سکر، زکات
۲- سکر، زکات
۳- سکر، زکات
۴- سکر، زکات
۵- سکر، زکات
۶- سکر، زکات
۷- سکر، زکات
۸- سکر، زکات
۹- سکر، زکات
۱۰- سکر، زکات

باج

۱۲۰۰
۲۰
۱۲۰۰

Belge 118

120¹²⁰

Üsküdar Mutasarrıflığı İdaresinde Bulunan Hapishane ve Polis
Koşullarının Tamiri Hakkında
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 120 • Sayfa: 328)

قلم بخت به جید سبک شوی دوله حاکم بود ۹۹۹ سر بر داشتیم تا بچ و بوز انچه بدی نوردی نکره سید مشرف کشف و نری مایه دهر سینه
قرائن اولدی
مای اسکله تفریق ادره سینه بوز انچه سبک شوی اخلایه سبک اولدی بوز انچه دیکر ای دیولیس و راهبه و دیو و بوز انچه دوق و حاکم
نرد با حاکم حاکم دوق سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی
نخیره سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی
ایجابی سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی
کشفی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی
کشف و نری بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی بوز انچه سبک شوی

Belge 120

[illegible][illegible]

121¹²¹

*Bahçıvanbaşı Eşlef'i Yaralayanların Hersekli Olmadıklarından
Hükümete İade Edilemeyecekleri Hakkında Avusturya Konsolosluğundan
Beyoğlu Mutasarrıflığı'na Gönderilen Cevabnamenin Takdimine Dair
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 121 • Sayfa: 330)*

باغیوانباشی عشلف قتلینک جاردینک هیئتک اولغنی مؤقدا جز ویرلری جرم صبه
مقدوره تبع دولت علیه معاضدی اجرا اولمه لازم کلمه صغه مرقومک اوستریا قایمخانیسه
الزمره اصول و نقضی و جرم محاکمه دینک اجناس خصوصک خارجیه و ضبط نفه ترمه آساره
حققه شرفزار اوللا امروضا همیده حقه یادشک منظره علیه توقیف نفه ترمه آساره
تسطه اوللا مذکوره لاورریه ضبطه نظاری جاعیده بک اولغی تصفیه واسطه بک قایمخانی
مراجعه اولورده اولای مذکور قایمخانیه طرفه جوباً کونورله اوللا و انوی العبار
ورقه دائره کاتبه تبیین ایدلعه ترجمه اتیریلرک عصبه و تقیم قندها ۱۳۶۷

Belge 121

بک اوغلی منقشلفته اوستریا قونسلوس طرفینده ۱۰ اکتوبر ۱۸۶۰ء تاریخ پر یازیلده
تذکرہ ملک ترجمہ سید

رویلج تاریخ و ۱۸۶۰ء نو روڈا تذکرہ بہرہ لرنده المانیہ بچہ بندہ میں پوسٹل حقنہ سو فصدہ ہونڈ لرنڈہ
ناتس قونسل خانہ دہ مجبوس ہونڈہ یوانہ صاود یا یاہہ اچریتو صاود نو واقویج نام کتہ وان اھریکل
اولد قری طرفہ تاریدری حکومت شیر عائد ہونڈہ یقنڈہ طرفہ عالیہ شیرہ تسلیم اونسی اتھا۔ چرٹسہ اسمہ
مرفومانڈہ یوانہ صاود یا یاہہ «یا یاہہ» ونو واقویج رفقا جیکلی اقریری اھالیسندہ اولد قونسل و بوکویز
سیچیا عوارنڈہ اولوپ، موہن ایرہمانک رفقا اوستریا شیر سونہ ہونڈ قری قونسل خانہ جبہ بالتحقیقہ عید یمنہ
اولد یقنڈہ کتہ ولربک حکومت شیرہ تسلیم اولد میرحفی یاہہ اولنور
بالارہ محرر تفصیلہ اعلا اچر و مرفومانک طرفہ عالیہ شیرہ تسلیم رفقا اوجرا اونڈ معاہدہ معاہ
اولن جیہہ ہونڈ ہونڈہ دفعہ عید یمنہ طبعی لرنڈہ اھار چرٹسہ جیہہ اید ایدرم

طریق دُشوق خفته را با سنجیدگی نه مایه زینت نه

اما طریق قورقون و چیتخ کاسه کلوزده قضا سنک قاز قالد نه ^{تجربہ} قیاد قیاد مستحق برمد ریل دیوید اوزده سس استبداد از قیاد
 مستبد به جلیه سنک محسن (نوی) احکام علیه جود جود جود جود نه نکره سی ملحق به معانی جود جود جود جود معلوم عاکلی
 ارفیق اوزده بر مقرر محفل جود نه اوزده سنج مقرر بوقالده جود هم حکومت دهده اهایجی قیادیه دسیرت جود نه ماده
 عباد نه اولوب اوزدنک مستحق مدبر لکه قیادیه ابر حسانه کوسه نه نظر ایچاید روحانه عیادیه اعمار جود نه بایک اوزده
 اذیکده

124¹²⁴

*Kartal Kazası Kaymakamı Hüseyin Bey'e İstabl-ı Amire Müdürlüğü
Rütbesi Verilmesine Dair
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 124 • Sayfa: 336)*

خبر رتبه جده

دانی قضا کا قاضی جده و عدل سے اعلیٰ عدل میں رہ کر یار نبوی صلی اللہ علیہ وسلم کے ارشاد میں
یار ستارہ معالیہ و زلفہ در جو فیہ سو مایا جو اجماعاً اعلیٰ قضا و عدل میں رہ کر جہاں میں رہا

Belge 124

عظمتی خدمت عظیمی و اسباب مغرور ناک موجب تحقیر اولیئندہ طرود اوردہ شدہ است ارباب دانشمندہ بر فائزہ ملک یونسدین و برہم ملک
 ملک و ملک غلط جہتی ہر نوع استخاص و اسباب مغرور ناک موجب تحقیر اولیئندہ طرود اوردہ شدہ است ارباب دانشمندہ بر فائزہ ملک یونسدین و برہم ملک
 تشنگی از دم جہتی کوہ نہ کونہ ویدالامرادہ و ریاضت مجلس یحیی ہرگز نہ مصلحتی مصلحت مصلحتہ جامع اولیئندہ مصلحتہ و جہتی کشور عروسہ
 معاسہ و رتبہ عالیہ ملک کاہ صف اول مقامیہ نقل و قریبی اہل غلطہ فائزہ ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک
 درینہ فقرہ شہری برکتہ نور المشرعہ و سیدہ اوجہ ملک و اسحاق اولیئندہ کتبہ اچہ و دہی ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک
 ما شاہد ملک شہری عروسہ و قدیم فلسفہ و غلطہ اولیئندہ کتبہ اچہ و دہی ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک
 یا سیدہ ملک شہری عروسہ و قدیم فلسفہ و غلطہ اولیئندہ کتبہ اچہ و دہی ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک

موصوفہ ملک شہری عروسہ و قدیم فلسفہ و غلطہ اولیئندہ کتبہ اچہ و دہی ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک
 یا سیدہ ملک شہری عروسہ و قدیم فلسفہ و غلطہ اولیئندہ کتبہ اچہ و دہی ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک
 یا سیدہ ملک شہری عروسہ و قدیم فلسفہ و غلطہ اولیئندہ کتبہ اچہ و دہی ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک
 یا سیدہ ملک شہری عروسہ و قدیم فلسفہ و غلطہ اولیئندہ کتبہ اچہ و دہی ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک یونسدین و برہم ملک

127¹²⁷

Zaptiye Nezareti İdare Meclisine Gönderilen Şahıslar Hakkında
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 127 • Sayfa: 341)

ع.

جنابہ وقت یہ جیلہ سنہ

نویز
۱

دو قلم و قلم حقیر
بیتھوول استغفار حضرت بکھنڈ علی میری سلطانم آوی ایلہ حمالہ کونڈا جرماد و باغی حوالہ اعلیٰ ایلہ یونہا نہ موئے فریم
جیلہ وقت جیلہ اور جیلہ و قلمی لایم اور قلمی لایم کویت اسکرار قلمی لایم بیا ا قلمی و قلمی لایم بیا ا قلمی
بیتھوول یونہا و قلمی لایم بیا ا قلمی و قلمی لایم بیا ا قلمی و قلمی لایم بیا ا قلمی و قلمی لایم بیا ا قلمی
ادارہ امور و قلمی لایم بیا ا قلمی و قلمی لایم بیا ا قلمی و قلمی لایم بیا ا قلمی و قلمی لایم بیا ا قلمی

Belge 127

128¹²⁸

Şile Kaymakamı Amil Bey'e Rütbe Verilmesine Dair
(Belgenin Transkripsiyonu: No:128 • Sayfa: 342)

داخدا نون و نه خلدی

۹۶

دولتو الشیم جهوری
شیخ نقی و اخراج الشیم راجع بنده حقیقتا پدرش کیم بولم ایستکامات استه نفوذت مبرک اولیله و سجده به ابرو به قدیر مقرادون مغرافی خطی اچوم
اقضا ایله دریکارل کیمینه ایشلی بیلرک دار شیخ تا مصلی حاجی کیم وارداونم عیالنه اوزینه بر سرمل اومت امور و یول یولچ اوور دیزو ضرور اونو حیدر اوقام و حیدر
و ایضاً ایستکامات مذکورل لوازم و عهد سفار سرولده و سرولده موقع عیالنه سوله اساس اوزار اوت اهرام و غیره جوت قطعی شایه شایه ادر حقیقته نایه سوله و غیره
موجب اولور اوزر عولیه ریه ناز و غیری حیدر عیال دار اومت بامرک دفع اوزر تلیس اوزینه حیدر اوزر اوت تار یوز حیدر اوستا قیتمه و اوزر اوت بر سرمل اوت قطعی راقوم
حیدر عولیه حیدر نون و نه خلدی بولم اوقعه اوزر حیدر مردن و کیم ایستکامات ایستکامات ایستکامات

Belge 128

دولت
شیر قاضی راجه ای آقا اولاد استقام لارام و گورستل سیرت و سولتو موخ قلیار، سوف و اسر سار سرت و قورق اولادد معاصیرد ملاقات قضا در نور قاضی عالی نیکت عور سدر نه نکر
نیزه و امار برایی حقت شهر مامنه بر سکت نکر ای قاضی عوض و تقیرم قضا ابریم اولاد بر هره و دوزمار هره اولاد حقت شهر باری شرتوچ و صد و رحیم بر سب بطریق سب امار ابر برگی
بایطو نکر سادری برقم اولدی ادرم ادرم

در ای ماکر اولاد
نیزه و امار برایی حقت شهر مامنه بر سکت نکر ای قاضی عوض و تقیرم قضا ابریم اولاد بر هره و دوزمار هره اولاد حقت شهر باری شرتوچ و صد و رحیم بر سب بطریق سب امار ابر برگی
بایطو نکر سادری برقم اولدی ادرم ادرم

129¹²⁹

Küçük Çekmece Kaymakamı İsmail Zühdü Efendi'ye Rütbe Verilmesi
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 129 • Sayfa: 344)

طرف دیروز حضرت ریتینا هیدنه خلیفه متیریم

نقوس نقاسی مدبری سلیم اغا ذی عدم الهیتم بر این دفعه لم ونعد ما تندره بیکم عزلی استعاشتم ذر
نقاسا: مذکور اهلالتین فاضل ویرلا عرضهای نقاسا صوبه متیریدیم ایکی اولتقله مالم نقاسا بالتفصیل ایجابهای
احیا و اشعار بیورلیس فایده اراد اصدولکر

Belge 129

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

131¹³¹

Terkos Kazası Müdürlüğünde Bulunmuş Olan Hacı Hasan Efendi'nin Emekliliğinin İcrası (Belgenin Transkripsiyonu: No: 131 • Sayfa: 347)

نست فرمیش

موردی که گذریدیم
تجربیه نامیده قضا، امر و فاعله لایحه نویسی نفس سریک خدمتیکه، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده اعطای اتمه، اولی در کفران
مردی بنامه، تا ندره، محسن دلا، ریاسته، حیدر سنه، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم
کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم
بشتره نام، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم
انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم
تقدیم، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم
تقدیم، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم
تقدیم، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم
تقدیم، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم، دفعه اولی در ده، انضطالی کفرانیم

مردی، روحی و سره
مردی، روحی و سره
مردی، روحی و سره

Belge 131

134¹³⁴

*Sıyolu Kazası Müdürünün Zaptiye İdare Meclisi Toplantısına Geç
Katılacağını Bildirmesi*
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 134 • Sayfa: 352)

خجته به زنده رہ چنده سوسه عجمهاله محمد اسم

دولتو افتم چوئند
بگوئد بگوئد اولان قیلم قولاچه بولغلم اسمدارم یورشمه نادر عید واریبر اولان امره اسلا افتم قیلمه نادر سیم قیلمه حال سیدست عید
برضا کیشین اولدوبه یوم جینه کونن ساهه لسه عید اولان قیلمه یورشمه نادر عید واریبر اولان امره اسلا افتم قیلمه نادر سیم قیلمه حال سیدست عید
بگوئد بگوئد اولان قیلمه قولاچه بولغلم اسمدارم یورشمه نادر عید واریبر اولان امره اسلا افتم قیلمه نادر سیم قیلمه حال سیدست عید
برضا کیشین اولدوبه یوم جینه کونن ساهه لسه عید اولان قیلمه یورشمه نادر عید واریبر اولان امره اسلا افتم قیلمه نادر سیم قیلمه حال سیدست عید

Belge 134

135¹³⁵

Şile Kazası Asakir-i Zabtiyesine Geçici Olarak Asker İlave Edilmesi
(Belgenin Transkripsiyonu: No: 135 • Sayfa: 353)

داخلة في ربيع حيدر سنة

١٢٨٨

دولتہ افتم دفتہ
شہرہ سمنہم غزاسہ قبیلہ دفتہ اکثری اعشار ایشیاطہ در سنہ استا بولندہ عہدہ تراپکودہ عہدہ تارکی خدمتہ و عہدہ تارہ سارہ وہ استعہم ایشیاطہ
کیہ لڑے در وہ فہرہ واجباتہ ایہہ محکمہ قولہ کزیریم مکملہ لڑے در وقتہ اہستہ نہ جتہ اوہ ساری دفتہ لڑے عہدہ دفتہ بولندہ عہدہ تارہ سارہ
مازہ نیتہ استہ سنہ عہدہ شہرہ سمنہ بولندہ میرا سعادہ محکمہ استہ لڑے دفتہ لڑے عہدہ تارہ سارہ استہ لڑے عہدہ تارہ سارہ استہ لڑے عہدہ تارہ سارہ
لغا عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ
سراجہ استہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ
در کار ایہ و نیتہ اہستہ مصحفہ و کوسہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ
جہاں انتہا سہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ لڑے عہدہ تارہ سارہ

Belge 135

KAYNAKÇA

- AKALIN, Şükrü Halûk ... (ve başkaları); Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, 26. Baskı, Ankara 2009.
- ; Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, 10. Baskı, Ankara 2005.
- ALYOT, Halim; Türkiye’de Zabıta (Tarihi Gelişim ve Bugünkü durum), İçişleri Bakanlığı Yayınları, Seri III, Sayı 4, Ankara 1947.
- AYVERDİ, İlhan; Misalli Büyük Türkçe Sözlük, Kubbealtı Yayınları, 2. Baskı, İstanbul-2011.
- Belgeler; Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Baskı, Cilt XII, Sayı 16, Ankara 1993.
- ; Türk Tarih Kurumu Yayınları, Cilt XXXI, Sayı 35, Ankara 2010.
- DEVELLIOĞLU, Ferit; Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi Yayınları, 21. Baskı, Ankara 2004.
- DİLÇİN, Cem; Yeni Tarama Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1983.
- DOĞAN, D. Mehmet; Büyük Türkçe Sözlük, İz Yayıncılık, 1996.
- ERDOĞAN, Mehtap; Osmanlı Türkçesinde Benzer Yazılışlı Kelimeler Sözlüğü, Grafiker Yayınları, Ankara 2009.
- (ERGİN), Osman Nuri, Mecelle-i Umur-ı Belediye, V Cilt, I.Cilt Tarih-i Teşkilat-ı Belediye, Matbaa-yı Osmaniye ve Arşak Garoyan, İstanbul 1335-1338 (1919-1922), s.924-926.
- KURT, Yılmaz; Osmanlıca Dersleri, Akçağ Yayınları, 3. Baskı, Ankara 1999.
- Mehmet Süreyya, (Yayına Hazırlayan: Nuri Akbayan), Sicill-i Osmanî, VI Cilt, Kültür Bakanlığı ile Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı

Ortak Yayınları, İstanbul 1996.

PAKALIN, Mehmet Zeki; Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, III Cilt, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1993.

REDHOUSE, Sir James W.; Turkish and English Lexicon, Çağrı Yayınları, İstanbul 2001.

SÖNMEZ, Ali; Polis Meclisinin Kuruluşu ve Kaldırılışı (1845-1850), Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Dergisi, Sayı 37, Ankara 2005, s.259-275.

ŞAHİN, Eyüp...(ve başkaları); Türk Polis Teşkilatının 166. Yılında 166 Belge, Emniyet Genel Müdürlüğü Arşiv ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı Yayınları, Ankara 2011.

Şemseddin Sami; Kâmûs-ı Türkî, Çağrı Yayınları, 7. Baskı, İstanbul 1996.

ŞÜKÛN, Ziya; Farsça-Türkçe Lûgat, Gencine-i Güftar Ferheng-i Ziya, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1996.

Tarama Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, VIII Cilt, Ankara 1977.

YEĞİN, Abdullah...(ve başkaları); Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lûgat, II Cilt, TÜRDAV, İstanbul 1981.

